GEMEENTEREKENING 2010

BOEKWERK 1A

JAARVERSLAG

Gemeente Groningen

stad.

INHOUDSOPGAVE

INHOUD BOEK 1A

	Inleiding		4
DEEL 1	**KERNGEGEVENS EN SAMENSTELLING RAAD EN COLLEGE**		**6**
	Kerngegevens		7
	Samenstelling College		8
	Samenstelling Raad		10
	JAARVERSLAG		**12**
DEEL 2	**PROGRAMMAVERANTWOORDING**		**14**
	Programma 1	Werk en Inkomen	16
	Programma 2A	Vestigingsklimaat: Economisch Business Plan	38
	Programma 2B	Vestigingsklimaat: Verkeer en Vervoer	56
	Programma 3	Leefomgeving	82
	Programma 4	Woonklimaat	104
	Programma 5	Duurzame ontwikkeling	126
	Programma 6A	Onderwijs en Welzijn: Onderwijs	152
	Programma 6B	Onderwijs en Welzijn: Welzijn	166
	Programma 7	Gezondheid	184
	Programma 8A	Sport en Cultuur: Sport	200
	Programma 8B	Sport en Cultuur: Cultuur	210
	Programma 9	Integratie	224
	Programma 10	Algemene dekkingsmiddelen en post Onvoorzien	236
DEEL3	**PARAGRAFEN**		**244**
	Paragraaf 1	Lokale heffingen	246
	Paragraaf 2	Weerstandsvermogen	252
	Paragraaf 3	Onderhoud kapitaalgoederen	270
	Paragraaf 4	Treasury	275
	Paragraaf 5	Bedrijfsvoering	281
	Paragraaf 6	Verbonden parttijen	291
	Paragraaf 7	Grondbeleid	292
	Paragraaf 8	Stad & Stadhuis en Bedrijfsvoering & Organisatieontwikkeling	297
	Paragraaf 9	Stadsdeelprogramma	308
	Paragraaf 10	WMO	320
	Paragraaf 11	Inkoop	322

INHOUD BOEK 1B

	JAARREKENING		**332**
	Toelichting op een jaarrekening algemeen		334
DEEL 4	**FINANCIEEL PERSPECTIEF**		**338**
	Hoofdstuk 1	Financieel beeld 2010	340
	Hoofdstuk 2	Bezuinigingen	348
	Hoofdstuk 3	Investeringen	349
	PROGRAMMAREKENING		**354**
DEEL 5	Hoofdstuk 1	Programmarealisatie	356
	Hoofdstuk 2	Toelichting op Programmarealisatie	362
	Hoofdstuk 3	Incidentele Baten en Laten	370
	Hoofdstuk 4	Melding WOPT	371
	BALANS		**372**
DEEL 6	Balans		374
	Toelichting op de balans		376
	OVERIGE GEGEVENS		**388**
	Accountantsverklaring		390
	BIJLAGEN		**392**
DEEL 7	Bijlage 1	Verloopoverzicht reserves en voorzieningen	394
	Bijlage 2	Toelichting reserves en voorzieningen	399
	Bijlage 3	Subsidies en inkomensoverdrachten	429
	Bijlage 4	Overzicht investeringen	434
	Bijlage 5	Overzicht begrotingsoverschrijdingen	444
	Bijlage 6	Staat P	451
	Bijlage 7	Exploitatierekening 2010	454
	Bijlage 8	Totaaloverzicht Nieuw Beleid per programma	458
	Bijlage 9	Onderhoudsgegevens gemeentelijke gebouwen	464
	Bijlage 10	Lijst met verbonden partijen	466
	Bijlage 11	SISA bijlage	473
	Bijlage 12	Staat B	474
	Bijlage 13	Lijst met afkortingen	475

INLEIDING

Voor u ligt de gemeenterekening 2010. In deze rekening verantwoorden wij het gevoerde beleid en de financiële resultaten over 2010. De basis voor ons beleid vormde de gemeentebegroting 2010.
In het voorjaar van 2010 waren er verkiezingen voor de gemeenteraad. In april trad ons nieuwe college aan met het programma 'Groningen progressief met energie Stad voor iedereen'. 2010 is zodoende een overgangsjaar.

We hebben in 2010 veel van onze beleidsdoelen gerealiseerd. We hebben, ondanks de crisis, meer mensen naar werk toe kunnen begeleiden dan we verwachtten, er zijn meer dan 1.100 woningen gebouwd, het drankgebruik onder jongeren is afgenomen, onze festivals worden goed bezocht en we zijn voor de derde keer uitgeroepen tot Fairtrade stad. Dat is een greep uit onze resultaten. Voor een uitgebreide samenvatiing van onze beleidsresultaten verwijzen wij naar onze aanbiedingsbrief bij de rekening en naar de programmateksten in de rekening zelf. Ook verwijzen wij u graag naar de *Stadsmonitor 2011 voor een overzicht van de behaalde maatschappelijke effecten.*

Financieel sluiten we 2010 af met een negatief resultaat van 6,3 miljoen euro. Dit negatieve resultaat is voor het grootste gedeelte een gevolg van incidentele financiële ontwikkelingen in 2010. Er zijn ook minder positieve ontwikkelingen. De gevolgen van de economische crisis werden het afgelopen jaar zichtbaar. Met name bij de bouwgrond exploitaties moesten we onze ambities naar beneden bijstellen en verliezen op de grondwaarden inboeken. Het aantal bijstandsclienten bleef daarentegen onder het niveau waar bij de begroting rekening was gehouden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Groningen

De burgemeester

Dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

De secretaris

Drs. M.A. (Maarten) Ruys

KERNGEGEVENS EN SAMENSTELLING RAAD EN COLLEGE

KERNGEGEVENS

	(bedragen in euro's)	Rekening 2009	Begroting 2010	Rekening 2010
A.	**Sociaal**			
	Aantal inwoners			
	Jongeren (0t/m 19 jaar)	36.666	36.500	37.020
	Middengroep (20 t/m 64 jaar)	129.592	128.500	131.654
	Ouderen (65 jaar en ouder)	21.037	21.000	21.354
	Totaal	**187.295**	**186.000**	**190.028**
	Aantal bijstandsontvangers (jaargemiddelde)	7.834	7.694	7.851
	Gesubsidieerde banen	1.671	2.074	1.495
	Aantal nieuwe trajecten	1.603	1.050	1.321
	Totaal (banen en trajecten)	**3.274**	**3.124**	**2.816**
	Aantal WSW'ers DSW Stadspark (gemiddeld)	1.553	1.517	1.504
B.	**Fysiek**			
	Oppervlakte gemeente (in ha.)	8.369	8.369	8.369
	Waarvan binnenwater	458	458	458
	Historisch stads- of dorpskern	112	112	112
	Lengte van de wegen (in km.)			
	- binnen de gemeentegrens	574	574	579
	Aantal woningen	84.785		85.807
	Wooneenheden	20.463		20.647
	Woonwagens	167		169
	Woonschepen	479		479
	Bijzondere woongebouwen (capaciteit)	3.270		2.884
	Totaal woonruimten	**109.164**	**107.700**	**109.986**
C.	**Financieel**			
	Totaal lasten (excl. investeringen RO/EZ)	948.496.000	765.437.000	875.930.000
	Totaal lasten per inwoner	5.064	4.115	4.609
	Investeringen (excl. grondexploitatie)	80.878.000	79.605.000	84.958.000
	Investeringen per inwoner	432	428	447
	Opbrengst belastingen	49.393.000	49.151.000	49.513.000
	Opbrengst belastingen per inwoner	264	264	261
	Algemene Uitkering Gemeentefonds	260.399.000	255.199.000	266.648.000
	Algemene Uitkering Gemeentefonds per inwoner	1.390	1.372	1.403
D.	**Personeel**			
	Totaal aantal Fte	3.096	3.194	3.113

- De aantallen in de kolom begroting 2010 zijn gebaseers op de primitieve begroting. Alleen het aantal fte is gebaseerd op de actuele begroting;
- Aantal inwoners in de kolom rekening is gebaseerd op de stand per 31 december.

BURGEMEESTER & WETHOUDERS

Burgemeester Peter Rehwinkel
Algemeen Bestuurlijke Zaken, Openbare Orde en Veiligheid, Externe Betrekkingen, Regionale samenwerking, Coördinatie Akkoord van Groningen, Coördinatie Veranderagenda, Internationale Betrekkingen, Documentaire informatievoorziening, Gemeentearchief

Wethouder Frank de Vries
Ruimtelijke Ordening, Volkshuisvesting, Wijkvernieuwing, Grondzaken, Monumenten, Coördinatie Grote Stedenbeleid, Sport

Wethouder Karin Dekker
Financiën, Verkeer en Vervoer, Coördinatie Binnenstadsontwikkeling, Duurzaamheid en Milieu

Wethouder Ton Schroor
Personeel en Organisatie, Economische Zaken en Innovatie, Cultuur, Internationale handelsbetrekkingen, Grote Markt Oostzijde / Forum, Arbeidsmarktbeleid

Wethouder Jannie Visscher
Welzijn en Zorg (WMO), Ouderen, Reiniging, Stadsbeheer en Ecologie, Recreatie, Integratie, Emancipatie

Wethouder Elly Pastoor
Sociale Zaken, DSW Stadspark, Onderwijs, Jeugd

J.P. Rehwinkel (Peter)
Burgemeester

M.A. Ruys (Maarten)
Secretaris

F. de Vries (Frank)
Wethouder
PvdA

C.T. Dekker (Karin)
Wethouder
GroenLinks

T. Schroor (Ton)
Wethouder
D66

J.A. Visscher (Jannie)
Wethouder
SP

E.M. Pastoor (Elly)
Wethouder
PvdA

GEMEENTERAAD

J. Evenhuis
(Jan)
VVD

S.A. Koebrugge
(Sabine)
VVD

M.D. Blom
(Max)
VVD

J.M. van Keulen
(Joost)
VVD
fractievoorzitter

A.C.L. Rutte
(Arno)
VVD

D. Jager
(Dick)
VVD

J. Seton
(Jan)
CDA
fractievoorzitter

A. Sijbolts
(Amrut)
Stadspartij

A.M.J.
Riemersma
(Anna)
Stadspartij

R.P. Prummel
(Robert)
Stadspartij
fractievoorzitter

G.J.D. Offerman
(Gerard)
Stadspartij

J. Bolhuis
(Jacob)
Stadspartij

H. Rademaker
(Ria)
SP

E. Eikenaar
(Eelco)
SP
fractievoorzitter

H.J.M.
Akkermans
(Erik)
D66

P.S. de Rook
(Paul)
D66

J.H. Luhoff
(Jetze)
D66
fractievoorzitter

G.E.J. van der
Meulen
(Gabriëlle)
D66

I.M. Jongman-
Mollema
(Inge)
ChristenUnie
fractievoorzitter

A. Kuik
(Anne)
CDA

G.J. Kelder
(Gertjan)
Partij v/d Dieren
fractievoorzitter

V.G.F. Möhlmann
(Victor)
Groenlinks

M.T. Gijsbertsen
(Mattias)
Groenlinks
fractievoorzitter

W.B. Leemhuis
(Benni)
Groenlinks

A. Postma
(Annie)
Groenlinks

L.I. van der Vegt
(Lizette)
Groenlinks

L.R. van Gijlswijk
(Rosita)
SP

J.P. Dijk
(Jimmy)
SP

R.O. Martens
(Randy)
PvdA

R. van der Schaaf
(Roeland)
PvdA

M. Dekker
(Marloes)
PvdA

B. Baldew
(Mohn)
PvdA

C.E. Bloemhoff
(Carine)
PvdA

M. Verhoef
(Martin)
ChristenUnie

R.J.A.M. Krüders
(Rebecca)
Student+Stad
fractievoorzitter

J. Spakman
(Jan)
PvdA

A. de Rooij
(Arjan)
PvdA
fractievoorzitter

E. van Lente
(Erica)
PvdA

W. Moes
(Wim)
PvdA

J.P. Rehwinkel
(Peter)
Burgemeester

L. Aarden
(Leo)
Griffier

JAARVERSLAG

ONDERDELEN

1 PROGRAMMAVERANTWOORDING

2 PARAGRAFEN

PROGRAMMAVERANTWOORDING

PROGRAMMA'S

1 WERK EN INKOMEN

2a VESTIGINGSKLIMAAT: ECONOMISCH BUSINESS PLAN

2b VESTIGINGSKLIMAAT: VERKEER EN VERVOER

3 LEEFOMGEVING

4 WOONKLIMAAT

5 DUURZAME ONTWIKKELING

6a ONDERWIJS EN WELZIJN: ONDERWIJS

6b ONDERWIJS EN WELZIJN: WELZIJN

7 GEZONDHEID

8a SPORT EN CULTUUR: SPORT

8b SPORT EN CULTUUR: CULTUUR

9 INTEGRATIE

10 ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN POST ONVOORZIEN

PROGRAMMA 1
WERK EN INKOMEN

Alle Stadjers actief!

Met het programma Werk en inkomen werken we aan een stad waarin niemand aan de kant staat, waar niemand onder het bestaansminimum hoeft te komen en waar sociale uitsluiting niet voorkomt. Want iedereen hoort erbij.

Ons motto is "Alle Stadjers actief". We willen Stadjers die een beroep op ons doen zoveel mogelijk activeren naar werk. Mensen met een korte afstand tot de arbeidsmarkt ondersteunen we bij het vinden van een reguliere baan. Mensen die wat verder weg staan van de arbeidsmarkt bieden we vrijwilligerswerk of een Meedoentraject. Voor mensen die geïndiceerd zijn voor de Sociale Werkvoorziening (SW), hebben we een werkplek bij iederz, ons SW bedrijf. Wie recht heeft op een uitkering, krijgt deze correct en tijdig uitbetaald.

Wettelijke en gemeentelijke regelingen:
Samen met onze ketenpartner – het UWV WERKbedrijf – voeren we de volgende wettelijke en gemeentelijke regelingen uit: WWB, WIJ, WI, Wsnp, Bijzondere bijstand en de wet BUIG (Wet bundeling van uitkeringen inkomensvoorzieningen)

Relevante beleidsnota's
Werken, meedoen, erbij horen, re-integratiebeleid 2006-2008
Kleur de arbeidsmarkt (april 2007)
Organisatieontwikkeling bij DSW Stadspark (juni 2007)
Ontwikkelingsprogramma SOZAWE 2006-2010: Alle Stadjers actief! Hoe werkt SOZAWE mee? (2006)
Niemand aan de kant (mei 2007)
Een werkend netwerk, activerend arbeidsmarktbeleid 2006-2010
Uitsluiting uitgesloten (december 2006)
Armoedepact (september 2007)
Uitvoeren naar vermogen (2009)
Samenwerking SOZAWE -– DSW Stadspark (2009)
Ondersteuning bij participatie, De Groningse visie op de inzet van het Participatiebudget (2010)
Inzet participatiebudget 2010 (2010)
Afbouw gesubsidieerd werk gemeente Groningen (2011)
Actief in goede banen (2011)
Krachtwijk en schuldhulpverlening in de buurt (pilot amendement Spekman)
Besteding extra middelen schuldhulpverlening (2010)
Ondernemingsplan DSW Stadspark 2008-2011 (2008)
Uitvoeringsplan overige onderdelen armoedebestrijding bij kinderen (december 2008)

DEELPROGRAMMA'S

1 WERK EN ACTIVERING

2 BIJSTAND

3 INKOMENSONDERSTEUNING

4 OVERIG

Evaluatie 2010

In 2010 hebben we onze belangrijkste doelstellingen op het gebied van werk en activering bereikt. Zo is het aantal bijstandsgerechtigen en het aantal niet werkende werkzoekenden (NWW-ers) met veel minder gestegen dan waar we in de programma begroting rekening mee hielden. Ook zijn we er erin geslaagd om 803 mensen te laten uitstromen naar regulier werk. Dit is meer dan beoogd. Maar we hebben ook geinvesteerd in mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Hiervoor hadden we de beschikking over Meedoen plekken, seniorenbanen en maatschappelijke banen. In totaal hebben ongeveer 1.000 personen deelgenomen aan één van deze trajecten.

Verder hebben we extra middelen ingezet uit het participatiebudget (Inzet P-budget 2010) om o.a. BBL plekken en traineebanen voor jongeren te financieren. Op deze manier zijn veel jongeren in staat geweest om werkervaring op te doen om zo een reguliere plek op de arbeidsmarkt te bemachtigen. In 2010 zijn er in totaal 631 jongeren uitgestroomd uit de uitkering.

Voor het realiseren van onze doelstellingen hebben we in totaal 55,2 miljoen uitgegeven (participatie-budget).

In 2010 hebben we ook onze gestelde doelen voor de Sociale Werkvoorziening (SW) bereikt. In totaal zijn er 1.504 Sw-ers actief. Er zijn zelfs meer mensen met een SW-indicatie op een externe werkplek werkzaam via een detacheringen of begeleid werken en er zijn meer re-integratietrajecten voor externe opdrachtgevers uitgevoerd, dan vooraf beoogd.

Deelprogramma 1

WERK EN ACTIVERING

Ons beleid is erop gericht een zo groot mogelijke groep WWB klanten weer actief te maken. Waar dat mogelijk is, helpen we mensen bij een snelle toetreding tot de arbeidsmarkt. Bij voorkeur in een betaalde baan. Als mensen daar (nog) niet aan toe zijn, stimuleren we hen om (maatschappelijk) actief te blijven of te worden. Dit vraagt om een goed arbeidsmarktbeleid enerzijds en een activerend participatie- en re-integratiebeleid anderzijds.

Beleidsvelden

- Arbeidsmarkt en re-integratie
- Extra maatregelen in verband met de economische recessie
- Activering
- iederz (vhn DSW Stadspark)

Beleidsveld

Arbeidsmarkt en re-integratie

Doelen

Wat wilden we bereiken?

In 2010 streefden we in Groningen naar 129.000 arbeidsplaatsen. Dit aantal is bereikt. Per 1 april 2010 stonden er in totaal 133.397 arbeidsplaatsen geregistreerd. In vergelijking met de 135.218 van 1 april 2009 is dit een daling van 1,3 procent. Alleen in de niet commerciële dienstensector (gezondheidszorg) was er sprake van een groei van 2,7 procent. In alle andere sectoren – landbouw, industrie en bouw, handel en horeca en de commerciële dienstverlening – daalde de werkgelegenheid in 2010. Met name de bouw en de industrie hebben in Groningen veel last gehad van de economische crisis. In het economisch programma G-kracht hebben we een lange termijn doelstelling opgenomen van 135.000 arbeidsplaatsen eind 2014.

Het aantal niet werkende werkzoekenden kwam op 31 december 2010 uit op 8.330. Daarmee daalde het aantal NWW-ers nauwelijks in vergelijking met de 8.454 van eind 2009. Dit komt doordat er in Groningen een redelijk grote stille arbeidsmarktreserve is. Zzp-ers zonder werk, werkloze partners en werknemers die minder uren zijn gaan werken, doen geen beroep op een uitkering waardoor ze ook niet in de werkloosheidsstatistieken vertegenwoordigd zijn. Consequentie van deze stille arbeidsmarktreserve is dat het aantal NWW-ers de komende jaren ook niet sterk zal dalen wanneer de economie zich weer herstelt.

In 2010 is het aantal bijstandsgerechtigden minder hard gestegen dan we verwachtten. We zijn in 2010 gestegen van 7.571 klanten naar een eindstand op 31-12- 2010 van 8.132, waar we uitgingen van een stijging naar 8.800 klanten. Deze lichtere stijging komt voornamelijk doordat de instroom minder is toegenomen dan we eerder aannamen. Voor 2011 gaan we uit van een lichte stijging van het bestand naar 8.271 klanten.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
Aantal banen	129.000	133.397	135.000
Aantal niet-werkende werkzoekenden	8.500	8.330	8.430
Aantal bijstandsgerechtigden < 65 jaar	8.800	8.132	8.271

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Integrale aanpak op het Werkplein

Iedereen die zich op één van de 2 werkpleinen meldt voor een uitkering begeleiden we in samenwerking met onze ketenpartners op een intensieve manier naar werk. Met betrekking tot de samenwerking op het Werkplein wordt die vorm gekozen die het meest bijdraagt aan de dienstverlening aan (en uitstroom van) de klant. Het gaat daarbij om de eerste intake, inzet werkgeversteam, afstemming aan de poort bij jongeren.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aantal aanmeldingen	■ Geen kw. doelstelling	■ 10.260	■ NVT
■ Doorlooptijd	■ Geen kw. doelstelling	■ 5,5 week	■ NVT

In totaal hebben zich in 2010 10.260 klanten gemeld voor een WW, WWB of WIJ uitkering. In het laatste kwartaal van 2010 zijn we overgegaan op een meer intensievere aanpak voor WWB-ers: een deel van het werkgeversteamricht zich helemaal op het binnenhalen van vacatures voor WWB-ers en het matchen van klanten. En met resultaat. Tot nu toe hebben we in drie maanden bijna evenveel klanten bij werkgevers geplaatst als in de maanden daarvoor.

In 2010 hebben we een begin gemaakt met het registreren van de doorlooptijden van intake naar doorverwijzing. Over 2010 bedroeg de gemiddelde doorlooptijd 5,5 week. De doorlooptijd is vanaf de tweede helft 2010 afgenomen naar 3,5 weken. Over de 1e helft was deze nog gemiddeld 7 weken. De verklaring hiervoor is de invoering van de WIJ. Doordat we verplicht zijn om WIJ-ers zo snel mogelijk een werkleer aanbod te doen is het moment van doorverwijzing naar voren gehaald. We kijken dit jaar of we voor de (midden)lange termijn een prestatie indicator opnemen voor de doorlooptijd en het aantal aanmeldingen op het werkplein.

Workfirst

In 2010 zijn er ruim 300 klanten minder toegeleid naar Groningen@work (G@W) dan beoogd. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de invoering van de WIJ. De WIJ kent een andere werkwijze dan de WWB. Bij de WIJ gaat het erom dat de klant eerst een passend werkleer aanbod krijgt en dan pas een uitkering. Onder de WIJ wordt allereerst gekeken of iemand over een startkwalificatie beschikt (HAVO-VWO, MBO 2). Zo niet, dan wordt het werkleeraanbod daarop toegesneden. G@W richt zich meer op werken aan werk, het opdoen van werknemersvaardigheden. Dit is niet altijd passend voor een individuele WIJ klant. Voor bijvoorbeeld hoger opgeleide jongeren zetten we specifieke trajecten in zoals Talent Career Center en Startership. Dit betekent dat deze groep niet rechtstreeks meer in G@W instroomt, maar in plaats hiervan direct op een passend traject in het kader van de WIJ terechtkomt.
Ondanks de crisis en het feit dat er door de WIJ minder klanten in G@W zijn ingestroomd, zijn we er in geslaagd de uitstroom naar werk relatief gezien op peil te houden: van de 678 deelnemers aan G@W stroomden er 271 klanten via G@W uit naar werk.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aantal deelnemers Groningen@Work	■ 1.000	■ 678	■ NVT
■ Uitstroom deelnemers Groningen@Work naar werk/school	■ 350	■ 271	■ NVT

Nieuwe Wet Investeren in Jongeren (WIJ)

In 2010 zijn er 1.185 jongeren in de WIJ ingestroomd. De situatie op de arbeidsmarkt maakt het voor schoolverlaters zonder werkervaring extra moeilijk om een baan te bemachtigen. De meerderheid van de WIJ-ers – namelijk 52% – heeft geen startkwalificatie. Het bestand is dynamisch van aard: naast instroom in de WIJ stromen er ook jongeren uit. In 2010 zijn er in totaal 631 jongeren uitgestroomd naar werk of terug naar school. Verder hebben we in 2010 in totaal 400 bestaande WWB klanten (WWB-ers en alleenstaande ouders tot en met 26 jaar) omgezet naar de WIJ. De omvang van het WIJ bestand is in 2010 toegenomen van 400 jongeren naar 954 jongeren (stand op 1 januari 2011).
Voor 2011 gaan we uit van een verdere stijging van het bestand tot maximaal 1.250 eind 2011. Dit betekent dat het bestand in 2011 met maximaal 300 klanten mag stijgen. Uitgaande van een gemiddelde instroom van in totaal 90 klanten per maand betekent dit dat we in 2011 780 jongeren moeten laten uitstromen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2011
Aantal WIJ-gerechtigden	Geen kw. doelstelling genoemd	954	1.250
Uitstroom naar werk/ school	Geen kw. doelstelling genoemd	631	780

De inzet is om elke jongere die zich meldt binnen acht weken een werkleeraanbod (WLA) te doen. Hier zijn we in 2010 geslaagd.

Inzet van re-integratie-instrumenten / activiteiten

In 2010 hebben we in totaal voor zo'n 4.000 klanten zo'n 5.500 trajecten en/of instrumenten ingezet. Sommige klanten hebben in 2010 meerdere trajecten gevolgd. Deze trajecten financieren we uit het flexibel re-integratiebudget. We zetten deze instrumenten in om klanten te ondersteunen bij het verkrijgen van een plek op de reguliere arbeidsmarkt. Dit kan door een klant gericht werkervaring te laten opdoen in combinatie met scholing. Als dit niet lukt streven we in ieder geval naar sociale activering. Ook zetten we het participatiebudget in voor eduacatie en inburgering.

Voor 2010 hadden we in totaal 59,5 miljoen euro begroot. Hiervan hebben we 55,2 miljoen euro uitgegegeven. We hebben voornamelijk minder uitgeven aan gesubsidieerde banen. Door de terugloop van het aantal dienstverbanden WWB detachering en de actie mbt de ID Ombouw is het werkelijke aantal banen veel lager uitgevallen dan we in de begroting noemden. Hierdoor is er ook minder uitgegeven voor begeleiding en overhead.Verder is het aantal Meedoen plekken lager uitgevallen dan we hadden begroot doordat we na een aantal succesvolle jaren Meedoen nu bij die klanten terechtkomen die steeds moeilijker te motiveren zijn om op basis van vrijwilligheid deel te nemen. Tenslotte hebben veel minder klanten gebruik gemaakt van een persoonlijk re-integratie budget (Prb's). In de praktijk bleek dat er veel minder klanten voldeden aan de gestelde criteria dan we van te voren hadden aangenomen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Lasten P-budget x 1 Miljoen	Begroot	Werkelijk	Verschil
Flex. re-integratiebudget	56	52	4
Inburgering	1,8	1,5	0,3
Volwassen educatie	1,7	1,7	0
Totaal	59,5	55,2	4,3

Re-integratiemonitor

Over de resultaten van de door ons ingezette re-integratie activiteiten rapporteren we in de re-integratie-monitor. De resultaten over 2010 verwachten wij voor de zomer van 2011 aan uw raad te presenteren.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2011
Uitstroom	750	803	1.000

In 2010 zijn er in totaal 803 klanten uitgestroomd naar werk.+Voor de langere termijn – als klantmanagement succesvol in de organisatie is ingebed – gaan we ervan uit dat we in staat moeten zijn om de uitstroom van onze klanten te verhogen naar minimaal 1.000 klanten per jaar (ervan uitgaande dat de economische situatie niet verder verslechtert).

Kleur de arbeidsmarkt

Het project Kleur de arbeidsmarkt is op 31 december 2009 geëindigd. We hebben toen afgesproken binnen onze reguliere werkzaamheden blijvend aandacht te besteden aan de uitstroom van allochtone klanten. In 2010 streefden we er naar dat het aandeel van klanten met een niet westerse etnische achtergrond 40 procent bedroeg van de totale uitstroom. Op 31 december was het aandeel allochtonen in de uitstroom 32 procent. Een verklaring voor het achterblijvende aandeel in de uitstroom van allochtonen, is dat allochtonen over het algemeen lager opgeleid zijn, een taalachterstand hebben en korter durende arbeidsovereenkomsten hebben. Zij hebben daarom extra last gehad van de economische crisis. Vooralsnog houden we ook voor 2011 vast aan het uitstroompercentage van 40%.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Uitstroom met een niet westerse achtergrond	40%	32%	40%

Krachtwijken

In 2010 hebben we van het rijk extra middelen gekregen om Stadjers woonachtig in een van de 2 krachtwijken (De Hoogte en Korrewegwijk) te bemiddelen naar werk of ze te plaatsen op een Meedoenplek. Over de periode 2009-2011 wilden we in totaal 100 mensen extra op een meedoen plek plaatsen. In 2010 hebben we 46 mensen op een meedoen plek geplaatst. Over dezelfde periode wilden we minimaal 110 mensen laten uitstromen naar werk. In 2010 hebben we dit aantal vrijwel gehaald: 105 inwoners zijn er nu aan het werk.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2011
Mensen extra op een Meedoen-plek plaatsen	NVT	46	100
Aantal bijstandsgerechtigden uit de krachtwijken aan het werk	NVT	105	110

Bewerken van de arbeidsmarkt
Binnen ons lopende beleid hebben we in 2010 ingezet op een betere afstemming met de vraagzijde van de Groningse arbeidsmarkt. De accountmanagers hebben in 2010 met werkgevers branchegerichte afspraken gemaakt. Zo is er binnen het servicepunt bouw samen met bouwend Nederland, het UWV WERKbedrijf, Gemeente Groningen, FNV Bouw, CNV Vakmensen en Fundeon gewerkt aan het oplossen van knelpunten in de noordelijke bouwsector door het optimaal benutten van kansen en mogelijkheden. Voor 2011 willen we deze aanpak verbreden door dezelfde afspraken met meer branches te maken.
Het Servicepunt ondersteunt ondernemers in de regio Groningen op het gebied van personeel en bedrijfsvoering. Bedrijven kunnen het Servicepunt inschakelen als ontslag dreigt of juist om vacatures te melden. Werkzoekenden die een (nieuwe) baan in de bouw zoeken, krijgen via het servicepunt snel inzicht in de beschikbare banen in de regio. Het servicepunt biedt verder actuele informatie over de opleidingsmogelijkheden in de bouw. Voor 2011 willen we deze aanpak uitbreiden met meer branches dan alleen de bouw.

Regionaal arbeidsmarktbeleid
Het rijk heeft Nederland ingedeeld in 30 arbeidsmarktregio's (Werkplein Plus vestigingen). Per Regio is er door het rijk één gemeente aangewezen als trekker van de regionale arbeidsmarkt. Voor de arbeidsmarktregio Groningen is dit de gemeente Groningen. Dit betekent dat we in gezamenlijkheid met de regio gemeenten en partners als het UWV Werkbedrijf, de ROC's en Werkgevers voor de komende jaren een regionaal arbeidsmarkt willen ontwikkelen.

Stimulering zelfstandige beroepsuitoefening
Startende en gevestigde ondernemers kunnen bij gemeenten begeleiding en inkomensondersteuning ontvangen op grond van het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (Bbz). In 2010 heeft de afdeling Zelfstandigen van de dienst SOZAWE 142 klanten begeleid bij de voorbereiding op de start van een eigen bedrijf (in het zogenaamde voorbereidingsjaar). Daarnaast hebben we 201 klanten ondersteund gedurende de startfase van een eigen bedrijf door middel van een uitkering voor levensonderhoud al dan niet in combinatie met een krediet. Startende ondernemers kunnen gedurende een periode van maximaal 36 maanden een aanspraak doen op een Bbz-uitkering voor levensonderhoud. Als gevolg van de economische recessie is het aantal klanten in het voorbereidingsjaar en het aantal starters toegenomen ten opzichte van voorgaande jaren. Doordat er minder werk in loondienst is, besluiten meer mensen om voor zich zelf te beginnen. Dit is een landelijke trend.

Ook voor gevestigde ondernemers bestaat de mogelijkheid om gebruik te maken van inkomensondersteuning en/of een krediet om een moeilijke periode te overbruggen. In 2010 hebben 129 gevestigde ondernemers in onze stad hier gebruik van gemaakt. Als gevolg van de crisis hebben veel ondernemers te maken met achterblijvende omzet en liquiditeitsproblemen. Daardoor deden in 2010 meer gevestigde ondernemers een beroep het Bbz dan in voorgaande jaren. Ook dit is een landelijke trend.
Met de invoering van de wet BUIG zijn gemeenten vanaf 2010 zelf financieel verantwoordelijk voor de uitkeringsskosten van startende ondernemers. Startende ondernemers hebben in totaal 3,4 miljoen euro aan inkomensondersteuning en kredietverstrekking ontvangen in 2010. Hiermee is het bedrag iets hoger uitgekomen dan in de begroting van 2010 was voorzien. In totaal is er 2,2 miljoen verstrekt aan gevestigde ondernemers. Dit bedrag is gecompenseerd door het Rijk.

En verder werkten we ook nog aan:
- Diagnose-instrumenten
- Perspectief op Werk
- Inkoop re-integratie bij derden
- Activering alleenstaande ouders
- Uitstroom parttime werkenden
- Persoonsgebonden re-integratiebudget
- Springplank
- Werk na detentie
- Laat zien wat je kunt
- Nuggers

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In 2010 hadden we nog een redelijke omvang van het participatiebudget. Hiermee hebben we – ondanks de economische recessie – meer mensen dan beoogd duurzaam aan een reguliere baan geholpen. Voor 2010 hebben we onze doelen bereikt, maar de uitdaging ligt in de toekomst waarin we met fors minder partcipatiebudget onze dienstverlening moeten organiseren. De invoering van klantmanagement, een op de vraag afgestemd regionaal arbeidsmarktbeleid en een nog beter inzicht in wat de inzet van onze re-integratie instrumenten opleveren, zijn drie ingrediënten die hieraan bijdragen.

Beleidsveld

Extra maatregelen in verband met de economische recessie

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Om de gevolgen van de economische recessie zoveel mogelijk te beperken hebben we in 2009 een uitgebreid actieplan opgesteld (“Alle hens aan dek”). De financiële dekking kwam eind 2009 echter onder druk te staan toen bleek dat op Prinsjesdag de meeneemregeling werd versoberd en er op de budgetten voor re-integratie werd gekort. We besloten dan ook om de nota “Alle hens aan dek” terug te nemen. Na het verschijnen van de begroting 2010 is er voor 2010 een sterk versoberde versie van “Alle hens aan dek” gekomen namelijk: “Inzet participatiebudget 2010”. In deze nota hebben we ervoor gekozen om zoveel mogelijk de reguliere activiteiten voort te zetten aangevuld met een deel van de activiteiten uit Alle hens aan dek. Voor deze activiteiten was in 2010 in totaal een budget van 4,1 miljoen euro beschikbaar. Aan uw raad is toegezegd dat wij in rekening 2010 rapporteren over de over de inzet van deze middelen.

Het ging om een vijftal onderdelen. We wilden in 2010 voor zo’n 70 jongeren die een BBL plek nodig hebben de loonkosten dekken uit dit budget (1,05 miljoen euro). Voor zo’n 30 hoogopgeleide jongeren wilden we de loonkosten van traineebanen financieren (690 duizend euro). Voor de voortzetting van onze outreachende werkgeversbenadering hebben we 810 duizend euro beschikbaar gesteld. Daarnaast hebben we 200 extra meedoenplekken beschikbaar gesteld (720 duizend euro) voor klanten die na meedoen aan een vervolgtraject willen deelnemen (Meedoenplus). Tenslotte wilden we met een financiële impuls van 800 duizend euro (400 duizend euro in 2010 en 400 duizend euro in 2011) voor volwasseneducatie, de bezuiniging vanuit het rijk op dit onderdeel vertragen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Voorkomen van werkloosheid

Loonkosten BBL plekken

Voor het tijdig vinden van geschikte en voldoende BBL plekken is vanuit het Actieplan Jeugdwerkloosheid het zogenaamde Herfstoffensief gestart. In dat Herfstoffensief werken de gemeente Groningen, het Werkplein, het Actieplan Jeugdwerkloosheid, de ROC’s en WerkPro samen om vroegtijdig in beeld te krijgen waar en voor welke leerlingen nog BBL-plekken gevonden moeten worden. Doelstelling was om iedere leerling zonder een BBL plek zo spoedig mogelijk een reguliere werkleer plek aan te bieden. Medewerkers van de opleidingen zijn geschoold om een goede intake van leerlingen te verzorgen en er is gezamenlijk actief gezocht bij werkgevers om alle leerlingen onder dak te krijgen. Door deze aanpak zijn inmiddels alle leerlingen op een BBL plek geplaatst. Met deze succesvolle aanpak gaan we in 2011 verder.

Loonkosten traineebanen

In 2010 is door de samenwerkende partijen de stichting GOA Publiek opgericht en per 1 september is de stichting daadwerkelijk aan het werk gegaan. Dat is later dan de bedoeling was, waardoor ook later BBL-ers daadwerkelijk geplaatst konden worden. De nieuwe BBL-ers in de gemeente Groningen zijn pas in 2011 van start gegaan. Dit jaar zullen we een deel van die plaatsen (mede)financieren.

Extra middelen voor outreachende werkgeversbenadering
In 2010 is het beschikbare budget ingezet voor de deelprojecten bedrijfsfacilitering MKB, grote werkgevers (outreachende werkgeversbenadering) en sociale werkgelegenheid. In totaal is 810 duizend euro beschikbaar gesteld: 300 duizend euro als dekking voor de loonkosten en 510 duizend euro als werkbudget. Vanuit het werkgeversteam UWV/SOZAWE zijn twee extra accountmanagers ingezet op de outreachende werkgeversbenadering. Deze inzet is verlengd in 2011. Het werkbudget is ingezet op projecten als: KPN, Menzis/ Job-Call, Expeditie naar de Toekomst, Inzet organiseren sector servicepunt Detailhandel, en diverse bijeenkomsten met extra aandacht voor WWB-klanten zoals de MKB-avond, de banenmarkt en de promotiedagen. Deels zijn de projecten in 2010 afgerond, maar een groot deel loopt verder door in 2011. Na afloop van het project komen we in 2011 met een evaluatie.

Meedoen plus
In 2010 is Meedoen als project gestopt en is het een regulier onderdeel geworden van onze dienstverlening. Om in tijden van economische recessie niet alleen te willen investeren in kansrijken, wilden we specifiek 200 extra plekken voor Meedoen reserveren voor de periode 2009 - 2011. Voor de resultaten hiervan verwijzen we u naar het beleidsveld Activering in dit deelprogramma.

Financiële Impuls Volwasseneducatie
In 2010 hebben we vanuit het participatiebudget 400 duizend euro toegevoegd aan de middelen van volwasseneducatie. Hiermee hebben we de korting op volwasseneducatie vanuit het rijk vertraagd en hebben we de bestaande dienstverlening zoals taalonderwijs en alfabetisering op niveau kunnen houden.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
In grote lijnen zijn we erin geslaagd om de gevolgen van de economische recessie zoveel mogelijk te beperken. Dit hebben we gedaan door met name jongeren arbeidsfit te houden door ze een BBL plek of een traineebaan aan te bieden. Op deze manier blijven ze niet onnodig lang in de uitkering. Verder hebben we ingezet op het intensiveren van onze outreachende werkgerversbenadering. Het aantal Meedoenplekken hebben we in 2010 niet verder uitgebreid. Invoering van de participatieladder maakte het noodzakelijk om een meer gedifferentieerd aanbod te ontwikkelen over de verschillende tredes van de participatieladder. Wel zijn we met de ontwikkeling van een vervolg op Meedoen aan de slag gegaan. Hiermee gaan we in 2011 verder.

Beleidsveld

Activering

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Ons doel in 2010 was zoveel mogelijk mensen te laten meedoen. Regulier werk is het beste middel tegen armoede en sociale uitsluiting. Dit is alleen niet voor iedereen op korte termijn haalbaar. Een deel van onze klanten beschikt nog niet over de basisvaardigheden en competenties die hiervoor nodig zijn. Deze mensen wilden we in 2010 ontwikkelen en stimuleren om in beweging te komen. Dit hebben we gedaan door ze een beschermde werkplek, een gesubsidieerde baan of een Meedoen plek aan te bieden. Doel van deze trajecten is dat klanten actief te maken en actief te houden. Op deze manier komen ze een trede hoger te staan op de participatieladder op weg naar regulier werk. Aanvullend zetten we cursussen in en een premie als aanvulling op de uitkering.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2011
▪ Aantal mensen dat meedoet in project meedoen	▪ 400	▪ 303	▪ NVT
▪ Aantal mensen met een seniorenbaan	▪ 150	▪ 142	▪ NVT

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Maatschappelijke banen

Begin 2010 waren er 564 maatschappelijke banen (M-banen)beschikbaar. Aan het eind van 2010 hadden we nog zo'n 500 mensen op een M-baan, 64 mensen minder dan begin 2010. Zo zijn er 31 banen bij het COP komen te vervallen door de nieuwe wet kinderopvang, daarnaast hebben we in 2010 5 banen in de cultuursector kunnen afkopen ("witten"). Tenslotte zijn er 29 banen beëindigd door natuurlijk verloop (verhuizing, overlijden, etc.)

Aan het eind van 2010 zijn er met alle betrokken instellingen inventarisatie gesprekken gevoerd. Doel van deze gesprekken was om te kijken of er nog klanten op een M-baan zijn met uitstroompotentieel. Dit heeft opgeleverd dat we te maken hebben met een moeilijk te herplaatsten doelgroep (leeftijd en beperkingen). Op basis van onze inschatting zal een klein percentage al dan niet met ondersteuning kunnen uitstromen naar regulier werk. Ook hebben we gekeken of we niet met nog meer instellingen afspraken kunnen maken over het witten van banen. In het kader van de landelijke bezuinigingen op het participatiebudget gaan we de beschikbare vacatures niet meer invullen in afwachting van de beslissing die uw raad in 2011 neemt inzake de afbouw van gesubsidieerde arbeid (Nota afbouw gesubsidieerd werk gemeente Groningen) waar ook de M-banen onder vallen.

Project Meedoen

We wilden in totaal 600 klanten activeren: 400 regulier en 200 Meedoen Plus.Voor Meedoen regulier hebben we in 2010 303 klanten geactiveerd. Dit is 100 klanten minder dan begroot. Dit komt doordat we nu zijn aangekomen bij die klanten die steeds moeilijker te motiveren zijn om op basis van vrijwilligeheid deel te nemen. Klanten verrichten voor maximaal 20 uur nuttige activiteiten bij diverse instellingen in de stad of zijn samen met anderen "actief in de wijk". Klanten kunnen zelf een activiteit kiezen. In 2010 zijn er 128 klanten doorgestroomd naar een vervolgactiviteit.

Verder zijn we in 2010 zijn we in het kader van Medoen Plus gestart met een pilot dat gericht is op het ontwikkelen van een instrument als vervolg op Meedoen. Klanten werken op basis van een uitkering aangevuld met voorzieningen uit het participatiebudget. In samenwerking met een aantal grote en een aantal kleine instellingen zijn er werkplekken beschikbaar gesteld waar klanten maximaal een jaar werken aan een individueel ontwikkelingsdoel. De instellingen zorgen voor de begeleiding van de klant bij het realiseren van het ontwikkelingsdoel. De klant ontvangt net als bij Meedoen een maandelijkse premie voor de verrichte werkzaamheden. De bedoeling van deze pilot is om ontwikkelbare klanten na maximaal een jaar minimaal een trede hoger te krijgen op de participatieladder. In de pilot is ruimte voor 100 klanten. Inmiddels (maart 2011) zijn er zo'n 40 klanten gestart. In 2011 gaan we hiermee door.

Seniorenbanen

In de begroting 2010 hebben we aangegeven te streven naar een maximaal aantal dienstverbanden voor senioren van 150. Per 31-12-2010 zijn dat 142 seniorenbanen. In verband met de bezuinigingen op het flexibele re-integratiedeel binnen het participatiebudget die we in de jaren 2011 en daarna moeten doorvoeren, vullen we momenteel de (door natuurlijk verloop) vrijkomende seniorenbanen niet in. Het niet opvullen van vrijgekomen banen geldt ook voor de maatschappelijke banen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In totaal hebben de inzet deze voorzieningen opgeleverd dat we 1.000 Stadjers actief hebben laten meedoen en op die manieer een bijdrage leveren aan de Groningse samenleving. 500 klanten hadden een gesubsidieerde baan, 142 mensen hadden een seniorenbaan en ruim 300 klanten hadden een Meedoenbaan. Hiervan zijn er in totaal 128 doorgestroomd naar een vervolgtraject. Hiermee hebben we de doelen op het gebied van activering bereikt.

Beleidsveld

Beleidsveld iederz (voorheen DSW Stadspark)

iederz is sinds november 2010 de nieuwe naam van DSW Stadspark. Een naam die beter past bij het bedrijf dat het tegenwoordig is. Een arbeidsontwikkelbedrijf dat voor iedereen de meest kansrijke ontwikkeling naar een passende baan biedt.
iederz heeft hiervoor de beschikking over een groot aantal werkplekken en gespecialiseerde begeleiders voor de persoonlijke ontwikkeling van de werknemers en trajectdeelnemers. De werkplekken bevinden zich zowel in de eigen werkleerbedrijven met een beschutte omgeving, als bij reguliere werkgevers waar mensen worden gedetacheerd of onder begeleiding werken.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We hebben in 2010 zoveel mogelijk mensen met een SW-indicatie een werkplek geboden bij *iederz*. Een werkplek waar de arbeidsontwikkeling van onze SW-werknemers voorop staat, zodat zij waar mogelijk een stap kunnen maken naar werk buiten de muren van iederz. Als dit niet mogelijk is, dan bieden we een (beschutte) werkplek bij *iederz*.

Sinds 2008 zijn we gebonden aan de door het Rijk opgelegde taakstelling, die het aantal beschikbare SW-dienstverbanden maximeert. Mensen met een SW-indicatie, waarvoor nog geen plaats beschikbaar is, staan noodgedwongen op de wachtlijst.
Ook in 2010 hebben we zoveel mogelijk mensen van deze wachtlijst een voortraject aangeboden. In dit voortraject doen zij arbeidsritme en werkervaring op en ontwikkelen zij (werknemers)vaardigheden, als voorbereiding op het SW-dienstverband.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Taakstelling aantal SW'ers 2010	■ 1.517	■ 1.504
■ waarvan bij werkleerbedrijven DSW	■ 1.140	■ 1.112
■ waarvan detachering / begeleid werken	■ 377	■ 392

Het Kabinet heeft vergevorderde plannen om te komen tot één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Het wordt het domein van de gemeente om te bepalen hoeveel mensen met een SW-indicatie aanspraak mogen maken op een werkplek bij *iederz*.
Een (middel)langetermijn doelstelling kunnen we op dit moment echter nog niet te geven, omdat de regeling en de bijbehorende financiën nog te veel onduidelijkheden bevat. Wij houden uw gemeenteraad op de hoogte van de ontwikkelingen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het Kabinet heeft vergevorderde plannen om te komen tot één regeling voor de onderkant van de arbeidsmarkt. Het wordt het domein van de gemeente om te bepalen hoeveel mensen met een SW-indicatie aanspraak mogen maken op een werkplek bij *iederz*.
Een (middel)langetermijn doelstelling kunnen we op dit moment echter nog niet te geven, omdat de regeling en de bijbehorende financiën nog te veel onduidelijkheden bevat. Wij houden uw gemeenteraad op de hoogte van de ontwikkelingen.

Bredere inzet infrastructuur iederz
iederz heeft zijn infrastructuur ook ingezet voor andere doelgroepen met een achterstand op de arbeidmarkt. We anticipeerde hiermee op het verdwijnen van de verschillende regelingen aan de onderkant van de arbeidsmarkt. We verzorgden in 2010 circa 1.596 re-integratie trajecten voor werkzoekenden van externe opdrachtgevers, waarbij de looptijd varieert van een week tot 2 jaar.

Versterking egalisatiereserve iederz
De exploitatie van DSW Stadspark bedraagt 68 miljoen euro bij een huidige reserve van 0,5 miljoen. Deze reserve dient als onvoldoende te worden bestempeld om eventuele risico's en economische schokken op te vangen. Het wenselijke niveau van de bedrijfsreserve is 2,8 miljoen euro. De Algemene Egalisatie Reserve is de achtervang van de exploitatie risico's iederz.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We zijn tevreden over de resultaten op dit beleidsveld.
De gestelde doelen zijn door iederz bereikt. Er zijn zelfs meer mensen met een SW-indicatie op een externe werkplek werkzaam via een detacheringen of begeleid werken en er zijn meer re-integratietrajecten voor externe opdrachtgevers uitgevoerd, dan vooraf beoogd.

Deelprogramma 2

BIJSTAND

Inwoners uit onze stad die in omstandigheden verkeren waarin zij niet in hun levensonderhoud kunnen voorzien, kunnen een beroep doen op een bijstandsuitkering. We verstrekken een bijstandsuitkering als tijdelijke ondersteuning om hen in staat te stellen te 'werken aan werk en activering'.

Beleidsveld
- Uitkeringen

Beleidsveld

Uitkeringen

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We wilden de mensen die zijn aangewezen op een uitkering, op tijd de juiste uitkering verstrekken. Klanten moeten zo snel mogelijk duidelijkheid hebben over het recht op een uitkering. Hiervoor geldt een wettelijke termijn van 8 weken. Als norm voor rechtmatigheid wordt een foutpercentage van 1 procent aangehouden. Overschrijding van deze norm leidt tot financiële risico's voor de gemeente. Ons streven was in 2010 om 100 procent van de aanvragen binnen 8 weken af te handelen. Voor 2011 en verder is het streven 100 procent.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Het aantal aanvragen dat binnen 8 weken is afgehandeld	100%	87%	100%
Foutpercentage WWB	< 1%	1,28%	< 1%

Tot en met december handelden we 87 procent binnen 8 weken af. Dit betekent dat we in 13 procent van de aanvragen niet binnen 8 weken afhandelen. Sinds januari 2010 zijn de middelen voor het verstrekken van uitkeringen voor startende ondernemers (Bbz) gebundeld met die van het Inkomens deel (o.a. WWB). Dit heeft gevolgen voor de registratie van onze klanten. In ons klant registratiesysteem (GWS) maken we door deze bundeling geen onderscheid meer tussen Bbz klanten en WWB klanten. Voor aanvraag van de Bbz gelden echter langere afhandelingstermijnen. Doordat we de afhandelingstermijn van de WWB ook toepassen op de BBZ, lijkt het alsof we veel minder aanvragen dan beoogd afhandelen. Het streven is om in 2011 de Bbz doelgroep uit het WWB bestand te filteren. Hierdoor zal het afhandelingspercentage voor de WWB stijgen.
Het foutpercentage rechtmatigheid bedraagt 1,28% voor alle regelingen die vallen onder de wet Bundeling van Uitkeringen Inkomenvoorzieningen aan gemeenten (BUIG). Hierbij past een nuancering. Als we namelijk een splitsing anbrengen in de wet Werk en Inkomen Kunstenaars (WWIK) en de overige BUIG-regelingen, dan komen de foutpercentages uit op respectievelijk 17,5% en 0,99%.
De reden voor de afzonderlijke weergave van de WWIK is dat de geconstateerde fout op de WWIK specifiek betrekking heeft op die regeling. De daar geconstateerde fout kan bij een andere regeling van de BUIG niet voorkomen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Uitkeringen betalen

In de begroting 2010 gingen we uit van een forse instroom van schoolverlaters en mensen met een kortdurende WW. We zijn uit gegaan van een jaargemiddelde van 8.800 klanten. In de praktijk is deze forse toename in het bestand meegevallen. Begin 2010 hebben we de stijging van het bijstandsvolume bijgesteld naar 600 klanten ten opzichte van de begroting 2010. Eind 2010 hadden 8.132 klanten (WWB en WIJ) een uitkering: een stijging van 561 klanten ten opzichte van eind 2009.

Bijzondere bijstand
De verwachting was dat er in 2010 om verschillende redenen een groter beroep zou worden gedaan op de bijzondere bijstand. In de begroting zijn er daarom extra middelen toegekend aan het budget voor de bijzondere bijstand voor een bedrag van 300 duizend euro. Voor uitgaven aan bijzondere bijstand was er in totaal 3,6 miljoen euro beschikbaar. Dit bedrag is bijna volledig uitgegeven.

Langdurigheidstoeslag
In 2009 is de langdurigheidstoeslag (LDT) verruimd. Als gevolg hiervan kunnen er meer mensen dan voorheen een beroep doen op de LDT. In 2010 was het budget dat we uit het gemeentefonds ontvingen niet toereikend. Daarom is er in de begroting 2010 een extra bedrag van 165 duizend euro aan het budget toegekend. Hiermee was er in 2010 1,310 miljoen euro beschikbaar voor het verstrekken van uitkeringen en 50 duizend euro voor uitvoeringskosten. In 2010 hebben we voor 1,360 miljoen aan uitkeringen verstrekt. Op basis hiervan ontstaat er een overschrijding van 50 duizend euro. Dit komt doordat er nu een grotere groep is die recht heeft op een LDT.

Uitkering aan chronisch zieken, gehandicapten en ouderen
In 2010 heeft uw raad er niet voor gekozen om voor deze doelgroep incidentele middelen ter beschikking te stellen. In 2010 zijn er nog wel betalingen verricht die betrekking hadden op 2009.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Het aantal klanten is minder sterk toegenomen dan waar we in 2009 van uitgingen. De voornaamste oorzaak hiervoor is dat de instroom in de WWB in 2010 minder is toegenomen dan we verwachtten. In het eerste kwartaal van 2010 hebben we daarom onze prognose van de groei van het bijstandsvolume bijgesteld van 1.400 naar 600 klanten.
Met de inzet van inkomensondersteunende maatregelen beoogden we om klanten die hier recht op hebben zo snel mogelijk te voorzien van de juiste inkomensvoorziening. Dit betekent dat we er naar streven de budgetten die hiervoor tot onze beschikking hebben, terecht komen bij die mensen die dat nodig hebben. In 2010 zijn we hier in geslaagd: er is geen geld ongebruikt op de plank blijven liggen.

Deelprogramma 3

INKOMENSONDERSTEUNING

Niet iedereen kan deelnemen aan maatschappelijke activiteiten. Een gebrek aan financiële middelen en de aanwezigheid van schulden spelen daarbij vaak een rol. Maar armoede is meer dan een gebrek aan geld alleen. We hebben de afgelopen jaren een aantal extra instrumenten ingezet en bestaande instrumenten geïntensiveerd om ervoor te zorgen dat meer mensen die van het minimum rond moeten komen, (weer) 'mee kunnen doen' en (financieel) krijgen waar zij recht op hebben.

Beleidsvelden

- Armoedepact
- Schuldhulpverlening

Beleidsveld

Beleidsveld Armoedepact

Doelen

Wat wilden we bereiken?

In 2010 wilden we dat iedereen die recht heeft op inkomensondersteunende regelingen hier ook actief gebruik van maakt. Dit doen we door samen met onze partners in de stad het niet-gebruik van regelingen tegen te gaan. Een tweede speerpunt binnen het armoedebeleid is armoedebestrijding bij kinderen. In 2010 heeft de integrale inspectie jeugdzaken in Groningen onderzoek gedaan naar de hulpverlening aan kinderen in arme gezinnen. Aanleiding hiervoor was dat uit eerder onderzoek was gebleken dat 1 op de 7 kinderen in Groningen opgroeit in een gezin dat rond moet komen van een bijstandsuitkering. Landelijk is dit 1 op de 20 kinderen. Eind 2010 heeft de integrale inspectie jeugdzaken aanbevelingen gedaan om de hulpverlening aan kinderen in arme gezinnen te verbeteren. In 2011 komen we met een 'Actieplan' op basis van deze aanbevelingen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

In 2010 hebben we onze subsidierelatie met Stichting Leergeld en het Jeugsportfonds voortgezet. Voor beide fondsen hadden we in totaal 80 duizend euro beschikbaar (elk fonds 40 duizend euro). Daarnaast ontvangen beide fondsen middelen uit sponsoring en giften. Hierdoor heeft Leergeld in 2010 820 aanvragen kunnen honoreren. Via het Jeugdsportfonds hebben in 2010 401 kinderen gesport.
In 2010 hebben we het mentorenproject van Humanitas ondersteund met een subsidie van 112 duizend 400 euro. Hierdoor zijn er 46 'nieuwe' kinderen uit arme gezinnen gekoppeld aan een vrijwilliger, met wie zij activiteiten ondernemen.

Kinderen uit minimagezinnen die het voorgezet onderwijs bezoeken kunnen gedurende 4 aaneengesloten schooljaren (2009/2010 t/m 2012/2013) een beroep doen op de PC-regeling. Hiervoor is een budget van 2,1 miljoen euro beschikbaar. Men kan zelf een computer aanschaffen, of wanneer men al een computer heeft, maandelijks een vergoeding voor internetkosten ontvangen. In 2010 hebben ongeveer 700 gezinnen gebruik gemaakt van de regeling.
Voor de gehele periode gingen we er van uit dat 1.750 gezinnen gebruik zouden maken van de regeling (1.000 in het eerste jaar van de regeling en daarna jaarlijks 250). In de eerste twee jaren van de regeling hebben ongeveer 780 gezinnen gebruik gemaakt van de regeling (470 minder dan verwacht.) In de programma analyse zullen we hier nader op ingaan en komen met we met een inschatting van het bedrag dat we denken over te houden op de gehele regeling.

Activiteiten Armoedeplatform

Eind 2009 liep het Armoedepact af. We hadden het plan in 2010 een armoedeplatform op te richten, om de partners uit het Armoedepact 2007-2009 te blijven stimuleren. We hebben uiteindelijk afgezien van dit plan aangezien er een reeds bestaand alternatief is voor een dergelijk nieuw platform. In het platform Schuldhulpverlening voorzien we de deelnemers over adequate informatie over bijvoorbeeld inkomensondersteunende regelingen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In 2010 zijn we er in geslaagd om de budgetten die we tot onze beschikking hebben voor armoedebestrijding volledig te benutten, m.u.v. de middelen voor de PC-regeling. Hiermee hebben we samen met onze partners een bijdrage geleverd aan de bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Uit de aanbevelingen van de integrale inspectie jeugdzaken blijkt dat de hulpverlening aan kinderen in arme gezinnen beter kan. In 2011 gaan we hiermee aan de slag.

Beleidsveld

Schuldhulpverlening

In Groningen pakken we (problematische) schuldproblematiek aan door een laagdrempelige, integrale schuldhulpverlening. De Groningse Kredietbank functioneert binnen de gemeente als centraal meldpunt en biedt diverse producten van schuldhulpverlening. In de integrale aanpak van schuldenproblematiek werken we in onze dienstverlening aan de klant nauw samen met onze keten-partners, in het bijzonder met de hulpinstellingen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We wilden schuldhulpverlening bieden aan degenen die dat nodig hadden. In 2010 wilden we de intensivering van de schuldhulpverlening, zoals vastgelegd in de nota ‘Uitsluiting uitgesloten’, voortzetten. We wilden blijven inzetten op preventie en het voorkomen en bestrijden van schulden bij jongeren, onder meer door de campagne ‘Jouw schuld = jouw schuld’ en door het spreekuur van de ‘eurocoach’. Verder wilden we de invoering van de Schuldhulpverlening Nieuwe Stijl afronden.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aanvragen binnen wachttijd afgehandeld	■ 100%	■ 100%	■ 100%

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Schuldhulpverlening

In 2010 hebben we de schuldhulpverlening verder geïntensiveerd. Het aantal aanmeldingen voor schuldhulp in de frontoffice van de GKB is gestegen ten opzichte van voorgaande jaren. Daarnaast stromen meer klanten door van front- naar backoffice van de GKB. In 2010 hebben we dankzij formatie-uitbreiding (gefinancierd door extra incidentele middelen voor schuldhulpverlening van het rijk) onze klanten in de frontoffice zo goed mogelijk geholpen door een gerichte informatie, een advies, een bemiddeling of een crisisinterventie. Klanten met achterliggende (psycho-sociale) problematiek zijn voorzover nodig doorverwezen naar de hulpverlening. Indien klanten werden geïndiceerd voor schuldregeling en/of (preventief) budgetbeheer zijn ze doorgeleid naar de backoffice van de GKB. We hebben de toename van klanten kunnen verwerken en de wacht- en doorlooptijden kunnen beperken

Vernieuwing Schuldhulpverlening

De GKB heeft in 2010 de invoering van de Schuldhulpverlening Nieuwe Stijl afgerond en wil op termijn een gecertificeerde organisatie worden. Het opleidingsprogramma voor medewerkers is uitgevoerd

Preventie en voorlichting

Preventie (waaronder voorlichting) is een belangrijk onderdeel van de integrale schuldhulpverlening. Het voorkomen en bestrijden van schulden bij jongeren heeft onze volle aandacht gekregen in 2010. Het samenwerkingsproject ‘Jouw schuld = jouw schuld’ tussen de GKB en het Alfa-college is in 2010 opgezet. Met deze gezamenlijke campagne wilden we jongeren bewust maken van hun financiële gedrag en ze er op wijzen tijdig hulp te zoeken. We hebben de functie van ‘eurocoach’ ingesteld om jongeren bij het omgaan met hun financiën te ondersteunen met als doel via coaching de financiële zelfredzaamheid van jongeren te vergroten. Verder hebben we gastlessen gegeven over omgaan met geld aan leerlingen in het (middelbaar beroeps) onderwijs en ‘De Klasse!kas’ uitgezet in het basisonderwijs.

Koppeling van re-integratie en schuldhulpverlening
Schulden vormen een belemmering voor re-integratie en participatie van burgers.
In 2010 hebben we dienstbreed re-integratie en schuldhulpverlening zoveel mogelijk gecombineerd en was een tijdige gerichte verwijzing van klanten met schuldproblemen van het Werkplein naar de schuld-hulpverlening belangrijk aandachtspunt. Door het wegnemen van financiële belemmeringen bij klanten namen de kansen van het welslagen van re-integratietrajecten toe

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Ondanks de toename van het aantal aanmeldingen hebben we onze doelen voor 2010 bereikt. We hebben alle aanmeldingen voor schuldhulpverlening binnen de wachttijd afgehandeld. Daarnaast hebben we in 2010 opnieuw ingezet op preventie met name gericht op jongeren.

Deelprogramma 4

OVERIG

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Reorganisatie SOZAWE

In 2010 is gewerkt aan de reorganisatie bij de dienst SOZAWE. Kern van de verandering is de invoering van klantmanagement. In de nieuwe organisatie voert de klantmanger de regie op het gehele traject van de klant rondom werk en inkomen. Het was de bedoeling de reorganisatie eind 2010 af te ronden. Omdat het besluitvormingstraject meer tijd vroeg is besloten om de formele overgang te laten plaatsvinden per 1 april 2011.
2010 heeft vooral in het teken gestaan van de plaatsing van medewerkers in nieuwe functies. Een en onafhankelijke plaatsingsadviescommissie heeft 254 medewerkers op een zorgvuldige wijze herplaatst op de nieuwe functies. 28 medewerkers hebben we binnen de nieuwe organisatie kunnen herplaatsen. Per november 2010 zijn kwartiermakers benoemd van de nieuwe afdelingen. Zij hebben sinds die tijd gewerkt aan de inrichting van de nieuw te vormen afdelingen en teams. Ook is begonnen met een omvangrijk professionaliseringsprogramma voor alle betrokken medewerkers.

Nieuwbouw

Op 25 maart 2009 heeft uw raad ingestemd met de nieuwbouw voor de dienst SOZAWE op het Europapark, waarbij het investeringsbedrag voor de nieuwbouw is vastgesteld op 66 miljoen euro. Ten behoeve van het maken van een Structuurontwerp heeft uw raad een deelkrediet van 2 miljoen euro beschikbaar gesteld.

Activiteiten in 2010

Uitwerking tot Definitief Ontwerp

Op 17 februari 2010 heeft uw raad een vervolgkrediet van 0,8 miljoen euro toegekend voor de uitwerking van Structuurontwerp naar Definitief Ontwerp. De resultaten hiervan zijn vastgelegd in het ´Fasedocument Definitief Ontwerp nieuwbouw SOZAWE´. Aan de hand van dit Fasedocument heeft uw raad op 16 februari 2011 een vervolgkrediet toegekend van 51,8 miljoen euro.

Aannemerselectie

Inmiddels is de Europese selectieprocedure voor een aannemer gestart. Naar verwachting zal de gunning van de opdracht, inclusief het meerjarig onderhoud, begin april 2011 kunnen plaatsvinden waarna de bouw na de zomer van 2011 kan starten.

Kantoorconcept Het Nieuwe Werken

De projectorganisatie heeft zich naast de bijdrage aan de ontwikkeling van het casco en de lopende gang van zaken o.m. voorbereid op de uitwerking in 2011 van het toekomstige kantoorconcept, waarbij Het Nieuwe Werken wordt betrokken.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Zowel de reorganisatie van de Dienst SOZAWE als de nieuwbouw van de dienst aan het Europapark verlopen volgens plan.

FINANCIËN

Bestaand beleid			Primitieve	Actuele	Rekening	Verschil
Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Begroting	Begroting	2010	
		Lasten				
8.01	SZW	Inkomen	144.620	145.831	139.419	6.412
8.02	SZW	Werk	58.143	74.026	70.137	3.889
8.03	SZW	Zorg	14.270	16.456	16.449	7
3.01	DSW	Sociale werkvoorziening	68.238	68.959	68.193	766
		Totaal lasten	**285.271**	**305.272**	**294.198**	**11.074**
		Baten				
8.01	SZW	Inkomen	122.518	122.456	120.995	-1.461
8.02	SZW	Werk	49.008	59.197	59.011	-186
8.03	SZW	Zorg	5.004	5.452	6.085	633
3.01	DSW	Sociale werkvoorziening	64.506	64.506	62.530	-1.976
		Totaal baten	**241.036**	**251.611**	**248.620**	**-2.991**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-44.235**	**-53.661**	**-45.577**	**8.084**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	0	300	300	0
		Totaal onttrekkingen	495	9.287	9.287	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-43.740**	**-44.674**	**-36.590**	**8.084**

Nieuw beleid			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
9.03	SOZAWE	Uitkering chronisch zieken	1.100		1.100	
8.01	SOZAWE	Langdurigheidstoeslag	165		165	
8.03	SOZAWE	Bijzondere bijstand	300		300	
3.01	iederz	Begrotingstekort DSW	1.100		1.100	
		Totaal nieuw beleid	**2.665**	**0**	**2.665**	**0**

Toelichting

8.01 Inkomen **V** **5,0 miljoen**

In 2010 zijn voor het eerst de budgetten van de inkomensondersteuning WWB, IOAW, IOAZ, WWIK en een deel van de Bbz samengevoegd. De financieringssystematiek vindt plaats volgens het zogeheten 'objectieve verdeelmodel'. Hiervoor is de Wet bundeling uitkering inkomensvoorzieningen gemeenten (de wet 'BUIG') van kracht. Met deze wet ligt een grotere financiele verantwoordelijkheid bij gemeenten. Concreet betekent dit dat het risico voor alle genoemde regelingen nu bij de gemeenten is gelegd.

In de begroting 2010 is rekening gehouden dat het aantal WWB klanten gemiddeld naar 8.800 stijgt. De werkelijke toename in 2010 bedraagt 561 klanten. Daarmee is het aantal WWB klanten (inclusief WIJ) eind 2010 opgelopen naar 8.132. Het meevallende aantal WWB klanten ten opzichte van de begroting levert een voordeel op van 13 miljoen euro.
Tegenover dit voordeel staan verschillende nadelen. Zo is in de begroting gerekend met een gemiddelde jaaruitkering van 13.902,- euro. De werkelijke gemiddelde jaaruitkering is 2,9% hoger en bedraagt 14.300,- euro. Dit veroorzaakt een nadeel van 3,1 miljoen euro.
Daarnaast zorgen de uitgaven voor Bbz (pre-)starters voor een nadeel van 3,5 miljoen euro. Het aantal (pre)-starters is in het afgelopen jaar met circa 25% toegenomen.
Verder zorgt de toename van het aantal IOAW klanten voor een lastenstijging van 0,5 miljoen euro. Door de duurverkorting van de WW en de eerdere afschaffing van de vervolguitkering WW stromen mensen eerder door van de WW naar IOAW.
Het definitieve budget 2010 bedraagt 110,7 miljoen euro. Dat is 0,5 miljoen euro lager dan wij voor de afzonderlijke regelingen in de begroting hebben opgenomen.
Tenslotte ontstaat als gevolg van teruglopende ontvangsten en de reservering voor dubieuze WWB vorderingen een nadeel van 1,4 miljoen euro. Het gaat om vorderingen op klanten vanwege onterecht verstrekte of te hoge uitkeringen. De teruglopende ontvangsten, waaronder de eigen inkomsten, en de toename van de dubieusheid zijn toe te schrijven aan de verslechterde economische omstandigheden.

Er is een incidenteel voordeel van 1 miljoen euro op de bedrijfsvoeringsbudgetten.

8.02 Werk **V** **3,7 miljoen**

Zelfstandigen die als (pre)starter worden aangemerkt vallen met ingang van 2010 onder de wet BUIG en zijn opgenomen onder de productgroep 8.01 Inkomen. De invloed die deze verschuiving heeft voor de productgroep Werk is per saldo nihil omdat de lasten tot nu toe volledig konden worden gedeclareerd. Het voordelige verschil van 0,6 miljoen euro wordt voornamelijk veroorzaakt door een nagekomen afrekening over 2008.

Het budget voor uitvoering van het Actieplan Jeugdwerkloosheid bedraagt 5,2 miljoen euro. Van dit budget is 1,4 miljoen besteed aan provinciale projecten en 0,6 miljoen aan de regio Centraal (hierin zit o.a. de gemeente Groningen). Aan de regio's Noord en Oost is respectievelijk 0,5 en 0,6 miljoen euro doorbetaald. De uitvoeringskosten bedragen 0,2 miljoen euro. Aan de batenkant is het budget nog met 0,7 miljoen aangevuld met extra middelen uit andere bronnen (rijk, provincie en gemeente). Er resteert 2,6 miljoen euro.

De uitvoering van de Wet kinderopvang ("WKO") bestaat uit drie onderdelen, te weten: 'regulier', 'sociaal-medische indicatie' en 'inburgering'. Hiervan zijn de eerste twee onderdelen onder de productgroep Werk opgenomen. De kinderopvang 'inburgering' wordt verantwoord onder de productgroep Inburgering. Op 'regulier' is 143 duizend euro meer aan uitkeringen verstrekt dan was begroot, en op 'sociaal-medische indicatie' 144 duizend euro. Dat vooral als gevolg van het toegenomen gebruik van deze 'open eind'-regelingen.
Er is een voordeel van 1,2 miljoen euro op de bedrijfsvoeringskosten. Onderdeel van dit verschil is incidentele vrijval van nieuw beleidsgeld en de vrijval van de voorziening groot onderhoud.

In de begroting wordt het Participatiebudget budgettair neutraal verwerkt. Dit betekent dat de baten gelijk zijn aan de lasten. Hoewel op deze productgroep een nadeel van 0,4 miljoen euro wordt verantwoord, is ook de realisatie budgettair neutraal. Op productgroep 8.05 Volwasseneducatie wordt namelijk een voordeel verantwoord van 0,4 miljoen euro welke deel uitmaakt van het participatiebudget. Het volgende overzicht geeft inzicht in de totale werkelijke baten en lasten van het participatiebudget ten opzichte van de begroting.

Het verschil (8,2 miljoen voordelig) wordt op de balans verantwoord en heeft dus geen invloed op het resultaat.

(x 1 miljoen euro)	Begroting	Werkelijk	Verschil
Baten			
Flexibel re-integratie budget	45,0	45,0	0,0
Budget Inburgering	2,8	2,8	0,0
Budget Volwassenen educatie	1,3	1,7	0,4
Onttrekking voorziening ID-ombouw	0,0	3,5	3,5
Totaal baten	49,1	53,0	3,9
Lasten			
Gesubsidieerd werk	38,5	32,9	5,6
Trajecten en begeleiding	13,7	16,1	- 2,4
Inburgering	1,8	1,5	0,3
Volwasseneneducatie	1,7	1,7	0,0
Premiebeleid	0,9	0,7	0,2
Individuele scholing	0,4	0,7	- 0,3
Meedoen	1,4	0,4	1,0
Zelfstandigen	0,2	0,5	- 0,3
Schuldhulpverlening	0,4	0,4	0,0
Persoonsgebonden Re-integratie Budget	0,5	0,1	0,4
Verwachte terugvordering rijk	0,0	0,2	- 0,2
Totaal lasten	**59,5**	**55,2**	**4,3**
Baten -/- lasten	**-10,4**	**-2,1**	**8,2**

Toelichting

Gesubsidieerd werk **V** **5,6 miljoen**
Door de actie met betrekking tot de ID-ombouw en een terugloop van het aantal dienstverbanden WWB-detachering ligt het werkelijke aantal gesubsidieerde banen (1.353) onder het aantal waarmee we in de begroting rekening is gehouden (1.621).

Trajecten en begeleiding **N** **2,4 miljoen**
In 2010 zijn meer mensen op een traject naar re-integratie of participatie gezet en hebben meer mensen meegedaan aan scholingsactiviteiten.

Inburgering **V** **0,3 miljoen**
Het voordelig saldo op inburgering is ontstaan doordat 0,3 miljoen euro van ingekochte trajecten is gedekt vanuit de rijkssubsidie voor de uitvoering van de Wet inburgering.

Individuele scholing **N** **0,3 miljoen**
Meer klanten maken gebruik van deze voorziening.

Meedoen **V** **1,0 miljoen**
Het aantal deelnemers is veel lager uitgekomen dan bij de start van het project is aangenomen.

Zelfstandigen **N** **0,3 miljoen**
Door extra inzet in de begeleiding van zelfstandigen is een nadelig verschil ontstaan van 0,3 miljoen euro.

Persoonsgebonden Re-integratie Budget **V** **0,4 miljoen**
Voor 2010 is extra geld begroot voor mensen die gebruik willen maken van een persoonsgebonden re-integratiebudget. In de praktijk blijkt dat slechts weinig mensen daartoe in staat zijn.

8.03 Zorg **V** **0,6 miljoen**

Het voordeel bestaat met name uit het voordelige verschil van de GKB. Er is nog 81 duizend euro over van de zogenaamde Spekmangelden die bedoeld zijn voor het project “Krachtwijk en schuldhulpverlening in de buurt”. Daarnaast is er een voordelig verschil van 460 duizend euro door de stijging van de vergoeding voor de dienstverlening aan buitengemeenten en bewindvoering als gevolg van het nog steeds toenemende aantal klanten dat een beroep op ons doet en vallen de personele lasten mee doordat een deel van de salariskosten ten laste is gebracht van de “extra middelen Schuldhulpverlening 2009-2011”.

Op de regeling pc’s voor de minima is 300 duizend euro minder uitgegeven dan het beschikbare budget. Daarentegen zien we bij de collectieve voorzieningen (waaronder de collectieve ziektekostenverzekering, de uitkeringen aan chronisch zieken en de tegemoetkoming in de ouderbijdrage scholen) een overschrijding van het budget met circa 200 duizend euro. Het budget voor individuele voorzieningen werd bijna volledig besteed.

3.01 Sociale werkvoorziening **N** **1,2 miljoen**

De nettokosten SW zijn 1 miljoen euro boven de begrotingsraming uitgekomen. Oorzaken hiervan zijn de hogere loonkosten ten opzichte van de begroting van 0,2 miljoen euro, een lager subsidiebedrag van 0,2 miljoen euro, een andere verantwoording van de bonus begeleid werken van 0,3 miljoen euro en tenslotte een lagere subsidie van 0,3 miljoen euro als gevolg van minder in dienst zijnde SW-medewerkers (1406 fte in plaats van 1422 fte). De post uitzendkrachten zorgt aan de lastenkant voor een nadeel van 0,8 miljoen euro, wat veroorzaakt is door de tijdelijke inhuur van medewerkers voor projecten via de eigen bv (Thermiek bv) of via een uitzendconstructie, de inhuur van uitzendkrachten voor het Groenbedrijf om de piek in het seizoen op te vangen, de vervanging van het bedrijfsmanagement door ziekte bij het Industriebedrijf en bij het Werk en Onderzoekscentrum (W&OC) en het aantrekken van uitzendkracht als gevolg van het project DaFinCi. De post bijzondere lasten is met 0,3 miljoen euro belast met de ophoging van de reserve uit de nieuw beleidsgelden.

Aan de batenkant is een voordeel van 1,2 miljoen euro gerealiseerd door een vrijval van enkele voorzieningen (afwikkeling van de sluiting van het grafisch bedrijf en de voorziening voor het risico voor een claim van Finn) ter grootte van 0,4 miljoen euro, de verantwoording van de bonus begeleid werken van 0,3 miljoen, een BTW-teruggave van 0,1 miljoen euro en een onttrekking aan de reserve met betrekking tot het participatiebudget tot een bedrag van 0,1 miljoen euro. Overige baten verklaren het verschil tot een totaalbedrag van 1,2 miljoen euro. De verhaalde salariskosten zijn 0,6 miljoen euro voordelig als gevolg van hogere detacheringsvergoedingen (0,2 V), de ontvangen compensatie voor het DaFinCi-project (0,2 V) en de geïnde WIA-gelden (0,2 V). Tegenover deze totaalvoordelen van 1,8 miljoen euro staat een nadeel van 0,9 miljoen euro uit de netto-opbrengsten. Oorzaken hiervan zijn het weggevallen van het Watermeterproject (0,2 N), het beëindigen van de activiteiten met AquaServa (50 duizend euro N) en de bezuinigingen bij verschillende opdrachtgevers (2,5 N). Doordat de beoogde groei bij het Industriebedrijf niet lukte, ontstond hier een nadeel van 0,3 miljoen euro. Ook de baten uit detacheringen bleven ruim 0,1 miljoen euro achter op de begroting.

PROGRAMMA 2A
VESTIGINGSKLIMAAT: ECONOMISCH BUSINESSPLAN

Het programma Vestigingsklimaat bestaat uit de onderdelen *G-kracht* en Verkeer & Vervoer. G-kracht is de naam van het economisch meerjarenprogramma van de Gemeente Groningen voor de periode 2010 tot en met 2014. Met G-kracht draagt de gemeente bij aan het bereiken van de doelstelling van 135.000 arbeidsplaatsen eind 2014. Daarbij staan de werkgevers centraal. Werkgevers zorgen immers door het in dienst nemen van mensen voor de groei van de werkgelegenheid. Wij streven deze hoofddoelstelling na door een strategie die uiteenvalt in drie deelprogramma's: Met *Groningen Piekt* zetten we in op het stimuleren van de kenniseconomie, met *Bedrijvig Groningen* faciliteren we bestaande bedrijven en instellingen en met *Gastvrij Groningen* willen we meer bezoekers trekken die langer verblijven en meer geld uitgeven.

Alle ambities zoals beschreven in G-kracht te kunnen we niet waarmaken.Wel vinden we het juist in tijden van economische tegenwind van belang om de gemeentelijke inzet te handhaven. Voor 2010 hebben we een uitvoeringsprogramma opgesteld waarbij prioriteit is gegeven aan die beleidsvelden en activiteiten die van groot belang zijn voor het economisch functioneren van de stad. Daarnaast worden ook in andere programma's uitgaven gedaan die onder de noemer van *G-kracht* kunnen worden gebracht.

Relevante beleidsnota's

G-kracht; economisch meerjarenprogramma (2010-2014)
Akkoord van Groningen 2.0; samen met de Akkoord-partners investeren in kennis en innovatie (2009)
Actieplan Starters (2009)
Binnenstad.nu (2009)
Alle Hens aan Dek (2009)
Visie Ebbingekwartier (2008)
Nota Internationalisering (2008-2012)
Stad op Scherp; structuurvisie (2008
Nota Terrein in Bedrijf (2008)
Werk aan de Winkel (2007)
Beleidsbrief "Groningen = Innovatief" (2007)
Een Werkend Netwerk (2006)
Nota Detailhandel en Leisure (2002)

DEELPROGRAMMA'S

1 GRONINGEN PIEKT

2 BEDRIJVIG GRONINGEN

3 GASTVRIJ GRONINGEN

Evaluatie 2010

In 2010 zijn de gevolgen van de recessie zichtbaar geworden in de werkgelegenheidscijfers van de stad: voor het eerst in vijf jaar is de werkgelegenheid afgenomen met 1,3% tot 133.297 arbeidsplaatsen. Ook bij de Energie- en milieusector is de werkgelegenheid afgenomen en wel met 2,3%. Ondanks de economische crisis laat de sector Gezond ouder worden een groei zien van 4,0%. Het lijkt erop dat de recessie inmiddels over zijn dieptepunt heen is; we verwachten dat bijstelling van de G-kracht-ambitie (135.000 arbeidsplaatsen eind 2014) niet nodig is.
Het aantal bedrijfsvestigingen in de stad is toegenomen (+5,9%) en dat geldt ook voor het aantal startende ondernemers (+4,0%). Qua waardering voor het gemeentelijk ondernemersklimaat hebben we bovengemiddeld gepresteerd.
In 2010 is 5.609 m^2 grond uitgegeven. Dat vinden we zorgwekkend. Om die reden hebben we onze werkwijze ten aanzien van acquisitie en dienstverlening aangepast. Op het gebied van revitalisering is veel werk verzet. Naast de uitvoering van een aantal revitaliseringsprojecten zijn veel voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd voor diverse projecten. In het afgelopen jaar is de samenwerking in de Regio Groningen-Assen geformaliseerd op het gebied van (nieuwe) bedrijventerreinen. Ook is de invoering van het Fonds Ondernemend Groningen een belangrijke mijlpaal geweest in 2010. In 2010 hebben we het raamwerk opgezet voor de structuurvisie kantoren. Verder hebben we gewerkt aan de nieuwe structuurvisie detailhandel en aan de oprichting van het Servicepunt Detailhandel. Het project Winkelstraatmanagement is van start gegaan ten behoeve van minder goed lopende aanloop- en winkelstraten. Qua imago stond Groningen er goed voor in 2010: we zijn opgeklommen tot nummer vier van Nederlandse steden met het meest aantrekkelijke toeristische imago. De zichtbaarheid van de Groningen als kennisstad (City of Talent) werd vergroot door de zichtbare toename bezoek aan de nieuwe website. Ook stijgt het aantal studenten nog steeds: ten opzichte van 2009 vertoonde het jaar 2010 een stijging met een kleine 2.000 studenten.
Het speerpunt Healthy Ageing werd door middel van allerlei activiteiten (o.a. een Healthy Ageing Week) onder de vlag de Campagne City of Talent goed gepositioneerd.
Een goede positionering van het speerpunt energie binnen het Akkoord is in 2010 nog onvoldoende van de grond gekomen. Draadloos Groningen werd niet gerealiseerd en we hebben minder in het speerpunt energie geïnvesteerd dan voorzien. Tot slot hebben we voor elkaar gekregen dat Groningen, na Den Haag, ook een Confucius Instituut krijgt.

Deelprogramma 1

GRONINGEN PIEKT

In overeenstemming met de ambities van Het Akkoord van Groningen zetten we via Groningen Piekt in op het stimuleren van de kenniseconomie. Traditionele productiebedrijven vertrekken naar lage lonen landen. Om die reden zet de gemeente in op een innovatief ondernemingsklimaat waarmee we duurzaam succesvol kunnen concurreren op internationaal niveau. Daarbij focussen we op twee kennisclusters waarin Groningen, mede dankzij de excellente kennisinfrastructuur, een veelbelovende uitgangspositie heeft opgebouwd en waarin we duidelijk onderscheidend zijn.

Beleidsvelden
- Het Akkoord van Groningen
- (Groene) energie
- Gezond oud worden

Beleidsveld

Het Akkoord van Groningen

Uw raad heeft voor de uitvoering van projecten die in het kader van Het Akkoord van Groningen 2.0 in 2009 en 2010 worden uitgevoerd een projectbudget beschikbaar gesteld van jaarlijks 250 duizend euro. Daarnaast stelde uw raad een eenmalig bedrag van 500 duizend euro beschikbaar voor kennisontwikkeling. In totaal was er voor de jaren 2009 en 2010 dus vanuit de gemeente een bedrag van 1 miljoen euro beschikbaar voor de financiering van projecten die in 2009 en 2010 in het kader van Akkoord 2.0 worden uitgevoerd.Het projectbureau Akkoord van Groningen werd in 2009 en 2010 gefinancierd uit het werkbudget (200 duizend euro).
Bij aanvang van het jaar 2010 is nog circa 750 duizend beschikbaar voor de uitvoering van het Akkoord van Groningen (250 duizend euro Akkoordbudget en 500 duizend euro Kennisfonds). Hiervan resteert nog een bedrag van circa 250 duizend euro. Naast de gemeentelijke bijdragen leveren de overige Akkoordpartners een bijdrage aan de Kenniscampagne en aan het projectbureau Akkoord van Groningen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Uitgangspunt van Akkoord 2.0 is het ontwikkelen, profileren en toepasbaar maken van kennis binnen de speerpunten Energie en Healthy Ageing. Met deze speerpunten profileert Groningen zich als kennisstad. Met dit scherpe kennisprofiel willen we een betekenisvolle bijdrage leveren aan maatschappelijke vraagstukken op het terrein van energie en gezond ouder worden, een stijging van het aantal hoogwaardige arbeidsplaatsen realiseren en een onderscheidende, concurrerende regio zijn in een mondiaal speelveld. De in Akkoord 2.0 geformuleerde doelen moeten leiden tot de volgende resultaten:
- het beter benutten van de kennissectoren Energie en Healthy Ageing;
- het bevorderen van excellentie: meer studenten en toponderzoekers aantrekken en behouden voor Groningen: het boeien en binden van talent;
- groei van het aantal hoogwaardige kennisbanen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Behaald 2010
▪ Stijging studentenaantallen RUG en Hanzehogeschool Groningen	▪ Stijging gerealiseerd
▪ Stijging aantal hoogwaardige kennisbanen	▪ Stijging met circa 2.000 studenten gerealiseerd
▪ Bekendheid van Groningen als kennisstad/City of Talent vergroten	▪ Meer bezoekers website

De betekenisvolle bijdrage aan de maatschappij wordt zowel kennisondersteunend als beleidsmatig ingevuld. De Akkoordpartners ondersteunen grote onderzoeksprogramma's en projecten die bijdragen aan het oplossen van vraagstukken op het gebied van gezond ouder worden en energietransitie. Mede dankzij succesvol lobbywerk hebben de kennisinstellingen voor deze onderzoeksprogramma's grote subsidies ontvangen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Energie

In 2009 en 2010 werden er met behulp van studenten drie projecten op het gebied van energie opgestart en afgerond, waaronder haalbaarheidsonderzoeken naar de ontwikkeling van een Zernike Energie Science Park, de ontwikkeling van topstages, de organisatie van Young Energy Valley en een onderzoek naar de mogelijkheden van energiebesparing in de gebouwen van de Akkoordorganisaties. Verder wordt het Akkoordspeerpunt energie gepromoot binnen de Keniscampagne City of Talent.

Healthy Ageing

Healthy Ageing werd in 2010 als speerpunt van Akkoord 2.0 gepromoot binnen de Campagne City of Talent. In juni 2010 organiseerde het projectbureau Akkoord van Groningen een gemeentelijke werkconferentie om wetenschappers van de kennisinstellingen en beleidsambtenaren healthy ageing met elkaar in contact te brengen. Belangrijkste project voor 2010 was de organisatie van een Healthy Ageing Week, waarin een aantal initiatieven op het gebied van Healthy Ageing werden gebundeld.
Tot slot werd via het Akkoord een verbinding gelegd tussen de ROC's, Hanzehogeschool Groningen en Healthy Ageing Netwerk Noord-Nederland (HANNN) om een bestaand leertraject waarin HBO en MBO-studenten in een bedrijfsmatige omgeving opdrachten vervullen (Value in the Valley) te verbreden naar Healthy Ageing.

Zernike Campus

De Akkoordpartners ontwikkelen een gezamenlijke visie voor Zernike Campus en het Zernike Science Park. Aan dit traject wordt nog gewerkt. Onder de regie van het Akkoord van Groningen is een bidbook geproduceerd waarin het toekomstperspectief voor Zernike is geschetst. Met behulp van daarvan is de belangstelling in de vastgoedmarkt gepeild onder beleggers en ontwikkelaars voor de feitelijke ontwikkeling van het gebied. De belangstelling vanuit de markt biedt voldoende aanleiding tot vervolgstappen.

Groninger Forum

Binnen de stuurgroep van het Akkoord van Groningen heeft in 2010 regelmatig afstemming plaatsgevonden over de verschillende initiatieven op het gebied van het toegankelijk maken van kennis en wetenschap voor een breed publiek: Groninger Forum, Infoversum en Science Theater Qu 3. Gezien de ontwikkelingen rond het Groninger Forum heeft dit nog niet geleid tot concrete projecten of samenwerkingsverbanden.

ICT

De Akkoordpartners hebben de afgelopen jaren geïnvesteerd in de gefaseerde uitrol van een draadloos netwerk. Niet nakomen van afspraken van de exploitant leidden tot het opzeggen van het contract met Unwired. De uitrol van het netwerk werd gestaakt. Het bestuur van de stichting heeft in februari 2011 een definitief besluit genomen om het project te stoppen. De plannen die marktpartijen hadden ingediend om het initiatief mogelijk te kunnen overnemen hadden te weinig realiteitsgehalte. Het bedrag van 740 duizend euro dat voor de uitrol van Draadloos gereserveerd stond, werd dus niet besteed.

Ondernemerschap

Het stimuleren van ondernemerschap is een van de doelstellingen van het Akkoord van Groningen. RUG, Hanzehogeschool Groningen, UMCG en stichting Business Generator Groningen hebben het afgelopen jaar een gezamenlijk aanvraag bij het Rijk ingediend voor de ontwikkeling van een Centrum voor Valorisatie en Ondernemerschap. het Rijk zal dit voorjaar een besluit over de aanvraag nemen.
Vanuit de beschikbare budgetten voor G-Kracht en het Akkoord van Groningen werd een cofinancieringsbijdrage geleverd.

Internationalisering
Gastvrijheid voor internationale werkers is een belangrijke vestigingsfactor. In 2010 werd een digitaal welkomstplatform (internetportaal) voor internationale studenten en kenniswerkers opgeleverd dat Groningen als City of Talent etaleert. Het welkomstplatform werd samen met de vernieuwde website City of Talent tijdens de opening van de KEI-Week 2010 door de Akkoordpartners gelanceerd.

Campagne City of Talent
Het beschikbare budget voor de Kenniscampagne werd in 2010 onder meer besteed aan zichtbaarheid van City of Talent in stad en land, een gezamenlijke vacaturepagina in de Volkskrant, de productie van een exclusief boek over kennisstad Groningen, de promotie van Groningen Studiestad, de lancering van de vernieuwde website City of Talent, inclusief een digitaal welkomsportaal voor internationale studenten tijdens de start van de KEI-week, het realiseren van een Science Theater tijdens Noorderzon, de productie van STER-spots, de organisatie van een Healthy Ageing Week,en de organisatie van een Night of Talent, een netwerkevent voor Gronings talent op het gebied van onder meer kunst, sport en wetenschap werd geëtaleerd. Tijdens dit evenement werd de Groningen Talent Group gelanceerd, een pool van 150 talentvolle studenten van RUG en Hanzehogeschool die vanaf 2011 een bijdrage kunnen leveren aan het meedenken over belangrijke vraagstukken van de stad. Het beschikbare budget voor de Kenniscampagne werd geheel besteed.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
De volgende doelen werden bereikt:
- Zichtbaarheid van de Groningen als kennisstad vergroot door zichtbare toename bezoek aan de nieuwe website.
- Uit de Stadsmonotor en het Statistisch Jaarboek blijkt dat de werkgelegenheid in 2010 licht is gedaald maar dat er nog steeds sprake is van groei in het aantal kennisgerelateerde banen. Met name in de gezondheids- en welzijnszorg (+ 1.300) en onderwijs (+345) kwamen er banen bij.
- Ook het aantal studenten stijgt nog steeds: ten opzichte van 2009 vertoonde het jaar 2010 een stijging met een kleine 2.000 studenten.
- Het speerpunt Healthy Ageing werd door middel van allerlei activiteiten goed gepositioneerd.
- Een goede positionering van het speerpunt energie binnen het Akkoord is in 2009 en 2010 nog onvoldoende van de grond gekomen. Dat is ook de reden dat een deel van het Kennisfonds niet werd besteed. Voor 2011 zijn de Akkoordpartners bezig met een inhaalslag. De ontwikkeling van een Energy Academy is de komende periode het belangrijkste Akkoordthema op het gebied van energie.
- Een deel van het resterende budget van 250 duizend euro hebben we in 2010 gereserveerd voor de gemeentelijke bijdrage aan het Confucius Instituut (90 duizend). Dit instituut gaat echter pas in 2011 van start.

De volgende doelen werden niet bereikt
- Draadloos Groningen werd niet gerealiseerd.
- Er werd minder in het speerpunt energie geïnvesteerd dan voorzien.

Niet binnen Akkoord 2.0 voorzien, wel bereikt:
- De oprichting van een Confucius Instituut in Groningen, een samenwerking tussen RUG, Hanzehogeschool Groningen en gemeente Groningen.

Beleidsveld

(Groene) Energie

Groningen heeft een stevige positie op het gebied van energiekennis. We beogen uitbouw en versnelling van de energiekennis en -bedrijvigheid zodat Groningen uitgroeit tot dé (duurzame) energiestad van Europa. Dat moet ertoe leiden dat er meer productie van groene energie in Groningen plaatsvindt, dat bedrijven duurzamer ondernemen en dat er innovatieve samenwerkingsprojecten op het gebied van energie starten.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aantal arbeidsplaatsen	■ beter dan -1,3%	■ -2,3%	■ bovengemiddelde ontwikkeling
■ Aantal bedrijfsvestigingen	■ beter dan + 6,0 %	■ + 4,3%	■ bovengemiddelde ontwikkeling

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Cofinanciering Energy Valley

Conform de afspraken heeft Energy Valley uitvoering gegeven aan het werkplan 2010. Daarbij is vooral ingezet op groen gas, slimme energienetwerken, duurzame lokale energietoepassingen en netwerkvorming (bijeenkomsten en energiecongressen). Energy Valley heeft bovendien een belangrijke rol gespeeld bij het verwerven van investeringen voor projectinitiatieven op het gebied van groen gas. De financiering van Energy Valley is geregeld tot eind 2011.

GELD

Van de begrote 85 duizend euro hebben we 81 duizend euro uitgegeven.

Participatie in projectinitiatieven van derden

In plaats van de beoogde twee, hebben we in 2010 bijgedragen aan vier projectinitiatieven van derden. Met het steunen van het Koers Noord-project ‘Biogas Expertise Centrum’ faciliteren we het verwerven en toepassen van kennis om de waardeketen verder te kunnen uitbreiden. Een tweede projectinitiatief betreft ‘Biobrug’ van de RUG. Dit is eveneens een Koers Noord-project. Met dit project zetten we in op het vervangen van fossiele grondstoffen door groene grondstoffen in de chemie- en voedingssector. Een derde project dat we ondersteund hebben is ‘Flexiheat’ dat zich richt op de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten die ervoor moeten zorgen dat warmtetransport, opslag en gebruik beter verlopen. Tot slot hebben we uitvoering gegeven aan de motie ‘Energy Contest’ door het steunen van de Energy Battle. Ruim 600 studenten hebben meegedaan aan de wedstrijd in maart en september. De finale vond plaats in november 2010 tijdens het congres ‘Energy Delta Convention’.

GELD

Omdat het aanjagen en ondersteunen van kennisprojecten de kern vormt van deelprogramma ‘Groningen Piekt’, hebben we de verschillende budgetten van Groningen Piekt qua realisatie samengevoegd. In totaal was 390 duizend euro begroot; we hebben 342 duizend euro uitgegeven.

Internationale contacten ten behoeve van energiesector
We wilden twee gezamenlijke projecten op het gebied van groene energie (mee-)indienen bij de Europese subsidieprogramma's. Het zijn er drie geworden. Het eerste project is de 'Hanze Energie Corridor', gericht op het aangaan van strategische allianties van met name kennisinstellingen in Noord-Nederland en Niedersaksen op het gebied van groen gas en slimme energienetwerken. Het tweede project is het Interreg 4A-project 'Groen Gas' dat zich specifiek richt op groen gas; het bedrijfsleven is nadrukkelijker betrokken bij dit project dan bij de Hanze Energie Corridor. Tot slot hebben we een eerste stap gezet voor het uitbouwen van de strategische partnerships van kennisinstellingen rondom de Noordzee via deelname aan Interreg 4B-project 'Energy Cluster'.
Ook hebben we bijgedragen aan profilering van Groningse energiebedrijven en kennisinstellingen op het Netwerkplein Groen Gas tijdens de Oldenburgse Gasdagen, hebben een inkomende matchmaking bijeenkomst georganiseerd met de Zweedse energiebranche en hebben ons samen met Oldenburg gepresenteerd in het Bremen Paviljoen op de World Expo.

GELD
Dit budget is samengenomen met het budget 'Internationale promotie en handelscontacten Gezond Ouder Worden'; het begrote budget van in totaal 40 duizend euro is met 3 duizend euro overschreden.

Ondersteunende innovatieve technologie ten behoeve van energiesector
Het ICT-Platform heeft in 2010 besloten zichzelf op te heffen; er zijn geen andere activiteiten uitgevoerd dan fusiegesprekken met het Noordelijk IT Event (NITE) en met de ICT-vereniging. We hebben besloten onze bijdrage uit 2009 voor het project 'Slimme meters' voort te zetten in 2010. In 2010 is de eerste serie geproduceerde meters (in plaats van prototypes) geïnstalleerd bij een aantal scholen en instellingen. Het gebruik van slimme meters draagt bij aan gedragsverandering, lagere kosten en aan het bevorderen van duurzaamheid. Het is een puur Gronings initiatief dat is uitgevoerd in het kader van het Interreg-project "Build With Care". Daarmee trekt het project Europese belangstelling.

GELD
Zie 'Participatie in projectinitiatieven van derden'.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Als gevolg van de economische crisis is het aantal arbeidsplaatsen in de energie- en milieusector met een procent meer gedaald dan gemiddeld. Wel is toename in het aantal bedrijfsvestigingen gerealiseerd, wat aangeeft dat de sector wel degelijk in beweging is.

Beleidsveld

Gezond ouder worden

In Het Akkoord van Groningen 2.0 is gezond oud worden, naast energie, tot speerpunt benoemd. Hierin werkt de gemeente samen met het UMCG, RUG en de Hanzehogeschool. Groningen heeft inmiddels een sterk kennisfundament voor het healthy ageing-cluster met stevige ambities: samen met relevante partners willen we bereiken dat Groningen uiteindelijk internationaal wordt erkend als hét kenniscentrum op het gebied van gezond oud worden. De gemeente wil daarom samen met bedrijven, kennisinstellingen en andere (semi)overheden werken aan clustervorming en een stevige profilering van de regio als centrum voor healthy ageing. Een Noordelijke clusterbenadering is noodzakelijk voor verdere ontwikkeling en het aantrekken van financiering ten behoeve van kennisontwikkeling en -toepassing.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Samen met relevante partners willen we bereiken dat Groningen (c.q. Noord-Nederland) herkend en erkend wordt als Europese topregio op het gebied van gezond ouder worden. We willen bovendien bereiken dat de ontwikkelde kennis vaker en meer maatschappelijk wordt toegepast en extra werkgelegenheid oplevert.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Arbeidsplaatsen healthy ageing *)	■ beter dan -1,3%	■ +4,0%	■ bovengemiddelde ontwikkeling

*) I.e. aantal arbeidsplaatsen in de life sciences en in de gezondheids- en welzijnszorg.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Clustervorming healthy ageing

Belangrijkste insteek voor 2010 was healthy ageing stevig profileren. Vanuit G-kracht hebben we om die reden drie netwerkbijeenkomsten gesubsidieerd en inhoudelijk ondersteund ten behoeve van de verdere ontwikkeling van het healthy ageing-cluster (HANNN): de Healthy Ageing Week, het biomaterialen-congres en promotie van HANNN tijdens de Noordelijke Promotiedagen. Ook hebben we bijgedragen aan het Center of Excellence Biomaterialen waarmee het UMCG in staat wordt gesteld de kennis op het gebied van biomaterialen verder uit te bouwen. Dat moet leiden tot meer bedrijvigheid, tot meer arbeidsplaatsen en versterking van de propositie voor het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid (acquisitie). Verder is een begin gemaakt met de ontwikkeling van de healthy ageing campus.

GELD

Zie ‘Participatie in projectinitiatieven van derden (Groene energie)’.

Participatie in projectinitiatieven van derden

We beoogden te participeren in twee projectinitiatieven van derden. We hebben echter besloten het budget aan te wenden voor één gebundeld initiatief gericht op kennisvalorisatie: het Centrum voor Valorisatie en Ondernemerschap (CVO). Samen met de Akkoord-partners hebben we het plan voor het CVO meeontwikkeld. Met het project worden de kennisvalorisatie en ondernemerschapsactiviteiten van de Akkoord-partners gestroomlijnd en op een hoger niveau gebracht. Daarmee willen we ondernemerschap binnen de instellingen stimuleren, het aantal technostarters verhogen en de koppeling van kennis aan bestaande bedrijvigheid verbeteren. Het plan is ingediend bij het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voor een bedrag van 5 miljoen euro. Bij groen licht van het ministerie wordt het plan de komende jaren gerealiseerd. Samen met de grote kennisinitiatieven ERIBA en LifeLines ligt er dan een stevig kennisfundament onder het healthy ageing cluster.

GELD

Zie ‘Participatie in projectinitiatieven van derden (Groene energie)’.

Internationale contacten ten behoeve van healthy ageing

Samen met marktpartijen, kennisinstellingen en overheden uit o.a. Hamburg, Barcelona en Kopenhagen hebben we in 2010 het gezamenlijke project “H-factor” ingediend bij het Europese 7e kader subsidieprogramma. Helaas is de aanvraag niet gehonoreerd.
In 2010 vond o.a. een uitgaande bestuurlijke missie plaats onder leiding van burgemeester Rehwinkel. We hebben bijgedragen aan de totstandkoming van interessante contacten tussen de Rijksuniversiteit, de Tianjin Medical University en de Nankai University Tianjin op het gebied van gezondheid en healthy ageing.

GELD

Dit budget is samengenomen met het budget ‘Internationale promotie en handelscontacten energie’. Het begrote bedrag van in totaal 40 duizend euro is met 3 duizend euro overschreden.

Ondersteunende innovatieve technologie ten behoeve van healthy ageing
In 2010 hebben we financieel bijgedragen aan Target; het baanbrekende project voor extreem grote dataopslag en -verwerking. Met Target dragen we bij aan een uitmuntende ICT-infrastructuur van de stad die noodzakelijk is voor het versnellen van de ambities van onze kennissectoren.

GELD
Zie 'Participatie in projectinitiatieven van derden (Groene energie)'.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Ondanks de economische crisis laat de sector Gezond ouder worden een bovengemiddelde ontwikkeling zien op het gebied van de werkgelegenheid. Bedroeg het gemiddelde -1,3%; deze sector heeft een groei doorgemaakt van maar liefst 4,0%. De groei kwam vooral voor rekening van de gezondheids- en welzijnszorg.

Deelprogramma 2

BEDRIJVIG GRONINGEN

Het bedrijfsleven vormt ons economisch kapitaal en daar moeten we zuinig op zijn, zeker in tijden van recessie. Via Bedrijvig Groningen richten we ons op het faciliteren van bestaande en nieuw te vestigen werkgevers in alle sectoren. We zorgen voor een goed ondernemingsklimaat waar werkgevers de ruimte krijgen om te kunnen ondernemen. Daarvoor vullen we vanuit het economisch beleid verschillende randvoorwaarden in, zoals voldoende en kwalitatief hoogwaardige werklocaties en een optimaal startersklimaat. Dat moet leiden tot meer werkgelegenheid.

Beleidsvelden

- Werklocaties
- Bevorderen ondernemerschap en bedrijvigheid
- Creatief ondernemerschap

Beleidsveld

Werklocaties

Met dit beleidsveld willen we bijdragen aan een duurzame kwaliteit van onze werklocaties: bedrijventerreinen en kantoorlocaties. Ook wordt inzet gepleegd om de toekomstige hoeveelheid bedrijventerreinen en de diversiteit in het aanbod op peil te houden. De gemeentelijke rol daarbij is het scheppen van de juiste (fysieke) randvoorwaarden, het organiseren van activiteiten, het zorgen voor cofinanciering door derden en het bij elkaar brengen van partijen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Met nieuwe locaties en/of herstructurering en revitalisering van oudere bedrijfslocaties willen we het voor werkgevers fysiek aantrekkelijk maken zich in Groningen te vestigen en hier ook gevestigd te blijven. Zo leveren we een bijdrage aan een gunstig ondernemings- en vestigingsklimaat en daarmee aan de werkgelegenheid in de stad. Al met al gaat het erom dat er voldoende (maar ook weer niet teveel) en kwalitatief goede werklocaties voorhanden zijn waar ondernemers goed uit de voeten kunnen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
Aanbod kantoorruimte *)		+3,5%
Opname kantoorruimte *)		+22%
Uitgifte nieuw bedrijventerrein		5.609 m^2

*) We beogen vraag en aanbod in de kantorenmarkt meer op elkaar af te stemmen door te zorgen voor minder aanbod en meer opname. Daarmee willen we forse leegstand (zoals bij een aantal andere gemeenten in Nederland) voorkomen. In 2010 is het aanbod weliswaar toegenomen met +3,5%, maar de opname was met 22% hoog te noemen. Vergeleken met het landelijk gemiddelde doen we het in Groningen goed: van de ruim 50 door DTZ Zadelhoff onderzochte gemeenten staat Groningen qua leegstand op een 7e plaats van onderen (januari 2011). In een uitermate moeizame markt steeg het aanbod in Groningen-Assen minder en was de opname fors hoger dan het landelijk gemiddelde.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Terreinwinst: Revitalisering Bedrijventerreinen

In 2010 heeft uw raad de totale grondexploitatie Winschoterdiep ter hoogte van circa 30 miljoen euro voor revitalisering vastgesteld.
Het uitvoeringsplan voor de revitalisering van de Duinkerkenstraat fase 1 is in samenwerking met ondernemers tot stand gekomen, de sloop van Frans Maas is in gang gezet en de planvorming voor de verbinding Duinkerkenstraat-Europapark is opgestart.
De contacten met de ondernemers over de verkoop van de gronden lopen nog. Daardoor is de start van de uitvoering van Bornholmstraat fase 2 doorgeschoven naar 2011. De planvorming voor Groningen-West wacht op visievorming voor het Hoendiep, Westpoort en bijvoorbeeld ook het Suikerunie-terrein. Ten aanzien van de revitalisering Ulgersmaweg fase 2 is er een gebiedsanalyse gemaakt waarbij de sterke punten en kansen van het gebied zijn geïnventariseerd. Samen met de ondernemersvereniging zijn voorbereidingen getroffen voor een verbeteringsplan. Voor de revitalisering van Hoendiep fase 2 hebben we in 2010 gewerkt aan het opstellen van een plan in samenwerking met ondernemers en aan het verwerven van herstructureringsmiddelen van het Rijk en de provincie. Het revitaliseringsplan voor De Hoogte is niet gerealiseerd; de visie was en is afhankelijk van provinciale besluitvorming over de Noordzeebrug.
Belangrijke mijlpaal was de vaststelling van het Fonds Ondernemend Groningen door de raad in november 2010. Er is een fonds van ruim 500 duizend euro gecreëerd waarmee ‘ondernemend Groningen’ de beschikking heeft over middelen om projecten en activiteiten op te zetten. Met het fonds kan het georganiseerde bedrijfsleven (o.a. bedrijventerreinverenigingen) een meer structurele rol spelen in de ontwikkeling van de stad. Het opzetten van de nieuwe bedrijventerreinenmonitor is in 2010 nagenoeg afgerond.

Terreinwinst: Nieuwe bedrijventerreinen

In maart 2010 hebben we het convenant Regionale Afspraken Kwaliteit Bedrijventerreinen ondertekend. Met het convenant is de samenwerking in de Regio Groningen-Assen geformaliseerd ten aanzien van o.a. de planning en prijsontwikkeling van (nieuwe) bedrijventerreinen. Daarnaast is een gezamenlijk herstructureringsprogramma opgesteld.
Ook hebben we parkmanagement Westpoort verder uitgewerkt: beheer en toezicht zijn geregeld en de beheerovereenkomst is opgesteld. Het bouwrijp maken van Westpoort is wat vertraagd, waardoor de aanleg van het glasvezelnetwerk en de beveiligingscamera’s eveneens wat naar achteren zijn geschoven. In de tweede helft van 2010 zijn we samen met de bedrijvenvereniging begonnen met de invoering van parkmanagement op Roodehaan (Eemspoort-Zuid). De uitgifte van kavels is doorgeschoven naar begin 2012.
Voor Terreinwinst was in 2010 een bedrag van 280 duizend euro beschikbaar voor bestaande en nieuwe bedrijventerreinen. Dit geld is in zijn geheel besteed.

Kantoorlocaties

Uw raad heeft de nieuwe structuurvisie kantoren in januari 2011 vastgesteld. In die nota hebben we voorstellen gedaan voor prioritering en fasering voor de kantorenlocaties in de stad. Daarmee willen we het aanbod aan kantoorruimte beter laten aansluiten op de vraag en structurele forse leegstand uiteindelijk voorkomen.
De voorbereidingen voor revitalisering van Corpus den Hoorn en Martini Trade Park lopen nog. De vertraging heeft te maken met verdeeld grondeigendom: meerdere partijen moeten overeenstemming bereiken voor de uitvoering van start kan gaan.
In een intensief participatietraject met potentiële investeerders, bewoners en andere belanghebbenden in onze stad hebben we in 2010 het gebiedsconcept Helperpark ontwikkeld. Het gebiedsconcept betekent een nieuwe aanpak waarbij geen sprake is van een vastomlijnd eindbeeld, maar een organisch planproces waarbij we meer inzetten op de dialoog met eindgebruikers (bewoners en bedrijven), acquisitie en dienstverlening om de uitgifte in het Europapark/ Helperpark te bevorderen.
In 2010 hebben we in samenwerking met de RUG, de Hanzehogeschool, het UMCG en de provincie Groningen een aanzet gemaakt om de ontwikkelmogelijkheden te onderzoeken voor Zernike Science Campus (masterplan Zernike). In september 2010 is daartoe de interesse vanuit de vastgoedsector verkend om te investeren in de campusontwikkeling. De uitkomst hiervan was redelijk positief. De akkoordpartners hebben daarom besloten om in 2010 verder onderzoek te laten uitvoeren naar verschillende ontwikkelmodellen. Eind 2010 is de grondexploitatie Zernike voor een bedrag van 4,5 miljoen euro afgewaardeerd. Deze afwaardering is het gevolg van een herziene exploitatiebegroting.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In 2010 is slechts 5.609 m_ grond uitgegeven en dat vinden we zorgwekkend. Dat heeft nadelige gevolgen voor onze grondexploitaties Europapark en Westpoort. Onze inspanningen op het gebied van acquisitie en dienstverlening hebben we om die reden aangepast. Met de vaststelling van de structuurvisie kantoren kunnen we vraag en aanbod van kantoorruimte nu beter op elkaar afstemmen.

Beleidsveld

Bevorderen ondernemerschap en bedrijvigheid

Via de uitvoering van het Actieplan Starters, dienstverlening op maat en activiteiten gericht op de vraagkant van de arbeidsmarkt (werkgevers) werken we aan het bevorderen van ondernemerschap en bedrijvigheid.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
▪ Aantal bedrijfsvestigingen	▪ toename tov 2009	▪ +5,9%	▪ jaarlijkse toename
▪ Aantal startende ondernemers	▪ toename tov 2009	▪ +4,0%	▪ jaarlijkse toename
▪ Rapportcijfer Ondernemersklimaat	▪ tenminste 6,7	▪ 6,8	

Het aantal bedrijfsvestigingen is met 826 toegenomen tot 14.609 vestigingen. Dat is een toename met 5,9 procent ten opzichte van 2009.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Stimulering starters

We hebben in 2010 wederom het Actieplan Starters uitgevoerd met uitvoeringsprojecten als Square One en Business Ambassadors. We hebben twee netwerkbijeenkomsten voor starters georganiseerd: op 4 februari en 1 december. Met een hoge opkomst en positieve reacties zijn deze bijeenkomsten erg succesvol verlopen. Netwerkvorming voor startende ondernemers hebben we verder bevorderd door sponsoring van het Jonge Bedrijven Netwerk en het organiseren van een MKB-avond waar voor 20-30 deelnemers is een (leer-)werkplek is gevonden. In 2010 hebben we de Polis voor Groeiers geïntroduceerd - een andere naam voor de No Risk Polis. Ondanks onze vele inspanningen om de polis onder de aandacht te brengen, is de afname ronduit teleurstellend geweest. We hebben daarom besloten het project niet te verlengen. Tot slot hebben we in 2010 in samenwerking met banken gewerkt aan het opzetten van een financiële scan voor het MKB.

GELD

Van de begrote 60 duizend euro is 56 duizend euro besteed.

Bedrijvenloket

Inmiddels spreken we niet meer van 'Bedrijvenloket', maar van 'Account management' omdat we nu actief naar buiten gaan om bedrijven te bezoeken om te bekijken wat we voor hen kunnen doen. We beoogden gelijk aan of hoger dan het rapportcijfer 6,7 te scoren in de Benchmark Gemeentelijk Ondernemersklimaat. Dat is gelukt: Ondernemers gaven een 6,8 als algemeen oordeel over het ondernemersklimaat in de stad. Tevens hebben we in maart 2010 het Bewijs van Goede Dienst ontvangen van het toenmalige Ministerie EZ. In 2010 hebben we 650 bedrijfsbezoeken afgelegd, waarbij we ons hebben gericht op de topbedrijven, de detailhandel, bedrijven in de duurzame energie en zorginstellingen. Daarnaast hebben we die bedrijven bezocht die hebben aangegeven zich te willen vestigen danwel te willen verhuizen. Ook zijn we eind 2010 begonnen met het intensiveren van de bedrijfsbezoeken ten behoeve van de gronduitgifte op het Europapark en Westpoort.

Aansluiting onderwijs-bedrijfsleven (Ondernemerstrefpunt)
In 2010 verscheen het evaluatierapport Ondernemerstrefpunt Groningen. Uit de evaluatie komt naar voren dat er voldoende redenen zijn om het Ondernemerstrefpunt na het aflopen van de pilotperiode in 2011 te continueren. Wel kiezen we voor een gewijzigde organisatiestructuur en een nieuw ondernemingsplan. In 2010 heeft het Ondernemerstrefpunt 140 stageplaatsen opgehaald, waarvan 80% is ingevuld. Ook hebben we er verschillende netwerkbijeenkomsten georganiseerd waaronder 'CheckttheBizz' (waarbij scholieren van de middelbare school kunnen kennismaken met het bedrijfsleven) en de HRM-denktank.

GELD
De begrote 90 duizend euro is conform besteed.

Werkgelegenheidsonderzoek binnenstad
In uw raadsvergadering van september 2009 heeft uw raad ingestemd met het voorstel van de invulling van het onderzoek naar de werkgegelegenheidsontwikkeling van de binnenstad van Groningen. Aanleiding voor dit onderzoek was het besluit om de dienst SOZAWE te verplaatsen naar het Europapark en de economische situatie. In februari 2010 heeft uw raad kennis kunnen nemen van de uitkomsten van het STOGO onderzoek. Hierin zijn een aantal aanbevelingen gedaan voor verbetering van het ondernemersklimaat en zijn voorstellen beschreven voor de besteding van 1 miljoen euro. Deze heeft uw raad eerder beschikbaar gesteld voor de investeringsimpuls voor de binnensrtad. Met het onderzoek van STOGO is 50 duizend euro van de 1 miljoen euro besteed in 2010. Daarnaast is de overige 950 duizend euro verdeeld over de volgende projecten:

- Verdere impuls Ebbingekwartier: 200 duizend euro
- Versterking en verbreding organisatie Organisatie Aanbodversterking Binnenstad (OAB): 200 duizend euro
- Revitalisering Binnenstad-Oost: 100 duizend euro
- Versterking vaarrecreatie met voorzieningen Reitemakersrijge: 100 duizend euro
- City Stewards: 100 duizend euro
- Verhoging evenementenbudget: 200 duizend euro
- Vervolgonderzoek naar de zakelijke dienstverlening in de binnenstad: 50 duizend euro

In 2010 zijn de volledige budgetten voor Revitalisering Binnenstad-Oost, OAB en 50 duizend euro uit het Ebbingekwartier samengevoegd en bestemd voor winkelstraatmanagement. Wij hebben uw raad hierover in het najaar van 2010 geinformeerd. Het contract voor winkelstraatmanagement is in 2010 aanbesteed en ondertekend. De twee winkelstraatmanagers zijn op 1 januari 2011 begonnen.

In 2010 zijn er door uw Raad de uitgangspunten voor een evenementenprogramma vastgesteld. Het evenementenprogramma is vastgesteld in maart 2011 en is het beschikbare budget van 200 duizend euro wordt in 2011 uitgegeven.

GELD
In totaal is er 1 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de bovenstaande projecten. 50 duizend in 2009 en 950 duizend euro in 2010. Vanuit de exploitatie zijn de middelen als bijdrage in de kosten aan de projecten toegevoegd en derhalve als last meegenomen in de exploitatie.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
De doelen zijn gerealiseerd: Het aantal bedrijfsvestigingen is toegenomen (+5,9%), het aantal starters ook (+4,0%) en qua waardering voor het gemeentelijk ondernemersklimaat hebben we bovengemiddeld gepresteerd.

Beleidsveld

Creatief ondernemerschap

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Overeenkomstig onze ambities in “Groningen = innovatief; beleidsbrief versterking creatieve stad Groningen” willen we Groningen tot de vijf creatiefste steden van Nederland laten behoren, willen we de werkgelegenheid in de sector laten toenemen en willen we ook fysiek ruimte bieden aan creativiteit en ondernemerschap.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Aantal bedrijfsvestigingen creatieve sector	■ toename tov 2009	■ 18%

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Ebbingekwartier

Uit cijfers blijkt dat de verdere ontwikkeling van het Ebbingekwartier in 2010 goed heeft doorzet. Het aantal vestigingen van creatieve bedrijven stijgt er sneller dan het stedelijk gemiddelde. Per vestiging stijgt het aantal medewerkers in het gebied, terwijl dat voor heel Groningen daalt. Ook het aantal werkzame personen in de creatieve sector stijgt in het Ebbingekwartier. Het aantal verhuurde bedrijfspanden in de Nieuwe Ebbingestraat stijgt. Het bouwrijp maken van het Open Lab Ebbinge (OLE), het evenemententerrein en het stadstrand is in 2010 bijna gereed. De bouw van de paviljoens is mede hierdoor wat vertraagd. In 2011 zal het OLE opgeleverd worden. Het Paleis is gevuld, een grote verscheidenheid aan gebruikers weet het pand te vinden, de culturele zondagen worden goed bezocht. Ook de Botermarkt begint z’n plekje te vinden in het evenementenprogramma van de stad. De organisatie en coördinatie van het Ebbingekwartier is nu in handen van de verschillende actieve organisaties in het gebied. In een kerngroep is de gemeente vertegenwoordigd door de projectleider CiBoGa, evenals de winkelstraatmanager die in 2011 het (creatieve) bedrijfsklimaat in het gebied verder wil verbeteren. De RUG heeft extra ruimte gebouwd op het CiBoGa terrein en de tijdelijk studentenhuisvesting is bijna klaar. De middelen zijn conform de afspraak uitgegeven.

Creative City Challenge

In het kader van Creative City Challenge (CCC) is in januari 2010 een transnationale bijeenkomst georganiseerd in het Ebbingekwartier en heeft in juni een goed bezocht internationaal symposium over ‘tijdelijke bouwen’ in het kader van CCC en Mooi Nederland plaatsgevonden. De aangekondigde grote manifestatie is door de voortgang van OLE om practische redenen omgeruild met 2012. CCC partner Kortrijk wilde bovendien graag de activiteit van Groningen overnemen, vanwege het Belgisch voorzitterschap van de EU.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In de Atlas voor Gemeenten 2010 bezet Groningen, na Utrecht, Amsterdam en Leiden, de 4e plaats als het gaat om de omvang van de creatieve klasse als percentage van de beroepsbevolking. De resultaten in het Ebbingekwartier zijn bijzonder goed: het aantal vestigingen van creatieve bedrijven stijgt sneller dan het stedelijk gemiddelde. Het aandeel werkzame personen in de creatieve sector in het Ebbingekwartier is sterk gestegen, voor de gehele gemeente Groningen geldt een lichte stijging. Bemoedigend is de stijging in het aantal verhuurde bedrijfspanden in de Nieuwe Ebbingestraat.

Deelprogramma 3

GASTVRIJ GRONINGEN

Een gastvrije (binnen)stad is van groot belang voor de stedelijke economie. Met een aantrekkelijke en zich van andere steden onderscheidende binnenstad willen we (zakelijke) bezoekers en toeristen aantrekken die langer verblijven en meer geld uitgeven. Hogere bestedingen in met name de detailhandel, het toerisme en de horeca moeten leiden tot extra banen voor het onderste en middensegment van de arbeidsmarkt. Via Gastvrij Groningen richten we ons dus op het aantrekken van mensen.

Beleidsveld
- Versterken binnenstad

Beleidsveld

Versterken binnenstad

Naast inzet op een breder en onderscheidend winkelaanbod en projecten gericht op versterking van het bedrijfsleven in de binnenstad (vooral horeca en detailhandel) en het creëren van een aantrekkelijk woon- en werkklimaat, hebben we ook aandacht besteed aan de negatieve effecten die de bouwprojecten in de binnenstad kunnen hebben op de omzet en tevredenheid van ondernemers. Tevens wilden we het toerisme versterken.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We beoogden een toename van het aantal bezoekers dat langer verblijft en meer geld uitgeeft.
Extra omzet voor met name de detailhandel, horeca en toerisme moet leiden tot extra banen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
Aantal hotelovernachtingen	toename tov 2009	347.248 (+1%)
Arbeidsplaatsen binnenstad	toename tov 2009	9094 (-1%)
Vestigingen binnenstad	toename tov 2009	1220 (+3,5%)

Ook in 2010 was onze binnenstad de belangrijkste aankoopplaats van het Noorden (bronnen: Koopstromenonderzoek juni 2010, Detailhandelsmonitor oktober 2010). Het winkelaanbod, de sfeer en de gezelligheid van de binnenstad werden in 2010 beter beoordeeld dan bij eerdere metingen. De beoordeling van de bereikbaarheid, parkeermogelijkheden en parkeertarieven liet daarentegen een negatieve trend zien.

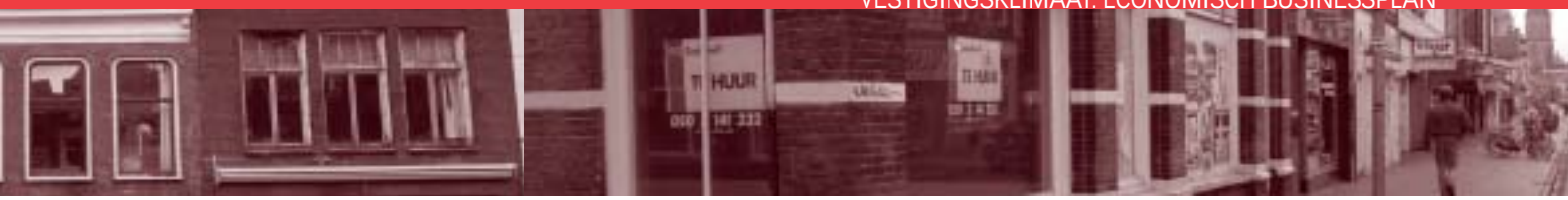

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Versterken bedrijfsleven binnenstad

In 2010 is gewerkt aan de totstandkoming van de nieuwe structuurvisie detailhandel. Uw raad heeft deze begin 2011 vastgesteld. In de nota wordt het accent gelegd op faciliteren, concentreren en acquireren, in plaats van in investeren. Ook hadden we aangegeven dat we de GCC in stand wilden houden als waardevolle belangenbehartiger van en voor binnenstadondernemers. Die bijdrage was hard nodig: Het aantal lidmaatschappen staat vooral in tijden van recessie onder druk. Via de invoering van het Fonds Ondernemend Groningen hopen we op meer financiële slagkracht voor de GCC. Ook vinden we de GCC waardevol als samenwerkingspartner in het Jaarprogramma BIMA, waarin projecten van gemeente en van ondernemers zijn opgenomen ter verbetering van de aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van de binnenstad. Omdat de majeure bouwprojecten hun weerslag zullen hebben op de binnenstad, hebben we in 2010 in samenwerking met het Werkplein, ondernemersverenigingen en Hoofdbedrijfschap Detailhandel voorbereidingen getroffen voor de oprichting van een Servicepunt Detailhandel.

GELD

Er was 100 duizend euro begroot; we hebben 114 duizend euro gerealiseerd. De overschrijding met 14 duizend euro heeft te maken met niet-begrote aanloopkosten voor Hoofdstad van de Smaak.

Exploitatiebijdrage Marketing Groningen

Ook in 2010 hebben we bijgedragen aan de exploitatie van Marketing Groningen als hét bureau voor de toeristische marketing van Groningen. Het inhoudelijke verslag en de jaarrekening worden na de zomer 2011 vastgesteld. In elk geval heeft onze bijdrage de promotie van Groningen mede mogelijk gemaakt. Via maandelijkse nieuwsbrieven, inserts, campagnes, arrangementen etc. is Groningen actief gepromoot als culturele toeristische stad. Die inspanningen zijn niet onopgemerkt gebleven: Volgens de imago-monitor (LAgroup en NBTC-NIPO, oktober 2010) is Groningen opgeklommen tot de nummer vier van steden met het meest aantrekkelijke toeristische imago van Nederland. De slogan ‘Er gaat niets boven Groningen’ staat op nummer 1 van de meest herkenbare regiomarketing-slogans van Nederland. Marketing Groningen was in 2010 genomineerd voor de Nationale Citymarketing Trofee. En met ‘Spot Groningen’ heeft Marketing Groningen in mei 2010 de NIMA-prijs voor succesvolste campagne van Noordoost-Nederland gewonnen.

GELD

Het budget van 200 duizend euro is conform besteed.

Bevorderen toerisme

Groningen heeft een bruisend imago dat zowel bezoekers als (nieuwe) bewoners aantrekt en daardoor de economie en de werkgelegenheid stimuleert. Om dit imago op peil te houden, ondersteunden we vanuit G-kracht grote publiektrekkende evenementen: Noorderslag/Eurosonic, WinterWelvaart en voorbereidingen voor Hoofdstad van de Smaak 2011. Wintercity is niet doorgegaan in 2010. In plaats daarvan hebben we ter versterking van de winterprogrammering bijgedragen aan de Poolnacht; een serie activiteiten ter ere van het 30-jarig bestaan van het Arctisch Centrum in Groningen met o.a. fotoexposities bij winkeliers, debatten, een poolmarkt in de Der Aa-kerk en een ijssculpturenroute.

GELD

We hebben het budget van 60 duizend euro met 20 duizend euro overschreden.

Grote Markt Oostzijde/Groninger Forum
In 2010 zijn de voorbereidende werkzaamheden voor de bouw van het Groninger Forum, de nieuwe parkeergarage en de nieuwe sociëteit voor Vindicat aan de Grote Markt voltooid. Daarnaast is de kiosk verplaatst, zijn kabels en leidingen verlegd en bomen verplant en gekapt. Filmcentrum Images heeft tijdelijk intrek genomen in de voormalige Camera-bioscoop aan het Hereplein. De voor 2010 geplande sloop van de Nabergarage, het schoolgebouw aan de Schoolstraat, de filmzalen van Images, het gebouw van marketing Groningen en de voormalige Friesland bank is uitgesteld vanwege de (nog) niet toegekende REP-bijdrage vanuit de provincie. Ook de plaatsing van het Informatiecentrum ten behoeve van de verschillende bouwprojecten in de binnenstad en als tijdelijk onderkomen voor de VVV is daardoor uitgesteld. De middelen voor de bouw en inrichting van het informatiecentrum bedragen 875 duizend euro en zijn gedekt, de exploitatiekosten zijn geraamd op 225 duizend euro jaarlijks voor de periode 2011-2015.

Warenmarkt
In 2010 zijn de nodige stappen gezet voor wat betreft de ontwikkeling van de markt. Samen met de CVAH (Centrale Vereniging voor Ambulante Handel) is een nieuw marktreglement, een marktverordening, een branchering en sanctiebeleid gemaakt. Gelijktijdig is een nieuw automatiseringssysteem geïmplementeerd. De regelgeving is meer toegesneden op de toekomst, de herinrichting van de Grote Markt is gerealiseerd, de stroomtarieven zijn gedifferentieerd en er zijn de nodige stappen gezet om de handhaving beter te structureren. We blijven doorgaan op de ingeslagen weg, samen met de CVAH om de markt nog verder te professionaliseren, de samenwerking tussen gemeente en marktondernemers nog beter te maken en marktpromotie nog meer voor het voetlicht te brengen. Ook de herinrichting van de Vismarkt wordt onder de loep genomen. Daarnaast wordt de kostenontwikkeling van de markt nader bekeken.
Ten opzichte van de begroting is het nadeel 193 duizend euro. Dit verschil wordt grotendeels veroorzaakt door een hogere inzet voor de ontwikkeling van marktvisie en het (vaste) standplaatsenbeleid en verplaatsing van stroomvoorzieningen en inrichting foodcourt. Daarnaast zijn minder m^2 verhuurd dan begroot en dus de inkomsten lager dan begroot.

Activiteitenbudget G-Kracht (voormalig EBP)
Het nieuw beleidsgeld (350 duizend euro incidenteel) dat uw raad beschikbaar had gesteld, is samen met andere middelen aangewend voor de uitvoering van G-kracht 2010. Daarbij ging het om vrijval kapitaallasten dienstbegroting RO/EZ (684 duizend euro) en het saldo reserve Stimuleringsfonds Bedrijvenvestigingen (146 duizend euro).

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Het aantal arbeidsplaatsen in het centrum is iets minder gedaald dan het stedelijk gemiddelde (resp. -1,0% versus -1,3%). Het doel om groei te realiseren ten opzichte van 2009 is evenwel niet gehaald.
Wel is de doelstelling omtrent groei van het aantal bedrijfsvestigingen gerealiseerd (+3,5%). Cijfers over het aantal binnenstadbezoekers en omzet binnenstad zijn nog niet voorhanden. Wel kunnen we stellen dat belangrijke stappen zijn gezet om het imago van Groningen als toeristische stad verder te versterken – met succes.

PROGRAMMA 2B
VESTIGINGSKLIMAAT: VERKEER EN VERVOER

Het programma Vestigingsklimaat bestaat uit de onderdelen G-kracht (2A) en Verkeer en vervoer. Langs beide wegen werken we aan het handhaven en versterken van de positie van Groningen als economisch centrum van Noord-Nederland. Via het programmaonderdeel Verkeer zorgen we er voor dat Groningen een aantrekkelijke en bereikbare woon- en leefstad blijft. Maar te veel auto's verstoppen de stad en de toevoerwegen. Daarom werken we aan steeds betere en aantrekkelijker alternatieven: de trein, de bus, de fiets, de tram en goed bereikbare P+R-terreinen nabij de invalswegen.

Goede bereikbaarheid is essentieel voor de stad. Maar minstens zo belangrijk is een aangename, veilige en gezonde leefomgeving. In het programma Verkeer combineren we deze ambities. Daarbij is ons uitgangspunt met de fiets of het openbaar vervoer als het kan, met de auto als het moet. Omdat Groningen een compacte stad is, is de fiets in veel gevallen en voor veel stadjers een reëel alternatief. Om dezelfde reden is er een stevig draagvlak voor openbaar vervoer en P+R.

Groningen is de grootste stad van het Noorden. Voor de gehele Noordelijke regio vervult de stad een onmisbare functie als centrum van werkgelegenheid, onderwijs, cultuur en zorg. Goede verbindingen tussen stad en ommeland zijn daarmee dus vooral ook voor de regio van wezenlijk belang. Daarom werken we op dit gebied intensief samen met onze regiopartners.

Relevante beleidsnota's
Netwerkanalyse Regio Groningen-Assen (2006);
Nota schoolomgevingen (2006)
Tram in stad en Regio (2007)
Stap op! Fietsmaatregelen 2007 – 2008 (2007)
Nota Groningen Duurzame Mobiliteit, Beleidsnota Verkeer en Vervoer periode 2007-2010, doorkijk naar 2020 (2007)
Stap op! Fietsmaatregelen 2009 – 2010 (2008)
Eindbeeld oostelijke ringweg (2009)
Raamwerk Regiorail (2009)
Inspraakrapport 1ste lijn Hoofdstation – Zernike (2009)
Schetsboek Lijn 2 (2010)
Parkeren in Stad: Duurzaam Bereikbaar (2010)
Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2010 – 2013 (2010)
Voorkeurstracé Lijn 2 (2010)
Koppeling Lijn 1 en Lijn 2 (2010)

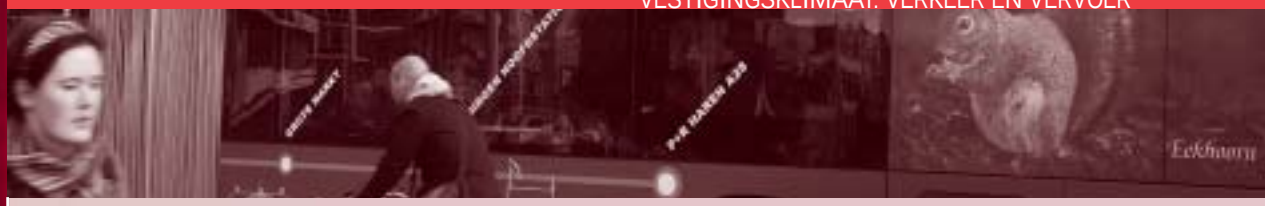

DEELPROGRAMMA'S

1 **Fietsgebruik**

2 **Openbaar vervoer**

3 **Autobereikbaarheid**

4 **Parkeren**

5 **Verkeersveiligheid**

6 **Overig**

Evaluatie 2010

De agenda Verkeer en Vervoer was in 2010 flink gevuld. Allereerst met de twee meest in het oog springende projecten Zuidelijke Ringweg en Tram. Er was meer. Zo werkten we in 2010 in allerhande hoeken van de stad aan garages, fietspaden, fietsparkeren, hoogwaardige openbaar vervoerbanen, uitbreiding van P+R en veilige schoolomgevingen.
De volle agenda is mooi, maar de balans houden tussen grote, middelgrote en kleine projecten vraagt de nodige aandacht en betekent ook dat op veel onderdelen het programma verkeer en vervoer minder vlot tot uitvoering is gekomen dan in de begroting 2010 was voorzien. Voor een aantal projecten is vertraging opgetreden, zoals de fietsbrug Plataanlaan, fietspad noordelijke Ringweg, uitvoering doorstroming Ketwich Verschuurlaan / Laan Corpus den Hoorn en dynamische reisinformatie. Niet alle projecten zijn op tijd gerealiseerd. Het gevolg voor de agenda van 2011 is dat deze in ieder geval niet minder gevuld is dan in 2010. Kortom veel gedaan, maar ook nog veel te doen.

Deelprogramma 1

FIETSGEBRUIK

Het fietsbeleid in Groningen is gericht op het behouden en versterken van de positie van de fiets. In het collegeakkoord 2006-2010 is een budget van 6 miljoen euro afgesproken voor de fiets. Samen met BDU en overige middelen was er een budget van bijna 11 miljoen euro. De vertaling daarvan in de maatregelenpakketten 'Stap Op Deel 1' en 'Stap Op Deel 2', werkt als een katalysator op allerhande verbeteringen aan onze fietsstructuur.

Beleidsvelden
- Fietspaden/routes
- Stallingen

Beleidsveld

Fietspaden/routes

De fiets heeft als vervoermiddel onbetwiste voordelen en draagt bij aan een duurzame stad. Het hoge aandeel van de fiets in de stedelijke mobiliteit willen we behouden of zelfs vergroten. Dat doen we door het fietsnetwerk zo compleet, verfijnd en comfortabel mogelijk te maken door tegelpaden te asfalteren, nieuwe fietsbruggen, -paden en -stroken aan te leggen en verkeerslichten fietsvriendelijker af te stellen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Het aandeel van de fiets in de stedelijke mobiliteit maximaliseren.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
Het aantal fietsers op het binnencordon t.o.v. 2001	127.600 (+30%)	120.700	138.000 (+40%)

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Om het aandeel van de fiets in de stedelijke mobiliteit te maximaliseren, realiseren we projecten op onderstaande gebieden:
- reistijd en -afstand verkorten door ontbrekende schakels in het fietsnetwerk op te heffen;
- comfortabele en veilige fietspaden realiseren;
- doorstroming voor fietsers zoveel mogelijk verbeteren.

Fietsbrug Plataanlaan

Met de fietsbrug Plataanlaan ontstaat een snellere verbinding tussen Zernike en de westelijke wijken van de stad. Nadat in april 2010 de grondtransactie voor dit project is afgerond, heeft u op 17 november 2010 uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld. Eind 2010 stond in het teken van voorbereiding van de aanbesteding. Vanwege het langer dan verwachte traject van grondverwerving is het ons niet gelukt om in 2010 te starten met de uitvoering van de werkzaamheden. In maart 2011 zijn we met de uitvoeringswerkzaamheden gestart.

GELD

Voor de fietsbrug Plataanlaan is 2,8 miljoen euro krediet verstrekt. Tot en met 2010 is 524 duizend euro aan (plan)kosten gemaakt. Voor de uitvoering in 2011 rest 2,2 miljoen euro.

Fietspaden Duinkerkenstraat en Antwerpenstraat

In 2010 bevond dit project zich in de fase van planvorming en -uitwerking. De fietspaden Duinkerkenstraat en Antwerpenweg zullen aansluiten op de recent gerealiseerde fietspaden langs de Bornholmstraat en het fietspad richting Hoogezand. In maart 2011 starten we met de uitvoeringswerkzaamheden.

GELD

De middelen voor deze fietspaden zijn onderdeel van de grondexploitatie revitalisering bedrijventerreinen Winschoterdiep / Eemskanaal. In 2010 hebben we 607 duizend euro uitgegeven aan plankosten.

Fietspad langs spoorlijn Groningen-Sauwerd
Het project fietspad langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd bestaat uit een aantal onderdelen (fasen). Het oorspronkelijke project behelst een fietspad langs de spoorlijn Groningen - Sauwerd tussen de ACM-fietsbrug over het Reitdiep en de Walfridusbrug over het Van Starkenborghkanaal. Met dit fietspad ontstaat zowel een directe verbinding tussen Winsum, Sauwerd, Adorp en de (binnen)stad als een goede en veilige fietsroute tussen de noordelijke stadswijken onderling.
Aangezien het beschikbare budget voor de aanleg van het gehele fietspad langs de spoorlijn niet toereikend is, heeft u besloten om met de aanleg van het zuidelijke gedeelte tussen de ACM-fietsbrug en de Kerklaan te beginnen. In 2010 is aan het ontwerp voor dit deel van het fietspad gewerkt.
Met het project fietspad langs de spoorlijn Groningen-Sauwerd is het project fietspad “Achter de Reitdijk” in Paddepoel-Zuidwest, waar woningen zijn gerealiseerd, nauw verbonden. In september 2010 heeft u een uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld – om gelijktijdig met (of aansluitend op) de realisatie van de woningen – het gedeelte van het fietspad tussen de ACM-fietsbrug en verzorgingstehuis Blauwbörgje te realiseren. In 2010 is het eerste deel (ongeveer 300 meter van de totale 500 meter) tot aan Blauwbörgje gerealiseerd.

GELD
De verwachte totale kosten van dit project zijn geraamd op 1,8 miljoen euro. Dekking hiervan vindt plaats uit 1,1 miljoen Nieuw Beleid 2009 en 725 duizend euro BDU. De niet bestede BDU-middelen zijn ingezet bij het project Fietsparkeren Europapark.
Tot en met 2010 is voor dit project 274 duizend euro krediet verstrekt. Hiervan is 103 duizend euro uitgegeven aan plankosten en een deel van de realisatie tot aan Blauwbörgje.

Afstellen verkeerslichten en wachttijdvoorspellers (Stap Op Deel 2)
In 2010 zijn de kruispunten Bedumerweg – Asingastraat en Paterswoldseweg – Leonard Springerlaan fietsvriendelijker gemaakt. Dit houdt in dat fietsers een kortere wachttijd hebben en dat de doorstroming voor het fietsverkeer is verbeterd. Vanuit efficiency-overwegingen wachten we met het aanpakken van de kruispunten Parkweg – Emmaviaduct en Petrus Campersingel – Dirk Huizingastraat tot het moment dat de automaten van de installatie worden vervangen. Op het kruispunt Parkweg – Emmaviaduct gebeurt dit voor de zomer van 2011, het kruispunt Petrus Campersingel – Dirk Huizingastraat staat kort na de zomer van 2011 in de planning.

GELD
Tot en met 2010 is 175 duizend euro aan krediet verstrekt, hiervan is 117 duizend euro uitgegeven aan plan- en uitvoeringskosten.

Asfalteren van tegelfietspaden (Stap Op! Deel 2)
In 2010 zijn alle in Stap Op! deel 2 benoemde fietspaden door asfaltering meer comfortabel gemaakt. Concreet gaat het om de fietstunnel Friesestraatweg, het fietspad Electronpad, fietspad Boutenspad, fietspad Celebesstraat, fietspaden in de centrumzone Beijum en de fietspaden tussen de Lavendelweg en Pop Dijkemaweg.

GELD
Het asfalteren is meegenomen in het onderhoudsprogramma. De meerkosten van 380 duizend euro zijn gedekt uit Nieuw Beleid 2009 en uitgegeven in 2010.

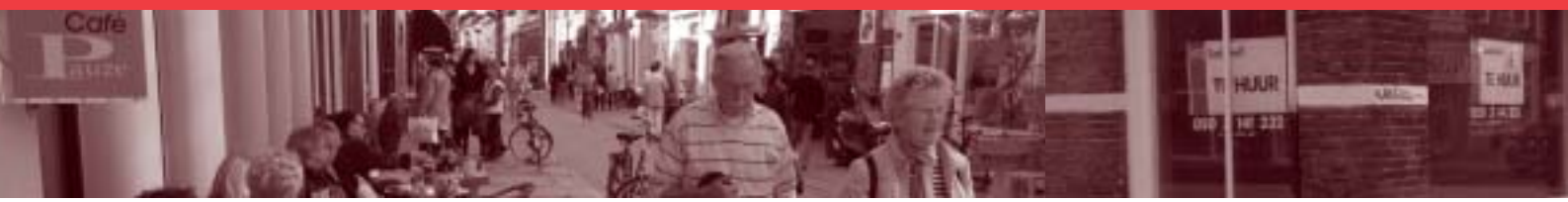

Fietspad langs de Noordelijke Ringweg (Stap Op! Deel 2)
In 2010 is het in de nota Stap Op! deel 2 aangegeven voorkeurstracé voor het fietspad langs de Noordelijke Ringweg nader bekeken. Gebleken is dat het voorkeurstracé stuit op ecologische bezwaren en onduidelijkheden over aanpalende ontwikkelingen. Het gevolg hiervan is dat we in 2010 nog niet met de uitvoering zijn gestart. Gezien de verkeerskundige meerwaarde kijken wij naar een haalbaar alternatief.

GELD
Tot en met 2010 is voor dit project 375 duizend euro aan krediet verstrekt. Hiervan is 114 duizend euro besteed aan plankosten. Voor het gehele project dat ook maatregelen op het aansluitende fietspad Aquamarijnstraat omvat, is het taakstellende budget 656 duizend euro. Dekking hiervan komt uit 425 duizend euro Nieuw Beleid 2009 en 231 duizend euro BDU.

Diverse projecten (Stap Op! Deel 1 en Stap Op! Deel 2
De noemer diverse projecten is een verzamelnaam voor de verschillende projecten uit Wensen van Stadjers (Stap Op! deel 1) en Wensen vanuit de stad (Stap Op! deel 2). In 2010 is een groot aantal van deze projecten, die met name op het gebied van fietsparkeren liggen, uitgevoerd. Zo zijn de bewaakte fietsenstallingen van sportcentrum Kardinge en winkelcentrum Paddepoel opengehouden en zijn er een aantal projecten gerealiseerd die onder het beleidsveld stallingen nader worden omschreven. Voor het beleidsveld fietspaden / -routes is in 2010 de ontbrekende schakel in het fietsnetwerk Groningen - Hoogezand gerealiseerd.

GELD
Tot en met 2010 is voor deze projecten 1 miljoen euro aan krediet verstrekt, hiervan is 994 duizend euro besteed.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
■ Percentage verplaatsingen binnen gemeentegrens met de fiets	■ 60%		■ 60-65%

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Voor het aandeel van de fiets in de stedelijke mobiliteit, zien we in 2010 een kleine terugslag ten opzichte van de steeds stijgende lijn van de jaren daarvoor. Zo bedroeg het aantal fietsers op het binnencordon in 2009 nog 125.400 fietsers tegenover 120.700 in 2010. Een verklaring voor de afname van het aantal fietsers op het binnencordon ligt in de lange en strenge periodes van winterse omstandigheden aan zowel het begin als einde van 2010.

Beleidsveld

Stallingen

We willen het aandeel fiets ten opzichte van andere vervoerswijzen zo hoog mogelijk laten zijn. Naast een goed fietspadennetwerk is één van de stimuleringsmaatregelen het faciliteren van een goede en veilige stallingsmogelijkheid aan het einde van de fietsrit. Dit voorkomt ook de overlast die geparkeerde fietsen op straat veroorzaken.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Het fietsgebruik in de stad maximaliseren en overlast in de stad door massaal geparkeerde fietsen op straat voorkomen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
■ Bezetting fietsenstallingen in de binnenstad aantal stallers per jaar	■ 205.000	■ 191.000	■ 220.000

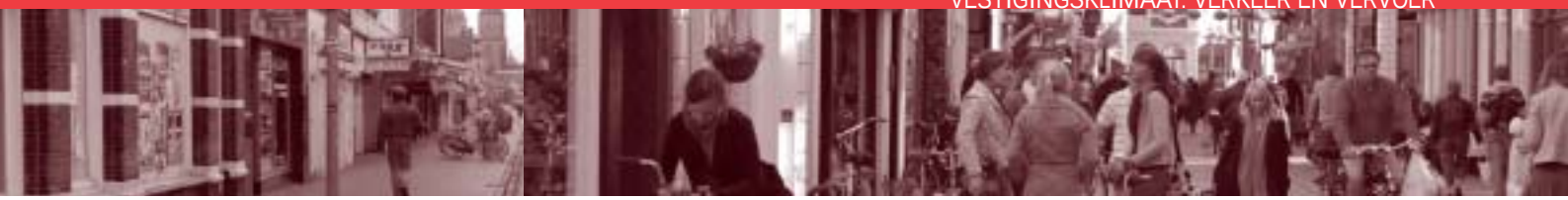

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Fietsparkeren Binnenstad

De afgelopen jaren zijn er in de binnenstad veel fietsvoorzieningen bijgekomen. In 2010 is de opening van de bewaakte fietsenstalling aan de Peperstraat met 200 plekken voorbereid en zijn er uitschuifbare etagerekken in de bewaakte stalling bij de V&D geplaatst. Om het fietsparkeerprobleem in de binnenstad op te lossen is in 2010 een projectgroep geformeerd die mogelijke maatregelen onderzoekt.. De projectgroep richt zich hierbij op de belangrijkste knelpunten, die uit tellingen naar voren zijn gekomen. Deze knelpunten zijn de Vismarkt, Grote Markt, de kop van de Herestraat en de Guldenstraat. In 2011 leggen wij u de uitkomst (Deltaplan fietsparkeren) van deze zoektocht voor.

GELD

In de parkeernota is voor fietsparkeren Binnenstad 4 miljoen euro opgenomen. Er is nog geen krediet beschikbaar gesteld.

Fietsparkeren Hoofdstation, andere OV-stations, haltes en P+R-terreinen

In 2010 zijn rondom het Hoofdstation, in het kader van Wensen vanuit de stad, de fietsflat opgeknapt en is extra stallingscapaciteit aan de achterzijde van het NS-station gerealiseerd. Daarnaast is in 2010 een ondergrondse fietsparkeergelegenheid nabij Station Europapark in de plannen opgenomen.
Gezien de gemiddelde stallingsbehoefte in het stationsgebied van de afgelopen jaren en de verwachte groei van de vraag naar stallingsplekken, verwachten wij dat jaarlijks ongeveer 400 à 500 extra stallingsplaatsen nodig zijn. In 2015 zal het totale aantal stallingsplaatsen met grofweg 2.600 tot 3.500 stallingsplaatsen zijn toegenomen. In het Deltaplan fietsparkeren zal worden aangegeven hoe we deze uitbreiding van het aantal stallingsplaatsen realiseren. Ons voornemen was het fietsparkeerplan in 2010 te hebben gerealiseerd. Dit is niet gelukt. Oorzaak hiervan is dat de opstartfase van het project en met name het formeren van de projectgroep meer tijd in beslag heeft genomen dan verwacht.

GELD

Voor fietsparkeren Hoofdstation is in de parkeernota 2 miljoen euro voor maatregelen opgenomen. Tot en met 2010 is 635 duizend euro krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 350 duizend euro besteed aan de maatregelen rondom de fietsflat (19 duizend euro) en plankosten Deltaplan fietsparkeren.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In 2010 is meer stallingscapaciteit gerealiseerd bij het hoofdstation, transferium Hoogkerk en in de binnenstad. Met betrekking tot de bezetting van de fietsenstallingen in de binnenstad constateren we een daling van 202.400 stallers in 2009 naar 191.000 stallers in 2010. De daling valt te verklaren uit het feit dat aan het begin van het jaar de V&D-stalling was gesloten in verband met de plaatsing van etagerekken en vanwege het lagere aantal fietsers in 2010 op het binnencordon ten gevolge van de lange en strenge winterse perioden in 2010.

Deelprogramma 2

OPENBAAR VERVOER

De stad Groningen vervult een unieke rol ten opzichte van de omliggende regio. De sterke verstedelijking van de stad ten opzichte van omliggende gemeenten maakt dat Groningen voor veel regionale en vaak ook landelijk voorzieningen het brandpunt vormt. Er is dan ook een sterke pendel van en naar de stad. Al deze verplaatsingen kunnen en willen we niet per auto faciliteren. Onze inzet is dan ook dat Groningen een uitstekend (regionaal) openbaarvervoersysteem heeft. De trein- en toekomstige tramverbindingen vervullen hierin een essentiële rol, maar ook de bus blijft belangrijk bij de ontwikkeling van een hoogwaardig openbaarvervoersysteem.

Beleidsveld
- Openbaar vervoer

Beleidsveld

Openbaar vervoer

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Maximale mogelijkheden bieden om met het openbaar vervoer snel en comfortabel naar, vanuit en binnen de stad te reizen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
▪ Toename OV-gebruik op reguliere OV-lijnen t.o.v. 2000, bij uitvoering Kolibri	▪ 25%	▪ 19,6 miljoen reizigers (+21%)	▪ 21 miljoen reizigers (+30%)
▪ Stijging gebruikspercentage van citybus/ P&R-tereinen t.o.v. 2000	▪ 50%		▪ 3 miljoen reizigers (+200%)

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Regiotram/Kolibri OV-netwerk

Op 21 oktober 2010 heeft u besloten tot de start van het aanbestedingstraject van de twee tramlijnen in de stad. De tramlijnen lopen van het hoofdstation naar Zernike (tramlijn 1) en van het hoofdstation naar Kardinge (tramlijn 2) en zijn met elkaar verbonden via de koppelingsvariant. Eveneens stelde u op 21 oktober het voorlopig ontwerp voor lijn 1 en het tracé voor lijn 2 vast. December 2010 is de aankondiging van de aanbesteding geweest.
Vanaf de zomer 2013 kan begonnen worden met de aanleg van de tram. In 2016 zou de tram dan kunnen gaan rijden.

GELD

Tot en met 2010 is 8,2 miljoen euro krediet beschikbaar gesteld, hiervan is 7,9 miljoen euro besteed aan plankosten.

Station Europapark

Binnen het Kolibri-netwerk ontwikkelen we het station Europapark voor de bereikbaarheid van het Europapark, Kempkensberg en de zuidelijke stadswijken. Medio 2009 heeft u het bestemmingsplan vastgesteld. In oktober 2010 is gestart met het grondwerk, een jaar later start het werk voor het definitieve station (fietstunnel, perrons, pleinen). Er wordt ook een ondergrondse fietsenstalling in het project geïntegreerd.

GELD

Tot en met 2010 is 44,1 miljoen euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 13,4 miljoen euro besteed.

Verkenning Stationsgebied
Op 17 februari 2010 heeft u de projectofferte voor het Stationsgebied vastgesteld en in juni bent u geïnformeerd over de ontwerpopgave. De ontwerpopgave is door ons in de markt gezet. Uit de aanbesteding is de combinatie Movares / De Zwarte Hond als winnaar naar voren gekomen. Onze inzet is de totstandkoming van de optimale verkeersmachine te combineren met de gebiedsontwikkeling van het stationsgebied. Als eerste product op weg naar dat doel hebben we een gebiedsconcept laten opstellen. Hierover bent u in september 2010 geïnformeerd. Dit gebiedsconcept "Cityhub Groningen" sluit aan bij onze ambities als "City of Talent".

GELD
Tot en met 2010 is 1,9 miljoen euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 1,1 miljoen euro besteed aan planvorming.

OV-as Peizerweg
De HOV-as en het Transferium Hoogkerk worden in verschillende fasen gerealiseerd. Zo zijn de busbaan Peizerweg tussen Hoogkerk en Westelijke Ringweg alsmede de busbaan parallel aan de Koeriersterweg inmiddels gereed. Het Transferium Hoogkerk is in januari 2011 geopend.

In 2010 is de aanleg van de laatste (3e) fase, de verbinding Paterswoldseweg / Koeriersterweg naar het Hoofdstation, voorbereid. Gedurende de voorbereiding is duidelijk geworden dat we binnen dit project in verband met subsidievoorwaarden te maken hebben met een scherpere deadline. In 2010 hebben we de planning gecomprimeerd om de deadline te halen.

GELD
Tot en met 2010 is 3,1 miljoen euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 2,5 miljoen euro besteed.

Halteplan toegankelijkheid
Overeenkomstig het provinciale halteplan wordt voor 2015 van ons verwacht dat wij 420 van de 650 haltes in de stad (64,6%) toegankelijk hebben gemaakt. In 2010 zijn er 10 haltes toegankelijk gemaakt. Daarmee komt het totaal aantal toegankelijk gemaakte haltes tot en met 2010 op 95. Dit zijn er minder dan beoogd. Oorzaak hiervan is dat in 2010 de voorbereiding meer tijd in beslag nam dan verwacht.

GELD
Tot en met 2010 is 810 duizend euro krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 49 duizend euro besteed.

Dynamisch reisinformatiesysteem op belangrijke haltes
In 2010 is gewerkt aan het beleidskader dynamische reisinformatie dat in het voorjaar 2011 aan u wordt aangeboden. Het is ons niet gelukt om in 2010 dynamische reisinformatiesystemen op straat te realiseren. Dit komt enerzijds doordat in dit project veelvuldig afstemming met regionale partners heeft plaatsgevonden en anderzijds omdat er nog geen zekerheid is over de beschikbaarheid van middelen vanuit RSP (HOV-infra en Transferia) en de Regio Groningen-Assen.

GELD
Tot en met 2010 is 120 duizend euro krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 59 duizend euro besteed.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Het aantal busreizigers op reguliere OV-lijnen is in 2010 met 19,6 miljoen nagenoeg gelijk gebleven aan de 19,7 miljoen uit 2009. Het aantal reizigers in 2010 ligt wel onder onze doelstelling van 25% meer reizigers dan in 2000. De 19,6 miljoen reizigers in 2010 betekent 21% meer reizigers dan in 2000. Om de doelstelling te halen hadden dit er 20,2 miljoen moeten zijn.

Dat het daadwerkelijke aantal reizigers achterblijft bij onze doelstelling valt te verklaren uit het feit dat het busnetwerk in 2010 nagenoeg gelijk is gebleven aan dat van 2009, er geen grootschalige wijzigingen rondom de lijnvoering zijn geweest en dat lijn 23 vanaf P+R Zaanstraat is opgeheven. De doelstelling voor 2014 (+30% t.o.v. 2000) is nog steeds realistisch door de opening van P+R Hoogkerk in januari 2011 en de daarmee samenhangende toename van het (P+R)busgebruik.

De cijfers voor het P+R-gebruik (op basis van verkochte abonnementen en losse kaartjes) zijn nog niet bekend.

Deelprogramma 3

AUTOBEREIKBAARHEID

Beleidsvelden

- Regionale ontsluiting en ringwegen
- Stedelijke hoofdstructuur
- In de wijken

Beleidsveld

Regionale ontsluiting en ringwegen

De komende jaren neemt de druk op het wegenstelsel verder toe en de problemen dus ook. Een goede balans vinden in oplossingen voor de doorstromingsproblemen en het behouden van een leefbare stad is voor ons de uitdaging. Voor de hoofdwegen (ringwegenstelsel) zetten we in op een uitbreiding van de capaciteit.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

De doorstroming van de auto op het hoofdwegennet verbeteren en zo de bereikbaarheid en leefbaarheid van de stad en haar omgeving optimaliseren. De richtlijn hieromtrent is:

- op het hoofdwegennet van de stad (de ring) is de gemiddelde reistijd in de spits maximaal twee keer zo lang als buiten de spits.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Mobiliteitsmanagement

Op 24 juni 2010 hebben de gemeente Groningen, andere gemeenten uit de Regio en diverse grote werkgevers zoals bijvoorbeeld het UMCG en de RUG het convenant Mobiliteitsmanagement van de Regio Groningen-Assen ondertekend. Mobiliteitsmanagement staat voor het zo slim mogelijk organiseren van reizen. Daarna is de organisatiestructuur, bestuurlijke verantwoordelijkheid en financiële organisatie uitgewerkt. In het opgestelde werkprogramma van de Regio Groningen-Assen is ingegaan op de aanpak en werkwijze, de marketing, communicatie en monitoring en concrete activiteiten. Op 16 november is het bedrijfsvervoerplan vastgesteld. Dit bedrijfsvervoerplan beschrijft welke maatregelen de gemeente Groningen wil inzetten. Het bedrijfsvervoerplan biedt de concernkaders van de gemeente Groningen voor de komende jaren. Met het bedrijfsvervoerplan is een maatregelenpakket samengesteld waarbij we nastreven dat medewerkers duurzamer reizen.

Zuidelijke Ringweg Groningen

In de eerste helft van 2010 heeft de projectorganisatie gewerkt aan de Startnotitie, op dat moment nog de eerste stap in de voorbereidingsfase van de Tracé/m.e.r.-procedure. In de vernieuwde Tracéwet en de gemoderniseerde m.e.r.-wetgeving die per 1 juli 2010 van kracht is, is deze Startnotitie komen te vervallen. De inhoud van de Startnotitie is omgezet in de vorm van een Kennisgeving. Deze Kennisgeving is in januari 2011 in de commissie behandeld.
Medio juli 2010 is er een nieuwe projectdirecteur gekomen. In de tweede helft van 2010 is de projectorganisatie verder vorm gegeven.

GELD

Tot en met 2010 is 1,4 miljoen euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 1,2 miljoen euro besteed.

Opwaarderen Oostelijke Ringweg
Woensdag 8 december 2010 is het officiële startsein geweest voor de werkzaamheden aan de Oostelijke Ringweg, die ruim vier jaar in beslag zullen nemen. De werkzaamheden bestaan uit het ongelijkvloers maken van de kruisingen op de Oostelijke Ringweg. De kruisingen maken plaats voor nieuwe op- en afritten, rotondes en viaducten, waardoor de verkeersveiligheid en de doorstroming van het verkeer verbetert. In de nieuwe situatie is veel ruimte voor nieuw groen, waarvoor een speciaal groenplan is opgesteld.
De totale aanpak van de Oostelijke Ringweg is onderverdeeld in vier deelprojecten. Begonnen wordt met Lewenborg/Ulgersmaborg (2010-2012), daarna volgen de deelprojecten Kardinge/Ulgersmaborg (2011-2013), Beijum-Zuid/de Hunze (2011-2013) en Beijum-Noord/ Groningerweg(2012-2014). Binnen de vier projecten is een belangrijke rol weggelegd voor inspraak. De uitkomsten hiervan evenals de voortgang worden voorgelegd aan de raadscommissie.

GELD
Uit de middelen van de overdracht van de provincie Groningen in 2007 is 18 euro miljoen beschikbaar voor het ongelijkvloers maken van de Oostelijke Ringweg. De dekking voor het resterende deel is voorzien uit de te sparen eigen middelen en BDU voor de aanpak van de ringweg Groningen in de verhouding 2/7 gemeente en 5/7 provincie.
Ons deel is gedekt uit 1.7 miljoen BDU middelen, 2 miljoen gemeentebegroting en 400 duizend euro bijdrage van de provincie. Vanaf 2011 is hiervoor 454 duizend euro structureel in de begroting opgenomen. In 2010 is 123 duizend euro besteed aan plankosten.

Reconstructie Noordzeebrug / Bedumerweg
Na lange tijd van stilstaand door onteigeningsprocedures is de provincie in 2010 met de uitvoering begonnen.

GELD
In 2010 hebben wij incidenteel 454 euro begroot. Deze maakt deel uit van de totale gemeentelijk bijdrage in de kosten voor de reconstructie Noordzeebrug/Bedumerweg, die door de provincie wordt uitgevoerd. Van de totale middelen resteert er nog 350 duizend euro. Hiervan heeft uw raad in 2010 besloten om 290 duizend euro toe te voegen aan de reserve nieuw beleid en te bestemmen voor hetzelfde doel. Daarnaast wordt voorgesteld om ook het resultaat 2010 van 60 duizend euro toe te voegen aan de reserve nieuw beleid voor toekomstige uitgaven voor de ringwegen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Er zijn nog geen effecten waarneembaar, omdat de projecten nog niet gerealiseerd zijn.

Beleidsveld

Stedelijke hoofdstructuur

Vooral ten zuiden en oosten van de binnenstad zijn de knelpunten in de autobereikbaarheid dagelijks waarneembaar. Gezien de al bestaande verkeersdruk in het zuidoosten van de stad en de verwachte toename hiervan door de ontwikkeling van de Eemskanaalzone en Meerstad is hier de Sontbrug nodig. Ook in de omgeving van het Martiniziekenhuis en de Laan Corpus den Hoorn is er veel verkeer, waardoor de doorstroming onder druk staat. Ook hier zijn maatregelen nodig. De Diepenring willen we herinrichten zodat het aantrekkelijk wordt om te vertoeven langs het water.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Een goede doorstroming op onze stedelijke hoofdstructuur is van belang om ervoor te zorgen dat op de ringweg de gemiddelde reistijd in de spits maximaal twee keer zo lang is als buiten de spits. Daarnaast willen we het aandeel van de auto in de verplaatsingen binnen de gemeentegrens verminderen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
■ Percentage verplaatsingen met de auto binnen de gemeentegrens	■ 35%	■ Niet bekend	■ 30-35%

Deze waarde komt uit het verkeersmodel waarvan gemiddeld om de vier á vijf jaar een nieuwe versie wordt gemaakt. Het nieuwe model is naar verwachting in april 2011 gereed. Uit dit nieuwe model komt het meetgegeven voor 2008. Wat er in 2010 is behaald, wordt niet gemeten. Het laatst bekende meetgegeven komt uit 2004. Toen was het percentage verplaatsingen met de auto binnen de gemeentegrens 36.8%. Er zijn geen jaarlijkse meetgegevens beschikbaar.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Visie stedelijk wegenstelsel
In 2010 hebben we een eerste verkenning gedaan naar de hoofwegenstructuur, waarbij we de gevolgen van de twee tramlijnen en de verbouwing van de Zuidelijke Ringweg voor het stedelijke autonetwerk in kaart brengen. Op basis van de verkregen inzichten uit deze verkenning kunnen we bepalen of er aanvullende circulatiemaatregelen nodig zijn.

Verkeersmodel
Als stad beschikken we over een statisch verkeersmodel dat op basis van aantallen inwoners en werknemers, verkeersgedragingen en het beschikbare verkeersnetwerk berekent hoeveel auto- en fietsverkeer waar in de stad rijdt. Het verkeersmodel bestaat uit een basisjaar en een prognosejaar, waardoor we prognoses voor de toekomst kunnen maken. Zo kan het verkeersmodel bijvoorbeeld laten zien wat de gevolgen zijn van het afsluiten van een bepaalde weg, de aanleg van een nieuwe woonwijk of het toevoegen van nieuwe infrastructuur. Daarnaast geeft het verkeersmodel ook inzicht in de verhouding tussen auto-, fiets- en openbaar vervoergebruik. Omdat de bouw van een verkeersmodel een langdurig en een arbeidsintensief en vrij kostbaar proces is, wordt in Groningen (net als in andere gemeenten) ongeveer iedere vijf jaar een nieuw verkeersmodel gebouwd. Daardoor is de nieuwe modal-split, de verhouding tussen de verschillende vervoerwijzen, ook eens per vijf jaar beschikbaar. In 2010 is voortvarend aan het verkeersmodel gewerkt.

Concourslaan
De autodoorstroming van en naar het Gasunieterrein wordt als onvoldoende ervaren.
Veel werknemers en bezoekers van de Gasunie en aangrenzende bedrijven staan aan het begin en einde van de werkdag in de file om het terrein te bereiken dan wel te verlaten. Als oplossing werd in juni 2010 met de aansluiting van de Concourslaan op de Westelijke Ringweg een tweede route van en naar het gebied gerealiseerd. Aangezien u hier vooraf niet over bent geïnformeerd en hebt besloten had dit niet mogen gebeuren. De aansluiting is dan ook weer gesloten. Om de doorstroming te verbeteren zijn vanaf het najaar 2010 verkeersregelaars ingezet. Deze verkeersregelaars regelen het verkeer tot en met maart 2011. Daarna wordt deze werkwijze geëvalueerd en wordt bekeken hoe de autodoorstroming van en naar het Gasunieterrein structureel kan worden gegarandeerd.

Aansluiting Rode Haan op Europaweg
Het nieuwe bedrijventerrein Roodehaan – ook bekend onder de werknaam Eemspoort-Zuid – ligt tussen de Winschoterweg en de rijksweg A7, ten oosten van de afvalverwerkingslocatie ‘de Stainkoel’n’. Het bedrijvenpark krijgt een eigen aansluiting op de Europaweg (oude A7).

GELD
De dekking van deze aansluiting vindt voor een deel plaats uit de exploitatie Eemspoort en voor een deel uit de vrijval Langman-maatregelen.

Verkeersmaatregelen-reconstructies
Vanaf 2007 heeft u jaarlijks 100 duizend euro aan middelen voor verkeersmaatregelen en reconstructies ter beschikking gesteld. Een deel hiervan is gebruikt om diverse kleine maatregelen (zie het beleidsveld "In de wijken") op ons wegennet uit te voeren. Naast deze, vooral door burgers verzochte, ingrepen zijn/worden de door u ter beschikking gestelde middelen ingezet op de volgende activiteiten:

- P+R Zernike (deelprogramma Parkeren);
- project veilige schoolomgevingen (deelprogramma Verkeersveiligheid);
- afronden verblijfsgebieden ofwel 30 km/h -gebieden (deelprogramma Verkeersveiligheid);
- herinrichting Steentilstraat;
- doorstroming Van Ketwich Verschuurlaan / Laan Corpus den Hoorn.

Doorstroming Van Ketwich Verschuurlaan/Laan Corpus den Hoorn
Voor het project ter verbetering van de doorstromingskwaliteit en verkeersveiligheid van de Van Ketwich Verschuurlaan en Laan Corpus den Hoorn is in 2008 gestart met de planvorming. Hieruit komt naar voren dat we, ter beperking van het aantal onnodige stops, de verschillende verkeerslichten beter op elkaar gaan afstemmen. Dit is besproken met bewoners. De afstemming van de verkeerslichten (fase 1) vindt plaats in 2011. Vervolgens evalueren we de effecten van deze aanpassing aan de verkeerslichten en bepalen we de vervolgstappen.

GELD
Tot en met 2010 is 275 duizend euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 149 duizend euro besteed aan plankosten.

Aansluiting Westpoort op A7
De aansluiting op de A7 en de brug over het Hoendiep zijn in 2010 in gebruik genomen. Om de consequenties voor de verkeersintensiteit op het Hoendiep in kaart te brengen zijn in juni 2010 een tweetal metingen verricht. De uitkomsten zijn vergeleken met de metingen uit 2009. Er kan worden geconcludeerd dat het aantal verkeersbewegingen enigszins is toegenomen, maar dat dit acceptabel is voor een weg als het Hoendiep.

GELD
Onderdeel van grondexploitatie Westpoort (zie activiteit hieronder)

Eemskanaalzone/Europapark/Westpoort (Berlagebrug)
Vrijdag 17 december 2010 is de Berlagebrug geopend. De Berlagebrug verbindt het Damsterdiep met de Sontweg over het Eemskanaal en ontlast zodoende de Oosterhavenbrug. Daarnaast kan met de Berlagebrug de stijging van het verkeersaanbod worden verwerkt. Deze is naast de autonome groei van het verkeer onder meer het gevolg van de nieuwbouw van Ikea, de realisatie van Kop van Oost en de ontwikkeling van Meerstad. Het project is hiermee afgerond. In 2011 wordt de slotcalculatie aanuw raad aangeboden.

GELD
Tot en met 2010 is 24 miljoen euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 1.5 miljoen euro besteed. De laatste facturen komen in 2011 binnen. In 2011 wordt het project slotgecalculeerd

Sontbrug
In 2010 is gewerkt aan de opdracht om één multimodale brug over het Winschoterkanaal op de hoofdweg van de Stad naar Meerstad te realiseren. Voorwaarde hierbij was dat de brug een doorvaarthoogte van minimaal 3,80 en maximaal 5,60 meter heeft. Concreet hebben wij in 2010 een aangepast (schets)ontwerp voor de gehele verbinding (kunstwerken, openbare ruimte, toeleidende infrastructuur) gemaakt en daarbij een bijbehorend kostenraming en dekkingsvoorstel voorbereid.

GELD
Tot en met 2010 is 1,3 miljoen euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 462 duizend euro besteed.

Herinrichting Diepenring

De visie Diepenring is door uw raad in januari 2010 vastgesteld. Vervolgens is de opdracht tot uitvoering van het project voorbereid. Door de complexiteit van het project (parkeren en herinrichting Noorderhaven) heeft de voorbereiding meer tijd gekost. Daarbij is ook de uitwerking tot vermindering van het parkeren, zoals door uw raad in 2010 vastgesteld, aan de orde. Met het bestaande budget voor de 1e fase van de Diepenring worden uitgevoerd (het gebied tussen Plantsoenbrug, Boteringebrug en Visserbrug). In totaal gaat het dan om ca 1 strekkende kilometer (500-600 meter tweezijdig) ofwel bijna 1/3e van het totale projectgebied van de Diepenringvisie.

GELD

Voor de uitvoering is 2 miljoen euro uit Nieuw Beleid gereserveerd. Inmiddels is hiervan voor plankosten Visie Diepenring 100 duizend euro besteed. Dat betekent dat er voor de uitvoering van dit project nog 1,9 miljoen euro beschikbaar is. Met de aanvullende 1,2 miljoen euro BDU (1,46 miljoen euro inclusief BTW) en 125 duizend euro vanuit het project Verbeterplan Diepenring/Noorderhaven is in totaal 3,3 miljoen euro beschikbaar.
De tot nu toe gemaakte plankosten (Visie Diepenring), zijn gedekt uit het krediet dat ook voor de herinrichting Steentilstraat is toegekend.

Steentilstraat

Voor het project Steentilstraat heeft u in september 2010 uitvoeringskrediet ter beschikking gesteld. Doel van het project is het verhogen van de verblijfskwaliteit door het terugdringen van het doorgaande autoverkeer. Daarvoor krijgt de Steentilstraat een andere functie. Daar waar de straat nu door veel automobilisten wordt gebruikt als kortsluitende route door de binnenstad zal de Steentilstraat straks autoluw zijn. Onderdeel van het project is het fysiek afsluiten van de Steentilstraat door één “poller” (experiment).

GELD

Tot en met 2010 is 380 duizend euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 375 duizend euro besteed. Ruim 100 duizend euro hiervan is gebruikt voor het maken van de Visie Diepenring.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De meetgegevens van 2008 zijn bekend in 2011. Hiermee wordt inzichtelijk welke invloed de maatregelen, die tussen 2004 en 2008 zijn genomen, hebben op het aandeel van de auto in de stedelijke mobiliteit.

Beleidsveld

In de wijken

De afgelopen drie jaar hebben we oog gehad voor de kleinere verkeersproblemen in de wijken die direct van invloed zijn op de directe woonomgeving van bewoners en ondernemers. Als voorwaarde geldt dat het probleem te maken moet hebben met bereikbaarheid, parkeren en/of verkeersveiligheid.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Stadjers zijn meer tevreden over hun directe leefomgeving

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Diverse verkeersmaatregelen-reconstructies

In 2010 zijn er ruim 500 bewonersmeldingen met betrekking tot verkeer bij ons binnengekomen. Een groot aantal van deze meldingen behelst een verzoek tot een kleine verkeerskundige ingreep. Op een aantal verzoeken, die een duidelijk toegevoegde waarde hebben, kunnen wij met het budget van 80 duizend euro adequaat inspelen. Zo hebben we in 2010 een aantal parkeerplaatsen gerealiseerd, zijn er parkeerverboden aangebracht, zijn er diverse verkeersborden geplaatst, is de Waldeck Pyrmontstraat verbreed en worden enkele verkeersveiligheid verhogende maatregelen rondom Atoomweg-Hoendiep (uitvoering 2011) gerealiseerd.

GELD

We hebben 80 duizend euro in 2010 besteed, van de 80 duizend euro die we begroot hebben.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We realiseren veel verzoeken van Stadjers. Regelmatig krijgen we hierop een positieve reactie terug.

Deelprogramma 4

Parkeren

In ons parkeerbeleid onderscheiden we kort en lang parkeren. Kort parkeren willen we faciliteren dichtbij de bestemming (liefst in parkeergarages); langparkeerders willen we zo veel mogelijk opvangen op P+R-terreinen aan de stadsranden. Om te kunnen voldoen aan de parkeervraag bouwen we een aantal parkeergarages nabij de binnenstad. Op strategische plaatsen komen er nieuwe P+R-terreinen. De bestaande terreinen krijgen een kwaliteitsimpuls. Ons beleid is verwoord in de nieuwe parkeernota "Parkeren in de stad, duurzaam bereikbaar".

Beleidsveld
- Parkeren

Beleidsveld

Parkeren

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Om als stad duurzaam goed bereikbaar te zijn en te blijven hanteren wij de volgende uitgangspunten voor ons parkeerbeleid:
- de groei in de vraag naar autoparkeren wordt de komende jaren opgevangen in bestaande parkeergarages en P+R-terreinen;
- het verblijfsklimaat in de (binnen)stad verbeteren door de aanwezigheid van geparkeerde auto's in de openbare ruimte zo veel mogelijk te beperken;
- het voorkomen van zoekverkeer en het bieden van een zo gebruikersvriendelijk mogelijk verwijzingsysteem;
- het verbeteren van het leefklimaat in de oude wijken door parkeerregulering;
- voorkomen toekomstige knelpunten door voldoende parkeercapaciteit bij nieuwe ontwikkelingen te garanderen;
- parkeerbeleid is kostendekkend.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Parkeerbedrijf

Uit het jaarverslag 2009-2010 van het parkeerbedrijf blijkt dat het jaar 2010 is afgesloten met een negatief resultaat van 2,7 miljoen euro. De belangrijkste oorzaak is de dalende omzet van enkele parkeergarages. De komende jaren zal de financiële positie van het Parkeerbedrijf onder druk staan. Dit heeft te maken met de magere aanloopjaren van de nieuwe parkeergarages Euroborg en Boterdiep en de toekomstige "ingroei-jaren" voor Damsterdiep, SOZAWE en het Forum. In 2011 komen we met mogelijke oplossingen.

Kwaliteitsverbetering P+R-tereinen

Uw raad heeft op 27 januari 2010 de nota "Parkeren in Stad: Duurzaam Bereikbaar" vastgesteld. In februari 2010 is een hoofdlijnennotitie naar u gestuurd, waarin mogelijke maatregelen op het gebied van P+R zijn benoemd. In het verlengde daarvan hebben wij in 2010 gewerkt aan de P+R-nota, waarin we concrete maatregelen op het gebied van P+R neerleggen. In het voorjaar 2011 wordt deze nota door uw raad behandeld.

GELD

In de parkeernota is een investeringsbedrag van 2 miljoen euro opgenomen. Dekking hiervan is voor 1 miljoen euro voorzien uit RSP-middelen en voor 1 miljoen euro uit de exploitatie van het parkeerbedrijf. Tot en met 2010 is voor dit project geen krediet beschikbaar gesteld.

Aansluiting P+R Euroborg/P3 op Europaweg
Begin 2010 heeft de projectgroep Europapark de opdracht gekregen om op korte termijn de directe aansluiting vanaf de Europaweg op het P+R Europapark (voorheen genaamd P+R Euroborg/P3) te realiseren. In 2010 heeft een inventarisatie van wensen, eisen en randvoorwaarden plaatsgevonden en zijn ontwerpen voor de aansluiting gemaakt.

GELD
In de parkeernota is een investeringsbedrag van 3 miljoen euro opgenomen. Dekking hiervan is volledig voorzien uit de exploitatie van het parkeerbedrijf. Het project maakt deel uit van de grondexploitatie Europapark. In de begroting 2010 is abusievelijk opgenomen, dat in 2010 de aansluiting zou worden gerealiseerd. Vanaf het begin van het project is de realisatie eind 2011 / begin 2012 is voorzien.

P+R Zernike
In maart 2010 is voor P+R Zernike een vernieuwde startaanvraag vastgesteld. In de eerste startaanvraag van eind 2008 werd als uitgangspunt de realisatie van een P+R met in eerste instantie 300 parkeerplaatsen en een mogelijke uitbreiding naar 1.000 parkeerplaatsen genomen. Dit bleek moeilijk te realiseren door grondpositie van de RUG waardoor het project complex werd. In overleg met de RUG is besloten dat de gemeente Groningen het voortouw neemt. In nauw overleg met de RUG en de Hanzehogeschool zoeken we naar een inpassing van P+R Zernike in het gebied tussen de Noordelijke ringweg, Nijenborgh en het verlengde van het Blauwborgje.

GELD
Voor P+R Zernike is een investeringsbedrag van 7,24 miljoen euro gereserveerd. Dekking hiervan is voorzien uit 3 miljoen euro RSP-middelen, 2 miljoen euro exploitatie parkeerbedrijf, 1,38 miljoen euro BDU en 861 duizend euro uit Nieuw Beleid. Tot en met 2010 is 350 duizend euro krediet verstrekt, hiervan is 60 duizend euro aan planvorming besteed.

Uitbreiden P+R Euroborg/P3 en P+R Haren
In 2010 heeft overleg plaatsgevonden met de gemeente Haren over de uitbreiding van de P+R Haren op korte termijn met 300 plekken. Recentelijk heeft de gemeente Haren aangegeven dat voor uitbreiding een bestemmingsplanprocedure dient te worden doorlopen. Het project wordt hierdoor vertraagd.

GELD
Er zijn in 2010 geen uitgaven geweest.

Parkeergarage Damsterdiep
In 2010 vorderde het werk aan de parkeergarage zienderogen. Uitgangspunt is de bouwkundige oplevering van de garage medio 2011.

GELD
Tot en met 2010 is 35,3 miljoen euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 29,7 miljoen euro besteed.

Parkeergarage Forum
De werkzaamheden rondom de Forumgarage zijn volledig afhankelijk van de ontwikkelingen rondom het overkoepelende project Groninger Forum.

GELD
Financieel is de garage onderdeel van het totale project Groninger Forum

P+R Hoogkerk
In 2010 is de P+R Hoogkerk gebouwd en op 13 januari 2011 is het geopend. P+R Hoogkerk heeft zeshonderd parkeerplekken. Er zijn ook fietsenstallingen en er komt een overdekte fietsenstalling met kluisjes. In de wachtruimte is een toilet en in februari 2011 komen er in de wachtruimte zes dynamische reisinformatieschermen. Er is ook aan sociale veiligheid gedacht: er is een verlichtingsplan, de groenstroken en bossages zijn uitgedund, de wachtruimte is zeer open van karakter en 's avonds surveilleert een beveiligingsbedrijf.
P+R Hoogkerk wordt ondermeer aangedaan door de P+R Citybus (lijn 4 en 24) en lijn 82, die naar het Martiniziekenhuis rijdt.

GELD
Tot en met 2010 is 15,2 miljoen euro aan krediet beschikbaar gesteld. Hiervan is 10,6 miljoen euro besteed. De laatste facturen komen in 2011 binnen. In 2011 wordt de slotcalculatie aan uw raad aangeboden.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
De gemiddelde bezetting van onze P+R-terreinen in 2010 was 62%. Dit betekent dat een substantieel deel van de vraag naar autoparkeren wordt opgevangen op P+R-terreinen. Het gebruik van P+R heeft een positieve invloed op het verblijfsklimaat in de binnenstad, omdat er minder auto's in het centrum komen. Het nadeel van het goede gebruik van P+R is dat de bezettingsgraad van onze parkeergarages onder druk gezet.

Deelprogramma 5

VERKEERSVEILIGHEID

Wij zetten in op een mix van maatregelen in de infrastructuur, educatie en handhaving.

Beleidsveld
- Verkeersveiligheid

Beleidsveld

Verkeersveiligheid

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Een verkeersveilige stad

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
■ Maximaal aantal verkeersslachtoffers	■ 149		■ 75

In 2009 waren er 86 verkeersslachtoffers. De cijfers van 2010 zijn nog niet bekend. Het weinig ambitieuze beoogde aantal van maximaal 149 verkeersslachtoffers is gebaseerd op landelijke referentiecijfers.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Schoolomgevingen

In 2010 hebben we 7 schoolomgevingen veilig gemaakt en heeft er veelvuldig overleg plaatsgevonden met 19 andere scholen. Bij deze scholen worden in 2011 maatregelen getroffen. Ons doel om 20 schoolomgevingen af te ronden in 2010 hebben we niet gehaald. Dit komt omdat bij veel scholen het traject om tot een maatregelenpakket te komen, waarover alle partijen tevreden zijn, meer tijd kost dan gedacht. Tot en met 2010 zijn er 21 van de in totaal 49 schoolomgevingen volledig afgerond.

GELD

Tot en met 2010 is 1,5 miljoen euro krediet beschikbaar gesteld. Ruim 1 miljoen euro is hiervan tot en met 2010 besteed.

Verkeerseducatie

- Ook in 2010 hebben weer vele projecten plaatsgevonden op het gebied van verkeerseducatie. Voorbeelden hiervan zijn:
- De verkeersmarkten en de verkeersmarkten nieuwe stijl, waarbij op scholen voor het voortgezet onderwijs nadrukkelijk ook gekeken wordt naar de schoolroutes voor jongeren die nieuw op de school komen;
- De 50CCScooterEvents, waarbij jongeren worden aangesproken op hun gedrag op de scooter/bromfiets;
- De Clinics Veilig Uitgaan is Veilig Thuiskomen: de clinics bestaan uit een mix van discussies met leerlingen en aanwezige ouders, toneel door professionele acteurs en actuele informatie door politie en horecaondernemers.

GELD

Voor 2010 is 97 duizend euro krediet beschikbaar gesteld. Voor dit gehele bedrag is in 2010 een verkeerseducatieprogramma opgesteld en uitgevoerd.

Afronden verblijfsgebieden (incl. Engelbert, Middelbert)
In 2010 heeft planvorming plaatsgevonden rondom de knelpunten Engelbert/Middelbert, Haydnlaan/Troelstralaan en Floresstraat/Floresplein. We merken dat de betrokken partijen vaak een hoger wensenpakket hebben dan met het beschikbare budget mogelijk is. We hebben in 2010 dan ook regelmatig overleg met de betrokken actoren gehad om het verwachtingenniveau af te stemmen met de budgettaire mogelijkheden.

GELD
Voor dit project is een investeringsbedrag van 1,4 miljoen euro gereserveerd. Dekking hiervan is voorzien uit 815 duizend euro Nieuw Beleid en 567 duizend euro BDU (625 duizend euro inclusief BTW). Tot en met 2010 is 340 duizend euro krediet verstrekt. Hiermee is Dorkwerd comform 30 km/h ingericht en wordt planvorming bekostigd.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Hoewel de definitieve cijfers van het aantal verkeersslachtoffers nog niet bekend is, duiden tussentijdse signalen erop dat we wederom ruim onder de landelijke referentie van 149 verkeersslachtoffers zitten.

OVERIG

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Verhoging bijdrage Regiovisie
De bijdrage aan de Regiovisie Groningen-Assen bedraagt sinds 2007 2,1 miljoen euro, daarvoor bedroeg deze 1,2 miljoen euro. Tot en met 2009 is deze verhoging incidenteel opgevangen. Met ingang van 2010 is de bijdrage structureel verwerkt.

FINANCIËN

Bestaand beleid Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2010	Verschil
Lasten						
7.12	RO/EZ	Economisch Business Plan	4.462	5.951	6.991	-1.040
7.07	RO/EZ	Bedrijventerreinen / kantoren	1.585	12.914	16.637	-3.723
5.05	MD	Marktwezen	688	688	850	-162
6.10	OCSW	Handel en ambacht	2.010	1.993	1.939	54
6.23	OCSW	Internationale betrekkingen	242	242	241	1
7.05	RO/EZ	Verkeer en vervoer	8.063	16.073	16.018	55
7.06	RO/EZ	Parkeerbedrijf	12.607	15.100	15.575	-475
7.22	RO/EZ	Buitenbezittingen	0	0	0	0
7.24	RO/EZ	In expl. Te nemen eigendommen	2.215	26.759	27.546	-787
7.27	RO/EZ	Binnenbezittingen	2.406	2.956	2.605	351
	RO/EZ	Overig	7.069	7.906	9.573	-1.667
		Totaal lasten	**41.347**	**90.582**	**97.975**	**-7.393**
Baten						
7.12	RO/EZ	Economisch Business Plan	1.069	1.069	2.321	1.252
7.07	RO/EZ	Bedrijventerreinen / kantoren	94	4.280	5.391	1.111
5.05	MD	Marktwezen	688	688	657	-31
6.10	OCSW	Handel en ambacht	0	0	0	0
6.23	OCSW	Internationale betrekkingen	0	0	0	0
7.05	RO/EZ	Verkeer en vervoer	2.396	3.024	4.629	1.605
7.06	RO/EZ	Parkeerbedrijf	11.882	12.812	11.547	-1.265
7.22	RO/EZ	Buitenbezittingen	0	0	0	0
7.24	RO/EZ	In expl. Te nemen eigendommen	1.308	13.261	14.312	1.051
7.27	RO/EZ	Binnenbezittingen	2.095	2.145	1.854	-291
	RO/EZ	Overig	579	811	1.683	872
		Totaal baten	**20.111**	**38.090**	**42.394**	**4.304**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-21.236**	**-52.492**	**-55.581**	**-3.089**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	794	18.442	18.442	0
		Totaal onttrekkingen	4.016	29.985	29.985	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-18.014**	**-40.949**	**-44.038**	**-3.089**

Nieuw beleid			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
9.01	BSD	Akkoord van Groningen	450		408	
7.07	RO/EZ	Grote Markt		400		400
7.05	RO/EZ	Kolibri		300	300	
7.05	RO/EZ	Eemskanaal/Europapark/Westpoort		300	91	
7.05	RO/EZ	Budget verkeersmaatregelen - reconstructies		100	77	
7.05	RO/EZ	Regiovisie		900	900	
7.05	RO/EZ	Buffer projecten en beleid	-1.800	2.000	-1.800	2.000
7.12	RO/EZ	internationalisering		50	50	
7.05	RO/EZ	Bijdrage ringwegen	454		394	
7.12	RO/EZ	Activiteitenbudget G-kracht (vh EBP)	350		350	
7.07	RO/EZ	Wielewaalplein (uit vrijval ISV)	150		100	
7.07	RO/EZ	Ebbingekwartier	250		250	
		Totaal nieuw beleid	**-596**	**4.050**	**712**	**2.400**

Stadsmeierrechten			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
	RO/EZ	Vitale bedrijventerreinen	330		330	
		Totaal stadsmeierrechten	**330**	**0**	**330**	**0**

Toelichting

7.12 Economisch Business Plan **V** **0,2 miljoen**

Er zijn meer projecten voor G-kracht uitgevoerd dan in de begroting was opgenomen. In het 4e kwartaal is nog een groot aantal projecten tot uitvoer gekomen zoals Groene Energie, Bevorderen ondernemerschap en Versterken binnenstad. In de begroting is 350 duizend euro als dekking voor G-kracht opgenomen. In de rekening is conform geldende afspraken 684 duizend euro vrijval kapitaallasten als extra dekking opgenomen. Daarnaast is 568 duizend euro gedekt uit bijdragen derden. Er is dus een batenoverschrijding van 1,25 miljoen euro en een lastenoverschrijding van 900 duizend euro ten opzichte van de begroting. Daarnaast is nog sprake van een overige lastenoverschrijding van 140 duizend euro.

7.07 Bedrijventerreinen / Kantoren **N** **2,6 miljoen**

Het lagere resultaat wordt met name veroorzaakt door de afwaardering van de grondexploitatie Zernike voor een bedrag van 4,5 miljoen euro. Deze afwaardering is het gevolg van een herziene exploitatiebegroting.

Voor de multifunctionele invulling voor de Watertoren Noord is binnen deze productgroep een bedrag geraamd van 500 duizend euro. Het betreft een bijdrage aan het Groninger Monumentenfonds. Dekking hiervan vindt plaats uit ISV-3 jaarschijf 2010. De bijdrage aan Groninger Monumentenfonds heeft niet in 2010 plaatsgevonden. Hierdoor zijn de ontvangen ISV III-middelen op de balans verantwoord. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat. Het effect op deze productgroep is 500 duizend euro voordeel.

Het resultaat van slot- en nacalculaties bedraagt circa 1,6 miljoen euro.

7.05 Verkeer en vervoer **V** **1,7 miljoen**

Een aantal investeringsprojecten is in 2010 niet tot uitvoering gekomen. Hierdoor is een voordeel op de kapitaallasten ontstaan van 800 duizend euro.
Het resultaat op slot- en nacalculaties van verkeer- en vervoersprojecten is 700 duizend euro voordelig.
Op de Fietsnota is een voordeel van 300 duizend euro ontstaan. Met name de uitgaven ten laste van de post "asfaltering fietspaden" uit het programma fietsnota "Stap-op 2009" zijn bij de tweede voortgangsrapportage te hoog ingeschat. De oorzaak is vertraging in de uitvoering in verband met ingewikkelde procedures. De verwachting is dat de uitgaven plaatsvinden in 2011 en in 2012.
In 2010 zijn er meer uren besteed aan de Regiotram dan was begroot (nadeel 1,2 miljoen euro). Daarentegen zijn er ook meer uren gedeclareerd voor werkzaamheden aan het Regiotram project dan begroot (voordeel 1,2 miljoen euro). Er is een overig nadeel van 100 duizend euro.

7.06 Parkeerbedrijf **N** **1,7 miljoen**

In 2010 is fors ingezet op het onderhoud van de garages. Dit heeft geleid tot een grotere personele inzet van het parkeerbedrijf (200 duizend euro) en de kosten van de begeleiding door een externe partij voor de inventarisatie van het onderhoud (100 duizend euro).

In 2009 is het project gestart ter verbetering van het vergunningensysteem voor straatparkeren. Dit project heeft vertraging opgelopen en is hierdoor in het derde kwartaal van 2010 opgeleverd. De meerkosten bedragen 200 duizend euro. De kosten van handhaving zijn 280 duizend euro hoger dan begroot. Oorzaak hiervan zijn de nabetaling van een indexatie over 2 jaar en de extra kosten door inzet van meerdere partijen om de personele bezetting op peil te houden. (Regiopolitie, MD, Veiligheid & Zorg) De interne uren inclusief overheadkosten zijn 200 duizend euro hoger dan begroot.
In de begroting 2010 is rekening gehouden met een tariefstijging van 10%. Deze verhoging heeft echter geen stijging van de omzet tot gevolg gehad. De omzet laat een daling zien van 1,3 miljoen euro in de verkoop van tickets en de daaraan gerelateerde opbrengsten van naheffingsaanslagen.
De oorzaak van deze daling ligt voornamelijk bij de afname van het aantal parkeerbewegingen op straat.
Daarnaast is er door diefstal uit automaten een geraamde omzet van 100 duizend euro niet gerealiseerd.
De omzetontwikkeling van de Circus- en Oosterpoortgarage laat een daling zien. De Boterdiepgarage heeft zich vanwege meerdere oorzaken nog niet op de wijze ontwikkeld zoals bij de start van de exploitatie was voorzien. Toch heeft de Boterdiepgarage in 2010 een betere omzet gehaald dan de aangepaste (sterk verlaagde prognose) voor dat jaar (95 duizend euro voordeel).

In de begroting is een bedrag van 290 duizend euro opgenomen ten behoeve verbetering fietsflat zoals aangekondigd in de Parkeernota. De kosten voor het verbeteren van de fietsflat zijn geactiveerd (conform het investeringskrediet). Het bedrag valt hierdoor in 2010 vrij.

Er resteert een overig voordeel op de lasten van 235 duizend euro, waarmee de lastenoverschrijding op 475 duizend euro komt.
Voor een toelichting van het resultaat op deze productgroep in relatie tot het jaarverslag Parkeerbedrijf verwijzen wij u naar boekwerk 2 van deze gemeenterekening.

7.24 In exploitatie te nemen eigendommen **V** **0,3 miljoen**

Er zijn in 2010 opbrengsten en lasten gerealiseerd met betrekking tot gemeentelijke eigendommen. Zowel de lasten (357 duizend euro) als de baten (333 duizend euro) zijn in de begroting niet geraamd.
De rente over de reserve grondzaken wordt gebruikt voor de financiering van de grondbank I investeringen. Door een hogere stand van de reserve dan op basis van de primitieve begroting zijn de opbrengsten hoger (357 duizend euro) en de lasten ook (249 duizend euro).
Daarnaast is een voordeel van 322 duizend euro ontstaan door een opslag over de boekwaarde van gronden. Deze gronden zijn overgeheveld naar de grondexploitatie Grote Markt.
Er resteert een overig nadeel van 181 duizend euro op de lasten en een nadeel van 39 duizend euro op de baten.

7.27 Binnenbezittingen **nihil**

Het Wallhouse was eind 2010 nog niet officieel overgedragen aan de Gemeente Groningen. Hierdoor verschuift het onderhoud naar 2011 (voordeel 70 duizend euro). Door de uitgestelde overdracht is er geen huur ontvangen van het Wallhouse (nadeel 50 duizend euro).
De revitalisering van het museum is eind 2010 afgerond. De afwijking wordt veroorzaakt doordat de door uw raad vastgestelde huurverhoging in 2011 in plaats van 2010 wordt doorgevoerd (baten nadeel 97 duizend euro). Tevens wordt in 2011 gestart met de afschrijvingen en de rentetoerekening (lasten voordeel (97 duizend euro). Er is sprake van een overig voordeel op de lasten van 182 duizend euro en een overig nadeel op de baten van 174 duizend euro.

Overig **N** **0,8 miljoen**

Deze productgroep moet in samenhang worden gezien met andere productgroepen. Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere kapitaallasten van ongeveer 750 duizend euro.
Andere afwijkingen zijn onder andere rente over de reserves en voorzieningen en personele budgetten, per saldo 50 duizend euro nadelig.

PROGRAMMA 3
LEEFOMGEVING

In het programma Leefomgeving werkt de gemeente aan een buurt, wijk en stad waar het veilig is en waar het prettig is om te verblijven. En waar ook regelmatig wat te béleven valt! Schoon, heel, veilig en gezellig gaan hand in hand. Luisteren naar en samenwerken met bewoners is hierbij in Groningen een goede gewoonte

Relevante beleidsnota's

Voortgangsrapportage BORG (2009)
Beheerbewust Werken
Groenstructuurvisie (2009)
Evaluatie 2008 en planning 2009 ecologisch beheer (2009)
Groninger Water- & RioleringsPlan 2009-2013
Plan van aanpak Onderhoud van kademuren en zware oeverbeschoeiingen (2009)
Convenant Bewonersparticipatie (2008)
Beleidsplan Brandweerzorg en Rampenbestrijding 2008 - 2011
Bladgoud (2007)
Afvalbeheerplan 2006-2010
Regionaal Repressief Dekkingsplan (regionaal vastgesteld in 2005)
Kapvergunningenbeleid (2004)
Verordening Brandweerzorg en Rampenbestrijding (2003)
Brandbeveiligingsverordening
Bladwijzer (2002)
Beheer Openbare Ruimte Groningen (2001)

DEELPROGRAMMA'S

1 SCHOON EN HEEL

2 VEILIG

3 BRANDWEER

4 EVENEMENTEN

Evaluatie 2010

In de afgelopen jaren zijn we in het onderhoud van de stad een behoorlijke uitdaging aangegaan door met minder middelen het bereikte onderhoudsniveau – en de tevredenheid bij bewoners daarover – te willen handhaven. Uit de leefbaarheidenquête van 2010 blijkt dat de tevredenheid over het onderhoud licht is gedaald maar nog steeds hoger ligt dan in 2006. De score in de BORG-schouw is in 2010 licht gestegen en lag met 89 % dicht bij de BORGdoelstelling (kwaliteits-doelstelling = 90%).
De doelstellingen op het gebied van riolering en kunstwerken en in het kader van de bewoner-sparticipatie bij het onderhoud zijn gerealiseerd.

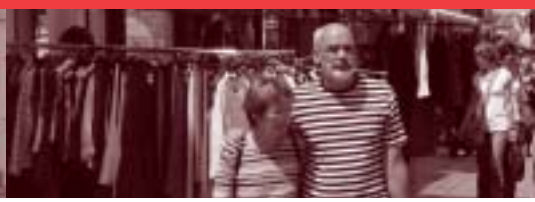

Deelprogramma 1

SCHOON EN HEEL

Het beheer van de stad is gericht op het in stand houden van een schone en hele leefomgeving. Deze ambitie is verder uitgewerkt in BORG (Beheer openbare ruimte Groningen), waarin de kwaliteitsdoelen zijn vastgelegd die door uw raad zijn vastgesteld.

Beleidsvelden

- Onderhoud leefomgeving
- Onderhoud infrastructuur
- Bewonersparticipatie bij het onderhoud van de leefomgeving

Beleidsveld

Onderhoud leefomgeving

In Groningen werkt de gemeente vanaf 2001 met de BORG systematiek (Beheer Openbare Ruimte Groningen), waarin de kwaliteitsdoelen zijn vastgelegd die de gemeente in het beheer nastreeft. Belangrijke elementen daarin zijn de gedefinieerde kwaliteitsdoelen, de professionele inspecties en de jaarlijkse door de burgers uitgevoerde BORG schouw.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Ons doel in 2010 was om ondanks een lager budget het behaalde kwaliteitsniveau van de afgelopen jaren te behouden. Vertaald naar BORG resultaten hield dit in dat we streefden naar een score van 90 % waarin we voldoen aan de vastgestelde kwaliteitsdoelen. Mede op basis daarvan verwachtten we de tevredenheid van bewoners over het onderhoud op het niveau van 2006 te kunnen houden met als gemiddeld waarderingscijfer een 7,4.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
% Bewoners en bezoekers dat tevreden is over onderhoud	Handhaving resultaat van 2006		
voor wegen		81%	beperkte
voor fietspaden		85%	daling
voor trottoirs		66%	van
voor groenvoorzieningen		79 %	tevredenheid
Gemiddeld cijfer als maat voor de tevredenheid	7,4	7,5	7.0
Score op het onderdeel verloedering beter dan andere steden			
gemeente Groningen	6,6	6,3	6,2
andere gemeenten		5,7	
Mate waarin wordt voldaan aan BORG	90%	89%	90 %

Uit de burgerschouw 2010 blijkt dat Groningen stadsbreed in 89 % van de waarnemingen voldoet aan de BORG doelen. Daarmee is de score, na een lichte daling in 2009, weer terug op het niveau van 2008. Dit herstel doet zich voor in vrijwel alle onderdelen, alleen het facet schoon scoort 1 % lager. Uit de in 2011 verschenen trendrapportage blijkt dat de tevredenheid over het onderhoud gemiddeld genomen licht is gedaald, maar nog wel boven het in 2006 bereikte niveau ligt. Het gemiddelde waarderingscijfer voor de woonomgeving lag in 2010 op een 7,5.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Beheer en onderhoud openbare ruimte
Vanaf 2007 is voor beheer en onderhoud van de stad jaarlijks 3,7 miljoen euro minder beschikbaar. Uit nieuw beleid is deze vermindering in 2010 gecompenseerd met 1,5 miljoen euro incidenteel en 500 duizend structurele middelen. Met deze middelen zijn aanvullende maatregelen mogelijk geweest om het beoogde onderhoudsniveau vast te houden. Zo zijn ondermeer extra onkruidbestrijding en verhardings- en groenherstel uitgevoerd.

Schoonhouden
Ook in 2010 hebben we het hele jaar door gewerkt aan een schone en begaanbare stad. Door de week, maar vaak ook in de avonduren en in het weekend. Dit doen we soms handmatig maar meestal met veegmachines, spoelwagen- en hogedrukmachines, onkruidborstelmachines, strooimachines enz.
De binnenstad is het visitekaartje van de stad en is dagelijks schoon gemaakt, ook in het weekend. Het huiskamerteam van de binnenstad heeft hierbij voor een extra plus gezorgd in het schoonhouden van het winkelgebied tijdens de drukste openingstijden. In 2010 hebben we het beleid ten aanzien van onkruidbestrijding geëvalueerd en is op basis daarvan een plan van aanpak voor de komende jaren ontwikkeld.

Vanuit de invalshoek burgerparticipatie hebben we ons met een drietal projecten gericht op het stimuleren van inzet door burgers en scholieren bij het zelf schoonhouden van de eigen woon- of leefomgeving. Het betreft hier de ‘Week van Nederland Schoon’, de ‘LenteKriebels’ en de ‘MilieuStewards’. Daarnaast hebben we door het jaar heen kleinschalige bewonersinitiatieven waar mogelijk ondersteund door de wijkposten.
De BORG-score voor dit onderdeel is met 88% (waarin wordt voldaan aan BORG) iets lager dan in het jaar daarvoor.

Onderhoudsprojecten verhardingen
Het onderhoud aan de asfalt-, klinker- en tegelverhardingen is aanpakt volgens het Programma 2010. Het overgrote deel van het geplande onderhoud aan asfalt- klinker en tegelverhardingen is volgens plan gerealiseerd in dit kalenderjaar. De extra herstelwerkzaamheden ten gevolge van winterschade zijn gedekt uit het rekeningresultaat 2009. Eén bestek (open verharding in o.a. Coendersborg en Noord West), met daarin opgenomen 11 wegen, is ter dekking van het financiële tekort op de vernieuwing van de A-brug uitgesteld en doorgeschoven naar 2011.
Door het hoge aantal kabelstoringen wordt het onderhoud aan de openbare verlichting een steeds groter probleem. We hebben het tekort gedekt door 280 duizend euro te onttrekken aan de Reserve Stadsbeheer en door gepland onderhoud uit te stellen.

De gemiddelde BORG -score in 2010 voor verhardingen was met 87 % iets hoger dan het jaar daarvoor. Daarbij scoren de rijbanen 88%, de trottoirs 85% en de fietspaden 84%.

GELD
In 2010 hebben we 3,1 miljoen besteed. Dit is lager dan begroot, door meevallende aanbestedingen hebben we de vrijval kunnen inzetten voor het verhelpen van storingen aan kabels van de openbare verlichting.

Onderhoudsprojecten Groen- en Speelvoorzieningen
Het deelprogramma groen- en speelvoorzieningen omvat maatregelen uit het bomenstructuurplan en (groot) onderhoud aan beplantingen en speelvoorzieningen. In 2010 is de groeninrichting in onder andere de Rozemarijnstraat en het Diamantpark opgeknapt en is de boomstructuur aan de Spiegelstraat en de Noel Bakerstraat verbeterd. Stormschade in de zomer van 2010 heeft geleid tot extra kosten die zijn gedekt uit vrijval bij een aantal bomenprojecten. Een paar projecten van het oorspronkelijke programma 2010 (o.a bomen Jan Steenstraat en groen Spakenpad) zijn doorgeschoven naar 2011 ter dekking van de overschrijding van de A-brug. Door de vroeg invallende winter hebben we een deel van het groenprogramma in 2010 (oa Kornalijnpark) niet helemaal kunnen uitvoeren.
Door gerichte beheer- en inrichtingsmaatregelen zijn de effecten van het ecologisch beheer en beleid op de stadsnatuur zichtbaarder geworden.
We hebben versleten speeltoestellen vervangen, onder andere in Vaargeul, Regulusstraat, Noorderbinnensingel, Eemswaard en Eemsgolaan. Vervanging van de speelplek in de Baldwinstraat is vooruitgeschoven tot de uitbreiding van De Held is gerealiseerd.

Groen scoort in de BORG schouw 2010 gemiddeld 88 %. Dit percentage is samengesteld uit de scores voor beplantingen (85%), gras (86%) en bomen (94%). Speelvoorzieningen voldoen in 91% van de waarnemingen aan BORG.

GELD
We hebben 1,5 miljoen euro besteed. Door de vroeg invallende winter konden niet alle geplande projecten worden uitgevoerd.

Areaaluitbreiding Beheer en Onderhoud
Door de aanleg van nieuwe woonwijken en voorzieningen en door veranderingen in de bestaande stad is het onderhoudsareaal ook in 2010 toegenomen. In 2010 is 353 duizend euro toegevoegd aan de onderhoudsbegroting, zodat ook op deze locaties de BORG-doelstellingen kunnen worden gerealiseerd.

GELD
In 2010 hebben we 353 duizend euro besteed.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Voor de stad als geheel zijn we er bijna in geslaagd het beoogde BORG-niveau te realiseren. De score uit de BORG-schouw ligt gemiddeld 1 % hoger dan die van 2009. Deze stijging doet zich voor in bijna alle onderdelen. Alleen de score op schoon laat een lichte daling (- 1 %) zien.
De tevredenheid onder bewoners over het onderhoud wordt gemeten in de tweejaarlijkse leefbaarheidsenquête. Uit de meting van 2010 blijkt dat deze ten opzichte van 2008 licht is gedaald. De algemene waardering voor de kwaliteit van de woonomgeving is daarentegen iets gestegen.
Op basis van deze beoordelingen concluderen we dat het op peil houden van het onderhoud met de huidige inzet aan onderhoudsmiddelen is gelukt.

Beleidsveld

Onderhoud infrastructuur

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Een belangrijk deel van het onderhoud is gericht op het in stand houden van een goed functionerende infrastructuur. Dit minder zichtbare onderhoud betreft vooral het functioneren van de riolering en civiele kunstwerken (bruggen, zware beschoeiingen e.d.).

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Vervanging rioolstelsel	■ 5,5 km	■ Beoogd resultaat is behaald	■ Jaarlijkse vervanging 5,5 km
■ Ongezuiverde lozingen	■ Aansluiten woonschepen	■ 95 % gereed	■ Afronding
	■ zuivering Bruilwering	■ Plan van aanpak gereed	■ Realisatie plan van aanpak
■ Werking beweegbare bruggen	Afronding A-brug	■ Gerealiseerd	■ Vervanging oude landhoofden
■ Oeverbeschermingen	■ Fase 4 Plan van aanpak risicolocaties	■ Voorbereiding gereed	■ Aanpak overige risicolocaties

De vuillast en wateroverlast is door het goede functioneren van de riolering ook in 2009 binnen acceptabele grenzen gebleven. De bruggen heben ongestoord gefunctioneerd en de ongezuiverde lozingen bij woonschepen zijn grotendeels opgeheven. Voor Bruilwering is in overleg met het waterschap een plan van aanpak ontwikkeld.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Rioleringsprojecten

Gezien de leefijdsopbouw van het Groninger rioolstelsel en een gemiddelde levensduur van 80 jaar, moeten we jaarlijks een deel van het riool. In 2010 hebben we 5,5 kilometer riolering vervang. In Hoogkerk is de tweede fase van de rioolsanering afgerond en is een begin gemaakt met de derde (en laatste) fase. Verder hebben we de rioolsanering in Binnenstad Zuid uitgevoerd. De aanpak van het riool in Binnenstad Oost is vertraagd omdat eerst een mogelijke combinatie met herinrichting is onderzocht. Met het project Waterslag II (persleiding van gemaal Selwerd naar gemaal Damsterdiep) is gestart, dit project wordt in 2013 voltooid. Het aansluiten van woonschepen op de riolering is inmiddels in de afrondende fase en voor het verhelpen van ongezuiverde lozingen op Bruilwering is een plan van aanpak ontwikkeld. Vanwege de benodigde afstemming met het waterschap is de uitvoering nog niet gestart.

GELD

In 2010 hebben we 1.1 miljoen euro besteed. Een deel van de uitvoering van een aantal projecten overschrijdt de jaargrens.

Oeverbeschermingen

Vanaf 2007 zijn wij op basis van risicoanalyses bezig met de gefaseerde renovatie van diverse kademuren en zware oeverbeschermingen. In 2010 is in dat kader groot onderhoud uitgevoerd aan de kademuren bij Der Aa. Door de aanwezigheid van een grote bundel kabels is het werk vertraagd en zal afronding plaatsvinden in 2011.Verder zijn de projecten uit fase 4 (Zuiderhaven, Noorderhaven, Lopende Diep en Turfsingel) en herstel van de kademuur in het Stadspark voorbereid. De uitvoering van deze projecten is opgeschort door de vroeg invallende winter en de aanwezigheid van bomen (Stadspark).

GELD

In 2010 hebben we 101 duizend euro besteed (nieuw beleidsveld 2009). Dit is lager dan begroot, doordat projecten zijn vertraagd. De vertraging werd veroorzaakt door de noodzakelijke extra voorbereiding en door de vroeg invallende winter.

Werking en bediening bruggen
In 2010 hebben we de renovatie van de A-brug afgerond. De vernieuwing van het kelderdek van de Herman Colleniusbrug en de renovatie van bruggen in het Stadspark zijn door de vroeg invallende winter gestagneerd en zullen in het voorjaar van 2011 worden voltooid. De overige onderdelen van het programma 2010 zijn afgerond door de vervanging van slijtlagen, rij-ijzers en remmingswerken bij diverse bruggen en de vervanging van een vijf houten bruggen in Noorddijk.
Tenslotte zijn aan het Herewegspoorviaduct naar aanleiding van inspecties de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen getroffen.
Het voorgenomen vervolg op de samenwerking met de provincie in de afstandbediening van bruggen hebben we uitgesteld. Reden hiervoor is dat we eerst meer zicht willen hebben op de effecten van de bezuiniging op de brugbediening. We verwachten in 2011 concrete afspraken met de provincie over het vervolg te kunnen maken.

GELD
We hebben 187 duizend euro besteed. Dit is lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door de vroeg invallende winter en een aantal gunstige aanbestedingen.

Ligplaatsen kleine recreatieschepen
In de zomer van 2009 hebben we een proef gedaan met ligplaatsen voor kleine recreatieschepen aan het Winschoterdiep. Op basis van de positieve uitkomsten van de proef is in 2010 besloten om de proef uit te breiden met vier extra locaties voor twee jaar. Uw raad heeft hiervoor in 2010 de Verordening havengeld 2011 vastgesteld. Op de vijf locaties gaan we minimale afmeervoorzieningen treffen. Over twee jaar gaan we deze proef evalueren.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We concluderen we dat we onze doelen voor dit beleidsveld hebben bereikt.

Beleidsveld

Bewonersparticipatie bij het onderhoud van de leefomgeving

Een goed onderhouden leefomgeving draagt in belangrijke mate bij aan de tevredenheid van bewoners en bezoekers. Daarbij is – behalve structureel onderhoud op voldoende niveau – participatie van bewoners bij het onderhoud van belang. Door bewoners te betrekken bij (keuzes in) het onderhoud kan de gemeente beter aansluiten op vragen uit de buurt of straat. Daarmee vergroot de gemeente ook de betrokkenheid bij het onderhoud van de stad, waardoor de gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeente en bewoners voor de openbare ruimte meer vorm krijgt. Dit zal naar verwachting ook leiden tot minder vernielingen en vervuiling. In de Groenstructuurvisie wordt nadrukkelijk ruimte gemaakt voor bewonersinitiatieven in de nevengroenstructuur.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
We wilden de tevredenheid van bewoners over het onderhoud in 2010 minimaal op het niveau van 2006 houden.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Tevredenheidsscore bij bewoners over het onderhoud van de stad	■ Tevredenheid over het onderhoud op het niveau van 2006 handhaven en een gemiddeld cijfer van 7,4 (= handhaving van het resultaat van 2006)	■ Tevredenheid over het onderhoud ligt gemiddeld genomen 3 % hoger dan in 2006 met een gemiddeld waarderingscijfer voor de woonomgeving van 7,5	■ Beperkte daling van de tevredenheid

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Groenparticipatie
Met de aanstelling van een coördinator bij Stadsbeheer is de groenparticipatie meer structureel aangepakt. Dit heeft geleid tot 14 nieuwe projecten, waar bewoners in het openbaar groen hun plannen realiseren. Enkele daarvan, die in het kader van de Eetbare Stad in samenwerking met de Natuur- en Milieufederatie zijn uitgevoerd, hebben ook landelijk belangstelling getrokken.
Daarnaast is in het stedelijk gebied een nieuwe impuls gegeven aan de aanleg van geveltuinen.

Project Schoon, heel, veilig
In het project "Schoon, heel, veilig" geven we bewonersinitiatieven en participatie in het onderhoud vorm. In bijna alle gevallen gaat het om projecten die in nauw overleg met bewoners(organisaties) tot stand komen en die bijdragen aan een fraaie, duurzame, schone en veilige leefomgeving. Enkele voorbeelden van activiteiten in 2010 zijn de actie Lentekriebels (waarbij een groot aantal bewoners samen met de gemeente hun buurt schoonmaken), de brede bewonersparticipatie in de implementatie van het nieuwe hondenbeleid en het verbeteren van de toegankelijkheid van de openbare ruimte voor mindervaliden.

GELD
In 2010 hebben we 393 duizend euro besteed.

Huiskamer Binnenstad
Het Huiskamerproject in de Binnenstad is een verbijzondering van "Schoon, heel, veilig". Gemeente en regiopolitie werken in dit project intensief en integraal samen aan een schone, hele en veilige binnenstad met een aantrekkelijk verblijfsklimaat voor bewoners, ondernemers en bezoekers. De resultaten van de 'Thermometer Binnenstad' (een enquête over de verschillende aspecten van de binnenstad) geven een goede indicatie van de resultaten van deze aanpak. De laatst bekende cijfers dateren uit het najaar 2009. Deze resulteren in een 7.5 als algemeen rapport cijfer. Uit de verschillende deelvragen en categorieën kwam naar voren dat bijna alle onderwerpen (indicatoren)een positieve trend vertonen. Een aantal zaken blijft de aandacht vragen, zoals wildplassen, slordig gestalde fietsen, wildplakken en graffiti. Uit de thermometer komt verder naar voren dat de ontevredenheid over rommel op straat toeneemt. Bezoekers én winkeliers zijn ontevreden over de straatmuzikanten in de binnenstad. Mede op basis van deze uitkomsten is in 2010 een actieprogramma uitgevoerd waarbij het accent heeft gelegen op intensivering en efficiency-verbetering van de handhaving. Een pilot waarin ondermeer extra aandacht is geschonken aan stallingsprobelmatiek van fietsen, evenementenoverlast en grafiti, is succesvol verlopen.

Borgschouw
In 2010 hebben in totaal 104 stadjers een bijdrage geleverd aan de jaarlijkse BORG-schouw. Op basis van deze schouw ontstond ook in 2010 weer een objectief beeld van de ontwikkeling van de onderhoudskwaliteit van de stad. Uit de stadsbrede score van 89 % blijkt dat de onderhoudskwaliteit nagenoeg overeenkomt met de afgesproken ambitie.

GELD
In 2010 hebben we 26 duizend euro besteed.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Uit het grote aantal stadjers dat deel heeft genomen aan deze participatieprojecten, de positieve reacties van bewoners en bewonersorganisaties én de positieve trend in de Binnenstad blijkt dat we met deze aanpak een belangrijke bijdrage leveren aan de betrokkenheid bij - en tevredenheid over de leefomgeving. De cijfers uit de leefbaarheidsenquête liggen boven het in 2006 bereikte niveau.

Deelprogramma 2

VEILIG

Het doel is dat Groningen zowel objectief (criminaliteitscijfers) als subjectief (veiligheidsgevoelens) een veilige stad blijft.

Beleidsvelden

- Veelplegers
- Overlastgevenden
- Huiselijk geweld
- Jeugd
- Inbraakpreventie
- Overig

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
Percentage van de bevolking dat zich (wel eens) onveilig voelt.	< 20%	19 %	15 %
Aantal geweldsdelichten.	Ca. 4 per 1.000 inwoners	4,8 per 1000 inwoners	Ca. 4 per 1000 inwoners
Aantal woninginbraken inwoners (op de 1.000 woningen)	Niet hoger dan 15	11,1	9,6 (is niveau van 2009)
Aantal jeugdige verdachten in de leeftijdscategorie 12 t/m 17 (per 1.000 inwoners)	Niet hoger dan 50	Niet te achterhalen	Nieuwe indicator

Beleidsveld

Veelplegers

De aanpak van veelplegers heeft als doel de criminaliteit gepleegd door veelplegers te verminderen. Dit willen we bereiken door vermindering van recidive middels een geïntegreerde aanpak door politie, justitieketen en gemeente van degenen die de meeste vermogensdelicten plegen. Per veelpleger wordt een gemeenschappelijk plan van aanpak opgesteld. In een dergelijk plan komt ook de resocialisatie, dagbesteding en de dagopvang van de veelpleger aan de orde.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Zie programmadoelen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Integrale aanpak veelplegers

In 2010 is de aanpak veelplegers voortgezet vanuit het Veiligheidshuis. De doelstelling van het Veiligheidshuis is het efficiënter organiseren van de justitieketen in aansluiting op de gemeentelijke-, zorg- en hulpverleningsinstellingen. In het casusoverleg veelplegers zijn in 2010 130 zeer actieve veelplegers gevolgd en besproken.Voor de stad zijn dit er iets meer dan 100. De overigen komen uit de regio. De aanpak veelplegers is een justitiële aanpak, die al langere tijd wordt ingezet.
Uitstromen uit de aanpak gebeurt na een jaar zonder recidive; in 2010 ging het om 40 veelplegers. Hiervan zijn 23 personen gehuisvest (al dan niet met woonbegeleiding), 8 personen vertrokken naar een ander arrondissement, 7 personen buiten beeld (maar wel meer dan een jaar geen recidive), 1 persoon overleden en 1 persoon is al geruime tijd als vermist opgegeven.
Ook is het casusoverleg ex-gedetineerden gestart, hiermee krijgen alle personen die uit detentie komen ondersteuning.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Het percentage van de bevolking dat zich (wel eens) onveilig voelt was in 2010 19 % procent (Trendrapportage Leefbaarheid en Veiligheid 2010) en daarmee dus onder de 20 %; op dit punt hebben we ons doel bereikt. Het aantal inbraken per 1000 woonruimten is gedaald.
Het aantal geweldsdelicten is 4,8 per 1000 inwoners, iets lager dan in 2009. Het blijft net bij ons doel van rond de 4 geweldsdelicten per 1000 inwoners.

Beleidsveld

Overlastgevenden

Bij het Meldpunt Zorg en Overlast worden de ernstige meldingen integraal besproken. Het doel van de Meldpunt is dat we overlast willen voorkomen, beperken en bestrijden.
Tevens willen we signalen over (geestelijke) gezondheidsproblemen van burgers in de gemeente Groningen opvangen en leiden naar passende instellingen voor zorg/hulp/dienstverlening.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Zie programmadoelen

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Waar mogelijk zetten we op overlastgevers een persoonsgerichte aanpak in; dit is altijd een gezamenlijke aanpak. In 2010 zijn ook 40 overlastplegers in de binnenstad van Groningen in beeld gebracht en daarvoor is samenwerking met Veiligheidshuis een casusoverleg (voor het bespreken van deze persoonsgerichte aanpak) opgezet. De intentie is om casusoverleggen over overlast te bundelen in het Veiligheidshuis.

Overlastprojecten
Naast onze reguliere aanpak overlastveroorzakers zijn we in 2010 begonnen met de aanpak van onverbeterlijke overlastveroorzakers, de zogenaamde top 10. Wij hebben een aanpak ontwikkeld waarbij deze groep voor de duur van twee jaren kan worden ondergebracht in de gesloten setting duurzaam verblijf in Beilen. In 2010 zijn de eerste vijf personen hier ondergebracht.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Zie bij veelplegers.

Beleidsveld

Huiselijk geweld

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Het doel is om met een preventieve aanpak het huiselijk geweld te stoppen en terugval te voorkomen. We willen in 2010 een afname van het aantal meldingen huiselijk geweld realiseren.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Wet tijdelijk huisverbod
We heben in de gemeente Groningen 52 tijdelijke huisverboden opgelegd. De aanbevelingen van de commissie Hamel zijn verwerkt tot een visie op de aanpak van huiselijk geweld in de provincie Groningen. Verdere informatie is te vinden bij het onderwerp Geweld in afhankelijkheidsrelaties in het deelprogramma Zorg (Programma 6B Onderwijs en Welzijn; Welzijn en Zorg).

Beleidsveld

Jeugd

Door de inzet van de jeugd- en jongerenteams wordt de anonimiteit van de jongeren weggenomen, waardoor er een substantiële bijdrage geleverd wordt aan het terugbrengen van de jongerenoverlast. De jeugd en jongerenteams voeren de volgende activiteiten uit: accommodatie-gebonden activiteiten, straathoekwerk, randgroepjongerenwerk (een vorm van jeugdhulpverlening), schoolmaatschappelijk werk. In het voorkomen en tegengaan van jongerenoverlast en jeugdcriminaliteit is de inzet van de jeugd- en jongerenteams in de netwerken 12+ van groot belang vanwege de relatie met de politie.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Zie programmadoelen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Jeugdaanpak
In 2010 zijn we verder gegaan met de Gezonde en Veilige school, de HALT-aanpak en de inzet van het jeugd- en jongerenwerk. Verder is een nieuw registratie systeem voor jongeren die risico's lopen in het opgroeien, Zorg voor Jeugd Groningen, vanaf 20 januari provinciaal ingevoerd. Tot 1 juli 2010 is een grote inzet gepleegd op de aansluiting van relevante organisaties. Per 1 juli 2010 zijn de 12- (ZAT) en 12+ (ZAR) netwerken overgegaan in de backoffice van de Centra voor Jeugd en Gezin. De zorgcoördinatie loopt sindsdien op basis van signalering in Zorg voor Jeugd Groningen.
Ook de zogenaamde Paraataanpak, een resultaatgerichte aanpak samen met andere partners, is in 2010 ingezet. De samenwerking op de aanpak problematische jeugdgroepen is bemoedigend, maar vraagt een vernieuwing waarvan de voorbereidingen in 2010 in gang zijn gezet. Daarnaast moeten nog afspraken gemaakt worden over de verantwoordelijkheden tussen de zorgketen en de justitieketen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Niet na te gaan, de politie is overgegaan op een ander registratiesysteem.

Beleidsveld

Inbraakpreventie

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Daling van het aantal inbraken.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Inbraakpreventie
Veiligheidszorg Groningen heeft voor ons activiteiten gericht op inbraakpreventie uitgevoerd. Na aangifte van woninginbraak worden de bewoners benaderd voor een preventieadvies. Ook woningen in de buurt van de inbraak zijn gewezen op de mogelijkheid van een preventieadvies. Er zijn 495 adviezen uitgebracht.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Het aantal inbraken in woonruimten was in 2010 1.179 wat neer komt op 11,1 per 1.000 woonruimten. Dit is ruim onder het beoogde doel van 15 per 1.000 woonruimten.

Overig

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Formatie openbare orde en veiligheid
Per 1 juni 2010 is de extra formatieplaats openbare orde en veiligheid ingevuld. Hiermee kunnen we de extra taken door uitbreiding van de bevoegdheden van de burgmeester en toename van het aantal (inter)regionale projecten,uitvoeren.

Aanpak mensenhandel
Per 1 april 2010 is een ketenregisseur mensenhandel aangesteld. Er is een regionaal samenwerkingsconvenant opgesteld waarin werkwijze en de taken en bevoegdheden van alle deelnemende partijen zijn vastgelegd. Op 18 oktober 2010 is het convenant door alle partijen getekend. In de tweede helft van 2010 is gestart met de implementatie van de ketenaanpak. In 2010 is de aandacht vooral gericht geweest op het ontwikkelen van een werkwijze, de samenstelling van het convenant en de implementatie van de ketenaanpak. Dat was ook het doel voor 2010.

Deelprogramma 3

BRANDWEER

Het beleidsplan brandweerzorg en rampenbestrijding 2008-2011 vormt naast de bestaande verordening brandweerzorg en rampenbestrijding de basis voor de brandweerzorg in Groningen. Het hoofddoel van dit beleidsplan is "de zorg voor een veilige stad". Dit betekent in de eerste plaats dat we waar mogelijk risico's willen wegnemen of beperken, om onveilige situaties te voorkomen. Daarnaast moet de brandweer als hulpdienst klaar staan als er toch wat mis gaat, goed voorbereid en voorzien van de juiste middelen. Onder het goed voorbereid zijn, de preparatie, valt ook de component 'geoefendheid'.

Beleidsvelden
- Preventie
- Operationele kwaliteit

Beleidsveld

Preventie

Preventie heeft als doel het voorkomen van directe oorzaken van onveiligheid en het beperken van de gevolgen ervan. De Hulpverleningsdienst toetst de brandveiligheidsvoorschriften bij aanvragen voor een omgevingsvergunning. Daarnaast wordt voorlichting gegeven over brandveiligheid bijvoorbeeld bij kamerverhuur. Door controles wordt toezicht gehouden op naleving van brandveiligheidsvoorschriften. Ook bij grote evenementen heeft de brandweer een adviserende en controlerende rol. Met betrekking tot de beleidsmatige aspecten van brandpreventie wordt samengewerkt met de regionale brandweer.
Handhaving vindt ook plaats volgens de brandveiligheids-voor-schriften. De Hulpverleningdienst werkt op dit terrein nauw samen met de Milieudienst (MD), de dienst Ruimtelijke ordening en economische zaken (RO/EZ) en de regionale brandweer.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
We wilden de kwaliteit van brandpreventie in Groningen vasthouden.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
Getoetste bouwplannen	700	775
Inspectiesverbouw/ nieuwbouw	400	572
Getoetste milieuplannen	10	8
Getoetste ruimtelijke plannen	niet in begroting	16
Controles gebruiksvergunningen en -meldingen	2.000	1.632 [1)]
Controle kamerverhuurpanden	650	388 [2)]
Controles evenementen	100	74
Piketoproepen met inzet	niet gepland	37
Onderzoeken ingediende klachten	niet gepland	40

[1)] Het lagere aantal controles cq. hercontroles op brandveilig gebruik bij panden met een gebruiksvergunning en/of gebruiksmelding dan gepland heeft twee oorzaken. In de eerste plaats hebben twee toezichthouders in 2010 een opleiding gevolgd. Daarnaast heeft de invoering van de Wabo per 1 oktober 2010 de nodige tijd gekost om het integrale werken vorm te geven.

[2)] Het aantal controles bij kamerverhuurpanden ligt veel lager dan gepland omdat door de wijziging van het Gebruiksbesluit alle kamerverhuurpanden geheel opnieuw moesten worden beoordeeld en er bij ieder pand een volledige opname gedaan moest worden.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Vergunningverlening
Met ingang van 1 oktober 2010 is de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (WABO) van kracht. Hiermee is de omgevingsvergunning ingevoerd. Doel is dat de dienstverlening aan de klant verbetert door versimpeling van procedures rondom vergunningverlening. Dit heeft tot gevolg dat de brandweer vanaf deze datum geen gebruiksvergunningen meer afgeeft en ook geen gebruiksmeldingen meer afhandelt. Aanvragen voor een omgevingsvergunning komen vanaf die datum binnen bij de afdeling Bouw- en Woningtoezicht van RO/EZ. De brandweer doet de toetsing en de controle van brandveiligheidsmaatregelen ter plaatse en RO/EZ handelt de gehele aanvraag rondom de omgevingsvergunning administratief af.

Handhaving
De invoering van de Wabo heeft ook geleid tot herziening van de procedures rondom toezicht en handhaving. Samen met RO/EZ is in 2010 een eerste aanzet gemaakt voor een integraal handhavingsplan. In 2011 wordt de integraliteit verder verankerd in het nieuwe handhavingsplan. Het opzetten van integrale handhaving heeft in 2010 de nodige inzet gekost en dit is ten dele ten koste gegaan van het aantal uitgevoerde controles.

Voorlichting
Voorlichting heeft als doel het veiligheidsbewustzijn van de inwoners te verhogen en het gedrag van inwoners te beïnvloeden. De voorlichters zijn, onder andere, jaarlijks aanwezig op de KEI-markt. De stad heeft in 2010 tevens meegedaan aan de regionale veiligheidscampagne 'Je hebt meer in huis dan je denkt'. Hierbij is gekozen voor een positieve boodschap waarin het gewenste gedrag wordt getoond, een nieuwe aanpak in veiligheidscampagnes.
De campagne heeft er toe geleid dat 43% van de bevolking van de regio Groningen beter weet wat te doen in een noodsituatie. Daarnaast heeft 25% van de inwoners van de regio Groningen zijn/haar noodpakket aangevuld. Met deze campagne is de Galjaardprijs voor beste overheidscampagne 2010 gewonnen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Invoering van nieuwe wetgeving heeft geleid tot een lagere realisatie op een aantal van onze doelstellingen rondom aantallen uit te voeren controles. De inzet die in 2010 noodzakelijkerwijs is gepleegd op aanpassing van procedures, werkwijzen en herbeoordeling van panden moet ertoe leiden dat we vanaf 2011 weer aan onze doelstellingen kunnen voldoen.

Beleidsveld

Operationele kwaliteit

De kwaliteit van de brandweerzorg kan worden gedefinieerd als het vermogen om in voldoende mate, voldoende snel en met voldoende middelen bij een incident te arriveren. Operationele kwaliteit gaat dus vooral om het paraat hebben van voldoende goed opgeleid en geoefend personeel en het juiste materieel om, in samenwerking met andere hulpdiensten, hulp te kunnen verlenen in acute noodsituaties.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Het belangrijkste doel van de repressieve dienst van de brandweer is om zo professioneel, snel en veilig mogelijk brand te bestrijden of hulp te verlenen bij incidenten. Binnen de stad zijn afspraken gemaakt dat 80% van de uitrukken van de brandweer binnen de normtijden de onheilslocatie bereikt moeten hebben. We maken onderscheid naar louter brandincidenten, (andere) hulpverlening en waterongevallen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Branden	■ 80%	■ 90,7%	■ 80%
■ Hulpverlening	■ 80%	■ 97,2%	■ 80%
■ Waterongevallen	■ 80%	■ 91,7%	■ 80%

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Paraatheid van mensen en materieel

Alle medewerkers van de repressieve dienst moeten voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen die aan brandweermensen worden gesteld. Hiervoor organiseren en verzorgen dagdienstinstructeurs een intensief oefenprogramma voor de basisvaardigheden en oefenverplichtingen.
De registratie van de oefeningen is verder verbeterd. Iedere brandweerman heeft een persoonlijk oefenpaspoort, waarin alle oefeningen worden geregistreerd. Het meten van de kwaliteit van de individuele prestaties wordt in 2011 in regionaal verband vormgegeven. Daarmee wordt het mogelijk gemaakt om zowel op individueel, als op teamniveau sturing te geven aan een beoogde verbetering van de kwaliteit.
Naast het volgen van het oefenprogramma volgen de medewerkers van de repressieve dienst ook opleidingen. Het opleidingsstelsel is naar aanleiding van de invoering van de wet Veiligheidsregio's in 2010 flink aangepast en verzwaard.

Waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS)

Het is in 2010 niet noodzakelijk gebleken het WAS te gebruiken tijdens een feitelijk incident. Wel is het maandelijks getest (eerste maandag van de maand, 12.00 uur) . Dit heeft geen bijzonderheden opgeleverd. Er zijn sirenes bijgeplaatst onder meer in de Oranjewijk. Het huidige netwerk van sirenes zorgt voor dekking in de hele stad Groningen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Gelet op de hoge percentages 'opkomsttijden binnen de norm' mag gesteld worden dat de doelen binnen dit beleidsveld ruimschoots zijn bereikt.

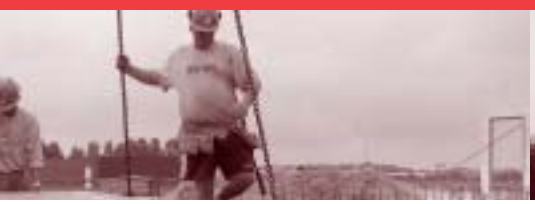

Deelprogramma 4

EVENEMENTEN

We hebben drie artistiek hoogwaardige festivals met actuele (inter)nationale programmering en uitstraling: Noorderzon, Noorderlicht en Noorderslag/Eurosonic. Speciaal voor jongeren is Jonge Harten een belangrijk theaterfestival; New Attraction en Bevrijdingsfestival bedienen jongeren met muziek. Daarnaast is er een keur aan kleinere festivals voor diverse doelgroepen. Ook de traditionele volksfeesten en de herdenkingen behoren tot dit beleidsveld. Festivals en evenementen dragen bij aan de stedelijke en regionale economie en zetten Groningen op de kaart.

Beleidsveld
- Festivals en evenementen

Beleidsveld

Festivals en evenementen

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen open en toegankelijke ontmoetingsruimten voor kunstenaars en publiek, met hoogwaardige artstieke producties en breed toegankelijke publieksmanifestaties. Festivals en evenementen dragen daar in belangrijke mate aan bij.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Aantal bezoekers Noorderslag/ Eurosonic	17.000	18.000	
Aantal bezoekers Noorderzon	min. 125.000	> 125.000	
Aantal bezoekers Jonge Harten	10.000	11.700	
Aantal bezoekers Noorderlicht Fotogalerie	5.000 á 7.000	10.000	
Manifestatie (editie 2010 Friesland)	16.500		

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Wij subsidieren de grote festivals structureel via de Cultuurnota 2009-2012 Cultuurstad Groningen: gewoon bijzonder! Ook rijk en provincie dragen structureel bij. Hiertoe is regelmatig bestuurlijk en ambtelijk overleg met onze noorderlijke partners: de provincies Groningen, Friesland en Drenthe, en de gemeente Leeuwarden. De kleinere festivals zoals het Gideon Festival doen voor hun programmering een beroep op de incidentele subsidies van de Kunstraad Groningen.

Subsidiëring festivals en evenementen

De bijdrage aan de festivals Noorderzon, Eurosonic/Noorderslag en Noorderlicht is voor de periode 2009-2012 verhoogd om de organisatie te versterken. Eurosonic/Noorderslag ontving daarnaast in 2010 incidenteel 50 duizend euro uit het Economisch Business Programma EBP en een bijdrage van 50 duizend euro voor de EBBA's.

Volksfeesten

In 2010 hebben wij samen met de Algemene Oranjevereniging gewerkt aan professionalisering van de organisatie van Koninginnedag. Mede vanwege de wederom strengere veiligheidseisen die aan het evenement moeten worden gesteld is in 2010 uit incidentele middelen een bedrag van 62 duizend euro toegevoegd aan de begroting voor Koninginnedag. Dat was 11 duizend meer dan in 2009.

EBBA
In 2010 zijn voor de tweede keer tijdens Eurosonic de European Border Breaker Awards uitgereikt in Groningen. Dit evenement wordt in heel Europa uitgezonden op televisie. Er worden 10 EBBA Awards uitgereikt op basis van gegevens van Billboard, de European Broadcasting Union (de Europese publieke radiostations) en ETEP festivals (60 Europese festivals verzameld in het European Talent Exchange Programme aan debuterende artiesten die in het jaar voorafgaande aan de uitzending van de EBBA Awards buiten hun land de meeste cd's hebben verkocht, en airplay en festivaloptredens hebben gehad. Het publiek kiest een publiekswinnaar via internet. In 2010 was dat Milow (B).

Vergunningverlening en afhandeling meldingen van evenementen
In 2010 zijn ongeveer 140 kleine evenementen via het meldingensysteem afgedaan. Daarnaast zijn er ongeveer 20 grote evenementenvergunningen verleend en ongeveer 400 middelgrote. Mooie evenementen hebben in stad plaatsgevonden, zoals de viering van Koninginnedag, Groningers Ontzet, Noorderzon, Keiweek, 4-mijl, Gideonfestival en nog vele andere.

Voorbereiding en houden van toezicht op grotere evenementen
Eind 2010 is het nieuwe evenementenbeleid (Feesten in Balans II) vastgesteld. Dit betekent onder meer dat er gewerkt wordt met een jaarkalender, een handboek grote evenementen, het instellen van een d(B)c norm, een klachtenregistratie, het instellen van een klankbordgroep, een milieuzorgparagraaf bij grote evenementen enz.

Stimuleren verdere verduurzaming lokale evenementen
Inmiddels heeft Noorderzon het "Greenkey"certificaat behaald.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We willen open en toegankelijke ontmoetingsruimten voor kunstenaars en publiek, met hoogwaardige artstieke producties en met breed toegankelijke publieksmanifestaties. Festivals en evenementen hebben daar in belangrijke mate aan bijgedragen. Het Groningse publiek kon kennismaken met en genieten van een groot en artistiek interessant (inter)nationaal aanbod.

FINANCIËN

Bestaand beleid Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2010	Verschil
		Lasten				
5.01	MD	Afval	31.490	31.475	30.594	881
5.02	MD	Straatreiniging	6.910	7.565	7.593	-28
5.03	MD	Centrale werkplaats	909	896	978	-82
5.04	MD	Riolering en waterzuivering	2.527	2.527	2.465	62
5.06	MD	Centraal meldpunt evenementen	874	829	937	-108
6.20	OCSW	Openluchtrecreatie	1.617	2.744	2.764	-20
7.08	RO/EZ	Geluidswering / Bodem	37	2.008	1.966	42
7.13	RO/EZ	Wegen	7.111	8.665	8.830	-165
7.14	RO/EZ	Groen- en speelvoorzieningen	12.984	13.787	13.688	99
7.15	RO/EZ	Kunstwerken	1.553	2.385	2.009	376
7.16	RO/EZ	Riolering	12.144	11.814	11.477	337
7.17	RO/EZ	Verkeersvoorzieningen	3.630	3.952	4.193	-241
7.18	RO/EZ	Beheer	2.232	2.287	2.065	222
7.19	RO/EZ	Handhaving	1.861	1.942	1.681	261
7.20	RO/EZ	Water	2.346	3.665	2.375	1.290
7.21	RO/EZ	Begraafplaatsen	3.047	3.141	3.020	121
4.01	HVD	Brandweerzorg	20.315	20.535	21.035	-500
4.02	HVD	Rampenbestrijding	5.152	6.010	4.843	1.167
4.03	HVD	Meldkamer	4.421	4.488	5.388	-900
4.04	HVD	Ambulancedienst	932	932	987	-55
	ROEZ	Overig	679	467	2.187	-1.720
		Totaal lasten	**122.771**	**132.114**	**131.075**	**1.039**

Bestaand beleid			Primitieve	Actuele	Rekening	Verschil
Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Begroting	Begroting	2010	
		Baten				
5.01	MD	Afval	34.434	34.709	35.880	1.171
5.02	MD	Straatreiniging	1.255	1.255	1.440	185
5.03	MD	Centrale werkplaats	318	318	318	0
5.04	MD	Riolering en waterzuivering	2.571	2.571	2.620	49
5.06	MD	Centraal meldpunt evenementen	169	169	327	158
6.20	OCSW	Openluchtrecreatie	114	114	61	-53
7.08	RO/EZ	Geluidswering / Bodem	5	1.791	1.749	-42
7.13	RO/EZ	Wegen	727	1.363	1.493	130
7.14	RO/EZ	Groen- en speelvoorzieningen	1.163	1.036	1.234	198
7.15	RO/EZ	Kunstwerken	62	39	129	90
7.16	RO/EZ	Riolering	13.169	12.839	12.799	-40
7.17	RO/EZ	Verkeersvoorzieningen	223	265	479	214
7.18	RO/EZ	Beheer	199	254	10	-244
7.19	RO/EZ	Handhaving	1.422	1.503	1.436	-67
7.20	RO/EZ	Water	457	585	364	-221
7.21	RO/EZ	Begraafplaatsen	1.782	1.876	1.569	-307
4.01	HVD	Brandweer	5.571	5.927	6.240	313
4.02	HVD	Rampenbestrijding	4.396	5.261	4.054	-1.207
4.03	HVD	Meldkamer	3.503	3.654	4.544	890
4.04	HVD	Ambulancedienst	932	932	798	-134
	ROEZ	Overig	508	988	3.009	2.021
		Totaal baten	**72.980**	**77.449**	**80.553**	**-3.104**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-49.791**	**-54.665**	**-50.522**	**-4.143**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	88	1.535	1.535	0
		Totaal onttrekkingen	550	3.480	3.480	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-49.329**	**-52.720**	**-48.577**	**4.143**

Nieuw beleid			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
5.02	MD	Beheer en onderhoud openbare ruimte	169	56	169	56
5.06	MD	Kermisopbrengsten	150		115	
	RO/EZ	Beheer en onderhoud openbare ruimte	1.331	444	1.775	
9.01	BSD	Mensenhandel	50		50	
7.20	RO/EZ	Oeverbeschoeiing	950		0	
		Totaal nieuw beleid	**2.650**	**500**	**2.109**	**56**

Toelichting

5.01 Afval **V** **2,1 miljoen**

De uurtarieven waren lager dan begroot, een voordeel van 840 duizend euro. Daarnaast waren de vuilverwerkingskosten lager met name doordat voor de verwerking van bedrijfsafval een gunstiger tarief met Attero is overeengekomen (voordeel 411 duizend euro). Daarentegen zijn meer kosten gemaakt voor het verwijderen van zwerfafval (370 duizend euro nadeel)
De opbrengsten afvalstoffenheffing zijn hoger doordat er meer percelen waren dan begroot en er minder kwijtschelding was (voordeel 600 duizend euro). De opbrengsten van bedrijfsafval is lager dan verwacht door lagere verkoopprijzen en minder aanvoer. Tevens is een btw-correctie begrotingstechnisch niet goed verwerkt (nadeel 355 duizend euro). De overige niet begrote opbrengsten geven een voordeel van 926 duizend euro. Het betreft hier met name de bijdrage uit het afvalfonds voor de dekking van de kosten voor de scheiding van kunststoffen. Daarnaast worden hier de niet begrote opbrengst van de huisvuilpasjes en de niet begrote vergoeding voor Milieustewards verantwoord.

7.14 Groen- en speelvoorzieningen **V** **0,3 miljoen**

Het vooordeel ontstaat met name doordat door de vroeg invallende winter niet alle geplande onderhoudsprojecten uit het bomenstructuurplan en groenstructuurplan in 2010 zijn uitgevoerd.

7.15 Kunstwerken **V** **0,5 miljoen**

De beveiliging van de Martinitoren is 170 duizend euro goedkoper uitgevallen. Op 26 mei 2010 heeft uw raad ingestemd met de afronding van dit project.
Het resterende voordeel wordt met name veroorzaakt doordat de renovatie van twee bruggen die in 2010 in combinatie met de renovatie van de oevers in het Stadspark zou worden uitgevoerd, door de vroeg invallende winter is vertraagd.

7.16 Riolering **V** **0,3 miljoen**

Van het totale exploitatiebudget is 337 duizend euro niet besteed, met name doordat niet het gehele programma in 2010 is uitgevoerd. Het baggeren van de vijvers in het Stadspark is doorgeschoven naar 2011 (100 duizend euro). Door de vroeg invallende winter is het project Vinkhuizen niet (geheel) in 2010 uitgevoerd (130 duizend euro). Tot slot is het uitvoeren van de ecoscan 60 duizend euro goedkoper uitgevallen.

7.20 Water **V** **1,1 miljoen**

Voor fase 4 van oeverbeschoeiing (incidenteel nieuw beleid 2010) was in 2010 nog een budget beschikbaar van 725 duizend euro voor de aanpak van de volgende kades: Zuiderhaven, Noorderhaven, Lopende Diep en Turfsingel. Tijdens de voorbereidingen in 2010 hebben wij de voorgenomen werkzaamheden aan de kademuren moeten bijstellen. Door de monumentale status van het Lopende Diep is een andere aanpak noodzakelijk. Bij de derde voortgangsrapportage is hier melding van gemaakt. Daarnaast zijn de werkzaamheden vertraagd door de vroeg invallende winter. Er resteert nog een budget van 624 duizend euro.
Met betrekking tot oeverbeschoeiing fase 3 (incidenteel nieuw beleid 2009) is bij de tweede voortgangsrapportage gemeld dat in het najaar van 2010 pas gestart kon worden met de werkzaamheden aan de kademuren Kleine Der Aa. Reden is de aanwezigheid van een grote hoeveelheid KPN zinkers (kabels en leidingen). Door de vroeg invallende winter is het verleggen van de kabels en leidingen bij de kademuren Kleine der Aa vertraagd. Hierdoor is 166 duizend euro niet besteed.
Door de vroeg invallende winter en de bomenproblematiek is het project renovatie van de oevers in het Stadspark niet uitgevoerd in 2010 (302 duizend euro). Dit project wordt in combinatie met de renovatie van 2 bruggen nu uitgevoerd in 2011.

7.21 Begraafplaatsen **N** **0,2 miljoen**

In 2009 zijn de taken voor de uitvoering van de wet op de lijkbezorging overgedragen van de DIA naar RO/EZ. Over 2010 blijkt dat de overgehevelde budgetten ontoereikend zijn voor de uitvoering van deze wettelijke taak (nadeel 113 duizend euro). Er is een voordeel van per saldo 117 duizend euro door lagere apparaatskosten. De inkomsten begraven zijn achtergebleven ten opzichte van de begroting (0,2 miljoen nadelig). Oorzaak is een lager aantal begrafenissen dan begroot.

4.01 Brandweerzorg **N** **0,2 miljoen**

Voor alle medewerkers die op 1 januari 2006 een bezwarende functie uitvoerden voor brandweer of ambulancedienst geldt vanaf deze datum het overgangsrecht functioneel leeftijdsontslag (FLO). Dit houdt in dat deze groep medewerkers nadat ze 55 jaar zijn geworden de keuze hebben om door te werken of te stoppen door buitengewoon verlof op te nemen. Kiest de medewerker er voor om te stoppen met werken dan wordt een percentage van het laatstverdiende salaris doorbetaald. Voor deze gehele groep medewerkers wordt een hogere bijdrage gedaan voor de pensioenpremie en levensloopbijdrage. Het totaal van deze kosten is in 2010 hoger uitgevallen dan het beschikbaar gestelde bedrag (150 duizend euro).
De eerste 6 maanden van 2010 is een interim manager voor de Brandweer Stad ingehuurd, hiermee is een follow-up gegeven aan de conclusies uit de rapportage van Bolle. Inmiddels is de werving van de commandant voor Brandweer Stad succesvol afgerond, in februari 2011 is hij in dienst getreden (30 duizend euro nadeel). De huur van een hoogwerker in afwachting op de levering van de nieuwe hoogwerker leiddde tot een nadeel van 60 duizend euro.

4.02 Rampenbestrijding **nihil**

In H&OG verband is besloten tot een extra bijdrage voor de Veiligheidsregio van 1,30 euro per inwoner. De 1,30 euro is opgebouwd uit 0,35 euro bestemd voor de gemeentelijke kolom en 0,95 euro voor de vorming van de Veiligheidsregio. Van dit laatste bedrag is in 2010 slechts eenderde geïncasseerd, waarmee de bijdrage 2010 op 130 duizend euro komt ten opzicht van 100 duizend euro begroot.
In H&OG verband zijn de middelen die beschikbaar waren voor taken uit hoofde van de nieuwe vereisten in het kader van de vorming van de Veiligheidsregio, niet geheel ingezet. Doordat besluitvorming over de inzet van deze middelen pas in de loop van 2010 heeft plaatsgevonden is de uitvoering achter gebleven bij de begroting.

4.03 Meldkamer **nihil**

In 2010 zijn er meer kosten opgetreden voor de Meldkamer o.a. door hoog ziekteverzuim en vervangingskosten. Deze worden vergoed door de H&OG regeling waardoor per saldo geen resultaat wordt gerealiseerd.

4.04 Ambulancedienst **N** **0,2 miljoen**

In 2010 heeft de afrekening van de detacheringen met AmbulanceZorg Groningen over 2006 tot en met 2009 plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een voordelig afwikkelverschil van 70 duizend euro.
De liquidatiebegroting ten behoeve van het College Sanering Zorginstellingen is in 2010 geactualiseerd. In de jaarrekening is verondersteld dat sommige posten van de liquidatiebegroting niet, en sommige posten voor 75 % door het College vergoed zullen worden. Dit leidt in totaal tot een nadeel in de jaarrekening van 72 duizend euro.
In de jaarrekening is, zoals ook in voorgaande jaren, verondersteld dat 75 % van de kosten die voortvloeien uit het FLO-overgangsrecht, te zijner tijd alsnog door de zorgverzekeraars via de Nederlandse Zorgautoriteit (NZA) vergoed zullen worden. Dit leidt tot een in de jaarrekening 2010 te verwerken nadeel van 53 duizend euro.
Overige nadelen bedragen 134 duizend euro.

Overig **V** **0,3 miljoen**

Er is voor 411 duizend euro aan kostendekkende facilitaire werken voor derden en andere gemeentelijke diensten uitgevoerd die niet zijn meegenomen in de begroting.
Daarnaast wordt een aantal niet begrote uitgaven zoals de uitgaven BAG, organisatiekosten, exploitatie Oosterboog via deze productgroep over de overige productgroepen verdeeld. Per saldo resteert een voordeel van 300 duizend euro.

BESTE
BINNENSTAD
VAN NEDERLAND
EN DAAR WETS BOVEN GRONINGEN

PROGRAMMA 4
WOONKLIMAAT

Een centrale doelstelling in ons woon- en wijkvernieuwingsprogramma is te zorgen voor gedifferentieerde en evenwichtige wijken die plaats bieden aan alle bevolkingsgroepen en leefstijlen. In regionaal verband is afgesproken dat Groningen in 2010 1.150 woningen zal bouwen. Over deze opgave vindt kwalitatieve afstemming binnen de regio plaats.
Deze opgave voeren we onder andere uit in goede samenwerking met de stedelijke corporaties, waarmee we de afspraken over productie en taakverdeling in 2007 in een Nieuw Lokaal Akkoord hebben vastgelegd. De bewoners hebben een belangrijke stem bij de uitvoering van ons beleid. Samen met de bewoners bepalen we het woon- en leefklimaat in de wijken. Het hoofddoel van het deelprogramma Cultuurhistorie is het streven naar zorgvuldig beheer en instandhouding van ons cultuurhistorisch erfgoed, zowel boven als onder het maaiveld.

Relevante beleidsnota's
Meerjarenprogramma Wonen (september 2010)
Structuurvisie Kwaliteit van Wonen (december 2009)
(Concept) erfgoedverordening met onderbouwing (2009-2010)
Akkoord van Groningen 2.0 (2009)
Jaarlijkse bestedingsprogramma's ISV-Monumenten (meest recent 2009)
Samenwerkingsovereenkomst Zorgen voor Morgen (2007, 2009)
Evaluatie kamerverhuurbeleid (2008)
Het Nieuw Lokaal Akkoord Gemeente - Corporaties (2007)
Starters op de woningmarkt (2006)
Sturen op snelheid (2006)
Zorgen voor Morgen 1 en 2 (2004-2006)
Slim Stapelen (2002)
Herijking monumentensubsidiebeleid (2002)
Ouderenhuisvesting nu & straks (2001)
Toen voor Straks, beleidsnota archeologie (2000)
Kanjerplan (1996)
Van ethiek naar strategie (1995)

DEELPROGRAMMA'S

1 **Nieuwbouw**

2 **Doelgroepen**

3 **Bestaande voorraad en woonschepen**

4 **Cultuurhistorie en archeologie**

5 **Overig**

Evaluatie 2010

Ondanks de start van de economische crisis in 2008, is het jaar 2010 een goed jaar geweest voor de Groningse woningmarkt. Er zijn niet alleen voldoende nieuwe woningen gerealiseerd (1123), de nieuwbouwproductie is ook daadwerkelijk een toevoeging op de vraag die leeft in de stad. Dit is vooral te danken aan de grote bijdrage van de corporaties aan de nieuwbouwproductie. Er zijn relatief veel gezinswoningen gerealiseerd in de bestaande stad, zowel in de koop als in de sociale huur. Ook het aantal opgeleverde starterswoningen is conform de doelstelling. De startersleningis hard gegaan in 2010. Voornamelijk starters die een bestaande woning hebben gekocht, maken gebruik van deze mogelijkheid.

In de sociale huur is de productie iets lager dan de doelstelling, al is de sloop ook behoorlijk lager dan gepland. Als we over meerdere jaren kijken behalen we wel de doelstelling van nieuw toe te voegen sociale huurwoningen. In het kader van jongerenhuisvesting is in 2010 vooral geïnvesteerd in het proces, participatie en het op gang brengen van projecten.

We zien in de uitleg wel een tegenvallende productie. In Meerstad zijn in 2010 de eerste woningen in de verkoop gegaan. Door de economische crisis hebben de ontwikkelingen in Meerstad en andere uitleggebieden vertraging opgelopen.

In 2010 hebben we gewerkt aan de evaluatie van het Nieuw Lokaal Akkoord en de opmaat gemaakt voor het nieuwe Lokaal Akkoord 2.0. Als uitwerking van dit Lokaal Akkoord zijn wijkperspectieven opgesteld voor de NLA wijken en zijn daarmee richtinggevend voor het programma in de wijken. In het voorjaar van 2011 zijn deze vastgesteld.

Deelprogramma 1

NIEUWBOUW

Bij de nieuwbouwontwikkeling wordt specifieke aandacht besteed aan woonmilieus en woningen, die aantrekkelijk zijn voor gezinnen met kinderen. Getracht wordt de kwalitatieve mismatch op de woningmarkt het hoofd te bieden en de doorstroming weer op gang te brengen. Aandacht is er ook voor koopwoningen voor de lagere en middeninkomens, sociale huur en voor specifieke doelgroepen, zoals studenten en ouderen. Door het kwalitatief verbeteren van de woningvoorraad in de stad werken we aan een meer evenwichtige inkomensspreiding tussen stad en omliggende regio.

Beleidsvelden

- Versnellen woningbouwproductie
- Nieuwbouw

Beleidsveld

Versnellen van de woningbouwproductie

Dit beleid is gericht op het versnellen van de woningbouwproductie. Daarvoor is in 2006 Sturen op snelheid vastgesteld en is het Nieuw Lokaal Akkoord gesloten in 2007.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We streven naar een nieuwbouwproductie van gemiddeld 1.150 woningen per jaar.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Nieuwbouwproductie	■ 1.150	■ 1.123	■ 950-1.350

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Uitvoeringsprogramma Kwaliteit van Wonen

Het eerste Meerjarenprogramma van de structuurvisie Kwaliteit van Wonen is in september 2010 vastgesteld. Hierin zijn de belangrijkste doelen en middelen benoemd. Duurzaam bouwen en particulier opdrachtgeverschap zijn de centrale doelen. Voor duurzaamheid maken we binnen het nieuwe Lokaal Akkoord 2.0 afspraken met de corporaties over forse verduurzaming van hun woningvoorraad. Daarnaast gaan we eigenaar-bewoners van goede informatie voorzien inzake duurzaamheid en willen we in Meerstad een inspirerend nieuwbouwproject realiseren met energie-neutrale woningen. Particulier opdrachtgeverschap is het andere centrale doel en willen we dat minimaal 10 procent van de nieuw te bouwen woningen binnen particulier opdrachtgeverschap wordt ontwikkeld. In 2010 zijn reeds 33 woningen via particulier opdrachtgeverschap gerealiseerd. Verder hebben we in ons meerjarenprogramma drie doelgroepen benoemd te weten jongeren, ouderen en gezinnen. Voor deze doelgroepen zetten we in op het gericht toevoegen van woningen zowel in de koop als huur. Nu het meerjarenprogramma is vastgesteld hebben we tevens nieuwe indicatoren benoemd om de Structuurvisie te kunnen gaan monitoren. In 2010 zijn de eerste resultaten van de regionale woningmarktmonitor gepresenteerd. Vervolgens is in 2010 door de regio Groningen-Assen een start gemaakt met een regionaal woningmarktonderzoek.

GELD

De doelen van het meerjarenprogramma Wonen is de mede de basis voor het Nieuw Lokaal Akkoord 2.0. De komende jaren gaan corporaties de ambities uit het NLA 2.0 vertalen naar conrete projecten. Daarnaast worden initiatieven van projectontwikkelaars getoetst aan de doelen van het meerjarenprogramma.

Vervolg Nieuw Lokaal Akkoord

De looptijd van het Nieuw Lokaal Akkoord is eind 2010 beëindigd. In 2010 is het Nieuw Lokaal Akkoord 2006 - 2010 geëvalueerd. Het NLA heeft veel voor de stad Groningen betekend. Er zijn veel nieuwe woningen gerealiseerd, de processen in de nieuwbouw zijn verbeterd en aangescherpt, er zijn veel leefbaarheidsprojecten in de NLA-wijken opgezet, goede afspraken gemaakt als het gaat om de woonruimteverdeling. Op tal van nieuwe manieren is invulling gegeven aan Vertrouwen in de Buurt, er is een impuls gegeven aan energiebesparing van bestaande woningen en de samenwerking bij de huisvesting van kwetsbare groepen is uitstekend.

We willen onze samenwerking met de corporaties voortzetten onder de noemer Nieuw Lokaal Akkoord 2.0. Wel vragen de veranderende omstandigheden om aanpassingen. De komende jaren staan in het teken van bezuinigingen, het investeringsvermogen van de corporaties lijkt fors af te nemen en het vertrouwen in de koopmarkt is nog steeds niet heel groot. Samen met de corporaties wil de gemeente sturen op kwaliteit en pas in tweede instantie op aantallen. Dit betekent dat de nieuwe afspraken meer procesmatig van aard zullen zijn.

In 2010 zijn voor veertien wijken samen met de corporaties wijkanalyses gemaakt op basis van beschikbaar cijfermateriaal en gesprekken met bewoners en professionals die in de wijken actief zijn. Op basis van de analyse zijn gezamenlijk wijkperspectieven gemaakt waarin we een gedeeld beeld schetsen hoe we zouden willen dat de wijk er over 10 jaar uitziet. Hierin is ook focus gemaakt met de belangrijkste punten waar we aan gaan werken.

Extra inzet op externe financiering

Halverwege 2009 is het Rijk met de regeling Versnellingsimpuls Woningbouw gestart en in mei 2010 is de laatste en derde ronde geweest. In verband met vrijval van het rijksbudget is er daarna nog een aantal incidentele projecten toegewezen. In 2010 hebben we voor 407 woningen 2,7 miljoen euro aan subsidiegeld ontvangen. De projecten moeten voor 1 januari 2011 zijn gestart. De rijkssubsidie heeft eraan bijgedragen dat de betreffende projecten daadwerkelijk in uitvoering zijn gegaan. Alleen het project Erik's Place aan de Vechtstraat (34 starterswoningen, 200 duizend euro subsidie) heeft deze deadline niet gehaald.

Woningbouwproductie

In de structuurvisie Kwaliteit van Wonen, die eind 2009 is vastgesteld, hebben we de ambitie gesteld om tussen de 950 en 1.350 nieuwe woningen te realiseren in de stad Groningen. Met 1.123 woningen (waarvan 1055 nieuwbouwwoningen en 68 woningen door verbouw van bestaande panden) is de productie in het jaar 2010, gezien de economische situatie goed geweest. De economische crisis, die in het najaar van 2008 is begonnen, heeft nog geen effecten gehad op het volume van de woningbouwproductie tot nu toe. Het merendeel van de woningen in de bestaande stad is gerealiseerd. De eerste projecten in de belangrijke zones Eemskanaalzone en Oosterhamrikzone zijn opgeleverd danwel in uitvoering genomen (respectievelijk de Kop van Oost in de Eemskanaalzone en de Stadswerf in de Oosterhamrikzone). In de uitleg zien we dat de productie nauwelijks van de grond is gekomen, ondanks dat hier op basis van woningmarktonderzoeken wel vraag naar zou zijn.

GELD

Een belangrijk deel van het woningbouwprogramma wordt gefinancierd met externe rijksmiddelen zoals ISV en BLS (2005-2009). Buiten deze rijksmiddelen om is er een tekort van circa 20 miljoen euro. In de meerjarenbegroting is hiervoor in de periode 2007-2010 ruim 14 miljoen euro aan investeringsruimte beschikbaar gesteld. Dit komt overeen met één miljoen structureel (2007 en 2008 250 duizend euro, in 2009 100 duizend euro en in 2010 400 duizend euro structureel). Deze middelen zijn een aanvulling op de ISV en BLS middelen. In 2010 is hiervan ruim 10 miljoen euro (748 duizend euro structureel) ingezet om het tekort van de grondexploitaties in het Oosterhamriktracé en de Eemskanaalzone te dekken door middel van het treffen van een verliesvoorziening. De resterende middelen zullen worden ingezet voor ontwikkelingsprojecten waaronder de Woonschepenhaven in de Eemskanaalzone. In 2011 zullen hiervoor voorstellen volgen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We hebben in 2010 ons doel bereikt als het gaat om de nieuwbouwproductie. Daarnaast hebben we ingespeeld, met ons Meerjarenprogramma Wonen, op de ontwikkelingen die we de komende jaren verwachten. De voorbereiding voor een Nieuw Lokaal Akkoord 2.0 zijn in 2010 gestart.

Beleidsveld

Nieuwbouw

De nieuwe Structuurvisie Wonen houdt tot 2020 rekening met een jaarlijkse woningbehoefte van 600 tot 1.000 nieuwe woningen per jaar met daarbovenop een herstructureringsopgave van minimaal 350 woningen per jaar. Dit betekent een totale productie tussen de 950 en 1.350 woningen. Als gevolg van de kredietcrisis wordt in 2011 rekening gehouden met een woningbouwproductie tegen de ondergrens van 950 woningen per jaar aan. Voor 2010 gingen we nog uit van een productie van ten minste 1.150 woningen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
We streven naar een nieuwbouwproductie met een bandbreedte van 950 tot 1350 woningen per jaar afhankelijk van de marktomstandigheden.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?
In 2010 zijn er 1123 woningen gebouwd, waarvan 70% door de woningcorporaties en het resterende aantal door overige marktpartijen. Als gemeente hebben we de nodige activiteiten uitgevoerd om de productie op peil te houden waaronder de hierboven benoemde activiteiten in het kader van het beleidsveld versnellen van de woningbouwproductie. Daarnaast hebben we in regionaal verband intensief gekeken naar afstemmingsmogelijkheden op de woningmarkt. In 2011 verwachten we daarvan de concrete resultaten.

Uitleg
In de uitleg zijn beperkt woningen toegevoegd; te weten in Reitdiephaven (86 appartementen). In de Held 3 zijn alle gemeentelijke voorbereidingen om woningen te realiseren afgerond. De ontwikkelende partijen laten op zich wachten en zijn nog niet actief bezig met de verkoop van woningen. Wanneer dit gaat gebeuren is onduidelijk.
In 2010 zijn de eerste woningen in Meerstad, de belangrijkste uitleglocatie voor de komende jaren, in de verkoop gegaan. De verkoop verloopt voorspoedig. Samen met Haren Noord is Meerstad het best verkopende plan in de provincie Groningen en regio Groningen-Assen in 2010. Ook is de grondexploitatie van Meerstad bijgesteld. Deze gaat nu uit van 9.000 woningen. De termijn van exploitatie is verlengd tot 2033. De gemeentelijke garantstelling is verhoogd naar 330 miljoen euro, waarbij de gemeente Groningen garant staat voor 70%, ofwel 230 miljoen euro.

Bestaande stad
Het merendeel van de nieuwe woningen is in de bestaande stad gerealiseerd (92%). De woningcorporaties hebben daarin een belangrijk aandeel (ongeveer 70%). Dit draagt in belangrijke mate bij aan onze ambitie om de stad compact te houden en intensief te benutten, onder meer door herstructurering van wijken en transformatie van oude bedrijfsterreinen naar wonen. Voorbeelden in 2010 zijn de herstructueringsactiviteiten in Tuinwijk en de Hoogte en de start van de nieuwbouw van de Stadswerf, op een voormalig bedrijventerreintje in de Oosterparkwijk dat in het kader van de ontwikkelingsvisie Oosterhamrikzone wordt ontwikkeld.

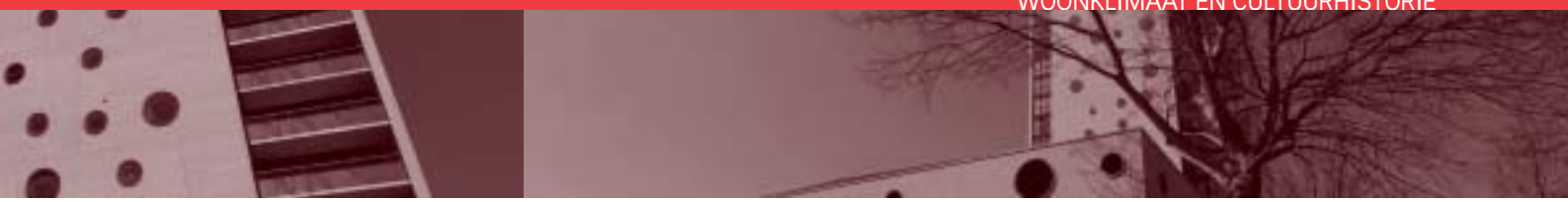

Wielewaalplein
In 2010 is gestart met het nieuwbouwcomplex aan het Wielewaalplein bestaande uit een groot aantal kleine appartementen, een grotere winkelvoorziening en een kinderopvang. Daarnaast zijn in 2010 na de keuze voor de variant van de tramverbinding de voorbereidingen gestart voor de projectofferte voor de inrichting van het Wielewaalplein. De realisatie van de inrichting vindt direct plaats na oplevering van het bouwplan medio 2012.

GELD
In 2010 hebben we 550 duizend euro begroot, waarvan 150 duizend euro nieuw beleid en 400 duizend euro ISV. Van het nieuwe beleidsveld is 100 duizend euro besteed aan het project Wielewaalplein. De resterende 50 duizend euro is door uw raad in 2010 toegevoegd aan de reserve nieuw beleid. Dit bedrag dient als bijdrage in de kosten van 2011.

Doelen

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We hebben in 2010 de streefaantallen voor de nieuwbouwproductie behaald. Gezien de huidige economische situatie is dit een goed resultaat. Wel is de realisatie van het aantal woningen in de uitleg teleurstellend, temeer omdat hiernaar in de stad wel een vraag aanwezig is.

Deelprogramma 2

DOELGROEPEN

Ons woonbeleid is gericht op het bereiken van een goed evenwicht tussen vraag en aanbod op de woningmarkt, voor alle doelgroepen, kwantitatief en kwalitatief. Als dat evenwicht er niet (voldoende) is, proberen we daar wat aan te doen.

Bij de nieuwbouwontwikkeling besteden we specifiek aandacht aan gezinnen met kinderen. Ook proberen we voor meer huishoudens in de hogere inkomensklassen een plek in de stad te vinden. Tegelijkertijd proberen we de kwalitatieve mismatch op de woningmarkt het hoofd te bieden en de doorstroming weer op gang brengen. Daarbij richten we ons ook op koopwoningen voor de lagere en middeninkomens, sociale huur en op specifieke doelgroepen, zoals studenten en ouderen. Door het kwalitatief verbeteren van de woningvoorraad in de stad werken we aan een meer evenwichtige inkomensspreiding tussen stad en omliggende regio.

Beleidsvelden

- Sociale huur
- Gezinnen
- Ouderen
- Jongeren
- Starters
- Midden- en hogere inkomens

Beleidsveld

Sociale huur

We willen dat iedereen een woning kan vinden in de stad, nadrukkelijk ook de mensen die zijn aangewezen op een sociale huurwoning. Door herstructurering verdwijnt er een behoorlijk aantal sociale huurwoningen. Daarom bouwen we die terug. Voor de periode 2007-2010 moest de netto toename van de woningvoorraad 3.000 woningen bedragen, waarvan 1.050 in de sociale sector, gemiddeld 350 per jaar.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Nieuwbouwproductie sociale woningbouw	■ 350	■ 224	■ volgt uit NLA 2.0

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Nieuwbouw

Er zijn in het jaar 2010 224 sociale huurwoningen opgeleverd en dit zijn er minder dan de geplande 350 woningen. Een aantal projecten is vertraagd door financiële onzekerheden bij de corporaties, zoals bijvoorbeeld de Semmelweisslocatie en de Grunobuurt. Inmiddels zijn deze projecten wel gestart. In 2010 zijn echter ook beduidend minder woningen gesloopt te weten 254 woningen tot en met het derde kwartaal in 2010. We hebben in onze stad de afspraak dat het slopen en nieuw bouwen van woningen met elkaar in evenwicht is.
Er zijn in 2010 relatief veel eengezinshuurwoningen opgeleverd op de Boerhoflocatie, op het voormalig terrein van het Oosterparkstadion en in de Nieuw Indische Buurt.

Woonruimteverdeling
We streven ernaar dat ongeveer 75% van de vrijkomende sociale huurwoningen worden verhuurd aan reguliere woningzoekenden en de overige 25% beschikbaar zijn voor specifieke doelgroepen als wijkvernieuwingsurgenten en kwetsbare personen. We zien in 2010 dat het aantal wijkvernieuwingsurgenten door de verminderde sloop, laag is. Dit zorgt ervoor dat de verhouding regulier woningzoekenden - specifieke groepen in 2010 een verhouding van 80% - 20% is.

GELD
De gemeente is alleen beleidsmatig betrokken bij de woonruimteverdeling. De kosten komen voor rekening van de corporaties.

Verbeteren slaagkans
We streven bij de verdeling van sociale huurwoningen ernaar dat de slaagkans van actief woningzoekenden 40% is. We zien dat in 2010 het aantal actief woningzoekenden is toegenomen, vergelijkbaar met de aantallen in de jaren 2007 en 2008. Het aantal vrijkomende huurwoningen is met ruim 2800 iets lager dan in de jaren daarvoor. Hierdoor is de slaagkans voor actief woningzoekenden verlaagd naar 30,4%. Als we kijken naar de diverse doelgroepen, dan zien we dat de slaagkans onder ouderen, net als in 2009, zeer hoog is (94,1%). De slaagkans onder jongeren is ten opzichte van voorgaande jaren iets afgenomen (19,6%). Voor de overige groepen is de slaagkans ongeveer rondom het algehele gemiddelde (30%). Onze verwachting dat gezinnen in 2010 makkelijker aan een huurwoning zouden komen door de oplevering van nieuwe woningen blijkt niet uit de cijfers. Dit kan komen dat er in 2010 in zijn geheel minder huurwoningen zijn vrijgekomen en er dus minder verhuisbewegingen in de sociale sector zijn geweest vergeleken met voorgaande jaren.

GELD
De gemeente is alleen beleidsmatig betrokken bij de woonruimteverdeling. De kosten komen voor rekening van de corporaties.

Lokaal Akkoord- fysiek en sociaal
In 2007 zetten de gemeente Groningen en de corporaties, hun handtekening onder het Nieuw Lokaal Akkoord (zie ook Activiteit Vervolg NLA). Het NLA heeft veel voor de stad betekend waarbij veel in sociale en fysieke maatregelen is geïnvesteerd. Naast de vervulling van de woningbouwopgave (waaronder woningen in de sociale sector), heeft het werk van de veertien wijkteams veel opgeleverd voor de leefbaarheid in de buurten en de samenwerking tussen de partijen in de wijk. De aandacht voor de samenhang van sociale en fysieke maatregelen stond ook bij het opstellen van de wijkperspectieven in 2010 centraal.

GELD
De 1 miljoen euro uit 2010 maakt deel uit van de 4 miljoen euro aan incidentele gemeentelijke bijdrage voor de realisatie van de in het akkoord genoemde sociale en fysieke maatregelen.
Voor de besteding van de restant middelen van 724 duizend euro zijn bestuurlijke afspraken gemaakt met de woningbouwcoöperaties voor de aanleg van een klein park aan de bessemoerstrook.

Apparaatskosten ISV
Om de ISV projecten uit te voeren en daarover verantwoording aan het Rijk af te leggen is personele inzet nodig. Deze kosten zijn betaald uit de daarvoor beschikbaar gestelde middelen voor extra beleid van 250 duizend euro.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We hebben in 2010 minder sociale huurwoningen gebouwd dan gepland. De financiële onzekerheid bij de corporaties is hiervan de belangrijkste oorzaak. Tegelijk zijn er ook minder sociale huurwoningen gesloopt waardoor de totale omvang van het aantal sociale huurwoningen niet is afgenomen. Voor de gehele periode 2007 - 2010 is het streefaantal van 1050 sociale huurwoningen behaald.

Beleidsveld

Gezinnen

We willen dat Groningen ook een aantrekkelijke stad is voor gezinnen. We zien nog steeds te vaak dat jonge gezinnen, na in de stad te zijn begonnen aan hun wooncarrière, na enige jaren verhuizen naar de woonkernen in de regio. Die trek uit de stad willen we verminderen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen een aantrekkelijke stad zijn voor gezinnen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	2010	Behaald 2010	Beoogd
■ We streven ernaar dat er jaarlijks niet meer dan 500 personen in gezinsverband de stad verlaten	■ 500	■ 1.318	■ Jaarlijks 500

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Nieuwe uitleg

De appartementen in Reitdiephaven zijn de enige woningen, die gebouwd zijn in de uitleg. De geplande woningbouwproductie in Meerstad en de Held 3 heeft vertraging opgelopen. Er zijn wel grondgebonden gezinswoningen in de bestaande stad gebouwd zoals in Paddepoel Zuid (Park Reitdijk) en Corpus den Hoorn (Flex fase 2). Het aandeel gezinnen dat naar de regio is verhuisd is hierdoor in 2010 niet hoger dan in andere jaren.

Intense Laagbouw

In 2010 zijn diverse locaties binnen de Campagne Intense Laagbouw beoordeeld en is gekeken op welke wijze de verschillende locaties in ontwikkeling kunnen komen, waaronder de Oosterhamrikkade Noordzijde en de Engelse Kamp.

GELD

In 2010 is geen besluit genomen over eventuele aanvullende middelen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We hebben onze doelen op dit punt niet gehaald. Daarom zetten we hard in op ons nieuwbouwprogramma.

Beleidsveld

Ouderen

In 2004 zijn we een traject gestart om breder en anders naar de ouderenhuisvesting in de stad te kijken (“Zorgen voor morgen”). Hoewel Groningen een jonge stad is en blijft, is er vanaf 2015 sprake van een licht vergrijzende bevolking. Uitgangspunt is dat iedereen die dat wil, zo lang mogelijk zelfstandig kan blijven wonen. Dat vereist een samenhangend programma-aanbod van wonen, zorg en welzijn waarmee we ook invulling willen geven aan de WMO. De individuele behoefte staat hierbij voorop.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen 650 intramurale zorgplaatsen vervangen door ongeveer 1.400 beschermde en verzorgde woonvormen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Vervanging intramurale plekken voor nultrede woningen	■ 650 plekken voor 1.400 woningen	■ 51 intramurale plekken afgebouwd, 651 woningen

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Uitvoering programma Zorgen voor Morgen

In 2010 is hard gewerkt aan de uitvoering van Zorgen voor Morgen. In zeven wijken zijn netwerken opgericht en Steun en Informatiepunten (STIP) opgezet, onder meer in Oosterhogebrug. In drie wijken is een STIP in ontwikkeling, waaronder Nieuwe Wijken Zuid en Helpman. Ook wordt er gekeken naar de mogelijkheden voor een STIP in de binnenstad. We merken dat de vraag om een netwerkstructuur Zorgen voor Morgen, inclusief een STIP steeds vaker uit de wijken zelf komt. Eind 2010 is door uw raad een besluit genomen om op een integrale wijze de financiering in het kader van Zorgen voor Morgen en de compensatie van de pakketmaatregelen AWBZ voor de komende vier jaar te regelen. De afbouw van het aantal intramurale plekken gaat minder hard dan voorzien. Dit komt met name doordat er onduidelijkheid is hoe de rijksoverheid het zorgvastgoed de komende jaren gaat financieren. Al meerdere malen zijn voorstellen op dit onderwerp teruggenomen door het Rijk. De ontwikkelingen in de zorg maken dat de visie Zorgen voor Morgen voor een deel bijgesteld moet worden. Zorginstellingen zijn, met name om financiële redenen, niet in staat om de ambitie van kleinschalige verpleeghuislocaties te realiseren. Overigens gaat de bouw van geschikte woningen wel in een behoorlijk tempo. De afgelopen jaren zijn er voor deze doelgroep veel appartementen, toegevoegd, sinds 2007 ruim 2.400 geschikte woningen.
Verder zetten we via Zorgen voor Morgen in op een goede netwerkstructuur in de wijken. Niet alleen woningen dragen er aan bij dat ouderen langer zelfstandig kunnen blijven wonen, maar met name ook goede voorzieningen, zowel voor de dagelijkse boodschappen als sociale voorzieningen. Via het Lokaal Akkoord is in veel wijken veel ontwikkeld op het gebied van de sociale infrastructuur. De wijkbewoners vragen meer en meer zelf om deze infrastructuur. Hierdoor zijn er inmiddels 10 Steun en Informatiepunten ontwikkeld en wordt er onderzoek gedaan, op basis van verzoeken uit de wijk, naar een Steun- en Informatiepunt in Beijum, ondanks dat deze wijk minder vergrijst is dan andere wijken.

GELD

Tot en met 2010 is Zorgen voor Morgen incidenteel gefinancierd via het Nieuw Lokaal Akkoord. In december 2010 is door uw raad besloten over de financiering van Zorgen voor Morgen voor de periode 2011-2014.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De afbouw van het aantal intramurale plekken is niet behaald, met name door onduidelijkheid vanuit het Rijk. Wel zijn er veel geschikte appartementen toegevoegd, 2.400 sinds 2007. Daarnaast is de netwerkstructuur Zorgen voor Morgen, inclusief de ontwikkeling van de STIP's veel sneller gegaan dan verwacht, vooral door de ontwikkeling in de Nieuw Lokaal Akkoord wijken.

Beleidsveld

Jongeren

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Jongeren zijn belangrijk voor de stad. Wij willen elke jongere die in Groningen wil wonen, een plek bieden. Het gaat daarbij niet alleen om studenten maar ook om andere jongeren. Daartoe is beleid ontwikkeld voor de particuliere woningmarkt en is een nieuwbouwprogramma vastgesteld.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Wachttijd voor een kamer bij Lefier vanaf start studiejaar	■ max 4 maanden	■ 4 maanden
■ Aantal toegevoegde (on)zelfstandige eenheden voor jongeren, corporatief of particulier sinds 2006	■ 4.200	■ 4.600

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Jongerenhuisvesting

In februari 2010 heeft uw raad de Nota Jongerenhuisvesting vastgesteld. Gezien de groei van het aantal jongeren wordt verwacht dat er tot en met 2014 4.500 extra eenheden toevoegd moeten worden. In de nota zijn de Reitdiepzone, het winkelcentrum Paddepoel, het Bodenterrein en de Eendrachtskade en omgeving benoemd als de zones waar grootschalige jongerenhuisvesting een kans kan krijgen. Hier kunnen we de verwachte groei van het aantal jongeren in de stad opvangen, jongeren betere woonruimte bieden en de wijken in de stad ontlasten van de druk op de particuliere markt. In het voorjaar van 2010 is de manifestatie BOUWJONG! van start gegaan. Tijdens deze manifestatie worden corporaties en marktpartijen uitgedaagd om met goede plannen te komen voor het realiseren van grootschalige jongerenhuisvesting in de benoemde vier zones.
In een participatietraject met de stad zijn de randvoorwaarden voor grootschalige jongerenhuisvesting geformuleerd. Ook de ontwikkelingen op de particuliere markt zijn hierbij uitvoerig aan de orde gekomen. De uitkomsten van het participatietraject zijn in november 2010 met uw raad besproken.
In 2010 is gestart met een aantal concrete projecten voor jongerenhuisvesting zoals de Wielewaalflat (150 eenheden), de Lissabonstraat (80 eenheden) en 345 studio's op het Bodenterrein. Ook hebben we in 2010 ruim 190 onttrekkingsvergunningen afgegeven ten behoeve van het realiseren van extra woonruimte voor jongeren. Dit heeft geleid tot circa 900 wooneenheden in de particuliere markt.

GELD

In 2010 hebben we 95 duizend euro uitgegeven aan het Campagneplan Jongerenhuisvesting.
De resterende 30 duizend euro is in 2010 bestemd voor het Campagneplan en in 2011 besteed.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De doelstelling om 4.200 eenheden te realiseren in 2010 is met 4.600 eenheden ruim bereikt. Ook bedraagt de wachttijd, conform ons doel, bij aanvang van het studiejaar nog steeds circa vier maanden. Het Campagneplan Jongerenhuisvesting is samen met partners en burgers uit onze stad in 2010 vastgesteld en uitgevoerd.

Beleidsveld

Starters

Door de krapte op de woningmarkt en de daarbij horende stijgende prijzen is het voor starters steeds moeilijker geworden om een geschikte woning te vinden. Daar willen we verbetering in brengen. In 2006 hebben wij daartoe beleid en maatregelen geformuleerd, door een programma met 100 nieuwbouwwoningen per jaar voor starters te formuleren en het invoeren van startersleningen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Nieuwbouw starters woningen	■ 100	■ 102	■ 100

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Startersleningen

In 2007 hebben wij honderd startersleningen beschikbaar gesteld voor nieuwbouwwoningen. Later is dat aantal opgehoogd naar honderdvijftig leningen, is het maximumbedrag verhoogd en de regeling verruimd naar bestaande woningen. Doordat het Rijk in mei 2010 gestopt is met de 50 procent bijdrage hebben wij moeten besluiten om de leningen voor 100 procent uit ons eigen Revolverend Fonds beschikbaar te stellen. Daardoor zijn er nu vijfenzeventig leningen beschikbaar. Naast het afschaffen van de bijdrage van het Rijk, is de landelijke overheid ook gestopt met de koopsubsidie.
Het gebruik van de starterslening is sterk toegenomen. Mogelijke oorzaken zijn de toegenomen bekendheid bij makelaars en hypotheekverstrekkers en het afschaffen van de koopsubsidie. In 2010 zijn 58 startersleningen toegekend.
Daarnaast is het aanbod van starterswoningen gegroeid door de oplevering van een aantal projecten met starterswoningen zoals de Bloemhof, de Boerhoflocatie en de Nieuw Indische Buurt.

GELD

In 2010 hebben we 58 leningen verstrekt en begin 2011 de overige leningen. Hiermee is het gereserveerde bedrag van 1,5 miljoen euro besteed.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Er zijn 102 starterswoningen gerealiseerd waarmee de doelstelling van 100 starterswoningen per jaar gerealiseerd is. Ook is het gebruik van de starterslening sterk toegenomen.

Beleidsveld

Midden- en hogere inkomens

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Het aandeel midden- en hogere inkomens daalt sinds 2004. We willen dat dit aandeel in Groningen op hetzelfde niveau komt als gemiddeld in Nederland (58%). Voor deze doelgroep laten we in eerste instantie de markt zijn werk doen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Als gemeente hebben we in 2010 voor deze doelgroep geen specifieke activiteiten.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Wegens het ontbreken van gegevens is hierover geen conclusie te trekken.

Deelprogramma 3

BESTAANDE VOORRAAD EN WOONSCHEPEN

Beleidsvelden
- Particuliere voorraad
- Woonschepen

Beleidsveld

Particuliere voorraad

Meer dan de helft van de woningen in de stad is in particulier bezit. De particuliere voorraad van onze stad is daarmee voor een groot deel bepalend voor het woonklimaat. We willen dan ook dat deze voorraad goed onderhouden blijft en waar nodig vernieuwd wordt, zodat het onderhoudsniveau op peil blijft.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We streven ernaar om het onderhoudsniveau op het hetzelfde niveau als de nulmeting in 2004 te houden, waarbij 97 % van de woningvoorraad in redelijke tot goede kwaliteit was.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Voorlichting en communicatie

Elke vier jaar herhalen we het onderzoek naar de kwaliteit van de particuliere woningvoorraad. Wij streven ernaar om het onderhoudsniveau op hetzelfde peil te houden als bij de nulmeting in 2004.
In 2008 hebben wij dit onderzoek voor het laatst uitgevoerd. Toen bleek dat 97% van de particuliere woningvoorraad redelijk tot goed van kwaliteit is. Wij blijven dan ook inzetten op het voorlichten van huiseigenaren door te wijzen op de wettelijke mogelijkheden die de Vereniging van Eigenaren (VVE) biedt. Bijvoorbeeld bij de totstandkoming van een onderhoudsfonds. Ook ondersteunen wij financieel het Energieloket van het Informatiepunt Duurzaam Bouwen waar particulieren advies kunnen inwinnen over het energiezuiniger maken van hun woning.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Het onderhoudspeil is in 2008 op hetzelfde niveau als in 2004 gebleven waarmee het doel voor de periode 2006-2010 gehaald is. Mede dankzij de beschikbare subsidie is er een redelijk aantal met name kleinere VVE's geactiveerd.

Beleidsveld

Woonschepen

Doelen

Wat wilden we bereiken?

In Groningen is wonen op het water een veel voorkomende woonvorm. Het streven is om wonen op het water te beschouwen als een volwaardige woonvorm, met inachtneming van de verschillen tussen wonen op het water en wonen op de wal. Hiertoe zijn overigens geen specifieke programmadoelen geformuleerd. Wel wordt gezocht naar kansen en mogelijkheden voor het uitbreiden van het ligplaatsareaal (nota Watergang). In opdracht van uw raad wordt naar locaties gezocht voor tien woonbootplaatsen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Wonen op het water

Eind 2010 heeft uw raad ingestemd met een voorstel voor het verstrekken van onderhoudssubsidies en leningen voor woonboten in de Diepenring. Deze regeling wordt voorjaar 2011gestart.
Daarnaast heeft uw raad ingestemd met het verkennen van de juridische en praktische mogelijkheden om particuliere kamerverhuur op het water te limiteren c.q. te beëindigen. Een eerste verkenning heeft in 2010 plaatsgevonden.

GELD

Voor het verbeterplan is 375 duizend euro beschikbaar. In 2010 is 50 duizend euro aan plankosten uitgegeven. Het onderzoek naar beperking van particuliere kamerverhuur op het water wordt gedekt uit het afdelingsbudget Wonen.

Woonschepenhaven

Al lange tijd speelt de ambitie om tot herontwikkeling/revitalisering van de woonschepenhaven te komen. In 2005 is – bij raadsbesluit – met de corporaties Nijestee en Lefier afgesproken dat zij een voortrekkersrol zouden vervullen bij de modernisering en herontwikkeling van de woonschepenhaven. De inzet was te komen tot een fundamentele opknapbeurt van de haven en via toevoeging van woonbebouwing middelen hiervoor te genereren. In de opvolgende periode is de woonschepenhaven onderwerp van de zogenaamde Europan 9 wedstrijd geweest. Het ontwerp dat hieruit voortvloeide bleek in september 2008 niet op steun en draagvlak van de bewoners van de woonschepenhaven te kunnen rekenen. In het najaar van 2009 een breuk is ontstaan tussen de inwoners van de woonschepenhaven en de corporaties en treedt de gemeente op als trekker. Als snel bleek dat er financieel en organisatorisch geen meerwaarde is om de beoogde nieuwbouw van woningen en het opknappen van de haven vanuit één exploitatie te benaderen. De raad is in juni 2010 geinformeerd over de gefaseerde aanpak ('knip'), inhoudende dat de gemeente nu eerst de haven opknapt en de corporaties opvolgend de woningbouw oppakken. Het gesprek hierover met de bewoners is in de tweede helft van 2010 gestart.

GELD

De exacte hoogte van de gemeentelijke investering is afhankelijk van het uiteindelijke ontwerp en het beoogde kwaliteitsniveau. De gereserveerde middelen van 1 miljoen euro uit de begroting 2008 blijven gehandhaafd.

Nieuwe ligplaatsen woonschepen

Wij hebben uw raad in augustus 2010 mondeling toegelicht dat er geen nieuwe ligplaatsuitbreiding in de stad te verwachten valt. De constatering is dat de stad vol ligt. De wens van uw raad om de uitstraling van de woonschepen te verbeteren krijgt de prioriteit. Dit vergt een nieuwe visie op het wonen op water in de stad waarin we onder andere de mogelijkheden onderzoeken voor het beprijzen van ligplaatsen en of er ligplaatsen binnen Meerstad mogelijk zijn. In de loop van 2011 zal een herziening van de exploitatiebegroting Watergang worden aangeboden in combinatie met een voorstel voor de aanpak van de woonschepenhaven.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In 2010 is het ligplaatsareaal niet uitgebreid, omdat de wens van uw raad is om meer focus te leggen op de uitstraling van woonschepen.

Deelprogramma 4

CULTUURHISTORIE EN ARCHEOLOGIE

Beleidsvelden
- Cultuurhistorie
- Archeologie

Beleidsveld

Cultuurhistorie

Met het monumenten- en archeologiebeleid willen we ons cultuurhistorisch erfgoed zo goed mogelijk beschermen en (laten) beheren. Daarnaast streven we naar een zo breed mogelijke integratie van de cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening. Hiermee slaan we twee vliegen in één klap: we gaan zorgvuldig om met wat eerdere generaties Groningers ons nalieten en zorgen ervoor dat de historie bijdraagt aan de kwaliteit van de leefomgeving. We richten ons daarbij enerzijds op eigenaren van monumenten en concrete projectontwikkelingen (onder meer door het stellen van randvoorwaarden voor verlening van bouw- en aanlegvergunningen), anderzijds op de inbreng van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening, ondermeer bij stedenbouwkundige en bestemmingsplannen. Een en ander gebeurt op basis van archeologisch, bouw- en stedenbouwhistorisch onderzoek. Het werkterrein van de cultuurhistorie beslaat inmiddels het gehele gemeentelijke grondgebied.
Tot slot vinden we het belangrijk zoveel mogelijk bekendheid te geven aan monumenten en cultuurhistorie in de gemeente. Daarom organiseren we jaarlijks de Open Monumentendag (15 duizend bezoekers), geven we 'Hervonden Stad, jaarboek voor archeologie, bouwhistorie en restauratie' uit en streven we naar een goede ontsluiting van bij de gemeente beschikbare informatie over cultuurhistorie.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Maatschappelijke doelen
- Bescherming, instandhouding en zorgvuldig beheer van het cultuurhistorisch erfgoed zowel boven als onder het maaiveld.
- Een zo goed mogelijke integratie van cultuurhistorie in stedenbouwkundige en bestemmingsplannen, om de indentiteit en de herkenbaarheid van gebieden en locaties in de stad te vergroten en daarmee bij te dragen aan de kwaliteit van de leefomgeving.
- Goede ontsluiting van bij de gemeente beschikbare informatie over cultuurhistorie ten behoeve van burgers en bedrijfsleven (architecten, makelaars e.d.)

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Reguliere activiteiten

In 2010 hebben we de volgende reguliere activiteiten uitgevoerd:
- Realisatie van het jaarlijks vast te stellen bestedingsprogramma ISV-monumenten (550 duizend euro per jaar). Dit betreft merendeels 'probleemgevallen' die niet op eigen kracht instand gehouden kunnen worden
- Uitvoering en begeleiding van bouwhistorisch onderzoek tbv vergunningverlening (ca 80 verkenningen per jaar).
- Advisering over vergunningaanvragen bij rijks- en gemeentelijke monumenten (ca 150 aanvragen per jaar).
- Advisering bij het opstellen van stedenbouwkundige (tientallen) en bestemmingsplannen (5 a 10 per jaar).
- PR-activiteiten, zoals de organisatie van de Open Monumentendag, de publicatie van het jaarboek Hervonden Stad, andere publicaties, tentoonstellingen, lezingen, etc.

Overige activiteiten

Daarnaast hebben we in 2010 uitgevoerd:

- Afronding van beschrijving en aanwijzing van ca 150 voorbeschermde gemeentelijke monumenten.
- Definitieve aanwijzing 3 naoorlogse rijksmonumenten.
- Definitieve vaststelling van de Erfgoedverordening
- Vaststelling en realisatie van bestedingsprogramma ISV-monumenten 2010
- Aanpassing monumentensubsidie en financieringsbeleid tbv recent aangewezen en in 2010 aan te wijzen gemeentelijke monumenten
- Bouwhistorische verkenningen + rapportages van ca 80 rijksmonumenten
- Optuigen Monumentencommissie (als onderdeel van de huidige Monumenten/welstandcommissie)
- Uitbouw en vulling Cultuur Waarden Kaart (CWK) op internet
- PR-activiteiten, waaronder de organisatie van de jaarlijkse Open Monumenten Dag, het uitbrengen van het jaarboek 'Hervonden Stad', andere publicaties en diverse lezingen
- Afronding Gemeentelijk Kanjerplan door revitalisering Watertoren-noord ism het NV Groninger Monumentenfonds
- Revitalisering van het Prinsenhof tot hotel en ontvangst/presentatieruimte ism het NV Groninger Monumentenfonds

GELD

Voor de reguliere activiteiten en overige activiteiten is jaarlijks een budget uit het ISV beschikbaar van 550 duizend euro. In 2010 hebben we dit budget volledig besteed.
Daarnaast is in 2010 een laagrentende financieringsmogelijkheid voor onderhoud van gemeentelijke monumenten binnen het Stimuleringsfonds wonen en monumenten (Swm) door uw raad geaccordeerd.
In samenwerking met het Groninger Monumenten Fonds (GMF) hebben we een subsidie van 1 miljoen euro voor revitalisering van het Prinsenhof aangevraagd. Er is door het Rijk een bedrag van 530 duizend euro toegekend. Het GMF heeft bezwaar aangetekend omdat zij menen voor het gehele bedrag in aanmerking te komen.
Voor de Watertoren-Noord hebben we een subsidiebedrag van ruim 1 miljoen euro van het Rijk ontvangen. Daarmee is de totale financiering voor het project rond.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Met betrekking tot de objectgerichte monumentenzorg zijn de doelen bereikt. De integratie van cultuurhistorie in het RO-beleid (nu ook belangrijk nieuw rijksbeleid) is ook in 2010 nog onvoldoende gerealiseerd. Met de herziening van het bestemmingsplan voor de binnenstad streven we naar een goede inbedding van de cultuurhistorie.

Beleidsveld

Archeologie

Het beleidsveld Archeologie heeft tot doel de bescherming van het bodemarchief door behoud ter plekke of door documentatie en publicatie.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

- Bescherming en instandhouding van het archeologisch bodemarchief;
- Documentatie van het bodemarchief waar dat door werkzaamheden verloren gaat;
- Publicatie in woord en beeld van de resultaten van archeologisch onderzoek.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Beleidsmatig

- Jaarprogramma archeologie is grotendeels uitgevoerd. Sommige projecten zijn jaargrensoverschrijdend.
- Beleidnotitie is in 2010 in concept door het college vastgesteld en ter inzage gelegd.
- Erfgoedverordening is in 2010 vastgesteld.
- Notitie lokale onderzoeksagenda is niet vastgesteld in 2010, omdat de agenda meer voorbereidingstijd vergt dan voorzien.

Uitvoering

- In het kader van de Grote Markt-opgravingen is een videopresentatie gemaakt en ter plaatse afgespeeld, naar aanleiding van de sloop van de fundamenten van het Scholtenshuis
- Veel tijd is gestoken in de voorbereidingen voor de realisatie van de tramlijnen: bestemmingsplannen, begrotingen, vooronderzoeken, advisering trambureau, etc.
- Veel tijd is gestoken in het Europapark, dat wil zeggen de voorbereidingen voor realisatie van nieuwbouw SoZaWe en station Europapark.
- De eerstejaars studenten archeologie van de RUG namen deel aan diverse graaf- en booractiviteiten
- Van de RUG namen twee stagiaires deel aan opgravingen en assisteerden bij het schrijven van de Beleidsregels archeologie.
- Aanbesteding archeologie tbv de gehele gemeente/gemeentelijke diensten; af te ronden febr. 2011
- Het opstellen Schrijven van ca. 20 jaarrapporten is grotendeels uitgevoerd. Het opstellen vergt meer werk dan van te voren gepland
- Het opstellen Conserveren van opgegraven archeologische vondsten, inrichting en onderhoud van het depot is grotendeels uitgevoerd. Een aantal zijn nog in de in de pijplijn, omdat het opstellen meer tijd vergt dan van te voren gepland.
- De activiteiten Opstellen Inrichten en onderhouden vitrines in het gebouw van ROEZ en in het Stadhuis, onderhoud website Grote Markt en Gemeente, bijdrage aan symposia, circa 5 lezingen en enkele losse publciatie zijn uitgevoerd.

GELD

In 2010 hadden we een budget van 300 duizend euro ISV. Daarnaast is door het Rijk 110 duizend euro in het gemeentefonds gestort. De aanvullende middelen van 90 duizend euro vanuit meeropbrengsten bouwleges waren in 2010 echter niet beschikbaar. Hierdoor was in 2010 een budget van slechts 410 duizend euro beschikbaar en hebben we de opgebouwde reserve tot de bodem moeten aanspreken. Daarnaast wordt de financiering van de archeologie zoveel mogelijk in de projecten geregeld.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In het jaar 2010 is er binnen het beleidsveld archeologie veel bereikt en hebben we grotendeels alle doelen behaald. Een aantal activiteiten vergt meer voorbereidingstijd dan voorzien.

OVERIG

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Structuurvisie Wonen

De gemeenteraad van Groningen heeft in december 2009 de Structuurvisie “Kwaliteit van Wonen 2010-2020” vastgesteld. Hierin geven wij onze lange termijnvisie op het wonen in de stad.
Centrale doelstelling is dat iedereen die dat wil in de stad moet kunnen wonen. De komende jaren ligt de nadruk meer op kwaliteit dan op kwantiteit. We richten ons vooral op toevoegingen in specifieke segmenten, het functioneren van de bestaande voorraad en de link met voorzieningen en minder op het uitsluitend realiseren van aantallen nieuw te bouwen woningen. In “Kwaliteit van Wonen” is aangekondigd dat er jaarlijks een Meerjarenprogramma Wonen komt en in juli 2010 hebben we het eerste Meerjarenprogramma Wonen opgesteld. In dit programma geven we elk jaar aan welke concrete maatregelen getroffen worden om in te spelen op actuele ontwikkelingen in de woningmarkt. In het Meerjarenprogramma hebben we beleidsaccenten en aandachtspunten voor de komende vier jaar benoemd. Elk jaar herzien we het Meerjarenprogramma Wonen.

Reserve grondzaken

De reserve grondzaken wordt aangehouden om een toereikende buffer te hebben voor het opvangen van schommelingen in exploitatieresultaten in grondexploitaties en de kosten die samenhangen met het zich voordoen van risico’s. Uit de berekeningen blijkt dat er een negatief verschil is tussen het benodigde weerstandsvermogen en het aanwezige weerstandsvermogen. In het Collegeprogramma staat dat de komende jaren de reserve grondzaken wordt versterkt. In 2010 is 3 miljoen euro beschikbaar gesteld en ingezet ter versterking van de reserve. Voor meer gedetailleerde informatie is beschikbaar in hoofdstuk 3.6 paragraaf grondbeleid.

Voorzieningen Meerstad

In 2008 is er een reserve ingesteld met als doel de voorzieningen Meerstad te financieren. Per 1 januari 2010 bedroeg de stand van zaken van deze reserve 9,18 miljoen euro. In 2010 is er, vanuit incidenteel nieuw beleid, 1,5 miljoen euro in de reserve gestort en is er een bedrag van 300 duizend euro, voor kosten kwartiermaker en kosten gemeente Slochteren, onttrokken uit de reserve. Hierdoor bedraagt de stand van de reserve per 31 december 2010 11 miljoen euro.

Garantstelling Meerstad

Op basis van het raadsbesluit van 17 juni 2009 heeft uw raad het bureau Ernst & Young opdracht gegeven tot een second opinion op de grondexploitatie van Meerstad. In haar bevindingen heeft Ernst & Young geadviseerd het weerstandsvermogen ofwel de reserve Meerstad vanaf boekjaar 2009 te verhogen naar 16-17 miljoen euro oplopend tot 20-22 miljoen euro. Dit advies is grotendeels gevolgd en de huidige stand van de reserve is 15,4 miljoen euro dit is inclusief de extra bijdrage van 6 miljoen euro uit nieuw beleid.

Suikerunie

De Gemeente Groningen heeft in 2009 het Suikerunieterrein aangekocht om daarmee sturing te kunnen geven aan de toekomstige stedelijke ontwikkeling van de westkant van de stad. De gronden zijn eind 2010 overgedragen aan de gemeente. Het silocomplex, dat nog gesloopt moet worden, zal uiterlijk juni 2011 aan de gemeente overgedragen worden. Daarmee komt een terrein, zo groot als de binnenstad, met een (binnen)stedelijke ligging en een unieke cultuurhistorische betekenis vrij voor gebruik. In 2010 zijn de voorbereidingen gestart om burgers te betrekken bij de (tijdelijke) invulling van het het Suikerunieterrein. Het risico van 6 miljoen euro door de aankoop van het terrein is gedekt door nieuw beleid 2010 van 6 miljoen euro.

FINANCIËN

Bestaand beleid			Primitieve	Actuele	Rekening	Verschil
Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Begroting	Begroting	2010	
		Lasten				
7.02	RO/EZ	Woningbouwlocaties	1.295	2.909	45.370	-42.461
7.03	RO/EZ	Particuliere woningverbetering	3.396	3.515	1.935	1.580
7.04	RO/EZ	Bouwtoezicht	8.667	9.178	9.178	0
7.10	RO/EZ	Cultuurhistorie	1.419	3.613	2.176	1.437
7.23	RO/EZ	Woonwagenvoorzieningen	438	1.438	1.553	-115
7.26	RO/EZ	Erfpachtterreinen	696	723	745	-22
7.34	RO/EZ	Wijkvernieuwing	2.185	13.698	9.967	3.731
	RO/EZ	Overig	4.931	5.602	6.642	-1.040
		Totaal lasten	**23.027**	**40.676**	**77.566**	**-36.890**
		Baten				
7.02	RO/EZ	Woningbouwlocaties	408	571	11.273	10.702
7.03	RO/EZ	Particuliere woningverbetering	3.146	4.617	4.990	373
7.04	RO/EZ	Bouwtoezicht	8.165	8.039	6.504	-1.535
7.10	RO/EZ	Cultuurhistorie	135	2.347	952	-1.395
7.23	RO/EZ	Woonwagenvoorzieningen	234	234	302	68
7.26	RO/EZ	Erfpachtterreinen	820	847	803	-44
7.34	RO/EZ	Wijkvernieuwing	364	8.845	7.059	-1.786
	RO/EZ	Overig	596	822	1.414	592
		Totaal baten	**13.868**	**26.322**	**33.297**	**6.975**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-9.159**	**-14.354**	**-44.269**	**-29.915**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	1.143	8.889	8.889	0
		Totaal onttrekkingen	858	3.476	3.476	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-9.444**	**-19.767**	**-49.682**	**-29.915**

Nieuw beleid			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
7.07	RO/EZ	Reserve Grondzaken	3.000		3.000	
7.24	RO/EZ	Suikerunie	6.000		6.000	
7.34	RO/EZ	Lokaal Akkoord - fysiek en sociaal *	1.000		276	
7.02	RO/EZ	Woningbouwproductie		400		55
7.11	RO/EZ	Apparaatskosten ISV	250		250	
7.02	RO/EZ	Woonboten Noorderhaven	100		100	
7.02	RO/EZ	Meerstad garantstelling	6.000		6.000	
9.03	BSD	Voorzieningen Meerstad	1.500		1.500	
		Totaal nieuw beleid	**17.850**	**400**	**17.126**	**55**

Toelichting

7.02 Woningbouwlocaties **V** **31,8 miljoen**

Het nadeel ontstaat vooraf door de storting in de Voorziening garantie Meerstad. In afwachting van de vaststelling van de grondexploitatie 2011 is de accountant op grond van zijn onderzoek ten aanzien van het project Meerstad tot de conclusie gekomen dat er materiële onzekerheden bestaan in de range van 35 miljoen euro tot 50 miljoen euro. Op grond van de voorliggende informatie is besloten om een voorziening van 35 miljoen euro te treffen. Daarnaast is zowel aan de baten als lastenkant een afwijking van 8,3 miljoen euro ontstaan als gevolg van grondaankopen door de gemeente Groningen in Meerstad, welke in rekening zijn gebracht bij GEM Meerstad. Deze transacties waren niet in de begroting opgenomen.
Er is een voordeel van 0,7 miljoen euro in verband met een tweetal subsidiebeschikkingen (Tuinwijk en De Hoogte) welke is verstrekt aan woningcorporatie De Huismeesters. In 2010 hebbben we hierop niet kunnen uitbetalen, omdat de projecten nog niet gereed waren.
De Voorziening Volkshuisvesting valt voor 0,9 miljoen euro vrij. Het risico van de gemeentelijke geldleningen aan de woningbouwcorporaties is herrekend naar 1,4 miljoen euro; er wordt minder uitgeleend. De andere risico's schatten wij op nihil in. De garantie van het Waarborgfonds Eigen Woningen is vervallen. Voor nieuwe garanties staat het Rijk borg en voor oude garanties geldt dat de executiewaarde van de betreffende woningen hoger is dan de afgegeven garantie.
De resultaten op slotcalcalculaties zijn 1 miljoen euro voordelig. Het betreft de projecten Winschoterdriehoek, Veenweg, Van Starkenborgh en de ontwikkellokaties; de laatste zijn de terreinen waar eerst scholen stonden en die verkocht zijn voor herontwikkeling.
Daarnaast is sprake van een voordeel van 0,2 miljoen euro in verband met verspreide bouwrijpe kavels en een voordeel van 0,4 miljoen euro bestaande uit ondermeer middelen nieuw beleid bestemd voor woningbouwprogramma en woningbouwproductie die in 2010 nog niet tot uitgaven hebben geleid.

7.03 Particulier woningbeheer **V** **2,0 miljoen**

Bij de afwikkeling van de afkoop BWS is aanvankelijk door RCG besloten 70% uit te keren van de verwachte vrijval: voor de gemeente Groningen betekende dit 2,8 miljoen euro die bij jaarrekening 2009 is bestemd. Na de afkoop van corporaties is op basis van het RCG liquidatiebesluit het restant aan RCG/BWS middelen uitgekeerd: dit betekende 1,475 miljoen euro voor het gemeentelijke aandeel van de gemeente Groningen, wat gebruikt is voor bijdrage aan het tijdelijk informatiecentrum Grote Markt, het Meerschap Paterswolde en de Watertorennoord. Destijds is aangekondigd dat er nog een deel zou vrijvallen. Nu genoemde verplichtingen zijn afgewerkt, is onderzocht welke verplichtingen nog resteren en welke bedragen nodig zijn voor afwikkeling particulieren BWS/RCG en afwikkeling particulieren gemeente Groningen, voor de komende 4 jaren. Het restant aan middelen van het door de jaren heen opgebouwde liquiditeitsoverschot kan nu vrijvallen: dit betekent voor de gemeente Groningen een vrijval van 2,1 miljoen euro. Het is mogelijke dat de komende 4 jaar alsnog middelen vrijvallen, als de toets op inkomen van BWS-cliënten de komende tijd nog leidt tot beëindiging van BWS subsidie. Voor zover het RCG/BWS-cliënten zijn, kan dat worden gedeeld met deelnemende RCG gemeenten.
Daarnaast is er een voordelig resultaat van 0,1 miljoen op de Opplusregeling, welke per 2011 is vervangen door het programma Zorgen voor Morgen, en een overig nadelig resultaat van 0,2 miljoen euro.

7.04 Bouwtoezicht **N** **1,5 miljoen**

Door de huidige economische omstandigheden blijven grote projecten wegens de crisis grotendeels uit. Hierdoor zijn er minder bouwlegesopbrengsten gerealiseerd. Samen met gerealiseerde kostenreductie betekent dit een nadeel van 1,7 miljoen euro.
De uitvoering van de 0-db norm blijkt na onderzoek praktisch niet uitvoerbaar. Hierdoor is 0,2 miljoen minder uitgegeven. Inmiddels is gezocht naar alternatieven voor een uitvoerbare normering. Het voorstel hiervoor is door uw Raad in februari 2011 vastgesteld.

7.10 Cultuurhistorie **nihil**

Het Jaarprogramma Archeologie 2010 is voor een bedrag van 1,43 miljoen euro (nog) niet uitgevoerd. De reden voor het niet volledig uitvoeren van het programma is dat in verband met de ongunstige economische omstandigheden een aantal geplande onderdelen zijn komen te vervallen, zijn vertraagd of nog niet volledig zijn uitgevoerd. Als gevolg hiervan zijn er in het jaarprogramma Archeologie 2010 dan ook geen bijdragen geweest vanuit de diverse projecten.

7.34 Wijkvernieuwing **V** **1,9 miljoen**

De baten ISV zijn lager dan begroot. In de begroting is rekening gehouden met projecten die gedekt worden middels ISV-gelden. Nu deze projecten niet (volledig) zijn gerealiseerd zijn, komen de ISV-gelden niet ten gunste van de exploitatie maar worden op de balans verantwoord, per saldo een nadelig effect van 4,4 miljoen euro. In verband hiermee heeft de begrote dotatie aan de voorziening van 4,8 miljoen euro niet plaatsgevonden, maar is verantwoord als vooruitontvangen subsidie (balans).
De wijkvernieuwingsprojecten die met ISV subsidies zijn gefinancierd, zijn afgewikkeld. Derhalve kan de opgebouwde rente over deze posten nu weer terugvloeien naar de reserve ISV (voordeel 0,5 miljoen euro).
Het resultaat op het Nieuw Lokaal Akkoord is 0,7 miljoen euro voordelig. De wijkteams van Paddepoel en Tuinwijk hebben een aanzienlijk bedrag (Paddepoel 600 duizend euro en Tuinwijk 100 duizend euro) gereserveerd voor de inrichting van het groene gebied tussen hun wijken (Bessemoerstrook). Door herontwikkeling van het woningbouwprogramma (in eerste instantie door Lefier en nu door De Huismeesters) schuift de realisatie op in de tijd waardoor de besluitvorming niet meer voor 31 december 2010 heeft plaatsgevonden.
Een aantal investeringsprojecten is in 2010 niet uitgevoerd. Hierdoor ontstaat een voordeel op de kapitaallasten van 0,5 miljoen euro. De overige nadelen bedragen 0,2 miljoen euro.

Overig **N** **0,4 miljoen**

De belangrijkste afwijking betreft de kapitaallasten (0,3 miljoen nadeel). Daarnaast wordt een aantal niet begrote uitgaven zoals de uitgaven BAG, organisatiekosten, exploitatie Oosterboog via deze productgroep over de overige productgroepen verdeeld. Het totale nadeel komt hiermee op 0,4 miljoen euro.

PROGRAMMA 5
DUURZAME ONTWIKKELING

Sterk, sociaal en duurzaam. We willen van Groningen de duurzaamste stad van Nederland maken en in 2025 energieneutraal zijn. Het drastisch inperken van de CO_2-uitstoot is daarin cruciaal. Belangrijke uitdagingen zijn een forse energiebesparing in combinatie met de inzet van duurzame energiebronnen en het verbeteren van de leefomgevingkwaliteit. We stellen ons jaarlijks programma op in samen-werking met: burgers; bedrijven; Energy Valley; de partners van het Akkoord van Groningen; de ICT-sector; woningbouwcorporaties; energieleveranciers; partners van het Energie Convenant Groningen.

Relevante beleidsnota's

Bodemnota Groningen 2005 'Gebruik Centraal' (raad 2005)
Beleidskader Duurzaamstestad.Groningen.nl (raad december 2007)
Routekaart Groningen Energieneutraal+ 2025 (raad december 2007)
Duurzaamheidvisie Groningen (raad februari 2007)
Nota Groningen Duurzame Mobiliteit, doorkijk 2020 (april 2007)
Gezonder Zorgen II (2007 t/m 2010)
Groenstructuurvisie (2008)
Aanscherping van het inkoopbeleid (raad 2008)
Groninger Water- en Rioleringsplan (raad december 2008)
Monitor Groningen Duurzaamste stad (raad augustus 2008)
(Concept-)Structuurvisie 'Kwaliteit van Wonen' (2009)
Structuurvisie Stad op Scherp (2009)
Nota Bodembeheer: Beleidsregels voor de toepassing van grond en baggerspecie op landbodem (raad 2009)
Beleidsregel externe veiligheid gemeente Groningen (college 2010)
Beleidsplan handhaving gemeente Groningen 2010-2013 (college mei 2010)
G-kracht; economisch meerjarenprogramma 2010-2014

DEELPROGRAMMA'S

1 **Gebouwde omgeving**

2 **Mobiliteit**

3 **Ecologie**

4 **Duurzaam ondernemen en innoveren**

5 **Eigen bedrijfsvoering**

6 **Communicatie, participatie, educatie**

Evaluatie 2010

In 2010 is voor het vierde achtereenvolgende jaar met veel enthousiasme gewerkt aan een breed Duurzaamheidprogramma. Hiermee is een fundament gelegd voor een Groningse duurzaamheidbeweging. Initiatieven zijn van de grond gekomen, projecten gestart. Als gemeente zijn we initiator geweest, stimulator van duurzame ontwikkelingen, trekker van projecten. Daarbij hebben we nadrukkelijk de samenwerking gezocht en partijen met elkaar verbonden. De eerste resultaten worden geboekt en fysiek zichtbaar in de stad. Duurzaam gerenoveerde woningen in Lewenborg, duurzame ver-/nieuwbouw van scholen (Lewenborg, Werkmancollege), de (energiezuinige) nieuwbouw van DUO op de Kempkensberg, de CO_2-neutrale nieuwbouw van SOZAWE op het Europapark, de intentieverklaring voor gebruik van restwarmte van UMCG in de Oosterparkwijk en nog vele andere projecten. We behoren landelijk tot de koplopers bij energiebesparing in de openbare verlichting, bij duurzaam inkopen, en zijn voor het derde jaar op rij Fairtrade stad. Landelijk hebben we bekendheid gekregen als 'Groningen Duurzaamste Stad'. Het bewustzijn van Stadjers over duurzame energie is gegroeid. Meer Stadjers én bedrijven kopen groene energie in. De kwaliteit van de leefomgeving is op orde; geluid is een aandachtspunt in de verdere ontwikkeling van de stad.

In het recent vastgestelde 'Masterplan Groningen Energieneutraal' streven we naar energieneutraal in 2035. Energieneutraal betekent dat we in de energievoorziening van de stad kunnen voorzien onafhankelijk van fossiele brandstoffen. We willen dat bereiken door komende jaren maximaal energie te besparen en lokaal duurzame energie op te wekken. Naast het stimuleren van energiebesparing in de gebouwde omgeving, gaan we fors inzetten op het opwekken van duurzame energie met gebruikmaking van verschillende bronnen. Daarbij kiezen we voor een focus op zon, wind en (rest- en aard)warmte met blijvende aandacht voor biogas. Daarnaast blijven we werken aan een optimale leefomgevingkwaliteit.

Deelprogramma 1

GEBOUWDE OMGEVING

Een duurzame stedelijke ontwikkeling biedt kaders voor een duurzame inrichting en legt een basis voor (jarenlang) energiezuinige en gezonde woningen, wijken, scholen en voor een goede leefomgevingkwaliteit. Als gemeente willen we nadrukkelijk een rol spelen in het aangeven van (juridische) kaders en regie voeren op de stedelijke ontwikkeling op gebiedsniveau wat betreft energie en leefomgevingkwaliteit.

Beleidsvelden

- Stedelijke ontwikkeling
- Bestaande sociale woningbouw
- Bestaande bouw particuliere voorraad en nieuwbouw
- Scholen
- Externe veiligheid
- Bodem
- Afval

Beleidsveld

Stedelijke ontwikkeling

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen een duurzame gebiedsontwikkeling voor de ruimtelijke plannen waarbij we:

- kansen benutten voor een duurzame energie-infrastructuur en energiehuishouding;
- voldoen aan de basisnormen voor een schone, hele en veilige woonomgeving. Dat betekent een voor de functie geschikte bodem, schone lucht, vermindering van de geluidsbelasting, beperking van de afvalstromen en een goed onderhoud en beheer van de openbare ruimte;
- nieuwe gebouwen zoals woningen, scholen en kantoren duurzaam ontwikkelen en waar mogelijk energieneutraal.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Implementeren GPR-stedenbouw

Aangezien een stedelijk ambitieniveau en een meetlat om energiezuinige nieuwbouw te stimuleren ontbreekt, is samen met andere gemeenten als nieuw instrument de GPR-stedenbouw ontwikkeld. Deze wordt in 2011 geïmplementeerd.

Uitvoeren gasloze woonwijk Meerstad

In Meerstad is gestart met de verkoop van fase 1. De EPC[1] van deze woningen ligt scherper dan de in 2010 geldende wettelijke eis. Er is een concept ingediend voor de ontwikkeling van 13 energieneutrale woningen in Meerstad. Uit de eerste reacties (ondermeer op de nieuwbouwbeurs) blijkt belangstelling voor deze woningen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Duurzame stedebouw krijgt weliswaar meer aandacht in de stedelijke ontwikkeling, maar is nog geen structureel onderdeel van onze werkwijze. Hierdoor blijven kansen liggen en blijft de realisering van onze doelen achter bij de mogelijkheden. Successen zijn vooral te danken aan initiatieven van projectontwikkelaars en woningcorporaties. De doelen zijn niet (voldoende) gehaald.

Beleidsveld

Bestaande sociale woningbouw

Het doel is met energiebesparende maatregelen een flinke CO_2-reductie en beheersbare woonlasten. Vanuit het Nieuw Lokaal Akkoord is met de woningcorporaties een renovatieprogramma opgesteld.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

- We beogen komende jaren 1.000-1.400 woningen duurzaam te renoveren.
- Een programma met corporaties waarbij koploperprojecten financieel worden ondersteund.
- Evaluatie renovatieprojecten sociale woningbouw om inzicht te krijgen in relatie maatregelen en gezondheid-effecten en energiebesparingeffect.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Stimuleringsregeling woningcorporaties afgesloten

De 1,5 miljoen euro die de raad begin 2009 beschikbaar stelde als impuls voor energiebesparing in de corporatieve woningvoorraad, naast 9 ton bestaande gelden, heeft geleid tot een stimuleringsregeling voor de verduurzaming van ruim 1.000 sociale huurwoningen. Het streven is twee labelsprongen, met gemiddeld label B en minimaal label C.

Eerste woningen gerenoveerd; bewoners tevreden

Tot nog toe zijn ruim 400 woningen gerenoveerd; bijna 600 woningen in uitvoering, en bijna 300 in voorbereiding.

Woningcorporatie	Project	2009 (afgerond)	2010 (in uitvoering)	2011 (in voorbereiding)	Totaal
Lefier	Lewenborg	387			
	Bankastraat			53	
	Van Royenlaan			30	470
De Huismeesters	Tuinwijk		183		
	De Hoogte		357		540
Nijestee	Paterswoldseweg	44			
	Bloemenbuurt		36		
	Oosterpark fase 2			108	188
Woonstade	Hoogkerk			16	16
Patrimonium	Corpus den Hoorn en Rivierenbuurt			50	50
Totaal		**431**	**576**	**257**	**1.264**

Nieuwe prestatieafspraken in NLA II

Woningbouwcorporaties nemen energie, gezond wonen en duurzaamheid mee bij hun strategisch voorraadbeleid. Ze voeren structureel overleg, wisselen aanpak en ervaringen uit en leren van elkaars resultaten. In het kader van NLA II worden nieuwe prestatieafspraken gemaakt met de corporaties.

GELD

Hiermee is 1,5 miljoen euro stimuleringsgeld (nieuw beleidsgeld 2009) besteed voor het duurzaam renoveren van de sociale woningbouw.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Ja.

Beleidsveld

Bestaande bouw particuliere voorraad en nieuwbouw

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Ruim 50% van de woningen in de stad is particulier eigendom. Ook hier beogen we een forse energiebesparing te realiseren. Om te kunnen inspelen op “de agenda en de beleving” van eigenaar-bewoners zal het Energieloket van het Informatiepunt Duurzaam bouwen, zoals dat sinds begin 2008 functioneert, geprofessionaliseerd worden als voorloper voor het duurzaamheidcentrum.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Nieuwbouw energiezuiniger

De productie van nieuwbouw was in 2010 goed op peil. Van de woningen waarvoor in 2010 bouwvergunning is verleend had circa 10% een EPC van 0,7 of lager (Bouwbesluit norm 0,8 in 2010). Als gevolg van de terugval in de economie worden bouwplannen voor nieuwe projecten uitgesteld en wordt bezuinigd op duurzame maatregelen. Ook plannen voor nieuwbouw in Meerstad zijn beperkt in omvang en de energieprestatie is lager dan verwacht. Projectontwikkelaars kiezen ook in de gasloze wijk voor een lager ambitieniveau dan eerder gedacht. De EPC van de in 2010 vergunde bouwplannen zit op 0,5-0,6 (Bouwbesluit 0,6 in 2011).

Energie(k)loket

In 2010 hebben 611 unieke bezoekers het Energie(k)advies loket bezocht en zich georiënteerd op energiegebied; 54% eigenaar-bewoner en 46% huurder. Dit zijn duidelijk meer huurders dan in 2009. De vragen gingen vooral over isolatiemogelijkheden (30%), subsidiemogelijkheden (22%), installatietechniek (15%) en EPA -maatwerkadvies[2] (6%). Er zijn beduidend minder vragen over zonne-energie (15%) dan vorig jaar. Er zijn een 60-tal EPA’s uitgevoerd (in 2009: 23). De geadviseerde maatregelen maken gemiddeld twee tot drie labelsprongen mogelijk. Dit is een gemiddelde energiebesparing van 36% en een besparing van ca. 850 kg CO_2 per woning. Gemiddeld is er 1 labelsprong op de korte termijn gerealiseerd. Dit is een energiebesparing van ca. 26% en 600 kg CO_2 per woning.

Duurzaamheidcentrum

Het duurzaamheidcentrum Groningen (DCG) is op 18 februari 2010 officieel geopend. Gemiddeld kwamen er per dag 25 à 30 bezoekers; in totaal hebben ongeveer 7.000 Stadjers het DCG bezocht. Wisselende thema’s trokken iedere keer andere doelgroepen; jongeren, vrouwen, restauranthouders. Vragen van Stadjers gingen uit naar (ver)bouwen, energiebesparing, duurzaam consumeren en duurzame energieopwekking (zon). Het DCG heeft samen met anderen een aantal activiteiten georganiseerd, zoals de zeer geslaagde Q3-performance tijdens Noorderzon, Duurzame woonbeurs in Woonforum en de landelijke Fairtradeweek. Het DCG richt zich komende jaren op energie, gekoppeld aan het Masterplan Groningen Energieneutraal.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Het kost moeite het Duurzaamheidcentrum goed te positioneren. Steeds meer mensen weten het Energie(k)loket te vinden. De bouwmarkt besteedt in toenemende mate aandacht aan energiebesparende maatregelen. Het meekrijgen van particulieren is een kwestie van lange adem en op het juiste moment (bij ver-/nieuwbouwplannen) inspelen op hun behoeften.

Beleidsveld

Scholen

Doelen

Wat wilden we bereiken?

In Groningen zijn ruim 100 gebouwen voor basisonderwijs en voortgezet onderwijs, in totaal ruim 265.000 m^2 bvo[3]. Bij zeven scholen die tot en met 2012 ontwikkeld dan wel uitgebreid worden, wordt hoog ingezet op gezond binnenmilieu en energiebesparing. Wat een gezond binnenmilieu betreft streven wij naar landelijk vastgestelde normen voor een gezonde en frisse school op een goed niveau. Dat geldt ook voor energiebesparing.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Nieuwbouw scholen

Het college heeft in 2009 2,5 miljoen beschikbaar gesteld voor duurzame ver-/nieuwbouw bij scholen. Hiervoor is een subsidieregeling ontworpen en begin 2011 definitief vastgesteld. Komende jaren wordt hiermee ca. 16.000-18.000 m^2 bvo nieuwbouw scholen duurzaam ontwikkelt, o.a. bij de Haydnschool, Werkmancollege, De Wingerd, RENN-4, Reitdiep, 't Poortje, gymzalen Violenstraat en de Nassauschool.
Het college heeft in 2009 1,2 miljoen uitgetrokken voor duurzame en energiezuinige nieuwbouw van 2 VMBO-scholen in Lewenborg en Vinkhuizen. Beide scholen worden duurzaam ontwikkeld. Ook de Reitdiepschool krijgt een energiezuinig en gezond concept.

Bestaande scholen

De nieuwbouw bij het Werkmancollege is voorzien van energie- en ventilatiemaatregelen en een sedumdak. Bij SBO Bekenkamp locatie Wilgenlaan is ca. 1.000 m^2 dakbedekking aangebracht met het mineraal Olivijn[4]. In het kader van EBA zijn veel basisscholen voorzien van HR^{++} -beglazing (in totaal ca 2.000 m^2).
We zijn begonnen met het gebruiken van hout met FSC-keurmerk ook bij schoolgebouwen.
De GGD voert in een schoollokaal van de vensterschool Stadspark in samenwerking met O2G2 een praktijktest uit naar gespreide intensieve luchttoevoer (natuurlijke toevoer, mechanische afvoer).
Duurzaamheid is onderwerp in het breed besturenoverleg onderwijs (BBO). Doel is gezamenlijk afspraken te maken over duurzaamheid in het onderwijs.

GELD

Van de nieuwe beleidsgelden 2009 is 1,2 miljoen besteed aan duurzame nieuwbouw van 2 VMBO-scholen (Lewenborg, Vinkhuizen) en 2,5 miljoen voor de stimuleringsregeling energiebesparing scholen (2009-2012).

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De gemeentelijke subsidieregeling is vastgesteld en zet schoolbesturen aan tot energiebesparende maatregelen en duurzame ver/nieuwbouw. De beoogde projecten zijn opgestart; enkele al afgerond. Duurzame scholen, energiezuinig en een gezond binnenklimaat heeft de aandacht van alle schoolbesturen.

Beleidsveld

Externe veiligheid

We willen zorgvuldig omgaan met de risico's voor productie, opslag, transport en gebruik van gevaarlijke stoffen. Hiervoor werken we nauw samen met de provincie, regionale brandweer en regio's in het kader van het 'Uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2006-2010'. De gemeente is bevoegd gezag op grond van de Wet milieubeheer (Wm) voor ruim twintig risicobedrijven, waaronder de LPG-tankstations.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

- Het externe veiligheidsbeleid beoogt de risico's die productie, opslag, transport en het gebruik van gevaarlijke stoffen met zich meebrengen, zoveel mogelijk te verkleinen en te beheersen.
- Bij alle relevante vergunningsaanvragen in het kader van de Wet Milieubeheer de wet- en regelgeving voor externe veiligheid in acht nemen en risicoreducerende maatregelen toepassen.
- Bij alle ruimtelijke ontwikkelingen de wet- en regelgeving voor externe veiligheid in acht nemen en veiligheidszones creëren en/of risicoreducerende maatregelen voorschrijven.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Overzicht van risicobronnen in de gemeente Groningen

Risicovolle bedrijven (stationair)		Vervoersbronnen (transport)	
LPG-tankstations	10	Vaarwegen	2
Overige inrichtingen	8	Spoorlijn	1
Wegen	5		
Buisleidingen	± 40 km		

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Beleid externe veiligheid

De 'Beleidsregel externe veiligheid gemeente Groningen' is op 24 augustus 2010 definitief door het college vastgesteld. Hiermee biedt Groningen – onder voorwaarden – ruimte voor ontwikkelingen en wordt tegelijkertijd een hoge 'basisveiligheid' voor de burgers geborgd.

Vaststelling AMvB buisleidingen

Het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en de bijbehorende Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb) zijn op 1 januari 2011 in werking getreden. Hierop is geanticipeerd.

Inachtneming BEVI

Wij zien erop toe dat de risicovolle bedrijven voldoen aan het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI), zowel bij de vergunningverlening als bij toezicht en handhaving. Daarvoor worden de risicoregisters en de risicokaarten actueel gehouden. Bij alle relevante vergunningsaanvragen in het kader van de Wm is de wet- en regelgeving voor externe veiligheid in acht genomen en zijn risicoreducerende maatregelen toegepast.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Groningen kent haar veiligheidsrisico's. Alle risicovolle inrichtingen en modaliteiten voldoen aan de grenswaarden van het plaatsgebonden risico zoals opgesteld door het Rijk. Zowel alle nieuw opgestelde ruimtelijke plannen als actualisatieplannen voldoen aan de actuele wetgeving voor externe veiligheid en bevatten een EV-paragraaf. Aangezien er geen knelpunten op dit gebied bestaan, kan de veiligheidssituatie binnen onze gemeente in grote lijnen als 'gunstig' worden omschreven.

Beleidsveld

Bodem

In 2009 is het convenant 'bodemontwikkelingsbeleid en aanpak spoedlocaties' gesloten tussen VNG, IPO, de Unie van Waterschappen en het Rijk. Hiermee is een transitie van het bodemsaneringsbeleid in gang gezet om te komen tot een duurzaam gebruik van de ondergrond en de aanpak van spoedlocaties (locaties waar een risico aanwezig is).

Doelen

Wat wilden we bereiken?

- De bodem wordt duurzaam benut en draagt bij aan de duurzaamheiddoelstellingen.
- De kwaliteit van de bodem moet geschikt zijn voor het beoogde gebruik; er mogen geen risico's aanwezig zijn voor de gezondheid, het bodemleven en voor verspreiding van verontreiniging via het grondwater.
- Stimuleren van duurzaam (her)gebruik van grond en benutten van de mogelijkheden die de ondergrond bied voor duurzame energie.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Beleid

We hebben de nota Bodembeheer vastgesteld, het nieuwe beleidskader voor het toepassen van grond en baggerspecie op landbodem.

Uitvoeringsprogramma Bodemsanering 2010-2014

De onderzoeken en saneringen conform het Uitvoeringsprogramma 2005-2009 zijn uitgevoerd. Fase 1 van de programmatische aanpak bodemonderzoek en saneringen gemeentelijke eigendommen (project 'Grondig') is afgerond. Het uitvoeringsprogramma bodemsanering 2010-2014 is vastgesteld. De thema's in het uitvoerings-programma zoals visie op de ondergrond en aanpak spoedlocaties zijn opgestart. Eind 2010 is de lijst met potentiële spoedlocaties vastgesteld.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De uitvoering ligt op schema; een nieuw uitvoeringsprogramma is vastgesteld.

Beleidsveld

Afval

Groningen heeft al jaren ervaring met afvalscheiding en -verwerking. De afvalverwerking bij de ARCG ligt de komende jaren vast op basis van langjarige contracten. Ons beleid is gericht op beperking van de hoeveelheid afvalstoffen, optimalisatie van de gescheiden inzameling, betere scheiding van deelstromen en optimaal herge-bruik van afvalstoffen, binnen de randvoorwaarden van een financieel haalbare afvalstoffenheffing. Bewustwording van burgers door middel van communicatie en participatie is een belangrijk aandachtspunt.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

- Scheidingspercentage op afvalbrengstations verbeteren.
- Voorzieningen voor afvalscheiding verder binnen handbereik burgers brengen.
- Bewustwording, communicatie en participatie verbeteren door project Milieustewards, advertenties en internet.
- Resultaten nascheiding kunststoffen analyseren.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Er zijn extra containers voor herbruikbare deelstromen (zoals vloerbedekking) geïntroduceerd.
- Het scheidingspercentage op beide afvalbrengstations is ten opzichte van 2009 gestegen met 1% tot 79%. Dit betekent dat er in 2010 159.000 kg restafval meer is gerecycled.
- Onderzoek heeft uitgewezen dat de huidige wijze van registratie van bezoekers van de beide afvalbrengstations door een rechtstreekse registratie (in 'Clear') voldoet. Invoering van een huisvuilpas voor grof vuil is op dit moment niet nodig.
- Het project Milieustewards is na april 2010 (einde subsidieperiode) voortgezet.
- Een viertal filmpjes over de gescheiden inzameling van papier, glas, grof vuil en frituurvet is op internet geplaatst (website gemeente en Youtube). Een "Groningen-specifieke" afvalscheidingwijzer is op internet geplaatst.
- Door Attero is uit het restafval in 2010 9,45 kg per inwoner aan kunststoffen nagescheiden. Dit volume ligt op dezelfde hoogte als het gemiddelde van gemeenten (exclusief de "grote steden") die aan bronscheiding doen.
- Alle minicontainers voor de inzameling van huishoudelijk afval zijn voorzien van een chip.
- Het afvalbeheerplan 2011-2015 "van afval tot grondstof" is opgesteld en door de raad vastgesteld.

MEETBARE RESULATEN

In 2010 is in totaal 84.441 ton afval afkomstig van huishoudens ingezameld (+2% t.o.v. 2009). De stijging komt voornamelijk door een grotere hoeveelheid zwerfvuil. De hoeveelheid daadwerkelijk aan huis ingezameld restafval is licht gedaald (-0,4%).
Van al het afval is in 2010 40% op enigerlei wijze gescheiden ingezameld (papier, glas, gft e.d.).
In 2009 is landelijk de gescheiden inzameling van kunststof verpakkingen ingevoerd. Gemeenten kunnen kiezen voor ofwel scheiding aan de bron danwel voor nascheiding. Groningen heeft voor deze laatste optie gekozen. Kunststofafval wordt in de scheidingsfabriek van Attero uit het restafval gehaald. In 2010 is door Attero in totaal 3.662 ton kunststofafval nagescheiden. Daarvan is 1.773 ton kunststofafval afkomstig uit het restafval van Groningen.
Wanneer ook de resultaten van nascheiding van afvalstromen (restafval, grofvuil) worden meegenomen, dan is in 2010 zo'n 52%van al het vrijgekomen, huishoudelijk afval uit Groningen hergebruikt/nuttig toegepast[1] . Het streefcijfer op grond van het Landelijk Afvalbeheerplan II ligt op 60% in 2015.

Gescheiden ingezameld huishoudelijk afval (kg per inwoner)

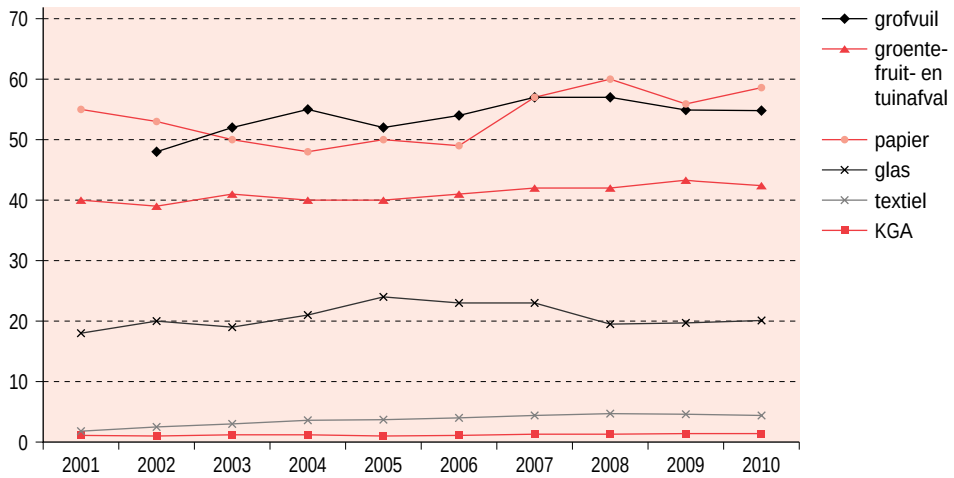

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De voorgenomen activiteiten zijn uitgevoerd. Het scheidingspercentage op afvalbrengstations is licht gestegen. Hiermee leveren we een belangrijke bijdrage aan het terugdringen van de uitstoot aan CO2. De nascheiding van kunststofafval ligt op het gemiddelde niveau van gemeenten.

Noot

1 Incl. nuttige toepassing van het organisch afval dat door Attero wordt vergist waarbij biogas wordt geproduceerd.

Deelprogramma 2

MOBILITEIT

Mobiliteit vormt een belangrijk aandeel van de CO_2-emissie en is van grote invloed op de leefbaarheid van de stad. Het is echter maar moeilijk lokaal te beïnvloeden. Ons beleid is al jaren gericht op het verbeteren van de bereikbaarheid van de stad en het stimuleren van duurzame wijzen van vervoer. Daarbij zetten we vooral in op de fiets en op duurzaam openbaar vervoer.

Beleidsvelden

- Verkeer en vervoer
- Luchtkwaliteit
- Geluid

Beleidsveld

Verkeer en vervoer

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We zetten in op duurzame mobiliteit. We richten ons op een infrastructuur die fietsen stimuleert en autokilometers inperkt. Daarnaast faciliteren we schone brandstoffen. Met voorlichting en bereikbaarheidmanagement proberen we het gedrag van inwoners en bezoekers van de stad te beïnvloeden.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Stimuleren fiets

De fiets blijft vervoermiddel nummer 1 in Groningen: meer dan de helft van de Stadjers gaat op de fiets naar zijn/haar werk. Nieuwe fietsverbindingen zijn geopend in Vinkhuizen, Zernike en Paddepoel. Op drukke dagen leidt het grote aantal fietsparkeerders tot overlast in de binnenstad. De extra rekken en rode lopers zijn voorlopig een succes. Het aantal fietsenstallingen in het Stationsgebied is fors uitgebreid.

Stimuleren openbaar vervoer

In 2010 zijn onder de nieuwe concessie 400 nieuwe bussen met schone en stillere motoren gaan rijden in de stad.

Stiller, schoner, veiliger autoverkeer

Het aantal P+R-locaties is flink uitgebreid. Naast Euroborg is eind 2010 het transferium Hoogkerk geopend; deze geeft via de HOV-as Koeriersterweg een directe verbinding met de binnenstad. Het transferium in Haren is een groot succes en wordt uitgebreid. In juni 2010 is een Regionaal Convenant Mobiliteitsmanagement Regio Groningen-Assen ondertekend door de werkgevers, de Taskforce Mobiliteitsmanagement, de provincies Groningen en Drenthe, de gemeenten Groningen en Assen en de Regio Groningen-Assen. Hiermee spreken de partijen de intentie uit het autogebruik in het woon/werkverkeer van haar personeel in de spits met tien procent te laten afnemen.

Bewustwording

Wederom organiseerden we samen met het OV-bureau Groningen/Drenthe een Gratis Busweekend. In het teken van de Europese mobiliteitsweek kon men op 18 en 19 september gratis gebruik maken van het openbaar vervoer.

Inpassen infrastructuur in ruimtelijke ordening
Afgelopen jaren is geïnvesteerd in verbeterde voorzieningen, zoals de aanpak van de Zuidelijke Ringweg en de Oostelijke Ringweg. Naast bereikbaarheid is een milieuverantwoorde inpassing in de stad het uitgangspunt. Onze inzet op duurzame brandstoffen heeft resultaat: eind 2010 zijn er in de stad 3 aardgaspompstations, 2 bioethanolvulpunten en enkele oplaadpunten voor elektrisch rijden voor fiets en scooters (op groene stroom). Hiermee is een duurzame infrastructuur beschikbaar gekomen.

MEETBAAR RESULAAT
Onderstaande grafiek toont de ontwikkeling van de verkeersintensiteit op het binnen- en het agglomeratiecordon op een werkdag. De afgelopen jaren neemt het autoverkeer van en naar de stad gestaag toe; het aandeel fiets van/naar de stad daalt. Binnen de diepenring blijft het aandeel auto's redelijk stabiel en stijgt het aandeel fiets de afgelopen jaren sterk, maar laat het laatste jaar een lichte terugval zien.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Nieuwe fietsverbindingen en een schone brandstoffeninfrastructuur zijn tot stand gekomen. Een regionaal convenant voor vermindering autokilometers afgesloten. Er is gewerkt aan vergroting van het bewustzijn van burgers.

Beleidsveld

Luchtkwaliteit

De voornaamste bron van luchtverontreiniging in Groningen is het wegverkeer. Ons beleid kent twee sporen. Grote ruimtelijke en verkeersprojecten worden getoetst aan de luchtkwaliteitsnormen. Bij alle projecten moet in het kader van een goede ruimtelijke ordening worden gestreefd naar een zo laag mogelijke blootstelling aan luchtverontreiniging. Daarnaast zijn in het verkeersbeleid specifieke maatregelen mogelijk, zoals de inzet van schonere bussen en gemeentelijke voertuigen en het stimuleren van elektrische voertuigen of het rijden op aardgas.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Een goede luchtkwaliteit luchtkwaliteit ten behoeve van een gezonde leefomgevingkwaliteit, met een zo laag mogelijke blootstelling van burgers aan luchtverontreinigende stoffen. Als indicator stof wordt voor dit doel hoofdzakelijk stikstofdioxide (NO2) en fijn stof (PM10) gebruikt.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Preventie
Bij de voorbereiding van plannen zijn de effecten op de luchtkwaliteit beoordeeld op basis van de luchtkwaliteitsnormen en gezondheidskundige advieswaarden van het WHO (World Health Organisation).

Beperking
In december 2009 is de concessie van Q-buzz ingegaan. Hierbij zijn voor de stad de meest schone bussen ingezet die toen leverbaar waren. Dit komt vooral ten goede aan de luchtkwaliteit in het stationsgebied. Naar aanleiding van een motie van de raad in 2007 is voorlichting gegeven over goed stookgedrag bij houtkachels, sfeerhaarden en vuurkorven.

Verantwoording
Eind 2010 is het ‘Verslag luchtkwaliteit 2009 gemeente Groningen’ uitgebracht. Hierin rapporteren wij over de luchtkwaliteit op stedelijk niveau in relatie tot wegverkeer (fijn stof en stikstofdioxide). In het stookseizoen 2009/2010 zijn er twintig officiële meldingen van rookoverlast door houtvuren binnengekomen. In 15 gevallen is een brief naar het adres gestuurd waar overlast van werd ondervonden met het dringende verzoek verdere hinder te voorkomen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Het doel ‘een goede luchtkwaliteit’ is behaald. Wettelijke normen worden nergens overschreden. Er is gewerkt aan vermindering van de blootstelling.

Beleidsveld

Geluid

Het geluidbeleid is gericht op het beschermen of realiseren van een goede akoestische kwaliteit ten behoeve van een gezond woon- en leefmilieu. De intensivering van de stad heeft tot gevolg dat er vaker woningbouw plaatsvindt op locaties die blootstaan aan een relatief hoge geluidbelasting. Deze bouwprojecten kunnen pas worden gerealiseerd na een geluidontheffing. Zo nodig schrijven wij hierbij extra gevelisolatie voor. Verder willen wij alle drukke binnenstedelijke wegen voorzien van stil asfalt als dit vanwege geluidreductie effectief is en uit (verkeers)technisch oogpunt doelmatig is. We koppelen dit aan de planning voor groot wegonderhoud of aan de realisatie van plannen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Een intensivering van de stad waarbij een goede akoestische kwaliteit ten behoeve van een gezond woon- en leefmilieu gewaarborgd, dan wel gerealiseerd wordt.

- De inzet is om bij minimaal twee industrieterreinen de geluidzone in te perken of te verwijderen.
- Afronding project gevelisolatie Lodewijkstraat.
- Een geluidkaart ontwikkelen om op internet te plaatsen, zodat er een nauwkeurig beeld is voor de burgers van de geluidbelasting van wegverkeer-, spoorweg- en industrielawaai.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Beleid
De raad is begin 2011 geïnformeerd over de aanpak van de EU-richtlijn Omgevingslawaai. Op grond van de EU-richtlijn Omgevingslawaai moeten wij uiterlijk in 2012/2013 een geluidkaart en een geluidactieplan maken voor wegverkeer-, rail- en industrielawaai. In samenhang hiermee gaan wij gemeentelijk geluidbeleid ontwikkelen. Voor Groningen zijn drie bronnen van omgevingslawaai relevant: wegverkeer, railverkeer en bedrijven. Aan de ‘ontvangerkant’ gaat het om woningen, geluidgevoelige bestemmingen (scholen, ziekenhuizen) én stille/rustige gebieden (openbare parken of hofjes). De minister heeft hiervoor in 2010 een vergoeding toegekend van 361 duizend euro.

Preventie
In 2010 is de Oostersingel afgevoerd van de lijst van wegen voor stil asfalt. Deze weg ondergaat een reconstructie bij de aanleg van de tramlijn naar Kardinge. De Paterswoldseweg (deel tussen de ringweg en het spoor) wordt voorzien van stil asfalt in samenhang met de nieuwbouw in de Grunobuurt.

Bewaken akoestische kwaliteit
Voor 10 bestemmingsplannen is een (ontwerp-)geluidontheffing vastgesteld (een hogere waarden-besluit op grond van de Wet geluidhinder). De redenen waren wegverkeerslawaai (7x), spoorweglawaai (1x), industrielawaai (1x) of een combinatie (1x). In twee gevallen betrof het een onderwijsgebouw (Campus Augustinus en Reitdiep). Ook voor het bestemmingsplan voor de woonstudio’s aan het Damsterdiep is een geluidontheffing vastgesteld.

Sanering
De gevelisolatie bij 210 woningen in de Lodewijkstraat is naar tevredenheid van de bewoners afgerond. De geluidzones rond de terreinen Reitdiep en Ulgersmaweg/Pop Dijkemaweg zijn opgeheven. Op deze terreinen zijn geen 'grote lawaaimakers' meer gevestigd én deze mogen zich hier niet meer vestigen volgens het bestemmingsplan. Voor het industrieterrein Groningen Zuidoost is geïnventariseerd welke mogelijkheden er zijn om de geluidzone (vergaand) in te perken.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Behoudens de geluidkaart zijn de doelen ruimschoots bereikt. Het opstellen van een geluidkaart zal zijn beslag krijgen bij de uitvoering van de EU-richtlijn Omgevingslawaai.

Deelprogramma 3

ECOLOGIE

Ons beleid is gericht op het versterken van het groenblauwe netwerk als voorwaarde voor een duurzame stedelijke kwaliteit met een typische Groningse identiteit. Het stedelijk groen levert een wezenlijke bijdrage aan een woon- en werkmilieu van hoge kwaliteit. De uitwerking van het waterkwaliteitsbeheer in het Water- en Rioleringsplan resulteert in concrete projecten, in goede afstemming met de uitvoering van de Groenstructuurvisie bij het realiseren van een groenblauw netwerk in de stad.

Beleidsvelden
- Stedelijke waterkwaliteit
- Ecologisch groenbeheer
- Stadsecologie

Beleidsveld

Stedelijke waterkwaliteit

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Een optimaal functionerende stadsnatuur, die met een zo groot mogelijke biodiversiteit bijdraagt aan een hoge belevingskwaliteit van de stedelijke leefomgeving.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Resultaat 2009	Resultaat 2010	Streefwaarde
Waterkwaliteit stad			
Stedelijk natuurwater	48.932 m²	49.548 m²	Ntb [1]
Duurzaam stedelijk water	81.927 m²	82.458 m²	
Aandeel ecologisch beheerd groen tov totaal basisgroen	2.336.478 m²	2.586.478 m²	+ 5% ieder jaar
Percentage ecologisch gebieden die voldoen aan doelsoorten beleid	Ntb		Ntb [1]
Aantal m² groen daken	800 m²	5.000 m²	Ntb [1]
Aantal m² door bewoners beheerd groen	250 m²		Ntb [1]

[1] Ntb: nog te bepalen

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Gedragscode Stedelijke Ontwikkeling

De gedragscode is in december 2010 definitief vastgesteld. De consequenties van de invoering voor de gemeentelijke procedures en de afstemming met andere kwaliteitscriteria in de planvorming moet nog worden uitgewerkt. Medio 2011 zal een voorstel voor de invoering worden voorgelegd aan uw raad.

In het Biodiversiteitsjaar 2010 is meer aandacht besteed aan informatie en voorlichting. Er is een brochure verschenen over de resultaten van 15 jaar stadsecologie, er zijn lezingen georganiseerd en via de media en het internet worden regelmatig berichten verspreid.
In het ontsnipperingsproject zijn de 15 gemeentelijke knelpunten in uitvoering genomen. In samenhang met diverse projecten zijn intussen ook 12 andere barrières in de ecostructuur opgelost.
Met de corporaties is overeenstemming bereikt over het opnemen van ecologische voorzieningen in nieuwbouw- en renovatieprojecten.

Groenstructuurplan/Monitoring
Er is gewerkt aan de volgende aandachtsgebieden uit de Groenstructuurvisie: Westrand, spoorbaan Noord, Koningslaagte, Berlagebrug, Kardinge, Stadsweg, Meerstad, Euvelgunnetracé, Bronlanden, Sterrebos, zuidelijke ringweg, Stadspark, Donderslaan, Eelder- en Peizermaden.
De ecotoets voor de stadswateren geeft nog een sterk wisselend beeld van de kwaliteit; de natuurdoelen worden over het algemeen gehaald, maar de waterkwaliteit schiet nog tekort. De doelsoortenmonitoring bevestigt ook op veel plaatsen in de stad een goede ecologische kwaliteit.

Verbreden subsidieregeling groene daken
De tijdelijke regeling uit het Duurzaamheidsfonds is wegens succes vervangen door een definitieve subsidie, die gefinancierd wordt uit het rioleringsbudget. Ook bedrijven en andere organisaties kunnen nu subsidie aanvragen. In totaal wordt al meer dan 8000 m^2 groene daken met subsidie gerealiseerd.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Hoewel er op enkele deelaspecten nog verbetering mogelijk is, worden de stadsecologische kwaliteitsdoelen over het algemeen gerealiseerd.

Deelprogramma 4

DUURZAAM ONDERNEMEN EN INNOVEREN

Beleidsvelden
- Duurzaam ondernemen
- Vergunningverlening en handhaving

Beleidsveld

Duurzaam ondernemen

Duurzaam ondernemen is één van de pijlers van ons economisch beleidsprogramma 'G-kracht'. Samen met externe partners, zoals binnen het Akkoord van Groningen, richten we ons op de ontwikkeling van kennis, innovatiekracht en het creëren van (nieuwe) werkgelegenheid. We stimuleren bedrijven om groen te ondernemen. Dat is goed voor het milieu en bespaart kosten. We faciliteren de ontwikkeling van duurzame technieken, producten en organisaties. We faciliteren marktontwikkelingen door vraag en aanbod bij elkaar te brengen. We ondersteunen subsidieaanvragen (EU, nationaal, regionaal) om duurzame investeringen in Groningen te laten plaatsvinden, waarmee werkgelegenheid wordt gecreëerd.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Onze inspanningen zijn gericht op:
- de ontwikkeling en toepassing van duurzame energie, samen met bedrijven en (kennis)instellingen;
- energiebesparing bij MKB-bedrijven;
- duurzaam en energiezuinig ondernemen;
- duurzame inrichting van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen;
- verbreden titel 'Groningen Fairtrade stad' onder ondernemers en bewoners. Groningen blijft Fairtrade gemeente.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Duurzame energie

De Expertmeeting 'Groningen geeft energie' begin 2010 heeft de aanzet gegeven voor verdere expertiseontwikkeling op het gebied van duurzame energie. Een subsidieaanvraag bij het Rijk voor zonnepanelen op gemeentelijke daken is grotendeels toegekend. Hiermee kan 0,25 MW worden opgewekt. Diverse haalbaarheidsonderzoeken voor wind zijn uitgevoerd, o.a. bij Westpoort en Stainkoel'n. De mogelijkheid om restwarmte van UMCG te gebruiken voor woningen in de Oosterparkwijk en Oosterhamriktracé is onderzocht. Ook op andere plaatsen in de stad zijn de mogelijkheden voor nuttig hergebruik van (rest)warmte onderzocht. Bij het ministerie van Economische Zaken is een concessievergunning aangevraagd voor het exploiteren van aardwarmte (geothermie). Alle ontwikkelingen en initiatieven op het gebied van duurzame energie zijn de basis geweest voor het 'Masterplan Groningen Energieneutraal' dat op 16 februari 2011 door de Raad is vastgesteld.

Groen Gas

Groen gas kan een wezenlijke bijdrage leveren aan een duurzame energievoorziening van de Stad en aan de profilering van Groningen als 'Groen Gas Hoofdstad'. Partijen weten elkaar steeds meer te vinden, wat leidt tot forse investeringen in installaties. Investeringen bij Attero en Cosun leveren op korte termijn samen een productie op van ca. 22 miljoen m^3 groen gas per jaar. Dit kan uitgroeien tot meer dan 100 miljoen m^3 per jaar.

GELD

Er is in 2009 1 miljoen euro gereserveerd uit de extra beleidsmiddelen als garantstelling voor de aanleg van een nieuwe groen gasinfrastructuur. Op dit moment is er in de plannen geen behoefte meer aan een groen gasleiding tussen beide productielocaties (Attero en SuikerUnie) in de stad, omdat beide locaties een eigen invoedingspunt krijgen op het lokale gasnet. Op dit moment liggen er geen andere investeringsvoorstellen. Dat betekent dat een garantstelling voorlopig niet nodig is en dat de gereserveerde middelen kunnen vrijvallen.

Energiebesparing MKB
In 2010 hebben 4 bedrijven gebruik gemaakt van de subsidieregeling energiescans MKB. Zij hebben een energiescan laten voeren en een overzicht gekregen van de besparingsmogelijkheden.
Het project 'Houd de warmte binnen' is gestart. In april opende een DA-drogist aan de Vismarkt met een 'slimme deur': een automatische schuifdeur met een luchtgordijn dat alleen warmte afgeeft als het nodig is. Met deze 'Green Door Solution'[6] kan ruim 40% energie worden bespaard, zonder verlies van klanten en mèt een verbetering van de luchtkwaliteit en het geluidniveau in de winkel. Circa 10 Groningse ondernemers in de Herestraat zijn geïnformeerd over energiebesparing en winkeldeuren; 60 anderen volgen in 2011.

Energiebesparing bij supermarkten
Als gemeente hebben we het convenant 'Energiebesparing bij supermarkten' ondertekend. Ondernemingen die zich aansluiten zullen energiebesparende maatregelen die zich binnen vijf jaar terugverdienen gefaseerd invoeren. Via de toetreding van AH en Plus tot het convenant zijn er al 18 supermarkten in Groningen waarop het convenant van toepassing is. In totaal zijn in Groningen 46 supermarkten betrokken bij ons project gericht op energiebesparing.

Duurzaam ondernemen
Het Contactnet Duurzame Innovatie Noord-Nederland (CODIN) is gestart. In een project ontwikkelen drie bedrijven een product dat voldoet aan de cradle-to-cradle-principes[7]. Vanuit het programma 'Leren voor Duurzaam Ondernemen' (LvDO) van de drie noordelijke provincies is hier subsidie voor gekregen. Als gemeente hebben we samen met de betonsector in Groningen een betonketenproject en in samenwerking met Icopal een bitumenketenproject opgestart.

Grand Theatre
Vrijdag 28 mei opende het Grand Theatre op de Grote Markt haar nieuwe foyer die ingericht is met 100% duurzame materialen en dat uitgaat van het Cradle2Cradle principe. In alle aspecten van de inrichting is gezocht naar de meest verantwoorde werkwijze. De grote verandering is de styling van de foyer en de keuze voor een duurzame inrichting in een publieke ruimte.

Duurzaamste ondernemer 2010
Melle Koot is uitgeroepen tot de Duurzaamste Ondernemer 2010. Melle Koot is meubel- en interieurontwerper en vervult een ambassadeursfunctie voor andere bedrijven vanwege de verduurzaming van zijn eigen bedrijf gedreven door Cradle-to-Cradle methodiek. FC Groningen ontving de Aanmoedigingsprijs. Onder het motto 'Groen voorbeeld doet groen volgen' streeft FC Groningen naar een energieneutraal en op termijn energieproducerende club. Met *Energy Valley Top Club FC Groningen* brengt de FC samen met partners duurzaamheid via evenementen en activiteiten op een aantrekkelijke manier onder de aandacht.

Boek Duurzaam ondernemen in Groningen '30 verhalen uit de praktijk'
Op 8 december 2010 is het boek *Duurzaam ondernemen in Groningen* uitgekomen. Daarin beschrijven 30 Groningse ondernemers waarom en hoe zij duurzaam ondernemen. De gemeente wil hiermee de ontmoeting en kennisuitwisseling van duurzame ondernemers organiseren. Dat betekent kennis en ervaring verbreden en ondernemers met elkaar verbinden.

Duurzame bedrijventerreinen
Op Westpoort is een groenzone ingericht, een wadi[8] aangelegd en zijn hagen aangeplant. De openbare verlichting is gedimd. Ondernemers op Hoendiep zijn enthousiast gemaakt over energiezuiniger binnen-, buiten- en reclameverlichting. Een meer energie-efficiënte verlichting met dimmers is voorbereid. Voor Europapark/Helperpark is een masterplan energie en een masterplan warmte/koude-opslag opgesteld. Eind 2010 deden 240 bedrijven mee aan de collectieve inkoop van groene stroom. Hoe meer bedrijven meedoen hoe lager de inkoopprijs.

Innovatie

Afgelopen jaren is stevig geïnvesteerd in uitbreiding van het kennis- en opleidingspotentieel bij de Groningse kennisinstellingen. Bij de Hanzehogeschool is het Energiekenniscentrum (EKC) opgericht, en zijn samen met Groningse MKB-ers verschillende onderzoeksprojecten opgestart. Bij Rijksuniversiteit Groningen wordt vanuit het Energy Delta Research Centre (EDREC) met zo'n 150 onderzoekers aan diverse energievraagstukken onderzoek gepleegd. KEMA (voorheen Gasunie Research) ontwikkelde internationaal geroemde nieuwe kennis in het project 'Power Matching City' te Hoogkerk. Ook trekt de jaarlijkse Energy Delta Convention steeds meer bezoekers, voornamelijk onderzoekers, uit binnen- en buitenland. Met de prijsvraag 'Energy Battle', voortkomend uit de Motie Energycontest, worden studenten aangezet tot de ontwikkeling van nieuwe producten en diensten op het gebied van energie. Groningen is met en door al deze initiatieven de energiekennishoofdstad van Nederland.

Fairtrade

Groningen was samen met Goes de eerste Fairtrade Gemeente. Groningen is koploper in de landelijke fairtrade campagne. Meer dan 100 bedrijven hebben zich hierbij aangesloten; 12 restaurants deden mee met de Fairtrade Restaurant Week. Het fairtrade assortiment bij supermarkten en groothandels is fors uitgebreid. Koploper is de Jumbo in Groningen, die het grootste assortiment fairtrade foodproducten van heel Europa aanbiedt! De Hanzehogeschool ontving de aanmoedigingsprijs voor de titel Fairtrade Hogeschool. Het Duurzaamheidcentrum en de Wereldwinkel hebben fairtrade onder een breed publiek onder de aandacht gebracht.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De transitie naar een duurzame economie is volop gaande, maar nog niet altijd zichtbaar. Het bedrijfsleven heeft aantoonbaar meer aandacht voor de kansen die een duurzame economie biedt. Dit leidt tot duurzame investeringen en nieuwe bedrijvigheid, zoals duurzame energievoorzieningen, etc. Individuele ondernemers zijn onder de huidige marktomstandigheden terughoudend in het investeren in duurzame maatregelen. De animo voor collectieve regelingen is echter groot. Er zijn diverse marktinitiatieven op het gebied van lokale duurzame energieopwekking. Een aantal haalbaarheidsonderzoeken tonen perspectief. Duurzaam innoveren wordt in samenwerking met anderen vormgegeven en in het kader van het Masterplan Groningen Energieneutraal verder uitgewerkt.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Resultaat 2009	Resultaat 2010	Streefwaarde
■ Aantal bedrijven actief in energiebesparing	■ 174	■ 200	■ 30% in 2012 (3.500)
■ Aantal bedrijven actief in MVO	■ 175	■ 200	■ 10% in 2012 (1.200)
■ Aantal bedrijven gericht op duurzaam innoveren (o.a. C2C)	■ 49	■ 60	■ 5% in 2012 (600)

Beleidsveld

Vergunningverlening en handhaving

De gemeente is bevoegd gezag voor bedrijven op grond van de Wet milieubeheer en de Algemene Plaatselijke Verordening. Voor veel Groningse bedrijven is het Activiteitenbesluit van toepassing. We werken aan integrale vergunningverlening, toezicht en handhaving, op een manier die bijdraagt aan lastenverlichting voor bedrijven. We stimuleren energiebesparing en duurzaam ondernemen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

- Verbeteren en beschermen van de leefomgevingkwaliteit in de Stad door reguleren van de milieubelasting door bedrijven.
- Vergunningverlening op maat, aansluitend bij milieumanagement aanvrager.
- Verduurzaming van productieprocessen en producten door stimuleren duurzaam ondernemen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Vergunningverlening
De omgevingsvergunning (de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht; Wabo) is op 1 oktober 2010 ingevoerd. De invoering van de Wabo en het activiteiten besluit is voorbereid. Werkprocessen voor vergunningverlening zijn geïmplementeerd. Het front-Office/backoffice model is operationeel. Hiervoor wordt intensief samengewerkt tussen diensten.

Toezicht en handhaving
Waar zinvol, is samengewerkt. Integraal toezicht is vormgegeven door oog- en oorfunctie voor elkaar, gebruik van signaalkaarten en gezamenlijke toezichtprojecten. In 2010 zijn 496 bedrijvencontroles uitgevoerd.

Klachtenafhandeling
In 2010 zijn 387 klachten afgehandeld, voor een groot deel geluidklachten van de Horeca.

Advisering aan ondernemers
Ondernemers worden geadviseerd over kansen voor duurzaam ondernemen en mogelijkheden voor energiebesparing.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De overgang naar de nieuwe Wabo is goed verlopen. Bedrijven worden op maat bediend.

Deelprogramma 5

EIGEN BEDRIJFSVOERING

We willen onze eigen organisatie verduurzamen en ontwikkelen naar een 'klimaatneutrale' organisatie. Energiebesparing in onze eigen gebouwen en openbare verlichting zijn speerpunten van ons beleid, evenals duurzaam inkopen en verduurzaming van ons wagenpark.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Energiebesparing in eigen gebouwen en openbare verlichting; duurzaam inkopen; verduurzamen van ons wagenpark; energiezuinig ver/nieuwbouwen (SoZaWe, Forum).

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Energiebesparing gemeentelijke gebouwen

Bij iedere renovatie, nieuwbouw en ook bij regulier onderhoud worden duurzame en energiebesparende maatregelen toegepast. Bij sportcentrum Kardinge zijn energiezuinige pompen toegepast die optimaal worden aangestuurd. Bij de ijsbaan zijn tegels van gerecyclede autobanden gebruikt. De renovatie van het Helperzwembad is duurzaam uitgevoerd, van isolatie tot het nieuwe GBS-systeem waarmee installaties zo zuinig mogelijk zijn ingesteld. De nieuwe sporthal in Lewenborg is voorzien van energiezuinige verwarming, verlichting en een groen dak.

- Totale e-verbruik gem aansluitingen (DIA, gegevens 8 april beschikbaar)

Duurzame nieuwbouw Forum en Sozawe

In het ontwerp van de nieuwbouw van Sozawe en het Alfa College wordt uitgegaan van warmte/koude-opslag. Het gebouw van Sozawe krijgt geen gasaansluiting en met inkoop van alleen groene stroom wordt het CO_2-neutraal.

Dimmen openbare verlichting bekroond

Groningen is landelijk koploper op het gebied van energiebesparing in de openbare verlichting. De landelijke Taskforce heeft Groningen bekroond met de OVL-award voor het bedenken en invoeren van de dimmer in de openbare verlichting. Eind 2010 zijn alle woonwijken voorzien van dimmers, zo'n 13.000 stuks. Dit bespaart jaarlijks ruim 1 miljoen kWh aan elektriciteit en 120 duizend euro, exclusief de besparing op onderhoud (80 duizend euro). In Paddepoel zijn oude armaturen vervangen door LED-armaturen met dimmers met een nog groter besparingspotentieel.

Duurzamer inkopen

In november 2010 is een duurzaamheidcongres gehouden voor en door (inkoop)medewerkers van de gemeente. Hierbij is informatie verstrekt over best-practices en het gebruik van duurzaamheidcriteria bij aanbestedingen en inkopen. In 2010 zijn de voorbereidingen getroffen voor de ondertekening en implementatie van het convenant met FSC Nederland. Hiermee kiest de gemeente bewust om waar mogelijk bij hout, houtproducten en papier het meest gezaghebbende keurmerk Forest Stewardship Council (FSC) voor te schrijven.

Eigen wagenpark schoner

Het gemeentelijke wagenpark is snel schoner geworden. De gemiddelde waarde over alle diensten ligt in 2010 op 66%; de prognose voor 2011 is 78%. Zie de tabel.

Eigen vervoer

In november 2010 heeft het college een bedrijfsvervoerplan vastgesteld. De gemeente wil haar werknemers actief stimuleren en verleiden om meer gebruik te maken van de fiets en het openbaar vervoer. Het vervoerplan beschrijft de kaders en maatregelen op hoofdlijnen, een uitwerking volgt. Het bedrijfsvervoerplan sluit aan bij het Regionaal Convenant Mobiliteitsmanagement Regio Groningen-Assen.

Energieverbruik gemeente Groningen

In 2010 verbruikte de gemeente 35% minder gas en 9% minder elektriciteit ten opzichte van 2009. Deze daling is voor een groot deel het gevolg van de verzelfstandiging van de openbare scholen in de stichting Openbaar Onderwijs Groep Groningen. Wordt dit niet meegerekend dan daalt het gasverbruik met 8% en stijgt het elektriciteitsverbruik met 2%. De daling van het gasverbruik is een gevolg van minder verbruik bij OCSW. De overige diensten hebben in 2010 meer gas verbruikt dan in 2009. Het elektriciteitsverbruik bij het kernvastgoed is licht gestegen en bij de openbare verlichting gedaald met 9%.

Het totaal aan energieverbruik (elektriciteit en gas) kostte de gemeente Groningen in 2010 bijna 6,4 miljoen euro. Dat is 2,5 miljoen euro minder dan in 2009, grotendeels vanwege de verzelfstandiging van de openbare scholen. Daarnaast zijn in 2010 de tarieven voor gas en elektriciteit gedaald.

Totale energieverbruik van de gemeente per dienst in 2010

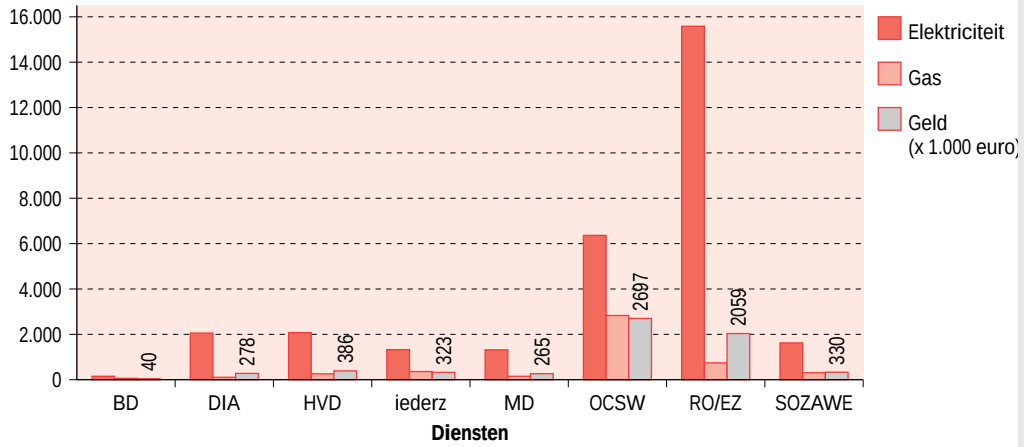

Er zijn grote verschillen tussen diensten. Het hoge elektriciteitsverbruik bij ROEZ is voor 20% toe te schrijven aan de openbare verlichting in de stad. Daarnaast spelen de vele pompen, gemalen, bruggen e.d. een belangrijke rol, ook in de vaste lasten. Het verbruik bij OCSW is sterk gedaald door de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs.

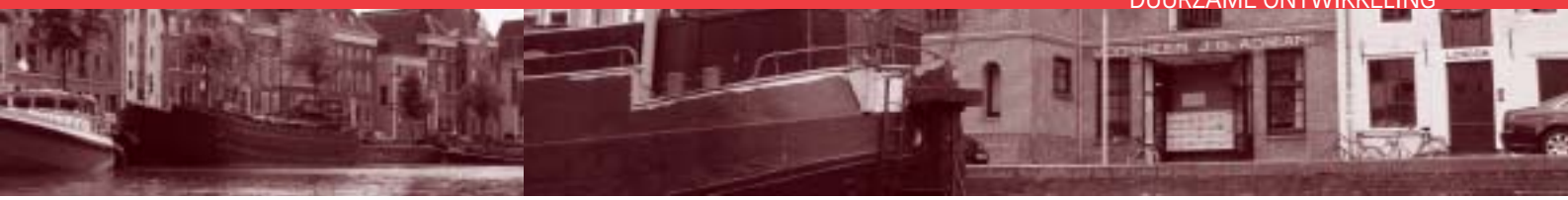

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Op verschillende fronten werken we aan de verduurzaming van onze eigen organisatie. Na een lang aanlooptraject werpen de inspanningen op een breed vlak vruchten af.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator		Resultaat 2009	Resultaat 2010	Streefwaarde
■ Aandeel duurzame brandstoffen		7%	10%	15% in 2012
Gemiddelde waarden schone voertuigen	**2008**	**2009**	**2010**	**2011 (prognose)**
■ Totale wagenpark			■ 66%	■ 78%
■ MD	■ 22,0%	■ 72%	■ 78%	■ 83%
■ HVD			■ 74%	■ 80%
■ ROEZ			■ 35%	■ 66%
■ OCSW			■ 25%	■ 75%
■ SOZAWE			■ 92%	■ 95%
■ iederz			■ 66%	■ 72%
■ DIA			■ 60%	■ 80%
■ Bestuursdienst			■ 50%	■ 50%

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Resultaat 2009	Resultaat 2010	Streefwaarde
■ Energieverbruik totaal gemeente (alle 973 elektra- en 213 gasaansluitingen)			
■ Elektriciteit in KwH	■ 33,6 miljoen	■ 30,4 miljoen	■ Ntb [1)]
■ Aardgas in m^3	■ 7,3 miljoen	■ 4,8 miljoen	
■ Energieverbruik eigen gebouwen (kernvastgoed, 21 gebouwen/23 objecten)			
■ Elektriciteit in KwH	■ 8,4 miljoen	■ 8,4 miljoen	■ 50% gebouwen E-neutraal in 2012
■ Aardgas in m^3	■ 1,2 miljoen	■ 1,5 miljoen	
■ Energieverbruik bruggen en gemalen			
■ Elektriciteit in KwH	■ 1,1 miljoen	■ 1,2 miljoen	■ Ntb
■ Aardgas in m^3	■ geen	■ geen	
■ Energieverbruik openbare verlichting			
■ Elektriciteit in KwH	■ 7,6 miljoen	■ 7,5 miljoen	■ -10% in 2012 tov 2007
■ Aardgas in m^3	■ 1869	■ 1896	
■ Energieverbruik scholen			
■ Elektriciteit in KwH	■ 5 miljoen	■ 1,3 miljoen	■ Ntb [1)]
■ Aardgas in m^3	■ 2,2 miljoen	■ 0,656 miljoen	

[1)] Ntb: nog te bepalen

Deelprogramma 6

COMMUNICATIE, PARTICIPATIE, EDUCATIE

Mensen maken een duurzaamste stad en energieneutrale stad. Via verbreden en verbinden werken we samen en sluiten we aan op lokale initiatieven. Bij communicatie richten we ons op het zichtbaar maken van concrete resultaten van projecten in de stad. Bij participatie geven we voorrang aan projecten die brede groepen mensen aanspreken en aanzetten tot duurzaam gedrag. Vaak maken we dankbaar gebruik van koplopers. Met het duurzaamheidcentrum proberen we een breed publiek optimaal te faciliteren tot duurzaam handelen. De jeugd heeft de toekomst. Met eigentijdse duurzaamheideducatie ontdekken jongeren hoe zij kunnen participeren in de duurzaamste stad.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

De verschillende doelgroepen zijn op de hoogte van de ambitie van de duurzaamste stad en leveren er vanuit hun eigen kracht en betrokkenheid een bijdrage aan.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Communicatie

In 2010 zijn 41 persberichten uitgebracht, en 10 digitale nieuwsbrieven uitgegeven met gemiddeld zeven onderwerpen per nieuwsbrief. De website www.duurzaamstestad.groningen.nl is goed bezocht. Er is regelmatig gepubliceerd in landelijke vakbladen. Via presentaties, workshops en lezingen is de Groningse aanpak breed uitgemeten en toegelicht. Het heeft geresulteerd in een stevige landelijke naamsbekendheid van de Groningse duurzaamheidambities. Vooral de term ‘duurzaamste stad’ wordt door mensen snel genoemd.

Participatie Stad

Het duurzaamheidcentrum (DCG) is op 18 februari 2010 officieel geopend. Gemiddeld kwamen er per dag 25 à 30 bezoekers; in totaal hebben ongeveer 7.000 Stadjers het DCG bezocht. Wisselende thema’s trokken iedere keer andere doelgroepen; jongeren, vrouwen, restauranthouders. Stadjers stelden vragen over (ver)bouwen, energiebesparing, duurzaam consumeren en duurzame energie-opwekking (zon). Het DCG heeft een breed netwerk opgebouwd van organisaties in en om de stad. Dat leidde tot gezamenlijke activiteiten, zoals de zeer geslaagde Q3-performance tijdens Noorderzon, de Duurzame woonbeurs in Woonforum, en de landelijke Fairtradeweek.

Participatie Wijk

In Hoogkerk is het meerjarig energiebesparingproject ‘Hoogkerk, duurzaamste wijk’ afgerond. Kenmerkend was de brede inzet van bewoners, ondernemers, scholen, wijkvereniging. De aanpak in Hoogkerk kan als format gebruikt worden voor andere wijken in Groningen. Een ander succesvol participatieproject is LenteKriebels. In 2010 hebben ruim 4.750 Stadjers in 100 teams de handen uit de mouwen gestoken om hun buurt weer schoon te maken. Ook dit jaar zijn jute tassen beschikbaar gesteld. De Urgenda-tour was een succes met een ambtenaar die zijn nek uitsteekt, een compleet bedrijf dat duurzame producten op de markt brengt, en een uitvinder die energiezuinige producten bedenkt. Urgenda-directeur Marjan Minnesma was erg enthousiast over de ontvangst in Groningen.

Educatie: bereik fors hoger

In het tweede volle jaar van ons nieuwe Natuur en Duurzaamheid Educatie-beleid zijn veel activiteiten opgestart en uitgevoerd. Een bloemlezing:

- diverse lesprogramma´s zijn ontwikkeld, waaronder een educatief programma voor de kinderboerderij voor kinderen van groep 1 t/m 3;
- het bereik voor kinderen is gestegen naar 46% met het aanbieden van 'de groene leerlijn';
- 76% van de basisscholen neemt structureel deel aan het in 2009 opgerichte scholennetwerk;
- 13 van 36 basisscholen (36%) hebben een of meerdere malen gebruik gemaakt van de leskisten;
- in het bezoekerscentrum Beijum zijn verschillende themabijeenkomsten georganiseerd;
- op een aantal scholen voor het voortgezet onderwijs zijn technasiumprojecten uitgevoerd;
- voor de bovenbouw van het basisonderwijs is een educatieve tocht ontwikkeld door de Onlanden (de Peizer- en Eeldermaden), het grootste waterbergingsgebied van Nederland. Hierin krijgen geschiedenis, cultuur, maar vooral het natte-drogevoetenverhaal en het klimaat een plek.

Wubbo Ockels prijs

Op 21 april 2010 keerde burgemeester Rehwinkel de Wubbo Ockels prijs uit aan Prof. dr. H.W. (Erik) Frijlink en dr. A.H. (Anne) de Boer. Beide werken aan de ontwikkeling van een innovatieve inhaler voor astma- en COPD-patiënten (de Novolizer) bij de afdeling Farmaceutische Technologie en Biofarmacie van de Rijksuniversiteit Groningen. De prijs bestond uit een plastiek van de Groninger kunstenaar Hugo Hol, een oorkonde en een geldbedrag van 10.000 euro. Aan de 'Wubbo Ockels juniorprijs' namen uit Groningen 5 scholen uit het basisonderwijs en 3 scholen uit het voortgezet onderwijs deel. De Bisschop Beckerschool en het Werkmancollege vielen in de prijzen met een 'decibal' die geluid kan omzetten in energie en een maquette van een stad op palen in zee met alternatieven voor energiewinning en energiezuinig leven.

Stadjers positief tegenover duurzaamheid

Uit onderzoek van de RuG[9] in 2010 onder burgers van de wijken Hoogkerk, Oosterpark, Ulgersmaborg en Ruischerwaard blijkt een behoorlijk positieve houding van burgers ten aanzien van duurzaamheid (meer dan 60%); tegenover slechts 10 procent met een negatieve tot zeer negatieve houding. Dit betekent dat een grote groep Stadjers zich zorgen maakt over het milieu. Uit het onderzoek blijkt dat mensen met een positieve houding ten aanzien van duurzaamheid zich ook duurzamer gedragen. Gemak en gemakzucht zijn echter een belangrijke reden om niet duurzaam te handelen. Op het gebied van consumptie is nog veel winst te halen. Slechts een vijfde koopt vaak of altijd duurzame producten. Vooral de prijs speelt daarbij een rol. In gedrag is men in het huishouden behoorlijk duurzaam, bv verwarming laag zetten; de aanschaf van energiezuinige apparaten of energieopwekkende producten is beperkt. Ook hier speelt het inkomen een rol.
Driekwart van de burgers pakt voor korte afstanden (tot 10 km) de fiets en 40 procent het openbaar vervoer of soms de fiets of de auto. Ruim een kwart, vooral ouderen, pakt voor korte afstanden de auto of brommer. Bewoners in wijken verder van het centrum (Ulgersmaborg, Ruischerwaard) rijden meer en vaker met de auto. Als reden geeft men aan dat de voorzieningen voor openbaar vervoer niet toereikend zijn.

Stadjers bewust van duurzame energie

In oktober 2010 deden 1.875 Stadjers mee aan een enquête van Onderzoek en Statistiek Groningen[10] ('Stadspanel'). Het overgrote deel (85%) vindt het belangrijk om duurzame energie te gebruiken, en hecht bovendien veel waarde aan het zelf opwekken van duurzame energie. Daarbij heeft men de voorkeur om samen met anderen te investeren. De rol van de gemeente is voor velen erg belangrijk; 61 procent vindt het zeer belangrijk dat de gemeente het opwekken van duurzame energie stimuleert. Een groot deel (45 procent) geeft aan voorstander te zijn van het plaatsen van windmolens op industrie-terreinen. Slechts een klein percentage (10%) is hier tegen. Ruim de helft van de respondenten (57%) gebruikt thuis groene stroom.

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Groningen heeft landelijk bekendheid gekregen als 'duurzaamste stad' vanwege haar duurzaamheidambities en concrete activiteiten. Het bewustzijn van Stadjers over duurzame energie en opwekking in eigen beheer lijkt gegroeid. Een fors aantal Stadjers (en ook bedrijven) koopt groene stroom in.

FINANCIËN

Bestaand beleid Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Begroting	Primitieve Begroting	Actuele 2010	Rekening	Verschil
		Lasten					
5.07	MD	Duurzame ontwikkeling	1.736	2.015	2.265	-250	
5.08	MD	Duurzame bedrijvigheid	2.011	1.875	1.693	182	
5.09	MD	Duurzaam bodembeheer	1.823	1.904	1.963	-59	
5.10	MD	Duurzame stedelijke ontwikkeling	1.179	1.174	1.198	-24	
7.09	RO/EZ	Groen- en recreatievoorzieningen	0	1.550	2.175	-625	
	RO/EZ	Overig	347	313	477	-164	
		Totaal lasten	**7.096**	**8.831**	**9.771**	**-940**	
		Baten					
5.07	MD	Duurzame ontwikkeling	187	187	239	52	
5.08	MD	Duurzame bedrijvigheid	49	48	63	15	
5.09	MD	Duurzaam bodembeheer	1.200	744	855	111	
5.10	MD	Duurzame stedelijke ontwikkeling	305	305	357	52	
7.09	RO/EZ	Groen- en recreatievoorzieningen	0	0	625	625	
	RO/EZ	Overig	0	0	52	52	
		Totaal baten	**1.741**	**1.284**	**2.191**	**907**	
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-5.355**	**-7.547**	**-7.580**	**-33**	
		Reserve mutaties					
		Totaal toevoegingen	453	1.357	1.357	0	
		Totaal onttrekkingen	922	2.166	2.166	0	
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-4.886**	**-6.738**	**-6.771**	**-33**	

Nieuw beleid Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	Begroting 2010 (i)	 (s)	Realisatie 2010 (i)	 (s)
	RO/EZ	Groenstructuurplan		285	285	
		Totaal nieuw beleid	**0**	**285**	**285**	**0**

Toelichting

7.09 Groen- en recreatievoorzieningen **nihil**

Er zijn in 2010 opbrengsten en lasten gerealiseerd op het project “Herinrichting wijkpark Beijum”. Zowel de opbrengsten en lasten zijn in de begroting niet geraamd. Per saldo is er geen resultaat.

Noten

1 EPC : Energieprestatiecoefficient; een maat voor het energieverbruik van een woning.
2 EPA = EnergiePrestatieAdvies; een rapportage over energieverbruik en energiebesparingsmogelijkheden.
3 bvo : bruto vloer oppervlakte
4 Olivijn is een mineraal met de eigenschap CO_2 uit de lucht op te nemen.
5 Excl. nuttige toepassing van het organisch afval dat door Attero wordt vergist waarbij biogas wordt geproduceerd.
6 'Green Door Solution' is een combinatie van automatische schuifdeur en een luchtgordijn, die alleen in werking treden als er een klant binnenkomt of naar buiten gaat.
7 Cradle-to-cradle staat voor hergebruik van onderdelen van een product na de gebruiksfase, zonder kwaliteitsverlies, via een biologische dan wel technologische kringloop.
8 Wadi = een mlieuvriendelijke vorm van regenwaterafvoer.
9 Duurzaamheid onder stadjers – 2010, Derde meting onderzoek naar duurzaam handelen van burgers in de gemeente Groningen, Mei 2010, Vakgroep Sociologie – Rijksuniversiteit Groningen
10 Duurzame ontwikkeling, Rapportage duurzaamheid en groene energie 2010, Onderzoek en Statistiek Groningen, november 2010.

PROGRAMMA 6A
ONDERWIJS EN WELZIJN: ONDERDEEL ONDERWIJS

Het programma Onderwijs en Jeugd valt uiteen in twee deelprogramma's, namelijk integraal jeugdbeleid en lokaal onderwijsbeleid.

Relevante beleidsnota's

Kadernota Kansen voor jonge kinderen
Opgroeien met de Vensterschool, (april 2005)
Opgroeien in Balans: beleidskader Integraal Jeugdbeleid 2005-2010, (april 2005)
Kadernotitie Onderwijshuisvesting: (2006)
IHP Integraal Huisvesting Plan 2007-2010
Buitenspelen in Groningen, uitgangspunten voor speelruimtebeleid 2007-2011
Er gaat niets boven ontwikkeling!; lokale educatieve agenda Groningen 2007-2010, (maart 2008)
Groeien en bloeien; programma duurzaamheideducatie 2009-2011, (april 2008)
Openbare scholen in de stad 'op eigen benen', raadsvoorstel over verzelfstandiging van de openbare scholen voor basis, speciaal en voortgezet onderwijs in de stad Groningen, (september 2008)

DEELPROGRAMMA'S

1 INTEGRAAL JEUGDBELEID

2 LOKAAL ONDERWIJSBELEID

Evaluatie 2010

Bij beide deelprogramma's is in 2010 met de verschillende activiteiten toegewerkt naar het realiseren van de gestelde doelen. Opvallende zaken zijn de start van de invoering van de RAAK-methode, gericht op het voorkomen van kindermishandeling en de invoering van de verwijsindex 'Zorg voor jeugd'. Met de invoering van de verwijsindex is de informatie-uitwisseling tussen de zorginstellingen sterk verbeterd. Verder is de aanpak van het voortijdig schoolverlaten ook in 2010 opnieuw succesvol gebleken.

Deelprogramma 1

INTEGRAAL JEUGDBELEID

Kerndoelstelling van het deelprogramma integraal jeugdbeleid is dat de gemeente Groningen een inspirerende bijdrage wil leveren aan de ontwikkeling en instandhouding van een infrastructuur die ruimte biedt aan kinderen en jongeren om:

- **zich te ontwikkelen tot vrije en verantwoordelijke burgers, die een bijdrage leveren aan een open democratische samenleving;**
- **hun talenten te kunnen ontplooien;**
- **voldoende kennis en vaardigheden te verwerven om via arbeid in hun levensonderhoud te kunnen voorzien;**
- **een gezonde leefstijl te ontwikkelen;**
- **in een veilige omgeving op te groeien en zelf ook actief veiligheid te bevorderen en die ertoe bijdraagt dat ouders en opvoeders in staat zijn hun opgroeiende kinderen:**
- **te stimuleren, uit te dagen en ruimte te geven;**
- **veiligheid te bieden, te ondersteunen en te verzorgen;**
- **het goede voorbeeld te geven;**
- **zo nodig te corrigeren.**

In 2010 zullen wij ons meerjarenprogramma Integraal Jeugdbeleid “Opgroeien in Balans” (2005-2010) actualiseren. Het jaar 2010 is het laatste jaar van de looptijd van het Integraal Jeugdbeleid “Opgroeien in Balans”. Rekening houdend daarmee hebben wij in 2010 een kadernota Integraal Jeugdbeleid 2011-2014 “Stad om op te groeien” opgesteld.

Beleidsvelden

- Taal- en onderwijsachterstanden
- Zorgstructuur voor alle kinderen en jongeren tot 23 jaar
- Gezond en veilig gedrag

Beleidsveld

Taal- en onderwijsachterstanden

In de stad Groningen behoort ruim 16% van de leerlingen in het basisonderwijs tot de doelgroep van het kansenbeleid. Deze kinderen hebben een risico op onderwijsachterstanden. Vaak starten ze met een taal- en ontwikkelingsachterstand van een jaar aan het basisonderwijs.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen ervoor zorgen dat ontwikkelingsachterstanden zoveel mogelijk voorkomen worden door te zorgen voor adequate langlopende programma’s in de voorschoolse instellingen die in doorgaande lijn met het basisonderwijs worden uitgevoerd (vve-programma). Ook willen we de ouders van de kinderen die aan deze programma’s deelnemen, zoveel mogelijk betrekken bij de uitvoering daarvan. We streven ernaar om een vve-programma bestemd voor het kind zoveel mogelijk in combinatie met een ouderprogramma (zoals opstapje / opstap) uit te voeren omdat dit tot betere resultaten leidt.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Voor- en vroegschoolse educatie (vve)

In 2010 is een uitvoeringsplan opgesteld over de harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen in navolging op de nota 'Kansen voor jonge kinderen'. Dit plan behelst ondermeer het vergroten van het bereik van doelgroepkinderen. Daarnaast is van belang de kwaliteitsverbetering van en toeleiding naar de voorschoolse voorzieningen en het verbeteren van de doorgaande lijnen van de voorschoolse naar de vroegschoolse periode. De uitvoering van dit plan start per 2011.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010
Het aantal doelgroepkinderen van 2 en 3 jaar dat aan een vve-programma deelneemt	262	315

Opvang allochtone leerlingen die het Nederlands niet beheersen

Voor de opvang van leerlingen die het Nederlands niet beheersen verstrekt de gemeente aanvullende middelen bovenop de rijksmiddelen die de scholen hiervoor ontvangen. Het gaat om aanvullende middelen voor 2 schakelklassen in het basisonderwijs en 1 Internationale Schakelklas in het voortgezet onderwijs. Per augustus 2010 verstrekt de gemeente geen aanvullende middelen meer voor de Internationale Schakelgroep in het middelbaar beroepsonderwijs. Reden is dat er een gering beroep op de voorziening werd gedaan.

Schakelklassen

Op scholen met een grote kansarme doelgroep zijn de schakelklassen voor kinderen met taalachterstanden voortgezet. De afspraak met het Rijk is dat er 60 leerlingen in deze groepen worden opgevangen. Door de manier waarop de middelen in Groningen worden ingezet worden er meer kinderen bereikt. In de stad worden de middelen ingezet op scholen die met een programma voor vroegschoolse educatie werken. Hiermee wordt de benodigde exta formatie voor tutoren bekostigd. Deze tutoren begeleiden kinderen met taalachterstanden.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010
Aantal leerlingen in de schakelklas	60	133

Woonwagenbewoners en zigeuners

Voor kinderen van woonwagenbewoners en zigeuners zijn consulenten ingezet. Zij stimuleren de ouders om hun kinderen deel te laten nemen aan alle voorschoolse voorzieningen en werken nauw samen met de leerplichtambtenaren om voortijsig schoolverlaten en absoluut verzuim tegen te gaan.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We zijn blij met de toename van het aantal kinderen dat aan een vve-programma deelneemt. Ook kunnen we met onze schakelklassen een grotere groep kinderen opvangen dan in eerste instantie beoogd. Verder hebben we op het onderdeel voor- en vroegschoolse educatie vooruitstrevend en ambitieus beleid geformuleerd dat in de komende jaren wordt uitgevoerd. Hiermee hebben we een stevige bijdrage geleverd aan het voorkomen en wegwerken van ontwikkelingsachterstanden bij de jeugd.

Beleidsveld

Zorgstructuur voor alle kinderen en jongeren tot 23 jaar

Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor prestatieveld twee van de WMO: ‘op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden’. Hiervoor voeren we vijf functies van het preventief jeugdbeleid uit: informatie en advies, signalering, lichte pedagogische of ambulante hulp, toeleiding en coördinatie van zorg. Deze functies vormen een belangrijk onderdeel van het Centrum voor Jeugd en Gezin.
Er is een dringende vraag naar gerichte opvoedings- en gezinsondersteuning. We gaan ervan uit dat ouders primair verantwoordelijk zijn voor de opvoeding. Steun, advies en hulp moet er altijd op gericht zijn ouders (weer) goed in hun rol te laten functioneren. Via de Centra Jeugd en Gezin (CJG) en de invoering van de provinciale Verwijsindex Risicojongeren geven we hieraan vorm.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen een goed aanbod aan opvoedings- en gezinsondersteuning leveren zodat we opvoedingsproblemen kunnen voorkomen en zonodig kunnen aanpakken.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Aantal signaleringen en doorverwijzingen door de netwerken 0-12	■ 243	■ 45
■ Aantal bereikte gezinnen met licht pedagogische hulpverlening in 2008	■ 152	■ 120

De daling in het aantal signaleringen en doorverwijzingen door de netwerken wordt veroorzaakt door de afbouw van de netwerken door de invoering van de verwijsindex ‘Zorg voor Jeugd’. De signalen worden nu door de aangesloten instellingen afgegeven in de verwijsindex ‘Zorg voor jeugd’. In 2010 waren dit er 513.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Lokale verwijsindex
Begin 2010 hebben we in de stad de verwijsindex Zorg voor Jeugd Groningen ingevoerd. Zie voor nadere toelichting programma 7, beleidsveld Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen.

Hulpverlening multiprobleemgezinnen
In 2010 is de pilot multiprobleemgezinnen uitgevoerd in de krachtwijken. Hierbij bieden gezinscoaches voor een langere periode praktische hulp aan gezinnen met veel en complexe problemen. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar programma 6b, onderdeel zorg, beleidsveld maatschappelijke opvang.

Centra voor Jeugd en Gezin

In 2010 is met de CJG vorm gegeven aan de volgende drie functies:

- 1. inloop voor informatie, advies en ontmoeting;
- 2. opvoed- en opgroeipraktijk;
- 3. sluitende aanpak zorg.

Specifiek voor 2010 geldt dat we de nota 'Het Groningse Centrum Jeugd en Gezin – perspectief eind 2011' hebben vastgesteld. Hierin komen onder andere de opgaven tot eind 2011 aan bod.

- ad 1. Daarnaast is in 2010 in Beijum en Vinkhuizen de fysieke inrichting van het CJG aangepast. Door de aanpassing zijn beide CJG's meer laagdrempelig geworden.
  Verder is in 2010 in Beijum en Vinkhuizen gestart met het project 'Allemaal opvoeders' dat de pedagogische 'civil society' in de wijken wil verstevigen.
- ad 2. In 2009 is in drie CJG's de Triple-P pilot uitgevoerd en geëvalueerd. Dit is een pedagogisch programma voor ouders om gedragsproblemen bij kinderen te verkleinen of op te lossen. Op basis van deze evaluatie is gekozen voor een verdere uitrol van Triple P. In 2010 zijn honderd professionals getraind om met dit programma te werken. Verder is de mediacampagne "Positief Opvoeden" van start gegaan.
- ad 3. Tot slot is in 2010 de verwijsindex 'Zorg voor Jeugd' ingevoerd. Zie voor nadere toelichting programma 7, beleidsveld Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Een belangrijke mijlpaal in 2010 voor dit beleidsveld is de invoering van de lokale verwijsindex. Daarmee is de coördinatie van en de informatie-uitwisseling tussen alle instellingen op het terrein van de jeugdzorg verbeterd. De vervolgslag die geslagen moet worden is dat bij kinderen / gezinnen waarbij meerdere instellingen betrokken zijn wordt gewerkt volgens het principe één kind / gezin, één plan. Daarnaast is de inloopfunctie van de CJG's verbeterd en is met de scholing van de professionals van de CJG's een kwaliteitsslag geslagen. Hiermee hebben we stevig geïnvesteerd in een goed aanbod aan opvoedings- en gezinsondersteuning.

Beleidsveld

Gezond en veilig gedrag

Voorzieningen in de zorginfrastructuur hebben een signalerende functie ten aanzien van problemen rond veiligheid, gezondheid en leefstijl. Bij veiligheid gaat het om kindermishandeling, criminaliteit en overlast. Bij gezondheid en leefstijl gaat het om verschillende categorieën van problemen rond gezondheid, leefstijl en psychisch welbevinden. Verder betreft het riskante gewoonten als roken, drinken en blowen, een ongezonde leefstijl waaronder bewegingsarmoede en overgewicht.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen bereiken dat kinderen en jongeren in veiligheid opgroeien. Daarnaast willen we via de inzet van jeugd en jongerenwerk de groep risicojongeren goed in beeld houden. Door contact met ze te houden en door een gericht aanbod van vrijetijds activiteiten willen we voorkomen dat jongeren in de anonimiteit verdwijnen. Daarmee helpen we voorkomen dat jongeren ontsporen en dragen we bij aan het voorkomen van overlast. Verder willen we door sportstimulering en leefstijlinterventieprogramma's een gezonde leefstijl bevorderen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Percentage gemelde mishandelde kinderen in de gemeente Groningen t.o.v. totaal aantal 0 t/m 17 jarigen		■ 0,90% (2008)
■ Deelname aan jeugd- en jongerenactiviteiten	■ 2.300	■ 1155 gemiddeld aantal bezoekers per week (1e helft 2010)

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Bevorderen gezond en veilig gedrag

In 2010 zijn projecten uitgevoerd gericht op een gezond en veilig schoolklimaat op scholen voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs. Rond de thema's schoolveiligheid, seksualiteit en relaties en verslavingspreventie hebben een kleine dertig scholen eigen gekozen projecten gedaan.
Halt Noord Nederland en Verslavingszorg Noord Nederland hebben beiden op ruim 10 scholen voor voortgezet onderwijs schoolveiligheidsprojecten en verslavingpreventieprogramma's uitgevoerd.
Theatergroep de Steeg heeft een voorstelling over de risico's van alcohol in het programma opgenomen.

Gezonde leefstijl en sportstimulering

In negen Groningse wijken is het project "Buurtgerichte Sportieve Leefstijl Interventie Methodiek" (B-slim2) gericht op gezond eten, sport en bewegen en fair play uitgevoerd. Zie voor nadere toelichting programma 8a, deelprogramma 2.

Zorgketen kindermishandeling

De invoering van de RAAK-methode ter voorkoming van kindermishandeling omvat een aantal jaren. In 2010 is een start gemaakt met de scholing van beroepskrachten. Daarnaast is gwerkt aan de opstelling van een handelingsprotocol. De invoering loopt door in 2011. Zie voor nadere toelichting programma 7 deelprogramma 2.

Jeugd- en jongerenwerk

In 2010 zijn diverse jeugd- en jongerenactiviteiten uitgevoerd. Hierbij kunnen signalen opgevangen worden over overlastgevende groepen.Met het straathoekwerk wordt vervolgens een gerichte aanpak uitgevoerd. Voor jongeren die steun en hulp nodig hebben is het randgroepjongerenwerk en zijn de huiskamerprojecten uitgevoerd.
In 2010 heeft de Rekenkamercommissie een onderzoek naar het jeugd- en jongerenwerk uitgevoerd. Het rapport van dit onderzoek gaat ook in op het integraal jeugdbeleid in het algemeen. Duidelijk wordt dat we met het integraal jeugdbeleid op de goede weg zijn. Tegelijkertijd zijn er ook punten die aandacht behoeven; de aanpak kan integraler en slagvaardiger. Ook moet de registratie van de resultaten van ons beleid beter. Bij de ontwikkeling van het nieuwe kader voor het integraal jeugdbeleid hebben we de conclusies en aanbevelingen van het onderzoek meegenomen.
Verder is voor een rustig verloop van de jaarwisseling het project Oud&Nieuw uitgevoerd. De overgang naar 2011 is over het algemeen op een plezierige en feestelijke manier verlopen. Net als vorig jaar is in plaats van een groot evenement meerdere feesten in de binnenstad georganiseerd.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Met de uitvoering van Bslim, het project Oud&Nieuw en het jeugd- en jongerenwerk hebben we gezorgd voor een goede invulling van de vrije tijd. Dit doen we met het oog op het voorkomen van overlast. Ook willen we hiermee de jeugd beschermen tegen negatieve invloeden van buitenaf als bijvoorbeeld drugs, zodat zij in een gezonde en veilige omgeving kunnen opgroeien. Tot slot hebben we met de invoering van de RAAK-methode die gericht is op vroegtijdige signalering van kindermishandeling, belangrijke stappen gezet in het realiseren van een veilige omgeving voor de jeugd.

Deelprogramma 2

LOKAAL ONDERWIJSBELEID

Beleidsvelden
- Behalen passende startkwalificatie
- Ontwikkeling en instandhouding basisvoorzieningen
- Sociale competenties kinderen en jongeren
- Openbaar onderwijs

Beleidsveld

Behalen passende startkwalificatie

Voor de eisen van de arbeidsmarkt is het van belang dat de schoolverlaters minimaal beschikken over een passende startkwalificatie. Dit houdt minimaal in een afgeronde mbo-opleiding op niveau 2. Jongeren voor wie een startkwalificatie geen haalbare kaart is, willen we de mogelijkheid bieden passende deelcertificaten te behalen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen uitval in het onderwijs zo vroeg mogelijk signaleren en aanpakken. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt. De ontwikkelingen op de arbeidsmarkt vragen continue aandacht voor verdere verbetering van doorgaande leer- en zorglijnen van het vmbo naar het mbo.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Percentage voortijdige schoolverlater	■ 4,5% (of lager)	■ 2,1%	■ anders [1)]

[1)] Gebaseerd op gegevens Convenant 'Aanval op uitval'. Beoogd is reductie van 332 vsv t.o.v. peiljaar 2005/2006

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Versterking beroepsonderwijs

Eind 2009 is gestart met de nieuwbouw voor het vmbo in het noordoosten van de stad. Ondanks de strenge winter verliep de bouw in 2010 volgens planning. In het najaar is een start gemaakt met de aanleg van de schoolomgeving. Verder is in het najaar van 2010 de nieuwbouw voor het vmbo in het noordwesten van de stad gestart. Volgens planning worden beide nieuwbouwprojecten in 2011 afgerond. Met de verhuizing van de theoretische leerweg van de locatie Kamerlingh Onnes naar de locatie Leon van Gelder en de realisatie van de beide nieuwbouwprojecten komen alle leerwegen van het vmbo in de stad onder 1 dak. Met de nieuwbouw kunnen de scholen beter invulling geven aan meer praktijkgericht onderwijs.

Leerplicht en regionale meld- en coördinatiefunctie

Ook in 2010 is toegezien op het naleven van de leerplichtwet. Doordat scholen vaker 'vakantieverzuim' melden is in schooljaar 2009-2010 het aantal processen-verbaal gestegen van 89 naar 103.
Daarnaast is de regionale meld- en coördinatiefunctie uitgevoerd. Vanaf 2008 werken preventiemedewerkers van het RMC binnen de ROC's. De preventiemedewerkers krijgen van de mentoren of tweedelijnsmedewerkers te horen wie de risicojongeren zijn en voeren daar gesprekken mee. Ze proberen deze jongeren op dezelfde school te houden, maar als dat niet mogelijk is, begeleiden ze hen naar een andere school. Ook krijgen de RMC-preventiemedewerkers van de scholen inzicht in de uitstroomgegevens, zodat ze snel actie kunnen ondernemen als een jongere voortijdig de school verlaat. Voor de stad Groningen zijn in schooljaar 2009-2010 naar schatting 140 gesprekken gevoerd.

Schoolmaatschappelijk werk
In 2010 is op alle scholen voor voortgezet onderwijs schoolmaatschappelijk werk uitgevoerd. De schoolmaatschappelijk werkers maken onderdeel uit van de zorgadviesteams van de scholen.

Rebound
Doel van rebound is om onderwijs en opvang te bieden aan leerlingen in het voortgezet onderwijs die dreigen vast te lopen op de eigen school en die daardoor in een crisissituatie kunnen belanden. Een jongere wordt een kort opvangtraject aangeboden, waarin wordt gediagnostiseerd, getraind en geleerd om vervolgens terug te keren naar school. De voorziening is van de scholen voor voortgezet onderwijs. De gemeente draagt voor een deel bij aan de instandhouding ervan.

Preventieprojecten
In 2010 is voor een aantal Groningse jongeren in de leeftijd van 18-23 jaar zonder startkwalificatie een voortgezette algemeen vormende opleiding gesubsidieerd. Het betrof jongeren die niet vanuit het onderwijs voor bekostiging in aanmerking kwamen.

Jongeren langer op school houden, School Ex Programma
In 2010 is het School Ex Programma uitgevoerd. Dit project richt zich op het stimuleren van jongeren en op het langer doorleren nu de vooruitzichten op de arbeidsmarkt slecht zijn.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Het percentage voortijdig schoolverlaters is in 2010 lager dan in eerste instantie beoogd. Hiermee hebben we onze doelen op dit beleidsveld ruimschoots behaald.

Beleidsveld

Ontwikkeling en instandhouding basisvoorzieningen

Het integraal jeugdbeleid en het onderwijsbeleid richten zich met basisvoorzieningen op alle kinderen en jongeren tot 23 jaar (breedtestrategie). Het gaat hierbij om fysieke voorzieningen, onderwijshuisvesting en de peuterspeelzalen, als om inhoudelijke en programmatische voorzieningen. Een deel daarvan valt onder de wettelijke taken van de gemeente. Het betreft het peuterspeelzaalwerk, leerlingenvervoer en onderwijshuisvesting.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Met de ontwikkeling en instandhouding van basisvoorzieningen die voor iedereen bereikbaar zijn willen we alle kinderen en jongeren de kansen bieden zich zo goed mogelijk te ontplooien.
MEETBAAR RESULTAAT 2010

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Aantal kinderen dat deelneemt aan de kinderactiviteiten (met en zonder risicofactoren)	■ 33% van alle kinderen tussen de 4 en 12 jaar	■ 24%
■ Het aantal kinderen dat deelnam aan de kinderactiviteiten. Van de deelnemende kinderen heeft 33% een of meerdere risicofactoren	■ 33% van alle kinderen tussen de 4 en 12 jaar	■ 15%

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Beheerpool WPG
Bij de instandhouding van de basisvoorzieningen is een goed beheer van groot belang. In 2010 zijn de daarvoor opgebouwde sociale voorzieningen in stand gehouden. Uit nieuwe beleidsmiddelen is structureel 75 duizend euro vrijgemaakt voor de beheerpool WPG.

Onderhoud speeltuinen
Voor het onderhoud van de speeltoestellen en het groen van de speeltuinen is in 2010 structureel 54 duizend euro geinvesteerd.

Volwasseneneducatie
Het participatiebudget omvat middelen voor reintegratie, inburgering en educatie. Uit het onderdeel educatie worden kosten voor educatieve activiteiten gedekt (bijvoorbeeld voortgezet algemeen vormend onderwijs en trainingen laaggeletterdheid).

Onderwijshuisvesting
Na een start eind 2009 is in 2010 verder gewerkt aan de nieuwbouw van het VMBO in het noordoosten van de stad. Het betreft nieuwbouw van een sportgebouw en een schoolgebouw. Planning is dat het sportgebouw in het voorjaar van 2011 in gebruik kan worden genomen en dat het schoolgebouw in mei wordt opgeleverd. Het ontwerp voor inrichting omgeving is in 2010 gereed gekomen. In het najaar van 2010 is met de eerste grondwerkzaamheden begonnen. Planning is de inrichting van de omgeving in september 2011 af te ronden.
Eind 2010 is de nieuwbouw van het VMBO in het noordwesten van de stad van start gegaan. Deze wordt door de Christelijke Scholengemeenschap Groningen gerealiseerd aan de Diamantlaan op het terrein van het voormalige sportpark Vinkhuizen 2. De nieuwbouw zal eind 2011 / begin 2012 gereed komen. In verband met de nieuwe functie zal de Diamantlaan ter plaatse eind 2011 heringericht worden.

Voor de vervangende nieuwbouw van de Erasmusschool en de Van Heemskerckschool zijn in 2010 middelen beschikbaar gesteld voor de eerste fase. In 2011 volgen de middelen voor de tweede fase. Het bestuur heeft een kavel geaccepteerd in de wijk Vinkhuizen voor de bouw en is bezig met de planontwikkeling voor de bouw van de scholen.

Verder is in 2010 het bestemmingsplan gewijzigd voor de nieuwbouw in de wijk Reitdiep van een schoolgebouw voor twee scholen, een gymlokaal en ruimtes voor buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal en kinderopvang. Ook is het ontwerptraject voor de nieuwe school afgerond. Planning is dat de nieuwbouw begin 2011 start.

De sporthal in Lewenborg is op 1 november 2010 in gebruik genomen. Een ingebruikname direct na de schoolvakanties, zoals aanvankelijk de bedoeling, bleek niet haalbaar door de lange winterse periode (3 maanden) met onwerkbaar weer vlak na de start van de bouw.

Eind 2010 werd de school in Gravenburg door brand verwoest. In heel korte tijd is het gelukt om naar tevredenheid van de ouders voor de leerlingen van de basisscholen Vlint en Hoeksteen vervangende huisvesting te organiseren. De leerlingen hebben hierbij onder andere gebruik gemaakt van de locatie aan de Schoolstraat van het H.N. Werkman College. De lesuitval is hierdoor zeer beperkt geweest. We zijn blij dat we deze nare gebeurtenis op een goede wijze hebben kunnen afhandelen.

Voor het H.N. Werkman College is in december 2010 vervangende nieuwbouw opgeleverd. De eerste- en tweede verdieping werden echter al op 1 november 2010 door het Werkman College in gebruik genomen door het gebruik van de locatie aan de Schoolstraat door de Vlint.

Leerlingenvervoer
In 2010 hebben wij het leerlingenvervoer opnieuw aanbesteed. Er is een nieuw contract afgesloten met Connexxion Taxi services met strengere milieueisen. De structurele meerkosten van dit nieuwe contract van 100 duizend euro per jaar zijn vanaf 2011 in de begroting van OCSW gedekt (via een bijdrage uit concernmiddelen). In 2010 is sprake van een tekort van 75 duizend euro. In verband met een onderschrijding op met name het budget voor abonnementen is er per saldo sprake van een nadelig resultaat van 48 duizend euro. In totaal zijn ruim 600 leerlingen vervoerd.

Peuterspeelzaalwerk, kinderopvang
In 2010 zijn de kinderopvangvoorzieningen en de peuterspeelzalen geïnspecteerd. Daarnaast is een uitvoeringsplan opgesteld in vervolg op de nota 'Kansen voor jonge kinderen' over de harmonisatie van de voorschoolse voorzieningen. De harmonisatie start per 2011; in plaats van de eerder voorgenomen datum augustus 2010.

Vensterscholen
Binnen de vensterscholen is verder gewerkt aan de pijlers doorgaande lijn, integraal werken en samenwerking tussen instellingen, binnen- en buitenschoolse activiteiten, ouderbetrokkenheid, sluitend zorgsysteem, sociale cohesie en wijkverbetering en het zo optimaal mogelijk benutten van gebouwen. Verder zijn in 2010 een aantal proefprojecten uitgevoerd met combinatiefuncties. Deze projecten hebben een looptijd van augustus 2009 tot augustus 2011. Een combinatiefunctionaris is zowel werkzaam binnen het onderwijs of de sport- of culturele sector.

Culturele en kunstzinnige vorming
In 2010 maakten opnieuw meer basisscholen gebruik van onze subsidieregeling voor cultuurcoördinatoren. Uitvoerder Cultuur Educatie Stad (CES) adviseerde, stimuleerde en ondersteunde wederom basisscholen over cultuureducatie.
In het schooljaar 2008/2009 introduceerde het Rijk de Cultuurkaart in het Voortgezet Onderwijs. Scholieren kunnen het geldbedrag op deze kaart besteden aan kunst en cultuur. Met een bestedingspercentage van 89 procent in 2009/2010 scoort Groningen opnieuw bovengemiddeld (was 80 procent in 2008-2009). In 2010 ging ook Mijn Eerste Keer van start, een gemeentelijk programma in samenwerking met Groninger scholen en cultuurinstellingen rond de Cultuurkaart. Aan Mijn Eerste Keer namen 4 VO-scholen en 1 VSO-school deel.

Natuur- en duurzaamheideducatie
Via het Centrum Natuur- en Duurzaamheideducatie is in 2010 gezorgd voor: lessen aan basisschoolleerlingen op kinderwerktuinen, de uitleen lesmaterialen, de advisering scholen over schoolnabije tuinen, projecten voortgezet onderwijs, excursies basis- en voortgezet onderwijs, de openstelling van het bezoekerscentrum en scholennetwerken basisonderwijs. Specifiek voor de kinderwerktuin Paddepoel geldt dat in 2010 een nieuwe accommodatie is gerealiseerd. hierdoor unnen de kinderen bij alle weersomstandigheden op de tuin terecht.

Kinderactiviteiten
In 2010 zijn in alle wijken in de stad kinderactiviteiten georganiseerd voor de jeugd tot twaalf jaar. Deze activiteiten vinden plaats na schooltijd. Met het oog op het nieuwe beleidskader integraal jeugdbeleid is de subsidiëring van de bestaande aanbieder met twee schooljaren verlengd (tot en met schooljaar 2011-2012). Het aantal deelnemende kinderen leert ons dat we meer moeten investeren in deelname door kinderen afkomstig uit kansarme gezinnen.

Schoolbegeleiding
In 2010 is voor de ondersteuning van het merendeel van de basisscholen bij de begeleiding van leerlingen subsidie verstrekt aan een schoolbegeleidingsdienst. Deze subsidie wordt verstrekt aan scholen met meer dan 6% kansarme kinderen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Ook in 2010 zijn de basisvoorzieningen voor kinderen en jongeren aangeboden. Zo hebben we voor de voor- en vroegschoolse periode een nieuw en ambitieuse koers uitgezet voor de toekomst. Daarnaast hebben we met de onderwijshuisvesting en het leerlingenvervoer gezorgd voor de invulling van essentiële randvoorwaarden voor het onderwijs. Verder hebben we met natuur- en duurzaamheideducatie, culturele en kunstzinnige vorming, schoolbegeleiding en de vensterscholen een kwaliteitsimpuls gegeven aan het onderwijs en de vrijetijdsbesteding. Aandachtspunt blijft het bereiken van kansarme kinderen bij kinderactiviteiten.

Beleidsveld

Sociale competenties kinderen en jongeren

Voor het optimaal functioneren in een democratische samenleving is het van belang te beschikken over adequate sociale competenties.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
We vinden het belangrijk dat kinderen en jongeren opgroeien tot vrije en verantwoordelijke burgers die een bijdrage leveren aan een open en democratische samenleving. Met ons jeugd- en jongerenwerk en de vensterscholen zetten we daar al voor een groot deel op in (zie beleidsveld gezondheid, leefstijl en veiligheid en beleidsveld ontwikkeling en instandhouding basisvoorzieningen).

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Godsdienst- en humanistisch vormingsonderwijs
Met ingang van schooljaar 2009-2010 wordt het godsdienst- en humanistisch vormingsonderwijs (g/hvo) gefinancierd door het Rijk. Het landelijke dienstencentrum g/hvo ontvangt deze middelen en de schoolbesturen kunnen bij dit dienstencentrum terecht voor subsidie. Vooraf was onduidelijk of deze rijksmiddelen voldoende waren en of aanvullende gemeentelijke financiering nodig was. In 2010 is g/hvo uitgevoerd op de basisscholen. Daarbij bleek dat de rijksmiddelen voldoende zijn.

Maatschappelijke stages
In 2010 is verder gewerkt aan de fasegewijze invoering van maatschappelijke stages door de scholen voor voortgezet onderwijs. Als gemeente hebben we geïnvesteerd in de bemiddeling tussen vraag en aanbod door de website ‘Jij in de maatschappij’ met onder andere een vacaturebank. Daarnaast is een conferentie verzorgd voor scholen en stagebieders over succesvolle voorbeelden van maatschappelijke stages. Verder is geïnvesteerd in het bevorderen van vrijwilligerswerk dat is toegesneden op de jeugd door het organiseren van workshops voor mogelijke stagebieders over maatschappelijke stages.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Het g/hvo en de maatschappelijke stages vergroten de sociale competenties van kinderen en jongeren vergroot. Volgens het groeimodel zullen uiteindelijk vanaf schooljaar 2011/2012 alle instromende leerlingen in het voortgezet onderwijs gedurende hun schoolloopbaan maatschappelijke stage moeten lopen. Hiermee geven we invulling aan het doel dat kinderen en jongeren opgroeien tot vrije en verantwoordelijke burgers die een bijdrage leveren aan een open en democratische samenleving.

Beleidsveld

Openbaar onderwijs

Met ingang van 2010 is het openbaar onderwijs verzelfstandigd. Om de nieuwe stichting openbaar onderwijs inhoudelijk, organisatorisch en financieel een goede start te laten maken gebruiken we vanaf januari 2010 voor een periode van maximaal vier jaar de zogenaamde bruidsschatregeling. Deze bruidsschat mag de stichting besteden om te kunnen inverdienen op uitgaven op het terrein van administratie, beheer en bestuur. Eind 2010 ontving ons college een signaal van de Stichting Openbaar Onderwijs Groep Groningen dat er sprake is van een urgente financiële situatie. Ons college is sindsdien intensief in gesprek met de stichting om te bezien hoe de knelpunten kunnen worden opgelost.
Verder is de Wet goed onderwijs, goed bestuur van kracht geworden. Deze regelt de verhouding tussen de gemeente en het openbaar onderwijs. Dit heeft consequenties voor de rol van de gemeente ten opzichte van het openbaar onderwijs. Door de nieuwe wet moeten de statuten van het bestuur van het openbaar onderwijs worden aangepast.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Met de verzelfstandiging draagt de stichting openbaar onderwijs de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de inhoud en inrichting van het openbaar onderwijs. Weliswaar binnen de wettelijke kaders die de rijksoverheid stelt en de randvoorwaarden die uw raad daar zelf aan toegevoegd heeft. Het gaat hier vooral om de borging van de identiteit en kwaliteit van het openbaar onderwijs. Dit moet zich verhouden tot het kwaliteitsbeleid zoals zich dat binnen het onderwijs heeft ontwikkeld en de wijze waarop de inspectie daar toezicht op houdt. Als lokale overheid zullen we het komend jaar:

- zorgdragen voor een goede afwikkeling van het verzelfstandigingstraject;
- verder werken aan onze nieuwe rol ten opzichte van het openbaar onderwijs;
- werken aan een goede samenwerkingsrelatie met de stichting openbaar onderwijs.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Met ingang van 1 januari 2010 is de stichting openbaar onderwijs verzelfstandigd en is ons college in gesprek met het bestuur van het openbaar onderwijs over de nieuwe onderlinge verhoudingen.

PROGRAMMA 6B
ONDERWIJS EN WELZIJN; ONDERDEEL WELZIJN

Het programma Onderwijs en Welzijn bestaat uit twee afzonderlijke programma's. Het programma 6A Onderwijs en Jeugd, gericht op inwoners onder de 23 jaar en het programma 6B Zorg en Welzijn, voornamelijk gericht op inwoners boven de 23 jaar.

Met ons programma Welzijn en Zorg willen we eraan bijdragen dat iedereen in onze stad actief aan de samenleving meedoet en blijft meedoen, ook als lichamelijke of psychische beperkingen dat lastiger maken. De 'samenleving' is voor veel mensen in eerste instantie de eigen buurt en wijk. Daarom is het belangrijk dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen woning kunnen wonen, met de belangrijke voorzieningen bereikbaar in de buurt. Voor een belangrijk deel geven we aan ons programma Zorg en Welzijn uitvoering via het beleidskader Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo). Zie daarvoor ook onze beschrijving in de paragraaf Wmo. In het verlengde van de Wmo wordt fasegewijs de AWBZ afgeslankt. Dit heeft tot gevolg dat er zich steeds meer nieuwe doelgroepen voor ondersteuning bij de gemeente gaan aandienen.

Relevante beleidsnota's

Wmo.groningen.nl: Meerjarenprogramma WMO 2008 - 2010 (maart 2008)
Convenant Nieuw Lokaal Akkoord
Wmo in vitale buurten (september 2009)
Accommodatienota Anders en beter (2005)
Voortgangsrapportage accommodatiebeleid (oktober 2009)
Zorgen voor Morgen, visie en actieplan wonen, welzijn en zorg (februari 2006)
Uitstippelen van Zorgen voor morgen, evaluatieonderzoek ketenondersteuning en Stips (juni 2008)
Investeren in Sociaal Kapitaal (december 2007) 'Voor elkaar': beleidsbrief mantelzorg en Vrijwilligerswerk 2008-2011 (ministerie van VWS)
Werkplaats Mantelzorg (juni 2008)
Regionaal Kompas 2008
Nota nazorg ex-gedetineerden (2008),
Pilot aanpak multiprobleemgezinnen krachtwijken (2009)
Nota kamers met kansen (2009)
Beschermd en Weerbaar (VWS 2007)
Wet tijdelijk huisverbod (2008)
Plan van aanpak "De volgende fase" (Min. V. Justitie 2008)

DEELPROGRAMMA'S

1 **Een leefbare en toegankelijke stad en vitale buurten**

2 **CIVIL societY**

3 **Zorg**

4 **Overig**

Evaluatie 2010

Het meerjarenbeleid van de Wmo vormt het kader voor de beleidsnotitie Wmo in Vitale Buurten. We richten ons op de wijk als woon- en leefomgeving waarin zowel kwetsbare als krachtige burgers participeren. We zijn begonnen met het ontwikkelen en versterken van een viertal basisfuncties; informatie- en advies, ondersteuning en ontmoeting, signalering en zorgondersteuning. Hierbij sluiten we aan bij de structuur en netwerksamenwerking die vanuit Zorgen voor Morgen en het Nieuw Lokaal Akkoord in de wijken aanwezig en ontwikkeld is. Om de samenwerking en uitvoering van welzijnsorganisaties in de wijk verregaand te verbeteren, hebben we aan Humanitas, MJD en Stiel gevraagd de werkuitvoering in de wijk gezamenlijk ter hand te nemen. De welzijnspartijen doen dit onder de noemer van Buurtwelzijn. Daarmee ligt er een goede basis voor de uitvoering van het gemeentelijk Wmo- en welzijnsbeleid. Dit beleid ondersteunt het maatschappelijk effect dat we beogen: In Groninger wijken wonen mensen met plezier. Zij voelen zich opgenomen en geaccepteerd. Zij helpen naar vermogen mee om de leefbaarheid en het samenleven in de wijk te bevorderen. Ook mensen van hoge leeftijd, met een beperking of met een niet-Nederlandse achtergrond. Bewoners hebben er aandacht voor elkaar

Ook mensen met meervoudige problematiek wonen in deze wijken. Soms leven ze in isolement en hebben ze geen of nauwelijks contacten met hun omgeving, soms juist op een negatieve manier zoals via overlast. Wij proberen met onze meldpunten zorg en overlast deze mensen op het spoor te komen en via onze netwerken OGGZ met hen in contact te komen. Voor sommigen is de weg naar hulpverlening het best passend, voor anderen juist het aangaan van contacten met buurt en omgeving. Voor deze mensen met meervoudige problematiek proberen we maatschappelijke steunsystemen te organiseren voor een volwaardige participatie in de samenleving.

Deelprogramma 1

EEN LEEFBARE EN TOEGANKELIJKE STAD EN VITALE BUURTEN

De Wmo heeft als centraal doel dat iedereen kan meedoen aan de samenleving. Daarvoor is een krachtige sociale structuur nodig. Een sociale structuur, waarin zelforganisatie, maatschappelijke binding en eigen verantwoordelijkheid een belangrijke plaats innemen.

Beleidsvelden

- Sociale samenhang en participatie
- Ontmoetingsplekken en sociaal-culturele activiteiten
- Ondersteuning kwetsbare ouderen en mensen met een beperking
- Volwasseneneducatie

Beleidsveld

Sociale samenhang en participatie

In dit beleidsveld gaat het vooral om de vertaling van het Wmo beleid naar het niveau van de wijk. Wij richten ons hierbij op de thema's meepraten, meedoen en meehelpen.
Onze aandacht is gericht op de kwetsbare groepen die in de wijk wonen. Daarnaast zetten we ook in op de algemene bereidheid die in wijken aanwezig is om iets voor elkaar en een ander te betekenen.
Wij werken vanuit een gemeentebrede visie op het wijkgericht werken. De stadsdeel-programma's zijn gebaseerd op gezamenlijk gedeelde wijkanalyses.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Wij willen de betrokkenheid van wijkbewoners bij de sociale samenhang en leefbaarheid verhogen. We richten ons daarbij op het verhogen van participatie van kwetsbare groepen. Dit zijn de zogenaamde nieuwe Wmo doelgroepen, te weten mensen met een verstandelijke, lichamelijke of psychische beperking. Een extra impuls richt zich op het verbreden van vrijwilligersdiensten. Binnen deze diensten gaan wijkbewoners, met ondersteuning van beroepskrachten, samen aan de slag.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010
Percentage bewoners dat bereid is een buurtgenoot in geval van ziekte of handicap te helpen	35%	21% [1)]

[1)] Cijfer onder voorbehoud van definitieve rapportage L&V-enquete

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?
Via burgerparticipatie willen we bewoners betrekken bij hun wijk. Het thema 'meepraten' geven we vooral vorm vanuit het Nieuw Lokaal Akkoord. In 14 wijken hebben we de werkwijze 'vertrouwen in de buurt' zoveel mogelijk in de praktijk gebracht. De in deze wijk functionerende wijkteams proberen vraagericht te werken en zetten hiervoor verschillende methodieken en activiteiten in, zoals bijvoorbeeld een straataanpak of een wijkstemdag. Het opbouwwerk heeft hierbij een ondersteunende rol. Het thema 'meedoen' geven we vooral vorm vanuit het beleidskader van de Wet Werk en Bijstand en de Wmo. Door projecten als 'Samen Actief' werken we aan het stimuleren en activeren van wijkbewoners die langdurig in een uitkeringssituatie zitten. Het thema 'meehelpen' geven we vooral vorm vanuit het beleidskader Zorgen voor Morgen en het beleidskader Wmo in Vitale Buurten. Gekoppeld aan Stips zijn vrijwillige hulpdiensten werkzaam die praktische ondersteuningsvragen en diensten verlenen. Ook een ander aanbod van vrijwilligersdiensten wordt wijkgericht ingezet, zoals bijvoorbeeld een boodschappendienst, een bezoekvrijwilliger, een computermaatje, of iemand die meehelpt met de thuisadministratie.

Opbouwwerk in prioriteitswijken
We hebben Stiel gesubsidieerd om de functie van opbouwwerk in de prioriteitswijken van Groningen uit te voeren en te continueren. Samen met de bewoners, beroepskrachten en de gemeente is samengewerkt aan een leefbare buurt. Het opbouwwerk ondersteunt de bewoners. Het kan gaan om fysieke projecten, sociale projecten of projecten op het gebied van overlast.

Impuls Vitale wijken (in zes prioriteitswijken)
In het kader van het programma 'gebiedsgericht werken' van de Provincie hebben we in zes wijken een extra impuls kunnen geven om de sociale samenhang en participatie te bevorderen. Door inzet van opbouwwerk te koppelen aan de samenwerkingsorganisaties van de Stips zijn in wijken een aantal bewonersinitiatieven en projecten onderzocht, ondersteunt, geinitieerd of tot uitvoering gebracht. Zo worden dagbestedingsmogelijkheden voor kwetsbare wijkbewoners bij een kinderboerderij in Hoogkerk gerealiseerd, zijn in de Oosterparkwijk wandelingen onder leiding van gidsen uitgezet en zijn bij Stips talentenbanken opgezet.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Het doel van dit beleidsveld is de betrokkenheid van wijkbewoners bij de sociale samenhang en leefbaarheid te verhogen. Hiervoor zijn initiatieven en activiteiten op diverse terreinen uitgevoerd. Ondanks het beeld dat de L&V monitor geeft zijn we tevreden over de toename van vrijwillige inzet van wijkbewoners voor hun wijk.

Beleidsveld

Ontmoetingsplekken en sociaal culturele activiteiten

Het elkaar kennen is een voorwaarde voor sociale cohesie en participatie. In het kader van ons Wmo beleid zijn ontmoetingsplekken dan ook basale functies die in iedere wijk aanwezig moeten zijn. Door het wegvallen, dan wel vermindering van de ondersteunende begeleiding uit de AWBZ, waaronder ook de dagactiviteiten, vraagt de ontmoetingsfunctie in de wijk nadrukkelijk aandacht.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Wij willen een netwerk van ontmoetingsplaatsen creeren in wijken en buurten. Ons accommodatiebeleid richt zich op een goede spreiding over de wijken, het verbeteren van de afstemming tussen vraag en aanbod en de toegankelijkheid van activiteiten voor gevarieerde wijkbewoners.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Percentage huishoudens in wijken met een buurtaccommodatie dat aangeeft gebruik te maken van een club- of huurhuis	■ >19%	■ 16%
■ Percentage huishoudens dat tevreden is over de toegankelijkheid voor kwetsbare groepen van voorzieningen	■ >66%	■ 60% [1)]

[1)] 60% (cijfer onder voorbehoud van definitieve rapportage L&V-enquete)

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Door de samenwerking die vanuit ‘Zorgen voor Morgen’ op wijkniveau is ontstaan, hebben we een vollediger beeld van de ontmoetingsplaatsen en functies gekregen. De zorgaanbieders in de wijk beschikken naast activiteitenruimtes ook over een aanbod en deelnemers. Door de AWBZ pakketmaatregel is een proces in gang gebracht om de diverse functies en activiteiten in de wijken open te stellen en toegankelijk te maken voor bewoners van voorzieningen maar ook voor andere wijkbewoners. Uit de L&V monitor blijkt dat het gebruik van buurtaccommodaties niet is toegenomen. Des te meer hechten we er belang aan deze functie te versterken en nader te ontwikkelen van de ontmoetingsfunctie. Dit hebben we benoemd als een van de te ontwikkelen basisfuncties in de beleidsnota ‘Wmo in Vitale Buurten’. We hebben hiervoor extra budget van 1,2 miljoen euro gereserveerd en ingezet, daarvan is 500 duizend euro bestemd voor de ontmoetingsfunctie.

Instandhouden sociaal culturele accommodaties

Onze buurtaccommodaties en buurt- en speelverenigingen hebben we gesubsidieerd op de onderdelen exploitatie, onderhoud en beheer. We hebben de stichting WerkPro gesubsidieerd om het beheer te leveren voor de sociaal-culturele accommodaties. Het tekort op deze beheerpool, als gevolg van de gestegen kostprijzen, hebben we incidenteel opgelost. We hebben de subsidie aan de Speeltuincentrale gecontinueerd. Een aantal aanpassingen die uit de evaluatie naar voren kwam, hebben we doorgevoerd.

Verbouw wijkcentrum het Dok in Lewenborg tot Marktplaats

In 2010 is de verbouwing afgerond en is het nieuwe multifunctionele wijkcentrum in gebruik genomen. Het vernieuwde Dok biedt plek aan verschillende organisaties, functies en activiteiten. Een brede, aantrekkelijke wijkvoorziening voor Lewenborg is hiermee gerealiseerd.

Verbouw Dorpshuis Hoogkerk

Er zijn middelen beschikbaar gesteld om zowel de aantrekkelijkheid als de fuctionaliteit en de gebruikersvriendelijkheid van de Vensterschool (en daarbinnen het Dorpshuis) te verbeteren. Met alle betrokken partijen is gezamenlijk een ontwerp opgesteld en inmiddels is er gestart met de uitvoering van de plannen.

Overige ontmoetingsplekken

In het kader van ‘Wmo in Vitale Buurten’ heeft het ontwikkelen en versterken van de ontmoetingsfunctie prioriteit. Naast de gemeentelijke gesubsidieerde accommodaties zijn meerdere ontmoetingslocaties in de wijk aanwezig. Bijvoorbeeld een restaurant bij een zorgaanbieder, een kerk, een bibliotheek, een sportveld of een school. In het kader van spreiding, aanbodversterking, doelgroepbenadering en laagdrempeligheid werken we aan een gerichte samenwerking op wijkniveau. Onder meer door de openstelling van dit aanbod te inventariseren en te promoten via de Stip of de wijkwebsite. Voor het ontwikkelen en versterken van de ontmoetingsfiunctie in de wijken hebben we Buurtwelzijn (bestaand uit drie samenwerkende organisaties: Humanitas, Stiel en MJD) subsidie verleend.

Project: Ouderen actief en gezond

Een activiteitenaanbod onder de noemer Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO) wordt in Groningen al jarenlang georganiseerd. Het Huis voor de Sport en de MJD hebben een tweetal projecten aan dit activiteitenaanbod en de deelnemers daarvan gekoppeld. Het gaat om het stimuleringsproject GA! (Groningers Actief) en het project Verdubbel je Beweegmoment. Beide projecten zijn gericht op het stimuleren van ouderen om meer te bewegen. Wijkbewoners doen mee aan een gezondheidstest, krijgen een advies op maat en kunnen deelnemen aan een beweeggroep. Hierdoor maken ze kennis met een nieuw aanbod. Afsluitend worden de deelnemers geïnformeerd over de sport- en beweegmogelijkheden in eigen wijk of buurt. Hierbij proberen we de gemeentelijke sportvoorzieningen en aanwezig sportverenigingen onder de aandacht te brengen. Beide projecten worden in een projectperiode van 2010 - 2014 in alle Zorgen voor Morgen wijken uitgevoerd. In 2010 is een nulmeting uitgevoerd, aan het eind van de projectperiode weten we het resultaat.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Het uitgangspunt, om door middel van sociaal-culturele activiteiten de sociale participatie van ouderen te stimuleren en waar mogelijk te voorkomen dat ouderen in eenzaamheid of isolement geraken, hebben we verwoord in de nota 'Sociaal-culturele activiteiten voor ouderen'. Deze nota hebben we geëvalueerd. Uit deze evaluatie bleek dat de continuïteit van het gemeentelijk (ouderen)beleid wordt gewaarborgd. Dit beleid krijgt daarnaast een stevige basis en vervolg binnen het beleidsprogramma Wmo in Vitale Buurten. Vanwege de positieve invloed op gezondheid en zelfredzaamheid geven we prioriteit aan bewegingsactiviteiten.
Met de extra professionele inzet voor het versterken en ontwikkelen van de ontmoetingsfunctie is in de wijken een belangrijke randvoorwaarde gecreëerd om samen met bewoners en accommodaties ontmoeting verder vorm te geven, het doel van dit beleidsveld. De verschillende accommodaties in de wijken vormen daarnaast een vaste basis voor de wijk en de diverse vragen en behoeftes van wijkbewoners.
De stimuleringsprojecten gericht op het bevorderen van sporten en bewegen zijn al in een aantal wijken van de stad uitgevoerd. Het blijkt dat vooral chronisch zieken meedoen aan de projecten, omdat toeleiding naar het bestaande aanbod voor deze groep lastig is. Naast het feit dat we hiermee een nieuwe doelgroep bereiken, willen we ook een passend aanbod ontwikkelen voor deze doelgroep.
Door meer verbinding en focus aan te brengen zorgen we voor nieuwe kansen en perspectief voor de ontmoetingsfunctie in de wijken van Groningen.

Beleidsveld

Ondersteuning kwetsbare ouderen en mensen met een beperking

Goede informatievoorziening,vroegsignalering en ondersteuning zijn belangrijke instrumenten om een beroep op langdurige zorg te voorkomen. Door de afslanking van de AWBZ zal de vraag naar informatie, advies en ondersteuning toenemen.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Kwetsbare ouderen en mensen met een beperking kunnen regie over hun eigen leven voeren en met voldoende kwaliteit van leven in de eigen woonomgeving blijven wonen. Wij ontwikkelen hiervoor de Steun- en Informatiepunten (Stip) als laagdrempelige centrale plek in de wijken. In 2010 willen we in alle prioriteitswijken een Stip hebben gerealiseerd.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Naast het vermeerderen van het aantal Stips hebben we ook gewerkt aan het verbreden van de functies, diensten en activiteiten van deze Stips. De uitvoerende netwerken in de wijken vormen samen de backoffice van de Stips. Bij deze organisaties is een proces op gang gebracht om hun diensten of activiteiten zoveel mogelijk aan een Stip te koppelen. Ook gemeentelijke activiteiten zoals bijvoorbeeld de Stadjerpas voor Mantelzorgers, het verstrekken van de milieuvriendelijke tas, ondersteuning bij het digitaal gebruik van Woningnet of de Kieswijzer zijn binnen de Stips georganiseerd.
Naast ouderen in de wijk richten de Stips en het samenwerkingsverband Zorgen voor Morgen zich inmiddels op een bredere groep wijkbewoners.

Uitbreiding Stip's

In 2010 is het aantal Stips in de wijken van Groningen uitgebreid. Er zijn Stips operationeel in de wijken Vinkhuizen, De Paddepoel, Corpus den Hoorn, De Wijert, Hoogkerk, Oosterparkwijk, Lewenborg. In Oosterhoogebrug is een tijdelijke fysieke locatie gevonden in afwachting van de nieuwbouw. In Helpman / Coendersborg is een dependance gekoppeld aan Stip in De Wijert. In de Hoornse Meer zijn de voorbereidingen voor een Stip in Maartenshof in volle gang en tot slot wordt gewerkt aan het realiseren van Stip in Selwerd. Daarnaast is in De Hoogte, na uitkomst van een Wijkstemdag, ook een Stip gerealiseerd. Deze is tijdelijk gevestigd in het Veiligheidspand. Ook in de wijken Korrewegwijk en Beijum zijn financiele mogelijkheden aanwezig om vanaf 2011 Stips te realiseren. Straks heeft de stad, naast het gemeentelijk Zorgloket in het centrum, in 14 wijken een Stip. Een basisinfrastructuur die veel kansen biedt voor hulp en ondersteuning aan kwetsbare burgers. De financiering komt mede uit NLA middelen 2011-2014.

Vrijwillige thuishulp
In de stad is een divers aanbod van vrijwillige thuishulp aanwezig. Een groot deel daarvan wordt georganiseerd, ondersteund en uitgevoerd door Humanitas. In 2010 hebben we aan Humanitas gevraagd om hun aanbod ook wijkgericht in te zetten. Hiervoor hebben zij extra subsidie ontvangen. Gekoppeld aan de Stips zijn er bijvoorbeeld Hulpdiensten, Maatjesprojecten, Bezoekvrijwilligers, Voorleesvrijwilligers, het project Thuisadministratie en diverse activiteiten voor Mantelzorgers toegevoegd aan het aanbod in de wijk.

Uitbreiding dienstenaanbod Stip's
Bij het uitbreiden van het aanbod hebben we een relatie gelegd met het vergroten van de vrijwillige inzet van wijkbewoners. In samenwerking met de dienst SoZaWe en het NLA zijn in veel wijken zogenaamde 'Samen Actief' projecten opgezet en uitgevoerd. Dit heeft ertoe geleid dat veel wijkbewoners zijn geactiveerd om zich in te zetten in de wijk. Daarnaast is op meerdere terreinen ingezet op het vergroten van vrijwillige inzet. Er zijn wijkvacaturebanken, talentenbanken en een activerende benadering waardoor wijkbewoners gestimuleerd worden zich eenmalig of langdurig in te zetten.

Vroegsignalering
Vroegsignalering is een belangrijk onderdeel van ons preventief beleid. De uitvoerende netwerken onder leiding van de ketenondersteuner hebben daartoe een passende werkwijze ontwikkeld, waarbij in ieder geval wordt afgesproken welke organisatie zich verantwoordelijk maakt voor het oppakken van het signaal. Daarnaast functioneren in de wijken de Meldpunten Overlast en Zorg. Inmiddels wordt daarbinnen de OGGz structuur en werkwijze geintegreerd.
We proberen door samenwerking en afspraken een goed dekkend systeem van vroegsignalering te ontwikkelen. Daarbij zoeken we ook ingang en aansluiting met de informele netwerken van kwetsbare wijkbewoners. Dit levert een betere samenwerking tussen bewoner en professional op.

Huisbezoeken alleenstaande ouderen 75+
Eens per twee jaar wordt aan alle alleenstaande zelfstandig wonende ouderen van 75+ een huisbezoek afgelegd. Naast het preventief karakter kent dit huisbezoek ook een activerend karakter. Heeft de oudere een vraag, belangstelling, kwaliteit of een talent die kan worden gebruikt om participatie in de wijk te bevorderen? Deze huisbezoeken worden georganiseerd vanuit het samenwerkingsverband binnen de Stips. Voordat het huisbezoek wordt uitgevoerd, worden de vragenlijsten doorgenomen in het uitvoerende netwerk. Op deze manier zijn er korte lijnen tussen het afleggen van het bezoek en de terugkoppeling ervan.
De methodiek van het activerend huisbezoek wordt in samenwerking met de Hanzehogeschool geschikt gemaakt voor de doelgroep wijkbewoners met een verstandelijke beperking. In de wijk De Wijert is hier inmiddels een eerste begin gemaakt.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We ondersteunen kwetsbare ouderen en mensen met een beperking. We zien dat de participatie van kwetsbare groepen wordt vergroot, doordat we beter en meer in contact komen met de gevarieerde groep van wijkbewoners waardoor het beter lukt om de vraag en het aanbod passend te ontwikkelen. Daarnaast is de samenwerking tussen wonen, welzijn en zorg op wijkniveau verbeterd. Een mooi behaald doel is dat Zorgen voor Morgen en de Stips bijna een merknaam zijn geworden. We zien een grote uitdaging en kans om deze samenwerking verder te ontwikkelen en te gebruiken bij de verdere vormgeving van 'Wmo in Vitale Buurten'. We hebben de ambitie om vier basisfuncties in de wijken verder te ontwikkelen en te versterken. Onder de vlag van Buurtwelzijn zijn medewerkers van Humanitas, Stiel en MJD samen werkzaam in zogenaamde Buurtteams.
Ten slotte zijn we er trots op dat we de effecten van de pakketmaatregel AWBZ in Groningen goed hebben weten te compenseren. Door de versobering dreigden een groep ouderen tussen wal en schip te raken. We hebben met name activiteiten voor dagopvang van ouderen bij onze zorgaanbieders kunnen continueren doordat we de financiering hiervoor subsidiëren.

Deelprogramma 2

CIVIL societY

Onder civil society verstaan wij de sociale verbanden, het domein waar mensen vrijwillig onderlinge relaties aangaan, in verenigingen, belangenorganisaties en dienstverlenende organisaties. We stimuleren mensen om zelf hun civil society vorm te geven en veel mensen doen dat ook. Wij maken dat aantrekkelijker en faciliteren dat. En we brengen mensen en organisaties bij elkaar om nieuwe verbanden met elkaar aan te gaan. Dit deelprogramma omvat het vrijwilligerswerkbeleid en de ondersteuning van mantelzorgers.

Beleidsvelden
- Vrijwilligerswerkbeleid
- Mantelzorgondersteuning

Beleidsveld

Vrijwilligerswerkbeleid

De vrijwillige inzet van burgers levert een belangrijke bijdrage aan de maatschappelijke infrastructuur, bevordert de sociale samenhang en voorkomt uitsluiting van burgers.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Belangrijkste doelstellingen van het vrijwilligersbeleid zijn het vergroten van de vrijwillige inzet van burgers en het uitbreiden van de bestaande vrijwilligersdoelgroep met jongeren, vitale ouderen, langdurig werklozen en allochtonen. We willen bereiken dat vrijwilligersorganisaties minder moeite hebben vrijwilligers te vinden en aan zich te binden.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Ondersteuning vrijwilligerswerk

In 2010 hebben we het digitale handboek voor vrijwilligersorganisaties gerealiseerd. Op de website regelwijsvrijwilligers.groningen.nl kan men allerlei informatie vinden over bijvoorbeeld wet-en regelgeving of subsidies. Verder hebben we stichting Stiel gesubsideerd voor het ondersteunen van vrijwilligers(organisaties). Er zijn vrijwilligersvacaturebanken, zowel stedelijk als op wijkniveau. Ook is er een aanbod van deskundigheidbevordering waar goed gebruik van wordt gemaakt. Dit aanbod wordt vormgegeven in samenwerking met Humanitas, MJD, de Stips en de ROC's. Tenslotte zijn een aantal bijeenkomsten en workshops georganiseerd, die gerelateerd zijn aan actuele thema's.

Promoten en waarderen van vrijwilligerswerk

We besteden aandacht aan het imago van vrijwilligerswerk door de samenwerking met bedrijven en organisaties tijdens De Beursvloer. Dit jaarlijks terugkerende activiteit wordt door Stiel georganiseerd om het maatschappelijk betrokken ondernemen in Groningen te stimuleren. Ook de participatie in de landelijke vrijwilligersdagen van NL Doet zorgt voor bijzondere initiatieven op het gebied van vrijwillige inzet.

Maatschappelijke stages

Zie Programma 6A Onderwijs en Jeugd beleidsveld Sociale Competenties kinderen en jongeren.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Door een gerichtere en bredere dienstverlening van Stiel bij de uitvoering van het vrijwilligersbeleid zijn we erin geslaagd meer Stadjers, organisaties en bedrijven te betrekken bij het uitvoeren van maatschappelijk zinvol werk in de stad. Dit blijkt uit eigen onderzoek van Stiel. Er is nieuw elan aangebracht aan zowel de vraag- als de aanbod kant van vrijwillige inzet. Het betrekken van jongeren zorgt voor impulsen, vooral binnen de zorgsector.

Beleidsveld

Mantelzorgondersteuning

80% van de dagelijkse hulp ontvangen kwetsbare burgers van mantelzorgers. Hun inzet helpt het beroep op voorzieningen te beperken of uit te stellen. Mantelzorgers leveren een grote bijdrage aan een sociale en duurzame samenleving. Gelet op de afslanking van de AWBZ zal het beroep op burgers om mantelzorg te verlenen groter worden.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen stimuleren dat mantelzorgers op een gezonde manier zorg dragen voor een ander. Dat zij het iets voor een ander kunnen doen en betekenen als een positief onderdeel van hun leven ervaren. Dat kan door mantelzorgers te waarderen voor hun inzet, hun te (h)erkennen als belangrijke partner in het zorgproces en ondersteuningsmogelijheden te ontwikkelen zodat zij hun zorg kunnen delen met anderen. Zo willen we voorkomen dat mantelzorgers overbelast en in een maatschappelijk isolement raken. Ook streven wij naar meer mogelijkheden voor het combineren van arbeid en mantelzorg.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Aantal geregistreerde mantelzorgers bij het Steunpunt Mantelzorg van Humanitas	■ 0-meting	■ 1.250

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Ondersteuning mantelzorg

Het Steunpunt Mantelzorg bereikt mantelzorgers door middel van publiciteit, de organisatie van themabijeenkomsten, lotgenotencontact, daadwerkelijke ondersteuning van mantelzorgers en het bieden van respijtzorg middels oppasvrijwilligers. Daarnaast coördineert het Steunpunt Mantelzorg de bijeenkomsten van de Werkplaats Mantelzorg. Tijdens deze bijeenkomsten ontmoeten medewerkers van zorg- en welzijnsinstellingen elkaar op het thema mantelzorg. Hier worden best practices rond mantelzorgondersteuning uitgewisseld en nieuwe beleidsontwikkelingen en initiatieven gedeeld. Verder is het Steunpunt Mantelzorg van Humanitas uitgebreid en financieel in staat gesteld om wijkgericht te werken in het kader van het beleidsprogramma Vitale Buurten. Humanitas werkt sinds 2010 wijkgericht in de Zorgen voor Morgen wijken met mantelzorgondersteuning.

De volgende activiteiten kunnen worden uitgelicht:

- het contact met en de bekendheid met het begrip mantelzorgers is vergroot via een publiekscampagne, de gratis stadjerspas voor mantelzorgers, het vieren van de dag van de mantelzorg zowel stedelijk als in de wijken;
- humanitas biedt ondersteuning om het sociale netwerk van mantelzorgers uit te breiden en te versterkigen zodat mantelzorgers meer de zorg kunnen delen in hun eigen informele netwerk;
- in 2010 is de respijtzorgwijzer ontwikkeld. Een digitale wijzer die mantelzorgers informatie biedt over de respijtzorgmogelijkheden in de stad;
- door getrainde VETC'ers (Voorlichting in Eigen Taal en Cultuur) is voorlichting gegeven over mantelzorg. Hiermee zijn vijfhonderd allochtone burgers bereikt. Ook zijn met allochtone mantelzorgers gesprekken gevoerd over hun waarden, normen, gebruiken, behoeften en wensen ten aanzien van mantelzorg en -ondersteuning. Als vervolg hierop zijn allochtone mantelzorgers uitgenodigd bij de Stip's en zijn zij geïnformeerd over de brede dienstverlening van de Stips en wat dat voor hen kan betekenen. Stip-medewerkers worden door de VETC-ers voorgelicht over gebruiken, waarden en normen over (mantel)zorg in andere culturen;
- in het gemeentelijk personeelsbeleid besteden we aandacht aan mantelzorgende medewerkers. Er is een enquête verstuurd aan de medewerkers van de gemeente. De resultaten van deze enquete zijn geanalyseerd en vormen de basis voor het vervolg; aandacht aan de positie van werkende mantelzorgers als onderdeel van het HRM beleid. Binnen de gemeente Groningen is één op de acht medewerkers mantelzorger. Zij hebben behoefte aan erkenning, waardering, flexibileit, en een open cultuur waarin de combinatie van werk- en mantelzorgtaken besproken kan worden en de broze balans tussen werk en privé'. We willen uiteindelijk de Erkenning Mantelzorgvriendelijke werkgever halen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We hebben mantelzorgers op vele manieren geprobeerd te ondersteunen, bijvoorbeeld middels het Steunpunt Mantelzorg en de hierboven genoemde activiteiten. Het steunpunt biedt daadwerkelijke ondersteuning, hiermee en middels de activiteiten hebben we vele mantelzorgers bereikt en gestimuleerd. Daarnaast zijn vrijwel alle plannen en ideeën die wij ons hadden voorgenomen in het meerjarenprogramma Wmo uitgevoerd, onderzocht of (deels) ontwikkeld. Doordat veel mensen vanuit diverse geledingen (Steunpunt Mantelzorg van Humanitas, cluster mantelzorg van het Wmo platform, zorginstellingen en de gemeente) hier op verschillende niveaus en met een divers scala aan activiteiten mee bezig zijn, ontstaat een positieve energieke beweging. De mantelzorgcomplimentgelden hebben een belangrijk stimulerend effect gehad. Het is nu zaak om in een volgende fase deze energie vast te houden en ook met veel minder financiële ruimte (de regeling resterende mantelzorgcomplimentgelden was eenmalig) creatief te blijven.

Deelprogramma 3

Zorg

De doelen van het deelprogramma Zorg (Maatschappelijke opvang) zijn tweeledig: voorkomen en oplossen van problemen binnen de kwetsbare groepen in de stad. Hiermee bedoelen we onder meer dak- en thuislozen, verslaafden en multi-probleemgezinnen. We willen voorkomen dat deze mensen aan de zijlijn staan. Met vroegsignalering en herstelprogramma's willen we deze groepen in staat stellen de regie over hun eigen leven te voeren. Het tweede beleidsveld betreft de terugdringing van relationeel geweld waarvoor onder andere de instrumenten Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld en de wet Tijdelijk Huisverbod worden ingezet.

Beleidsvelden

- Maatschappelijke opvang
- Geweld in afhankelijkheidsrelaties

Beleidsveld

Maatschappelijke opvang

Het onderwerp is maatschappelijke opvang, de problematiek van dak- en thuisloosheid in de breedste zin. In het programma maken we een onderverdeling in vroegsignalering en preventie, curatie en schadebeperking en nazorg. De Gemeente Groningen is centrumgemeente voor de gehele provincie. De Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ), de zogenaamde bemoeizorg, maakt onderdeel uit van dit programma.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Wij wilden ook in 2010 het aantal mensen dat gebruik maakt van Maatschappelijke Opvang (MO) voorzieningen beneden de 800 houden met een doorstroom naar nazorg van minimaal 80%. Dit wilden we realiseren door meer nadruk te leggen op preventie en terugvalpreventie (=nazorg). 2010 was het jaar dat voor de eerste keer de sturing en planning in een geïntegreerde beleidscyclus met de gezamenlijke regiogemeente plaats vond. De redenering hierbij is dat gezamenlijke inspanning van regiogemeenten en centrumgemeente beter in staat is instroom in de MO voorzieningen te beperken.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Maximum aantal mensen per jaar dat gebruik maakt van onze opvangvoorzieningen	<800	790 (2009)	<800
Het streefpercentage dat jaarlijks weer uit deze voorzieningen stroomt	80%	79% (2009)	80%

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

"Onder dak"

We hebben in samenwerking met de regiogemeenten en met de uitvoeringsinstellingen de voorgenomen activiteiten uitgevoerd en een gezamenlijk uitvoeringsplan 2011 gemaakt. We stemmen hierbij de eigen activiteiten van de regiogemeenten af op die van het programma Onder Dak, waardoor stap voor stap één gecoordineerde aanpak op de terreinen Maatschappelijke Opvang, Verslavingszorg en OGGz ontstaat. We sturen er op om het aantal dak- en thuislozen binnen de gestelde perken te houden.
In de Stad zijn we in september begonnen met het gebiedsgerichte werken. De bedoeling was om eerder inzicht te krijgen in zorgwekkende zorgmijders en zorgmelding via de lijn van het Meldpunt Overlast en Zorg. Beide lijkt te lukken en het aantal meldingen is flink toegenomen. Gedeeltelijk kunnen we dit toe rekenen aan de nieuwe werkwijze. Ook door het economisch tijdsgewricht zullen meldingen toegenomen zijn.

Onze monitor dak- en thuislozen is pas gereed na de zomerperiode van 2011. In de monitor 2009 hebben we een stijging van het aantal MO cliënten gezien en een lichte daling van het percentage doorstroom. We naderen hiermee de max. 800 MO clienten in één jaar. We zijn daarom benieuwd of het in 2010 gelukt is binnen de door ons gestelde grenzen te blijven. De algemene trend, ook in de aantallen OGGZ clienten, is opwaarts.

Vroegsignalering en preventie

Samen met de regio slagen we er steeds beter in met onze OGGz netwerken de gehele provincie te dekken, overal meldpunten zorg en overlast op te zetten en hiermee een betere vroegsignalering te realiseren. In 2010 is over de gehele regio het electronische cliëntvolgsysteem NOIS ingevoerd.
In de stad is de OGGz van een stadse aanpak omgevormd naar een wijkgerichte aanpak. Daaruit blijkt dat beter gebruik gemaakt wordt van buurtnetwerken dicht bij de client. Ook hierbij is NOIS het ondersteunende systeem geworden.
Corporaties, gemeente en hulpverlening hebben een aanpak gemaakt om na aanzegging huisuitzetting nog te proberen deze te voorkomen. Het betreft een hulpaanbod waarbij de aanzegging wordt opgeschort. In feite is dit een preventieaanpak om tweede kans beleid, hulpaanbod na huisuitzetting, te voorkomen. Hier zal een jaar mee worden geëxperimenteerd om dit bij succes te continueren.
Met inzet van de verslavingszorg zijn wij er in 2010 in geslaagd om met een outreachende aanpak voor risicojongeren hen vroegtijdig naar verslavingshulpverlening te leiden. Van augustus 2009 (start project) tot april 2010 zijn 37 jongeren naar ambulante hulpverlening geleidt. Hierdoor wordt voorkomen dat deze jongeren afglijden tot mogelijk zwerfjongeren en verslaafd raken aan drugs en/of alcohol.

Curatie en schadebeperking

We hebben de curatieve voorzieningen in 2010 op peil kunnen houden. Voor de zwaarste MO categorie uit het Ommelanderhuis en het Eemshuis hebben we gezamenlijk met Menzis een ketenregisseur aangesteld die de verschillende partijen als St. Huis, Lentis, VNN, SoZaWe en MJD begeleidt het persoonsgerichte herstelplan tot uitvoering te brengen.
Halverwege het jaar is de start gemaakt van de aanpak zorgwekkende overlastveroorzakers die met een Rechtelijke Machtiging tijdelijk in duurzaam verblijf Beilen worden ondergebracht. Vooralsnog zijn volgens planning vijf cliënten uit de doelgroep geplaatst.

De pilot multiprobleemgezinnen krachtwijken bleek tijdens een tussenevaluatie nog niet de slagkracht te bezitten zoals was gepland. Samen met alle samenwerkingspartners is gewerkt aan een doorstart waarbij de gezinscoach met behulp van een functionele mandaatovereenkomst met alle kernpartners doorzettingskracht kan organiseren. De pilot is verlengd tot 1 juli 2012.

Nazorg

Ambulante begeleiding is een belangrijk instrument om ex- dak- en thuislozen weer te integreren in de samenleving. Dit gebeurde tot voor kort met het instrumentarium van de AWBZ in de vorm van ondersteunende begeleiding psychosociaal. In 2010 hebben we afspraken gemaakt met de regiogemeenten deze verantwoordelijkheid stapsgewijs en met bijbehorende financiële middelen over te nemen.
Groningen heeft als centrumgemeente de taak om in enkele jaren een coherente provinciedekkende aanpak voor de nazorg van ex-gedetineerden te bevorderen. De echte nazorgtaak ligt bij elke gemeente apart, de ontwikkelingsfunctie om deze zorg in de regio tot een kwalitatief hoger niveau te tillen ligt bij ons. In 2010 zijn over de route hier naar toe afspraken gemaakt met zowel de verantwoordelijken op veiligheidsterrein als wel op zorgterrein in de regio.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Het is ons gelukt om de plannen uit het uitvoeringsplan 2010 te realiseren. Onze voorzieningen hebben een steeds betere provinciale dekking en we slagen er in voor bijzondere doelgroepen zoals de kommervolle overlastveroorzakers en risico jongeren een passend aanbod te ontwikkelen. Het ziet er echter tegelijkertijd naar uit dat ondanks deze successen de aantallen in de curatieve aanpak toch licht stijgen. Tegelijkertijd zijn er meerdere signalen dat op allerlei ondersteunende financieringsbronnen zal worden gekort. We zullen ons in 2011 gaan buigen om met mogelijk minder middelen een grotere groep hulpvragers te bedienen. Dit is de uitdaging voor de komende jaren.

Beleidsveld

Geweld in afhankelijkheidsrelaties

De overheid heeft de ambitie om het geweld in afhankelijkheidsrelaties terug te dringen. Daartoe investeert VWS tot 2012 door middel van het beleidsprogramma Beschermd en Weerbaar (2007) in de aanpak van geweld in afhankelijkheidrelaties. De stad Groningen heeft hierin door het in stand houden van een Advies en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG) een centrum functie voor de regiogemeenten.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Blijvend stoppen van geweld in afhankelijkheidsrelaties

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicator	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aantal meldingen van huiselijk geweld volgens vastgestelde werkwijze behandeld	■ 100%	■ 100%	
■ Aantal vervolg meldingen zelfde dader / slachtoffer	■ <30%	■ 19%	■ <30%

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

In 2010 hebben we de aanbevelingen van de commissie “Aanpak huiselijk geweld” uitgevoerd. Als resultaat hebben we met regiogemeenten een gezamenlijke aanpak voor de komende jaren vastgesteld. We hebben vrijwel alle aanbevelingen van de commissie gerealiseerd. We hebben de gemeentelijke regie verstevigd en het ASHG heeft in de gezamenlijke aanpak een belangrijke spilfunctie gekregen. Knelpunt blijft de financiering van de aanpak huiselijk geweld. In 2010 is dit met veel moeite gelukt.
Het Veiligheidshuis komt in deelprogramma 2 ‘Veilig’ van programma 3 ‘Leefomgeving’.

In stand houden van een ASHG

Het ASHG ontwikkelde zich in 2010 steeds meer tot een knooppunt van waaruit de aanpak van huiselijk geweld wordt gecoördineerd.

Project ouderenmishandeling

Het project ouderenmishandeling is in 2010 afgesloten. Als resultaat heeft dit project een methodische handleiding opgeleverd. De aanpak is verder geïntegreerd in de totale aanpak van huiselijk geweld. Het ASHG onderhoudt een netwerk van contactfunctionarissen in de regio die zich bezig houden met het tegengaan van geweld tegen ouderen.Conclusie

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We hebben de beoogde resultaten behaald, zowel bij het aanral meldingen als bij het aantal vervolg meldingen. Bij dat laatste streven we naar minder dan 30%, uiteindelijk waren er in 2010 19% vervolgmeldingen van hetzelfde slachtoffer of dader.
We hebben de aanbevelingen uit het rapport door de commissie “Aanpak van huiselijk geweld” uitgevoerd en bijna alle aanbevelingen gerealiseerd. De financiering van de aanpak blijft een probleem.

Beleidsveld

Overig

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Beleidsnota en uitvoering homo emancipatie
Zie Programma 9 Integratie en Emancipatie beleidsveld Emancipatie.

Vrijval structureel gereserveerde middelen voor taken MJD
Naar aanleiding van een raadsbesluit in 2008 heeft de MJD structureel een extra subsidie ontvangen van 330 duizend euro. Deze subsidie was bestemd voor de extra inzet die de MJD pleegt op terreinen als eerste opvang, maatschappelijk werk, raadsliedenwerk, risicomeiden, jeugd-en jongerenwerk en woonkans. Het raadsbesluit was gebaseerd op eerdere melding van de MJD dat zij in 2007 uit eigen middelen ruim 400 duizend euro had ingezet voor de toen geleverde inspanning. Zij gaf aan dat dit voor de jaren 2009 en verder niet meer mogelijk was. Uit een nadere analyse van de cijfers blijkt dat deze extra subsidie niet nodig is behalve op het punt van uitvoering van het huisverbod (60 duizend euro). Volgens afspraak is het budget voor de MJD met ingang van 2010 structureel verlaagd met 270 duizend euro.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Zoals in het programma Integratie en Emancipatie te lezen is, is er vanaf 2010 een emancipatienota van kracht getiteld ‘Emancipatienota 2010-2013 Kansen bieden, kansen pakken’.

FINANCIËN

Bestaand beleid Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2010	Verschil
		Lasten				
6.01	OCSW	Basisonderwijs	798	0	0	0
6.02	OCSW	(Voortgezet) speciaal onderwijs	328	0	0	0
6.03	OCSW	Voortgezet onderwijs	468	0	0	0
6.04	OCSW	Huisvesting scholen	13.985	17.022	26.598	-9.576
6.05	OCSW	Kansenbeleid / Vensterscholen	4.803	4.810	4.673	137
6.07	OCSW	Overige projecten onderwijs	5.572	5.685	5.663	22
6.08	OCSW	Natuur en duurzaamheidseducatie	1.607	1.623	1.560	63
6.22	OCSW	Emancipatiezaken	339	711	665	46
6.25	OCSW	Sociaal cultureel werk	14.822	18.091	18.892	-801
6.26	OCSW	Kinderopvang	5.489	6.083	5.930	153
6.27	OCSW	Maatschappelijke dienstverlening	3.249	3.120	3.088	32
6.28	OCSW	Jeugdhulpverlening	1.343	1.452	1.395	57
6.29	OCSW	Ouderenbeleid	1.326	2.355	2.347	8
6.30	OCSW	Gehandicaptenbeleid	77	77	77	0
6.31	OCSW	Maatschappelijke opvang	13.719	15.451	15.475	-24
6.32	OCSW	Verslaafdenhulpverlening	3.679	3.577	3.579	-2
8.05	SZW	Volwasseneducatie	1.300	1.728	1.677	51
		Totaal lasten	**72.904**	**81.785**	**91.619**	**-9.834**
		Baten				
6.01	OCSW	Basisonderwijs	0	0	0	0
6.02	OCSW	(Voortgezet) speciaal onderwijs	0	0	0	0
6.03	OCSW	Voortgezet onderwijs	0	0	0	0
6.04	OCSW	Huisvesting scholen	646	3.993	11.814	7.821
6.05	OCSW	Kansenbeleid / Vensterscholen	935	935	1.244	309
6.07	OCSW	Overige projecten onderwijs	2.058	1.585	1.648	63
6.08	OCSW	Natuur en duurzaamheidseducatie	400	177	170	-7
6.22	OCSW	Emancipatiezaken	0	45	45	0
6.25	OCSW	Sociaal cultureel werk	817	1.404	3.687	2.283
6.26	OCSW	Kinderopvang	1.324	1.401	1.452	51
6.27	OCSW	Maatschappelijke dienstverlening	51	192	192	0
6.28	OCSW	Jeugdhulpverlening	382	127	72	-55
6.29	OCSW	Ouderenbeleid	0	479	508	29
6.30	OCSW	Gehandicaptenbeleid	0	0	0	0
6.31	OCSW	Maatschappelijke opvang	3.678	3.592	3.828	236
6.32	OCSW	Verslaafdenhulpverlening	460	1	2	1
8.05	SZW	Volwasseneducatie	1.300	1.328	1.677	-57
		Totaal baten	**12.051**	**15.259**	**26.339**	**10.674**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-60.853**	**-66.526**	**-65.280**	**840**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	590	940	940	0
		Totaal onttrekkingen	442	2.142	2.142	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-61.001**	**-65.324**	**-64.078**	**840**

Nieuw beleid			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
6.22	OCSW	Uitvoering nieuwe beleidsnota emancipatie				
		incl homo emancipatie	50		50	
6.31	OCSW	Advies- en steunpunt huiselijk geweld	150		150	
6.31	OCSW	Nazorg na detentie	100		100	
	OCSW	Knelpunt a.g.v. volwasseneneducatie	165		165	
6.25	OCSW	Beheerpool accomodatienota beheer en WPG	75		75	
6.25	OCSW	Onderhoud speeltuinen	54		54	
		Totaal nieuw beleid	**594**	**0**	**594**	**0**

Toelichting

6.04 Huisvesting scholen **N** **1,8 miljoen**

Het volledig afbranden van de school in Gravenburg heeft er toe geleid dat de boekwaarde van het pand met 7,4 miljoen euro is afgewaardeerd naar 0. Hier staat de nog te ontvangen uitkering van de verzekering tegenover waardoor dit per saldo geen effect heeft op het resultaat.
Als gemeente hebben we de keuze gemaakt om kosten voor dekking van noodlokalen voor één jaar te verzekeren. Gelet op de omvang en complexiteit zijn de noodlokalen in Gravenburg langer nodig.Voor de kosten die op dit moment redelijkerwijs zijn in te schatten is een voorziening opgenomen wat tot een nadeel leidt van 1,3 miljoen euro.
Bij de afwikkeling in het kader van verzelfstandiging van het openbaar onderwijs zijn aanvullende vergoedingen verstrekt voor onder andere gymnastiek in lokalen die in eigen beheer zijn (nadeel 0,1 miljoen euro).
Door het niet tijdig kunnen afstoten van een onderwijspand aan de Antillenstraat worden meer energiekosten gemaakt dan waarmee in de eerste instantie rekening is gehouden (nadeel 0,1 miljoen euro). De overdracht van dit pand vindt medio 2011 plaats.
Het nieuwbouw project Violenstraat is stopgezet vanwege onvoldoende dekking. De voorbereidingskosten van 0,1 miljoen euro zijn ten laste gebracht van boekjaar 2010. De kredieten die uw raad beschikbaar heeft gesteld zijn vervallen.
Er ontstaat een technisch nadeel van 0,5 miljoen euro als gevolg van de bijdrage van OCSW aan ROEZ in verband met de herhuisvesting van het technasium (Werkmancollege). Per abuis is hiervoor in de begroting 2010 van OCSW geen onttrekking aan de reserve opgenomen. Via een bestemmingsvoorstel stellen wij voor om dit bedrag te ontrekken aan de reserve Herbouw Technasium Werkman ter dekking van de bijdrage aan ROEZ.
Er is een voordeel van 0,4 miljoen euro in verband met rente op de beklemde reserves van het Werkmancollege en het VMBO Noord Oost. Momenteel zijn de projecten (financieel) nog niet afgerond en zijn de rentebaten niet nodig voor de dekking van de kapitaallasten.
Er is een nadeel van 0,1 miljoen euro op huuropbrengsten onder andere door de brand in Gravenburg.

6.05 Kansenbeleid / Vensterscholen **V** **0,4 miljoen**

In 2009 is er brandschade ontstaan aan de Vensterschool Hoogkerk. Het door de verzekering uit te keren bedrag in verband met de brandschade is in 2009 geschat, maar blijkt nu hoger te zijn (voordeel 0,2 miljoen euro).
Het Project Dagarrangementen is eind 2010 inhoudelijk en financieel met het Rijk afgewikkeld. Per saldo valt een bedrag vrij van 135 duizend euro ten gunste van de gemeente. De overige verschillen bedragen per saldo 0,1 miljoen euro voordelig.

6.07 Overige onderwijsprojecten **nihil**

De Europese Aanbesteding, gericht op breedband verbindingen als dienst via bestaande glasvezelverbindingen heeft tot een gunning geleid, en wel aan Ziggo. De Coöperatie Eduglas heeft met Ziggo een contract afgesloten om alle 140 (school)locaties in 2010 aan te sluiten. De hierbij behorende werkzaamheden zijn door Ziggo conform contract en conform tijdpad uitgevoerd. Het restantbudget van 62 duizend euro valt vrij.

6.25 Sociaal cultureel werk **V** **1,5 miljoen**

Voor de AWBZ- pakketmaatregel is 1,3 miljoen euro beschikbaar. Hiervan is 0,8 miljoen euro niet besteed. Er is geen sprake meer van onderhoudsachterstand op sociaal culturele en welzijnspanden, waardoor de voorziening vrij kan vallen (0,1 miljoen euro voordeel). Daarnaast valt ook de voorziening Uitbreiding en verbouw sociaal cultureel werk vrij omdat het hier conform BBV een reserve betreft (voordeel 0,2 miljoen euro). De overige afwijkingen bedragen per saldo 0,4 miljoen euro voordelig.
Binnen het programma Krachtwijken zijn er projecten die deels of volledig worden gefinancierd door de corporaties. Om een financieel totaalbeeld te vormen worden deze kosten hier in beeld gebracht en vervolgens in rekening gebracht bij de corporaties, waardoor dit per saldo geen effect heeft. Het gaat om 1,2 miljoen euro.

6.31 Maatschappelijke opvang **V** **0,2 miljoen**

De rijksbijdrage voor daderhulpverlening in het kader van vrouwenopvang (Bescherm en Weerbaar) is niet voldoende gebleken. Het aantal uithuisplaatsingen is hoger uitgevallen dan geraamd. Dit levert een nadeel op van 0,2 miljoen euro. Daar staat een voordeel tegenover van 0,4 miljoen euro vanwege het niet geheel besteden van de middelen voor het programma Onder Dak.

8.05 Volwasseneducatie **V** **0,4 miljoen**

Een deel van de meerkosten van Volwasseneneducatie zijn gedekt met middelen uit het Participatiebudget.

BEWAAKTE
RIJWIEL
STALLING

PROGRAMMA 7
GEZONDHEID

Het vierjarig programma Gezonder Zorgen II loopt eind 2010 af. In 2010 bereiden we op basis van de resultaten van de gezondheidsenquête 2010 ons beleid voor de periode 2011-2015 voor. Vanaf de beginfase zullen we de relevante externe organisaties, belangenorganisaties en de gemeenteraad betrekken. Daarnaast stemmen we de (gezondheids)doelen nauw af met de WMO-doelen. Bij de uitwerking van het programma in de wijken werken we samen met de bewoners.

Relevante beleidsnota's
Gezonder Zorgen II (2007)
Aanpak overmatig alcoholgebruik jongeren 2008-2011 (2008)
Zorgen voor Morgen (2007)
Meerjarenprogramma 2008-2010 WMO (2008)
Duurzaamste Stad (2007)
Vroeg erbij en erbij blijven (2007)
Onder Dak (2008)
Pilot Multiproblemgezinnen Krachtwijken (2008)
Nota nazorg ex-gedetineerden (2008)

DEELPROGRAMMA'S

1 **Een gezonde wijk**

2 **Een gezonde leefstijl**

3 **Een gezonde zorg**

Gezondheid is een belangrijke voorwaarde voor mensen om mee te doen in de samenleving. Anderzijds levert maatschappelijk betrokken zijn weer een bijdrage aan de gezondheid van mensen. De rol van de gemeente is beperkt en vooral gericht op het voorkómen van gezondheidsproblemen en op de voorwaarden om gezond te kunnen leven en meedoen. Gezondheid wordt namelijk door veel verschillende factoren beïnvloed, die variëren van leefomgeving tot het hebben van werk en voldoende inkomen.
De gezondheidssituatie hangt nauw samen met de sociaaleconomische positie en in Nederland blijken de gezondheidsverschillen alleen maar toe te nemen. We richten onze aandacht daarom vooral op mensen in achterstandssituaties en op kwetsbare groepen. We bieden burgers die dat nodig hebben de noodzakelijke zorg en ondersteuning om te kunnen meedoen.

Evaluatie 2010

2010 stond in het teken van de evaluatie van het programma Gezonder Zorgen II. De succesfactoren waren een structurele financiering, een krachtige programmasturing en voldoende uitvoeringscapaciteit. Daarnaast was er grote waardering voor de wijze van interactieve beleidsontwikkeling. Een andere conclusie was dat er vele betrokken partijen en vele activiteiten waren, maar dat de focus van al deze betrokkenen niet altijd gezondheid was. Deze conclusies gebruiken we bij de opzet van de nieuwe nota gezondheidsbeleid van onze gemeente. Dat geldt ook voor de gegevens uit het Gezondheidsprofiel Groningen 2010 dat eind 2010 is gepresenteerd. Hieruit werd wederom duidelijk dat enkele onderwerpen blijvend aandacht verdienen, zoals sociaal economische gezondheidsverschillen, overgewicht en alcoholgebruik.
In de loop van 2010 werd duidelijk dat de landelijke Preventienota van het ministerie van VWS pas halverwege 2011 beschikbaar is. We baseren ons lokale gezondheidsbeleid onder meer op deze preventienota. Daarom is eind 2010 het proces om te komen tot een nieuwe Groninger nota gezondheidsbeleid gestart en verwachten we eind 2011 Gezonder Zorgen III gereed te hebben. In dit proces zijn onze belangrijkste partners nauw betrokken.

Deelprogramma 1

EEN GEZONDE WIJK

We willen wijken waar iedereen kan wonen en meedoen. Daarom stellen we hoge eisen aan de leefkwaliteit van de stad. Een prettige fysieke en sociale omgeving heeft een positief effect op de gezondheid van de bewoners. We willen bereiken dat zoveel mogelijk belemmerende factoren in de directe leefomgeving worden weggenomen. Sociaal isolement en binnenmilieu zijn ook in 2010 speerpunten van ons beleid.

Beleidsvelden

- Sociaal isolement
- Gezond binnenmilieu

Beleidsveld

Sociaal isolement

Sociaal isolement leidt vaak tot of wordt veroorzaakt door psychosociale problemen als depressiviteit en eenzaamheid. We willen mensen meer laten deelnemen aan de samenleving.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We wilden voorkomen dat mensen in een sociaal isolement terechtkomen, onder meer door hen te leren om te gaan met grote veranderingen in hun leven. We wilden problemen eerder signaleren. Daarvoor was het nodig dat professionals beter in staat werden gesteld om signalen te herkennen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Diverse activiteiten om sociaal isolement te voorkomen

Met behulp van een integrale aanpak met onze ketenpartners worden problemen nu eerder gesignaleerd. Deze signalen komen op de juiste plek terecht en zo de aanpak gericht plaatsvinden, waardoor erger kan worden voorkomen. Gerelateerd aan sociaal isolement zijn we van start gegaan met depressiepreventie, een VWS-speerpunt. In 2010 is het project “Geluk moet je pakken” (een project gericht op het voorkomen van depressie en sociaal isolement, toegespitst op de lokale behoefte), succesvol uitgebreid naar de wijk Lewenborg. De deelnemers waren erg enthousiast. Dit project was eerder ingevoerd in de Wijert. Tot slot is door “Buro Onderzoek en Statistiek Gemeente Groningen” onderzoek gedaan naar sociale uitsluiting in de wijk de Wijert (“Meedoen is Meetellen”).

GELD

Buget Wmo: collectieve preventie GGz, Gezonder Zorgen II

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Sociaal isolement voorkomen is geen korte termijn actie en er is moeilijk te meten of en hoe onze inspanningen bijdragen hieraan. Desondanks zijn we tevreden met onze inzet op dit gebied.

Beleidsveld

Gezond binnenmilieu

De meeste mensen zijn veel meer binnen dan buiten. De kwaliteit van het binnenmilieu is daarom belangrijk. Een slecht binnenmilieu zorgt voor een verhoogd risico op het ontstaan van astma. En verder kan het hoofdpijn, concentratieverlies en slechte leerprestaties veroorzaken. De kwaliteit van het binnenmilieu is onder andere te beïnvloeden door ventilatiegedrag en ventilatiemogelijkheden.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We wilden het binnenmilieu van scholen verbeteren, Stadjers hun ventilatiegedrag laten aanpassen en in bouw- en renovatieprojecten aandacht besteden aan het binnenmilieu.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Stookseizoen 2011
■ aantal deelnemende scholen met natuurlijke ventilatie aan de eendagsmethode	■ 20	■ 10	■ 13

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Diverse activiteiten gericht op een gezond binnenmilieu

De meeste basisscholen hebben inmiddels meegedaan aan de ‘eendagsmethode’ ter verbetering van het binnenmilieu in scholen. Scholen en besturen, die nog niet hebben meegedaan, zijn uitgenodigd om hieraan alsnog deel te nemen. Scholen die over mechanische ventilatie beschikken vielen af. Dat heeft er toe geleid dat er in 2010 op tien scholen in de stad de eendagsmethode heeft plaatsgevonden en we verwachten in het stookseizoen 2010/2011 nog 13 scholen te bezoeken.

De daadwerkelijke verbetering van het binnenmilieu als gevolg van bouwkundige en gedragsmaatregelen is lastig om inzichtelijk te krijgen. Er is een opzet gemaakt voor de toepassing van de ‘eendagsmethode’ voor voortgezet onderwijs. Voornamelijk scholen die in 2010 hebben deelgenomen aan de eendagsmethode hebben een aanvraag ingediend voor voorlichtingscampagnes over binnenmilieu zoals ‘Gezond, Fris en Slim’ en ‘Opgelucht Ademhalen’.

Het inzetten voor gezond, comfortabel en energiezuinig wonen heeft plaatsgevonden via de pilot Gemeentelijke Praktijk Richtlijn Stedenbouw, waarin ontwerpgegevens worden omgezet naar prestaties op het gebied van kwaliteit en duurzaamheid. De evaluatie van de kwaliteit van het binnenmilieu en energiebesparingeffecten in gerenoveerde woningen vindt niet standaard plaats. Ook bij de ontwikkeling van Meerstad wordt geadviseerd over binnenmilieu-aspecten.

GELD

Voor de eendagsmethode ontvangt de GGD rechtstreeks Rijksmiddelen, de overige activiteiten worden gefinancierd uit de reguliere budgetten.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Een langdurig resultaat bereiken in de verbetering van het binnenmilieu is een kwestie van lange adem. Herhaling van campagnes en metingen en het van tijd tot tijd onder de aandacht brengen van het belang van een goed binnenmilieu is noodzakelijk om enig effect te behalen.

Deelprogramma 2

EEN GEZONDE LEEFSTIJL

Ons gedrag, onze leefstijl, heeft een belangrijke invloed op onze gezondheid. We willen onze burgers wijzen op de voordelen van een gezonde leefstijl. Dat zal het maken van gezonde keuzes bevorderen. We richten ons vooral op overgewicht, alcoholgebruik van jongeren en (opvoedings)problemen in gezinnen.

Beleidsvelden

- Overgewicht
- Alcohol en jongeren
- Gezinsproblemen

Beleidsveld

Overgewicht

De toename van overgewicht is zorgwekkend, met name onder jongeren. Dit vormt een risico voor de gezondheid op kortere of langere termijn. Het bestrijden van overgewicht richt zich in het bijzonder op de jeugd in de aandachtswijken.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Veel Groningers hebben overgewicht; zo is 20% van de 14 jarigen en 41% van de volwassenen te zwaar. We streefden naar stabilisatie van het aantal 0-19 jarigen en het aantal volwassen met overgewicht. Het bestrijden van overgewicht richt zich in het bijzonder op de jeugd in de prioritaire wijken. In 2010 richtten we ons op een integrale aanpak van overgewicht met ketenpartners.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Diverse activiteiten overgewicht

Er wordt gestreefd naar een ‘community’ benadering, waarbij wordt aangesloten bij wat mensen bezig houdt. Wij hebben met succes een aanvraag ingediend bij het programma Gezonde Slagkracht van het ministerie van VWS om in de wijk Vinkhuizen te experimenteren met een community-based aanpak. Het pilotproject ‘Dik doun in Grunn’ is medio 2010 gestart en loopt tot 2014. Dit is een project waarbij gekeken wordt naar de achtergrond en oorzaken van het overgewicht. Met een integraal pakket aan maatregelen wordt vervolgens getracht de deelnemers gezond te laten afvallen.Verder zijn we in contact met Menzis over samenwerking op het gebied van overgewicht. Ook de basisschoolkinderen zijn niet vergeten in het stoppen van de toename van overgewicht: Schoolgruiten, de gezonde kantine en kookworkshops waren gericht op deze doelgroep.
De laatste gegevens van de GGD Groningen (Gezondheidsprofiel 2010) laten zien dat meer mensen zijn gaan bewegen. Bij volwassenen lijkt de stijgende trend voor overgewicht gestopt, maar nog steeds is één op drie stadjers te dik. Ook bij kinderen en jongeren lijkt stabilisatie in zicht: in 2009 heeft de Jeugdgezondheidszorg bij 5% van de 2-&3- jarigen en 18% van de 9-jarigen overgewicht geconstateerd, in 2008 was dit respectievelijk 8% en 19%.

GELD

Het programma ‘Dik Dounn’ wordt gefinancierd door het ZonMW-programma Gezonde Slagkracht. Een deel van de andere activiteiten komt voort uit reguliere middelen en een deel uit Gezonder Zorgen II.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We werken de laatste jaren hard aan een trendbreuk en in 2010 hebben we ons met name gericht op het bevorderen van een integrale aanpak met onze ketenpartners. Onze inzet zal de komende jaren onverminderd hard nodig zijn om de stabilisatie van het aantal Stadjers met overgewicht vast te houden.

Beleidsveld

Alcohol en Jongeren

Overmatig alcoholgebruik bij met name jongeren leidt op zowel de korte als de lange termijn tot gezondheidsproblemen als hart- en vaatziekten, hersenbeschadiging en depressie.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We wilden bereiken dat jongeren onder de 16 niet drinken, dat jongeren boven de 16 verantwoord omgaan met alcohol en dat ouders meer verantwoordelijkheid nemen voor het alcoholgebruik van hun kinderen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Diverse activiteiten alcohol en jongeren

Sinds 2008 voeren we een integraal plan uit 'Aanpak overmatig alcoholgebruik jongeren'. In dit plan zijn in totaal 45 maatregelen opgenomen in de sfeer van preventie, regelgeving en handhaving en voorwaarden. Het integrale plan 'Aanpak overmatig alcoholgebruik jongeren' kende in 2010 het laatste uitvoeringsjaar. Vrijwel alle voorgenomen activiteiten konden worden uitgevoerd; enkele lopen nog door in 2011. Jongeren boven de 16 drinken nog steeds veel (Gezondheidsprofiel 2010), maar het lijkt er op dat het excessief drinken iets is afgenomen. In 2004 gaf 44% van de 12-15 jarigen aan dat zijn/haar ouders het goed vinden dat hij/zij alcohol dringt, in 2008 is dit gedaald naar 16%.
Een voorbeeld van een voorgenomen activiteit is het project Maand van Liefde en Genot (april/mei 2010). In dit project krijgen scholen, jongerencentra en buurt- en clubhuizen onder meer workshops, trainingen en activiteiten aangeboden op het gebied van seksuele vorming, middelengebruik (alcohol & drugs), anticonceptie en homoseksualiteit. Ook grenzen stellen en omgaan met groepsdruk komen aan de orde. De VMBO-, praktijkonderwijs en leerwegondersteunende scholen waren erg enthousiast en hebben dit jaar veel aanvragen ingediend.

GELD

De activiteiten worden grotendeels bekostigd uit het budget Gezonde & Veilige School, Integraal Jeugdbeleid en Gezonder Zorgen II.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Uit het Gezondheidsprofiel 2010 van de GGD Groningen blijkt dat het drankgebruik onder jongeren tot 16 jaar aantoonbaar is afgenomen. Mogelijk komt dit ook doordat ouders meer verantwoordelijkheid nemen. Er kan bij deze constateringen niet een één op één relatie worden gelegd met onze aanpak, maar deze heeft zonder twijfel bijgedragen.

Beleidsveld

Beleidsveld Gezinsproblemen

Voor veel gezondheids- en maatschappelijke problemen op latere leeftijd wordt de kiem gelegd in de opvoedingssituatie. Ontoereikende opvoedingskwaliteiten van ouders zorgen – zeker in combinatie met onvoldoende financiële mogelijkheden om gezonde keuzes te maken – voor verstoring van de wenselijke fysieke, psychische en emotionele ontwikkeling van (jonge) kinderen en pubers. Daarom willen we ouders voor wie opvoeden (te) moeilijk is ondersteunen. Vooral ouders die ook nog weinig geld hebben.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We stelden ons als doel om te voorkomen dat opvoedingsvragen tot problematische opvoedingssituaties leiden. We wilden kindermishandeling voorkomen en àls het voorkomt zorgen dat het zo spoedig mogelijk stopt en er hulp wordt geboden. Dat vereist een adequate zorgketen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Centra voor Jeugd en Gezin

In 2010 is met de CJG vorm gegeven aan de volgende drie functies:

- inloop voor informatie, advies en ontmoeting;
- opvoed- en opgroeipraktijk;
- sluitende aanpak zorg.

Specifiek voor 2010 geldt dat we de nota ‘Het Groningse Centrum Jeugd en Gezin – perspectief eind 2011’ hebben vastgesteld. Hierin komen onder andere de opgaven tot eind 2011 aan bod. Voor nader informatie wordt verwezen naar programma 6a.

Multiproblemgezinnen en Krachtwijken

In 2010 is de pilot multiprobleemgezinnen uitgevoerd in de krachtwijken. Hierbij bieden gezinscoaches voor een langere periode praktische hulp aan gezinnen met veel en complexe problemen. De gekozen aanpak leidde helaas niet tot het gewenste resultaat. Daarom hebben we eind 2010 voorbereidingen getroffen voor een doorstart.

Geschoolde Zorg

Geschoolde Zorg, een project waarbij sociaal verpleegkundigen extra ondersteuning bieden aan scholen met veel opvoedingsproblematiek, werd ingevoerd op 10 nieuwe scholen voor basisonderwijs en één school voor Voortgezet Onderwijs. In totaal werden bijna 2.000 kinderen besproken in de interne zorgstructuur op school. De sociaal verpleegkundige ondersteunt de school en ouders bij de zorg voor deze kinderen.

Opvoedingsondersteuning

Naast de vele activiteiten die vanuit de CJG’s in 2010 zijn ondernomen willen we enkele opvoedingsondersteuningsprojecten hier nog noemen. We hebben in 2010 vooral ingezet in de prioritaire wijken. Via ‘Moeders informeren Moeders’ hebben in 2010 28 ‘bezoekmoeders’ 31 jonge moeders begeleid bij de opvoeding van hun jonge babies. In het CJG Beijum is een groepsconsultatiebureau waar ouders ervaringen met de (op)voeding en ontwikkeling van hun kinderen uitwisselen. Er zijn in 2010 vier groepen geweest met elk 6 á 8 deelnemers. Een ander project ‘Stevig Ouderschap’ heeft als doel het voorkomen van ernstige opvoedproblemen waaronder kindermishandeling. We hebben ons met name gericht op gezinnen met een pasgeboren kind in de wijken De Hoogte en de Indische Buurt. Er wordt gebruik gemaakt van een signaleringsmethodiek met daaraan gekoppeld een interventie in de vorm van extra huisbezoeken. In totaal zijn er 14 trajecten gestart in 2010. Het project ‘Instapje’ is een spel-leerprogramma met als doel het verbeteren van de inbreng van allochtone ouders in de interacties met hun kind. In 2010 zijn 19 trajecten van start gegaan.

Kindermishandeling
De landelijke meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld wordt verplicht voor instellingen die met kinderen en ouders werken. In tegenstelling tot eerdere berichten wordt de meldcode pas in het voorjaar van 2011 verplicht in plaats van eind 2010. Dit geeft instellingen iets meer tijd om de meldcode alsnog te implementeren. In 2010 is de scholing 'preventie en aanpak kindermishandeling' ontwikkeld door GGD Groningen en Bureau Jeugdzorg Groningen. De meldcode is een onderdeel hiervan. In de tweede helft van 2010 heeft al de helft van de Jeugdgezondheidszorgmedewerkers deze scholing genoten. De andere helft volgt in 2011.
Er is in 2010 een pool van trainers opgesteld bestaande uit professionals van GGD, BJZ en ASHG. Nadat zij voldoende opgeleid zijn, kunnen zij de scholing 'preventie en aanpak kindermishandeling' geven in instellingen in de stad en provincie die met kinderen en ouders werken.
2010 stond ook in het teken van de website RAAK , www.raakgroningen.nl. Deze is begin 2011 online gekomen. Er staat veel informatie op voor hulpverleners en instellingen kunnen zich online aanmelden voor de scholing.
De Provincie werkt aan het ontwikkelen van een digitale meldcode.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Op het gebied van opvoedingsondersteuning hebben we bewust gekozen om in te zetten op de prioritaire wijken. De uitgevoerde projecten zijn behoorlijk succesvol geweest. Dit blijkt uit het aantal trajecten en mensen die we in 2010 hebben bereikt. De inzet bij het project Geschoolde Zorg wordt door scholen zeer gewaardeerd.

Met de doorloop van het project Kindermishandeling (en de daarbij behorende middelen) tot eind 2011, hebben we de mogelijkheid om op de ingeslagen weg door te gaan en alle doelen te verwezenlijken. Dit om uiteindelijk een sluitende aanpak kindermishandeling in de regio/provincie Groningen te realiseren en borgen, zodat we kindermishandeling kunnen voorkomen of, in voorkomende gevallen, ervoor kunnen zorgen dat het acuut stopt en adequate hulp geboden wordt. Alle voorgaande maatregelen hebben bijgedragen aan het voorkomen dat opvoedingsvragen tot problematische opvoedingsituaties leiden.

Deelprogramma 3

EEN GEZONDE ZORG

We willen dat de zorg voor onze inwoners zo goed mogelijk is, ook wanneer zij niet in staat zijn expliciet om deze zorg te vragen. We willen zorgen voor een veilige en gezonde omgeving waarin infectieziekten zo min mogelijk de kans krijgen zich te verspreiden.
Wanneer mensen zorg en voorzieningen nodig hebben, willen wij een zo goed mogelijke service verlenen door ons zorgloket continu te verbeteren.
Als gemeente willen we graag goede ketenzorg, afstemming van zorg en netwerken in de wijken, zowel voor jeugd als ouderen. Ook daarin zijn de huisartsen / eerstelijn een belangrijke schakel. We gaan in 2010 dan ook nadrukkelijker afspraken maken over samenwerking met huisartsen op een aantal aanpalende beleidsterreinen.

Beleidsvelden

- Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
- Infectieziektenbestrijding
- Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen
- WMO, individuele voorzieningen

Beleidsveld

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

De openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz) richt zich op mensen die buiten de boot vallen door psychische- of verslavingsproblemen of doordat ze het moeilijk vinden deze snelle maatschappij bij te houden. Niet alleen deze mensen, maar ook hun kinderen lopen extra gezondheidsrisico's.
Groningen heeft als centrumgemeente een coördinerende taak op het gebied van OGGz in de provincie.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen dat mensen met psychische- verslaving- en/of andere problemen de hulp krijgen die ze nodig hebben om hun leven weer zo goed mogelijk op orde te krijgen. Daarbij willen we voorkomen dat mensen afglijden naar dak- en thuisloosheid, willen we vereenzaming en verloedering voorkomen en willen we dat een ieder in staat wordt gesteld deel te nemen aan de samenleving.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Diverse activiteiten OGGZ
In 2010 hebben we de beleidsvelden Openbare Geestelijke Gezondheidszorg en Maatschappelijke Opvang met elkaar vervlochten door onder andere de financiering samen te brengen. Er wordt gewerkt met één uitvoeringsplan 'Onder Dak'. We hebben als OGGz-centrumgemeente in 2010 veel energie gestoken in de samenwerking met de regio. De activiteiten worden nader toegelicht bij programma 6b.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Het is ons gelukt om de plannen uit het uitvoeringsplan 2010 te realiseren. Onze voorzieningen hebben een steeds betere provinciale dekking en we slagen er in voor bijzondere doelgroepen zoals de kommervolle overlastveroorzakers en risico jongeren een passend aanbod te ontwikkelen. Het ziet er echter tegelijkertijd naar uit dat ondanks deze successen de aantallen in de curatieve aanpak toch licht stijgen. Tegelijkertijd zijn er meerdere signalen dat op allerlei ondersteunende financieringsbronnen zal worden gekort. We zullen ons in 2011 gaan buigen om met mogelijk minder middelen een grotere groep hulpvragers te bedienen. Dit is de uitdaging voor de komende jaren.

Beleidsveld

Infectieziektenbestrijding

Doelen

Wat wilden we bereiken?

De verspreiding van – nieuwe – infectieziekten wilden we voorkomen. We werkten aan het terugdringen van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA's) en Aids. Daarnaast werkten we aan het behouden / beschermen en bevorderen van de seksuele gezondheid.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Diverse activiteiten infectiebestrijding

Vier keer per week vinden er SOA-spreekuren bij de GGD en het UMCG plaats. Vanwege de toenemende druk op de wachtlijst in 2010 hebben we een aantal maanden een extra spreekuur gedraaid. Ook zijn er Hepatitis B-vaccinatiespreekuren voor mannen die seks hebben met mannen en voor prostituees.
Wekelijks is er in de huiskamer op de tippelzone van het StraatProstitutieProject een medisch spreekuur en eveneens een verpleegkundig spreekuur. Met de jongensprostituees hebben medewerkers vooral contact via het chatproject, maar ook worden jongens aangesproken in openbare ontmoetingsplaatsen. Risicogroepen worden voorgelicht, in veel gevallen in hun eigen omgeving (middelbare scholen, buurt- en clubhuizen, jongerenactiviteiten, maar ook seksbedrijven).
Ook is er regelmatig contact met professionals (jongerenwerkers, medewerkers jeugdgezondheidszorg, leerkrachten, UMCG, huisartsen etc) en wordt er twee keer per jaar een nieuwsbrief uitgebracht.
Zowel voor de groep asielzoekers als Antilianen en Arubanen (project Amor y Salú) worden preventie-projecten uitgevoerd samen met de doelgroep.
De Maand van Liefde en Genot heeft in april/mei 2010 plaatsgevonden. Het Tour of Love project is ook bij de Maand van Liefde en Genot ingezet en eveneens bij jeugdsozen en festiviteiten.
In 2010 zijn er twee tevredenheidsonderzoeken naar het spreekuur bij de GGD gehouden waarin gemiddeld een 9 gescoord werd.

Wij werken aan het beschermen, bewaken en bevorderen van een goede seksuele gezondheid van de bevolking van de provincie Groningen. Het gaat hier zowel om de fysieke gezondheid (seksueel overdraagbare aandoeningen), psychische gezondheid als om het gedrag op het gebied van seksualiteit en relaties. De activiteiten richten zich op bewustwording van de bevolking, geven van laagdrempelige informatie, specifieke doelgroepen, en preventie en curatie. We geven zoveel mogelijk advies en informatie op plekken waar de doel- / risicogroepen te vinden zijn. Verder zoeken wij actieve samenwerking met ketenpartners om deze doelstelling te behalen en houden ons daarnaast bezig met het organiseren van o.a. bijscholingen, workshops en trainingen voor en aan andere professionals in het werkveld.

GELD

Een deel komt uit GZII en een deel uit specifieke Rijksmiddelen

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Preventie onder de doelgroepen blijft continue aandacht vragen, waarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van methoden die dicht bij de doelgroepen (jongeren, allochtonen, mannen die seks hebben met mannen, drugsgebruikers en prostituees) staan

Beleidsveld

Jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We wilden via een integrale jeugdgezondheidszorg (JGZ) 0-19 jaar alle kinderen in beeld hebben en hun ontwikkelingskansen optimaliseren. We wilden zo veel mogelijk voorkomen dat kinderen tussen wal en schip belanden. Dit wilden we bereiken door een doorlopend – preventief – aanbod jeugdgezondheidszorg voor alle kinderen, een sluitende zorgketen Jeugd en laagdrempelige toegangspoorten voor hulp in de vorm van Centra voor Jeugd en Gezin.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Integrale Jeugdgezondheidszorg 0-19

Per 1 januari 2009 is de organisatorische samenvoeging van de JGZ 0-4 met de divisie LGZ&J een feit. In 2010 heeft de visie-ontwikkeling over de inhoudelijke integratie van de JGZ 0-4 en 4-19 tot de integrale JGZ 0-19 plaatsgevonden. Een plan van aanpak daartoe is opgesteld. Zowel vanuit Zorg voor Jeugd Groningen als in afstemming met gemeenten is de rol van de JGZ 0-19 als kernpartner binnen de CJG's helder ingevuld.

Elekronisch Kinddossier

Vanaf januari 2010 is het elektronisch kinddossier (EKD) operationeel. In 2010 is gewerkt aan een grondige implementatie en is zorggedragen voor een goede scholing en begeleiding om een uniform gebruik van het EKD door alle jeugdgezondheidsmedewerkers te bevorderen. Na de implementatiefase van het EKD is 2010 verder gebruikt om registraties in het EKD kwalitatief op een hoger niveau te brengen. Het belangrijkste doel voor de invoering van het EKD is: het zo goed mogelijk in beeld krijgen van alle kinderen (0-19).

Zorg voor Jeugd

De zorgcoördinatoren zijn geïnstrueerd en geschoold op de uitgangspunten van Zorg voor Jeugd Groningen (Verwijsindex) conform de bestuurlijke afspraken in de kadernota en de uitvoeringsnotitie zorgcöordinatie. Een deel van het scholingsprogramma is gezamenlijk door BJZ- en GGD-zorgcoördinatoren doorlopen. Medio januari 2010 is de provinciale verwijsindex ZvJG (Dit is een digitaal systeem dat risicosignalen van hulpverleners over jongeren (tot 23 jaar) bij elkaar brengt) opengesteld voor signalen en eind januari heeft de eerste match plaatsgevonden. Conform verwachting zijn de meldingen de maanden daarna toegenomen en hebben de coördinatoren zorgcöordinatie uitgevoerd. Periodiek is in verschillende maand- en kwartaalrapportages deze groei weergeven.

Sinds het eerste kwartaal 2010 kunnen JGZ-ers een signaal afgeven in ZvJG. Een aantal knelpunten zijn sinds die periode helder geworden. Om de gesignaleerde knelpunten te kunnen oplossen dan wel hanteerbaar te maken, is in het laatste kwartaal van 2010 een deskundigheidsbevorderingsprogramma opgezet en in januari 2011 zal een begin worden gemaakt met de uitvoering. In 2010 heeft de JGZ in totaal 858 signalen, waarvan 296 voor de stad Groningen, richting ZvJG doorgezet.

Spraak / taalproblemen

Uit de heroriëntatie op de huidige inzet van preventieve logopedische screening is een aantal aanbevelingen en verbeterpunten naar voren gekomen. Deze zijn in 2010 uitgewerkt in een nieuwe werkwijze die vanaf januari 2011 uitgevoerd zal worden. In aanvulling op de huidige werkwijze zal het door het RIVM aanbevolen screeningsinstrument SNEL ingevoerd en gebruikt worden. Op grond van de inschatting en screening van de consultatiebureau-professional zal indicatiestelling en toeleiding naar Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) voorzieningen plaatsvinden. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de taalomgevingsanalyse. Binnen het CJG zal een logopedisch spreekuur plaats gaan vinden. Dossieropbouw en monitoring vindt plaats in het EKD.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De doelen zijn grotendeels behaald. We hebben door grotere betrokkenheid bij de CJG's invulling gegeven aan het bereiken van een doorlopend-preventief-aanbod jeugdgezondheidszorg voor alle kinderen. Ook is de Verwijsindex in 2010 gerealiseerd. De zorgcoördinatoren en de JGZ-professionals hebben inmiddels scholing ontvangen om dit instrument goed te kunnen toepassen. De aanbevelingen op het gebied van spraak- en taalproblemen zijn omgezet in een nieuwe werkwijze.

Beleidsveld

WMO, individuele voorzieningen

Binnen het brede beleidsveld WMO – zie ook de paragraaf WMO in deze programmabegroting – is een aantal doelen en activiteiten benoemd die onder het programma gezondheid vallen. Alleen deze worden hier genoemd.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We wilden mensen met een beperking betere kansen bieden om volwaardig mee te doen aan de samenleving. We wilden de kwaliteit van de professionele ondersteuning bevorderen en hierop toezicht houden. Daarnaast wilden we ervoor zorgen dat inwoners langer zelfstandig kunnen blijven wonen en actief meedoen in de samenleving.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Compensatiebeginsel

Bij de introductie van de Wmo is voor een deel aangesloten bij de uitgangspunten van de voormalige Wet voorzieningen gehandicapten (Wmo). In de Wmo staat de compensatieplicht van de gemeente centraal. Het is daarbij van belang dat dat burgers in onze stad zo goed mogelijk kunnen participeren.

Om hieraan invulling te geven is contact met de burgers van de stad cruciaal. Via klantenpanels en voorlichting aan doelgroepen wordt de verstrekking van voorzieningen besproken. Opzet is informatie te brengen, maar ook te halen. Uit de contacten met de adviesorganen en het cliënttevredenheids-onderzoek blijkt dat de cliënt positief is over de verstrekking van Wmo-voorzieningen.

Om nader invulling te geven aan genoemde compenstatieplicht in de Wmo willen we 'meer' het gesprek aangaan met de burger. Voor de verstrekking van individuele voorzieningen geldt dat we in 2010 bij de intake niet alleen de beperkingen in kaart brengen (zoals nu), maar juist ook de mogelijkheden willen bespreken. Dit om de zelfredzaamheid van burgers te vergroten en waar mogelijk op zoek te gaan naar alternatieve oplossingen of mogelijkheden te verkennen waarin de burger zijn capaciteiten kan inzetten. We zijn hiertoe in 2010 op een verkennende manier (pilot) gestart met de verbreding van de consulentenfunctie.

Duidelijk is dat deze nieuwe werkwijze niet alleen een verandering bij de professional vraagt, maar ook bij de burger (van vraag- naar resultaatgericht). De nieuwe werkwijze betekent meer dan voorheen het leveren van maatwerk waarin de oplossing een combinatie kan zijn van algemene, collectieve en/of individuele voorzieningen. In de 2e helft van 2011 verwachten we hiervan de eerste resultaten.

GELD

Dit wordt gefinancierd uit het bestaande Wmo budget.

Eigen bijdrage systematiek
In de eerste helft van 2010 hebben we onderzocht op welke manier we het beste invulling kunnen geven aan nieuw eigen bijdrage beleid dat past binnen de uitgangspunten:

- Het beleid doet recht aan “De sterkste schouders dragen de zwaarste lasten”;
- Er wordt geen beleid gevoerd dat een bepaalde groep onevenredig zwaar treft;
- Er wordt zoveel mogelijk consistent beleid gevoerd;
- De administratieve last voor cliënt en gemeente blijft tot een minimum beperkt;
- Het beleid brengt de toegankelijkheid van de voorzieningen niet in gevaar.

In september 2010 hebben we in een brief aan de gemeenteraad de contouren geschetst van het eigen bijdrage beleid zoals ons dat nu voor ogen staat. In het kort komt het erop neer dat we een eigen bijdrage willen gaan vragen voor alle individuele voorzieningen behalve voor rolstoelen en collectief vervoer. Nu gebeurt dat alleen nog voor hulp bij het huishouden. Dat betekent dat meer burgers een eigen bijdrage moeten gaan betalen voor een individuele Wmo voorziening en daarmee zelf ook bijdragen aan de compensatie van hun beperkingen.

December 2010 is een voorstel tot wijziging gemaakt die een vertaalslag heeft gekregen in concepten van een Verordening, een Besluit en een Verstrekkingenboek. Inmiddels zijn deze ter inspraak voorgelegd aan het Platform Wmo, de adviesraad voor het gehandicaptenbeleid en de ouderenraad.

GELD
Dit wordt gefinancierd uit het bestaande Wmo budget.

Algemeen gebruikelijke voorzieningen
In 2010 is een gewijzigde Verordening Wmo voorzieningen vastgesteld, die per 1 januari 2011 is ingegaan. De gemeente Groningen heeft in artikel 3, lid 2 onder b opgenomen dat geen voorziening wordt verstrekt indien deze, gelet op de situatie van de persoon van de aanvrager, algemeen gebruikelijk is.

Alhoewel de Verordening wel mogelijkheden biedt, wordt in de uitwerking (= verstrekkingenboek) nog geen voorstel gedaan om meer voorzieningen algemeen gebruikelijk te verklaren. De intentie is wel hiervoor in 2011 met voorstellen te komen. Eerst wordt nu onderzocht in hoeverre Groninger woningcorporaties en vrijwillige hulpdiensten in de wijk nadrukkelijker een rol kunnen spelen bij vervanging van woonvoorzieningen om de gevolgen hiervan voor de burger te beperken.

GELD
Dit wordt gefinancierd uit het bestaande Wmo budget.

Digitalisering aanvragen en dossier
Digitalisering heeft door ICT-problematiek in 2010 niet plaats gevonden en staat nu gepland voor 2011.

GELD
Deze werkzaamheden worden gefinancierd uit de Integratie-uitkering Wmo en het projectbudget Stad en Stadhuis.

Project 'HV2plus'
In het afgelopen jaar hebben we voor circa 5 gezinnen het instrument HV2+ ingezet. Het ging hier om gezinnen met complexe problematiek; een acute ontregelde situatie waarbij de begeleiding is ingezet om toe te geleiden naar langdurige hulp (AWBZ, Behandeling e.a.). In de praktijk blijkt dat een periode van 3 maanden te kort is, zodat deze in alle trajecten voor 6 maanden is ingezet. Deze inzet gebeurt in nauw overleg met de zorgcoördinatie van de CJG's en/of OGGZ.
Omdat de aantallen aanvragen c.q. ondersteuning lager waren dan verwacht hebben we een onderzoek laten doen naar de doelmatigheid van het instrument. Uit het onderzoek blijkt dat deze nieuwe regeling aan het al complexe voorzieningenbeleid onvoldoende toegevoegde waarde heeft. In situaties waar vanuit de zorgcoördinatie CJG en OGGz blijkt dat geen alternatieve oplossing voorhanden is, bieden we kortdurende oplossingen (maatwerk). Verder blijkt dat de vraag naar kortdurende hulp vaak zelf nog wel kan worden opgevangen, maar dat het vaker gaat om langdurige hulp. Deze benodigde langdurige hulp wordt in sommige situaties opgelost door een "zeer ervaren" hulp bij het huishouden in te zetten.

GELD
Dit wordt gefinancierd uit budget Ondersteunende begeleiding.

Pakketmaatregel AWBZ
De herindicatie door de Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) van alle mensen die begeleiding ontvingen heeft langer geduurd dan voorzien en mede daardoor was niet meteen duidelijk wat de gevolgen zouden zijn. Begin 2010 heeft de gemeenteraad besloten om incidenteel een budget van 1,3 miljoen euro te reserveren voor diverse tijdelijke maatregelen. Een belangrijke maatregel was de voorlopige voortzetting van de dagopvang. Daarnaast hebben we bijvoorbeeld extra geld gereserveerd om extra aanvragen van huishoudelijke hulp te financieren.
In de loop van 2010 heeft het CIZ de herindicaties afgerond en hebben we onderzoek gedaan om de gevolgen van de AWBZ-pakketmaatregel in kaart te brengen. Het blijkt dat er minder mensen door getroffen zijn dan aanvankelijk (landelijk) werd aangenomen. Veel zorgaanbieders hebben hun cliënten ondersteund in hun herindicatietraject en een eventuele bezwaarprocedure; voor een aantal doelgroepen is het beleid tussentijds verzacht. Uit ons onderzoek blijkt dat de invoering van de pakketmaatregel tot nu toe niet heeft geleid tot acute problemen. Een deel van de mensen vond andere oplossingen, doet een extra beroep op mantelzorg of maakt gebruik van andere voorzieningen in de gemeente. Dit betekent niet dat er geen problemen aanwezig kunnen zijn of nog zullen ontstaan waar wij op dit moment geen zicht op hebben.

GELD
Wij financieren deze werkzaamheden uit het Wmo budget.

Wetswijziging WMO
Door de wetswijziging diende de gemeente de huishoudelijk hulp opnieuw aan te besteden. Voor de cliënten met een alfahulp (1.600) gold dat zij moesten kiezen voor huishoudelijk hulp in natura (niet meer door een alfahulp maar door een medewerker in dienst bij de aanbieder) of voor een persoonsgebonden budget (PGB). Omdat de aanbieders het grootste gedeelte van de alfahulpen in loondienst hebben genomen, konden de meeste cliënten de eigen hulp behouden. In totaal heeft circa 10% van de cliënten (160) gekozen voor een persoonsgebonden budget. Door zorgvuldige afstemming en goede communicatie is deze operatie zowel door de cliënten als de gemeente vrijwel geruisloos verlopen.

GELD
Dit wordt gefinancierd uit het bestaande Wmo budget.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
In grote lijnen zijn de gestelde doelen gehaald of in een duidelijk proces gezet. Soms is de keus gemaakt om het proces in een wat rustiger tempo te laten verlopen zoals bijvoorbeeld bij algemeen gebruikelijk. Juist in die zaken die gevolgen hebben voor de cliënten is het belangrijk om een zorgvuldig traject te volgen. De constante hoge waardering van onze burgers voor de uitvoering van de Wmo bevestigt dat we het in Groningen goed op orde hebben.

FINANCIËN

Bestaand beleid Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2010	Verschil
		Lasten				
4.05	HVD	Infectieziektenbestrijding	4.440	5.975	6.315	-340
4.06	HVD	Openbare gezondheidszorg	23.048	26.078	27.624	-1.546
4.07	HVD	Voorziening ouderen en gehandicapten	13.426	12.314	12.222	92
4.08	HVD	Huishoudelijke verzorging	16.389	16.510	17.431	-921
		Totaal lasten	**57.303**	**60.877**	**63.592**	**-2.715**
		Baten				
4.05	HVD	Infectieziektenbestrijding	3.669	5.225	5.555	330
4.06	HVD	Openbare gezondheidszorg	18.908	21.851	23.115	1.264
4.07	HVD	Voorziening ouderen en gehandicapten	969	431	646	215
4.08	HVD	Huishoudelijke verzorging	1.877	2.549	2.595	46
		Totaal baten	**25.423**	**30.056**	**31.911**	**1.855**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-31.880**	**-30.821**	**-31.681**	**-860**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	0	0	0	0
		Totaal onttrekkingen	0	893	893	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-31.880**	**-29.928**	**-30.788**	**-860**

Toelichting

4.05 Infectieziektenbestrijding **nihil**

Door meer omzet in verband met regiotaken Reizigersadvisering en TBC bestrijding zijn de baten hoger geweest dan begroot. Tegenover deze inkomsten staan extra uitvoeringsuitgaven voor Reizigersadvisering en TBC bestrijding.

4.06 Openbare gezondheidszorg **N** **0,3 miljoen**

In 2010 zijn diverse projecten opgestart die extra personele inzet vergen. Aangezien het om extra (gesubsidieerde) projecten gaat staan er tegenover de stijging in lonen en salarissen extra (subsidie) inkomsten (1,3 miljoen euro). De overschrijding op lonen en salarissen die niet direct worden gedekt door extra (subsidie) inkomsten worden volledig afgerekend met de H&OG.

Door inzet voor het project DaFinci, het op orde brengen van de kwaliteit van de middelenafdelingen en een CIO knelpunt in de begroting, is er een negatief resultaat gerealiseerd van 180 duizend euro.

Met ingang van 1 januari 2010 is een deel van de wijzigingen van de Wet lijkbezorging van kracht. De euthanasieschouwen kunnen vanaf deze datum niet meer gedeclareerd worden bij het Openbaar Ministerie. Het bestuur van de H&OG heeft in het najaar van 2009 besloten dat deze kosten gedeclareerd moeten worden bij de gemeente van overlijden. De gemeente Groningen is daar deels voor gecompenseerd in het Gemeentefonds, echter dat bedrag is nog niet aan de HVD overgedragen, nadeel 70 duizend euro.

4.07 Voorziening ouderen en gehandicapten **V** **0,3 miljoen**

De lagere kosten voor de verstrekkingen woonvoorzieningen in 2010 van 126 duizend euro zijn vooral het gevolg van het feit dat het aantal aanvragen in 2010 ten opzichte van 2009 met ongeveer 5% is gedaald.
Op de vervoervoorzieningen is een nadelig resultaat van 55 duizend euro gerealiseerd door:

- de incidentele inzet van 200 duizend euro voor het meerjarenprogramma toegankelijkheid bushaltes (voortvloeiend uit het raadsbesluit van december 2009).;
- lagere kosten voor vervoersvoorzieningen van 145 duizend euro doordat de kostenstijging voor collectief vervoer ten opzichte van de begroting is achtergebleven (0,1% versus 4%).

De kosten voor verstrekkingen van rolstoelen komen 425 duizend euro lager uit dan begroot. De voornaamste verklaring hiervoor is dat de stijgende trend in het aantal aanvragen van 2009 zich in 2010 niet heeft doorgezet en er in vergelijking met 2009 meer rolstoelen herverstrekt zijn uit het depot (335 herverstrekkingen, een stijging van 90 ten opzichte van 2009).
Daarnaast is op deze productgroep sprake van een nadeel op de apparaatskosten WMO van 189 duizend euro. Dit is met name het gevolg van de extra kosten voor de afbouw van de afdeling indicatie-advisering.

4.08 Huishoudelijke verzorging **N** **0,9 miljoen**

Per saldo wijken de werkelijke reguliere kosten voor 2010 voor huishoudelijke hulp in natura (nadeel 784 duizend euro) en voor persoonsgebonden budgetten (voordeel 834 duizend euro) met 50 duizend euro voordelig af van de begroting (totale budget 13,0 miljoen euro). Er is echter wel sprake van een substantiële verschuiving van verstrekkingen met PGB's naar verstrekkingen in natura. Deze verschuiving is te verklaren uit de wetswijziging rond alfahulpen, die per 1-1-2010 is ingegaan. Op grond van deze wetswijziging wordt nu namelijk uitgesloten dat zorgaanbieders huishoudelijke hulp in natura nog langer via alfahulpen mogen leveren. De achtergrond van deze maatregel was dat de invoering van de WMO op 1 januari 2007 het ongewenst effect had dat veel medewerkers van thuiszorgorganisaties hun baan dreigden te verliezen, om vervolgens tegen een lager tarief als alfahulp weer bij de zelfde client aan het werk te moeten gaan.
Er is een incidenteel nadeel van 160 duizend euro op de verstrekkingen en PGB's.
De afwijkingen op de WMO-apparaatskosten bedraagt op deze productgroep 370 duizend euro voordelig onder andere door efficiënter werken in de keten, waardoor meer tijd vrij komt voor het gesprek met de cliënten.
Doordat de functie van projectmanager WMO in 2010 ongeveer een half jaar vacant is geweest, is in 2010 een incidentele vrijval op het budget voor WMO-coördinatie gerealiseerd (0,1 miljoen euro).
Uit de juni- en september-circulaire 2010 vloeien verlagingen van de integratie-uitkering voor de WMO 2010 voort van 109 duizend euro respectievelijk 1,125 miljoen euro. Deze verlagingen betreffen het volledige WMO-taakveld, maar worden hier zichtbaar gemaakt.

PROGRAMMA 8A
SPORT EN CULTUUR: SPORT

Sporten is natuurlijk en gezond. Sportief bezig zijn heeft over het algemeen een positief effect op hoe je je voelt. We willen dat Groningen een aantrekkelijke stad is om te sporten én te bewegen. Wij streven ernaar om zoveel mogelijk mensen aan het sporten te krijgen en te houden. Sporten is dus een doel op zich.

Daarnaast waarderen we sport als een middel. Sport en bewegen wordt ingezet om de gezondheid (vooral tegengaan overgewicht en bewegingsarmoede) en integratie te bevorderen en om de sociale samenhang te vergroten. Het kan risicogedrag van jongeren helpen ombuigen en het zelfbeeld van mensen positief beïnvloeden. Sport en spel zijn belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen: schoolprestaties worden beïnvloed en spelenderwijs leren kinderen om te gaan met normen en waarden. Sport heeft daarnaast een economische waarde en sport creëert werkgelegenheid.

Het programma sport valt uiteen in twee onderdelen. De sportieve infrastructuur en de deelname aan sport.

Relevante beleidsnota's
Sport in Beeld, Gronings sportbeleid weer in vorm, september 2004
Sport op Orde, februari 2008
Meer ruimte voor Sport en Bewegen, de sportvisie 2010 - 2020, september 2009
Sturen en vereenvoudigen, naar een nieuw tarieven- en subsidiestelsel voor de sport, februari 2008

DEELPROGRAMMA'S

1 **Sportieve infrastructuur**

2 **Deelname aan sport**

Evaluatie 2010

In 2010 zijn de laatste investeringen gedaan in het kader van Sport op Orde. Er zijn twee kunstgrasvelden aangelegd en club / kleed accommodatie gebouwd en Sporthal Lewenborg is in gebruik genomen. Daarmee zijn de maatregelen van Sport op Orde uitgevoerd.
Binnen de sport zijn er trends en ontwikkelingen, zoals een grotere sportdeelname en schaalvergroting van verenigingen, die vragen om een visie. In september van 2009 stelde de raad daarom de nota 'Meer ruimte voor Sport én Bewegen, Sportvisie 2010 - 2020' vast. De nota schetst de kaders voor een nieuw sportbeleid 2010 - 2020. In 2010 hebben we uitvoering gegeven aan een aantal deelprogramma's. Zo hebben we in het kader van de rijksimpulsen combinatiefunctionarissen en het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen samen met het veld een vervolg opgesteld voor Bslim: Bslim2.

Het project Bslim zoals we dat mede met de rijksmiddelen Buurt Onderwijs en Sport financierden liep in 2010 af. Vanaf 2006 kunnen kinderen uit de wijken Beijum Oost, De Hoogte / Indische Buurt, Oosterpark en Lewenborg meedoen aan deze activiteiten, vanaf 2008 is het project ook in de wijken Vinkhuizen, Hoogkerk, De Wijert Noord, Corpus den Hoorn en Selwerd / Paddepoel / Tuinwijk ingevoerd. Bslim is succesvol. Er worden veel kinderen bereikt.

Deelprogramma 1

SPORTIEVE INFRASTRUCTUUR

We willen dat zo veel mogelijk Stadjers in beweging komen en plezier beleven aan sporten en bewegen. Er zijn veel mensen die graag zouden willen sporten en bewegen. Om te bewerkstelligen dat interesse wordt omgezet in concreet gedrag richten we ons op het geven van prikkels aan sportaanbieders om deze groep te stimuleren tot sporten en bewegen. Het effect van het beleid is namelijk het grootst, als we inzetten op het stimuleren van de aanbodzijde.
We zetten in op een laagdrempelig aanbod om te bewegen, letterlijk en figuurlijk: van openbare ruimte en sportaccommodaties, tot sterke sportverenigingen en andere sportorganisaties voor alle Stadjers. Met laagdrempelige voorzieningen om te sporten en bewegen, met sportorganisaties en met sport- en beweegprojecten versterken we de kwaliteit van de leefomgeving. Lage drempels voor iedereen betekent extra aandacht voor de kwetsbare ouderen en minderheden, mensen met een beperking en mensen met een laag inkomen.

Beleidsvelden

- Accommodaties en recreatiegebieden
- Verenigingen en subsidies

Beleidsveld

Accommodaties en recreatiegebieden

Het beleidsveld is er op gericht om goede sportieve randvoorwaarden te creëren waardoor alle Stadjers in beweging kunnen komen. Daarvoor is het nodig goede aantrekkelijke sportaccommodaties en recreatiegebieden te hebben.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen dat zoveel mogelijk Stadjers plezier beleven en genieten door hen de faciliteiten te bieden om te sporten en bewegen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Onderhoud en vernieuwing accommodaties
Sportaccommodaties

In 2010 is de herbouw van Sporthal Lewenborg gereed gekomen en in gebruik genomen. Scholen, sportverenigingen en andere gebruikers die door de brand tijdelijk elders hebben gesport, kunnen nu weer gebruik maken van de sporthal in Lewenborg. Op Sportpark Vinkhuizen I zijn in 2010 twee kunstgrasvelden aangelegd. Daarnaast is de clubaccommodatie van Groninger Boys gereed gekomen. Hierdoor konden we de Groninger Boys verplaatsen van Sportpark Vinkhuizen II naar Vinkhuizen I. Conform de nota Sport op Orde hebben we Sportpark Vinkhuizen II afgestoten en daarmee is de nota Sport op Orde afgerond.
Overeenkomstig het Meerjaren Investerings en Onderhoudsprogramma voor Sportaccommodaties zal een hockey kunstgrasveld op Sportpark Corpus den Hoorn worden vervangen in 2011. In 2010 zijn hiervoor voorbereidingen getroffen. Tevens is een start gemaakt met de planvoorbereiding voor vervanging van Sporthal De Wijert. Voordat we de visie op de Drafbaan afronden onderzoeken we de relatie met (sport)voorzieningen in de directe omgeving.

Tevredenheid klanten

Elk jaar houden we bij een deel van de gemeentelijke sportaccommodaties een onderzoek naar de tevredenheid van de bezoekers. In 2010 is onderzoek gedaan naar de tevredenheid van de bezoekers aan de gemeentelijke zwembaden Helperbad, De Parrel en De Papiermolen. De algemene tevredenheid van de drie gemeentelijke zwembaden is goed. Met name over het Helperbad is de tevredenheid ten opzichte van 2007 gestegen (van een 7,0 in 2007 naar een 7,5 in 2010). Dit heeft ongetwijfeld te maken met de renovatie van het Helperbad. Ook de tevredenheid over De Parrel ligt met een 7,3 in 2010 iets hoger dan in 2007 (toen gemiddeld een 7,1 gegeven werd). De Papiermolen wordt, met een 7,5 in 2010 ten opzichte van een 7,7 in 2007, iets minder goed beoordeeld. Daarnaast worden voor zowel het Helperbad als de Parrel relatief minder onvoldoendes gegeven dan in 2007 (respectievelijk slechts 1 en 2% van de respondenten). Voor de Papiermolen is, net als in 2007, geen enkele onvoldoende gegeven.

Klanttevredenheidsonderzoek

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
■ Uitkomsten klanttevredenheidsonderzoeken:		
■ Helperbad	■ 7	■ 7,5
■ De Parrel	■ 7,1	■ 7,3
■ Papiermolen	■ 7,7	■ 7,5

Beheer, onderhoud en ontwikkeling van recreatiegebieden

Bij de Ruskenveense plas staat geen permanent gebouw. Er worden mobiele toiletten geplaatst als het weer aanleiding geeft te gaan zwemmen.
De herinrichting van het intensieve gedeelte van het recreatiegebied Kardinge is nog niet van start gegaan. In 2010 is een voorstel voor tramtrace twee opgesteld die eindigt in recreatiegebied Kardinge. De afronding van de Visie Kerngebied Kardinge loopt in 2011 gelijk op met de uitwerking van tracé twee van de tram.

Onderhoud, beheer en verbeteren Meerschap Paterswolde

Het Meerschap Paterswolde heeft een plan ontwikkeld voor verbetering van de toeristisch-recreatieve infrastructuur van het Paterswoldsemeer-gebied. Het plan bestaat uit een groot aantal deelprojecten, waaronder renovatie van de sluis, aanleggen fiets- en wandelroutes, herinrichten recreatie- en speelgebied Hoornseplas, een voorziening voor mindervalide zeilers en bouw van een kiosk / openbaar toilet. De provincie, regio Groningen-Assen, EFRO en de drie deelnemende gemeenten dragen bij aan de financiering. De stad Groningen draagt 1,1 miljoen euro bij. Begin december 2010 is de eerste fase van het TRIP-project van start gegaan (Toeristische recreatieve infrastructuur Paterswolde).

Nieuwe beleidsregels: normen, beheer, tarieven en toewijzing.

In 2010 startten we met uitvoering te geven aan het project Beleidsregels: normen, beheer, tarieven en toewijzing, zoals omschreven in de sportvisie. We leggen vast hoe we omgaan met:

- Normen voor ingebruikgeving, beschikbare capaciteit in velden en kleedaccommodaties, het gebruik van clubaccommodaties;
- Het beheer van sportaccommodaties en wat verenigingen daarin zelf kunnen doen (al in voorbereiding); vereenvoudiging van tarievenstructuur;
- De regels aangaande de toewijzing van sportaccommodaties en welke ingebruiknemer op bepaalde tijden voorrang krijgt bij de toewijzing.

In een beheerplan beschrijven we hoe we kunnen garanderen dat onze sportaccommodaties schoon, heel en veilig zijn. In het zogenaamde ‘Inverdienmodel’, staat onder welke voorwaarden en vergoedingen gebruikers beheer en onderhoudswerkzaamheden voor hun rekening kunnen nemen. Dit onderdeel heeft vertraging opgelopen. In 2011 wordt het beheerplan en inverdienmodel afgerond.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Alle projecten waartoe in de Nota Sport op Orde opdracht is gegeven zijn met de aanleg van twee kunstgrasvelden en bouw van een clubaccommodatie in 2010 afgerond. De herbouw van Sporthal Lewenborg is gerealiseerd. De gemiddelde tevredenheid van gebruikers van gemeentelijke zwembaden is verbeterd.

Beleidsveld

Verenigingen en subsidies

Voor de hoeveelheid en differentiatie in het aanbod van sporten zijn we grotendeels afhankelijk van de sportverenigingen. In de stad zijn 315 sportverenigingen die zo'n 70 verschillende sporten aanbieden. We ondersteunen sportverenigingen omdat zij een belangrijke basis vormen voor de sportinfrastructuur in de stad. Hiermee versterken we de mogelijkheden voor sportverenigingen om mensen mee te laten doen in de samenleving door middel van sporten, maar ook als vrijwilliger.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Sportverenigingen functioneren beter en kunnen een veel groter maatschappelijk effect hebben als zij zich weten om te vormen tot moderne sportverenigingen. Moderne sportverenigingen zijn verenigingen die zich bewust zijn van hun maatschappelijke rol en zich, zonder hun identiteit te verliezen, openstellen voor een breed publiek. Moderne verenigingen gaan samenwerkingsverbanden aan met elkaar of andere organisaties met het doel om zichzelf te versterken op het gebied van administratie, vrijwilligerproblematiek, professionaliteit of gebruik van de ruimte. Vooral voor de voetbalverenigingen ligt hier een flinke opgave met betrekking tot samenwerking en eventueel fusie. Onze toekomstige investeringen zullen we laten afhangen van de bereidheid tot samenwerking. Moderne verenigingen zijn ook verenigingen die de samenwerking zoeken met het onderwijs en de naschoolse opvang. Doel is om voor de jeugd, aansluitend op school, een kwalitatief goed sportaanbod te realiseren.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Sturen met Subsidies

We willen nadrukkelijker sturen met subsidies. Door subsidies gericht in te zetten willen we meetbare resultaten halen die bijdragen aan onze sportstimuleringsdoelen. Een eerste aanzet is al gegeven met het nieuwe tarieven- en subsidiebeleid: de nota Sturen en Vereenvoudigen. Er geldt een overgangsperiode van twee seizoenen (2008-2010), waarin de verenigingen de verenigingen nog niet te maken krijgen met financiële consequenties. Het nieuwe tarieven- en subsidiestelsel is in de overgangsperiode nog niet te gebruiken als sturingsinstrument.

Verenigingssubsidies

Het afgelopen jaar hebben we sportverenigingen ondersteund door het aanbieden van sportaccommodaties en het verstrekken van subsidies voor het gebruik ervan. Daarnaast subsidiëerden we sportverenigingen met incidentele subsidies voor tijdelijke projecten, met het verbeteren van de verenigingsstructuur en bij de bouw / renovatie van hun clubgebouw. Tenslotte konden verenigingen voor advisering op allerlei sportterreinen gebruik maken van sportconsulenten van het Huis voor de Sport.

Subsidie- en tarievenstelsel

Ook het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de eerste stap van het invoeren van een nieuw subsidie- en tarievenstelsel waarbij de tarieven zijn verhoogd en deze verhoging in de vorm van een subsidie wordt uitgekeerd aan de sportverenigingen. Doel van deze maatregel is het vergroten van de transparantie. Het wordt hiermee zichtbaarder wat enerzijds de kosten van gebruik van accommodaties zijn en anderzijds wat de gemeente aan subsidies verstrekt. De invoering is niet geheel vlekkeloos verlopen. De tarieven die een aantal verenigingen moesten betalen en subsidies die verenigingen ontvingen dienden naderhand te worden gecorrigeerd. Hierover hebben we de verenigingen via brieven en een bijeenkomst geïnformeerd. Vanaf augustus 2010 hanteren we een aantal basiscriteria waaraan verenigingen moeten voldoen om subsidie te krijgen. Een klein aantal verenigingen voldeed niet aan die criteria en ontvangt geen subsidie meer.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We hebben een begin gemaakt met meer sturing van sportstimulering door de ontvlechting van tarieven en subsidies. Bovendien heeft het hanteren van een aantal basiscriteria voor subsidie geleid tot opschoning van het aantal gesubsidieerde verenigingen.

Deelprogramma 2

DEELNAME AAN SPORT

De kern van ons sportbeleid is dat iedere Stadjer het *plezier* in sport en bewegen kan of heeft ervaren en te allen tijde de keuze voor sport en bewegen kan maken.
Daarnaast willen we dat in onze stad de vele talentvolle sporters hun talenten verder kunnen ontwikkelen.

Beleidsvelden
- Stimulering sportdeelname
- Nieuw Talent

Beleidsveld

Stimulering sportdeelname

Het is onze ambitie dat de jeugd van 0 tot 19 jaar de sportieve basis meekrijgt om op vroege of latere leeftijd zijn talent voor sporten en bewegen te ontdekken. Vaardigheden om te sporten kun je op alle leeftijden ontwikkelen, maar het makkelijkst gaat dit op jonge leeftijd. We willen de kinderen een goede basis geven. Daarmee vergroten we de kansen op een leven lang plezier in sporten en bewegen, op een actieve en gezonde leefstijl, op de versterking van de sociale ontwikkeling en de schoolprestaties.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
We willen dat alle kinderen de basisvaardigheden hebben meegekregen om te sporten en bewegen. We streven naar een dagelijks sportaanbod op of rond de school en in de wijk. We koersen op het versterken van de kwaliteit van het sport- en beweegaanbod.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
Aantal deelnemers sportinstuiven	3.500	5.353
Aantal deelnemers sporthopper	1.000	1.240

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Sportstimulering
Bslim / brede vakdocent
Veel bewegen, gezond eten, vaak sporten en fair play. Dit zijn de elementen uit Bslim, de Groningse methode om de jeugd tot een sportieve leefstijl aan te zetten. In Groningen draaien negen Bslim-projecten (Oosterpark, Lewenborg, Beijum en Indische Buurt / De Hoogte, Selwerd / Paddepoel / Tuinwijk, Vinkhuizen, Hoogkerk, Corpus den Hoorn, De Wijert). Hierbij organiseert een integraal team van professionals activiteiten die erop gericht zijn om kinderen en hun ouders in beweging te krijgen en hen bewust te maken van- en te helpen bij de keuze voor een actieve en gezonde leefstijl. Buurtsportwerkers (MJD), sportconsulenten (Huis voor de Sport Groningen) en brede vakdocenten (vensterscholen) werken samen in de Bslim-teams.
In 2010 zijn opnieuw heel veel activiteiten georganiseerd door de Bslim-teams in samenwerking met vensterscholen, sportverenigingen, kinderopvang, de sportopleidingen en anderen. Daarbij gaat het om bijvoorbeeld om sportinstuiven, sportkennismakingsactiviteiten, gezondheidsweken op school, een aanbod voor kinderen die niet zo makkelijk meekomen of voor wie bewegen niet vanzelfsprekend is. Verder zijn in 2010 de voorbereidingen getroffen voor de aanleg van een Cruyff Court in de wijk Corpus den Hoorn. Zodra het weer het toelaat zal begin 2011 met de aanleg worden begonnen.

Overeenkomstig de Sportvisie 2010 - 2020, Meer ruimte voor sport en bewegen, willen we Bslim in 2011 een vervolg geven. In 2010 is hiervoor het plan Bslim2 opgesteld. Bslim 2 zal vanwege de beperktere mindelen efficienter worden ingezet. Daarnaast zijn keuzes gemaakt wat betreft inzet: we richten ons bij jongeren op de middelbare school vooral op het VMBO.

Combinatiefuncties

Groningen doet mee aan de Rijksregeling ‘Impuls brede scholen, sport en cultuur’, waarmee zogenoemde ‘combinatiefuncties’ kunnen worden gerealiseerd. Combinatiefuncties zijn banen waarbij professionals zijn aangesteld in één sector (sport, cultuur of onderwijs) en werkzaam voor twee van deze sectoren. Deze functies zijn bedoeld om kinderen in aanraking te laten komen met verschillende sporten en cultuurvormen, in combinatie met onderwijs. Het is de bedoeling dat deze combinatiefunctionarissen zowel de organisaties waarin zij actief zijn versterken, als ook kinderen in contact laten komen met hun eigen talenten.

In 2009 is gestart met eerste combinatiefuncties in Groningen. Het gaat om acht verschillende proefprojecten waarbij ervaring wordt opgedaan rond taakinvulling, organisatievorm en effectiviteit. Er zijn proefprojecten bij:

- De Stedelijke Muziekschool en vensterwijk Beijum;
- Groningen Atletiek, Judo Groningen en Huis voor de Sport Groningen met diverse scholen;
- Het Huis voor de Sport Groningen en vensterschool- en sportpark Corpus den Hoorn;
- Het Instituut voor Sportstudies met de vensterscholen en Bslim in Hoogkerk, SPT en Indische Buurt-de Hoogte;
- De Vinkenborgh, waar het accent op VMBO-jeugd ligt.

In 2009 is vanwege vertraging in de uitvoering een nieuwe planning gemaakt. Deze planning, waarmee VWS akkoord is, gaat er vanuit dat de eerder verkregen rijksmiddelen voor combinatiefuncties op een later moment alsnog worden ingezet. Daarnaast is bij de aanvraag voor extra middelen voor combinatiefuncties in 2010 aangegeven dat deze middelen voor de gefaseerde realisatie van combinatiefuncties moeten worden bestemd. In 2010 liepen de proefprojecten Combinatiefuncties af. De proefprojecten zijn geëvalueerd en de uitkomsten zijn gebruikt bij het opstellen van de profielen van de structurele combinatiefuncties die vanaf 2011 worden ingezet.

Sportdeelname specifieke groepen

In 2010 zijn de middelen van de Rijksimpuls Nationaal Actieplan Sport en Bewegen (NASB) gedeeltelijk beschikbaar gekomen. De doelen van de NASB-impuls liggen op het gebied van sport en gezondheid. Het gaat bij de impuls nadrukkelijk om activiteiten die erop gericht zijn om inactieve burgers blijvend meer aan het bewegen en sporten te krijgen. Met de NASB kunnen we bestaand beleid een nieuwe impuls geven en de drempels om te gaan sporten en bewegen terugdringen en inzetten op het voorkomen cq. terugdringen van overgewicht van Stadjers. We zetten hierbij in op de groepen die extra inzet nodig hebben, te weten jeugd, ouderen, minderheden en mensen met een beperking. In 2010 ondersteunen we het meer bewegen voor ouderen plus: het project Ga! en ten behoeve van minderheden het project Swim2gether. Daarnaast hebben we projecten voorbereid ten behoeve van chronische en psychiatrisch patienten en mensen met een verstandelijke handicap.
Met WMO-gelden zijn een groot aantal sport- en welzijnsaccommodaties toegankelijk gemaakt voor gehandicapten. Deze aanpassingen zijn in 2010 afgerond.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We hebben Bslim1 afgerond en daarbij zijn de doelen die we voor ogen hadden grotendeels bereikt. Tevens hebben we een plan opgesteld om Bslim voort te zetten: Bslim2. De proefprojecten combinatiefuncties zijn afgerond en de uitkomsten van de projecten gebruikt voor een structureel vervolg. De projecten in het kader van het NASB zijn opgestart en het project om sportaccommodaties toegankelijk te maken voor gehandicapten is afgerond.

Beleidsveld

Nieuw talent

We willen een stad zijn waar sporttalenten hun talent kunnen ontwikkelen. Daarnaast willen we kennisstad zijn op het gebied van topsport en talentontwikkeling. De stad Groningen is uniek in het enorm uitgebreide aanbod aan topsport- en talentvriendelijk onderwijs. De stad Groningen is met recht een City of Talent op sportgebied.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

In 2010 is gestart met planvorming op het gebied van topsport en talentontwikkeling. Dit doen we in samenwerking met de sport, het onderwijs (zoals LOOT scholen, Rijksuniversiteit Groningen en Hanzehogeschool, Hanze Instituut voor Sportstudies) en het bedrijfsleven. Dit initiatief valt samen met het Rijksbeleid.
Nederland streeft ernaar om in 2028 de Olympische Spelen naar Nederland te halen. Daarvoor is het Olympisch Plan 2028 opgesteld en hebben zich een groot aantal Maatschappelijke en Bestuurlijke organisaties zich georganiseerd in het 'Olympisch vuur'. Ook vanuit de stad onderzoeken we hoe we een rol kunnen spelen in deze ontwikkelingen. Uitgangspunt daarbij is dat we zoveel mogelijk de contacten in Noord Nederlands verband leggen.
In 2010 zijn zoveel mogelijk verbindingen gelegd met gemeenten en provincies, met het Centrum voor Topsport en Onderwijs in Heerenveen, onderwijsinstellen en sportorganisaties in de stad en provincie met als doel om in 2011 een Noord Nederlands samenwerkingsverband in te stellen .
Groningen heeft talent voor topsport. We willen met ons beleid sturen op talent- en kennisontwikkeling door te onderzoeken hoe we topsporters in de stad het best in onze sportaccommodaties kunnen faciliteren. In 2010 hebben we samen met sportbonden en- verenigingen, het onderwijs en de adviescommissie voor de sport de mogelijkheden onderzocht voor talentvolle topsporters om op het hoogste niveau te spelen uitbreiden. Dit moet ertoe leiden dat er de komende jaren in de stad een aantal regionale trainingscentra van start gaan voor talentvolle sporters.
Bovenstaande acties zijn de voorbereiding op het plan Talent voor Topsport.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Sportstimulering / Topsportevenementen
Uit de subsidie topsportevenement is subsidie verstrekt aan onder andere de Noordelijk Indoor Atletiek Kampioenschappen in Martiniplaza, Eurovoetbal op de Esserberg, Nederlandse competitie Beach Volleybal en Soccer op de Grote Markt, de Vier Mijl van Groningen en het Schaaktoernooi rond de kerstdagen.

De jaarlijkse sportstimuleringsprijs,- penningen
Elk jaar reikt de gemeente de sportstimuleringsprijs en sportpenningen uit. De prijs bestaat uit een bronzen beeld gemaakt door de kunstenaar Jan Steen en een geldbedrag van 1250 euro.
De sportsimuleringsprij 2010 is uitgereikt aan Eva Reinders een talentvolle kogelslingeraar en kogelstootster. Er werden dertien penningen uitgereikt aan sporters die een medaille haalden bij een NK, EK of WK. De penningen gingen naar acht roeiers van Aegir, Gyas en de Hunze, de hockeyster Jet de Graeff, de damster Heike Verheul, de inline-skaatster Anniek ter Haar, de schorstrackster Maaike Vos en de Gasterra Flames (eredivisie basketbal)

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In 2010 hebben we topsportevenementen gesubsidieerd en de sportprijs en penningen uitgereikt. Met het opzetten van een netwerk om gezamenlijk inhoud te geven aan Groningen City of Sporttalent en de Nederlandse Olympische ambities hebben we de aanwezige kennis op het gebied van topsport en talentontwikkeling gebundeld.

PROGRAMMA 8B
SPORT EN CULTUUR: CULTUUR

Met cultuur maken we van onze stad een levendige stad! Met cultuur betrekken we iedereen bij de stedelijke samenleving, als deelnemer of als toeschouwer. We doen dit door een divers aanbod aan cultuur te faciliteren. Met de investeringen in de culturele infrastructuur dragen we bij aan het realiseren van een aantrekkelijk en betrokken stad, een van de ambities binnen het Collegeprogramma Groningen progressief met energie. Daarnaast willen we dat alle Stadjers mee kunnen doen aan culturele activiteiten en bieden we voor specifieke doelgroepen extra mogelijkheden om dit makkelijker te maken. Deze inzet sluit aan bij de ambitie tot een sociale stad. Tenslotte bieden we binnen de programma's cultuur ruimte voor het ontwikkelen van nieuw talent. Hiermee dragen we bij aan de ambitie van de gemeente Groningen om zich te ontwikkelen tot een 'City of talent'.

Relevante beleidsnota's

Cultuurnota 2009-2012: Cultuurstad Groningen: gewoon bijzonder! (2008)
Inhoudelijk toetsingskader Groninger Forum (2008)
Beleidsplan Fonds voor Cultuurparticipatie 2009-2012 (2009)

DEELPROGRAMMA'S

1 **Culturele infrastructuur**

2 **Cultuurdeelname**

Evaluatie 2010

In 2010 is het tweede jaar van de cultuurnota 2009-2012 Cultuurstad Groningen: gewoon bijzonder! uitgevoerd. Met de in de nota opgenomen subsidieverhogingen werd de basis op orde gebracht. In 2010 is het programma De wijk als werkplaats verder ontwikkeld. In Beijum werd een combinatiefunctionaris muziek ingesteld om de cultuurdeelname van kinderen en jongeren op school en in de wijk te versterken. We hebben subsidie verstrekt aan Nijstee om op het Open Lab Ebbinge een tijdelijk atelierpaviljoen neer te zetten. De Kunstraad Groningen zette met het budget e-culture twee opdrachten uit en adviseerde over het budget Groningse Nieuwe. Met dat budget werden vijf plannen van culturele instellingen gehonoreerd. Daarnaast hebben wij de drie stipendia uitgereikt in het kade rvan talentontwikkeling.

ForumImages opende aan het Hereplein als tijdelijk onderkomen. Voor de organisatiestructuur is een groeimodel ontwikkeld.

In 2010 werden alle voorbereidingen getroffen voor de nieuwe omroepnota 2011-2014, die we begin 2011 ter besluitvorming aan de raad voorleggen. We maakten een nieuwe bibliotheekvisie 2011-2016, onder andere als inhoudelijke voorbereiding op de inbedding van de bibliotheek in het Groninger Forum, waarover de raad ook begin 2011 beslist. En we schreven een popvisie, die in 2011 opnieuw aan u wordt gepresenteerd.

In 2010 bereidden we de interne verzelfstandiging van de werkmaatschappijen De Oosterpoort en de Stadsschouwburg en de voorgenomen intensieve samenwerking tussen de Muziekschool en het Kunstencentrum voor, die per 1 januari 2012 definitief vorm moet krijgen.

Deelprogramma 1

CULTURELE INFRASTRUCTUUR

In het collegeprogramma hebben we aangegeven dat cultuur een belangrijke drager is van de Groninger economie en dat we daarom een breed aanbod van culturele voorzieningen stimuleren. Een aantrekkelijk, boeiend en verrassend cultuurklimaat draagt bij aan het imago van Groningen als kennisregio en centrum voor creativiteit en cultuur. De hoofdlijnen van ons cultuurbeleid leggen we vast in cultuurnota's die het cultuurprogramma voor vier jaar beschrijven. We zetten onze gelden in op basis van artistieke kwaliteit, waarbij we prioriteit geven aan een goede culturele infrastructuur.
Het oordeel over de artistieke kwaliteit besteden we uit aan de Kunstraad Groningen.
In het collegeprogramma 2010-2014 formuleerden we onze ambities voor de positie van Groningen in de top 5 van cultuursteden in Nederland. Culturele profilering vormt een belangrijke maatschappelijke en economische waarde voor onze stad en daarom stimuleren we een breed aanbod van culturele voorzieningen. Een aantrekkelijk, boeiend en verrassend cultuurklimaat draagt bij aan het imago van Groningen als kennisregio en centrum voor creativiteit en cultuur.
Het Rijk kondigde in 2010 aan het in 2009 ingerichte stelsel voor de Basisinfrastructuur te gaan veranderen naar aanleiding van een bezuinigingsopdracht van 200 miljoen euro per 2014. Wij zijn deels afhankelijk van dit rijksbeleid, dat begint met een overgangsjaar in 2013 en in 2014 zijn beslag krijgt. Naar aanleiding van deze aangekondigde stelselwijziging zijn wij samen met de andere belangrijke cultuursteden van Nederland in G9-verband[11] in gesprek gegaan met het Rijk om de culturele belangen van de stad en provincie te behartigen.

Beleidsvelden
- Culturele voorzieningen
- Festivals en evenementen
- Mediableid

Beleidsveld

Culturele voorzieningen

Doelen

Wat wilden we bereiken?
We willen dat de basis op orde is in de culturele infrastructuur. Dat is een belangrijke voorwaarde voor open en toegankelijke ontmoetingsruimten voor kunstenaars en publiek met hoogwaardige artistieke producties en met breed toegankelijke publieksmanifestaties. Met de basis op orde faciliteren we goed functionerende expositieruimte en tentoonstellingen, hoogwaardige collecties en collectieruimte en productiefaciliteiten voor makers. Tenslotte scheppen we daarmee de randvoorwaarden voor actief cultureel burgerschap en deelname aan cultuur.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Aantal permanente ateliers	Minimaal 150	140	wordt bijgesteld op basis van onderzoek
Aantal tijdelijke ateliers	Minimaal 150	120	
Aantal startateliers	Minimaal 24	37	
Overig	Onderzoek op basis waarvan instrumenten worden herijkt	Resultaten begin 2011	

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

We lieten onder andere onderzoek uitvoeren naar de atelierbehoefte in de stad. We verstrekten in 2010 subsidie aan woningbouwcorporatie Nijestee voor het realiseren van zes ateliers in het tijdelijke atelierpand MOBi in het Open Lab Ebbinge in het Ebbingekwartier. De provincie verstrekte subsidie voor de overige zes werk- en expositieruimtes. De oplevering is in 2011. Art Indeed verstrekten we subsidie voor demontabele constructies om tijdelijke ruimte in de Trefkoel in te richten als atelierruimte.Voor het energiezuinig maken van het tijdelijke ateliergebouw WEP aan de Van Leeuwenhoekstraat verstrekten we subsidie aan woningstichting Patrimonium, die in ruil daarvoor toezegde dat het pand de komende tien jaar de bestemming atelierpand blijft behouden.
Uiteindelijk zijn er minder ateliers gerealiseerd dan begroot. De verschillen zijn terug te voeren op het feit dat het tijdelijke aanbod erg schommelt door het aanbod van ruimte vanuit het Carex circuit.

Subsidiëren culturele instellingen die structureel zijn opgenomen in de cultuurnota

We hebben uitvoering gegeven aan de cultuurnota 2009-2012 Cultuurstad Groningen: gewoon bijzonder! Eén van de doelstellingen van deze nota is de basis op orde brengen. In dit kader hebben Grand Theatre en Images in 2010 een aantal maatschappelijke banen kunnen omzetten in reguliere banen. De financiële weerbaarheid van een aantal gesubsidieerde instellingen blijft een aandachtspunt, mede gezien de rijksbezuiniging op het budget voor re-integratie met ingang van 2012.
Beoogde resultaten:

- De Oosterpoort en de Stadsschouwburg hebben in 2010 geen middelen vrij kunnen maken voor de implementatie van hun educatiebeleid.
- In 2010 is de popvisie aan de raad voorgelegd, na verwerking van inspraak wordt deze in 2011 opnieuw aan u gepresenteerd.
- Zoals hierboven vermeld zijn er diverse tijdelijke ateliers gerealiseerd.
- OCSW heeft een specifiek plan gemaakt voor gebruik van de landelijke cultuurkaart.
- De Kunstraad organiseerde bijeenkomsten om bij culturele instellingen Cultural Governance onder de aandacht te brengen.

In 2010 bereidden we de voorgenomen intensieve samenwerking van de Stedelijke Muziekschool en de Kunstengroep Groep voor. Deze samenwerking moet per 1 januari 2012 worden geëffectueerd. Indien er sprake is van een fusie, moet de Muziekschool worden verzelfstandigd.

Inhoudelijke plannen Groninger Forum

Per 1 januari maken DwarsDiep en GFO integraal onderdeel uit van de organisatie van het Groninger Forum en wordt de gemeentelijke subsidie aan Liga'68 ingebracht in het Groninger Forum. In september 2010 betrok ForumImages een eigen tijdelijk onderkomen in de voormalige Camerabioscoop aan het Hereplein om van daaruit het Groninger Forum verder inhoudelijk te ontwikkelen en de programmering van art house films vorm te geven, dit tot aan de opening van het Groninger Forum achter de nieuwe Oostwand van de Grote Markt. In 2010 wrd één miljoen gereserveerd voor de programmering. Hiermee zijn onder andere projecten als 'Over de grens', 'Verkiezingsnach' en debatten georganiseerd.
Om het belang van het Groninger Forum als onderdeel van de ontwikkeling van de Oostzijde Grote Markt te onderstrepen zijn er sinds het voorjaar een aantal gesprekken met de organisatie van het Groninger Forum en de partners gevoerd. Dit heeft onder andere geleid tot een brief aan het Forum en partners waarin een aantal opdrachten staan verwoord; o.a op gebied van inhoudelijke profilering, draagvlakvergroting / marketing en het bestuurlijk construct.
Eind 2010 bleek dat er bij Provinciale Staten op de valreep onvoldoende draagvlak was voor de voorgenomen invulling van het Forum en dat zij vooralsnog onvoldoende overtuigd zijn van de potentie van het Forum als motor van de stedelijke economie. Gedeputeerde Staten onthield vervolgens goedkeuring aan de bijdrage van 35 miljoen in de ontwikkeling van de Oostzijde Grote Markt uit de REP-gelden, bedoeld als financiële compensatie van het Rijk voor het niet doorgaan van de Zuiderzeelijn.

De Oosterpoort en de Stadsschouwburg

In 2010 heeft een projectgroep in het kader van een transparantere werkwijze de interne verzelfstandiging van de werkmaatschappijen voorbereid en is met deze instellingen een Programma van Eisen en managementcontract opgesteld voor 2011. Met ingang van 2011 wordt gewerkt met een eigen jaarverslag en jaarrekening van De Oosterpoort en de Stadsschouwburg. In 2010 hebben wij geen middelen beschikbaar kunnen stellen om in achterstallig onderhoud van het Kruithuis te investeren.

CBK: Kunst op Straat
Ook het CBK is onderdeel van de interne verzelfstandiging van de werkmaatschappijen, deze is begin 2011 volbracht.
Eind 2010 is bij de begrotingsvaststelling bepaald dat er binnen het ISV-III programma voor 2011 t/m 2014 per jaar 160 duizend euro is gereserveerd voor Kunst op Straat.
De diensten OCSW en ROEZ boden mogelijkheden voor opdrachten gemeentelijk vastgoed.

Aantal kunstopdrachten

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
ROEZ	1	3	4
OCSW	1	1	1

CBK: Het Filiaal
Het Filiaal van het CBK aan het A-kerkhof was een tijdelijk experiment en sloot met ingang van 1 januari 2010. Voor een zichtbaar en bereikbaar alternatief is niet opnieuw gekozen voor één vaste locatie, maar voor een meerjarige beeldende kunstmanifestatie door de hele binnenstad, getiteld 'Open Hart'. In 2010 is met de voorbereidingen begonnen, de activiteiten starten eind mei 2011 (en gaan door in de jaren 2012 en 2013).

Openbare Bibliotheek
De openbare bibliotheek laat een lichte daling zien van het aantal leden maar een stijging van het aantal bezoekers en uitleningen. Deze stijging komt doordat er per lener meer boeken mogen worden geleend en door extra service zoals online reserveren en aanvragen. De bibliotheek heeft met verschillende samenwerkingspartners, waaronder het Forum en SLAG een aantal activiteiten op literair gebied georganiseerd. De bibliotheekfilialen in Hoogkerk en Lewenborg zijn omgevormd tot familiebibliotheken. Er kon nog geen overeenstemming worden bereikt met de eigenaar van het Noorderbad over afkoop van de huurlasten van Biblionet.
Unieke bezoekers van de website kunnen zowel leden als niet- leden zijn.

Cijfers Bibliotheek

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Aantal uitleningen	1.363.571	1.583.072	stijging 5%
Aantal leden	46.507	44.710	stabilisering
Aantal jeugdleden	17.633	18.651	stijging 5%
Aantal unieke bezoekers website bibliotheek	213.451	247.672	stijging 10%

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We zijn tevreden met de voortgang van de uitvoering van ons cultuurbeleid voor wat betreft de voorzieningen en activiteiten die door deze voorzieningen worden georganiseerd.

Beleidsveld

Mediabeleid

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Wij willen een lokale publieke omroep die dagelijks (crossmediale) uitzendingen verzorgt van hoge kwaliteit. We willen dat de omroep daarmee een functie vervult voor de lokale democratie en deelname en binding aan de lokale samenleving bevordert.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

In 2010 hebben we de nieuwe omroepnota voor de periode 2011-2015 voorbereid. Besluitvorming over deze nota heeft begin 2011 plaats.
OOG heeft sinds eind 2010 een nieuwe huisstijl en website.

Subsidiëren lokale omroep

We subsidiëren de lokale omroep op basis van de Medianota 2007-2010. In 2010 voerde OOG een zelfevaluatie uit, die als input diende voor de nieuwe omroepnota.

Kijk- en luistercijfers

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
OOG TV		
kijkt wel eens	75%	67%
kijkt wekelijks	35%	31%
kijkt dagelijks	8%	9%
OOG Radio		
luistert wel eens	28%	18%
luistert wekelijks	10%	7%
luistert dagelijks	3%	3%
Bezoekers internet		

Subsidiëring pilotStadjersTV

StadjersTV is halverwege 2008 gestart als pilot met als doel een interactief digitaal medium op internet met voor en door burgers gemaakte filmpjes.

Indicatoren pilot StadjersTV

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010
Aantal deelnemers		
Wijkreportageredactie	30	23
Meedoenredactie	40	11
Jongerenredactie	16	27
Aantal filmpjes		21 deelnemers videocursus
		433 nieuwe filmpjes
Aantal bezoekers		12.000 unieke bezoekers
		18.438 nieuwe bezoekers

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Kijk- en luisteronderzoek naar de programma's van OOG vindt eenmaal per twee jaar plaats. De hierboven genoemde cijfers zijn gebaseerd op het onderzoek van december 2009. We weten nog niet hoe het bereik van de radio- en televisieprogramma's zich in 2010 heeft ontwikkeld.

Het bereik van StadjersTV groeit ten opzichte van eind 2009. StadjersTV heeft in 2010 een dalend aantal deelnemers en een groeiend aantal unieke bezoekers. Met het interactieve medium StadjersTV wordt een groot publiek bereikt en nieuwsgierigheid gewekt over wat er in de wijk gebeurt.

Deelprogramma 2

CULTUURDEELNAME

Zoveel mogelijk stadjers genieten van kunst en cultuur, als consument én als beoefenaar.

Beleidsvelden
- Cultuureductie
- Fonds voor cultuurparticipatie
- Nieuw talent

Beleidsveld

Cultuureducatie

We hechten veel waarde aan het cultureel burgerschap. Culturele burgers nemen deel aan kunst en cultuur in de meest brede zin van het woord. Een goede basis hiervoor is het onderwijs. We vinden het dan ook belangrijk dat kunst en cultuur op een goede en verantwoorde wijze deel uitmaken van het lespakket. Cultuureducatie vraagt om een kwalitatief hoogwaardig aanbod. Wij zien hierin een belangrijke taak weggelegd voor de culturele instellingen in onze gemeente.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Alle scholen in het primair en voortgezet onderwijs én driekwart van de culturele instellingen in de gemeente Groningen implementeren op inspirerende en verantwoorde wijze cultuureducatie. We werken zowel kwantitatief als kwalitatief aan een opgaande lijn.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Primair onderwijs

In 2010 maakten opnieuw meer basisscholen gebruik van onze subsidieregeling voor cultuurcoördinatoren. De inzet van cultuurcoördinatoren draagt in belangrijke mate bij aan een gestructureerde en kwalitatief goede invulling van cultuureducatie. Uitvoerder Cultuur Educatie Stad (CES) adviseerde, stimuleerde en ondersteunde wederom basisscholen over cultuureducatie. Zo organiseerde zij vier bijeenkomsten voor cultuurcoördinatoren en lanceerde met www.cultuureducatiestad.nl een website voor en over cultuureducatie in de gemeente Groningen.

Aantal basisscholen dat op goede en gestructureerde wijze aan cultuureducatie doet

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Basisscholen	39	38	45
Speciaal onderwijs	10	8	12

Voortgezet onderwijs
In het schooljaar 2008/2009 introduceerde het Rijk de Cultuurkaart in het Voortgezet Onderwijs. Scholieren kunnen het geldbedrag op deze kaart besteden aan kunst en cultuur. Met een bestedingspercentage van 89 procent in 2009/2010 scoort Groningen opnieuw bovengemiddeld (was 80 procent in 2008-2009). In 2010 ging ook Mijn Eerste Keer van start, een gemeentelijk programma in samenwerking met Groninger scholen en cultuurinstellingen rond de Cultuurkaart. Hieraan gekoppeld startte CES de website www.m1x.nl. Aan de starteditie van Mijn Eerste Keer namen vier VO-scholen en één VSO-school deel.

Aantal VO-scholen dat aan cultuureducatie doet [1]:

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
VO scholen	8	23	26
VSO scholen	2	4	13

[1] Vanaf het schooljaar 2010/2011 hanteren we een nieuwe telling voor onze gemeente, waarbij we uitgaan van een totaal van 26 scholen VO en 13 scholen VSO.

Instellingen
Onderzoek wees in 2008 uit dat ongeveer de helft van de instellingen die deel uitmaken van onze cultuurnota aanbod hebben op het gebied van cultuureducatie. Wij vinden het belangrijk dat Groninger cultuurinstellingen (op een goede manier) aan cultuureducatie doen. In dit kader is CES in 2009 begonnen met het stimuleren, adviseren en ondersteunen van deze instellingen. In 2010 organiseerde het CES kennisbijeenkomsten en een regulier overleg om de uitwisseling van kennis en ervaring te bevorderen en de kwaliteit van het cultuureducatieaanbod te verhogen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Percentage instellingen dat aanbod heeft op het gebied van cultuureducatie	60%	72,5%	75%
Percentage instellingen dat deelneemt aan het cultuurkaartevenement	10%	15%	75%

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Kwalitatief en kwantitatief geeft 2010 wederom een opgaande lijn te zien: meer scholen en instellingen doen op verantwoordde en inspirerende wijze aan cultuureducatie. Wel is in het basisonderwijs de groei soms minder dan beoogd. Dit heeft vooral te maken met bezuinigingen, waarbij cultuureducatie een makkelijke prooi blijkt. Te vrezen valt dat deze trend zich doorzet. Ook de intentie van het Rijk om de Cultuurkaart in 2011 te schrappen heeft waarschijnlijk gevolgen voor de kwaliteit en kwantiteit van cultuureducatie in onze gemeente.

Beleidsveld

Doelen

Activiteiten

Fonds voor Cultuurparticipatie

Wat wilden we bereiken?

Inwoners van de gemeente Groningen nemen – liefst actief – deel aan kunst en cultuur.

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Samen met het Fonds voor Cultuurparticipatie financieren wij een aantal activiteiten en instellingen met een belangrijke rol in cultuurbereik, waaronder De wijk als werkplaats, stimuleringssubsidie amateurkunst, Theater De Steeg en Theater te Water.

De wijk als werkplaats

De wijk als werkplaats is een subsidiebudget voor kunst- en cultuurprojecten in de wijk. Doel is meer mensen actief bij kunst en cultuur te betrekken en het leven in de Groningse wijken door de inzet van kunst en cultuur prettiger te maken.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Aantal uitgevoerde positief beoordeelde projecten	6	14	10
Aantal deelnemers (actief en passief)	300	2.580	2.500

Stimuleringssubsidie amateurkunst

In 2009 is het nieuwe budget stimuleringssubsidie ondergebracht bij de Kunstraad. Het doel van dit budget is het stimuleren van het experiment en verbeteren van de kwaliteit in de amateurkunst.

Het volledige budget ad 45 duizend euro is in 2010 voortijdig opgebruikt door overvraging. Er waren 25 toekenningen die samen het volledige budget aanvroegen, daarom is het beoogde aantal van 30 niet behaald. De Kunstraad bracht in 2010 advies uit over de amateurkunst in Groningen. Wij gebruiken dit advies onder meer voor de beoogde intensieve samenwerking tussen Kunstencentrum en Muziekschool, en bij de totstandkoming van de nieuwe cultuurnota.

Indicatoren stimuleringssubsidie

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Aantal toekenningen	30	25	30
Aantal deelnemers	900	907	1.000

Deelname instellingen aan Fonds voor Cultuurparticipatie
Samen met het Fonds financieren we culturele instellingen die door hun laagdrempelige programma of hun succes bij moeilijk bereikbare doelgroepen meer stadjers laten deelnemen aan kunst en cultuur. In de periode 2009-2012 gaat het om Theater te Water, Urban House / New Attraction, Music and Fun (MAF), Kunstencentrum Groep (inzake Kunstbende) en Theater De Steeg.

Aantal producties / voorstellingen / bezoekers

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Theater te Water			
aantal producties	2	2	2
aantal in de wijk	1	1	
aantal voorstellingen		25	27
aantal bezoekers		1.050	1.250
De Steeg			
aantal voorstellingen	6	50	50
aantal bezoekers		4.750	5.000
MAF			
aantal evenementen	2	3	3
aantal deelnemers		3.500	3.500

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
In 2010 zijn de doelstellingen van De wijk als werkplaats ruimschoots behaald. In het tweede jaar van haar bestaan is dit budget al overvraagd (meer goede aanvragen dan er budget is). Ditzelfde geldt (wederom) voor het stimuleringsbudget amateurkunst. Voor beide budgetten leggen we de komende twee jaar het accent nog meer op kwaliteit (alleen de allerbeste aanvragen worden gehonoreerd). Instellingen die deelnemen aan ons programma met het Fonds voor Cultuurparticipatie behalen hun kwantitatieve doelstellingen. Wel wensen we bij enkele van deze instellingen de komende twee jaar een grotere nadruk op actieve kunstdeelname.

Beleidsveld

Nieuw talent

Eén van de speerpunten binnen het programma cultuur is het stimuleren van nieuw talent, de overkoepelende naam voor de verschillende beleidsinstrumenten die we hiervoor hanteren is Groningse Nieuwe. We hebben een onderverdeling in de volgende stimulerende beleidsinstrumenten:

- 2 stipendia
- 1 fonds
- 1 opdracht

Daarnaast bestaat een subsidieregeling Groningse Nieuwe, gericht op het begeleiden en stimuleren van talentvolle kunstenaars die niet langer dan vijf jaar professioneel kunstenaar zijn.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen de positie van Groningen als culturele hoofdstad en City of Talent versterken. Daartoe geven we jonge veelbelovende kunstenaars de kans zich verder te ontwikkelen en op weg te helpen naar een professionele beroepspraktijk. We willen jong talent onder de aandacht brengen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aantal uitgereikte stipendia	■ 3	■ 3	■ 3

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Hendrik de Vriesstipendium, George Verbergstipendium, Andrea Elkenbrachtfonds, Compositieopdracht, Talentontwikkeling CBK

Elk jaar worden twee Hendrik de Vriesstipendia uitgereikt aan jonge talentvolle kunstenaars, wisselend per jaar aan beeldend of literair kunstenaars. In 2010 is het Hendrik de Vriesstipendium uitgereikt aan beeldend kunstenaars Tobias Crone en Esther de Graaf. Tevens is in het CBK een tentoonstelling georganiseerd van alle genomineerden.

Het George Verbergstipendium wordt elk jaar uitgereikt aan een (pas afgestudeerde) student van Academie Minerva of het Frank Morh Instituut. Met het gewonnen bedrag maakt de winnaar, in 2010 Eleanor Grootoonk, een reis naar Zweden en de Poolcirkel om het Noorderlicht te bestuderen.

Uit het Andrea Elkenbrachtfonds wordt elk jaar een beurs toegekend aan een pas afgestudeerde student van het Prins Claus Conservatorium. Hiermee wordt een verdiepingsstudie in het buitenland bekostigd. In 2010 won Pedro Voz de beurs.

Het CBK werkt in haar programma Kunst op maat met professionele beeldende kunstenaars die meer ervaring willen opdoen met het uitvoeren van een kunstopdracht. Kunst op maat brengt opdrachtgevers en kunstenaars samen en begeleidt en adviseert kunstenaars bij het uitvoeren van een kunstopdracht.

Subsidieregeling Groningse Nieuwe

Met het subsidiebudget Groningse Nieuwe willen we instellingen stimuleren jong talent te coachen. Instellingen die zich met talentontwikkeling willen profileren kunnen daarvoor een projectsubsidie aanvragen. Op deze manier gaan kunstenaars een directe relatie aan met een podium- of presentatie-instelling. In 2010 werd het subsidiebudget van 100 duizend euro overschreden en heeft de Kunstraad geadviseerd over de toekenningen. Er zijn acht veelbelovende projecten gehonoreerd.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Met het toekennen van stipendia, prijzen en subsidies in het kader van Groningse Nieuwe hebben we weer veelbelovende kunstenaars de kans gegegeven zich verder te ontwikkelen naar een professionele beroepspraktijk.

FINANCIËN

Bestaand beleid			Primitieve	Actuele	Rekening	Verschil
Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Begroting	Begroting	2010	
		Lasten				
6.09	OCSW	Stedelijke Muziekschool	3.349	3.365	3.373	-8
6.11	OCSW	Podiumkunsten	17.047	17.027	17.804	-777
6.12	OCSW	Beeldende kunst en musea	6.185	8.959	8.759	200
6.13	OCSW	Film	221	221	220	1
6.14	OCSW	Letteren en bibliotheek	6.173	6.174	6.161	13
6.15	OCSW	Amateurkunst en kunsteducatie	2.099	2.104	2.050	54
6.16	OCSW	Overige culturele activiteiten	845	1.384	1.475	-91
6.17	OCSW	(Sport)accommodaties	8.253	8.612	8.739	-127
6.18	OCSW	Zwembaden en Kardinge	13.231	12.996	13.333	-337
6.19	OCSW	Sportondersteuning	3.452	3.785	3.302	483
6.21	OCSW	Mediabeleid	584	675	642	33
		Totaal lasten	**61.439**	**65.302**	**65.858**	**-556**
		Baten				
6.09	OCSW	Stedelijke Muziekschool	494	536	551	15
6.11	OCSW	Podiumkunsten	6.951	6.951	7.796	845
6.12	OCSW	Beeldende kunst en musea	792	513	454	-59
6.13	OCSW	Film	0	0	0	0
6.14	OCSW	Letteren en bibliotheek	2	2	2	0
6.15	OCSW	Amateurkunst en kunsteducatie	0	5	5	0
6.16	OCSW	Overige culturele activiteiten	0	33	87	54
6.17	OCSW	(Sport)accommodaties	3.085	3.975	3.825	-150
6.18	OCSW	Zwembaden en Kardinge	4.102	4.142	4.082	-60
6.19	OCSW	Sportondersteuning	911	1.147	1.158	11
6.21	OCSW	Mediabeleid	0	0	0	0
		Totaal baten	**16.337**	**17.304**	**17.960**	**656**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-45.102**	**-47.998**	**-47.898**	**100**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	29	2.018	2.018	0
		Totaal onttrekkingen	1.915	4.227	4.227	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-43.216**	**-45.789**	**-45.689**	**100**

Nieuw beleid			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
6.12	OCSW	Exploitatie Groninger Forum	-330	2.500	-330	2.500
6.11	OCSW	EBBA	50		50	
	OCSW	Meerschap	270		270	
6.11	OCSW	Eurosonic / Noorderslag	30		30	
		Totaal nieuw beleid	**20**	**2.500**	**20**	**2.500**

Stadsmeierrechten			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
	OCSW	Cultuurnota 2009-2012; extra impuls	500		500	
		Totaal stadsmeierrechten	**500**	**0**	**500**	**0**

Toelichting

6.11 Podiumkunsten **V** **0,1 miljoen**

Er is zowel structureel nieuw beleid ter beschikking gesteld, als dekking via de Cultuurnota om de exploitatie van Simplon op peil te brengen. Er is hier dus sprake van een dubbele dekking. Hierdoor valt 82 duizend euro vrij. Zowel de lasten als baten op deze productgroep zijn hoger dan begroot doordat de programmering van de werkmaatschappij de Oosterpoort & de Stadsschouwburg bij het opstellen van de primitieve begroting nog niet volledig bekend is en dus maar beperkt in de begroting wordt opgenomen.

6.17 (Sport)accommodaties **N** **0,3 miljoen**

Er is een nadeel van 0,2 miljoen euro op kapitaallasten als gevolg van inhaalinvesteringen op 2 kunstgrasvoetbalvelden in verband met het hanteren van een verkeerde afschrijvingstermijn. Dit wordt gedeeltelijk gecompenseerd door vertragingen bij het doen van nieuwe investeringen.
Er is een nadeel van 0,1 miljoen euro als gevolg van de ozb-stijging op de accommodaties. Van het beschikbare bedrag van 252 duizend euro voor het onderhoud aan het draf- en renbaancentrum in het Stadspark, resteert 135 duizend euro. In 2010 is gestart met de riolering. De afronding hiervan en het onderhoud aan de sintelbaan moeten nog in 2011 worden uitgevoerd.
Naast de inkomstenderving Sporthal Lewenborg is er ook vanwege de aanhoudende winter begin 2010 en de vroege winter eind 2010 veel minder verhuur geweest op de sportvelden. Dat heeft voor een belangrijk deel geleidt tot een extra inkomstenderving van 0,2 miljoen euro. Overige afwijkingen zorgen voor een voordeel van 0,1 miljoen euro.

6.18 Zwembaden en Kardinge **N** **0,4 miljoen**

Het nadeel wordt met name veroorzaakt door een nadeel op onderhoud (0,2 miljoen euro), een vertraging van de invulling van de taakstelling op de extra inkomsten uit commerciële activiteiten (0,1 miljoen euro) en tegenvallende bezoekersaantallen mede door de natuurijsperiode in december waardoor er minder schaatsers naar Kardinge kwamen (0,1 miljoen euro).

6.19 Sportondersteuning **V** **0,5 miljoen**

Het voordeel wordt met name veroorzaakt door het terugvorderen van teveel betaalde subsidies (0,2 miljoen euro), dubbelingen in de begroting met betrekking tot combinatiefuncties (0,2 miljoen euro) en het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen dat pas in de tweede helft van 2010 is toegekend waardoor de bestedingen van deze decentralisatieuitkering, over meerdere jaren, geen gelijke tred houden met de toenames van het gemeentefonds (0,1 miljoen euro voordeel).

Noten

11 G9: Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht, Enschede, Maastricht, Arnhem, Eindhoven en Groningen

PROGRAMMA 9
INTEGRATIE

Bijna 20 procent van de Groninger bevolking heeft een niet-Nederlandse achtergrond, waarvan ongeveer de helft een niet-westerse. De aanwezigheid van veel verschillende groepen draagt bij aan de diversiteit van de stad. Veel migranten redden zich prima in onze samenleving. Sommige groepen hebben echter meer moeite een plaats te verwerven en actief mee te doen.
De inzet van het integratiebeleid in de stad Groningen is gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid in economisch, educatief, sociaal en cultureel opzicht. Specifieke doelgroepen van het integratiebeleid zijn allochtone vrouwen, Antillianen en Arubanen en Somaliërs.

Relevante beleidsnota's
Uitvoeringsnota zelforganisaties 2011-2014, oktober 2009
Nu Ritsen!, juni 2007
Beleidsprogramma Antillianenbeleid 2008-2010
Uitvoeringsprogramma Antillianenbeleid 2010-2011
Inburgeren in Groningen, oktober 2006
Nota Emancipatiebeleid 2010-2013 Kansen bieden, kansen pakken, februari 2010

DEELPROGRAMMA

1 Integratie

Evaluatie 2010

In 2010 zijn op de beleidsvelden emancipatie en Antillianen en Arubanen twee grote stappen gezet. In januari stelde de gemeenteraad de emancipatienota 2010-2013 vast, met daarin maatregelen die de keten taal, participatie en arbeidsmarkt de komende jaren moeten versterken. Daarnaast werd in februari de stichting Brisa opgericht, met als doel de maatschappelijke positie van Antillianen en Arubanen in Groningen te verbeteren en te versterken. Brisa adviseert de gemeente over beleidsvorming en beleidsuitvoering over de integratie en participatie van de in Groningen wonende Antillianen en Arubanen. Ook werd de centrale noodopvang voor vluchtelingen aan de Helsinkiweg beëindigd. Tot slot is in 2010 verder gewerkt aan de uitvoering van de reguliere beleidsnota's op het gebied van integratie, zelforganisaties en Antillianen en Arubanen.

Deelprogramma 1

INTEGRATIE

Beleidsvelden
- Integratie
- Emancipatie
- Antillianen en Arubanen
- Vluchtelingen en asielzoekers
- Inburgering

Beleidsveld

Integratie

Het beleidsveld Integratie omvat de maatregelen uit de integratienota Nu Ritsen! die niet onder een ander regulier beleidsterrein vallen. De maatregelen hebben betrekking op communicatie en netwerken rond integratie en op het versterken van het integratie-inclusief denken binnen alle gemeentelijke beleidssectoren.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Het verminderen van achterstanden op economisch, sociaal, educatief en cultureel gebied en het verbeteren van de positie op de arbeidsmarkt. We streven ernaar dat etnisch culturele groepen evenredig gebruik maken van de beschikbare voorzieningen en in staat zijn zich zoveel mogelijk op eigen kracht te ontwikkelen en actief deel uit te maken van hun wijk en de stad. Het tegengaan van discriminatie en intolerante opvattingen zijn belangrijke voorwaarden voor een gunstig integratieklimaat.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
Het aantal meldingen bij Discriminatie Meldpunt Groningen	98	103	100
Het aantal informatieverzoeken bij Discriminatie Meldpunt Groningen	20	12	15
Het aantal zelforganisaties dat gebruik maakt van de subsidiemogelijkheden binnen het minderhedenbeleid	27	27	27
Het aantal consultvragen van zelforganisaties en etnisch culturele groepen bij de advies- en consultfunctie van de MJD	500	587	500

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Activeringsproject Somalische Groningers

In april 2010 is een start gemaakt met een activeringsproject voor Somalische Groningers. De uitvoering van het project is in handen van de MJD. Het project is bedoeld om in de periode 2010 tot en met 2012, samen met lokale ketenpartners, de problematiek van de overlast veroorzakende Somaliërs in de Korrewegwijk in kaart te brengen en de individuele leden van de groep passende (hulpverlenings)trajecten aan te bieden. De Somalische zelforganisatie SSG is nauw bij dit project betrokken. Daarnaast maakt een zorgoverleg tussen ketenpartners onderdeel uit van de aanpak. De eerste resultaten zijn bemoedigend. Op dit moment zijn 23 mannen in het project opgenomen en is er contact gelegd met nog eens 39 mannen. Van de totale Somalische bevolking (± 330) maken momenteel 154 personen (47% van de doelgroep) gebruik van de reguliere dienst- en hulpverlening van de MJD.

Naar aanleiding van het activeringsproject is er in 2010 ook een breed overleg over de specifieke problematiek van de groep Somalische Groningers gestart. In dit overleg informeren politie, MJD corporaties en gemeente elkaar over waar de Qathuizen[12] in Groningen op dat moment zijn, welke Somalische Groningers van de huizen gebruik maken en welke mogelijkheden een ieder heeft om de Qathuizen, de gebruikers en de overlast van deze groep aan te pakken.

Antidiscriminatie
Het tegengaan van discriminatie en intolerante opvattingen is nodig om een gunstig integratie- en emancipatieklimaat te scheppen. Wij financieren hiervoor het Discriminatie Meldpunt Groningen, een laagdrempelige voorziening waar Stadjers terecht kunnen met klachten en vragen over discriminatie. Het meldpunt ontvangt een extra gemeentelijke bijdrage voor deelname aan lokale netwerken en het geven van voorlichting op middelbare scholen. Het meldpunt geeft een goed inzicht in de aard en omvang van de klachten en vragen over discriminatie op onder meer de arbeidsmarkt, het uitgaansleven, het onderwijs en op het gebied van seksuele gerichtheid.

Subsidiering zelforganisaties
2010 betrof een overgangsjaar voor de invoering nieuwe subsidiesystematiek voor de zelforganisaties per 1 januari 2011. De nieuwe systematiek kent in tegenstelling tot de oude systematiek geen huisvestingssubsidies meer, omdat de zelforganisatie gebruik gaan maken van onze reguliere accommodaties. Het meldpunt dat als gevolg hiervan in 2009 is ingesteld om eventuele problemen rond het gebruik van sociaalculturele accommodaties te signaleren en aan te pakken is ook in 2010 voortgezet. In 2010 zijn er geen meldingen binnengekomen. In 2010 ontvingen alle 27 Groninger zelforganisaties van niet-westerse etnische groepen een basissubsidie. De activiteitensubsidies die zijn toegekend hebben een positieve bijdrage geleverd aan de aanpak van de problematiek van de etnisch culturele groepen in de stad. Het gaat hierbij onder meer om voorlichtingsbijeenkomsten over gezondheid, seksualiteit, zorg en hulpverlening, activeringsbijeenkomsten over toeleiding naar (vrijwilligers)werk, individuele ondersteuning en doorverwijzing en deelname aan netwerken en projecten op het gebied van integratie, emancipatie en dialoog.

Platform Culturele Diversiteit
Het platform culturele diversiteit is een samenwerkingsverband tussen de Hanzehogeschool, de Rijksuniversiteit en de gemeente Groningen. Het platform heeft onder meer tot doel kennis over integratie en diversiteit uit te wisselen en te ontwikkelen. Het platform heeft onder meer een conferentie over culturele diversiteit in het werk georganiseerd, biedt trainingen interculturele effectiviteit aan en brengt de diverse onderzoekstrajecten van de betrokken partners in beeld en presenteerd de onderzoeksresultaten. De onderzoeksresultaten van het project “Minderheden aan het werk” worden zomer 2011 verwacht.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
We hebben met het integratiebeleid en het integratie-inclusiefdenken het afgelopen jaar een behoorlijke stap vooruit gemaakt. Etnisch culturele groepen krijgen steeds meer aandacht en worden steeds beter betrokken bij de diverse gemeentelijke beleidsterreinen, zoals het WMO-beleid en het gezondheidsbeleid. Veelal is het platform zelforganisaties Groningen hiervoor het aanspreekpunt. Ook de ketenaanpak taal, participatie en arbeidsmarkt heeft zijn waarde bewezen. Het aanbod binnen de verschillende schakels in de keten is goed op elkaar afgestemd en biedt voldoende kwaliteit om Stadjers in staat te stellen een volgende stap in de keten te kunnen maken. De afgelopen jaren hebben de verschillende ketenpartners de keten efficiënter en effectiever ingericht. Wij verwachten wel dat de kredietcrisis en de daaruit voortvloeiende macro-economische effecten ertoe zullen leiden dat de Minderhedenmonitor 2010, die in 2011 verschijnt, een minder positief beeld zal laten zien van de maatschappelijke en sociaaleconomische positie van migranten dan de Minderhedenmonitor 2008. De Minderhedenmonitor 2008 laat zien dat etnisch culturele groepen steeds meer gebruik maken van de reguliere voorzieningen.

Beleidsveld

Emancipatie

Het beleidsveld Emancipatie is vormgegeven rond het model van de ketenaanpak taal, participatie en arbeidsmarkt en richt zich op (allochtone) vrouwen en (allochtone) mannen. Daarnaast valt ook de emancipatie van homoseksuele en biseksuele mannen en vrouwen en transgenders onder dit beleidsveld.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Het versterken van de keten taal, participatie en arbeidsmarkt door het ontwikkelen van een aanbod dat gericht is op het voorkomen van (taal)achterstanden en het vergroten van kansen op betaald werk. Het bevorderen van actieve deelname in de wijk en de stad. Er voor zorgen dat mannen en vrouwen gelijke kansen krijgen en in vrijheid en veiligheid keuzes kunnen maken. De zichtbaarheid en sociale acceptatie van homoseksuele en biseksuele mannen en vrouwen en transgenders te vergroten.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aantal allochtone vrouwen dat participeert in het project 'Duizend en één kracht'	■ 40	■ 47	■ 40

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Emancipatienota 2010-2013 Kansen bieden, kansen pakken

In de emancipatienota, die vanaf 2010 van kracht is, hebben wij onze ambities voor emancipatie geformuleerd rond de thema's Werk & Participatie, Onderzoek, Communicatie & Voorlichting, Diversiteit en Tegengaan van discriminatie. De emancipatienota richt zich vooral op Stadjers die buiten de reikwijdte van het reguliere beleid vallen en Stadjers die extra steun nodig hebben in hun emancipatieproces. Nieuw in het emancipatiebeleid is de aandacht voor de emancipatie en ondersteuning mannen, vaders en hun kinderen. Binnen de reguliere voorzieningen bereiken we te weinig mannen en is er niet voldoende aandacht voor vaders als opvoeders. Ook het aanbod voor de persoonlijke ontwikkeling en de (verbetering van de) maatschappelijke positie van mannen is binnen het huidige aanbod niet toereikend. In 2010 is een begin gemaakt met een activiteitenaanbod dat specifiek gericht is op mannen, vaders en hun kinderen en dat ook in samenspraak met de mannen tot stand is gekomen. Het aanbod wordt gevormd in samenwerking met lokale partijen, zoals het CJG, de sociaal-culturele accommodaties. vrouwencentrum Jasmijn en de ROC's.

Allochtone vrouwen en mannen

In de integratie- en de emancipatienota is speciale aandacht voor de groep allochtone vrouwen. De bijzondere positie van deze vrouwen vraagt om extra beleid, aanvullend op reguliere maatregelen en in principe met een tijdelijk karakter om de integratie en participatie van deze groep te realiseren. Succesvolle initiatieven zoals de consulenten Integratie en Emancipatie van de MJD en het Discriminatie Meldpunt Groningen houden we de komende jaren in stand. Extra investeringen zijn er in Multicultureel Vrouwencentrum Jasmijn, Moeder- en Vrouwencentrum De Boei, het Vadercentrum en het Zwemmen Speciaal van Trivia. Ook is het project "Duizend en één Kracht" succesvol uitgevoerd.

Lesbisch- homo- en transgenderemancipatiebeleid

Met het oprichten van de stichting Platform LGBT Groningen hebben we een grote stap voorwaarts gemaakt in het homo-emancipatiebeleid. Het platform is een samenwerkingsverband van veertien Groninger homo-organisaties en heeft tot doel de zichtbaarheid en sociale acceptatie van homoseksualiteit te bevorderen. Het platform organiseert onder meer de jaarlijks terugkerende Regenboogweek, die in 2010 voor het eerst is gehouden en is zichtbaar aanwezig bij grote evenementen als de Keiweek en het Bevrijdingsfestival. Het platform geeft handen en voeten aan onze wens om Groningen als homovriendelijke stad op de kaart te zetten.

Roze Zaterdag
Het afgelopen jaar is door de stichting Roze Stad Groningen hard gewerkt om de Roze Zaterdag, die in het weekend van 1, 2 en 3 juli 2011 wordt gehouden, vorm en inhoud te geven. Het doel van de stichting Roze Stad is om homoseksualiteit niet alleen zichtbaar te maken, maar ook om ontmoeting te realiseren tussen verschillende groepen in de samenleving. Het betrekken van de regio in dit streven maakt nadrukkelijk deel uit van de missie van de stichting.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
2010 is een succesvol jaar geweest voor het beleidsterrein emancipatie. In 2010 is geoogst wat in de jaren daarvoor is gezaaid. De keten taal, participatie en arbeid is uitgebreid en versterkt. Er is een nieuwe beleidnota voor de komende vier jaar; er is een platform opgericht dat uitvoering geeft aan de zichtbaarheid en sociale acceptatie van homoseksualiteit; het project Duizend en één Kracht heeft meer allochtone vrouwen dan beoogd toegeleidt naar vrijwilligerswerk; de Dag van de Dialoog heeft meer deelnemers getrokken dan in de jaren daarvoor; emancipatie is toegevoegd aan de criteria om in aanmerking te komen voor de activiteitensubsidie van zelforganisaties; het vadercentrum is officieel van start gegaan en het aantal deelnemers aan het Zwemmen Speciaal is fors toegenomen en bereikt nu ook de voorheen moeilijk bereikbare groepen vrouwen.

Beleidsveld

Antilianen en Arubanen (Caribische Nederlanders)

De centrale doelstelling van het beleidsveld Antillianen en Arubanen is het versterken van de maatschappelijke positie van Antillianen en Arubanen in de gemeente Groningen. Het vergroten van zelfredzaamheid en versterken van de weerbaarheid vloeien direct voort uit dit streven.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Versterken van de maatschappelijke positie van Caribische Nederlanders in de gemeente Groningen; verminderen van achterstanden op het gebied van onderwijs, werk en inkomen; voorkomen dat Caribisch-Nederlandse jongeren in aanraking komen met prostitutie en/of criminaliteit; voorkomen van en zonodig snel en effectief ingrijpen op overlastsituaties; realiseren van een effectief hulpverleningsaanbod in geval van meervoudige problematiek.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010[13]	Beoogd
■ Aantal en percentage niet-werkende werkzoekenden	■ < 503 ■ < 36%	■ 340 ■ 14,4%	■ < 300
■ Aantal en percentage bijstandsgerechtigden	■ < 597 ■ < 27%	■ 447 ■ 18,9%	■ < 400
■ Aantal en percentagevoortijdig schoolverlaters	■ < 30 ■ < 5%	■ 12 ■ 3,6%	■ < 10
■ Percentage gehoorde verdachten	■ < 12,4%	■ 9,3%	■ < 8%

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?
De inzet gericht op het versterken van de positie van Caribische Nederlanders in Groningen is omschreven in het beleidsprogramma Antillianenbeleid. Alle in het beleidsprogramma opgenomen activiteiten zijn in 2010 uitgevoerd.

Uitvoering beleidsprogramma Antillianenbeleid
De verschillende onderdelen van het beleidsprogramma zijn in samenhang tot uitvoering gebracht. Door in te zetten op het versterken van de ketensamenwerking, is een goede aansluiting van preventie en repressie gerealiseerd. Ook is sprake van een goede aansluiting van contactlegging, verwijzing en uitvoering van hulpverlening. Belangrijke onderdelen van het beleidsprogramma zijn de Antilliaanse gezinscoach, de ondersteuning van Antilliaanse probleemmeiden, Prospero, het Straatteam Beijum, de top 50 aanpak, Amor y Salu, de Ambiente en de zomeractiviteiten. In 2010 is vanuit het stadsdeelbudget een bijdrage geleverd aan de instandhouding en het beheer van de (sociaal-clturele) voorziening Ambiente. Deze voorziening wordt gebruikt voor activiteiten van Antilliaanse vrijwilligersorganisaties zoals de Kadushi-club en Colour of my Dreams, educatieve programma's en gezondheidsvoorlichting door de Hulpverleningsdienst. Ook is de Ambiente beschikbaar als verwijzing voor groepen (jongeren) die in de openbare ruimte overlast veroorzaken.
Het Antilliaans beraad Brisa, dat begin 2010 is opgericht, vervult een brugfunctie tussen de gemeente, de uitvoeringsorganisaties en de gemeenschap van Caribische Nederlanders in Groningen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
De uitvoeringsorganisaties slagen erin op succesvollle wijze contact te leggen met Antillianen en Arubanen (Caribische Nederlanders) die te maken hebben met meervoudige problematiek. Ook slagen zij erin toegang tot adequaat hulpverleningsaanbod te realiseren.
Met betrekkking tot de belangrijkste indicatoren, werkloosheid, bijstandsafhanelijkheid, voortijdig schoolverlaten en criminaliteit, zien we eeen duidelijke verbetering van de positie van Caribische Groningers. Wel is nog altijd sprake van een oververtegenwoordiging van deze doelgroep in de onderscheiden statistieken. Het blijft dan ook noodzakelijk om te investeren in het versterken van de maatschappelijke positie van Antillianen en Arubanen in de gemeente Groningen.

Beleidsveld

Vluchtelingen en Asielzoekers

We willen voorkomen dat asielzoekers op straat komen te staan of – noodgedwongen – in de illegaliteit komen te verkeren. Daarom bieden we noodopvang aan vluchtelingen die rechtmatig in Nederland mogen verblijven, maar die geen aanspraak kunnen maken op gebruik van voorzieningen. Op grond van het bestuursakkoord dat in het kader van de pardonregeling met het Rijk is overeengekomen, streven we ernaar de noodopvang eind 2009 te beëindigen. Kinderen van niet-rechtmatige verblijvende vluchtelingen krijgen financiële steun dankzij het project Kindersteun. Ook bieden we door het project Perspectief ondersteuning aan ex-AMV's, alleenstaande minderjarige vluchtelingen. De centrale noodopvang aan de Helsinkistraat is begin 2010 beëindigd.

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Uit het oogpunt van de zorgplicht willen wij vooorkomen dat asielzoekers op straat komen te staan of – noodgedwongen – in de illegaliteit terecht komen. Daarom bieden we noodopvang aan vluchtelingen die rechtmatig in Nederland verblijven, maar die geen aanspraak kunnen maken op gebruik van voorzieningen. In het kader van het project Kindersteun worden verstrekkingen gedaan ten behoeve van kinderen van niet-rechtmatig verblijvende vluchtelingen. Via het project Perspectief bieden we ondersteuning aan ex-AMV's, alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aantal personen dat voor rekening van de gemeente Groningen in noodopvang verblijft	■ < 16	■ 15 dossiers, 25 personen	■ Afname realiseren
■ Aantal Aantal verstrekkingen in het kader van project Kindersteun	■ 15	■ 14 kinderen	■ Afname realiseren
■ Aantal Aantal deelnemers aan project Perspectief	■ 50	■ 32 deelnemers	■ Legaal verblijf dan wel vertrek realiseren

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Beëindiging noodopvang en afbouw Noodfonds kindersteun

De centrale noodopvang aan de Helsinkistraat is begin 2010 beëindigd. Alle nog resterende bewoners hebben opvang gekregen in reguliere AZC's of de Vrijheidsbeperkende locatie (VBL) in Ter Apel. Buiten de centrale noodopvang om vinden momenteel nog vreemdelingen onderdak in particuliere woningen. Het gaat daarbij onder meer om ex-AMV's, asielzoekers met rechtmatig verblijf en gezinnen zonder rechtmatig verblijf. Het merendeel van hen krijgt financiële ondersteuning via Stichting Inlia.

Project Perspectief en leefgeldverstrekking ex-AMV's

Het project Perspectief is in 2010 uitgevoerd in het kader van het landelijk experiment Perspectief. Doelstelling van het project is te voorkomen dat ex-AMV's met onbekende bestemming vertrekkken. Het project biedt ondersteuning die erop is gericht ofwel legaal verblijf in Nederland te realiseren, dan wel te werken aan terugkeer naar het land van herkomt. Daartoe vinden regelmatig gesprekken plaats met vertegenwoordigers van de DT&V (Dienst Terugkeer & Vertrek).
Binnen het project Perspectief is plaats voor 50 deelnemers. In 2010 hebben 47 deelnemers mee gedaan. Hiervan hebben 13 inmiddels een verblijfsstatus gekregen. Twee deelnemers zijn vrijwillig teruggekeerd naar het land van herkomst.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Door opvang te bieden en door de ondersteuning vanuit het project Perspectief in het gevan van ex-Ama's, weten we te voorkomen dat groepen vluchtelingen dakloos worden, uit het zicht raken of in de illegaliteit verdwijnen. Door het onderhouden van contacten en het bieden van gerichte ondersteuning zorgen we ervoor dat deze mensen zich actief bezighouden met het verbeteren van de eigen situatie.

Beleidsveld

Inburgering

Ons inburgeringsbeleid richt zich op het leren van de Nederlandse taal, kennis over de Nederlandse samenleving, het verkrijgen van werk en het bevorderen van participatie. We bieden onze inburgeraars zogenaamde duale trajecten aan, waarin al deze aspecten aan de orde komen. Maatwerk, kwaliteit, persoongebonden budgetten en eigen verantwoordelijkgheid staan voorop.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

In 2010 was ons doel om zoveel mogelijk inburgeraars te plaatsen op een bijpassend inburgeringstraject. In de begroting van 2010 hadden we als doel 300 trajecten opgenomen. Op verzoek van het ministerie is dit aantal later gewijzigd in 511 trajecten. Van deze 511 trajecten hebben we er 364 gehaald. In de praktijk bleek namelijk dat de doelgroep in Groningen veel kleiner is dan door het ministerie werd aangenomen. Bovendien bestaat de doelgroep nu nog voornamelijk uit vrijwillige inburgeraars. Deze groep is lastiger te bereiken en te motiveren om deel te nemen aan een inburgeringscursus. Ook wilden we in 2010 de nieuwe instroom volledig op pakken. Het percentage trajecten dat zowel gericht is op inburgering als re-integratie – de duale trajecten – zit op iets meer dan 66% van de gerealiseerde 364 trajecten. Dit is dus ongeveer 14% minder duale trajecten dan we in de begroting hebben afgesproken. Deze 80% hebben we niet gerealiseerd omdat we in 2010 een flink aantal inburgeraars een alfabetiseringstraject moesten aanbieden. Binnen een alfabetiseringstraject is een duaal traject een brug te ver. Pas als een alfabetiseringstraject succesvol is afgerond kijken we naar de volgende stap: werk of activering in combinatie met scholing. Het aantal inburgeraars dat in staat is om zelfstandig zijn eigen traject uit te voeren (PIB) is in 2010 iets achter gebleven met dat wat we voor ogen hadden. In 2010 is er een selectie gemaakt uit de totale doelgroep door te kijken naar criteria waarop een inburgeraar moet scoren wil hij zijn traject succesvol zelfstandig kunnen afronden. Hieruit bleek dat slechts 18 inburgeraars voldeden aan de gestelde criteria.

De huisvestingstaakstelling loopt achter met dat wat we in 2010 beoogden. In plaats van de beoogde 113 huisvestingen voor 2010 plus de 36 huisvestingen uit de voorafgaande jaren – totaal 149 – hebben we er 101 gerealiseerd. Dit komt voornamelijk doordat het COA onvoldoende vergunninghouders heeft weten te matchen met de door ons beschikbaar gestelde woningen. Hierdoor kregen we in 2010 minder vrijwillige plaatsingen te verwerken. Ons beleid is dat we alleen die vergunninghouders willen huisvesten die in Groningen willen wonen. We doen niet aan gedwongen plaatsingen. Een andere oorzaak is dat het matchen van uitgenodigde groepen vluchtelingen in aantallen minder was dan voorgaande jaren. Op basis van criteria matcht het COA Amersfoort groepen uitgenodigde vluchtelingen met gemeenten in Nederland. In 2010 zijn er nauwelijks uitgenodigde groepen vluchtelingen gematcht met Groningen maar wel met andere gemeenten. Dit ondanks onze eigen inspanningen om vanuit het COA Amersfoort groepen voor Groningen toegewezen te krijgen. We gaan ervan uit dat we de taakstelling van 2010 voor 1 juli 2011 alsnog zullen halen. Dit is in overeenstemming met de afspraken gemaakt met het Rijk.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd
■ Aantal inburgeraars op inburgeringstrajecten	■ 300	■ 370	■ 300
■ Nieuwe instroom (nieuwkomers) oppakken en zonder wachttijden passende trajecten aanbieden	■ 100% (10-15 per maand)	■ 100%	■ 100%
■ Percentage duale inburgeringstrajecten	■ 80%	■ 75%	■ 80%
■ Aantal inburgeraars dat de eigen inburgering vormgeeft m.b.v. het Persoonsgebonden Inburgeringstraject (PIB)	■ 20	■ 18	■ 20
■ Huisvestingstaakstelling van Vergunninghouders	■ Ca. 149[14] huisvestingen	■ 101	■ 120

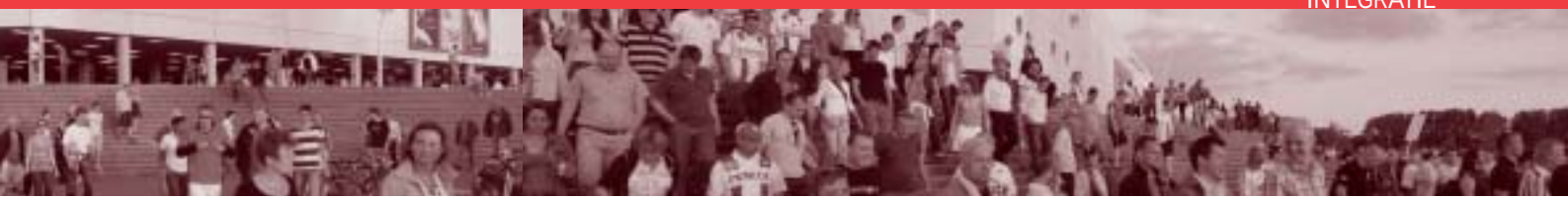

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Accountmanagement Inburgering

In 2010 hebben we een start gemaakt met het accountmanagement Inburgering. Vanuit het ministerie is er per werkplein één accountmanager beschikbaar gesteld voor de duur van 9 maanden. De accountmanagers kregen de opdracht om extra resultaten te realiseren op inburgeringstrajecten van werkenden en werkzoekenden, zowel in kwantiteit als in kwaliteit. De bedoeling is dat ze werkgevers, gemeenten en UWV WERKbedrijf met elkaar verbinden op het gebied van Inburgering en de arbeidsmarkt.
De accountmanagers hebben in 2010 bedrijven in kaart gebracht en tijdens bezoeken ons aanbod bij de werkgevers onder de aandacht gebracht. Hiermee is een netwerk van bedrijven en instellingen ontstaan die we kunnen benutten voor het activeren van onze inburgeraars. Daarnaast hebben ze inburgeringstrajecten op de werkvloer gerealiseerd en kennis over inburgeringsmogelijkheden en de toegevoegde waarde ervan onder de aandacht brengen bij zowel werknemers als werkgevers.

Inburgering op de werkvloer

In 2010 hebben we gebruik gemaakt van de landelijke stimuleringregeling Inburgering op de Werkvloer. De bedoeling is werkgevers te faciliteren om zo inburgering op de werkvloer te stimuleren. Het voordeel voor de werknemer is dat hij/zij beter in staat is te communiceren met collega's en klanten. De werkgever profiteert van beter ingeburgerde werknemers. De werkgever ontvangt hiervoor een bijdrage in de kosten.
In 2010 zijn er een groot aantal bedrijven en instellingen in de stad benaderd. Met een aantal instellingen – zoals de RuG – zijn er samenwerkingafspraken gemaakt. Deze afspraken hebben ertoe geleid dat in 2010 zo'n 30 werknemers inburgeren op de werkvloer.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In 2010 hebben we minder inburgeringstrajecten behaald dan we met het Rijk hebben afgesproken. In de praktijk blijkt dat de potentiële doelgroep veel kleiner is en dat het steeds minder om de zogenaamde verplichte inburgeraars gaat. Ondanks het niet behalen van het aantal beoogde inburgeringstrajecten zijn we er in geslaagd om alle nieuwe instroom in 2010 volledig op te pakken. Doordat de taakstelling in 2010 is verhoogd naar 511 trajecten zijn we er niet in geslaagd om 80% van deze trajecten duaal aan te bieden. Ook zien we dat er 25% minder inburgeraars dan beoogd hun traject zelf hebben uitgevoerd.
Stadjers die deelnemen hebben meer kennis van de samenleving, leren Nederlands en werken aan activering / participatie in de Groningse samenleving. Hierdoor leveren we een bijdrage aan de individuele ontwikkleling van inburgeraars die zich richt op Meedoen en het leveren van een bijdrage aan de Groningse samenleving.
Samen met de corporaties en de dienst ROEZ zorgen we voor een kwalitatief goede huisversting van vergunninghouders die zich in Groningen willen vestigen. Hierin staat voorop dat vergunninghouders bewust kiezen voor Groningen en niet door het COA verplicht worden zich in Groningen te vestigen. De huisvestingstaakstelling hebben we in 2010 niet gehaald.

FINANCIËN

Bestaand beleid Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2010	Verschil
		Lasten				
6.24	OCSW	Minderhedenbeleid	1.683	1.829	1.778	51
8.04	SZW	Inburgering	1.322	1.058	1.660	-602
		Totaal lasten	**3.005**	**2.887**	**3.438**	**-551**
		Baten				
6.24	OCSW	Minderhedenbeleid	885	285	392	107
8.04	SZW	Inburgering	738	416	1.022	606
		Totaal baten	**1.623**	**701**	**1.414**	**713**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-1.382**	**-2.186**	**-2.024**	**162**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	0	0	0	0
		Totaal onttrekkingen	0	42	42	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-1.382**	**-2.144**	**-1.982**	**162**

Nieuw beleid Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	Begroting 2010 (i)	Begroting 2010 (s)	Realisatie 2010 (i)	Realisatie 2010 (s)
6.22	OCSW	Roze zaterdag	50		50	
6.24	OCSW	Antillianenbeleid 2010-2013	237		237	
6.24	OCSW	Afbouw voorzieningen noodopvang asielzoekers	265		265	
6.24	OCSW	Antidiscriminatievoorziening	24		24	
		Totaal nieuw beleid	**576**	**0**	**576**	**0**

Toelichting

8.04 Inburgering **nihil**

Bij het Generaal pardon is een budgetoverschrijding zichtbaar van 163 duizend euro. Die overschrijding is grotendeels veroorzaakt door het vergoeden van de kosten van het aanloopsteunpunt voor asielzoekers en vluchtelingen. Dekking van de overschrijding vindt plaats uit de rijkssubsidies voor het Generaal pardon.

Bij de uitvoering van de Wet inburgering vindt een budgetoverschrijding plaats van 446 duizend euro. De belangrijkste oorzaak van die overschrijding is de overheveling van 0,3 miljoen euro aan lasten 'Inburgering' van het Participatiebudget (productgroep Werk) naar de productgroep Inburgering om binnen het Participatiebudget extra financiële ruimte vrij te maken voor re-integratie activiteiten.
Daarnaast stegen de gemiddelde lasten per inburgeraar door extra inspanningen.
Dekking van de budgetoverschrijding vindt plaats uit de rijkssubsidie voor de uitvoering van de Wet inburgering.

Noten

12 In deze huizen wordt Qat verkocht. Qat heeft een amfetamineachtige werking. Gebruikers worden actief en moeheid en honger verdwijnen. Bijwerkingen zijn slapeloosheid, lustelooshеid, agressief gedrag, uitputting en hallucinaties. Door het gelijktijdige gebruik met alcohol worden de bijwerkingen versterkt.

13 De gegevens over 2010 zijn nog niet bekend.

14 Taakstelling 2010 = 113 huisvestingen. Daarnaast is er nog een taakstelling van 36 huisvestingen uit voorgaande jaren.

PROGRAMMA 10
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN POST ONVOORZIEN

Niet alle lasten en baten (productgroepen) van de gemeentelijke organisatie kunnen worden toegerekend aan de inhoudelijke programma´s. Het gaat hier voornamelijk om de lasten en baten van de concernafdelingen van de Bestuursdienst en een deel van de publieke- en facilitaire dienstverlening van de DIA. Deze lasten en baten maken we zichtbaar in dit afzonderlijke programma omdat de verdeling hiervan over de overige programma´s een willekeurige operatie zou worden. Binnen het programma Overige en algemene middelen maken we drie productgroepen afzonderlijk zichtbaar; de overige zijn in één onderdeel ondergebracht.

FINANCIËN

Programma 10. Overig en algemene middelen

Programma Overig

Bestaand beleid			Primitieve	Actuele	Rekening	Verschil
Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Begroting	Begroting	2010	
		Lasten				
1.03	DIA	Burgerzaken	7.342	8.558	8.464	94
1.06	DIA	Gemeentelijk Informatiecentrum	1.954	1.945	1.908	37
7.11	ROEZ	Stadsdeelcoördinatie	2.004	5.310	6.991	-1.681
		Overig interne productgroepen / stelposten	128.178	92.963	91.368	1.595
		Totaal lasten	**139.478**	**108.776**	**108.731**	**45**
		Baten				
1.03	DIA	Burgerzaken	3.822	3.948	4.219	271
1.06	DIA	Gemeentelijk Informatiecentrum	641	641	707	66
7.11	ROEZ	Stadsdeelcoördinatie	318	2.675	4.277	1.602
		Overig interne productgroepen / stelposten	60.401	56.712	60.092	3.380
		Totaal baten	**65.182**	**63.976**	**69.295**	**5.319**
		Totaal saldi voor reserve mutaties	**-74.296**	**-44.800**	**-39.436**	**5.364**
		Reserve mutaties				
		Totaal toevoegingen	7.457	18.839	18.839	0
		Totaal onttrekkingen	33.533	51.176	51.176	0
		Totaal saldi na reserve mutaties	**-48.220**	**-12.463**	**-7.099**	**5.364**

Nieuw beleid			Begroting 2010		Realisatie 2010	
Prod.nr.	Dienst	Omschrijving	(i)	(s)	(i)	(s)
9.01	BSD	Formatie openbare orde en veiligheid	100		100	
9.03	BSD	Aanvulling weerstandsvermogen	2.800		2.800	
9.01	BSD	Opkomstbevorderende maatregelen verkiezingen	65		65	
6.33	OCSW	Knelpunten agv volwasseneneducatie	165		165	
	OCSW	OCSW niet realiseren taakstelling 2010	600		600	
1.03	DIA	Publieke dienstverlening ouderen e.d.	90		83	
	DIA	Wijkservicecentrum Lewenborg	146		81	
	BSD	SNN	100		100	
	SOZAWE	Dekking efficiencykorting UWV	500		500	
		Totaal nieuw beleid	**4.566**	**0**	**4.494**	**0**

Toelichting

1.03 Burgerzaken V 0,4 miljoen

Het voordeel op Burgerzaken bestaat onder andere uit een efficiencyvoordeel (0,1 miljoen euro), vrijval kapitaallasten door vertraagde vervanging van het GBA-systeem (0,1 miljoen euro), een voordeel op de legesopbrengst (0,1 miljoen euro) en vrijval van een gedeelte van het budget voor uitvoering van de biometrie (0,1 miljoen euro).

7.11 Stadsdeelcoördinatie nihil

Er is in 2010 in uit de Stadsdeelbudgetten 0,3 miljoen euro meer uitgegeven dan begroot, onder andere door grotere projecten, zoals herinrichting van de J. H. Jansenstraat en het speelplekkenplan in Corpus den Hoorn. De extra middelen hiervoor worden gedekt door de ISV voorziening.
Er lopen in 2010 projecten Stadsdeelcoördinatie zoals Tuinwijk Studentenbuurt, Herinrichting Hendrik de Vriesplantsoen en de Groene Long in Beijum. Deze projecten zorgen voor meer uitgaven, waarvan de kosten worden gedekt door NLA en ISV middelen.

Overige interne productgroepen / stelposten V 4,8 miljoen

Het voordeel op overige interne productgroepen en stelposten bestaat uit verschillende afwijkingen:

- in 2009 zijn de aandelen Essent verkocht aan RWE. Waardebepaling van de claims en vorderingen m.b.t. CBL Vennootschap BV (Cross Border Leases) was bij de rekening 2009 in verband met gebrek aan informatie nog niet mogelijk. De informatie is nu wel beschikbaar. De vordering op de deelneming CBL Vennootschap, bestaande uit het CBL fonds en ASA risicofonds, is opgenomen voor 1,3 miljoen euro. Hier staat een voorziening tegenover, waardoor dit geen effect op het resultaat heeft. Wel heeft in 2010 een uitkering plaatsgevonden van 0,2 miljoen euro welke een positief effect op het resultaat heeft;
- vrijval van de voorziening Brede Doel Uitkering (SIV) 2005-2009 van 1,3 miljoen euro omdat de afrekening waarschijnlijk conform onze ingediende verantwoording zal zijn;
- vrijval uitvoeringskosten WGA van 0,6 miljoen euro doordat minder claims zijn ingediend en het opleidingsbudget niet is benut;
- vrijval Akkoord van Groningen 1,0 miljoen euro; door het stopzetten van het project Draadloos Groningen vanwege nalatigheid van de leverancier valt 0,8 miljoen euro vrij, van het Fonds Kennisontwikkeling resteert nog 0,2 miljoen euro;
- een nadeel van 0,8 miljoen op jaarlijkse inkomsten vanuit voormalig Essent (voordelen zijn via begrotingswijziging in de reserve RSP gestort);
- incidentele vrijval van structureel nieuw beleid van 0,4 miljoen euro;
- vrijval programma Boss 0,5 miljoen euro onder andere door vrijval en vertraging in projecten;
- restant budget DaFinci 0,3 miljoen euro; omdat de invoering van het nieuwe financiële systeem is uitgesteld, zijn activiteiten van 2010 verschoven naar 2011 waardoor niet het gehel budget voor 2010 is besteed;
- een voordeel van 0,4 miljoen euro op WMO-budget dat nog niet nader verdeeld is;
- overige voor- en nadelen voor een totaalbedrag van 0,9 miljoen euro voordeel.

Algemene dekkingsmiddelen

Bestaand beleid Prod.nr.	Dienst	Productgroep	Primitieve Begroting	Actuele Begroting	Rekening 2010	Verschil
1.04	DIA	Onroerende zaakbelasting	47.791	47.791	47.854	-63
1.04	DIA	Roerende zaakbelasting	66	66	71	5
1.04	DIA	Hondenbelasting	670	670	698	28
1.04	DIA	Logiesbelasting	624	624	890	266
	Trea	Saldo financieringsfunctie	2.926	3.239	4.818	1.579
9.04	BSD	Algemene uitkering	255.199	260.151	266.648	6.497
9.03	BSD	Post onvoorzien	-300	-269	-269	0
9.03	BSD	Rente reserves	3.097	6.505	6.291	-214
		Dividenden	1.037	1.711	2.006	295
		Totaal algemene inkomsten	**311.110**	**320.488**	**329.007**	**8.519**

1.04 Belastingen **V** **0,4 miljoen**

Onroerende zaakbelasting

De meeropbrengst van 63 duizend euro bestaat uit de volgende onderdelen:

- een voordeel van 1,048 miljoen euro door een hogere economische waarde dan geraamd;
- een nadeel van 208 duizend euro door een hogere leegstand dan geraamd;
- een nadeel van 615 duizend euro als gevolg van extra inkomstenderving als gevolg van bezwaren (N 415) en oninbare belastingaanslagen (N 200);
- een nadeel van 121 duizend euro op de afwikkeling van de oude belastingjaren doordat er meer oude vorderingen oninbaar zijn verklaard dan was voorzien;
- diverse overige afwijkingen (N 40).

Logiesbelasting

Er zijn meer overnachtingen geweest dan begroot waardoor een voordeel ontstaat van 266 duizend euro.

Overige belastingen

De roerende zaakbelasting levert een meeropbrengst op van 5 duizend euro. Daarnaast wordt door extra controle op het hondenbezit een meeropbrengst hondenbelasting van 28 duizend euro gerealiseerd.

Saldo financieringsfunctie **V** **1,6 miljoen**

Het voordelige resultaat op de financieringsfunctie ontstaat door mismatchfinanciering (voordeel 1,6 miljoen euro). Daarnaast was er een rentevoordeel op nieuwe leningen en hoefden er minder leningen te worden aangetrokken (voordeel 0,4 miljoen euro). Daar staat echter een nadelig resultaat op kort geld tegenover welke ontstaat door de lage rente (nadeel 0,4 miljoen euro).

9.04 Algemene uitkering **V** **6,5 miljoen**

Het voordeel van 6,5 miljoen euro kan worden uitgesplitst naar voorgaande jaren, landelijke ontwikkelingen, plaatselijke (volume)ontwikkelingen en integratie uitkeringen.

Algemene uitkering 2008 en 2009 *N* *2,9 miljoen*

Over het jaar 2008 vindt per saldo een negatieve nacalculatie plaats van 1,2 miljoen euro. Deze wordt verklaard door een positieve bijstelling van de WOZ waarden (betekent een hogere korting op de algemene uitkering) en een lager aantal lage inkomens dan geschat. Daarnaast heeft er een actualisatie plaatsgevonden van het verdeelmodel van de Wmo die negatief uitpakt.
Over het jaar 2009 vindt per saldo een negatieve nacalculatie plaats van 1,7 miljoen euro. Deze wordt grotendeels verklaard door een hoger aantal bedrijfsvestigingen, een lager aantal lage inkomens en een lager aantal leerlingen. Daarnaast heeft de actualisatie van het verdeelmodel van de Wmo ook in 2009 een negatief effect.

Landelijke ontwikkelingen *V* *1,2 miljoen*

De uitkeringsfactor voor 2010 valt 14 punten lager uit dan begroot. Dit levert een nadeel op van 2,2 miljoen euro. Hiertegenover staat een lagere nominale compensatie over de jaren 2008, 2009 en 2010. Dit levert een voordeel op van 3,4 miljoen euro. Per saldo een voordeel van 1,2 miljoen euro.

Plaatselijke ontwikkelingen *V* *7,0 miljoen*

De inkomsten kunnen worden onderscheiden in de categorieën, sociale factoren, centrumfunctie-factoren, fysieke factoren en plaatselijk beleid.

- Inkomsten; hogere WOZ waarden leiden tot een nadeel van 0,6 miljoen euro
- Sociale factoren; een lager aantal bijstandsontvangers en lage inkomens en een hoger aantal minderheden en jongeren leidt per saldo tot een nadeel van 1,6 miljoen euro,
- Centrumfunctiefactoren; een hoger klantpotentieel en een hoger aantal leerlingen leiden tot een voordeel van 1,2 miljoen euro,
- Fysieke factoren; een hoger aantal woonruimten en een grotere omgevingsadressendichtheid leveren een voordeel op. Daarnaast ontvangen we 2,5 miljoen euro extra via het gemeentefonds voor de opruiming van conventionele explosieven. Doordat de werkzaamheden in dit kader, via het project ‘Waterbodemsanering stadswateren’, zijn afgerond kan deze bijdrage vrijvallen. Per saldo leidt dit tot een voordeel van 4,9 miljoen euro.
- Plaatselijk beleid; in de raming was een stelpost opgenomen voor verwachte nominale ontwikkelingen en een verhoging van de nominale compensatie als gevolg van een verhoging van de ABP premie. Aangezien de nominale ontwikkelingen zijn meegevallen en de verhoging van de ABP premie pas halverwege 2010 heeft plaatsgevonden kan deze stelpost vrijvallen. Dit levert een voordeel op van 3,2 miljoen euro.

Integratie-, decentralisatie- en suppletie-uitkeringen *V* *1,3 miljoen*

Aan bestaande en nieuwe integratie- en decentralisatie-uitkeringen is een extra bedrag ontvangen van 1,3 miljoen euro. Gezien het tijdstip waarop sommige van deze extra middelen beschikbaar zijn gesteld was het niet meer mogelijk deze met diensten te verrekenen en vallen ze in het concernresultaat van de algemene uitkering. Een (technisch) voordeel van ongeveer 0,7 miljoen euro maakt onderdeel uit van het resultaat doordat het nadeel over de Wmo uitkering 2008 en 2009 is verrekend met de diensten.

9.03 Onvoorzien

Onderstaande tabel geeft het verloop van de post onvoorzien over 2010 weer:

POST ONVOORZIEN BEGROTING 2009	300
Bedragen x 1.000 euro	
■ Bijdrage Haïti	6
■ Lex Specialis Oost-Groningen	25
Saldo Onvoorzien 2010	**269**

9.03 Rente reserves nihil

Er is per saldo geen afwijking op de rente op concern reserves en voorzieningen.

Dividenden V 0,5 miljoen

Op het dividend van voormalig Essent ontstaat een voordeel van 148 duizend euro doordat het dividend PBE/EPZ nog niet in de begroting was opgenomen (130 duizend euro) en de terug te vorderen ingehouden dividendbelasting op het dividend van Attero niet was begroot (18 duizend euro).
De dividenduitkering BNG over 2009 bedraagt 820 duizend euro. Dit is ten opzichte van de raming van 2010 een voordeel van 353 duizend euro.

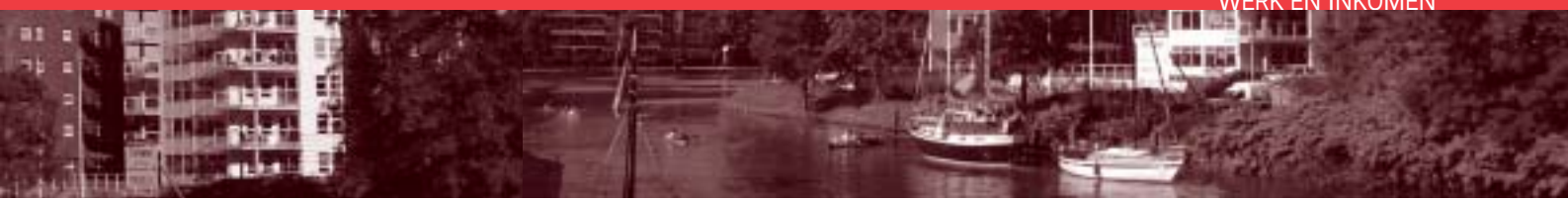

PARAGRAFEN

In de paragrafen leggen we verantwoording af over het gevoerde beleid op onderwerpen die niet bij een inhoudelijk programma zijn onder te brengen.

In het besluit Begroting en verantwoording (BBV) is bepaald dat de begroting zeven verplichte paragrafen moet bevatten. Hiernaast heeft uw raad verzocht ook nog vier andere onderwerpen in paragrafen te verantwoorden.

VERPLICHTE PARAGRAFEN

1 LOKALE HEFFINGEN
2 WEERSTANDSVERMOGEN
3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN
4 TREASURY
5 BEDRIJFSVOERING
6 VERBONDEN PARTIJEN
7 GRONDBELEID

DOOR UW RAAD TOEGEVOEGDE PARAGRAFEN

8 STAD & STADHUIS EN BEDRIJFSVOERING & ORGANISATIEONTWIKKELING
9 STADSDEELPROGRAMMA
10 WMO
11 INKOOP

Paragraaf 1

LOKALE HEFFINGEN

De lokale heffingen vormen een belangrijk onderdeel van de inkomsten van gemeenten. Naast een korte beschrijving van ons beleid ten aanzien van de belangrijkste heffingen geven we het gebruikelijke overzicht van de inkomsten die we uit de lokale heffingen behalen en een beeld van de kostendekkendheid van de leges en heffingen waar dat van toepassing is. Een aanduiding van de lastendruk voor de burger is van belang voor de integrale afweging tussen beleid en inkomsten. Daarvoor presenteren we een vergelijking van de lokale lastendruk met andere grote gemeenten.

Onderdelen

- Beleid lokale heffingen
- Opbrengsten en kostendekkendheid
- Kwijtscheldingsbeleid
- Lokale lastendruk

Onderdeel 1

Beleid lokale heffingen

In december 2010 heeft uw raad de tarievennota vastgesteld. In deze nota is opgenomen hoe wij uitwerking geven aan de aanbevelingen uit de rapportage "Onderzoek kostendekkendheid publiek- en privaatrechtelijke tarieven". Deze rapportage bevat de conclusies van het vierjaarlijks onderzoek naar de tarieven dat in 2009 heeft plaatsgevonden en waarover uw raad in februari 2010 is geïnformeerd. Belangrijke uitwerkingen zijn onder andere het hanteren van de beschikbare modellen kostenonderbouwing van de VNG (voor de afvalstoffenheffing, rioolheffing, omgevingsvergunning, lijkbezorging en eventueel nieuwe modellen) en het in specifieke gevallen nader onderzoek doen naar de mogelijkheden om meer compensabele btw toe te rekenen.
Tevens zijn met de tarievennota maatregelen genomen om de kostendekkendheid van een aantal tarieven te verbeteren. Met de extra opbrengst wordt (deels) invulling gegeven aan de bezuinigingstaakstelling 2011 op tarieven.

Hierna geven we een beknopte uiteenzetting van het gemeentelijke beleid voor de belangrijkste lokale heffingen:

- Onroerende-zaakbelasting;
- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Bouwleges.

Onroerende-zaakbelasting

De onroerende-zaakbelasting is de belangrijkste gemeentelijke belasting, niet alleen wat betreft omvang, maar ook doordat de opbrengst tot de algemene middelen behoort en dus naar eigen inzicht besteed kan worden. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de waarde van een pand en van de tarieven die uw raad vaststelt. Ons beleid is dat eventuele waardestijgingen van onroerend goed gecompenseerd worden door een overeenkomstige tariefsdaling en andersom.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing is een bestemmingsheffing. Dit betekent dat de opbrengst niet naar de algemene middelen vloeit, maar ingezet wordt om de kosten te dekken van de afvalinzameling en -verwerking. Ons beleid is dat de kosten van afvalinzameling en -verwerking volledig worden gedekt uit de opbrengsten van de afvalstoffenheffing (100% kostendekking). Sinds 2006 geldt er geen vast tarief per woning meer, maar bepaalt het aantal bewoners van een woning de hoogte van het tarief. Er wordt gedifferentieerd naar vier categorieën, namelijk éénpersoonshuishoudens, tweepersoonshuishoudens, huishoudens van drie tot en met zeven personen en huishoudens van acht of meer personen. Hiermee geven we invulling aan het principe ‘de vervuiler betaalt’.

Rioolheffing

De kosten voor het beheren en in standhouden van het rioolstelsel worden door middel van een rioolheffing verhaald. De opbrengst van de rioolheffing, met als uitgangspunt een 100%-kostendekkendheid, is geoormerkt. Per 1 januari 2009 is het voormalige rioolrecht omgevormd tot een rioolheffing. Hierbij hebben gemeenten naast de zorgplicht voor stedelijk afvalwater en hemelwater ook de zorgplicht gekregen voor grondwater. De rioolheffing kan van de eigenaar (aansluitrecht) en van de gebruiker (afvoerrecht) worden geheven. Wij kennen alleen het aansluitrecht, waarbij een vast bedrag per aansluiting in rekening wordt gebracht. Voor de rioolheffing verlenen we geen kwijtschelding.

Bouwleges

Bouwleges worden geheven om de kosten van het proces van bouwvergunningverlening te dekken. Ons beleid ten aanzien van bouwleges is eveneens 100%-kostendekkendheid. Doordat de omvang van bouwprojecten van jaar tot jaar sterk fluctueert, is vooraf is moeilijk te schatten hoeveel de opbrengsten in enig jaar zullen bedragen. In 2001 is door uw raad besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve om het risico van tegenvallende inkomsten zoveel mogelijk uit te sluiten.
Daarnaast is er met ingang van de begroting 2009 bij de raming van de opbrengst een knip gemaakt tussen grote en kleine bouwvolumes (grens bij 200 duizend euro).

Onderdeel 2

Opbrengsten en kostendekkendheid

Ieder jaar presenteren we een overzicht van de opbrengsten van de belangrijkste gemeentelijke belastingen, rechten en heffingen. We vergelijken hierbij de gerealiseerde opbrengsten met de ramingen in de begroting, en, voor zover van toepassing, gaan we daarbij in op de gevolgen voor de kostendekkendheid van de verschillende leges en heffingen.

Omschrijving Bedragen x 1.000 euro	Primitieve begroting 2010	Actuele begroting 2010	Rekening 2010	Afwijking
Onroerende-zaakbelasting (OZB)	47.791	47.791	47.854	63
Roerende-zaakbelasting (RZB)	66	66	71	5
Hondenbelasting	670	670	698	28
Logiesbelasting	624	624	890	266
Precariobelasting	436	436	390	-46
Afvalstoffenheffing	24.916	24.916	25.497	581
Reinigingsrechten	100	100	97	-3
Marktgelden	688	688	657	-31
Rioolheffing	13.015	12.671	12.642	-29
Begrafenisrechten	1.577	1.577	1.414	-163
Leges bouwactiviteiten	7.301	7.211	5.318	-1.893
Leges huisvestingswet	230	230	115	-115
Leges drank & horeca, winkeltijdenwet	161	161	146	-15
Parkeergelden	7.451	7.209	6.663	-546
Havengelden	133	133	185	52
Leges burgerzaken	2.505	2.505	2.632	127
Totaal	**107.664**	**106.988**	**105.269**	**-1.719**

Onroerende-zaakbelasting (OZB)

De meeropbrengst OZB bedraagt in totaal 63 duizend euro en bestaat uit de volgende onderdelen:

■ economische waarde	V	1.048
■ inkomstenderving leegstand	N	208
■ inkomstenderving bezwaren	N	15
■ oninbare aanslagen	N	200
■ afwikkeling oude jaren	N	122
■ overig	N	40
■ **totaal**	**V**	**63**

De economische waarde is aanzienlijk hoger dan bij het vaststellen van de tarieven werd voorzien. In oktober 2009 zijn de tarieven voor 2010 berekend, terwijl op dat moment de taxaties van de woningen en bedrijven niet afgerond waren. Voor het niet getaxeerde deel zijn aannames gedaan. In werkelijkheid vallen de taxaties hoger uit dan aangenomen werd.
Ook ten aanzien van de leegstand is bij de vaststelling van de tarieven een inschatting gemaakt. De werkelijke leegstand valt hoger uit, dit leidt tot een nadeel.
De inkomstenderving door ingediende bezwaren tegen belastingaanslagen is aanzienlijk hoger dan werd voorzien. In de laatste maanden van 2010 is uitspraak gedaan in een aantal grote bezwaarprocedures, waaronder de procedure inzake de Euroborg. De bezwaarprocedures hebben geleid tot correcties van belastingaanslagen over meerdere jaren.
Daarnaast is in de laatste maanden van het jaar een aantal grote belastingaanslagen oninbaar verklaard als gevolg van het faillissement van een belastingschuldige.
Er is een nadeel op de afwikkeling van de oude belastingjaren doordat er meer oude vorderingen oninbaar zijn verklaard dan was voorzien. Diverse overige afwijkingen vormen tenslotte een nadeel van 40 duizend euro.

Logiesbelasting

Er is 266 duizend euro meer aan logiesbelastingen ontvangen dan begroot. Dit wordt veroorzaakt door meer overnachtingen dan in de raming was voorzien. Deze meeropbrengsten zullen bestemd worden voor Marketing Groningen.

Afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing is er een meeropbrengst van 0,6 miljoen euro door meer aansluitingen en minder kwijtscheldingen dan begroot. De kostendekkendheid is uitgekomen op 109%. Naast extra opbrengsten uit de afvalstoffenheffing is sprake van 1,0 miljoen euro aan extra inkomsten door een niet begrote vergoeding uit het Afvalfonds voor de nascheiding van kunststof (0,7 miljoen euro) en overige vergoedingen (0,3 miljoen euro). Daarnaast zijn de lasten per saldo 0,3 miljoen lager uitgekomen. Het resultaat wordt toegevoegd aan de egalisatiereserve afvalstoffenheffing.

Reinigingsrechten

De opbrengsten worden nagenoeg gerealiseerd. De kostendekkendheid komt uit op 100%.

Marktgelden

De opbrengsten zijn 31 duizend euro lager dan begroot. Er zijn ten opzichte van de begroting minder m_ verhuurd. De kostendekkendheid komt daarmee uit op 78%.

Rioolheffing

De uitgaven zijn 0,3 miljoen euro lager uitgekomen dan begroot, doordat een aantal projecten niet uitgevoerd kon worden. Het baggeren van de vijvers in het Stadspark is doorgeschoven naar 2011 en door de vroeg invallende winter is het project Vinkhuizen niet (geheel) in 2010 uitgevoerd. Het kostendekkendheidspercentage is daarmee uitgekomen op 102%. Het streefpercentage kostendekkendheid is 100%.
Voor de rioolheffing is een gesloten financieringssysteem van kracht. Resultaten op de exploitatie riolering worden verrekend met de reserve Riolering.

Begrafenisrechten

De opbrengsten begrafenisrechten hebben betrekking op het begraven, de grafhuur en grafonderhoud. Zowel de opbrengsten (door een lager aantal begrafenissen) als de kosten (door lagere onderhoudskosten als gevolg van renovatie van de aula) vallen lager uit dan begroot. De kostendekkendheid is steeds aangeven als 100%. Echter de onderhoudskosten van oude graven zijn hierbij niet zijn meegenomen. Van veel graven is namelijk in het verleden het grafonderhoud en de grafhuur afgekocht. Het onderhoud van deze graven levert nu een tekort op. Wordt dit in de berekening betrokken dan komt de kostendekkendheid uit op 68%.

Bouwleges

Door de huidige economische omstandigheden blijven grote projecten grotendeels uit. Ten opzichte van de begroting is 1,9 miljoen euro minder leges ontvangen. Om de lasten te drukken zijn diverse maatregelen genomen zoals het niet invullen van vacatureruimte, het beëindigen van inhuurcontracten en het uitvoeren van werken derden voor andere gemeenten. Hierdoor is een kostenreductie gerealiseerd van 0,2 miljoen euro. De totale kostendekkendheid is hiermee uitgekomen op 78%.

Leges Huisvestingswet

Wegens achterstand in de aanpak van illegale kamerverhuurpanden panden komen de legesbaten in 2010 115 duizend euro lager uit dan begroot. De kostendekkendheid is hiermee uitgekomen op 39%.

Parkeergelden

De opbrengsten van het parkeerbedrijf bestaan zowel uit privaatrechtelijke als uit publiekrechtelijke opbrengsten. In deze paragraaf lokale heffingen worden alleen de publiekrechtelijke opbrengsten vermeld. De werkelijke (publiekrechtelijke) opbrengsten bedragen 6,6 miljoen euro. In de begroting is uitgegaan van 7,5 miljoen euro, hetgeen een nadeel betekent van 0,9 miljoen euro. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door minder parkeren op straat en de daaraan gerelateerde naheffingsaanslagen (boetes).
De kostendekkendheid op realisatiebasis is 121%. Het parkeerbedrijf beoogt als geheel kostendekkend te zijn. Inclusief het privaatrechtelijk deel komt de kostendekkendheid in 2010 uit op 84%. Op begrotingsbasis was dat 100%. Het lagere dekkingspercentage wordt veroorzaakt doordat naast de lagere opbrengsten ook de kosten 0,7 miljoen euro hoger zijn uitgekomen (o.a. door vertraging in het project verbetering vergunningensysteem en hogere kosten van handhaving).

Havengelden

De gerealiseerde inkomsten zijn 52 duizend euro hoger dan geraamd. Door de hogere inkomsten is de gerealiseerde kostendekkendheid 125%. Bij de begroting was uitgegaan van overdracht van de kade aan het Van Starkenborghkanaal aan de provincie Groningen. De inkomsten uit havengelden zouden daardoor voor de gemeente Groningen teruglopen. De overdracht heeft tot op heden nog niet plaatsgevonden.

Leges burgerzaken

Door extra afgifte van de documenten Burgerzaken is er ten opzichte van de begroting een meeropbrengst leges Burgerzaken van bruto 240 duizend euro. Daartegenover staat een extra afdracht Rijksleges van 113 duizend euro, zodat de netto opbrengst 127 duizend euro bedraagt.
Door de extra legesinkomsten is de gemiddelde kostendekkendheid 2010 uitgekomen 87%. Op begrotingsbasis was dit 82%.

Overzicht kostendekkendheid

In onderstaande tabel zijn voor de belangrijkste leges en heffingen de dekkingspercentages weergegeven: het streefpercentage, het percentage op begrotingsbasis en het gerealiseerde percentage.

Omschrijving	Streefpercentage	Begroting 2010	Rekening 2010
Afvalstoffenheffing	100%	100%	109%
Reinigingsrechten	100%	100%	100%
Marktgelden	100%	100%	78%
Rioolheffing	100%	100%	102%
Begrafenisrechten	100%	100%	68%
Bouwleges	100%	100%	78%
Parkeergelden	100%	100%	84% 3)
Havengelden	100%	100%	125%
Leges burgerzaken, waarvan:	100% 1)	82% 2)	87% 2)
■ Reisdocumenten	1)	67%	70%
■ Inlichtingen/afschriften 2))	1)	43%	46%
■ Overige documenten (VOG)	1)	34%	55%
■ Rijbewijzen	1)	164%	163%
■ Huwelijken 2)	1)	128%	147%

1) Voor de leges Burgerzaken geldt als uitgangspunt dat zij samen geheel kostendekkend zijn, voor die producten waarvoor de gemeente zelfstandig het tarief kan bepalen (dit betreffen rijbewijzen, de inlichtingen/afschriften en de huwelijken).

2) Bij inlichtingen/afschriften en huwelijken vindt op grond van wettelijke voorschriften op onderdelen ook kostenloze dienstverlening plaats. De weergegeven percentages betreffen de totale kostendekkendheid, inclusief de kostenloze dienstverlening.

3) Het parkeerbedrijf kent zowel privaatrechtelijke als publiekrechtelijke opbrengsten. Het weergegeven percentage betreft de kostendekkendheid van de privaatrechtelijke en de publiekrechtelijke opbrengsten bij elkaar.

We willen nog nader ingaan op de leges Burgerzaken. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de producten Burgerzaken waarvoor de gemeente zelf de tarieven kan bepalen (de beïnvloedbare tarieven) in totaliteit kostendekkend zijn. Er zijn namelijk ook producten Burgerzaken waarbij de tarieven worden bepaald door rijksregelgeving. De kostendekkendheid van de beïnvloedbare tarieven is op rekeningsbasis 2010 uitgekomen op 122%.
Voor de beïnvloedbare en niet-beïnvloedbare tarieven bij elkaar is de kostendekkendheid uitgekomen 87%. Op begrotingsbasis was dit 82%. De hogere kostendekkendheid wordt met name veroorzaakt door extra legesopbrengsten als gevolg van extra afgifte van reisdocumenten en overige documenten (Verklaringen Omtrent Gedrag) en door hogere opbrengsten voor huwelijksvoltrekkingen. Daarnaast is sprake van efficiencyvoordelen op de uitvoeringskosten.

Onderdeel 3

Kwijtscheldingsbeleid

De ruimte om een eigen gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid te voeren is beperkt. De criteria waaraan kwijtscheldingsverzoeken getoetst worden, bepalen we als gemeente niet zelf. Deze zijn op rijksniveau vastgesteld, in de Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990. Wel mogen we zelf bepalen voor welke belastingen we kwijtschelding verlenen en voor welk deel. In Groningen verlenen we kwijtschelding voor de hondenbelasting (alleen voor de eerste hond en tot 60%) en voor de afvalstoffenheffing. Mensen die vijf jaar of langer op het sociale minimum zitten, krijgen volledige kwijtschelding van de afvalstoffenheffing. De andere kwijtscheldingsgerechtigden krijgen 57% van het aanslagbedrag kwijtgescholden. Een groot deel van de kwijtscheldingsgerechtigden krijgt de kwijtschelding automatisch. Zij hoeven geen formulier in te vullen en bewijsstukken te overleggen. Voor mensen die wel een formulier moeten invullen geldt een termijn van drie maanden waarbinnen een kwijtscheldingsverzoek moet worden ingediend.

Onderdeel 4

Lokale lastendruk

Zowel bij de begroting als bij de rekening maken we een vergelijking tussen de lokale lastendruk in Groningen en de andere grotere gemeenten. De woonlasten per woning zijn berekend als het totaal van de onroerende zaakbelastingen, reinigingsheffing en rioolheffing van een meerpersoonshuishouden. Groningen komt in dit overzicht voor 2010 op de 4e plaats uit. In 2009 was dat de 5e plaats. Met de lasten voor de reinigingsheffing (afvalstoffenheffing) zit Groningen ruim boven het gemiddelde. Voor de OZB en de rioolheffing zitten we onder het gemiddelde.

Woonlasten grote gemeenten 2010 (Bedragen in euro's)	OZB	Reinigingsheffing2)	Rioolheffing	Woonlasten1)
1 Delft	228	318	162	709
2 Hilversum	371	220	114	706
3 Venlo	225	254	220	699
4 Groningen	**217**	**352**	**128**	**697**
5 Enschede	240	302	154	696
6 Utrecht	251	285	159	695
7 Sittard-Geleen	225	256	212	693
8 Emmen	288	282	117	687
9 Ede	256	272	158	686
10 Leiden	215	315	154	684
11 Tilburg	226	283	175	684
12 Breda	208	341	134	683
13 's-Gravenhage	260	275	142	676
14 Apeldoorn	249	294	133	676
15 Almere	232	334	101	667
16 Haarlemmermeer	252	287	119	658
17 Westland	322	275	59	656
18 Haarlem	231	308	115	654
19 Zoetermeer	318	275	59	652
20 Deventer	232	257	158	648
21 Arnhem	343	191	107	641
22 Assen	196	267	175	638
23 Leeuwarden	304	260	72	636
24 Heerlen	197	276	152	624
25 Rotterdam	216	295	109	620
26 Maastricht	378	94	145	618
27 Middelburg	178	259	180	617
28 Amsterdam	139	332	145	616
29 Zaanstad	245	255	113	613
30 Eindhoven	176	299	137	612
31 Zwolle	243	255	113	611
32 Amersfoort	235	260	104	599
33 Dordrecht	185	235	170	590
34 Lelystad	158	251	151	561
35 Nijmegen	131	294	126	551
36 's-Hertogenbosch	167	260	99	527
37 Alkmaar	176	240	101	517
Gemiddelde	**235**	**273**	**134**	**643**

1) Woonlasten van meerpersoonshuishoudens in een woning met gemiddelde waarde. De woonlasten zijn berekend als de som van OZB, rioolheffing en reinigingsheffing. (Bron COELO).

2) Ingaande 2011 heeft COELO de systematiek om het bedrag voor de reinigingsheffing (afvalstoffenheffing) te bepalen veranderd. Dit is (met terugwerkende kracht) ook gehanteerd voor de woonlasten 2010 in dit overzicht. Voorheen werd voor het bedrag voor een meerpersoonshuishouden het gewogen gemiddelde van de tarieven voor één- tot en met vijfpersoonshuishoudens genomen. Voor Groningen kwam dat uit op 322 euro. Nu is voor een meerpersoonshuishouden uitgegaan van het tarief voor een driepersoonshuishouden, voor Groningen was dat in 2010 352 euro. Groningen is hierdoor qua totale woonlasten 2010 gestegen van (op begrotingsbasis) de 6e plaats naar (op rekeningsbasis) de 4e plaats.

Paragraaf 2

WEERSTANDSVERMOGEN

Bij de uitvoering van de gemeentelijke taken lopen wij risico's. Om de mogelijke financiële effecten van deze risico's op te kunnen vangen, is het noodzakelijk over voldoende weerstandsvermogen te beschikken. Deze paragraaf geeft de actuele stand van het weerstandsvermogen en de risico's van de gemeente Groningen zoals bekend bij het opmaken van deze rekening. Het weerstandsvermogen geeft de mate aan, waarin de gemeente in staat is om de risico's op te vangen zonder dat het beleid moet worden gewijzigd, dus zonder schadelijke gevolgen voor andere projecten en taken.

Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de benodigde weerstandscapaciteit – de ingeschatte risico's – en de beschikbare weerstandscapaciteit – de middelen die beschikbaar zijn om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. In schema is dit als volgt weer te geven:

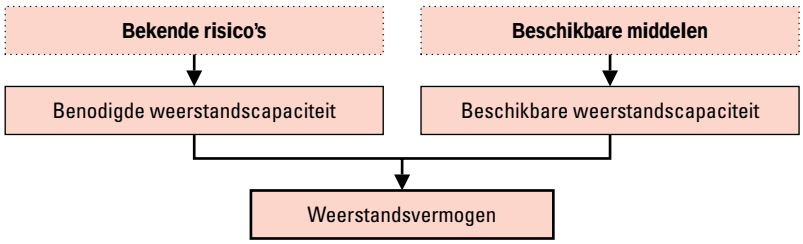

Onderdelen

- Berekening weerstandsvermogen
- Benodigde weerstandcapaciteit
- Beschikbare weerstandscapaciteit
- Risico's

Onderdeel 1

Berekening weerstandsvermogen

In de nota Integraal risicomanagement in Groningen is de methodiek en de berekeningswijze van de afzonderlijke delen van het weerstandsvermogen vastgelegd.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

Om het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen dient te worden vastgesteld welke ratio de gemeente Groningen nastreeft. Hiertoe wordt gebruik gemaakt van onderstaande waarderingstabel.

Waardering	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Tabel uit nota "Integraal risicomanagement in Groningen"

Voor de lange termijn streven wij ernaar dat het beschikbare weerstandsvermogen ten minste gelijk is aan het benodigde weerstandsvermogen (1,0). Voor de korte termijn is het streven 80% van het benodigde weerstandsvermogen beschikbaar te hebben. Dit staat gelijk aan een score van 0,8.
In deze rekening vergelijken we het weerstandsvermogen met het weerstandsvermogen uit de begroting 2011. De wijzigingen uit de nota weerstandvermogen (zie collegebrief van 18-2-2011) zijn nog niet meegenomen. Op een aantal punten leiden de wijzigingen tot een aanpassingen van de Kadernota risicomanagement. Deze gewijzigde kadernota willen we eerst ter vaststelling aan u voorleggen voordat we de effecten meenemen in de paragraaf weerstandvermogen. Ook het effect van nieuwe grote projecten, waar nog geen definitieve besluitvorming over heeft plaatsgevonden, maken we afzonderlijk zichtbaar.

Weerstandsvermogen (x 1.000 euro)	Begroting 2011	Rekening 2010
Benodigde weerstandscapaciteit (A)	146.345	156.328
Beschikbare weerstandscapaciteit (B)	118.502	80.800
Ratio weerstandsvermogen	**0,81**	**0,52**
Weerstandsvermogen B - A	**-27.843**	**-75.528**

De ratio van het weerstandsvermogen is 0,52. Daarmee hebben we de waardering F en dat is ruim onvoldoende. De beschikbare weerstandscapaciteit is 75,5 miljoen euro kleiner dan de benodigde weerstandscapaciteit.
Met deze score voldoen we niet aan het streven voor de kortere termijn van 0,8.
In de beschikbare weerstandscapaciteit hebben wij rekening gehouden met de reservemutaties die zijn opgenomen in de bestemmingsvoorstellen bij deze rekening. Ook is rekening gehouden met de post onvoorzien in 2012.

Ten opzichte van de begroting 2011 is het weerstandsvermogen verslechterd. Dit komt vooral door de voorgestelde onttrekking uit de reserve Grondzaken en Meerstad voor de voorziening Meerstad van 35 miljoen euro en een toename van de risico's bij overige grondexploitaties.
Bij Meerstad lopen we een groot risico. De gemeente Groningen staat garant voor 70% van de verstrekte leningen. In totaal gaat het op dit moment voor de gemeente Groningen om 231 miljoen euro. Het belangrijkste risico bij Meerstad is het uitgiftetempo van kavels. In de afgelopen jaren hebben we deze uitgifte naar beneden bijgesteld. Door de grote aantallen en de lange looptijd van de grondexploitatie, leidt een afwijking in de uitgifte tot grote afwijkingen in het uiteindelijke resultaat. Bij het tot stand komen van de herziening 2011 van de grondexploitatie Meerstad actualiseren we het risico. Hierbij kijken we kritisch naar de verwachtingen met betrekking tot de kaveluitgifte. Op basis daarvan kunnen we een onderbouwde inschatting maken van het risico. Op dit moment hanteren we een risico inschatting van 35 tot 52,5 miljoen euro.
Ook bij de overige grondexploitaties nemen de risico's ook toe, vooral bij de projecten Westpoort en Europapark. Voor Westpoort hebben we net een herziening opgesteld. De vertraging van gronduitgifte is een belangrijk risico in dit project. De komende jaren houden we rekening met een beperkte uitgifte van gronden. Wanneer de situatie in de komende twee jaar niet verbetert, zullen we een verlies moeten nemen.
De herziene grondexploitatie Europapark wordt verwacht in juni 2011. Hierin nemen we de uitkomsten van de studie naar ontwikkelingsmogelijkheden van het gebied mee. Dan kunnen we een goede inschatting maken van een verwacht resultaat. Hoogst waarschijnlijk zullen we dan een verlies moeten nemen.
In de volgende paragrafen lichten we de afwijkingen bij de reserves en risico's nader toe.

In het weerstandsvermogen is nog geen rekening gehouden met de toevoegen aan de reserve grondzaken voor de jaren 2013 en 2014 van in totaal 6 miljoen euro, die zijn opgenomen in de meerjarenbegroting. Er is ook geen rekening gehouden met de risicobuffer in 2014 van 2,5 miljoen euro structureel. Een deel hiervan (1 miljoen euro) is ingezet voor de RegioTram. Daarnaast willen we 0,4 miljoen euro inzetten voor de Sontbrug, en willen we een deel van de risicobuffer reserveren voor het op termijn vervangen van het Herewegviaduct. Daarmee is de risicobuffer bijna volledig ingezet.

Bij het bepalen van het weerstandsvermogen houden we rekening met lopende projecten, waar uw raad een besluit over heeft genomen en waar een krediet voor is vastgesteld. Achterliggende gedachte is dat we bij nieuwe projecten risico's kunnen vermijden door het project niet uit te voeren. In het kader van de aanscherping van het risicomanagement anticiperen we bij de berekening van het weerstandsvermogen wel op de effecten van nieuwe (grote) projecten op het weerstandsvermogen.

Op dit moment hebben we twee grote projecten die in de planfase verkeren, Zuidelijke Ringweg en de RegioTram. De risico's van de Zuidelijke Ringweg zijn op dit moment nog niet goed in te schatten. Mogelijke effecten voor het parkeerbedrijf (lagere inkomsten van 1,5 miljoen euro) zijn meegenomen in de risico's voor het parkeerbedrijf.
Bij het project RegioTram wordt een groot deel van het risico overgedragen aan de opdrachtnemer. Hiervoor is circa 60 miljoen euro in de businesscase van de RegioTram opgenomen. Het resterende gemeentelijke risico van het project RegioTram ligt tussen de 20 en 40 miljoen euro (zie toelichting bij de risico's). Als we hiermee rekening houden in het weerstandsvermogen komt de ratio van het weerstandsvermogen uit tussen de 0,46 en 0,49.

Het risicoprofiel van de gemeente Groningen blijft de komende periode hoog. Op alle terreinen zijn de gevolgen van de economische crisis merkbaar. De uitgifte van gronden blijft achter, de budgetten voor gesubsidieerde arbeid worden gekort, het parkeerbedrijf staat onder druk en we moeten een grote bezuinigingstaakstelling realiseren. Voor de voorbereiding op de begroting 2012 brengen we de risico's nader in beeld en onderzoeken we oplossingsmogelijkheden. Hierbij kijken we ook hoe we het weerstandsvermogen verder kunnen versterken. We zullen u hierover in de voorjaarsbrief nader informeren.

Onderdeel 2

Benodigde weerstandcapaciteit

De benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door:
- de verwachte impact van de aanwezige risico's;
- de gewenste mate van zekerheid dat de risico's kunnen worden opgevangen;
- de mate waarin de risico's al op andere wijze zijn afgedekt.

De risico's zijn geïnventariseerd en vervolgens is een schatting gemaakt van de omvang en de kans van optreden (25%-50%-75%). De weging van het risico met de kans van optreden leidt tot het geschatte risicobedrag. De risico's van de grondexploitatie worden volgens de risicoboxenmethode berekend en integraal in de benodigde weerstandscapaciteit opgenomen.
Omdat de kans klein is dat áls de risico's zich daadwerkelijk voordoen, dit allemaal tegelijkertijd gebeurt, corrigeren we de totaaltelling met een waarschijnlijkheidsfactor van 90%.

Benodigde weerstandscapaciteit (risico's)

(bedragen x 1.000 euro)	Schatting incidentele risico's	Schatting structurele risico's
Grondexploitatie	94.600	
Meerstad	13.125	
Ongefundeerde wegen	1.750	
Lening Euroborg	8.025	
Openbare verlichting	3.750	
Integrale aanpak oeverbeschoeiing	3.600	
Bodemsanering	5.250	
Juridische procedures	3.438	
Bedrijfsrisico werkmaatschappijen OCSW		600
Iederz		2.100
Parkeerbedrijf		3.375
WWB		6.450
Incidentele financiering van structurele lasten Sozawe		1.900
Vorming regionale uitvoeringsdienst		825
Overige risico's	7.025	1317,5
Totale risico's	**140.563**	**16.568**
Structureel maal factor 2		33.135
Waarschijnlijkheidsfactor 90%	126.506	29.822
Benodigde weerstandscapaciteit (afgerond)		**156.328**

De benodigde weerstandscapaciteit is 156 miljoen euro en neemt ten opzichte van de risico's in de begroting 2011 met bijna 10 miljoen euro toe. De stijging van het benodigde weerstandsvermogen wordt voornamelijk veroorzaakt door een toename van het risico bij verstrekking van uitkeringen, een toename van de risico's bij grondexploitaties en een toename van het risico bij iederz. Omdat het risico bij de verstrekking van uitkeringen een structureel risico is, telt een verzwaring van het risico dubbel mee. Het effect op het benodigde weerstandsvermogen neemt daardoor met 8,8 miljoen euro toe. Dit geldt ook voor het risico van iederz. Het risico neemt hier met 1,8 miljoen euro toe. Omdat het een structureel risico is, leidt het tot een toename van 3,6 miljoen euro van de benodigde weerstandcapaciteit.
De risico's bij de grondexploitaties zijn 11,6 miljoen euro hoger dan de inschatting bij de begroting 2011. Deze toename is vooral een gevolg van een hoger risico bij de vertraging van gronduitgiften.
Voor een toelichting op de risico's verwijzen we u naar de volgende paragraaf.

Op een aantal punten is het risico ook verlaagd, waardoor het benodigd weerstandsvermogen lager wordt. De belangrijkste zijn:
- het risico op verkeersprojecten is verlaagd als gevolg van het verlagen van de kans van optreden naar 50% (-3,1 miljoen euro);
- het risico Herewegbrug is verwijderd, omdat er maatregelen zijn genomen voor de komende jaren en de risicobuffer als achtervang dient voor dit risico (-6,0 miljoen euro);
- andere inschatting van het risico parkeerbedrijf leidt tot een lager beroep op het weerstandsvermogen (-2,3). We hanteren nu een structureel risico van 4,5 miljoen euro met een kans van 75%. In de oude situatie gingen we uit van een incidenteel risico van 9 miljoen euro met een kans van 100%. ;
- Overige veranderingen leiden per saldo tot een verlaging van het risico met circa 2,6 miljoen euro.

Onderdeel 3

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit is het totaal aan middelen en mogelijkheden waarover de gemeente kan beschikken om eventueel optredende niet begrote kosten af te dekken, zonder invloed op de uitvoering van taken.

De middelen die we tot de tot de beschikbare weerstandscapaciteit rekenen zijn:
- algemene Egalisatiereserve van het concern;
- egalisatiereserves van de diensten;
- bestemmingsreserves, waarvan de besteding door de raad kan worden gewijzigd;
- post Onvoorzien in de begroting;
- stille reserves.

Vrij aanwendbare (bestemmings-) reserves

(bedragen x 1.000 euro)	Bedrag
Algemene Egalisatie Reserve (AER)	24.103
Dienstegalisatiereserves	9.048
Grondexploitatie en grondbank	6.111
Euroborg	8.013
Reserve Meerstad	0
Bodemsanering	4.643
Parkeren	147
Egalisatie Btw-compensatie	3.414
Stimuleringsfonds VHV	5.171
IZA gelden	4.503
Overige reserves	15.348
Totale reserves	**80.500**
Post onvoorzien 2012	300
Beschikbare weerstandscapaciteit	**80.800**

De beschikbare weerstandscapaciteit is 80,8 miljoen euro. Dit is 37,7 miljoen euro lager dan in de begroting 2011. Dit wordt nog vertekend doordat we in de weerstandscapaciteit nu rekening houden met het stimuleringsfonds volkshuisvesting (+5,2 miljoen euro), toename van de egalisatiereserve BTW-compensatiefonds (+3,4 miljoen euro) en de reserve WGA (+1,1 miljoen euro). In totaal gaat dit om 9,7 miljoen euro. Deze middelen zijn in principe beschikbaar om de risico's op te kunnen vangen. Het stimuleringsfonds volkshuisvesting dient als risicobuffer voor de verstrekte leningen. We nemen de helft van de dit fonds mee in het weerstandvermogen. In de begroting 2011 hielden we hier nog geen rekening mee. Dit zou moeten leiden tot een verbetering van de weerstandcapaciteit.

De weerstandcapaciteit verslechtert juist met 37,7 miljoen euro. Dit komt door een vermindering van overige reserves van 47,4 miljoen euro (37,7 miljoen euro + 9,7 miljoen euro). Dit wordt veroorzaakt door:

- Onttrekking reserve grondzaken en Meerstad van 35 miljoen euro wegens het treffen van een voorziening voor Meerstad;
- verrekening van het nadelige resultaat 2010 van 3,8 miljoen euro nadelig met de reserve grondzaken en een begrote onttrekking in 2011 van 2,1 miljoen euro uit de reserve grondzaken;
- verwachte onttrekking aan AER in verband met Dafinci (1,1 miljoen euro);
- Overige mutaties leiden samen tot een onttrekking van 5,4 miljoen euro.

Onderdeel 4

Risico's

De belangrijkste risico's zijn in de eerder tabel al weergegeven. Hieronder worden deze en andere majeure risico's evenals de politiek relevante risico's weergegeven en toegelicht.
Tenslotte worden ook nog de voor het weerstandsvermogen relevante ontwikkelingen benoemd.

Dienst

BESTUURSDIENST

Risico 1

Gemeentefonds / Rijksbezuinigingen

Programma	Overig en algemene middelen / 9.04 Gemeentefonds
Omschrijving	De hoogte van de algemene uitkering wordt bepaald door de omvang en de verdeling van het gemeentefonds. De omvang is gekoppeld aan de groei van de rijksbegroting. Er zal zich zeker een financiële afwijking ten opzichte van de begroting voordoen. De kans op een nadeel is even groot als de kans op een voordeel. In april 2009 is een Aanvullend Beleidsakkoord gesloten tussen Rijk en gemeenten. Hierdoor liggen de inkomsten vanuit het gemeentefonds voor de jaren 2009-2011 min of meer vast. Eind 2010 is een nieuw regeerakkoord afgesloten. In dit regeerakkoord is een landelijk bezuinigingspakket verwerkt van 18 miljard euro in de periode 2011-2014. De eerder verwachte korting op het gemeentefonds in de betreffende periode valt lager uit dan verwacht. Daarnaast gaat de normeringssystematiek ('samen de trap op, samen de trap af') vanaf 2012 weer gelden. De effecten hiervan worden opgenomen in het actuele meerjarenbeeld bij de voorjaarsbrief. Het Rijk moet veel van de aangekondigde maatregelen nog concretiseren en doorrekenen. Op het gebied van Wsw en re-integratie heeft de nieuwe regering forse kortingen aangekondigd. Ook op het gebied van WMO gaat het Rijk bezuinigen. Nadere informatie hierover wordt verwacht in een nog af te sluiten bestuursakkoord.
Risico	Het risico bedraagt maximaal 13 miljoen euro (naar boven of naar beneden)
Kans	50%
1e signal. datum	1995
Actie	Afwijkingen worden zoveel mogelijk voorkomen en verkleind door het realistisch en stabiel ramen van de algemene uitkering. De grootte van het ingeschatte risico is 5% van de geschatte algemene uitkering. In 2010 is op realisatiebasis sprake van een voordelige afwijking van de geraamde inkomst van afgerond 6,5 miljoen euro. Dit is ruimschoots binnen de verwachte afwijking.

Risico 2

BTW Compensatiefonds

Programma	Overige en Algemene Middelen / 9.03 Concernstelposten
Omschrijving	In 2003 is de wet op het BTW compensatiefonds (BCF) in werking getreden. Bij dit fonds kunnen gemeenten BTW declareren die ze hebben betaald bij het uitbesteden van werk.
Risico	De belastingdienst heeft een reguliere belastingcontrole ingesteld die betrekking heeft op de jaren 2003 tot en met 2007. In het kader van dat onderzoek zijn eind 2008 en 2009 naheffingsaanslagen ontvangen over 2003 en 2004. In totaal hebben wij voor 6,4 miljoen euro (incl. heffingsrente) aan naheffingsaanslagen ontvangen. Het betreft 4,8 miljoen euro voor compensabele BTW en 1,6 miljoen euro voor ondernemers BTW. De aanslagen zijn niet nader gemotiveerd. Het risico exclusief de bedragen voor heffingsrente bedraagt 2,7 miljoen euro.
Kans	25%
1e signal. datum	2003
Actie	Wij hebben bezwaar ingediend en uitstel van betaling gevraagd. We hebben gesprekken gevoerd met de belastingdienst over de uitgevoerde controle en de bevindingen van de belastingdienst. Op korte termijn denken we met de belastingdienst tot overeenstemming te komen. Daarmee hebben we duidelijkheid over de naheffing over de jaren 2003—2007 en het effect voor de periode tot 2011.. De bevindingen uit het onderzoek van de belastingdienst worden vertaald in werkinstructies en procedures. Dit moet toekomstige risico's minimaliseren.

Risico 3

Vast personeel op tijdelijke projecten

Programma	Overig en algemene middelen / 9.01 Bestuursdienst
Omschrijving	De afgelopen jaren zijn 6 projectleiders/ medewerkers door de Bestuursdienst aangenomen boven de formatieve sterkte. De projectleiders/ medewerkers worden betaald uit incidentele middelen. Indien de incidentele financiering van de projectleiders/ medewerkers wegvalt is er geen financiële dekking voor de salarislasten beschikbaar.
Risico	330 duizend euro m.i.v. 2010
Kans	50%
1e signal. datum	Turap 2006-I en begroting 2010
Actie	Voor één projectleider zijn structurele middelen beschikbaar waarover ieder jaar besluitvorming plaats moet vinden. Voor de overige medewerkers/ projectleiders is in 2011 hoogstwaarschijnlijk budget beschikbaar binnen diverse project- en programmabudgetten.

Dienst

CONCERN TREASURY

Risico 4

Renterisico

Programma	Programma Overig Productgroep Financiering Lang Vermogen en Financiering Kort Vermogen
Omschrijving	De renteveronderstellingen voor de begroting zijn gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de rente zoals die bestaan bij de opstelling van het Meerjarenbeeld in het voorjaar. De werkelijke renteontwikkeling kan hiervan afwijken.. Het risico op een netto voordelig resultaat is even groot als het risico op een netto nadelig resultaat.
Risico	Bij een afwijking van de rente met 1% plus een nadeel op het in de begroting 2011 geraamde mismatchresultaat bedraagt het risico 1.856 duizend euro (positief en negatief).
Kans	0%
1e signal. datum	Doorlopend
Actie	We hebben een rente-egalisatie reserve waarmee schommelingen in het resultaat als gevolg van de renteontwikkeling kunnen opvangen. De omvang van deze reserve is 1,75 miljoen euro.

Dienst **DIA**

Risico 5 **Tariefdaling rijbewijzen**

Programma	Overig/Burgerzaken
Omschrijving	De minister van Verkeer en Waterstaat heeft aangegeven dat de verschillen in de rijbewijstarieven te groot zijn. De minister stelt voor dat het rijbewijs maximaal 36 euro mag gaan kosten. Definitieve besluitvorming dient nog plaats te vinden. Deze verlaging zal een inkomstendaling van ongeveer 435 duizend euro tot gevolg hebben. Daarnaast onderzoekt de minister de mogelijkheden van plaatsonafhankelijke dienstverlening, waarbij burgers niet meer verplicht zijn om bij de eigen gemeente een rijbewijs aan te vragen. Belangrijke voorwaarde hierbij is de aanpassing van de GBA, zodat gemeenten centraal kunnen beschikken over gegevens van actuele verstrekkingen. De verwachting is dat dit pas na 2011 kan worden ingevoerd.
Risico	435 duizend euro
Kans	75%
1e signal. datum	Juni 2005
Actie	Geen

Risico 6 **Leges identiteitsbewijs**

Programma	Overig/Burgerzaken
Omschrijving	In een individueel geval heeft het gerechtshof in Den Bosch besloten dat voor het verstrekken van een Nederlandse identiteitskaart geen kosten in rekening mogen worden gebracht. De reden hiervooor is dat de pas een publiek en geen individueel belang dient. Naar verwachting zal de Hoge Raad zich nog moeten uitspreken over de beslissing van het hof. Het risico voor de gemeente Groningen vooruitlopend op het afschaffen van het lage tarief voor reisdocumenten (voor 2011) bedraagt ongeveer 385 duizend euro. Verder zal een mogelijke gratis identiteitskaart effecten hebben op de afzet van paspoorten. Nog onduidelijk is of gemeenten worden gecompenseerd voor het (mogelijk) wegvallen van deze inkomsten.
Risico	385 duizend euro
Kans	50%,
1e signal. datum	Oktober 2010
Actie	In afwachting van berichtgeving over nadere wet- en regelgeving over het afschaffen van het lage tarief voor reisdocumenten.

Dienst **IEDERZ**

Risico 7 **Bedrijfsvoering Iederz**

Programma	Werk en inkomen
Omschrijving	De exploitatie van de Iederz bedraagt 70 miljoen euro. De SW branche loopt in de regel een risico van 4% over het totale lasten totaal. Het risico betreft reguliere bedrijfsrisico en een conjunctuurrisico. De komende jaren zal het Rijk fors op het subsidiebedrag gaan bezuinigen. Daarom is de kans van optreden van het risico naar boven bijgesteld.
Risico	2,8 miljoen euro
Kans	75%
1e signal. datum	Augustus 2010
Actie	Betreft regulier bedrijfsrisico, maar Iederz is alert op ontwikkelingen in de markt.

Dienst **MD**

Risico 8

Onvoldoende middelen in de bestemmingsreserve Bodemsanering

Programma	Duurzame ontwikkeling
Omschrijving	De bestemmingsreserve wordt jaarlijks gevoed met 0,5 miljoen euro. Hieruit worden grote bodemsaneringen en onvoorziene zaken betaald, die niet uit de decentralisatie uitkeringen (DU-bodem en ISVIII/DU-ISV) of uit de exploitatie kunnen worden betaald. Door de gemaakte afspraken in het convenant 'bodembeleid en aanpak spoedlocaties', die de mogelijkheden voor inzet van deze decentralisatie uitkeringen beperkt, zal eerder een beroep worden gedaan op de bestemmingsreserve Bodemsanering. Zo zijn in 2010 toezeggingen gedaan voor onttrekking van middelen in 2011 voor de bodemsanering Helperplein en fase 2 Grondig.
Risico	4,0 miljoen euro
Kans	75%
1e signal. datum	Jaar 2001
Actie	Het monitoren van de bestemmingsreserve Bodemsanering

Risico 9

Afspraken convenant 'bodembeleid en aanpak spoedlocaties'

Programma	Duurzame ontwikkeling
Omschrijving	In het convenant bodembeleid en aanpak spoedlocaties hebben gemeenten, provincies, waterschappen en het Rijk, afspraken gemaakt over de verbreding en verdieping van het toekomst-gerichte bodembeleid. Daarmee is de gemeente gebonden de ISV bodemmiddelen te besteden aan de uitvoering van het bodemconvenant. In het bodemconvenant is voorzien in een midterm review (najaar 2011) waarbij zal worden bezien of er spanning bestaat tussen het ambitieniveau en de beschikbare middelen. Dit kan leiden tot aanpassing van de afspraken uit het bodem-convenant.
Risico	5,0 miljoen euro
Kans	25%
1e signal. datum	Jaar 2009
Actie	Zorgen dat we in 2011 (midterm review) duidelijkheid hebben over eventuele knelpunten zodat die met de convenantpartijen besproken kunnen worden.

Risico 10

Vorming regionale uitvoeringsdienst (RUD)

Programma	Duurzame ontwikkeling; Productgroep: Duurzame bedrijvigheid
Omschrijving	Het opzetten van Regionale Uitvoeringsdiensten moet leiden tot een verbetering van de kwaliteit van de uitvoering van milieutaken door de lagere overheden.Voor de uitvoerende organisaties gelden kwaliteitseisen. Onder regie van de provincie Groningen zijn in overleg tussen de provincie en de Groninger gemeenten enkele varianten voor een RUD-model opgesteld. Na een bestuurlijke consultatie (eind 2010) worden die varianten uitgewerkt. In de eerste helft van 2011 vindt de besluitvorming plaats over het te realiseren RUD-model in de provincie Groningen. Implementatie is voorzien vanaf begin 2012. Het rijk wil landelijk een korting doorvoeren van 100 miljoen euro. Op dit moment hebben IPO en VNG bezwaar gemaakt tegen dit voornemen. Het bedrag is gebaseerd op te behalen efficiencyvoordelen door de vorming van de RUD's. Voor de gemeente Groningen komt dit overeen met een korting van circa 1,1 miljoen euro.
Risico	1,1 miljoen euro
Kans	75%
1e signal. datum	Voorjaar 2010 (begroting 2010)
Actie	We zijn betrokken bij de voorbereidingen van het opzetten van de RUD.

Risico 11

Programmatische aanpak bodemonderz oek en bodemsanering gemeentelijke eigendommen (project Grondig)

Programma	Duurzame ontwikkeling
Omschrijving	In dit project inventariseren we de bodemkwaliteit van de gemeentelijke eigendommen. De eerste inventarisatie is afgerond. In 2011 wordt gestart met het onderzoeken van de bodemkwaliteit van de gemeentelijke eigendommen met een groen gevoelig gebruik. Voor het onderzoek zijn middelen beschikbaar gesteld. Indien uit het bodemonderzoek blijkt dat een bodemsanering noodzakelijk is (fase 3) dan zijn hier geen middelen voor beschikbaar.
Risico	4,0 miljoen euro
Kans	25%
1e signal. datum	Jaar 2008
Actie	Verder uitvoeren project om inzicht te verkrijgen in kosten voor noodzakelijke saneringen.

Risico 12

Commerciële dienstverlening: omzet inzamelen bedrijfsafval

Programma	Leefomgeving
Omschrijving	De omzet en de marge van de bedrijfsafvalinzameling staat onder druk, omdat we op dit moment te maken hebben met een overschot aan verwerkingscapaciteit en daardoor scherpe concurrentie. Dit is merkbaar bij nieuwe aanbestedingen (grote partijen) en bij de reguliere klanten. Het financieel risico heeft betrekking op het verlies aan netto opbrengsten.
Risico	300 duizend euro
Kans	50%
1e signal. datum	Begroting 2009
Actie	Tussentijds de ontwikkeling volgen

Risico 13

Bestuurlijke strafbeschikking

Programma	Leefomgeving
Omschrijving	We hebben met het Centraal Justitieel Incasso Bureau een convenant gesloten, waarin ook een afspraak is gemaakt over de opbrengst voor de gemeente per opgemaakt proces-verbaal in het kader van de bestuurlijke strafbeschikking. Deze opbrengst is een belangrijk onderdeel van de begroting 2012 van Stadstoezicht. Gelet op de bezuinigingen van Rijk is het op dit moment echter nog uiterst onzeker of dit bedrag (ca. 550 duizend euro – 750 duizend euro) daadwerkelijk zal worden ontvangen. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat de gemaakt afspraken voor 2011 zullen worden nagekomen.
Risico	750 duizend euro
Kans	25%
1e signal. datum	Rekening 2010
Actie	Bij de VNG is de problematiek inmiddels aangekaart.

Dienst

OCSW

Risico 14

Bedrijfsrisico werkmaatschappijen

Programma	Diversen
Omschrijving	De werkmaatschappijen van OCSW kennen een afhankelijkheid van de economische conjunctuur. Wij houden rekening met een specifiek bedrijfsrisico ter grootte van ca. 20% van omzet. De totale omzet van de werkmaatschappijen is 12 miljoen euro.
Risico	2.4 miljoen euro
Kans	25%
1e signal. datum	-
Actie	Het risico wordt betrokken bij de bepaling van het benodigde weerstandsvermogen voor de werkmaatschappijen.

Risico 15

Verdeelmodel maatschappelijke opvang

Programma	Welzijn, Gezondheid en Zorg
Omschrijving	In de septembercirculaire 2009 is de nieuwe verdeling van de decentralisatieuitkering Maatschappelijke opvang voor het jaar 2010 opgenomen. Voor de totstandkoming van de definitieve verdeling van deze decentralisatie-uitkering geldt dezelfde aanpak als voor het verdeelmodel Wmo. Voor de WMO zijn in 2010 de jaren 2008 en 2009 definitief afgerekend. Dit heeft geleid tot een negatieve bijstelling. Als deze methodiek ook gaat gelden voor de Maatschappelijke opvang, lopen we het risico dat ook voor deze gelden in de toekomst een terugbetalingsverplichting aan de orde kan zijn. We kunnen op dit moment nog geen inschatting maken van het risico. De gelden voor de maatschappelijke opvang en verslavingszorg worden jaarlijks via het programma "Onder Dak" verdeeld. Eventuele terugbetalingsverplichtingen moeten dan opgevangen worden binnen de (reeds verdeelde) middelen van het lopende jaar.
Risico	Pm
Kans	50%
1e signal. datum	Decembercirculaire 2010
Actie	Om meer duidelijk te krijgen over (de effecten van) het verdeelmodel hebben wij hierover vragen gesteld aan de VNG.

Risico 16

Noodvoorziening Gravenburg

Programma	Jeugd en Onderwijs
Omschrijving	Als gemeente hebben we de keuze gemaakt om kosten voor dekking van noodlokalen voor één jaar te verzekeren. Gelet op de omvang en complexiteit zijn de noodlokalen in Gravenburg langer nodig. De overschrijding zal zich waarschijnlijk vanaf 2011 voordoen. Voor de kosten die op dit moment redelijkerwijs zijn in te schatten is een voorziening opgenomen. Voor de kosten die niet redelijkerwijs zijn in te schatten ivm de onzekerheid over de periode waarin de noodlokalen nodig zijn nemen we een risico op. De hoogte van deze extra benodigde middelen in 2012 hangt sterk samen met de snelheid waarmee de nieuwbouw gerealiseerd kan worden en het uit te keren verzekeringsbedrag.
Risico	400 duizend euro
Kans	50%
1e signal. datum	2011
Actie	Monitoren ontwikkelingen voorbereidingen bouw. We proberen zo snel mogelijk de aanbesteding aan een bouwer te gunnen zodat de nieuwbouw zo spoedig mogelijk gerealiseerd wordt. Daarmee kan het risicobedrag worden verminderd. Bij de kredietaanvraag voor de herbouw komen we terug op dit risico.

Risico 17

Verzelfstandiging openbaar onderwijs / O2G2

Programma	Jeugd en Onderwijs
Omschrijving	Er is nog geen overeenstemming met stichting O2G2 bereikt over de definitieve afwikkeling van de ontvlechting van het onderwijs. Een eventuele bijdrage aan de stichting zal een nadeel kunnen betekenen voor de gemeente. De hoogte van een (eventuele) aanvullende bijdrage is op dit moment onduidelijk
Risico	Pm
Kans	Pm
1e signal. datum	2010
Actie	We voeren hierover bestuurlijk overleg met de stichting.

Dienst **RO/EZ**

Risico 18

Integrale aanpak kademuren en zware oeverbeschoeiing

Programma	Onderhoud en beheer van de openbare ruimte
Omschrijving	Sinds 2002 wordt het risico ten aanzien van de oeverbeschoeiingen gemeld in de jaarrekening. De beschikbare structurele middelen in de begroting zijn ontoereikend voor de aanpak van oeverbeschoeiingen. Het gevaar zit in plotselinge deformaties aan de oever, danwel in de constructie. Gelet op de verantwoordelijkheid die de gemeente heeft als beheerder en de gevolgen van mogelijke verzakking voor aanliggende schepen, bewoners van schepen / oeverbebouwing, geparkeerde auto's en het verkeer heeft een adviesbureau in 2006 de grootste risico's in beeld gebracht. De conclusies zijn verwoord in de rapportage "Risicoanalyse oeverbeschoeiingen gemeente Groningen". Voor het opknappen en vernieuwen van de grootste knelpunten was 10,1 miljoen euro benodigd (11 miljoen euro prijspeil 2009). Het risico op vervolgschade was geraamd op 3,8 miljoen euro. In de raadsvergadering van 31 januari 2007 is het voorstel "aanpak onderhoud oeverbeschoeiingen" vastgesteld. Er hebben zich in de afgelopen jaren weer nieuwe risicovolle locaties aangediend en de achterstand in het regulier onderhoud loopt fors op. De afgelopen jaren is dit ook benoemd. Op basis van een nieuwe inventarisatie naar het onderhoudsniveau is het noodzakelijk om het risico te verhogen van 3,6 miljoen euro naar 5,4 miljoen euro. De uitkomsten van de inventarisatie worden in 2011 verwerkt in een meerjarenplan voor groot onderhoud en vervangingen. De uitvoering is afhankelijk van de beschikbare middelen nieuw beleid. Uitstel betekent dat de kans op vervolgschade toeneemt.
Risico	Resterende locaties: 3,6 miljoen euro Nieuwe locaties: 1,8 miljoen euro
Kans	Resterende locaties 75% Nieuwe locaties 50%
1e signal. datum	Rekening 2002
Actie	In de jaren 2007 tot en met 2010 zijn incidentele middelen uit nieuw beleid beschikbaar gesteld voor de aanpak van de knelpunten. De raad is sindsdien jaarlijks geïnformeerd over het plan van aanpak en de voortgang (fase 1 tot en met 4). De aanpak van fase 4 is in 2010 voorbereid en zal in 2011 worden uitgevoerd. In de jaren na 2011 moeten de resterende locaties nog uitgevoerd worden. Dit is noodzakelijk omdat het gaat om risicovolle locaties. De totale kosten zijn geraamd op 3,6 mln.

Risico 19

Kadeophoging

Programma	Onderhoud en beheer v/d openbare ruimte
Omschrijving	Om te kunnen voldoen aan de veiligheidsnormen van het provinciale Omgevings-plan (POP) heeft het Algemeen Bestuur van het waterschap Hunze en Aa's besloten tot het ophogen van alle (grond-)kaden in haar stroomgebied, die lager liggen dan NAP +1,70 meter tot NAP +2,00 meter. Daarna zullen de (grond-)kaden liggend tussen NAP +1,70 meter en NAP +2,00 meter op de vereiste hoogte van NAP +2,00 meter worden gebracht. Een aantal van deze harde en zachte kaden vallen binnen de grenzen van de gemeente Groningen, van een deel daarvan is de gemeente kadastraal eigenaar. Van deze categorie (eigendom) geldt dat de gemeente de plicht heeft de kades in "goede conditie" te houden. In 2010 heeft waterschap Noorderzijlvest laten weten ook de kaden in haar stroomgebied op te gaan hogen.
Risico	600 duizend euro;
Kans	75%
1e signal. datum	Tussentijdse Rapportage 2005-II
Actie	Een gemeentelijke projectleider is aangesteld om via samenloop van werkzaamheden tussen gemeente en waterschap kosten te reduceren en een mogelijke claim voor de component achterstallig onderhoud te voorkomen. Inmiddels wordt de ophoging fasegewijs uitgevoerd waardoor de gemeentelijke bijdrage beter is in te schatten. Er wordt nu uitgegaan van een gemeentelijke bijdrage van 300 duizend euro. Met eenzelfde bedrag zal in het stroomgebied van het waterschap Noorderzijlvest rekening moeten worden gehouden.

Risico 20

Beheer houten wijkbruggen

Programma	Onderhoud en beheer van de openbare ruimte
Omschrijving	In de jaarrekening 2001 is de snelle terugloop in kwaliteit van ongeveer honderd houten bruggen als risico aangemerkt. De kwaliteit van de houten bruggen, vooral in het stads-deel Noorddijk, loopt sneller terug dan met klein en / of regulier onderhoud kan worden opgevangen. De afgelopen jaren zijn ernstig vervallen of door vandalisme en brandstichting beschadigde houten bruggen vervangen door stalen bruggen.
Risico	0,5 miljoen euro.
Kans	25%
1e signal. datum	Tussentijdse Rapportage 2001-II
Actie	Uit een recente inventarisatie blijkt dat het risico, door de inspanningen van de afgelopen jaren, kan worden teruggebracht van 2 miljoen euro naar 0,5 miljoen euro. De uitkomsten van de inventarisatie worden in 2011 verwerkt in een meerjarenplan voor groot onderhoud en vervangingen. Jaarlijks vervangen we één of twee houten bruggen voor stalen bruggen.

Risico 21

Beheer diverse “kruipende” landhoofden

Programma	Onderhoud en beheer van de openbare ruimte
Omschrijving	In de jaarrekening 2001 is het risico van de zettingen van de landhoofden bij de oude bruggen (de zgn. “kruipende” landhoofden) door verkeersbelasting aangegeven. Het probleem doet zich op dit moment bij meer bruggen voor. Voor vier bruggen (Vissersbrug, Maagdenbrug, Trompbrug en Sint Jans-brug) geldt dat de kwaliteit van de landhoofden snel terugloopt, waarvoor een bedrag van 3 miljoen euro benodigd zal zijn. De kans van optreden bij deze vier bruggen wordt 25% geschat.
Risico	3 miljoen euro.
Kans	25%.
1e signal. datum	Tussentijdse Rapportage 2001-II
Actie	Door meting de jaarlijkse verslechtering van landhoofden bewaken

Risico 22

Ongefundeerde wegen

Programma	Onderhoud en beheer van de openbare ruimte
Omschrijving	De stad kent vanuit het verleden nog veel wegen in vooral vooroorlogse woonwijken waar geen fundering is aangebracht. De toename van het autoverkeer en vrachtverkeer leidt op deze wegen tot problemen. Om regelmatig terugkerende schade (verzakkingen etc.) te voorkomen is het noodzakelijk om bij herstratingwerkzaamheden een fundering aan te brengen. Hetzelfde geldt voor ongefundeerde asfaltwegen op een aantal bedrijventerreinen uit de jaren 60 en bijvoorbeeld de doorgaande routes in Lewenborg. Deze wegen zullen de komende jaren volledig gereconstrueerd moeten worden. Een groot deel van de kosten kan gedragen worden door combinatiewerk met bijvoorbeeld vervanging riolering. Waar dergelijke combinaties niet mogelijk zijn, komen de meerkosten ten laste van het reguliere onderhoudsprogramma wegen en dat is daar niet op berekend.
Risico	7 miljoen euro
Kans	25%
1e signal. datum	Begroting 2011
Actie	Combineren met vervanging riolering en vervangingsprogramma opstellen.

Risico 23

Achterstallig beheer Herewegspoorviaduct

Programma	Onderhoud en beheer van de openbare ruimte
Omschrijving	De staat van onderhoud van het Herewegspoorviaduct gaat achteruit. In 2001 heeft het college van B&W besloten te wachten met herstelmaatregelen aan het Here-weg-spoorviaduct tot de ontwikkelingen rondom het stationsgebied en de Glaudélocatie duidelijk werden. Sindsdien vindt regelmatige inspectie van het viaduct plaats. In 2007 zijn bij deze viaduct diverse maatregelen genomen om verdere schade door afbreuk te voor-komen. In 2010 is er opnieuw een inspectie uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de indicatieve kosten voor het vervangen van de viaduct tussen de 10 en 15 miljoen euro bedragen. Tot het tijdstip van vervanging zullen herstelmaatregelen moeten worden getroffen. Voor deze herstelmaatregelen is de komende 4 jaar jaarlijks 0,1 miljoen euro beschikbaar gesteld uit middelen nieuw beleid. Hierdoor kan de kans van optreden worden verlaagd naar 25%. In onze meerjarenbegroting is vanaf 2014 een structurele risicobuffer opgenomen van 2,5 miljoen euro. Dit is onder andere bedoeld voor de Herewegspoorviaduct. Op de Herewegspoorviaduct zijn naar aanleiding van inspecties noodzakelijke veiligheidsmaatregelen getroffen.
Risico	Pm
Kans	25%
1e signal. datum	1998
Actie	De ontwikkelingen van de technische staat van het kunstwerk wordt nauwlettend gevolgd. Hierover is in 2010 nader gerapporteerd. In 2011 zal een definitief plan worden opgesteld voor de vervanging van de viaduct.

Risico 24

Openbare verlichting

Programma	Onderhoud en beheer van de openbare ruimte
Omschrijving	Het eigendom van de Openbare Verlichtingsinstallatie berust bij de gemeente Groningen. Dat betekent dat wij verantwoordelijk zijn voor het beheer en het onderhoud. De afgelopen tientallen jaren konden we ons richten op het functioneren van het bovengrondse deel. Op deze manier heeft de installatie betrouwbaar gefunctioneerd. De laatste jaren krijgen we steeds meer te maken met noodzakelijk onderhoud aan het ondergrondse deel te weten de elektriciteitskabels. Het OVL-net komt nu op een leeftijd dat de technische levensduur 'op' is en dat vervanging noodzakelijk wordt. De bevestiging hiervoor vinden we in het feit dat de meeste kabelstoringen zich voordoen in de oudste stadsdelen. De gemeente zal de komende jaren daarom moeten investeren in het vervangen van het Openbare Verlichtingsnet. Deze vervanging is van een zodanige omvang dat het niet gefinancierd kan worden uit het reguliere budget voor Openbare Verlichting.
Risico	5 miljoen euro
Kans	Kans van optreden: 75%
1e signal. datum	2009
Actie	In 2011 zal een vervangingsprogramma worden opgesteld voor de komende jaren.

Risico 25

Bezwaarprocedures Bouwleges / onttrekkingvergunning

Programma	Woonklimaat
Omschrijving	Er lopen negen bezwaarprocedures over de hoogte van de bouwleges. Het gedingbedrag in deze procedures is 3,475 miljoen euro. Zes van de procedures zijn nog in de bezwaarfase. Drie liggen reeds bij de Rechtbank. Het risico bestaat dat de rechter de legesaanslagen vernietigt en terugbrengt tot nihil.
Risico	3,475 miljoen euro
Kans	50%
1e signal. datum	Jaarrekening 2008
Actie	Inzet Stadsadvocaat t.b.v verweer in procedures

Risico 26

Juridisch geschil vertragingskosten bouw Parkeergarage Damsterdiep

Programma	Verkeer
Omschrijving	Tijdens de bouw van parkeergarage Damsterdiep is als gevolg van verzakkingen vertraging ontstaan. De aannemer en de Gemeente verschillen van mening wie voor de financiële schade verantwoordelijk is.
Risico	De eis omvat een schadeloosstelling van 3,4 miljoen euro.
Kans	50%
1e signal. datum	Begroting 2010
Actie	De arbiters zijn in Raadkamer bijeen geweest om het (tussen)vonnis op te stellen. Er is nog geen duidelijkheid over de periode waarop het antwoord bekend is.

Risico 27

Parkeerbedrijf

Programma	Verkeer
Omschrijving	Sinds 2002 exploiteert de gemeente Groningen parkeergarages. Met de in 2010 in gebruik genomen Boterdiepgarage en de in 2011 af te ronden bouw van de Damsterdiepgarage, Grote Marktgarage en de parkeergarage bij de nieuwbouw van Sociale Zaken op het Europapark komt het totaal geïnvesteerde vermogen voor acht parkeergarages en zeven buurtstallingen boven 100 miljoen euro. Dit resulteert in een hoger risicoprofiel. Daarnaast kunnen de inkomsten van het parkeerbedrijf, indien de investeringen in grote infrastructurele projecten als regiotram en zuidelijke ringweg doorgang vinden, onder druk komen te staan. Al bij de in 2007 uitgebrachte Nota Analyse Ontwikkeling Parkeerbedrijf is aangegeven dat de investeringen in nieuwe garages naar verwachting in de eerstvolgende jaren niet (geheel) terugverdiend kunnen worden, zodat aanloopverliezen zullen ontstaan. In de in januari 2010 vastgestelde Parkeernota is dit beeld geactualiseerd en bevestigd. Daarnaast zijn in deze parkeernota ambities geformuleerd om onze stad ook op termijn bereikbaar te houden. Deze ambities zullen deels uit de parkeerexploitatie gedekt moeten worden. Met de vaststelling van de parkeernota doorgevoerde tariefsstijging in 2 jaar van in totaal 20% worden extra middelen berekend. De omzet van 2010 laat echter tegenvallende baten zien. We onderzoeken nu of sprake is van een structureel effect. Als de regiotram en de zuidelijke ringweg worden gerealiseerd, zullen toenemende (exploitatie-)risico's voor het parkeerbedrijf kunnen ontstaan. Op dit moment is uiteraard nog niet concreet in te schatten wat de werkzaamheden aan deze projecten betekent voor de bereikbaarheid van de stad en daarmee indirect ook voor de opbrengsten van het parkeerbedrijf op zowel de straat als de parkeergarages. Samenvattend is het risicoprofiel door enerzijds het toegenomen investeringsniveau en anderzijds de geplande investeringen in enkele grote infrastructurele projecten toegenomen.
Risico	4,5 miljoen euro structureel
Kans	75%
1e signal. datum	Al jaren in P&C producten
Actie	Risico's worden gemonitord en hierover wordt jaarlijks aan u gerapporteerd in de rapportage Parkeerbedrijf Voor het opvangen van het risico vinden we het noodzakelijk een reserve aan te houden. Gelet op dit toegenomen risicoprofiel is een reserve van circa circa 7 miljoen euro noodzakelijk. Het nadelig resultaat 2010 put de reserve nagenoeg volledig uit.

Risico 28

Lening Euroborg

Programma	Economie en werkgelegenheid
Omschrijving	De Euroborg NV heeft één huurder, waardoor het risico bestaat dat de Euroborg NV niet aan haar financiële verplichtingen kan voldoen richting de gemeente Groningen.
Risico	10,7 miljoen euro
Kans	75%.
1e signal. datum	Jaarrekening 2006.
Actie	Niet van toepassing.

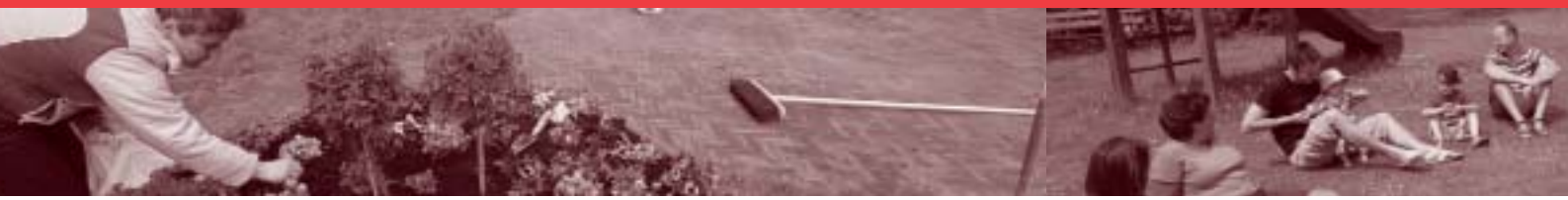

Risico 29

Meerstad

Programma	Woonklimaat / Woningbouwlocaties
Omschrijving	Voor de ontwikkeling van Meerstad is de gemeente een PPS aangegaan met een aantal overheids- en marktpartijen. De gemeente is voor 25% aandeelhouder van de GEMM BV en GEMM CV met een aandelenkapitaal van totaal 125 duizend euro. Bovendien heeft de gemeente een achtergestelde geldlening verstrekt van 2,375 miljoen euro. Naast deze financiële inbreng staat de gemeente borg voor de geldleningen die de GEMM CV heeft aangetrokken. En wel voor maximaal 70% van de totale grond, die de gemeente in eigendom heeft gekregen. De gemeente staat momenteel borg voor 231 miljoen euro. Voor de reserve Meerstad is in het raadsbesluit (nr7 van 20-07-2005) besloten dat het benodigde weerstandsvermogen van 12 miljoen euro gerealiseerd wordt door een eenmalige storting van 8,6 miljoen en vervolgens jaarlijkse rentetoevoeging tot het niveau van 12 mln. Dit bedrag is in 2009 verhoogd naar 16-17 miljoen euro oplopend tot 20-22 miljoen euro. De huidige stand van de reserve is 15,4 miljoen euro (inclusief nieuw beleid 2010 van 6 miljoen euro). Onlangs heeft de AVA Meerstad besloten de borgstelling te maximaliseren op 350 miljoen euro. Het grootste risico bij Meerstad is het afzetrisico. Wanneer het aantal woningen in Meerstad niet volgens planning kan worden gerealiseerd, heeft dit een groot financieel effect. Op basis van de recente verkoopcijfers hebben we met de accountant de conclusie getrokken dat het risico voorlopig becijferd wordt tussen de 35 en 52,5 miljoen euro en dat het noodzakelijk is een voorziening van minimaal 35 miljoen euro te treffen. Dit is circa 15% - 20% van de ons deel van de boekwaarde. We hebben een voorziening getroffen van 35 miljoen euro. Het resterende risico van 17,5 miljoen euro hebben we als risico opgenomen. Bij de herziening van de grondexploitatie vindt een integrale actualisatie van het risicoprofiel plaats. Op basis van die actualisatie maken we een nieuwe inschatting van het resterende risico (na treffen van de voorziening van 35 miljoen euro.
Risico	17,5 miljoen euro
Kans	75%
1e signal. datum	Jaarrekening 2004
Actie	Om de risico's in de grondexploitatie Meerstad te beheersen, zijn afspraken gemaakt in de samenwerkingsovereenkomst. De verantwoordelijkheid voor de beheersing van deze risico's ligt in eerste instantie bij de directie en AVA van de GEMM. Als aandeelhouder zal de gemeente dit, samen met de andere deelnemende overheidspartijen die zijn vertegenwoordigd in de stichting ten behoeve van zeggenschap in GEMM Beheer BV en de stichting kapitaaldeelname in GEMM CV, nauwgezet volgen.

Risico 30

Zuidelijke Ringweg

Programma	Vestigingsklimaat / Verkeer en vervoer
Omschrijving	De Zuidelijke Ringweg verkeert in de planfase. Gewerkt is aan een Kennisgeving waarin het tracé is weergegeven. In 2010 is de projectorganisatie verder voorbereid. De Zuidelijke Ringweg wordt gefinancierd met middelen van het Rijk. Het taakstellend budget is onvoldoende voor de realisatie van de voorkeursvariant, een verdiept liggende tunnelbak met tunneldeksels. In de BVO is vastgelegd hoe de ambitie en het beschikbare budget in overeenstemming met elkaar kunnen worden gebracht. De effecten van risico's zijn niet goed in te schatten. Risico's zijn bijvoorbeeld veiligheid bij verdiepte ligging en vertraging door beroepsprocedures. Onduidelijk is waar de grens ligt in de risico's voor het Rijk m.b.t. dit project en waar de risico's voor de gemeente beginnen. Tijdens de aanpak van de zuidelijke ringweg is de stad minder goed bereikbaar. De effecten hiervan zijn op dit moment niet in te schatten. Morgelijke effecten voor het parkeerbedrijf (lagere inkomsten van 1,5 miljoen euro) zijn meegenomen in het risico voor het parkeerbedrijf.
Risico	Pm
Kans	Pm
1e signal. datum	Jaarrekening 2010
Actie	In de projectorganisatie wordt verder aan de invulling van het project gewerkt, waarbij de aard en omvang van de risico's duidelijk zullen worden. Een beheersmaatregel is het helder krijgen welke risico's Rijksrisico's zijn en welke gemeentelijke risico's. Een taskforce bereikbaarheid richt zich op maatregelen om de stad zo goed mogelijk bereikbaar te houden.

Risico 31

Verkeers- & Vervoersprojecten

Programma	Verkeer
Omschrijving	Voor de projecten verkeer en vervoer (zie staat V) wordt de omvang van de niet voorziene risico's in de exploitatie berekend aan de hand van de omvang van de investeringen. De totale omvang van de risico's is berekend op 6,1 miljoen euro. Voor de verkeer- en vervoerprojecten is geen risicoreserve aangelegd. In het kader van de nota weerstandsvermogen is nader gekeken naar de risico's bij verkeer- en vervoer projecten. De afgelopen jaren hebben zich geen grote tekorten op deze projecten voorgedaan. Op basis hiervan hebben we geconcludeerd dat het niet nodig is een reserve aan te houden. Vooralsnog houden we rekening met een risico van 6,1 miljoen euro. Op basis van de analyse hebben we de kans van optreden wel verlaagd naar 50%. Na vaststelling van de kadernota weerstandvermogen en risicomanagement, maken we een nieuwe inschatting van het risico.
Risico	6,1 miljoen euro
Kans	50%
1e signal. datum	2004
Actie	Beheersmaatregelen binnen de projecten.

De risico's en het effect op het weerstandsvermogen van nieuwe (grote) projecten maken we afzonderlijk inzichtelijk.

Risico 32

Uitleg- en binnenstedelijke ontwikkelingslocaties

Programma	Diversen
Omschrijving	Het doel van de bestemmingsreserve Grondzaken is het vormen van een toereikende buffer voor het opvangen van schommelingen op de grondexploitaties. Om de risico's die voortvloeien uit de grondexploitaties in uitleg- en binnenstedelijke ontwikkelingslocaties te kwantificeren wordt de boxenrisicomethode gehanteerd. Het risico op een plantekort kan voortvloeien uit vertraging in het uitgiftetempo van gronden, uitgifte van gronden tegen lagere grondprijzen dan in de exploitatiebegroting is voorzien, aanbesteding van civieltechnische werken, vertraging in het tempo van realisering etc. De omvang van de risico's die verband houden met grondexploitaties, plankostencomplexen en nog in exploitatie te nemen gronden bedraagt 94,6 miljoen euro. In de nota weerstandsvermogen hebben we een aantal verfijningen van de risicoboxenmethode voorgesteld. Deze zijn gebaseerd op een analyse van grondexploitaties over de afgelopen jaren. Deze verfijningen zijn nog niet meegenomen in deze paragraaf.
Risico	Het risicobedrag bedraagt 94,6 miljoen euro.
Kans	Kans van optreden: (100%)
1e signal. datum	2004
Actie	De risicoboxenmethode is gebaseerd op het boxenmodel van de lopende grondexploitaties. Voor het bepalen van de noodzakelijke omvang van de egalisatiereserve zijn de in box III aangegeven risico's van de lopende grondexploitatie relevant. Box III geeft inzicht in de risico's van het project welke niet opgenomen zijn in de projectbegroting/grondexploitatie. De risico's en het effect op het weerstandsvermogen van nieuwe (grote) projecten maken we afzonderlijk inzichtelijk.

Risico 33

Regiotram

Programma	Vestigingsklimaat / Verkeer en vervoer/Openbaar vervoer
Omschrijving	De Regiotram verkeert in de planfase. Er zijn veel onzekerheden, de kwantificering van de risico's is lastig weer te geven, vandaar dat gewerkt wordt met bandbreedte's. Er zijn risico's die overgedragen worden aan de opdrachtnemer. De risico's die niet worden overgedragen aan de opdrachtnemer hebben betrekking op bouwplanningsrisico-'s, excessieve restrisico's, en exploitatierisico's gedurende de eerste vijf jaar van de exploitatie (als de tram stilstaat is dat in de eerste vijf jaar voor rekening van gemeente en provincie). In de dekking van het project zitten risico's van realiseren van aanbestedingsvoordeel van 25 miljoen en aanvullende bijdrage van de Regiovisie. Dit kan leiden tot een noodzakelijke extra gemeentelijke bijdrage van 10 miljoen. Ten laste van de gemeente komen de specifieke (juridische) risico's; dit zijn niet aan het consortium toe te rekenen meerkosten (bijvoorbeeld door vertraging in de uitvoering ten gevolge van overmachtsituaties). De aanname van een budgettair neutrale exploitatie van de Regiotram wordt getoetst en zo nodig geactualiseerd. Het is nog niet duidelijk of en welk risico daar uit voortkomt. Onvoorziene omstandigheden, zoals nader stedenbouwkundige eisen, aanvullende verkeerskundige aanpassingen, en extra rioleringswerkzaamheden moeten worden opgevangen via versoberingen. Zolang er geen onomkeerbare besluiten zijn genomen, is er 'in theorie' nu nog geen sprake van een financieel risico, anders dan afboeking van de gemaakte plankosten, omdat nog bijsturing mogelijk is. We brengen het mogelijk effect op het weerstandsvermogen afzonderlijk in beeld.
Risico	bandbreedte 20 à 40 miljoen
Kans	Kans van optreden projectrisico: 50%
1e signal. datum	Jaarrekening 2010
Actie	In de projectorganisatie wordt verder aan de invulling van het project gewerkt, waarbij de aard en omvang van de risico's duidelijker zullen worden. Een groot deel van de risico's worden bij de opdrachtnemer neergelegeld. Hiervoor betalen we een premie. Bij de start van het project geven we aan hoe we met de resterende risico's omgaan. Hierover maken we ook afspraken met de provincie.

Dienst

SOZAWE

Risico 34

Incidentele financiering van structurele lasten

Programma	Werk en Inkomen, productgroep Werk
Omschrijving	Bij SOZAWE dekken we een deel van de structurele lasten met incidentele middelen. Verspreid over alle deelprogramma's bij de dienst SOZAWE gaat het om de incidentele dekking van ongeveer 110 fte. Daarbij gaat het vooral om de kosten van afdeling WeerWerk (ongeveer 65 fte) en een deel van de consulenten werk en consulenten werk en inburgering (ongeveer 45 fte). De structurele lasten worden, inclusief het declarabele deel van de overhead, meerjarig gedekt uit het Participatiebudget. Voor declaratie uit dat Participatiebudget moeten wij de voorgeschreven criteria toepassen. Als achteraf blijkt dat wij dat niet op de juiste manier hebben gedaan, kan dit leiden tot een terugvordering door het rijk. Bovendien geldt dat als door het rijk wordt gekort op het Participatiebudget, voor een deel van de vaste formatie van de dienst SOZAWE dekking wegvalt. Omdat het vrijwel zeker is dat er forse kortingen op het Participatiebudget gedaan zullen worden, stijgt het risico. Bij de begroting 2012 zullen we de omvang van het risico opnieuw beoordelen.
Risico	7,6 miljoen euro
Kans	25% (na 2011 loopt dit waarschijnlijk op naar 75%).
1e signal. datum	November 2001
Actie	Na besluitvorming over de kadernota re-integratie/participatie en de nota over de afbouw van de gesubsidieerde banen de consequenties voor de personele capaciteit in kaart brengen. Dit zal direct na de zomer gebeuren.. Ook streven wij ernaar om de kosten van klantmanagers met dekking uit het Participatiebudget te minimaliseren. Deze actie loopt al.

Risico 35

Financiering uitvoering Wet 'BUIG'

Programma	Werk en Inkomen, productgroep Inkomen
Omschrijving	Op grond van de op 1 januari 2004 van kracht geworden Wet werk en bijstand ("Wwb") loopt de gemeente een eigen risico op de bijstandsuitgaven tot maximaal 10% van het jaarbudget. De Raad heeft bij de vaststelling van de jaarrekening 2004 aangegeven dat het risico voor één jaar moet worden gedekt. Met ingang van 2010 is de Wwb met de Ioaw, Ioaz, Wwik en een deel van de Bbz opgegaan in de Wet BUIG (de wet bundeling uitkeringen inkomensvoorzieningen gemeenten). Daardoor is het budget waaraan het risicobedrag is gerelateerd toegenomen. Voor 2010 lag het financieel risico van deze regelingen bij het Rijk. In 2009 is vastgesteld dat de gemeente Groningen een structureel nadeel ondervindt van verdeelstoornissen in het door het rijk gehanteerde zogeheten 'objectieve verdeelmodel'. Ter compensatie daarvan krijgen we van de rijksoverheid een 'Meerjarig aanvullende uitkering (MAU)' voor de periode 2009-2011. Deze MAU is nog onder de oude condities verstrekt waarbij geldt dat het meerjarig tekort minimaal 2,5% van het budget bedraagt (het jaarbudget is 115 miljoen euro). Tot en met 2011 ontvangen we jaarlijks een MAU uitkering van 5,9 miljoen euro. Om vanaf 2012 in aanmerking te komen voor een MAU volgens de nieuwe regeling dien je in de 3 voorafgaande jaren een tekort te hebben van 6,8% in 2009 en 6,7% in 2010 en 2011. Het gerealiseerde tekort bedraagt 5,3% in 2009 en 5,8% in 2010. De prognose van het tekort voor 2011 is 5,2%. We voldoen dus bij voorbaat niet aan de criteria van een MAU voor de periode 2012-2014. In de gewijzigde regelgeving voor de MAU dient het meerjarige tekort over de periode 2009-2011 minimaal 6,7% van het budget te bedragen om in aanmerkingen te komen voor een MAU. Deze gelden niet voor de gemeente Groningen, maar na 2011 een zelfde soort afspraak wordt gemaakt over de financiering van de BUIG zal dit betekenen dat de gemeente Groningen niet meer aan het begrip meerjarig tekort voldoet. Voor de periode 2012 -2014 is het dan niet mogelijk om een beroep te doen op een MAU. Dit betekent dat de gemeente in deze jaren een eigen risico loopt tot maximaal 10% van het jaarbudget. Omdat van het structurele nadeel als gevolg van de verdeelstoornis al 2,9 miljoen euro in het meerjarenbeeld is opgenomen, nemen we voor de risicokwantificering alleen het ongedekte risico mee. Dit betekent dat het risico vanaf 2012 8,6 miljoen euro bedraagt. Bij de begroting 2012 zullen we de omvang van het risico opnieuw beoordelen.
Risico	8,6 miljoen euro
Kans	75%
1e signal. datum	November 2003
Actie	In het collegeprogramma hebben we aangeven resultaten over de uitvoering van WWB / BUIG toe te voegen aan de reserve, tot een nader te bepalen maximum. Het maximum bepalen we overeenkomstig de systematiek bij het weerstandsvermogen. Omdat het een structureel risico is nemen we het risico twee keer mee en houden we rekening met de kans van optreden. Gelet op dit risicoprofiel is een reserve van circa circa 13 miljoen euro noodzakelijk. We stellen nu voor het voordelig saldo over 2010 ten opzichte van de begroting 2010 van 3,6 miljoen euro toe te voegen aan de reserve.

Paragraaf 3

ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

In deze paragraaf geven wij inzicht in het onderhoud van de gemeentelijke kapitaalgoederen. Eerst wordt ingegaan op het Beheerplan Openbare Ruimte Groningen (BORG). Vervolgens wordt aandacht besteed aan het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen.

Onderdelen
- Beheer Openbare Ruimte
- Onderhoud gebouwen

Onderdeel 1

Beheer Openbare Ruimte

De gemeente Groningen heeft een oppervlakte van 8.400 hectare. Een deel hiervan is openbare ruimte. De openbare ruimte en de objecten daarbinnen zijn in bezit en in onderhoud van de gemeente. Het gaat dan om wegen, groen, riolering, kunstwerken en water. Het beleid voor het niveau van onderhoud van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte is vastgelegd in het BORG. Hierin staan de streefniveaus voor de onderhoudstoestand van de objecten in de openbare ruimte. Voor kapitaalgoederen die niet onder BORG vallen, wordt door de diensten een onderhoudsplan opgesteld.
In het programmadeel van de jaarrekening wordt in het programma Leefomgeving ingegaan op het beheer en onderhoud van de openbare ruimte en infrastructuur. Hier worden per BORG-onderdeel enkele hoofdzaken beschreven.

Wegen
Het voor 2010 opgestelde programma groot onderhoud wegen is voor het overgrote deel uitgevoerd. De gemiddelde BORG-score voor verhardingen is uitgekomen op 87% en is daarmee iets hoger dan het jaar daarvoor.

Openbare verlichting
Het onderhoud aan de openbare verlichting vraagt steeds meer middelen door het hoge aantal kabelstoringen. Dekking heeft plaatsgevonden door 280 duizend euro te onttrekken aan de Reserve Stadsbeheer en door gepland onderhoud uit te stellen.

Groen en speelvoorzieningen
Het deelprogramma groen- en speelvoorzieningen omvat maatregelen uit het bomenstructuurplan en groot onderhoud aan beplantingen en speelvoorzieningen. In 2010 is de boomstructuur in een aantal straten verbeterd. Door gerichte beheer- en inrichtingsmaatregelen zijn de effecten van het ecologisch beheer en beleid op de stadsnatuur zichtbaarder geworden. Bij de speelvoorzieningen is vooral ingezet op vervanging van versleten speeltoestellen. Groen komt in de BORG-schouw 2010 op een gemiddelde score van 88%.

Riolering
Het Gemeentelijk Riolering en Water Plan 2009-2013 (GRP) vormt het toetsingskader voor het beheer en onderhoud van de gemeentelijke riolering. De gemiddelde levensduur van het rioolstelsel is 80 jaar en afhankelijk van de leeftijdsopbouw wordt jaarlijks een deel van het riool vervangen. In 2010 zijn projecten voor rioolsanering in Hoogkerk (2e fase) en Binnenstad Zuid afgerond en is begonnen met Hoogkerk fase 3 en Binnenstad Oost, Daarnaast is het project Waterslag II gestart. De aansluiting van woonschepen op de riolering is in de afrondende fase.

Kunstwerken

Voor de instandhouding van de civiele kunstwerken zijn in 2010 vijf houten wijkbruggen vervangen in Noorddijk. Verder is in 2010 de renovatie van de A-brug afgerond. Op het Herewegspoorviaduct zijn naar aanleiding van inspecties veiligheidsmaatregelen getroffen.

Water

In 2010 hebben wij de uitvoering van fases 3 en 4 van onderhoud aan waterwegen gecontinueerd met een bijdrage uit middelen Nieuw Beleid. Er is groot onderhoud uitgevoerd aan de kademuren der Aa (fase 3). Voor fase 4 zijn voorbereidingen getroffen voor de aanpak van de kademuren bij de Zuiderhaven, Noorderhaven, Lopende Diep en Turfsingel.

Onderdeel 2

Gemeentelijke gebouwen

Dienst	Boekwaarde 01-01-2010	Boekwaarde 31-12-2010	Meerjarenplan	Voorziening 31-12-2010	Onderhoudsbudget Begroting 2010	Onderhoudsbudget Rekening 2010
BSD*	29.508	29.508	aanwezig	110	115	74
DIA	14.958	14.240	aanwezig	1.668	427	454
Iederz	3.544	3.969	aanwezig	-	715	700
HVD	10.498	9.991	aanwezig	706	320	418
MD	6.527	6.249	aanwezig	1.753	406	471
OCSW	155.825	167.672	aanwezig	390	5.416	5.387
RO/EZ	14.917	15.197	aanwezig	472	765	783
SOZAWE	-	-	n.v.t.	-	-	-
Totaal	**235.777**	**246.826**		**5.099**	**8.164**	**8.287**
Verzekerde waarde		**576.636**				

* Bij de BSD is de herbouwwaarde vermeld. De boekwaarde is 0 euro.

BSD

In 2008 is een onderhoudsvoorziening ingesteld om de toekomstige onderhoudslasten voor het Stadhuis, het Goudkantoor en de Waagstraat te dekken. Jaarlijks wordt het meerjarig onderhoudsprogramma geactualiseerd. In de afgelopen jaren kon bij tegenvallers op het onderhoudsprogramma elders binnen de begroting ruimte gevonden worden om deze tegenvallers op te vangen. Inmiddels wordt alleen het noodzakelijke onderhoud aan Stadhuis en Goudkantoor verricht. Bij tegenvallers zullen wij aanvullend budget moeten vinden om het onderhoud van deze twee beeldbepalende panden op het gewenste niveau te brengen.

DIA

In 2010 is begonnen met de voorbereidingen voor de revitalisering van het pand Prefectenhof. Tijdens de revitalisering zullen een aantal belangrijke installaties worden vervangen. Daarmee worden naar verwachting in belangrijke mate uitgaven voor storingen teruggedrongen. In verband met de voorgenomen revitalisering zijn grote onderhoudsuitgaven uitgesteld. Er is regulier technisch onderhoud uitgevoerd, de galerij is aangepast, de goederenlift is aangepast en in beide gebouwen is de noodverlichting aangepast. Ook heeft een update van het toegangscontrolesysteem plaatsgevonden en is bij het pand aan de Trompsingel de fietsenstalling gerenoveerd.
De verbouwing van de Prefectenhof zal naar verwachting na de zomer worden gestart. Er loopt nog een onderzoek naar de mogelijkheden voor een verdere upgrading van het energielabel van het gebouw door toepassing van Warmte/Koude Opslag danwel via het aanbrengen van zonnepanelen. De uitkomsten van dit onderzoek zullen aan uw raad worden voorgelegd.

iederz

Het gebruikelijke budget voor onderhoud (ruim 0,7 miljoen euro in 2010) is alleen voldoende voor licht regulier onderhoud. Circa 0,35 miljoen euro wordt gebruikt voor contractueel vastgelegd onderhoud, de andere helft is noodzakelijk voor licht onderhoudswerk en incidentele gebreken zoals vervanging van vloerbedekking, rioolonderhoud, terreinonderhoud. Dit betekent dat er geen budget is voor renovaties of het wegwerken van achterstallig onderhoud.
Vooral de leeftijd van het hoofdgebouw speelt parten. Op de locatie staan verschillende gebouwen die 33 tot 50 jaar oud zijn. In het verleden zijn enige alternatieven uitgewerkt voor de huisvesting, onder andere een grote renovatie en nieuwbouw. Helaas waren hiervoor de financiële middelen niet beschikbaar. Het achterstallig onderhoud is hierdoor verder opgelopen.
iederz maakt jaarlijks een investeringsplan en onderhoudplanning voor 5 jaar. Deze plannen zijn gebaseerd op rapportages van de eigen onderhoudsdienst, met eventueel aanbevelingen van externe bureaus. Het onderhoud van de gebouwgebonden installaties is inmiddels gecentraliseerd met andere gemeentelijke diensten. Gezien de financiële positie kan echter niet aan alle aanbevelingen worden voldaan en moeten daarom jaarlijks prioriteiten gesteld worden.

HVD

Het onderhoud evenals de voorziening groot onderhoud van de gebouwen zijn op orde. Voor de gebouwen zijn meerjarenonderhoudsplannen aanwezig.

MD

Voor het onderhoud van de gebouwen van de Milieudienst zijn onderhoudsplannen opgesteld. In 2010 zijn de plannen geactualiseerd. De actualisatie is door de accountant beoordeeld en akkoord bevonden. Voor het groot onderhoud is een voorziening gevormd. Als gevolg van de actualisatie van de onderhoudsplannen is de jaarlijkse toevoeging aan de voorziening onderhoud gebouwen verlaagd.

OCSW

OCSW is in het bezit (economisch en/of juridisch) van een grote hoeveelheid kapitaalgoederen. De onderhoudsbehoefte voor de gemeentelijke schoolgebouwen, sociaal culturele accommodaties, sportaccommodaties en culturele accommodaties is in de vorm van meerjarenplanningen in beeld gebracht. De voor onderhoud noodzakelijke budgetten zijn opgenomen onder de verschillende begrotingsonderdelen.

Schoolgebouwen en vergoedingen onderhoud via programma onderwijshuisvesting

Het juridisch eigendom van de schoolgebouwen ligt voor ongeveer 70 procent bij de gemeente (openbaar primair en voortgezet onderwijs, vensterschoolgebouwen en multifunctionele centra) en voor de rest bij de diverse schoolbesturen. Het economisch claimrecht ligt voor alle schoolgebouwen bij de gemeente. De reden hiervoor is dat de gemeente als taak heeft om voor adequate huisvesting te zorgen. In de onderwijswetgeving is de verantwoordelijkheid voor het onderhoud aan schoolgebouwen van het onderwijs bij de schoolbesturen gelegd. De schoolbesturen ontvangen voor het regulier onderhoud in de lumpsum rechtstreeks de vergoedingen van het rijk. Voor het groot zogenaamd buitenonderhoud kan het onderwijs een beroep doen op de lokale overheid (goedkeuring en bekostiging van onderhoudsvoorzieningen). Uit een in 2009 ingesteld onderzoek (0-meting) blijkt, dat het onderhoudsniveau van de gebouwen van het openbaar en bijzonder onderwijs op een gemiddeld goed en verantwoord niveau ligt. In 2010 zijn in het kader van het lokaal onderwijsbeleid geen onderhoudsaanvragen afgewezen op grond van budgettaire overwegingen.
Met ingang van 1 januari 2010 is het openbaar onderwijs verzelfstandigd. De schoolbestuurlijke verantwoordelijkheid en de daaraan verbonden budgetten vallen daarmee buiten de gemeentebegroting en -rekening.

Vensterscholen

De exploitatie en het onderhoud van de specifieke Vensterschoolgebouwen blijft het domein van de gemeente. Voor deze gebouwen hebben wij in 2010 een nieuwe meerjarenplanning onderhoud opgesteld (looptijd 20 jaar). Gelet op de jaarlijks beschikbare budgetten en de daartoe al eerder ingestelde onderhoudsvoorziening kunnen wij het onderhoud aan deze gebouwen adequaat uitvoeren.

De Oosterpoort en de Stadsschouwburg

Op 30 november 2005 uw raad middelen beschikbaar gesteld om het achterstallig onderhoud bij de gebouwen van de Oosterpoort en de Stadsschouwburg weg te werken (revitalisering). In 2010 is deze actie afgerond. Diverse kleinere zaken zoals een nieuwe laad- en losruimte bij De Oosterpoort en nieuwe kantoren zijn gerealiseerd. In het tweede kwartaal van 2011 wordt de nacalculatie van de revitalisering aan de gemeenteraad voorgelegd.
In overeenstemming met de opdracht wordt het regulier onderhoud aan de gebouwen op basis van een investering- en onderhoudsplan gerealiseerd. Voor het onderhoud zullen op termijn meer middelen nodig zijn. Dit is al gesignaleerd in het raadsbesluit revitalisering, op te lossen door temporisering. Tot op heden zijn wij in staat geweest deze keuzes te maken.

Sport op Orde

In de nota Sport op Orde van februari 2008 is aangegeven dat er onvoldoende middelen beschikbaar zijn om alle sportvoorzieningen in de stad voldoende schoon, heel en veilig te houden. De raad heeft daarop zowel incidentele als structurele middelen beschikbaar gesteld om de sport binnen 3 jaar op orde te brengen. In 2008 is met deze inhaalslag begonnen.
In 2010 is er een nieuwe clubaccommodatie gerealiseerd voor de voetbalvereniging Groninger Boys. Deze vereniging is medio 2010 verhuisd van sportpark Vinkhuizen II naar sportpark Vinkhuizen I. Hierdoor is in navolging van de sportparken de Hoogte en Paddepoel ook sportpark Vinkhuizen II vrijgespeeld en is de herstructurering van de sportparken uit de nota Sport op Orde voltooid. We hebben op een aantal sportparken teamlockers geplaatst om zo de druk op de kleedkamers op de piekmomenten op te vangen. Hiermee hebben we stadsbreed een grote stap gezet met het oplossen van capaciteitsproblemen op de diverse sportparken. Als laatste uitvloeisel van Sport op Orde krijgt vv de Vogels teamlockers op sportpark Stadspark en wordt de was- en kleedaccommodatie op sportpark Esserberg uitgebreid.

Ook is in 2010 de renovatie van het Helperzwembad afgerond. Groningen heeft hiermee een prachtig authentiek bad terug met op duurzaamheid gerichte technische hoogstandjes. Ook is onze stad een nieuwe modern ingerichte sporthal rijker. Na verwoesting van sporthal Lewenborg door brand in 2007 is samen met wooncorporatie Lefier een sporthal gebouwd waarbinnen de nieuwste toestellen zijn geplaatst, op afstand bedienbaar. Ook heeft deze sporthal een gebouwenbeheersysteem, waarmee op afstand de technische installaties kunnen worden bediend. Daarnaast is op initiatief vanuit de Oosterparkwijk het gymlokaal aan het Goudenregenplein grondig opgeknapt. Hiervoor is een bijdrage van het Nieuw Lokaal Akkoord ontvangen. De afronding vindt begin 2011 plaats met de voltooiing van de uitbouw van de berging.
Tenslotte is een groot aantal onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, variërend van schilderwerk tot cultuurtechnische werkzaamheden voor sportvelden en de bijbehorende infrastructuur.

2010 was het laatste jaar van Sport op Orde. De herstructurering van de sportparken is in 3 jaar gerealiseerd; de herstructurering van de gymlokalen hangt samen met de bouw van nieuwe gymlokalen zoals de Morgensterflat en de Violenstraat. De stichting Openbaar Onderwijs Groep Groningen zal in 2011 deze twee gymlokalen realiseren waardoor ook de taakstelling op de gymlokalen wordt gerealiseerd. Door de financiële injectie van de raad en de realisatie van alle beschreven plannen is een forse inhaalslag bij de sportaccommodaties gerealiseerd. Daarnaast stelt Sport op Orde ons in staat om bij de bouw van nieuwe voorzieningen en (groot) onderhoud ook nadrukkelijk aandacht te besteden aan duurzaamheid. Dit gebeurt onder andere in het kader van “Groene Sport”. Zo is op de sporthal in Lewenborg een groen dak gerealiseerd. Bij duurzaamheid gaat het niet alleen om technische maatregelen (zoals de nieuwe boarding van de 400 m-baan van Kardinge en de energiearme lampen in zwembad De Parrel), maar ook om bewustwording, gedrag en werkwijze van medewerkers en gebruikers.
Met het afronden van Sport op Orde is voor circa 10 miljoen euro geïnvesteerd in onze sportaccommodaties. Uit nacalculaties blijkt dat we binnen de beschikbare budgetten zijn gebleven.

RO/EZ

Huisvesting RO/EZ

Het afgelopen jaar zijn enkele renovaties uitgevoerd. Het betreft onder andere de renovatie van de liften en de verbouwing van de hal en kantine/keuken. Hierdoor is er minder nadruk geweest op de uitvoering van groot onderhoud. Het gemiddelde conditieniveau van de gebouwen volgens de conditiemethodiek (schaal 1 tot 6) is gehandhaafd op niveau 3 (redelijk). Verder zijn er vanuit de wet- en regelgeving enkele bouwkundige en installatietechnische aanpassingen uitgevoerd, bijvoorbeeld op het punt van de legionellabestrijding. In 2011 gaan we verder met de aanleg van noodverlichting en het maken van technische tekeningen.

Jaarlijks wordt aan de voorziening Groot Onderhoud 200 duizend euro toegevoegd. In 2010 is een onttrekking gedaan van 119 duizend euro. De stand van de voorziening is momenteel 112 duizend euro. Samen met de jaarlijkse dotatie is dit toereikend voor de geplande uitgaven 2011 volgens het Meerjarenonderhoudsplan gebouwen.

Groninger Museum

In 2010 heeft de revitalisering van het Groninger Museum plaatsgevonden. Het totaal beschikbaar gesteld krediet hiervoor bedraagt afgerond 4,2 miljoen euro (raadsbesluiten van 17 februari 2010 en 26 mei 2010). Ultimo 2010 was hiervan 3,7 miljoen euro besteed.
Bij raadsbesluit is besloten om 750 duizend euro aan de voorziening te onttrekken ter dekking van een deel van de kosten van de revitalisering. Daarnaast worden de kosten van de revitalisering gedekt uit de opbrengsten van een huurverhoging, een EFRO subsidie en een bijdrage van het Groninger Museum. De realisatie van de opbrengsten zal naar verwachting in 2011 plaatsvinden.
Eind 2010 is de stand van de voorziening 360 duizend euro. Inmiddels is een nieuw meerjarenonderhoudsplan gemaakt op basis van de nieuwe onderhoudsstaat van het museum. De voorziening is naar verwachting niet toereikend om de onderhoudskosten die voortvloeien uit het onderhoudsplan te dekken.

SOZAWE

De dienst SOZAWE heeft geen eigen panden en het opstellen van onderhoudsplannen is bij de dienst daarom niet aan de orde.

Paragraaf 4

TREASURY

Onderdelen
- Algemene ontwikkelingen
- Rente ontwikkeling 2010
- Risicobeheer
- Gemeentefinanciering

Onderdeel 1

Algemene ontwikkelingen

Treasury statuut

Het Treasurystatuut wordt telkens voor een termijn van twee jaren opgesteld. Daarmee is voor de gemeente Groningen nadere invulling gegeven aan de wettelijke kaders van de wet Fido. Op 30 maart 2011 is het Treasury statuut 2010-2011 door uw raad vastgesteld.

Regelgeving en processen Treasury

In september 2010 heeft het college tot een wijziging van de interne rentesystematiek besloten. Om de systematiek eenvoudiger en minder arbeidsintensief te maken, is besloten om voor nieuwe investeringen het rente omslagpercentage (ROP) te hanteren en om geen rente meer te verrekenen over exploitatiegoeden of -schulden van diensten. Voor sommige projecten is in het verleden meer geld vrijgemaakt dan op grond van de nieuwe afspraken noodzakelijk is. De rentevoordelen bij deze projecten zullen worden afgeroomd en in het meerjarenbeeld bij de Voorjaarsbrief 2011 worden verwerkt.
In 2010 werd voor het laatst het actuele rentepercentage rekening-courant exploitatie voor diensten en derden bepaald op basis van het debet rentepercentage bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Dit percentage is na maart 2009 niet meer gewijzigd waardoor er voor de diensten afgelopen jaar geen prijseffecten zijn geweest.

Kritisch bankieren

Onder kritisch bankieren wordt verstaan het lenen bij banken die belegd geld gebruiken voor de financiering van projecten die in het teken staan van duurzaamheid, bescherming van het milieu en dergelijke. In Nederland kennen we twee banken die 'kritisch' genoemd kunnen worden: ASN bank en Triodos. Op 30 maart 2005 heeft de raad besloten om jaarlijks voor 25 miljoen euro 'kritische' leningen aan te trekken waarbij de rente maximaal 0,15% hoger mag zijn dan bij marktconforme leningen. Met beide banken is intensief gekeken naar mogelijkheden om tot invulling te komen. Helaas zonder resultaat. De looptijden bleken voor de banken een obstakel. Beide banken willen zich niet vastleggen voor lange termijnen, omdat de fiscale voordelen voor groensparen zijn afgeschaft.

Beoordeling kredietwaardigheid bij tegenpartijen bij leningen u/g

Aan de hand van jaarcijfers van de tegenpartijen wordt jaarlijks een analyse uitgevoerd.
Bij nagenoeg alle partijen beperkt de beoordeling zich tot het sec uitvoeren van een ratioanalyse.

Uitkomst van de beoordeling 2010 is dat twee tegenpartijen aan wie leningen zijn verstrekt als minder kredietwaardig moet worden aangemerkt. Per ultimo 2010 is de boekwaarde van deze leningen 898 duizend euro. Op de totale uitgezette portefeuille per 31 december 2010 van 316,2 miljoen euro bedraagt dit risico 0,28%. Overigens wordt aan de rente- en aflossingsverplichtingen tijdig voldaan. Van de portefeuille scoort 7,72% een neutraal en 92% scoort (zeer) kredietwaardig. In het afgelopen jaar is de onkredietwaardigheid onder druk van de recessie iets toegenomen. Ook voor de woningcorporaties zijn het lastige tijden. De beoordeling van het centraal fonds volkshuisvesting blijft overwegend positief.

Rente ontwikkeling 2010

Het jaar 2010 stond in het teken van een aarzelend economisch herstel en aanhoudende steunmaatregelen.

Lange rente

De volgende grafiek laat het renteverloop van de lange rente (10-jaar SWAP) voor de periode 1 januari 2007 tot en met 31 december 2010 zien.

Lange rente van 2007 t/m 2010

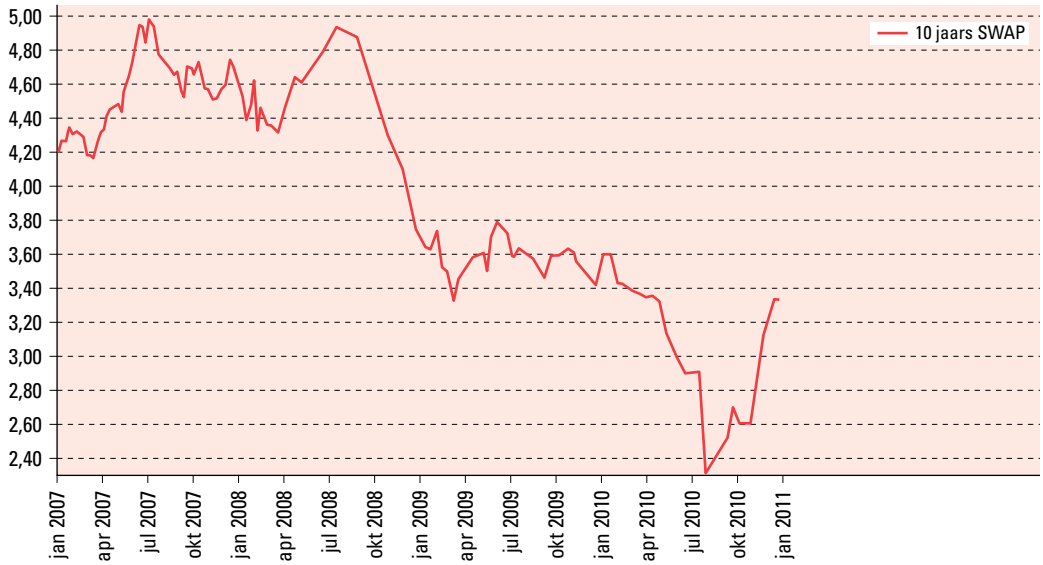

De grafiek laat zien dat de lange rente vanaf het laatste kwartaal van 2008 sterk is gedaald.
In het derde kwartaal 2010 werd het laagste niveau gehaald als gevolg van de landencrisis. Beleggers kozen massaal voor veilige Duitse en Nederlandse staatsleningen. Deze rentedaling bleek van tijdelijke aard. In het laatste kwartaal herstelde de rente weer.

Gehanteerde rentepercentages 2010: lange rente

Rente langlopende leningen o/g	4,40%
Rente-omslagpercentage	3,75%
Rente reserves en voorzieningen	2,25%
Rente nieuwe investeringen	4,40%

Bij het samenstellen van de begroting 2010 (medio 2009) werd geen sterke daling van de lange rente voorzien. Er werd toen rekening gehouden met forse opslagen. De rente langlopende leningen o/g is voor 2011 vastgesteld op 4,10%. Ultimo 2010 is een percentage van 3,75% de realiteit.
Inmiddels stijgt de rente weer en lijkt 4,10% als uitgangspunt weer redelijk.

Korte rente

Het beeld van de korte rente is gebaseerd op cijfers van de 3-maands EURIBOR. In de volgende grafiek zijn de gegevens vanaf 1 januari 2007 tot en met 31 december 2010 verwerkt. Heel 2010 handhaafde de Europese Centrale Bank (ECB) de officiële rente op 1,00%. De 3 maands EURIBOR lag ultimo 2010 op 1,014%. In de eerste helft van 2010 leidde het ruime beleid van de ECB er toe dat de tarieven in de geldmarkt steeds verder wegzakten.

Korte rente van 2007 t/m 2010

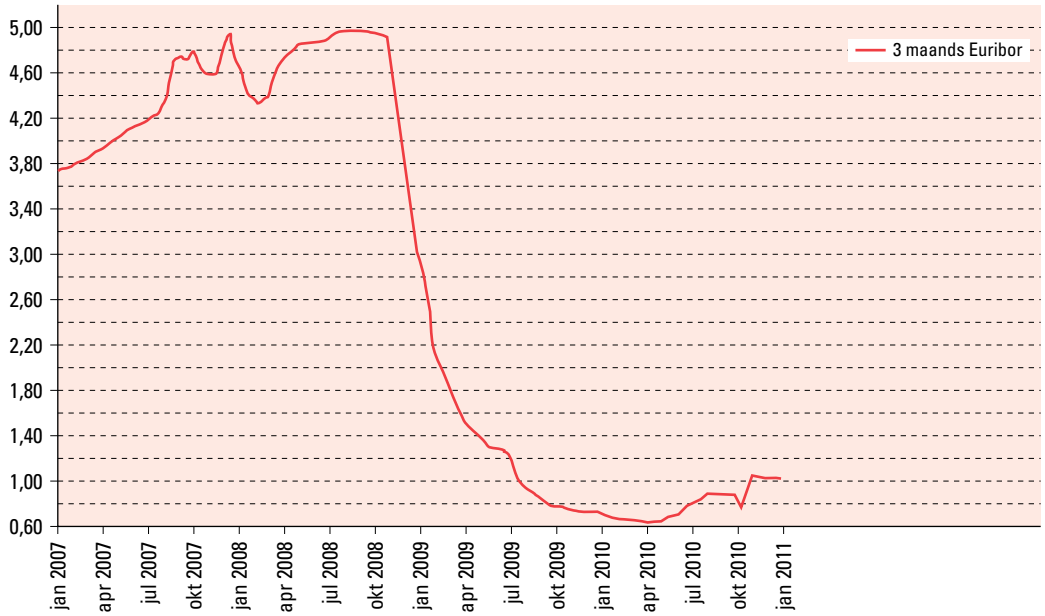

Evenals in voorgaande jaren is ook in 2010 een (limitatief) deel van de lange financieringsbehoefte gefinancierd met beschikbare korte middelen. Bij deze vorm van financiering wordt overtollig kort vermogen niet volledig aangehouden op de geldmarkt, maar ingezet ter dekking van de lange financieringsbehoefte. Dit levert rentevoordelen op voor de productgroep Lang Vermogen. Het korte geld was met 0,75% veel goedkoper dan het lange geld (2,99%).
Met de Bank Nederlandse Gemeenten en de ABN AMRO zijn overeenkomsten afgesloten om over het tegoed c.q. het tekort op de bankrekeningen van de gemeente Groningen een geldmarktconform tarief vergoed te krijgen c.q. te betalen. De bijdrage zoals bovenstaand beschreven van de productgroep Lang Vermogen aan de productgroep Kort vermogen wordt bepaald op grond van het gemiddelde rentepercentage op de positie van de gemeente Groningen bij de BNG en ABN AMRO. In 2010 was dit slechts 0,75%.

In 2010 is een keer een overschot uitgezet (in de vorm van een deposito). De vergoeding die wij op dit deposito hebben ontvangen bedroeg slechts 0,70%. Op het moment van afsluiten was dat 0,25% boven de vergoeding op de rekening courant.

Gehanteerde rentepercentages 2010: korte rente

Rente rekening-courant diensten / derden	
■ Rente tegoedpositie (credit-% ultimo 2010)	1,35%
■ Rente schuldpositie (debet-% ultimo 2010)	3,60%
■ Rente schuldpositie GKB	2,40%
Rente kortgeldpositie	1,25%

Rente Omslag Percentage

Het Rente Omslagpercentage (ROP) is van 2001 (6,70%) tot 2010 (3,75%) gestaag gedaald. Ook voor 2011 bedraagt het ROP 3,75%.

Onderdeel 3

Risicobeheer

Dit onderdeel geeft een samenvatting van het risicoprofiel van de organisatie. Tevens wordt ingegaan op de gegevens die uit hoofde van de Wet Fido voor de toezichthouder nodig zijn.

Limieten financiering

Ter beperking van renterisico's gelden voor zowel de korte als de lange geldpositie limieten. Het betreft hier wettelijke limieten en eigen limieten. De limieten zijn omschreven in het Treasurystatuut.

Limietenoverzicht (bedragen in miljoenen euro)	**2010**	**2009**
Limieten kort geld		
Kasgeldlimiet	71	83
Korte mismatch	116	127
Limieten lang geld		
Lange mismatch	15	18
Renterisiconorm	167	176
Vaste financiering	100	100
Vervroegde aflossing langlopende leningen	-	-

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een wettelijke limiet en bepaalt de maximale omvang van de externe kortgeldpositie in enig jaar. De zogenaamde netto vlottende schuld van de gemeente mag maximaal 8,50% bedragen van het begrotingstotaal van de gemeentebegroting. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet 2010 bedraagt 71 miljoen euro en blijkt het hele jaar ruim te zijn onderschreden.

MODELSTAAT A: KASGELDLIMIET

(bedragen x 1.000 euro)	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
(1) Omvang vlottende korte schuld	31.929	12.527	3.897	36.233
■ opgenomen gelden < 1 jaar	-	-	-	-
■ schuld in rekening courant	28.253	12.185	-	31.652
■ gestorte gelden door derden < 1 jaar	3.677	341	3.897	4.581
■ overige geldleningen niet zijnde vaste schuld	-	-	-	-
(2) Vlottende middelen	577	1.408	25.074	17.070
■ contante gelden in kas	-	-	-	-
■ tegoeden in rekening courant	-	-	17.741	2.403
■ overige uitstaande gelden < 1 jaar	577	1.408	7.333	14.677
(3) Totaal netto vlottende schuld (1) - (2)	31.352	11.119	-21.178	19.163
(5) Toegestane kasgeldlimiet	71.000	71.000	71.000	71.000
(6) Ruimte onder de kasgeldlimiet	39.648	59.881	92.178	51.837
(7) Begrotingstotaal	834.162	834.162	834.162	834.162
(8) Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(5) Kasgeldlimiet (7*8)	71.000	71.000	71.000	71.000

Korte Mismatch-limiet

Gedurende het jaar wordt een deel van de kortlopende middelen gebruikt voor dekking van het lange financieringstekort. Dit is voordelig omdat de korte rente over het algemeen lager is dan de lange rente. Omdat deze mismatch-financiering leidt tot een vergroting van het renterisico (het risico dat bij een stijgende of hoge rente geconsolideerd moet worden) bestaat er een limiet. Deze limiet is in 2009 verhoogd naar 127 miljoen euro. Aanleiding hiervoor was het opnieuw vaststellen van de zogenaamde ijzeren voorraad aan korte financieringsmiddelen, die onderdeel uitmaakt van de limiet.

In 2010 is er geen overschrijding van deze limiet geweest.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is ook een wettelijke limiet en beperkt de vaste schuld die in enig jaar voor aflossing of renteherziening in aanmerking komt tot 20% van het begrotingstotaal. In modelstaat B wordt het renterisico op de vaste schuld berekend. Uit de berekening blijkt dat het renterisico op de vaste schuld in 2010 onder de wettelijke norm is gebleven.

MODELSTAAT B: RENTERISICONORM EN RENTERISICO'S VASTE SCHULD IN 2010 - 2013

(bedragen x 1.000 euro)	2010	2011	2012	2013
1 Renteherziening	2.390	9.983	18.772	5.874
2 Aflossingen	30.621	24.047	28.163	21.302
3 Renterisico	33.011	33.940	46.935	27.176
4 Rentesiciconorm	166.832	166.832	166.832	166.832
5 Ruimte onder renterisiconorm	**133.821**	**132.892**	**119.887**	**139.656**
4a Het bij ministriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%	20%	20%
4b Begrotingstotaal jaar 2010	834.162	834.162	834.162	834.162
4 Renterisiconorm (4a x 4b)	166.832	166.832	166.832	166.832

Lange mismatch-limiet

Van de korte vermogensbehoefte mag een bedrag tot maximaal 5% van de netto opgenomen vaste schuld met langlopende leningen worden gefinancierd. Dit is in 2010 niet gebeurd.

Vaste financiering

De limiet vaste financiering is de limiet voor de jaarlijkse opname van langlopende leningen voor de vaste financiering van gemeentelijke activiteiten. In het Treasury Statuut 2010-2011 is de omvang bepaald op 100 miljoen euro. In 2010 is voor 65 miljoen euro aangetrokken.

Vervroegde aflossing langlopende leningen

In 2010 is niet vervroegd afgelost.

Kredietrisico's op verstrekte gelden

Onderstaand overzicht geeft de kredietrisico's op verstrekte gelden weer. Het betreft zowel verstrekte geldleningen als uitgezet kas- en callgeld en overige creditposities bij financiële instellingen. Hierbij zijn de uitgezette bedragen per risicogroep aangegeven.

Box 11. Kredietrisico op verstrekte gelden

Risicogroep (bedragen x 1.000 euro)	**Restant schuld**	**%**
Gemeenten/provincies	-	0,0%
Overheidsbanken	-	0,0%
Woningcorporaties met garanties WSW	262.770	82,8%
Semi overheidsinstellingen	7.788	2,5%
Financiële instellingen (AA en hoger)	1.145	0,4%
Overige toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	45.639	14,4%
Niet toegestane instellingen volgens Treasurystatuut	-	0,0%
Totaal	**317.342**	**100,0%**

Ten opzichte van de begroting is de portefeuille met 134 miljoen euro teruggelopen. Ultimo 2010 werden er vrijwel geen tegoeden aangehouden bij Financiele instellingen. De Woningcorporaties en derden konden goedkoop herfinancieren en hebben voor 13 miljoen euro vervroegd afgelost.

Gemeentefinanciering

Leningenportefeuille

Dit onderdeel geeft inzicht in de samenstelling en de grootte van de opgenomen (OG) leningen.

Box 12. Mutaties in leningenportefeuille (OG)

(bedragen x 1.000 euro)	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2010	680.593	4,80%
Nieuwe leningen	68.683	3,23%
Reguliere aflossingen	75.500	5,25%
Vervroegde aflossingen	12.939	5,89%
Rente-aanpassing (oud percentage)	21.584	5,58%
Rente-aanpassing (nieuw percentage)	21.584	3,47%
Stand per 31 december 2010	**660.837**	**4,47%**

De nieuwe leningen betreffen:

- Drie consolidatieleningen van 65 miljoen euro in totaal.
- Herfinanciering van bestaande woningbouwleningen. Omdat de lange rente erg laag was is er in 2010 waar mogelijk gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot het oversluiten van leningen. De nieuwe geldgever was steeds een sectorbank. Deze oversluitingen zijn zowel bij de portefeuille opgenomen geldleningen als bij de portefeuille uitgezette geldleningen als nieuwe lening en als vervroegde aflossing geboekt.

Uitzettingen

Dit onderdeel geeft inzicht in de samenstellingen en de grootte van de uitgezette (UG) leningen

BOX 12. MUTATIES IN LENINGENPORTEFEUILLE (UG)

(bedragen x 1.000 euro)	Bedrag	Gemiddelde rente
Stand per 1 januari 2010	371.903	5,03%
Nieuwe leningen	3.683	3,34%
Reguliere aflossingen	44.878	5,44%
Vervroegde aflossingen	12.939	5,89%.
Rente-aanpassing (oud percentage)	17.914	5,61%
Rente-aanpassing (nieuw percentage)	17.914	3,80%
Stand per 31 december 2010	**316.197**	**4,80%**

De omvang van de nieuwe consolidatieleningen bedraagt 65 miljoen euro. Daarnaast is op verzoek van woningbouwcorporaties en derden 3,683 miljoen euro aan leningen overgesloten.

Paragraaf 5

BEDRIJFSVOERING

Onderdelen

- Personeel
- Bestuurlijke en juridische zaken
- Griffie
- Ombudsman
- Organisatie

Onderdeel 1

Personeel

Personeel in balans

Het gemeentelijk personeelsbeleid voor de jaren 2008-2010 is nader uitgewerkt in het uitvoeringsprogramma 'Personeel in balans'. Hierin stond leeftijdsbewust personeelsbeleid centraal, met als doelstelling: *versterking van de inzetbaarheid en mobiliteit van alle medewerkers door rekening te houden met hun leeftijd en daarbij behorende kenmerken en behoeften.*

Om deze doelstelling te bereiken zijn in de jaren 2009 en 2010 verschillende concernbrede activiteiten uitgevoerd: er zijn dienstspecifieke actieplannen voor mobiliteit en inzetbaarheid opgesteld; er is een nieuw Loopbaancentrum (LBC) opgericht met bijbehorende loopbaanfaciliteiten en er zijn extra concernmiddelen en concernfaciliteiten ingezet, waaronder het Groeiprogramma en het stagebeleid om aantrekkelijk te blijven voor jonge medewerkers. De eerste resultaten op een aantal deelgebieden zijn positief, zoals de investeringen in scholing van medewerkers, het arbeidsverzuim, werkbeleving en het aantal beschikbaar gestelde stageplekken. Maar we zijn er nog niet. Door de invoering van de personeelsstop vallen de instroomcijfers voor jongeren over 2010 lager uit dan die van 2009.
We constateren dat in de organisatie nog onvoldoende aandacht is voor mobiliteit en loopbaan van onze zittende medewerkers. Onze medewerkers zijn deskundig op hun vakgebied, maar een groot aantal medewerkers doet al vele jaren hetzelfde werk bij dezelfde afdeling/dienst. Dit bemoeilijkt een flexibele inzet van ons personeel. Flexibiliteit die wij juist nu en in de toekomst als organisatie nodig hebben.
Het bereiken van duurzame inzetbaarheid en mobiliteit van alle medewerkers in alle leeftijdsgroepen vereist een meerjarige inspanning. In de concept-nota 'Veranderkracht' is het personeelsbeleid voor de jaren 2011-2014 geformuleerd. Hierin staat de (horizontale) mobiliteit van onze medewerkers hoog op de agenda.

Arbo en arbeidsverzuim

Voor de rapportage over het arbeidsverzuim wordt gebruik gemaakt van de door DIA-DAZ aangeleverde gegevens van het voortschrijdend jaargemiddelde uit EMIS.
Als er significante afwijkingen zijn ten opzichte van de streefcijfers van het ziekteverzuim, moet een korte toelichting gegeven worden met daarbij de maatregelen tot bijsturing. Hiertoe kan informatie worden gebruikt van de bedrijfsarts die verzuimdiagnoses heeft opgesteld.
De diensten rapporteren over het arbeidsverzuim op basis hun eigen verzuimplan, in relatie tot het concernbeleid en de afgesproken streefcijfers.

Verzuimcijfers op concernniveau en per dienst

Gemeente Groningen 2010	Meldingsfrequentie	Bruto verzuim (excl. Zw-verlof)	Verzuim > 1 jaar	Verzuim< 1 jaar
BSD	1,70	4,35	3,67	0,68
DIA	1,46	4,93	3,69	1,24
HVD	1,43	6,49	5,14	1,35
iederz	1,30	9,05	4,49	4,56
MD	1,72	5,82	5,26	0,56
OCSW	1,41	5,60	4,36	1,24
RO/EZ	1,71	5,05	4,58	0,47
SOZAWE	1,87	6,18	4,85	1,33
	Maximaal	**Maximaal**		
Streefcijfer 2010	**1,70**	**5,60**		
Resultaat				
Groningen 2008	1,85	6,22		
Groningen 2009	1,73	6,15		
Groningen 2010	**1,59**	**5,93**		

N.b.: deze cijfers wijken af van de resultaten die de ARBO-dienst over 2010 opgeeft, omdat de cijfers van iederz ontbreken. Deze dienst maakt gebruik van een andere ARBO-dienst.

Werkbelevingsonderzoek

In 2009 is er bij zes diensten van de gemeente Groningen, te weten de Bestuursdienst (en Griffie) , DIA, Milieudienst, OCSW, SoZaWe, RO/EZ tegelijkertijd een werkbelevingsonderzoek gehouden. Dit onderzoek is begeleid door Achmea Vitale.
Bij de Hulpverleningsdienst is het werkbelevingsonderzoek een paar maanden later gehouden. Ook dit onderzoek is begeleid door Achmea Vitale.
DSW heeft in 2008/2009 een werkbelevingsonderzoek gehouden in samenwerking met onderzoeksbureau Hanzeconnect.
De diensten hebben een plan van aanpak gemaakt naar aanleiding van de actiepunten die uit het onderzoek zijn gekomen.
In 2010 zijn de actiepunten, in samenspraak met de ondernemingsraden, omgezet in concrete plannen en acties. Enkele voorbeelden:
BSD: extra aandacht voor de werkdruk op sommige afdelingen
DIA: koppeling tussen de resultaten van het werkbelevingsonderzoek en de uitkomsten van het in 2010 gehouden RI&E-onderzoek (RisicoInventarisatie en Evaluatie)
iederz: koppeling verzuimmanagement en inzetbaarheid
MD en SOZAWE: trainingen voor omgaan met agressie van klanten en burgers
OCSW: herhaling van het werkbelevingsonderzoek 2009, nu gericht op leiderschap en werkdruk.

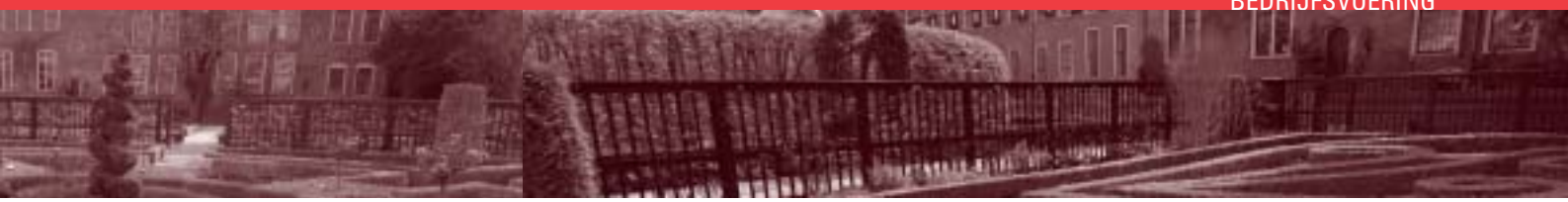

Werkbegeleidingscyclus

Dienst	Medewerkers aantal	Functiontionerings-gesprek		Beoordelings-gesprek		Beoord. onvold.	Beoord. vold.	Beoord. goed	Beoord. uitstekend
		aantal	%	aantal	%				
BSD	144	65	45%	68	47%	1	2	62	3
DIA	384	265	69%	181	47%	3	12	155	11
HVD	776	419	53%	206	26%	1	6	181	18
iederz*	131	95	73%	65	50%	2	16	43	4
MD**	393	196	50%	147	38%	1	6	120	20
OCSW	482	295	60%	234	48%	2	6	207	19
RO/EZ***	686	625	90%	417	60%	4	22	347	44
SOZAWE	582	287	48%	198	33%	1	9	167	21
Totaal	**3.578**	**2247**	**63%**	**1516**	**42%**	**15**	**79**	**1282**	**140**

*) In plaats van functioneringsgesprekken worden met de ambtelijke medewerkers van iederz Persoonlijke TaakContracten (PTC) opgesteld.

**) Bij de Milieudienst wordt ernaar gestreefd jaarlijks met alle medewerkers of een functionerings-gesprek, of een beoordelingsgesprek gevoerd te hebben. In die zin is het doel voor 88% gerealiseerd.

***) RO/EZ voert geen registratie van de functioneringsgesprekken; het streefpercentage is 100% per jaar, de inschatting is dat over 2010 een percentage van 90% gehaald wordt.

Diversiteitsbeleid

In 2004 heeft het college de concerntaakstelling vastgesteld om per jaar minimaal acht nieuwe medewerkers tot 30 jaar op HBO/WO niveau in te laten stromen in de organisatie (minimaal 1 jonge medewerker per dienst). Vanaf 2009 is dit streefcijfer opgehoogd naar 16 jonge medewerkers op HBO/WO niveau per jaar.

In 2003 zijn streefcijfers vastgesteld voor de getalsmatige verhouding tussen mannen en vrouwen in de organisatie: van alle medewerkers dient 50% vrouw te zijn en van alle medewerkers in schaal 12 en hoger 40% vrouw.

	2010	2009
■ Percentage vrouwen t.o.v. het totale personeelsbestand	45 %	45 %
■ Aantal vrouwen dat is in- of doorgestroomd in schaal 12 of hoger	9	14
■ Percentage vrouwen in schaal ≥ 12 t.o.v. totaal aantal medewerkers ≥ 12	29 %	27 %
■ Aantal medewerkers op HBO/WO-niveau en <30 jaar dat is ingestroomd	23	57
■ Percentage medewerkers HBO/WO en < 30 jr. t.o.v. totaal aantal medew.	3 %	4 %
■ Percentage jongeren tot 30 jaar t.o.v. het totaal aantal medewerkers	5 %	6 %
■ Aantal medewerkers dat is ingestroomd vanuit de allochtonenpool	8	5

N.B.: dat de instroomcijfers over 2010 lager uitvallen dan die van 2009 is deels te wijten aan de personeelsstop.

De ambtelijke bezetting verdeeld over de leeftijdscategorieën

Dienst	< 25	25 t/m 34	35 t/m 44	45 t/m/ 54	55 t/m 64
BSD	1	10	43	57	33
DIA	1	54	109	134	86
HVD	8	118	204	287	159
iederz		7	30	54	40
MD	15	79	96	135	67
OCSW	1	39	111	174	154
RO/EZ	7	88	187	236	168
SOZAWE	2	53	167	224	135
Totaal	**35**	**448**	**948**	**1.301**	**842**

Stages

Aantal stagiaires (ingevulde stageplaatsen) in 2010

	BSD	DIA	iederz	HVD	MD	OCSW	ROEZ	SZW	Totaal
Ingevulde reguliere stagepl.	5	34	8	40	15	41	51	26	220
Ingevulde werkstageplaatsen	1	2			8	4		8	23

Integriteit

In 2010 is bij de nieuw ingestroomde medewerkers de ambtseed afgenomen en integriteit onder de aandacht gebracht. Dit gebeurde zowel schriftelijk als mondeling tijdens bijeenkomsten of tijdens werkoverleg.
Er zijn in totaal 21 nevenwerkzaamheden gemeld, geen daarvan is afgewezen in verband met conflicterende belangen of strijdigheid met de gedragscode.
In 2009 hebben zich in totaal 10 incidenten met betrekking tot integriteit voorgedaan. In 1 geval heeft dit geleid tot disciplinair ontslag, in 1 geval is de medewerker uit de functie gezet en in de overige gevallen zijn er disciplinaire maatregelen genomen in de vorm van een schriftelijke berisping.

Bezuinigingen, herplaatsing en boventalligheid

In juni 2009 besloot het college in verband met het verslechterde Financieel Meerjarenbeleid 2009- 2012 om voor de periode 1 juni 2009 tot en met 31 december 2010 een personeelsstop in te stellen.
Dit betekent dat de gemeente in die periode een personeelsstop heeft ingesteld.
De personeelsstop geldt ook voor alle vormen van externe inhuur van personeel, zoals uitzendkrachten, ZZP-ers en interim-management. Er wordt een uitzondering gemaakt voor Sozawe bij het aantrekken van extra personeel voor de uitvoering van de WWB.
Ten tijde van de personeelsstop kan een ontheffing voor de externe invulling van een vacature c.q. externe inhuur worden verleend. De besluitvorming over ingediende ontheffingsverzoeken lag bij de gemeentesecretaris op voorstel van de concernmanager P&O.

Resultaten personeelsstop 2010

(bedragen in 1.000 euro)

Dienst	Vrijval in fte	Bruto vrijval euro	Weglek euro	Inzet bij dienst euro	Netto vrijval euro	Taakstelling
BSD	9,2	361	0	361	0	84
DIA	17,0	1.010	0	1.010	0	234
HVD	8,0	648	238	292	118	208
iederz	0,0	0	0	0	0	85
MD	0,0	0	0	0	0	134
OCSW	0,0	0	0	0	0	283
ROEZ	6,0	444	147	124	173	173
SOZAWE	26,9	845	0	692	153	299
Totaal	**67,1**	**3.308**	**385**	**2.479**	**444**	**1.500**

Toelichting bij de tabel:

Vrijval (fte)	het totaal van alle vacatures die zijn ontstaan na 1 juni 2009 en die niet worden ingevuld: (tijdelijke) formatiereductie
Bruto vrijval	de totale loonsom van de niet ingevulde vacatures x de periode (bijv. 5/12 jaar)
Weglekeffect	het deel van de bruto vrijval dat weglekt omdat de inhuur of vacature wordt gedekt uit tariefgerelateerde budgetten
Inzet bij dienst	het deel van de bruto vrijval dat wordt ingezet voor andere doeleinden dan de concernbezuiniging, bv. dekking nadelig resultaat, of inhuur van derden
Netto vrijval	het deel van de bruto vrijval dat kan worden ingeboekt als concernbezuiniging d.m.v. de personeelsstop.
Taakstelling	het bedrag per dienst dat op de formatie bezuinigd moest worden in de periode juni 2009 tot 31 december 2010

Van de opgelegde taakstelling om 1,5 miljoen te bezuinigen via een reductie op de personeelsformatie is slechts 440 duizend gerealiseerd. RO/EZ is er als enige dienst in geslaagd het gevraagde bedrag via een formatiereductie te realiseren, SOZAWE en de HVD gedeeltelijk.
Dat betekent dat de diensten die de taakstelling geheel of gedeeltelijk niet hebben gerealiseerd, de korting op de concernbijdrage op een andere manier in de exploitatie hebben opgelost.

Inhuur personeel van derden

In de collegevergadering van 9 november 2010 is de besluitnota 'Beperking externe inhuur' vastgesteld. De belangrijkste beperkende maatregelen uit deze nota worden hieronder genoemd:

- Het maximum budget per dienst t.b.v. externe inhuur wordt versneld naar beneden gebracht tot 12% van de loonsom in 2013;
- De maximale contractduur van externe inhuur moet worden teruggebracht naar één jaar;
- Diensten zijn verplicht toestemming te vragen aan de gemeentesecretaris voor het aantrekken van extern personeel met een tarief van meer dan 100 euro (ex. BTW) per uur;

In 2009 werd er voor bijna 34,5 miljoen besteed aan inhuur van extern personeel, dat was 18% van de loonsom in 2009. In 2010 is dat bedrag gezakt naar 32 miljoen, 17% van de loonsom 2010. Voor 2011 geldt een taakstelling van een maximum budget voor externe inhuur ter grootte van 15% van de loonsom van 2010. Dat betekent dat in 2011 het maximum bedrag dat aan externe inhuur besteed mag worden niet boven 28,4 miljoen euro mag uitkomen.
Deze taakstelling zal worden gevolgd door middel van de resultaten in de Voortgangsrapportages I, II en III in 2011.

Inhuur extern personeel als percentage van de loonsom

(bedragen in 1.000 euro)

Dienst	Loonsom 2009	Inhuur 2009	% loonsom	Loonsom 2010	Inhuur 2010	% loonsom
BSD	8.952	960	10,7	8.780	1.237	14,1
DIA	21.045	3.657	17,4	20.850	3.772	18,1
HVD	38.397	5.024	13,1	39.059	5.526	14,1
iederz	8.073	1.556	19,3	8.183	1.767	21,6
MD	18.517	2.545	13,7	19.464	2.518	12,9
OCSW	23.836	7.597	31,9	22.601	4.578	20,3
RO/EZ	38.076	7.347	19,3	39.906	5.885	14,7
SOZAWE	30.502	5.743	18,8	30.708	6.727	21,9
Totaal	**187.398**	**34.429**	**18,4**	**189.551**	**32.010**	**16,9**

Onderdeel 2

Bestuurlijke en juridische zaken

Doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken

Diensten rapporteren over de voortgang van de doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken.
In oktober 2010 is het Onderzoeksplan Doelmatigheid en Doeltreffendheid 2011 door het college vastgesteld en ter kennisname aan de raad gebracht. In dit plan stonden de volgende onderzoeken nog open:

HVD

Onderzoeksplan 2010	Multi Problem Gezinnen
Relevant	In 3 Groningse wijken is een pilot gestart met betrekking tot centralisatie/ coördinatie van de hulpverlening bij multi problem gezinnen. In het kader van doelmatigheid en doeltreffendheid dient dit voor het einde van 2010 te worden geëvalueerd.
Reikwijdte van het onderzoek	De reikwijdte van het onderzoek is gelijk aan die van de gestarte pilot, namelijk de 3 gekozen wijken in de stad Groningen.
Rapportage klaar	De datum waarop het onderzoek is afgerond is 1 juli 2012. Dit is veel later dan oorspronkelijk gepland omdat er tussentijds een doorstart is geweest.
Stand van zaken	Bij de start van het project had het project de einddatum 1 april 2011. De evaluatie bijeenkomst in juli 2010 met bestuurders, directie, wethouder en het rijk heeft geleid tot een doorstartplan met lering en verbetering uit de 1e fase. Het project valt vanaf 1 januari 2011 geheel onder verantwoordelijkheid van OCSW. Uitvoering en onderzoek vallen nu rechtstreeks onder de directeur beleid OCSW.

MD

Onderzoeksplan 2010	Duurzaamheidsstimuleringsfonds
Relevant	Duurzaamheid staat hoog in het vaandel bij de politiek
Reikwijdte van het onderzoek	Alle activiteiten die gefinancierd zijn/worden uit het fonds. De Milieudienst heeft een duurzaamheidsmonitor ontwikkeld. In de monitor wordt de relatie gelegd tussen doel, inspanning en effect.
Rapportage klaar	1e kwartaal 2011
Stand van zaken	De daadwerkelijke uitvoering van het onderzoek vindt plaats in het 1e kwartaal van 2011. De eindrapportage wordt voor 1 april 2011 aan u voorgelegd.

OCSW

Onderzoeksplan 2009 — Doelmatigheid verdiepingsslag heringericht subsidieproces OCSW

Relevant

Het subsidieproces van de dienst OCSW is herontworpen en geïmplementeerd. Met het POS (Project Optimalisering Subsidieproces) is er een belangrijke stap gezet naar het meer procesmatig benaderen van de bedrijfsvoering.
In 2009 wordt verder gegaan met de implementatie van POS en de doorontwikkeling (POS II). In POS II zal onder andere aandacht worden besteed aan het doorontwikkelen van de digitale aanvragen, de koppeling tussen de administratieve systemen (subsidieadministratie – document – managementsysteem), het verder optimaliseren van de subsidieprocessen en managementrapportages.

Naar de doelmatigheid van de verdiepingsslag van POS (POS II) wordt een onderzoek uitgevoerd.

Reikwijdte van het onderzoek

Audit naar de doelmatigheid van POS II

Rapportage klaar

1e helft 2010

Stand van zaken

De procesanalyse en de informatieanalyse zijn afgerond. De daaruit voortvloeiende organisatorische aanpassingen aan de werkprocessen van de afdeling CMS zijn doorgevoerd.
De daarbij behorende aanpassingen aan de geautomatiseerde systemen worden momenteel voorbereid. Punt van zorg daarbij was de houding en opstelling van Centric als leverancier van het systeem Besloten is om het pakket van Centric uit te faseren. In de 2e helft van 2010 is in samenwerking CAPGemini met een pilot gestart voor een gezamenlijk te ontwikkelen subsidiepakket. De verwachting is dat de subsidies voor 2012 op basis van en met dit nieuwe pakket kunnen worden afgehandeld. Daarnaast vormen de veranderingen aan de subsidie regelgeving als randvoorwaarden. Zo zijn de huidige regels zijn niet objectief toetsbaar en niet flexibel genoeg. Dat betekent dat actualisatie een te lang traject vergt..
Begin 2010 is binnen de afdeling B&P een project gestart om zo snel mogelijk alle bestaande regelingen toetsbaar te maken. De resultaten daarvan vormen een essentieel onderdeel van de te maken aanpassingen aan de geautomatiseerde systemen. Inmiddels is ook gestart is met een traject voor de noodzakelijke aanpassing van de ASV De verwachting is dat dit in de 2e ghelft van 2011 het project voor toetsnaarheid van de regelingen en de aanpassing van de ASV kan worden afgerond

BSD

Onderzoeksplan 2010 — Kwaliteit dienstverlening aan burgers via verschillende kanalen

Relevant

In 2010 is de dienstverlening aan de burgers via de verschillende kanalen op kwaliteit gemeten. Dat doen we ieder jaar, maar de komende jaren werken we toe naar nieuwe normen die zijn opgenomen in de Visie op Publieke Dienstverlening 2014.

Reikwijdte van het onderzoek

Concreet gaat het over het halen van normen binnen de kanalen die we gebruiken om te communiceren met burgers. Denk aan e-mail, telefoon, brieven, chatten en website.

Rapportage klaar

Eind 2010

Stand van zaken

- Brieven: audit 2010 is afgerond
- E-mail: mystery onderzoek afgerond
- Telefonie: bereikbaarheidsonderzoek afgerond.
- Balie: benchmark publiekszaken is geweest, flinke stijging voor Groningen, nu 6de plek.
- Chat: wordt continu gemeten

Via een voortgangsrapportage is de Raad geïnformeerd over de resultaten. De onderzoeksrapporten zullen ter visie in de visietrommel worden aangeboden.

BSD/ CONCERN

Onderzoeksplan 2009	Herijken monitor Leefbaarheid & Veiligheid en koppeling met landelijke Veiligheidsmonitor
Relevant	Eens in de twee jaar doen we een onderzoek naar de leefbaarheid en veiligheid in de stad. Dat onderzoek doen we sinds 1998. We willen inhoudelijk de monitor herijken om aansluiting met andere stedelijke monitoren te krijgen en overlap te voorkomen. Ook willen we dat de vragen aan bewoners over leefbaarheid en veiligheid zoveel mogelijk over de actuele thema's gaan (bijvoorbeeld Wmo, milieu). Naast de L&V monitor is inmiddels ook een landelijke veiligheidsmonitor gestart. We willen voor de monitor L&V 2012 onderzoeken in hoeverre integratie van de twee monitoren mogelijk is. Daarnaast willen we onderzoeken hoe we methodisch het L&V onderzoek kunnen verbeteren. Steeds minder mensen hebben een vaste telefoonverbinding. Daarom hebben we besloten mensen nu deels op een andere wijze, namelijk via het internet, te benaderen. Die manier is bovendien goedkoper. We willen evalueren in hoeverre dat andere onderzoeksresultaten oplevert en we willen bekijken hoe we in de toekomst de enquête blijven afnemen. Uitgangspunt is dat de continuïteit van de onderzoeksresultaten gewaarborgd moet zijn
Reikwijdte van het onderzoek	Onderzoek naar actualiteit van de thema's, aansluiting met overige monitoren en mogelijke koppeling/integratie met landelijke veiligheidsmonitor. Daarnaast onderzoeken of het L&V methodisch doelmatiger kan.
Rapportage klaar	2e helft 2010
Stand van zaken	De herijking van de Leefbaarheid en Veiligheidsmonitor heeft in de tweede helft van 2010 plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een aanscherping van de L&V enquête. Uw raad heeft eind 2010 met een daartoe beoogd voorstel ingestemd.

Onderdeel 3

Griffie

Ook in 2010 is de griffie bezig geweest om uw raad zo goed mogelijk te ondersteunen. Dat uitte zich in praktische ondersteuning, maar ook in strategische ondersteuning, waarbij verder is nagedacht over het versterken van de wettelijke rol van de raad (kaders stellen, controleren, volksvertegenwoordiger zijn). Vooral de commissie cultuurverandering heeft hierin een belangrijke rol gespeeld. In dit kader heeft de raad in 2010 vier belangrijke pijlers benoemd:

- de raad wil eerder en vaker betrokken worden bij de ontwikkeling van een nieuw beleidsproces,
- de kwaliteit van het debat moet meer op hoofdlijnen zijn gericht,
- de informatievoorziening aan de raad dient zodanig te zijn dat deze meer geschikt is voor het voeren van een politiek debat.
- Het verbeteren van het contact met de burgers, enerzijds vanuit de raad en anderzijds vanuit de gemeente als geheel.

In 2010 is gewerkt aan een nadere uitwerking en ontwikkeling van deze vier leerpunten. Het belang van de raad aan de voorkant van het beleidsproces zit hem in de wettelijke rol van de raad: kaders stellen, dus het speelveld bepalen waarbinnen het college van B&W opereert. Daarmee richt het debat zich meer op hoofdlijnen, oftewel op het niveau van de strategie, de wat-vraag. Wil de raad eerder betrokken kunnen worden en zich op de strategie kunnen richten, dan zal de informatievoorziening vanuit de organisatie aan de raad zodanig moeten zijn dat de raad in staat wordt gesteld om zich te richten op de strategie.

In december heeft de interim griffier zijn rapportage van bevindingen gepresenteerd, waarin een verdere concretisering en verdieping wordt aangebracht op de hierboven geschetste ontwikkelingen. In deze rapportage heeft hij zijn verwonderpunten opgenomen en op basis van de eerste ervaringen met Groningen en ook van wat langere ervaring bij gemeenten elders een (voorlopige) koers uitgezet voor de komende jaren.
Hoofdlijn daarvan is zijn visie op de taakverdeling tussen raad, college en organisatie: de raad moet meer zijn sturende rol oppakken, het college moet besturen en de organisatie is er voor de uitvoering. Die verschillende rollen lopen nu door elkaar en het besef van ieders rol is onvoldoende aanwezig. Ook zal de raad zich moeten aanleren om meer te sturen op doelen en effecten, deze zullen in de diverse beleidsnota's helder omschreven moeten worden.

Deze ontwikkelingen sluiten ook aan bij het proces van het stroomlijnen van de besluitvormingsprocessen in de organisatie.
Met de komst van de interim griffier is ook het wekelijkse overleg met de burgemeester en de secretaris nieuw leven ingeblazen. Voor een goede afstemming en het invullen van de taken die raad, college van B&W en organisatie hebben, is dat overleg van wezenlijk belang voor alle drie gremia en (dus) ook voor de griffie.

Onderdeel 4

Ombudsman

De Ombudsman behandelt klachten van burgers over de gemeente Groningen. De gedragingen van de gemeente worden getoetst aan normen van behoorlijkheid. De Ombudsman heeft oog en oor voor de burgers die er met de gemeente niet meer uitkomen en is onafhankelijk en onpartijdig. De werkzaamheden worden verricht door drie medewerkers. De Ombudsman, een juridisch onderzoeksmedewerker en een managementassistente.

Burgers die niet tevreden zijn over (de afhandeling van hun interne klacht door) de gemeente kunnen zich wenden tot de Ombudsman.
In de meeste gevallen kan het probleem via een interventie worden opgelost en kan het contact tussen de burger en de gemeente worden hersteld (een lichte vorm van bemiddeling), dan wel is nadere actie van de dienst noodzakelijk (reparatie, juiste informatie etc.). Als blijkt dat de meningen van de gemeente en die van de burger tegenover elkaar staan, wordt een officieel onderzoek gestart. Een aanpak via interventie is dan niet meer de aangewezen weg. Bij een officieel onderzoek wordt de betrokken medewerker en zijn management maar ook de burger de mogelijkheid geboden tot aanvullend schriftelijk verweer te komen. Zo'n onderzoek eindigt altijd met een (eind)rapport waarin een oordeel over de (on)gegrondheid van de klacht wordt opgenomen.

In 2010 kwamen 567 zogenaamde *eerste meldingen* binnen. Van dit aantal hadden er 372 betrekking op de gemeente. De overige 178 klachten gingen vooral over huisvestingzaken, de politie, maatschappelijke en juridische kwesties. Deze burgers zijn doorverwezen.
De zaken van de gemeente kregen een vervolg in de zin van informatie (138x), verwijzing naar een klachtenfunctionaris (67x), een interventie (138x) of een (eind)rapport (22x). Daarnaast werd 1 algemeen onderzoek verricht.

Ten opzichte van 2009 is het aantal *interventies* in 2010 met circa 20% gestegen. In ongeveer tweederde van de gevallen was aanvullende informatie van de Ombudsman vereist dan wel was een (herstel)actie van de gemeente noodzakelijk. In de andere onderzochte zaken kon worden geconstateerd dat de gemeente correct had gehandeld. En ook met zo'n uitkomst is de burger dan vaak tevreden.
In 2010 zijn iets meer (eind)rapporten als in 2009 uitgebracht, namelijk 22:19. In een aantal zaken was de aard van de klachten complex.

Onderdeel 5

Organisatie

Samenwerking Ten Boer - Groningen

Het jaar 2010 stond in het teken van de evaluatie van de werking van het Model Ten Boer - Groningen over de eerste drie jaar (2007-2009). De uitkomsten van de evaluatie hebben geresulteerd in een aantal aanpassingen van de dienstverleningsovereenkomsten (DVO). Deze gewijzigde DVO's zullen dienen als grondslag van het contract over de jaren 2010 t/m 2012.
Doordat de nieuwe DVO's pas in september 2010 definitief zijn geworden, is de begroting 2010 niet aangepast. Wel heeft er over 2010 een incidentele afrekening plaatsgevonden om de afwijkingen tussen de oude en de nieuwe DVO's te vereffenen.

In de rekening besteden we aandacht aan de realisatie van de urenbesteding en van de lasten en baten van de directe uitvoeringskosten. Intern binnen de gemeente Groningen bezien we jaarlijks bij de rekening welke diensten overschotten kennen en welke meer of minder uren hebben geïnvesteerd dan geraamd.

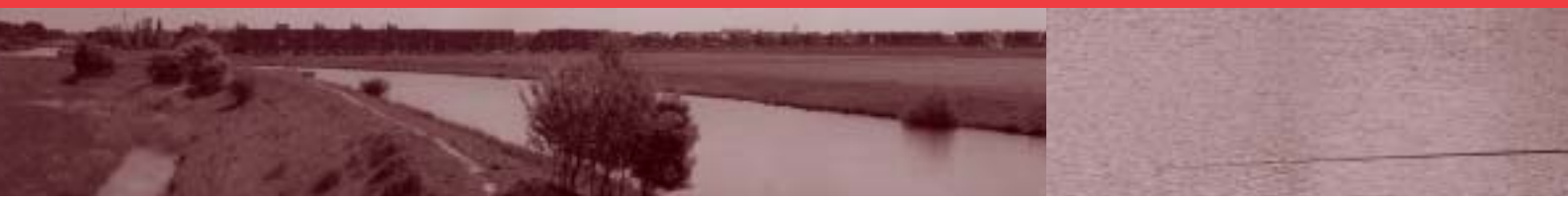

(bedragen in 1.000 euro)

RESULTAAT 2010	DIA	HVD	OCSW	ROEZ	Sozawe	MD	BSD	Totaal
Directe kosten	-2	0	6	-17	0	-30	0	-43
Uren x tarief	0	-7	40	53	-18	30	0	98
Totaal	**-2**	**-7**	**46**	**36**	**-18**	**0**	**0**	**55**
Aantal uren	0	-118	688	911	-311	-4	0	1.166

Resultaat taakuren

Het saldo van het overeengekomen aantal taakuren is positief namelijk 1.166 uren.
Het totale resultaat van de uren x tarief is 98 duizend euro positief. Op grond van het aantal uren zou een resultaat van 1.166 x 57,84 = 68 duizend euro verwacht mogen worden. Het verschil is ontstaan doordat met name bij de Milieudienst een aantal taken is uitgevoerd, waarvan wel de kosten zijn opgevoerd, maar niet het aantal uren dat daarmee gemoeid was.
Dit betreft o.a. taken die werden uitgevoerd door ingehuurd personeel.
Het tekort op het aantal uren van de HVD wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door meer vragen in het kader van de WMO. De onderschrijding van het aantal uren bij OCSW is voor het grootste deel ontstaan doordat het aantal ingezette uren voor Ten Boer vanuit de beleids-afdelingen minder is dan begroot. Dat komt doordat een deel van de beleidsactiviteiten verschoven is naar 2011. Bij ROEZ is minder ureninzet gepleegd op groen- en speelvoorzieningen en op de bouw en woningtoezicht. Bij SoZaWe heeft met name de afhandeling van aanvragen bijzondere bijstand en de begeleiding van mensen naar en op een re-integratieactiviteit en de ondersteunende activiteiten meer tijd gekost.

Resultaat uitvoeringskosten

Het tekort op de de directe uitvoeringskosten bedraagt 43 duizend euro, zodat het gemeentebrede resultaat 55 duizend euro positief is.
De tekorten van ROEZ worden veroorzaakt door extra uitvoeringskosten bij met name de groen- en speelvoorzieningen. Bij de Milieudienst zijn met betrekking tot de straatreiniging met name voor het zoutgebruik extra uitvoeringskosten gemaakt.

Bestemmingsreserve Ten Boer

In 2009 is de bestemmingsreserve Ten Boer op concernniveau ingesteld. De verevening intern tussen diensten verloopt via deze bestemmingsreserve. Het gemeentebrede positieve resultaat over 2010 van 55 duizend euro wordt aan deze bestemmingsreserve toegevoegd.

Paragraaf 6

VERBONDEN PARTIJEN

De verbonden partijen van de gemeente zijn de deelnemingen (NV's/BV's), gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en verenigingen, waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur van de deelneming of het hebben van stemrecht. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Verbonden partijen voeren (deels) beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf zou kunnen doen. De gemeente blijft echter eindverantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. In het duale stelsel heeft het college de bevoegdheid om tot deelnemingen te besluiten, voor uw raad geldt er een kaderstellende en controlerende taak.

In oktober 2003 heeft uw raad een nota Verbonden Partijen vastgesteld. In de nota wordt een kader gegeven voor het aangaan van nieuwe deelnemingen en het voortzetten van bestaande deelnemingen. Daarnaast zijn criteria ontwikkeld voor de vertegenwoordiging vanuit de gemeente: welke persoon gaat onder welke voorwaarden de gemeente vertegenwoordigen in het bestuur van een private organisatie. Hierbij is met name gekeken naar eventuele belangenverstrengeling die voor een bestuurder van de gemeente kan optreden door tevens als bestuurder van een NV of BV op te treden.

Jaarlijks bij de rekening geeft het college een lijst met de verbonden partijen van de gemeente naar een aantal kenmerken. In bijlage 8.10 treft u dit aan. Hieronder gaan we nader in op de ontwikkelingen die in 2010 bij de verbonden partijen hebben plaatsgevonden.

MOA Noord Nederland en PGA-Noord

Per 1 januari 2009 zijn de activiteiten van de stichting MOA Noord Nederland gestopt. Feitelijke opheffing van de stichting vindt plaats in 2011. Vanaf januari 2009 is de publieke gezondheidszorg voor asielzoekers ondergebracht bij de stichting PGA-Noord. De preventieve zorg voor asielzoekers wordt vanaf 2010 door de GGD uitgevoerd. In 2011 wordt de stichting PGA-Noord opgeheven.

Gemeenschappelijke Regeling Meerstad

De Gemeenschappelijke Regeling Meerstad (GRM) is begin 2009 opgericht door de gemeenten Slochteren en Groningen. Het doel is het gezamenlijk ontwikkelen en beheren van publieke taken en voorzieningen in het gebied Meerstad. Per 1 april 2010 zijn een aantal taken en bevoegdheden door de gemeenten Slochteren en Groningen overgedragen aan de GRM. Het betreft bevoegdheden op het terrein van de Wet ruimtelijke ordening, de Woningwet en de Wegenwet.

Gemeenschappelijke regeling Groninger Archieven te Groningen

Regionaal Historische Centra worden gedecentraliseerd naar de provincies, met een korting op het budget van 25%. Deze korting betreft de rijksbijdrage aan de gemeenschappelijk regeling RHC Groninger Archieven. Er is een wetswijziging in voorbereiding, waarin wordt vastgelegd dat provincies gaan meebetalen aan het beheer van de archieven bij de Regionaal Historische Centra. De consequentie hiervan is, dat de provincies het grootste deel van de korting op de rijksbijdrage voor hun rekening nemen.

Paragraaf 7

GRONDBELEID

Onderdelen

- Visie
- Uitvoering
- Resultaten en reserve grondzaken
- Grondbeleid PPS - Reserve Meerstad
- Risico's van het grondbedrijf in relatie tot de reserve grondzaken en risicobeheersing
- Sturing en verantwoording

Onderdeel 1

Visie

Het grondbeleid speelt een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities van de stad. De centrale doelstelling hierbij is het zodanig sturing geven aan de inzet en het gebruik van grond dat daarmee ruimtelijke en sectorale doelstellingen (bijvoorbeeld ten aanzien van wonen, werken, natuur en recreatie, zorg en onderwijs) kunnen worden gerealiseerd. Het grondbeleid is daarmee ondersteunend aan andere sectoren en staat niet op zichzelf.

De nota's grondbeleid 2010-2014, grondprijzenbeleid 2010-2012, richtlijnen herziening grondexploitaties en resultaatbepaling en de nota "Gemeenteraad aan het stuur" vormen de kaders voor het voeren van het te voeren grondbeleid. Meer nog dan door deze kaders, wordt het resultaat van het grondbedrijf bepaald door de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ordening en andere beleidsvelden met ruimtelijke implicaties die zijn vastgesteld in visies en plannen.

Onderdeel 2

Uitvoering

In het algemeen geldt dat grondbeleid zich richt op het gebruik van de grond als bepalende factor voor de kwaliteit van de leefomgeving, uitgaande van de volgende doelstellingen:

- het bevorderen van een maatschappelijk gewenst ruimtegebruik;
- het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik;
- het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, grondeigenaren, ontwikkelaars, corporaties en de overheid.

Deze doelstellingen legitimeren de gemeente om in te grijpen in de grondmarkt en een regierol voor zichzelf op te eisen. Een belangrijke voorwaarde voor ingrijpen in de grondmarkt om daarmee publieke doelen te realiseren is transparantie. De gemeente moet aan de markt duidelijk kunnen maken waarom soms publiekrechtelijke middelen worden ingezet of waarom in andere gevallen als marktpartij wordt geopereerd.

Het Grondbeleid kan actief, passief of door middel van een tussenvorm worden gevoerd. Bij actief grondbeleid wordt de grond voor eigen rekening en risico aangekocht, bouw- en woonrijp gemaakt en in eigen beheer uitgegeven. In de passieve rol draagt de marktpartij het volledige risico. Bij de tussenvorm is er sprake van locatieontwikkeling in samenwerking met de markt, waarbij het risico, de winst en de zeggenschap gedeeld wordt op grond van datgeen wat is overeengekomen.

De kern van ons grondbeleid is de keuze voor een actief grondbeleid dat gebaseerd is op het ruimtelijk-economisch beleidskader zoals geformuleerd in het structuurplan "Stad op scherp" en haar voorgangers. Om de hierin geformuleerde doelstellingen te realiseren wordt in specifieke gebieden en ontwikkelingszones een actieve grondpolitiek gevolgd. Een actief grondbeleid in specifieke gebieden en ontwikkelingszones betekent tegelijkertijd ook dat in een groot deel van de stad een 'faciliterend grondbeleid' wordt gevoerd. Om bepaalde ontwikkelingen te stimuleren staat de gemeente primair een actief grondbeleid voor; daar waar het moet of wenselijk is, treedt de gemeente faciliterend op.

De gemeente Groningen staat voor de opgave om het relatief beperkte middelen de stedelijke ontwikkelingsopgave te realiseren. In de afgelopen periode werd het grondbedrijf geconfronteerd met een aantal ontwikkelingen, dit maakt de opgave moeilijker. In de stad Groningen is steeds minder grond in eigendom van de gemeente. Vooral ontwikkelaars verwerven grond om hun eigen ontwikkelingen af te dwingen. Deze situatie heeft als gevolg dat de gemeente niet alleen minder invloed heeft om het ruimtelijk ordeningsbeleid te realiseren, maar ook minder invloed op het realiseren van de gewenste kwaliteit en duurzaamheid van de gewenste ontwikkelingen. Bovendien heeft deze situatie ertoe geleid dat er minder mogelijkheden zijn waarbij we meeropbrengsten kunnen genereren voor bijdrage aan projecten met projecttekort.

De gemeente wordt steeds meer 'gedwongen' om in samenwerking met de markt en andere partijen ontwikkelingen te genereren (o.a. PPS, wijkvernieuwing). Deze op zich positieve ontwikkeling heeft ook een keerzijde namelijk dat er nauwelijks revenuen voor de gemeente uit voortvloeien, terwijl de risico's veelal ook bij de gemeente liggen.

Om op gepaste wijze antwoord te kunnen geven aan de gewijzigde omstandigheden en zonder groot beslag te leggen op de gemeentelijke begroting is een aantal alternatieven mogelijk zoals:
- exploitatie gemeentelijke parkeergarages;
- strategische grondverwerving;
- projectontwikkeling;
- deelname in exploitatie onroerend goed.

Ten aanzien van projectontwikkeling kan er voor gekozen worden om de ontwikkeling van nieuwbouwlocaties voor eigen risico uit te voeren om daarmee de winstgevendheid te vergroten. Om hiermee ervaring op te doen is de pilot 'Achter de Reitdijk' gestart. Deze pilot is inmiddels afgerond en er zijn onder regie van de gemeente Groningen 35 eengezinswoningen gerealiseerd. De pilot heeft zijn vervolg gekregen door binnen het plangebied Meerstad voor eigen rekening en risico 18 waterwoningen te realiseren. Daarnaast vindt de realisering van een gedeelte woningbouw in fase I onder opdrachtgeverschap van de gemeente Groningen plaats.

Naast bovengenoemde ontwikkelingen is voor de gedachtevorming rondom een mogelijk ontwikkelbedrijf een inventarisatie uitgevoerd naar andere gemeentelijke ontwikkelingbedrijven. De resultaten van deze inventarisatie zullen betrokken worden bij de vraag hoe de organisatie rondom het gemeentelijk strategisch vastgoed in de toekomst het beste kan worden vorm gegeven.

Onderdeel 3

Resultaten en reserve grondzaken

Het doel van de bestemmingsreserve Grondzaken is het vormen van een buffer voor het opvangen van schommelingen in de resultaten op de grondexploitaties. Om de risico's die voortvloeien uit de grondexploitaties in uitleg- en binnenstedelijke ontwikkelingslocaties te bepalen wordt de boxenrisicomethode gehanteerd.
Het risico op een plantekort kan voortvloeien uit vertraging in het uitgiftetempo van gronden, uitgifte van gronden tegen lagere grondprijzen dan in de exploitatiebegroting is voorzien, aanbesteding van civieltechnische werken, vertraging in het tempo van realisering etc.

Om de toereikendheid van de reserves van het grondbedrijf te meten wordt de geprognosticeerde omvang van de reserve van het grondbedrijf vergeleken met de benodigde omvang. De geprognosticeerde omvang van de reserve bestaat uit het actuele saldo van de reserve grondzaken inclusief rentebijschrijving bestemmingsreserve Euroborg en grondbank en de verwachte toekomstige resultaten en onttrekking die ten gunste c.q. ten laste komen van de reserve grondzaken en grondbank.

Gezien de onzekerheden omtrent een aantal grondexploitaties is een prognose van de stand van de reserve grondzaken per ultimo 2011 lastig te geven. Bij bepaling van het verwachte resultaat zijn de uitgangspunten gebruikt zoals deze zijn neergelegd in de nota resultaatbepaling. De uitgangspunten zijn als volgt:

- goed koopmansgebruik;
- gerealiseerde winsten worden verantwoord in de exploitatie onder aftrek van de nog te verwachten kosten. De nog te verwachten opbrengsten worden buiten beschouwing gelaten;
- winsten worden bepaald op jaarbasis;
- verliezen die op enig moment benoembaar, kwantificeerbaar, onontkoombaar en voorzienbaar zijn, worden als verlies genomen in het betreffende boekjaar;
- de waardering van het actief geschiedt tegen historische kostprijs of lager verwachte opbrengstwaarden. De afwaardering wordt ten laste van de exploitatie gebracht.

Winsten en verliezen worden conform die hiervoor geldende regeling ten gunste of ten laste van de reserve Grondzaken gebracht. Voor de komende jaren wordt als peildatum 31 december aangehouden.
Het resultaat op het grondbezit in 2010 bedraagt 3,786 miljoen euro negatief. De mutaties in de reserve grondzaken in 2010 zijn als volgt te specificeren:

MUTATIES RESERVE GRONDZAKEN IN 2010

(bedragen x 1,000 euro)	Begroot 2010	Resultaat 2010	Totaal mutatie
Rente en exploitatielasten nog te ontwikkelen grondbezit inclusief grondbank	-728	-724	4
Plankosten	-125	-93	32
Bijdrage grondexploitatie Zernike	-	-4.500	-4.500
Verkoopopbrengsten minus exploitatielasten overige gronden	82	20	-62
Jaarresultaat grondexploitaties	-	-410	-410
Resultaat slotcalculaties	-	1.150	1.150
Afwaardering gronden	-13.341	-13.341	-
Damsterdiep	-1.900	-1.900	-
Voorfinanciering Werkmancollege	3.200	3.200	-
Dotatie nieuw beleid reserve grondzaken, Suiker Unie	6.000	6.000	-
Dotatie nieuw beleid	3.000	3.000	-
Totaal resultaat	**-3.812**	**-7.598**	**-3.786**

Gevolgen stagnerende marktvraag als gevolg van de economische crisis

De waarde van de nog niet in exploitatie genomen gronden wordt vooral bepaald door de verwachte toekomstige ontwikkeling. Wanneer gronden nog niet in exploitatie zijn genomen, wordt gewerkt met grove aannames en uitgangspunten in de tentatieve exploitatieopzet ten behoeve van het bepalen van de haalbaarheid van de ontwikkeling en de waardering van de gronden. Op basis van de inzichten uit het structuurplan en de hierbij behorende uitvoeringsstrategie en andere deelvisies zijn in de periode 2009-2010 de aannames en uitgangspunten voor de diverse exploitatieopzetten herzien. Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zegt hierover, dat waardering van het grondbezit (artikel 63 BBV) gebaseerd moet zijn op de indirecte opbrengstwaarde dan wel lagere marktwaarde. De Commissie BBV heeft deze regelgeving van een nadere uitwerking voorzien.

De herziening van diversie exploitatieopzetten heeft ertoe geleid dat in 2010 voor circa 25 miljoen euro aan boekwaarde van de ‘nog niet in exploitatie genomen gronden’ is afgeboekt. Daarnaast is een aantal aanvullende maatregelen noodzakelijk. De aanvullende maatregelen met betrekking tot de “nog niet in exploitatie genomen gronden” bestaan onder meer uit:

- Een onderzoek voorafgaand aan de begroting 2012 om de rentevergoeding op de reserve grondzaken aan te passen tot het niveau van het Rente Omslag Percentage;
- Het monitoren van de ontwikkeling van een aantal specifieke locaties w.o. Glaudé locatie, Hereplein 73 en eventueel afboeken van een deel van de boekwaarde indien de terugverdienmogelijkheden te laag blijken te zijn;
- Het intensiever en gerichter sturen op het ontwikkelen van eigen locaties;
- Het opstellen jaarlijks verwervingsplan;
- Een jaarlijkse toets op de ontwikkeling van de boekwaarde in relatie tot de ontwikkelingswaarde.

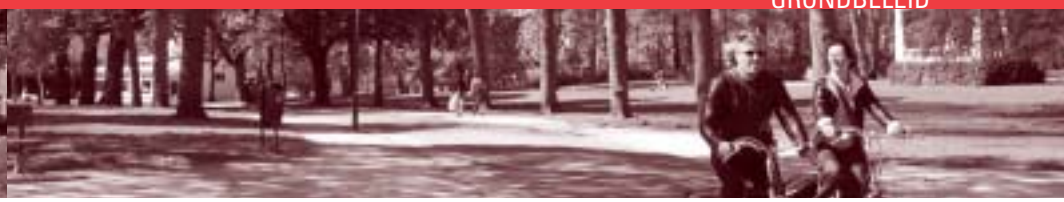

In de rapportage grondbedrijf zullen wij over de uitvoering van de aanvullende maatregelen en de invloed hiervan op de boekwaarde informeren.

De gemeentelijke grondexploitaties worden periodiek herzien. In de herziening worden de actuele projectinzichten meegenomen. Vooralsnog blijkt dat als gevolg van de economische crisis vooral door vertraging van gronduitgifte de risico's kunnen toenemen op de grondexploitaties en het grondbezit. Uitstel van verkopen van gronden is echter geen afstel, maar door langdurige vertraging van de grondverkopen komen de financiële resultaten van de grondexploitaties wel onder druk te staan. In 2010 is voor het bedrijventerrein Zernike een bedrag van 4,5 miljoen euro in de grondexploitatie als verlies afgeboekt. Dit verlies wordt gedekt door de reserve Grondzaken. Mede hierdoor verwachten we dat de grondexploitatie beter inpasbaar is in de visieontwikkeling Zernike en dat we hierdoor meters kunnen maken in het ontwikkelingstraject.
Twee andere projecten met een hoog risicoprofiel zijn Westpoort en Europapark. Mocht uitgifte van gronden in deze exploitaties verder uitblijven in de komende periode, dan is het niet uitgesloten dat ook deze twee grondexploitaties een negatief resultaat zullen laten zien en er dus verlies genomen zal moeten worden. In de herzieningen van de desbetreffende grondexploitaties, staat P en de rapportage grondbedrijf worden de risico's en kansen van de projecten respectievelijk grondbedrijf gevolgd.

Onderdeel 4

Grondbeleid PPS - Reserve Meerstad

Voor de reserve Meerstad is in het raadsbesluit (juli 2005) besloten dat het benodigde weerstandsvermogen van 12 miljoen euro gerealiseerd wordt door een eenmalige storting van 8,6 miljoen en vervolgens door jaarlijkse rentetoevoeging tot het niveau van 12 miljoen euro. In juni 2009 heeft uw raad ingestemd met de herziene grondexploitatie, waarbij de verwachte financieringsbehoefte onder gemeentelijke borgstelling aanzienlijk hoger zal zijn dan in de oorspronkelijke grondexploitatie. Dit heeft geleid tot een noodzakelijk hoger weerstandsvermogen. Op basis van het rapport van Ernst & Young wordt de reserve vanaf boekjaar 2009 verhoogd naar 16-17 miljoen euro oplopend tot 20-22 miljoen euro. De huidige stand van de reserve is 15,4 miljoen euro (inclusief nieuw beleid 2010 van 6 miljoen euro). Onlangs heeft de AVA Meerstad besloten de borgstelling te maximaliseren op 350 miljoen euro.
In afwachting van de vaststelling van de grondexploitatie 2011 is de accountant op grond van zijn onderzoek ten aanzien van het project Meerstad tot de conclusie gekomen dat er materiële onzekerheden bestaan in de range van 35 miljoen euro tot 52,5 miljoen euro. Deze onzekerheden worden onder meer ingegeven door de materieel lagere verkopen dan is voorzien in de grondexploitatie 2010, de uitkomsten van stresstesten en de mogelijke negatieve effecten op het project als gevolg van recente publicaties. De omvang van deze materiele onzekerheid zou de door uw raad vastgestelde tolerantie ten aanzien van onzekerheden te boven gaan. Wij hebben daarom besloten om een voorziening van 35 miljoen euro te treffen.
Bij het vaststellen van de vernieuwde grondexploitatie zal getoetst worden of de 35 miljoen euro toereikend is. In het raadsvoorstel bij de voorliggende gemeenterekening stellen wij voor hoe de vorming van de voorziening te dekken door aanwending van de reserve Meerstad en de reserve Grondzaken. Gezien de contractuele verhouding van de Gemeente Groningen blijft het financieringsrisico Meerstad en dus de borgstelling bestaan. In afwachting van de grondexploitatie 2011 handhaven we een risicoprofiel van 17,5 miljoen euro.

Onderdeel 5

Risico´s van het grondbedrijf in relatie tot de reserve grondzaken en risicobeheersing

In de kadernota herijking weerstandsvermogen en risicomanagement is aangegeven dat de boxenrisicomethode gehanteerd zal gaan worden als de methode voor het bepalen van het weerstandsvermogen en tevens is de methode nader toegelicht. De kadernota is op 20 december 2006 door uw raad vastgesteld. De toepassing van de methode heeft voor het eerst plaatsgevonden bij de jaarrekening 2006. Vanwege de complexiteit en omvang van het grondexploitatieproces en de beheersing hiervan wordt vanaf 2003 het de risicoboxenmethode gebruikt voor beheersing van de risico's binnen de grondexploitatie. Voor het bepalen van de noodzakelijke omvang van de egalisatiereserve zijn de in box 3 aangegeven risico's van de lopende grondexploitatie relevant.

Per 31 december 2010 zijn de risico's met behulp van de boxenrisicomethode gekwantificeerd. De minimale omvang van de risico's die verband houden met grondexploitaities, plankostencomplexen en nog in exploitatie te nemen gronden bedraagt 94,6 miljoen euro. De berekening zijn gebaseerd op verwachtingen en aannames met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen. Bij realisatie kunnen afwijkingen ontstaan die de omvang van het benodigde weerstandsvermogen kunnen beïnvloeden. Op voorhand is niet aan te geven welke invloed dit heeft op de omvang van het weerstandsvermogen.

De boxenrisicomethode is gebaseerd op het boxenmodel van de lopende grondexploitaties. Voor de (grond) exploitaties waarvoor nog geen uitvoeringskrediet beschikbaar is gesteld wordt aangenomen dat er voldoende bijsturingsmogelijkheden aanwezig zijn dan wel subsidiebronnen of nieuw beleidsmiddelen om een eventueel tekort af te dekken.

In de kadernota herijking weerstandsvermogen 2006 is aangekondigd dat de uitgangspunten van de risicoboxenmethode geëvalueerd zullen worden. In 2009-2010 is de methode voor het kwantificeren van risico's van het grondbedrijf geëvalueerd. Een van de uitkomsten van de evaluatie is onder meer dat het risico van vertraging een meer nadrukkelijke rol speelt dan tot dusver in de boxensystematiek was verwerkt. Op dit aspect en een aantal andere aspecten is de berekeningssystematiek gewijzigd. In het voorjaar van 2011 is bij raadsbrief een nadere toelichting gegeven op de uitkomsten van de evaluatie en de impact hiervan op de berekeningssystematiek. Door de verfijning van de methode om risico's te kwantificeren zal het benodigde weerstandsvermogen naar verwachting met circa 30 miljoen euro kunnen dalen. (NB De methode is niet nieuw maar verfijnd, c.q. berekeningssystematiek is aangepast)

Onderdeel 6

Sturing en verantwoording

Gedurende het jaar wordt in de diverse planning en control documenten zoals, de begroting, de tussenrapportages en de jaarrekening gerapporteerd over de afzonderlijke onderdelen van het grondbeleid. Daarnaast wordt jaarlijks over het gevoerde grondbeleid gerapporteerd middels de rapportage Grondbank en één keer per jaar middels de rapportage Grondbedrijf met de bijlage Staat P. In de rapportage grondbedrijf wordt een samenvatting gegeven van de stand van zaken en ontwikkelingen van het grondbedrijf inclusief het grondbezit. De staten P geven de stand van zaken per grondexploitatie weer. De bestaande regels over de winstafroming worden gevolgd en in de Staten P/ rapportage grondbedrijf wordt hierover verantwoording afgelegd.

Verder worden de herzieningen van de grondexploitaties volgens het ritme zoals dat is vastgelegd in de nota "De gemeenteraad aan het stuur" ter besluitvorming voorgelegd. Voor de slotcalculaties wordt jaarlijks op basis van de geldende regelgeving voor slotcalculaties een planning opgesteld. In december 2010 zijn de slotcalculaties van het jaar 2010. Naar verwachting kunnen de slotcalculaties van de af te sluiten complexen in 2011 aan het einde van het desbetreffende kalenderjaar gereed zijn om daarna ter besluitvorming aangeboden te worden. De planning van de slotcalculaties is weergegeven in de diverse planning en control documenten zoals de begroting en de tussenrapportages.

Paragraaf 8

STAD & STADHUIS EN BEDRIJFSVOERING & ORGANISATIEONTWIKKELING

Deelprogramma's
- Stad & Stadhuis
- Bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling

Deelprogramma 1

STAD & STADHUIS

Het programma Stad & Stadhuis heeft als doel ervoor te zorgen dat burgers in onze gemeente goed worden geholpen. Dat betekent dat de gemeente haar werk kwalitatief goed moet doen. De organisatie die hierbij hoort gaat uit van de vragen en wensen van de burger en is flexibel en stuurbaar. Daar waar het de kwaliteit verbetert en de kosten verlaagt wordt moderne technologie toegepast.

Onderdelen
- Internet, telefonie, brieven, e-mail en balies
- Investeren in mensen, processen, middelen en organisaties
- Communicatie met burgers

Onderdeel

Internet, telefonie, brieven, e-mail en balies

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Voor alle kanalen van dienstverlening willen we de burger kwaliteit leveren. Dat betekent, conform de visie Publieke Dienstverlening 2014, dat we zoveel als dat kan in een keer het goede antwoord geven. Met behulp van het gemeentelijke kwaliteitshandvest (waar de servicenormen in staan die we per kanaal hanteren) en onderzoeken bepalen we hoe we er voor staan.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
Balie			
Wachttijd vrije inloop	80%	74%	80%
Wachttijd op afspraak	95%	95%	95%
Klanttevredenheid	7.7 (land. gem.)	7.9 (KTO 2010)	*
Brieven en mail			
Binnen 5 dagen ontvangstbevestiging	98%	niet gemeten	98%
Binnen 6 weken antwoord	100%	niet gemeten	100%
Klanttevredenheid	7.7 (land. gem.)	7.8 (audit 2010)	*
Telefonie			
Doorverbinden max. 45 sec.	80%	80%	80%
Directe vraagafhandeling	80%	93%	80%
Inhoudelijk juist en volledig antwoord door frontoffice	90%	51%	90%
Inhoudelijk en volledig antwoord door backoffice	90%	63%	90%
Internet			
Klanttevredenheid	7.1 (land. gem.)	6.8 (bron)	[1]

[1] Hierbij gaat het om een indicatie van de klanttevredenheid, via benchmarking afgemeten aan het landelijke gemiddelde. Niet expliciet als lange termijn doel gesteld.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Internet

De gemeentelijke website is compleet vernieuwd. Dat betekent voor burgers dat de informatie op het Internet beter vindbaar is (de usability is verbeterd). Een belangrijk gegeven omdat veel burgers het digitale kanaal prefereren. De midoffice voorziening is in 2010 verder uitgebreid, dit is de technische voorziening die het mogelijk maakt dat gegevens uit diverse gemeentelijke systemen kunnen worden omgezet tot informatie voor de burger. Ook zijn diverse e-processen ontwikkeld, o.a. taxatieverslagen, bestelproces Oosterpoort en koppeling met het gemeentelijke documentmanagementsysteem.

Concluderend kan worden gesteld dat we op de goede weg zijn, gezien ook het rapportcijfer 7.1 over de klanttevredenheid van onze website (hoger dan het landelijke gemiddelde. Echter, in de realisatie van de collegeambitie om alles wat via het eLoket kan, ook in 2012 beschikbaar te stellen, moeten nog grote inspanningen worden gepleegd

Telefonie

De nieuwe gemeentelijke centrale wordt door aanbestedingsperikelen niet in 2010 maar in 2011 in gebruik genomen. De (meer dan 35) publieksnummers voldoen nu nog niet allemaal aan de service normen uit de Belwijzer. De migratie naar de nieuwe centrale en de toepassing van het nieuwe kader telefonie moet leiden tot een betere telefonische bereikbaarheid via minder gemeentelijke nummers. Uiterlijk eind 2011 moet de nieuwe telefooncentrale zijn ingevoerd.
In 2010 heeft een onderzoek naar telefonische bereikbaarheid plaatsgevonden waarbij vastgesteld is dat we de belangrijkste normen niet halen. Hierbij moet m.n. worden gedacht aan het in één keer juist beantwoorden van de vraag door zowel frontoffices als backoffices. Het halen van die normen gemeentebreed is een belangrijk aandachtspunt in 2011 en is ook onderdeel van het concernkader telefonie, dat in maart/april moet worden vastgesteld.

Schriftelijke bereikbaarheid

De kwaliteit van brieven is aanzienlijk verbeterd, met name op vorm en inhoud, maar enkele onderdelen vragen nog extra aandacht van de diensten (bijvoorbeeld aspecten van de juridische toets). Het afgelopen jaar zijn steeds meer medewerkers getraind in begrijpelijk schrijven. De voorbereidingen voor het e-participatietraject “Bouwen aan Brieve” heeft in 2010 plaatsgevonden. Burgers kunnen zelf gemeentelijke brieven redigeren op de website.
Verder is er in kaart gebracht hoe het concernbreed gesteld is met het versturen van ontvangstbevestigingen. Het beeld is dat de gemeente hier zeer divers mee om gaat, maar dat in het algemeen wel ontvangstbevestigingen worden verzonden. Het versturen van ontvangstbevestigingen op burgerbrieven die niet onder een procesapplicatie vallen is nu bij de meeste diensten geregeld.

E-mail

E-mail wordt door burgers veel gebruikt. Een mystery-onderzoek toonde aan dat we de servicenormen voor mail nog niet allemaal halen. Wel worden mails snel beantwoord. Taalgebruik, inlevingsvermogen en het geven van de gewenste informatie kunnen beter. Een trainingsronde is bij alle diensten gegeven met tips voor het klantgericht beantwoorden van e-mails. Intern zijn alle adressen van medewerkers gewijzigd in voornaam.achternaam@groningen.nl. Ook zijn regels opgesteld voor de uitgifte van zowel interne als externe mailadresseringen. De gemeentelijke diensten zijn bezig met het reduceren van hun externe mailadressen en hebben dit in de jaarplannen dienstverlening opgenomen.
Concluderend kunnen we zeggen dat we belangrijke stappen hebben gezet in het uniformeren van ons e-mailkanaal. Ook in 2011 blijvwen we daar op focussen, o.a. door het herhalen van het mystery e-mail onderzoek. Aandachtspunt daarbij is dat we heldere en begrijpelijke mails naar onze burgers sturen.

Afsprakenplanner
Meerdere diensten werken nu met de afsprakenplanner. Dit houdt in dat burgers zelf een afspraak kunnen maken via het internet. Met name de DIA en RO/EZ gebruiken de afsprakenplanner om steeds meer gemeentelijke producten op afspraak aan te bieden. Dit leidt tot betere regulering van de publieksstromen op de locaties. Inmiddels hebben we meerdere wijkvestigingen geopend (Lewenborg). Voor zowel Lewenborg als Hoogkerk zijn de voorbereidingen getroffen zodat de burger ook in deze wijken op afspraak langs kan komen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
Voor het realiseren van de doelstellingen op gebied van publieke dienstverlening in 2014, zijn we goed op weg als we naar de diverse kanalen beschouwen. Echter, ook in het licht van de meer ambitieuse doelstellingen van het College op gebied van publieke dienstverlening, wordt er nog meer van de organisatie gevraagd dan al was voorzien. Dit heeft onder andere al geleid tot een steviger focus op kanaalsturing (hoe zorgen we ervoor dat de burger het voor hem en voor de organisatie gewenste kanaal gebruikt) en op de focus op één gemeentebreed Klantcontactcenter (KCC). Teneinde deze doelen te bereiken zullen we bij de vaststelling van de strategie om beter op onze kanalen te kunnen sturen, ook indicatoren daarvoor ontwikkelen, naast de huidige indicatoren per kanaal.

Terugkijkend kan worden gesteld dat in 2010 is het fundament is gelegd om de naar boven bijgestelde ambities waar te maken. Het is nu aan de organisatie om daar invulling aan te geven.

Onderdeel

Investeren in mensen, processen, middelen en organisaties

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Om de visie op publieke dienstverlening te realiseren, is investeren in mensen, processen, middelen en de organisatie nodig. Bij beleidsveld 1, contact met de burger, zijn we ingegaan op de (technische) middelen; hier gaan we in op in hoeverre in 2010 een bijdrage is geleverd op gebied van mensen, processen en organisatie in het realiseren van de doelstellingen op gebied van publieke dienstverlening, zoals beschreven in de in juni 2009 door de Raad vastgestelde visie op publieke dienstverlening

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

De organisatie en de mensen
Het concern-procesinnovatieteam heeft een generiek procesmodel opgeleverd dat volledig is gebaseerd op het landelijk ontwikkelde Gemma-procesmodel van KING en nu wordt toegepast bij het ontwikkelen van dienstverleningsprocessen
We hebben in de ontwikkeling van onze medewerkers geïnvesteerd door trainingen op gebied van telefonie aan ± 160 frontofficemedewerkers en daarnaast hebben we onze frontofficeteamleiders (± 20) getraind om beter te kunnen sturen op de kwaliteit van de frontofficeprocessen.
Tenslotte hebben we de kwaliteit van onze dienstverlening gemeten aan de hand van een aantal onderzoeken; bv. de schriftelijke audit, het onderzoek telefonische bereikbaarheid en het mysterieonderzoek e-mail. Hierover wordt ook bij Beleidsveld 1 gerapporteerd.

Onderdeel

Communicatie met burgers

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Het Stad & Stadhuisproject Wijkcommunicatie had tot doel om burgers goed te betrekken bij gemeentelijke plannen, projecten en beleid. Daar voor moeten ze in de eerste plaats goed worden geïnformeerd. Burgers willen het liefst worden betrokken bij plannen en projecten in hun eigen buurt en wijk. De wijkredacties van alle 42 wijken zijn daarom uitgenodigd om zicht te laten ondersteunen met digitale middelen om hun achterban te informeren. Aansluitend hierop worden burgers en redactieleden van wijkmedia via de gemeentelijke website op maat geïnformeerd over onderwerpen in hun wijk of buurt.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Na drie jaar wijkcommunicatie is een digitale infrastructuur in de wijken ontwikkeld. Er zijn 26 wijken ondersteund een gebruikersvriendelijke wijkwebsite. Dat betekent dat alle 42 wijken en buurten nu in het bezit zijn van een wijkwebsite in eigen beheer met een onafhankelijke wijkredactie. De gemeente sluit aan op dit netwerk met 42 wijkpagina's op de website van de gemeente Groningen. Deze zijn allemaal te vinden via de startpagina www.gemeente.groningen.nl/mijnwijk. Op deze wijkpagina's kunnen alle wijkgebonden projecten en plannen worden gepubliceerd met behulp van een standaard sjabloon. Ook algemene informatie, faciliteiten en nieuwsberichten voor de wijk verschijnen met behulp van een 'wijktag' op de wijkpagina. Wijkwebsites kunnen de de actuele nieuwsberichten middels een rss-feed tonen op hun homepage. Eveneens komen bezoekers via een link rechtstreeks naar op de wijkpagina van de gemeentelijke website.
We staan nu voor de taak om alle wijkpagina's te vullen met wijkrelevante informatie.

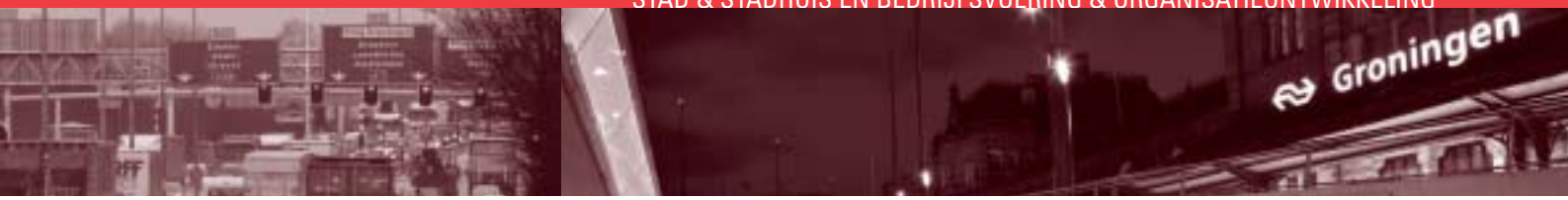

Deelprogramma 2

BEDRIJFSVOERING EN ORGANISATIEONTWIKKELING

Het programma Bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling is medio 2010 opgedeeld. Delen van het programma zijn in de lijnorganisatie ondergebracht. Die ICT-componenten die dicht bij het dienstverleningsprogramma Stad & Stadhuis hoorden zijn daar ondergebracht.

Onderdelen

- Personeel & Organisatie/ HRM
- Informatisering & Automatisering
- Procesinnovatie
- Financiën & Control
- Bestuurlijke Informatievoorziening
- Inkoop
- Concerncommunicatie
- Facilitaire Zaken & Huisvesting
- Bestuurlijke & Juridische Zaken

Onderdeel

Personeel & Organisatie/ HRM

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen een professionele Personeel & Organisatiefunctie die nu en in de toekomst gereed is voor de ontwikkelingen die intern en extern op ons afkomen.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Sturen op personeel(sontwikkeling) daarnaast is de informatiemodule Emis Plaza geïmplementeerd. Op de informatiemodule Emis Plaza is de digitale verzuimassistent geïmplementeerd. In het voorjaar van 2011 wordt deze assistent bij de laatste diensten in gebruik genomen. We hebben dan op basis van één gemeentelijk verzuimbeleid, één gemeentelijk verzuimproces dat digitaal ondersteund wordt door de verzuimassistent. Voor de zomervakantie in 2011 wordt ook de digitale verlofmodule ook aan Emis Plaza gekoppeld en geïmplementeerd. Emis is op dit moment per dienst ingericht. Dit is een obstakel voor verdere gemeentebrede standaardisering en informatievoorziening. Om die reden wordt op dit moment een onderzoek gestart naar de consequenties om van 8 inrichtingen te gaan naar één Emis inrichting. Deze ontwikkeling is in lijn met de SSC gedachte binnen PIJOFACH (Interne dienstverlening).

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De conclusie is dat met Emis-plaza, de verzuimassistent en de digitale verlofkaart belangrijke stappen gezet zijn op weg naar een professionele HRM-informatievoorziening. De volgende stap is een onderzoek naar één Emis-indeling.

Onderdeel

Informatisering & Automatisering

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen een professionele I&A-organisatie die voldoet aan wettelijke verplichtingen zoals basisregistraties en die rekening houdt met invloed van andere overheden. Daar waar mogelijk digitaliseren we. De I&A-organisatie gaat bij alle ontwikkelingen uit van de gemeentelijke standaarden zoals de informatiearchitectuur.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Inrichten I&A-functie

Er is een nieuwe I&A-organisatie gerealiseerd, bestaande uit nieuwe afdelingen AIM en ACG (vroegere CIO) bij de facilitaire dienst van de DIA en Concern I&A bij de Bestuursdienst. Met deze nieuwe I&A-organisatie moet de I&A-functie in staat zijn om beter te beantwoorden aan de vele organisatie- en informatiseringsontwikkelingen en de concernsturing hierop te versterken. De bundeling van het functioneel applicatiebeheer is nog niet gerealiseerd, maar vormt onderdeel van de volgende fase waarin de PIJOFACH-taken worden geconcentreerd. Ook het HRM-actieprogramma is doorgeschoven naar 2011, omdat hiervoor eerst bovengenoemde organisatiewijziging nodig was.

Applicatieportfoliomanagement

De procedure voor applicatieportfoliomanagement is operationeel: alle nieuwe aanvragen voor nieuwe applicaties worden centraal beoordeeld om redundantie tegen te gaan en wildgroei te beteugelen. De geplande audit is vervangen door een inventarisatie van het gebruik van beschikbare applicaties. Deze inventarisatie zal als basis dienen voor een nog uit te voeren opschoningsslag. Bovendien is gewerkt aan de planvorming mbt softwareregistratie als middel voor verdere beheersing van de applicatieportefeuille.

Informatiebeveiliging in de lijnorganisatie

Er is gewerkt aan de verbetering van de procedures voor toegangsbeveiliging van gemeentelijke systemen. Op basis van een uitgevoerde audit op de beveiliging van onze belangrijkste systemen zullen deze procedures worden geïmplementeerd. Daarnaast is een concernbrede bewustwordingscampagne uitgevoerd om de noodzaak van informatiebeveiliging onder de aandacht te brengen van management en medewerkers.

Basisregistraties

Het project basisregistraties is afgerond. Hierdoor zijn de voorwaarden geschapen voor de lokale invoering van door het Rijk verplichte basisregistraties en van eventueel nog in te voeren gemeentelijke kernregistraties. Doorontwikkeling van basis- en kernregistraties vindt nu plaats vanuit de lijnorganisatie. De verplichte aansluiting van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen op de landelijke voorziening is gerealiseerd evenals de aansluiting van gemeentelijke applicaties op de Basisregistratie Personen.

Digitalisering

In 2010 is vooral gewerkt aan de voorwaarden voor digitalisering, zoals planvorming mbt de te digitaliseren processen (echter zonder formeel besluit), de ontwikkeling van de noodzakelijke technische infrastructuur, de oganisatie mbt digitalisering en de uitvoering van een Bedrijfskundig Onderzoek naar de DIV-functie, die aanzienlijk moet veranderen gegeven de gewenste migratie van papier naar digitaal. Er is een beperkt aantal werkprocessen gedigitaliseerd, beduidend minder dan verwacht door achterblijvend aanbod vanuit de diensten.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De reorganisatie heeft meer tijd gevergd dan gepland en de professionalisering van de I&A-functie zal de komende jaren nog veel aandacht vragen. Groningen voldoet goed aan haar wettelijke verplichtingen mbt de basisregistraties en houdt zich aan het eigen ICT-beleid. De omvang van het aantal gemeentelijke applicaties groeit nauwelijks meer, maar kan nog wel verder worden teruggebracht. De digitalisering vordert langzaam en vraagt in combinatie met procesinnovatie extra aandacht.

Onderdeel

Procesinnovatie

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen bereiken dat het binnen de gemeente gewoonte is regelmatig naar de efficiency en effectiviteit van de werkprocessen te kijken en ze te herontwerpen als dat nodig is.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Concern Proces Innovatie Team (PIT)

Als kader voor procesgericht werken is een procesarchitectuur opgeleverd waarin de samenhang van de gemeentelijke processen is beschreven. Daarnaast is een methodiek ontwikkeld dat gebruikt kan worden voor het herontwerp van processen. Met het herontwerp van processen is door het Concern PIT ook in de praktijk enige ervaring opgedaan. Het Concern PIT wordt in 2011 voortgezet en sterk ingezet op de PIJOFACH processen.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De voor procesherontwerp noodzakelijke instrumenten zijn voor een deel gerealiseerd. Maar de structurele aanpak van procesherontwerp (incl. digitalisering) is nog niet gerealiseerd, omdat elke dienst op eigen wijze aan de slag is met procesinnovatie. De meerwaarde van een Concern Proces Innovatie Team zal naar verwachting in 2011 worden waargemaakt.

Onderdeel

Financiën & Control

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen bereiken dat er goede informatie, op het juiste moment en met een goede kwaliteit wordt verstrekt op basis waarvan juiste besluiten genomen kunnen worden. Hiervoor is de vervanging van het huidige Financiële Informatiesysteem noodzakelijk.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

FIS

In 2010 is onder de naam Da Finci een nieuw financieel systeem geïmplementeerd. Oorspronkelijk was de ingebruikname voorzien op 1 januari 2011. Inmiddels is duidelijk geworden dat dit verschoven moet worden naar juli 2011. In een afzonderlijk raadsvoorstel is uw raad hierover nader geïnformeerd. Voor de aanvullende benodigde budgetten is een dekkingsvoorstel gedaan.

Onderdeel

Bestuurlijke Informatievoorziening

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen verbeteringen doorvoeren en structuur aanbrengen in de bestuurlijke informatievoorziening, waardoor de juiste (be-) stuurders op de juiste momenten over de juiste informatie beschikken.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

In 2010 is gestart met de inventarisatie van de informatiebehoefte bij raad, college en ambtelijke organisatie. Uit de inventarisatie blijkt dat de informatievoorziening verder verbeterd moet worden. De beschikbare rapportages bevatten nog te weinig sturingsinformatie, met name over de relatie tussen activiteiten en benodigde middelen.
Op basis van de inventarisatie hebben we de programma-indeling verbeterd. Hiermee werken we vanaf de jaarrekening 2010. Dit moet verder worden uitgewerkt tot een geïntegreerd systeem van bestuurlijke informatievoorziening voor alle niveaus in de organisatie. Dit betekent dat de programma-indeling verder uitgewerkt moet worden via dienst- en afdelingsplannen. In 2011 voegen we een beleidsinhoudelijke toelichting toe aan de voortgangsrapportages.
In verband met de prioriteiten op het gebied van de bedrijfsvoering pakken we de verdere uitwerking van de bestuurlijke informatievoorziening op na 2011.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De eerste stappen voor de verbetering van de bestuurlijke informatievoorziening zijn gezet. De verdere uitwerking wordt na 2011 opgepakt.

Onderdeel

Inkoop

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Het oprichten en implementeren van een professionele inkooporganisatie, zodanig dat de gemeente op de meest efficiënte wijze de juiste producten en/of diensten inkoopt bij de meest geschikte leverancier tegen een goede prijs, met in acht nemen van de wet- en regelgeving.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Samengaan inkoopnet met nieuwe FIS

Het afgelopen jaar is er hard gewerkt om het huidige operationele inkoopsysteem (inkoopnet) te integreren in het nieuwe ERP systeem DaFinci. Tegelijk zijn hierin de diensten meegenomen die nog niet (volledig) met het inkoopsysteem werken.

PIJOFACH

Inkoop maakt deel uit van het onderzoek naar de meest effectieve, duurzame en efficiënte bedrijfsvoeringorganisatie. Voor inkoop is veel inventarisatie werk verricht en is visie bepaald voor een toekomstige inrichting.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We hebben voor het operationele inkoopsysteem grote stappen gezet en veel bereikt. De definitieve implementatiedatum ligt op 6 juni 2011.
De realisatie van de uiteindelijke doelen van PIJOFACH liggen de doelen liggen verder dan 2010.

Onderdeel

Concerncommunicatie

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Verbeteren website

Doorontwikkelen van de gemeentelijke website met als doel beter aan te sluiten bij de behoeften van de eindgebruikers (intern en extern).

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Een nieuwe gebruikersinterface ontwikkeld, bestaande uit:
  - een nieuwe vormgeving op basis van de nieuwe huisstijl en criteria m.b.t.gebruikersgemak;
  - een nieuw interactiemodel (navigatie op basis van metadatering);
  - een nieuwe zoekfunctionaliteit.
- Het huidige eLoket is vervangen door een producten- en dienstencatalogus die is geïntegreerd in het CMS van de website (Plone) en gekoppeld aan de midoffice.
- De vindbaarheid en kwaliteit van de meest gezochte content verbeterd door de top 100' meest gezochte content te optimaliseren voor zoekmachines als Google.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De vindbaarheid en de kwaliteit van content, de gebruikersvriendelijkheid en de toegankelijkheid van de website zijn verbeterd.

De nieuwe website is helemaal vormgegeven conform de nieuwe concern Stad huisstijl.

De nieuwe website voldoet voor 80% aan het drempelvrij-waarmerk (zie drempelvrij.nl)

Onderdeel

Facilitaire Zaken & Huisvesting

Doelen

Wat wilden we bereiken?

In 2010 wilden we een vervolg geven aan het de uitvoering van het contract OGGI (onderhoud gebouw gebonden installaties), Fysieke beveiliging en het verfijnen van het FMIS (facilitair management informatie systeem). Verder wilden we een actieve bijdrage leveren aan het Vastgoed onderzoek en het PIJOFACH project.

MEETBAAR RESULTAAT 2010

Indicatoren	Beoogd 2010	Behaald 2010	Beoogd 2014
■ Contract OGGI (Onderhoud gebouw gebonden installaties)	■ Alle gebouw gebonden installaties op basisniveau brengen (voldoen aan wet- en regelgeving)	■ In 2010 zijn alle rest-punten in beeld gebracht en indien nodig op orde gebracht.	■ Voor 30 april 2011 alles op basisniveau. Na 30 april nog een contract tot 30 april 2011 in de vorm van een prestatiecontract opnieuw in de markt zetten.
■ Fysieke beveiliging	■ Herinspectie kernvastgoed op het onderdeel fysieke beveiliging volgens eerder metingen.	■ Herinspectie uitgevoerd.	■ In 2011 weer een inspectie uitvoeren en toezien op naleving.
■ PIJOFACH	■ Actieve bijdrage leveren aan de vorming van het SSC.	■ Er is een goed beeld beschreven van de ist en soll situatie facilitair & huisvesting concernbreed (kernvastgoed).	■ Vormgeven van facilitaire organisatie welke onderdeel zal worden van het SSC. Dit op basis van de nog te bepalen kaders.
■ Vastgoed onderzoek	■ Actieve bijdrage leveren aan het vastgoed-onderzoek.	■ Kennis en informatie maximaal ingebracht.	■ Op basis van de nog maken keuzes doelen bepalen.
■ Verfijnen gegevens FMIS	■ Verdere verfijning van de gegevens in het FMIS (facilitait management informatie systeem) en toezien op naleving concernafspraken.	■ Gegevens in het FMIS zijn up-to-date en er wordt volgens afspraak met systeem gewerkt.	■ In april 2011 wordt een (her) inspectie op het bouwkundige deel van kernvastgoed uitgevoerd. Deze gegevens worden verwerkt in het FMIS.

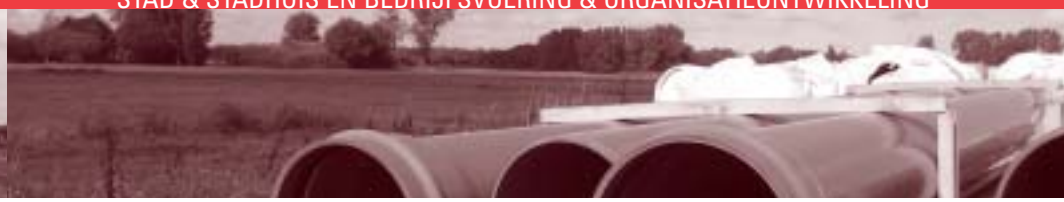

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

- Zorggedragen voor de organisatie van vakoverleggen (facilitair vakoverleg en gebouwbeheerdersoverleg).
- Gegevens FMIS verder verfijnd en toegezien op naleving concernafspraken.
- Stambestanden uit het FMIS benut bij het Vastgoed onderzoek en het PIJOFACH-project.
- Herinspectie fysieke beveiliging uitgevoerd.
- Sturing gegeven aan de uitvoering van het contract OGGI en toegezien op naleving contract afspraken
- Project directeur Vastgoed ondersteunt bij uitvoering Vastgoed onderzoek.
- Vanuit centrale rol op het gebied van facilitaire dienstverlening en huisvesting vragen beantwoord en opdrachten uitgevoerd in het kader van de PIJOFACH ontwikkeling.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Gestelde doelen zijn grotendeels gerealiseerd. Voor het contract mbt alle gebouwgebonden installaties (OGGI) is afgesproken dat deze voor 30 april 2011 zullen voldoen aan wet- en regelgeving (basisniveau) Hiervoor moeten de laatste e- tekeningen nog op orde worden gemaakt en de aanpassingen aan de technische installaties worden doorgevoerd ivm legionella preventie.

Onderdeel

Bestuurlijke & Juridische Zaken

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Het professioneel inrichten van de juridische functie door het uniformeren van juridische processen en het ontwikkelen van protocollen en checklisten. We gaan bezien hoe we de juridische control beter kunnen inrichten.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Naar aanleiding van de Piofach-discussie is gekeken in hoeverre er een indeling kan worden gemaakt in juridische processen, ook in verband met het kijken of processen gecentraliseerd, gestandariseerd en gedigitaliseerd kunnen worden.

In breder verband is de ontwikkeling van de juridische functie sterk afhankelijk van de keuzes die op Pijofach-gebied zullen worden gemaakt. Bundeling van taken, ervaring en kennis zal leiden tot verbetering van (juridische) processen bij alle diensten en het opheffen van mogelijke juridische kwetsbaarheden bij diensten.

Concrete activiteiten die daarbij horen zijn: uitgeven juridische niewsbrief, aanpassen standaardbrieven met het oog op Wet dwangsome en 4e tranche AWB, herziening inschakeling stadsadvocaat, implementatie Regelingenbank (100% toets en verklaring), audits tenzij-procedure, brieven en audit bouwdossiers en privacy, protocollen Dienstenrichtlijn en privacy, kennisverspreiding door jaargetijdenbijeenkomst. enz.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De doelen op dit beleidsveld zijn bereikt. Wel loopt een aantal ontwikkelingen door in 2011.

Paragraaf 9

STADSDEELPROGRAMMA

Onderdelen
- Wijkperspectieven

Stadsdelen
- Stadsdeel Binnenstad
- Stadsdeel Noordwest/Hoogkerk
- Stadsdeel oude wijken
- Stadsdeel Zuid

Onderdeel

Wijkperspectieven

Evaluatie

Het stadsdeelprogramma biedt een integraal kader voor de diverse wijkprogramma's, waarmee verschillende diensten in de wijken aan de slag zijn. In aanvulling op onze reguliere activiteiten ter verbetering van de leefbaarheid in alle stadswijken, heeft het Stadsdeelprogramma 2010 vooral gezorgd voor extra fysieke en sociale maatregelen in de wijkvernieuwingswijken. Daarnaast was het mogelijk om vanuit het stadsdeelbudget de bewonersparticipatie te stimuleren (o.a. via het project Goed Idee) en bewonerswensen snel te honoreren. Met het stadsdeelprogramma is aansluiting gezocht bij de stedelijke programma's en gezorgd voor de aansluiting van die stedelijke programma's op een wijkgerichte aanpak. Ook is gewerkt aan een betere ontsluiting van gemeentelijke informatie via www.mijnwijk.groningen.nl.

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Een verstevigde samenwerking met onze partners in de wijk en gemeentelijke activiteiten meer afgestemd op de vragen en behoeften uit de wijk

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Wijkvernieuwing

De wijkvernieuwingsaanpak is gecontinueerd en daarnaast is zorg gedragen voor snelle oplossingen voor acute problemen die zich in de wijken hebben voorgedaan. Dit hebben we gedaan in samenspraak met (wijk)bewoners en onze samenwerkingspartners in de wijken.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De samenwerking met en het onderhouden van onze contacten in de wijk is een voortdurend proces. In 2010 is met alle partijen gewerkt aan wijkanalyses en wijkperspectieven voor de wijkvernieuwingswijken. In dit proces is de samenwerking geïntensiveerd en is de voorbereiding voor de wijkprogramma's gereed gekomen.

Onderdeel

Participatie

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We wilden o.a. via internet (www.mijnwijk.groningen.nl) voor bewoners relevante informatie ontsluiten over de wijken en daarmee de betrokkenheid van bewoners stimuleren. Goed geïnformeerde burgers zijn immers meer betrokken bij de leefbaarheid van hun leefomgeving. Bovendien is informatie een belangrijke voorwaarde voor participatie.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Convenant wijkorganisaties

Het convenant met de wijkorganisaties dient de informatiepositie en daarmee ook inspraak en participatie van burgers. We hebben het convenant geëvalueerd en gezamenlijk besloten de huidige afspraken te handhaven. Ook het Woonschepencomité Groningen heeft zich aangesloten bij het convenant.

Participatiebudgetten: Nieuw Lokaal Akkoord, Goed Idee, en Goed Idee+

Voor 14 wijken zijn door 14 wijkteams, op basis van wensen van bewoners, aanvullende wijkprogramma's gemaakt en extra activiteiten georganiseerd. Voor alle wijken van de stad was budget beschikbaar voor Goed Idee en Goed Idee +. Bewoners hebben veelvuldig gebruikgemaakt van deze mogelijkheid om via een subsidieaanvraag een activiteit te organiseren die de leefbaarheid van de wijk bevorderd. In 2010 hebben we voor 14 wijken samen met de corporaties wijkperspectieven opgesteld (zie ook activiteit Actualiseren wijkperspectieven).

Voor de 14 Nieuw Lokaal Akkoord wijken was in de periode 2007-2010 20 miljoen euro beschikbaar, hiervan is 17,9 miljoen euro bestemd.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De ontsluiting van informatie voor bewoners is een voortschrijdend proces dat waarschijnlijk altijd voor verbetering vatbaar is. We zijn nog niet klaar, maar hebben het afgelopen jaar wel belangrijke stappen gezet.

Onderdeel

Wijkveiligheid

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid van de wijken.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Multiprobleemgezinnen

De financiering uit het stadsdeelprogramma van de gerichte aanpak van multiprobleemgezinnen in de wijken is gerealiseerd. Hiermee hebben we de aanpak van multiprobleem-gezinnen kunnen voortzetten. De financiering uit het stadsdeelprogramma van de activiteiten voor Antillianen is gerealiseerd en gebruikt voor instandhouding en beheer van de (sociaal-culturele) voorziening Ambiente. De voorziening wordt gebruikt voor activiteiten van Antilliaanse vrijwilligersorganisaties zoals de Kadushi-club en Colour of my Dreams, educatieve programma's en gezondheidsvoorlichting. Ook is de Ambiente beschikbaar als verwijzing voor groepen (jongeren) die in de openbare ruimte overlast veroorzaken.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

In 2010 hebben we ons doel behaald. We hebben de leefbaarhied en de veiligheid in de wijken kunnen verbeteren door een gerichte aanpak van multi-probleemgezinnen en de organisatie van activiteiten voor Antillianen.

Onderdeel

Wijkvernieuwing

Beleidsvelden

- Wijkperspectieven
- Binnenstad
- Stadsdeel Noordwest/Hoogkerk
- Stadsdeel ouden wijken
- Stadsdeel Noorddijk
- Stadsdeel Zuid

Beleidsveld

Wijkperspectieven

Doelen

Wat wilden we bereiken?

Gezamenlijk met de woningbouwcorporaties werken aan een intensieve aanpak van de wijken om achterstanden op de terreinen van de woningvoorraad, de sociale, fysieke en economische omgeving weg te werken.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Actualiseren wijkperspectieven

In 2010 zijn met alle betrokken partners in de wijk 14 wijkanalyses en wijkperspectieven gemaakt. De wijkperspectieven zijn in december 2010 door het Bestuurlijk Overleg van het Nieuw Lokaal Akkoord vastgesteld.

Samenwerken in de wijk(vernieuwing)

In 14 wijkvernieuwingswijken zijn door de woninbouwcoproraties en de gemeente wijkvernieuwingsprojecten uitgevoerd.

Geld

ISV middelen zijn ingezet voor de wijkvernieuwing.

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De wijkperspectieven zijn gereed en daarmee het instrument voor de wijkprogrammering.

Beleidsveld

Binnenstad

Doelen

Wat wilden we bereiken?

We willen de beste binnenstad van Nederland blijven met een goed en aansprekend evenementenprogramma, met een scala aan grotere en kleinere evenementen. En we willen een veilige binnenstad, waar sprake is van vermindering van overlast en waar een klimaat heerst van veilig uitgaan en veilig ondernemen. De verantwoording met betrekking tot het Groninger Forum en het impulsprogramma binnenstad is terug te vinden in de deelprogramma's Culturele Infrastructuur (programma Sport en Cultuur) en Gastvrij Groningen (programma Vestigingsklimaat G-Kracht).

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Ruimtelijke Omgeving

We hebben de visie voor de herinrichting van de Diepenring vastgesteld en planvorming voor de verbetermaatregelen voor de woonboten in de Diepenring/ Noorderhaven afgerond. Het ontwerp voor de 1e fase rond de Noorderhaven wordt in 2011 uitgewerkt. De plannen voor de herinrichting van de omgeving van het Praedinius Gymnasium en de Stadsschouwburg zijn gereed, evenals het fietsparkeren aan het Zuiderdiep. De verdere uitvoering hiervan staat gepland voor 2011. Verder is de herinrichting van de Westerhaven en Rodeweeshuisstraat die eveneens is 'vergeeld' bij de aanpak van de riolering, voltooid en loopt de aanpak van de Gelkingestraat voorspoedig. In het kader van de Toegankelijke Binnenstad is met de doelgroep een drietal festivals georganiseerd en is er een uitvoeringsprogramma opgesteld. Het project Bomen in de Binnenstad heeft ca 50 nieuwe bomen opgeleverd. Uw raad heeft eind 2010 een hoorzitting gehouden over Ruimte voor Ruimte met belanghebbenden en geïnteresseerden.

De beste Binnenstad van Nederland

Samen met de GCC, binnen het zogenaamde BIMA (binnenstadmanagement) is het gezamenlijk jaarprogramma 2010 opgesteld. Zo is de derde ster van het Keurmerk Veilig Ondernemen verder uitgewerkt en was er regelmatig overleg over de Grote Markt (Forum en nieuwe oostwand) en de Regiotram en de consequenties daarvan voor ondernemers. Verder is invulling gegeven aan de 'Ramblas Kattendiep' en is een winkelstraatmanager aangesteld voor o.a. de Steentilstraat, Nieuwe Weg en Gelkingestraat. De Structuurvisie Detailhandel is in 2010 afgerond en in januari 2011 door de gemeenteraad vastgesteld. Groningen heeft in 2010 de titel van Hoofdstad van de Smaak 2011 in de wacht gesleept.

Evenementen

In november is het evenementenplan binnenstad 2011-2014 door uw raad aangenomen. Allerlei evenementen hebben in de binnenstad plaatsgevonden, zoals het Down Town programma van Noorderzon, de Poolnacht, Winterwelvaart, het NS Try Out Festival, Koninginnedag, Bommen Berend, Fietsen met Fongers in het scheepvaartmuseum en op een aantal koopzondagen de straatacts van de Waagstraat specials. Marketing Groningen werkt aan nieuwe evenementen die de Groningense binnenstad bruisend houden ook in tijden van de grote bouwwerkzaamheden.

Toekomstvisie Binnenstad-Oost

De toekomstvisie Binnenstad-Oost waarmee we in 2010 zijn begonnen, wordt in 2011afgerond. Er is besloten dat Binnenstad-Oost een eigen aanpak krijgt buiten het kader van het Nieuw Lokaal Akkoord. De aanpak van de Praedinius/Schouwburgomgeving, de ontwikkeling van het herinrichtingsplan Oosterkade en de komende traminpassing op het Damsterplein en Oostersingel zijn daar belangrijke thema's in. Gezocht wordt naar kansen om de komende ingrepen en ontwikkelingen in dit gebied plaatsvinden te sturen vanuit deze visie. In 2011 zal een uitvoeringsplan worden gemaakt en naar financiële dekking worden gezocht.

Veilige Binnenstad

De prostitutie in A-kwartier wordt na 1 januari 2016 niet meer vergund. Dit is in 2010 aan de eigenaren en exploitanten van prostitutiepanden in het A-kwartier kenbaar gemaakt. Ook heeft uw raad in dit kader een voorbereidingsbesluit (juni 2010) en de APVG (augustus 2010) daartoe aangepast. Met politie en hulpverlening is gewerkt aan een gezamenlijke aanpak van de overlast op het Martinikerkhof en op andere plekken, zoals de Kruitlaan. Met politie, bewoners en ondernemers is in de Steentilstraat samengewerkt tegen overlast rond coffeeshops en winkeldiefstal. Voorts is er ingezet op het veiliger maken en beter uitvoeren van toezicht bij evenementen. Dit als onderdeel van de pilot handhaving, dat door Stadsbeheer en Milieudienst is ingezet vooruitlopend op de directie Stadstoezicht.

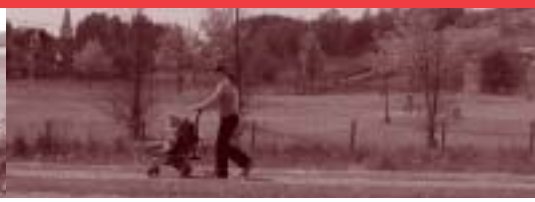

Financiën Binnenstad, stadsdeelbudget

(bedragen x 1000 euro)	Begroot	Uitgaven	Verplichtingen/ reserveringen
De beste Binnenstad van Nederland	25	7	18
Opwaarderen van de Openbare Ruimte	60	54	6
Evenementen	50	50	
Toekomstvisie Binnenstad-Oost	30	15	15
Veilige Binnenstad	35	12	23
Basisbudget	50	26	24
Totaal Binnenstad	**250**	**164**	**86**

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?
De doelstellingen zijn gehaald.

Beleidsveld

Stadsdeel Noordwest/Hoogkerk

Doelen

Wat wilden we bereiken?
Het stadsdeel Noordwest/Hoogkerk kent vijf wijkvernieuwingsgebieden: Tuinwijk, Selwerd, Vinkhuizen, Paddepoel en Hoogkerk-Zuid. Zij bevinden zich in verschillende stadia van uitvoering en ook in de aanpak van de wijkvernieuwing zijn belangrijke verschillen zichtbaar. Onze inzet gaat uit van deze kenmerkende verschillen en de maatregelen sluiten daarbij nauw aan.

In Vinkhuizen en Paddepoel ligt het accent vooral op sociale opgaven. In Selwerd wordt momenteel in kaart gebracht welke maatregelen nodig zijn om deze wijk vitaal te houden, zowel op fysiek als op sociaal gebied. Grote delen van Tuinwijk worden gerenoveerd; daarbij wordt ook de woonomgeving aangepakt en gaat onze aandacht uit naar de sociale aspecten daarin. In Hoogkerk komt de nadruk te liggen op de continuering van in gang gezet sociaal beleid voor jongeren en ouderen. Ook de wijken buiten de wijkvernieuwing (m.n. de nieuwbouwwijken) vragen aandacht. Hoewel de leefbaarheid in deze wijken over het algemeen goed te noemen valt, blijkt dat er vooral op de gebieden van verkeer, spelen en voorzieningen nog enige lacunes zijn.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Uitvoering visie Paddepoel
Op sociaal en fysiek gebied zijn de resultaten van de wijkvernieuwing in Paddepoel Zuidwest in beeld gebracht. Aan de hand van deze resultaten wordt een adequaat pakket aan vervolgmaatregelen bepaald, waarbij zo veel mogelijk taken in het regulier beleid worden ondergebracht.
De Bisschop Bekkerschool is een echte ontmoetingsplek in Paddepoel-West geworden.
Bewoners en school hebben in 2010 verschillende activiteiten georganiseerd. Door deze betrokkenheid vanuit de buurt en deelname van bewoners aan de activiteiten is de sociale structuur versterkt.
In het kader van het NLA zijn veel 'leefbaarheidsprojecten' uitgevoerd, zoals de uitbreiding van Buurt Speeltuin Vereniging (BSV) Paddepoel, de herinrichting van het Vensterschoolplein en de renovatie en uitbreiding van de Kinderwerktuin Paddepoel. Voor wat betreft de revitalisering van Winkelcentrum Paddepoel hebben de eigenaren een upgradingsvoorstel gepresenteerd en is een aantal maatregelen in uitvoering. Met betrekking tot een nieuw plan voor de Trefkoel voert de corporatie gesprekken met geïnteresseerden over de invulling van de onderkant van het gebouw. Echter de financiële haalbaarheid staat ter discussie.

Programmering Selwerd

Met de corporaties zijn we begonnen om maatregelen voor de verschillende delen van de wijk in kaart te brengen met als doel om Selwerd "toekomstbestendig" te maken. Gebaseerd op de wijkanalyse 'Selwerd toe aan aandacht'. Scherpe keuzes zijn nog niet gemaakt vanwege de toegenomen onzekerheid over investeringsmogelijkheden bij de corporaties. De uitwerking van de tramplannen zullen voor de corporaties een belangrijke aanleiding vormen om langs de route in Selwerd een fors deel van de wijkvernieuwingsopgave te realiseren. Verder is via het NLA-wijkteam een pakket aan sociale wijkvernieuwingsmaatregelen in uitvoering genomen.

Visieontwikkeling Vinkhuizen

In nauwe samenwerking met een bewonersadviesgroep is samen met de corporaties de Wijkvisie 2020 opgesteld. Rondom onder andere het Steun en Informatiepunt (STIP) Vinkhuizen, het Centrum voor Jeugd en gezin (CJG), buurt en jongerencentrum De Wende en de Vensterschool zijn activiteiten georganiseerd voor de verschillende doelgroepen in Vinkhuizen. Met (extra) opbouwwerk is ook op straat en buurtniveau geïnvesteerd in participatie. Op diverse plekken zijn dankzij actieve groepen bewoners (aanvullingen op) speelvoorzieningen gerealiseerd, altijd in relatie tot sociale activering.

Maatregelen buiten de wijkvernieuwing

Het wordt steeds moeilijker om (aanvullende) speelvoorzieningen of kleine verkeersmaatregelen na het tot stand komen van een wijk te realiseren. In toenemende mate blijken aanvullingen/ aanpassingen een speelbal te worden tussen bewoners met tegengestelde belangen. Zo kon in Gravenburg, waar op verzoek van bewoners wordt gewerkt aan een drietal speelvoorzieningen nog geen concreet gedragen plan worden geformuleerd. En hebben buurtverzoeken om een aantal kleine verkeersmaatregelen in Reitdiep aan te brengen niet tot een door de buurt gedragen plan geleid.
Door scholing van leden van wijkorganisaties (penningmeesters) en ondersteuning van participatieprocessen (convenant) wordt geïnvesteerd in actieve wijkbewoners die zich willen inzetten voor hun wijk.

Sociaal programma Noordwest

Veel sociale participatiemaatregelen lopen via de wijkteams. Het reguliere programma gericht op meer zorgvragende bewoners wordt steeds buurtgerichter ontwikkeld. Incidentele vragen worden met kortstondige interventies opgelost en vervolgens teruggelegd in de lijn. Op gebied van sport en school lopen een tweetal initiatieven, waarin gedurende een langere periode (2,5 jaar) wordt geëxperimenteerd met een vernieuwende aanpak (brugfunctionaris voor het onderwijs en een sportfunctionaris).

Uitvoering Sociaal programma Hoogkerk

Na overeenstemming tussen gebruikers van het Dorpshuis en de Vensterschool is krediet voor de verbouw van het Dorpshuis beschikbaar gekomen. Met een beleidsplan hebben de partijen gezorgd voor een op elkaar afgestemde programmering.

Financiën stadsdeel Noordwest/Hoogkerk

(bedragen x 1000 euro)	Begroot	Uitgaven	Verplichtingen/ reserveringen
Uitvoering visie Paddepoel	50		50
Programmering Selwerd	50		50
Visieontwikkeling Vinkhuizen	50	4	46
Maatregelen buiten de wijkvernieuwing	50	50	
Sociaal programma Noordwest	50	50	
Uitvoering Sociaal Programma Hoogkerk	20	15	5
Basisbudget Noordwest	65	65	
Basisbudget Hoogkerk	35	35	
Totaal stadsdeel Noordwest/Hoogkerk	**370**	**84**	**286**

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Er is in Paddepoel, Vinkhuizen en Hoogkerk een belangrijke basis gelegd voor grotendeels zelfredzame wijken. Er is een aantal belangrijke fysieke basisvoorwaarden gerealiseerd of in ontwikkeling. De aandacht heeft zich toegespitst op het in stand houden en verder uitbreiden van de buurtcohesie en een adequate sociale structuur. De uitleggebieden vragen de nodige aandacht, zowel voor wat betreft de participatie in de planvoorbereiding als de verantwoordelijkheid voor de eigen (woon-) omgeving.

Beleidsveld

Stadsdeel oude wijken

Doelen

Wat wilden we bereiken?

In stadsdeel Oude Wijken is in 2008 een breed proces in gang gezet dat zich richt op de verbetering van de veiligheid (stratenaanpak, plaatsen inbraakstrips, aanpak veelplegers, multiprobleem-gezinnen, buurtbemiddeling, portiek- en brandgangafsluiting, veilige schoolomgeving, etc.). Dit hebben we in 2010 onverminderd voortgezet.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Korrewegwijk/De Hoogte

Naast het uitvoeren van het jaarprogramma krachtwijken, is in 2010 gewerkt aan versimpeling van de organisatie en focus in de aanpak. De verbinding van de activiteiten uit het jaarprogramma met de 'reguliere' inzet in de krachtwijken wordt vanaf 2011 versterkt. In het jaarprogramma 2011 is het resultaat hiervan terug te vinden.

Oosterparkwijk

In de Oosterparkwijk is de wijkvernieuwing volop gaande. De wijk zal er over een aantal jaren fors anders uitzien. Het imago laat echter nog te wensen over en blijft achter bij de werkelijkheid. Woningcorporaties Nijestee en De Huismeesters en Bureau Buhrs hebben een gebiedsmarketingconcept ontwikkeld. Samen met bewoners is in beeld gebracht wat de kwaliteiten van de wijk zijn. Deze input is ook gebruikt voor het wijkperspectief. In 2011 wordt het gebiedsconcept vertaald naar een uitvoeringsprogramma, inclusief beleidsmaatregelen en communicatie-activiteiten.
De 114 randwoningen in het Blauwe Dorp zijn opgeknapt en verkocht. De plannen voor het vervangen van de riolering en het opknappen van de woonomgeving in het Blauwe Dorp en de rest van de Bloemenbuurt zijn klaar en worden in 2011 uitgevoerd. Het opnieuw ingerichte terrein bij het JOP wordt begin 2011 in gebruik genomen. Door het wijkteam zijn tal van sociale en fysieke projecten van bewoners gehonoreerd, zoals het realiseren van voortuinen aan de Zaagmuldersweg, creëren van speelplekken, opknappen van een gymzaal, een wijkcircus en een wijkwandeling.

Nieuwe visie vensterscholen

In het krachtwijkenprogramma was in 2010 volop aandacht voor versterking van de voorzieningen: zoals planvorming voor het Floreshuis en de ver- of nieuwbouw van BSV De Hoogte en Buurtcentrum de Borg, aanpak van de Buurt en Speeltuinvereniging D.I.B., vernieuwing van het schoolplein van OBS Karrepad en het Molukkenpark. Eveneens is het traject Pedagogische Kracht Vensterschool uitgevoerd.

Beheer en onderhoud

In 2010 hebben we ingezet op het betrekken van bewoners bij hun woonomgeving. In de Korrewijk en De Hoogte zijn woonomgevingswerkgroepen actief geworden. Deze groepen werken met ondersteuning van het opbeouwwerk en milieustewards aan verbeteringen in de woonomgeving, bijvoorbeeld door het organiseren van straatacties en lentekriebels. Met de stratenaanpak is in de Javalaan, Timorstraat en Menadostraat ook aandacht geweest voor de woonomgeving. Zo werden de groenstrook aan de Timorstraat en de perenboom-overlast aangepakt. In de Schildersbuurt hebben bewoners een plan gemaakt voor het terugbrengen van de 'oude allure' in de buurt. In overleg met hen is onderzocht of bij de vervanging van de riolering, verbeteringen in de woonomgeving konden worden gerealiseerd. Begin 2011 wordt duidelijk welke daarvan daadwerkelijk worden aangepakt. In de Tuinbouwstraat is een ontwerp gemaakt voor herinrichting, maar deze blijkt niet met het beschikbare budget te realiseren. Volstaan wordt nu met kleine verbeteringen in de inrichting van de straat, voornamelijk gericht op parkeren en in combinatie met geplande onderhoudswerkzaamheden.

Veiligheid

In Stadsdeel Oude Wijken heeft veiligheid in 2010 veel aandacht gekregen. Er functioneert een regiegroep Oude Wijken met politie, OM en de stadsdeelcoördinator. Deze groep heeft in 2010 ingespeeld op actuele ontwikkelingen en diverse veiligheidsprojecten geïnitieerd en laten uitvoeren.
De stratenaanpak wordt uitgevoerd in vijf straten in de Korrewegwijk en De Hoogte. Per straat is een nulmeting uitgevoerd en in overleg met bewoners een plan van aanpak gemaakt en in uitvoering gebracht. Het gaat om diverse maatregelen. Zoals verkeersmaatregelen (realisatie 30km-regime aan de Floresstraat), afleggen van huisbezoeken door het buurtteam, organiseren van hulpverlening, aanpak overlastsituaties (Floresvijver en Floresplein), oprollen van drugspanden, straatrondes van stadswachten en de inrichting van groenstroken. Dit draagt duidelijk bij aan de betrokkenheid van bewoners en de ervaren veiligheid in de straat. Bij het uitvoeren van de aanpak wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de inzet van al lopende projecten zoals Somaliëraanpak, aanpak multiprobleemgezinnen, buurtbemiddeling en veilige schoolomgeving.
Door het plaatsen van 617 inbraakstrips in 2010 wordt het inbrekers een stuk lastiger gemaakt om via de 'flippermethode' in te breken. Het aantal inbraken in deze panden neemt af. Aandacht blijft nodig voor anti-inbraak maatregelen, want het inbraakcijfer in Oude Wijken blijft relatief hoog.
In het afgelopen jaar is met alle betrokken instanties gewerkt om de persoonsgerichte aanpak 'overlastplegers krachtwijken' vorm te geven. Voor tien personen is deze intensieve aanpak in 2010 geeffectueerd. Conclusie: de overlast is sterk verminderd, de combinatie van dwang en drang is effectief. Op basis van de ervaringen in 2010 wordt de aanpak voortgezet en verbeterd.

Sociale en fysieke wijkvernieuwing

Woningcorporaties Nijestee en De Huismeesters en Bureau Buhrs hebben een gebiedsmarketingconcept ontwikkeld. Voor Kostverloren, de Korrewegwijk, De Hoogte en de Oosterparkwijk zijn in 2010 wijkanalyses en -perspectieven opgesteld. Daarbij zijn bewoners en wijkorganisaties nauw betrokken geweest. Met inzet van de Toekomstbus, www.mijnwijk.groningen.nl, sociale media, huis-aan-huis-informatie en wijkbijeenkomsten is er volop gelegenheid geboden mee te denken over de toekomst van de wijken. Bewoners hebben hier zeer positief op gereageerd en zo zijn in dialoog wijkperspectieven tot stand gekomen.

Verkeer en woonomgeving

Verkeer is een hot-item in de Oude Wijken. In 2010 zijn op verzoek van bewoners diverse kleinere maatregelen uitgevoerd.

Financiën stadsdeel Oude Wijken

(bedragen x 1000 euro)	Begroot	Uitgaven	Verplichtingen/ reserveringen
Veiligheid	150	30	120
Wijkvernieuwing	70	19	51
Verkeer en woonomgeving	50	47	3
Basisbudget	100	95	5
Totaal stadsdeel Oude Wijken	**370**	**191**	**179**

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

Op het terrein van veiligheid zijn de doelen behaald. Er zijn nieuwe aanpakken ontwikkeld, die effectief blijken zijn. In de Krachtwijken is gewerkt aan de verbinding tussen Krachtwijkenprogramma en de reguliere inzet. In de Oosterpark is de wijkvernieuwing in volle gang, en zijn in 2010 de plannen voor Blauwe Dorp en Bloemenbuurt voltooid. De participatie van bewoners bij de woonomgeving is goed gelukt. In vier wijken in de Oude Wijken is in goede samenwerking met bewoners een wijkperspectief opgesteld.

Beleidsveld

Stadsdeel Noorddijk

Doelen

Wat wilden we bereiken?

- Het fysiek verbeteren van heerden in Beijum en straten in Lewenborg;
- Het terugdringen van overlast door jongeren en verbetering van hun leefsituatie;
- Het stroomlijnen en verdiepen van maatregelen op sociaal gebied;
- Versterken regulier stadsbeheer.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Het fysiek verbeteren van straten in Lewenborg en Beijum

De eerste heerden zijn aangewezen voor aanpak: Doornbosheerd, Barmaheerd en Godekeheerd. Een deel van de dekking is gevonden binnen het NLA Beijum, wijkvernieuwingsgeld en stadsdeelbudget 2011. Voor Lewenborg is een stratenaanpak nog in de ontwikkelingsfase. Financiën voor Lewenborg moeten nog gevonden worden. Het overleg over de precieze invoering van de 30-km aanpak in Beijum is afgerond. De mogelijke aanpak rond de Tine Marcusschool is ontworpen en met de school vindt nader overleg plaats over de realisatie. Wat betreft het verbeteren van de woningvoorraad heeft het accent gelegen op het energiezuiniger maken van woningen. In nauwe samenwerking hebben het NLA-wijkteam, de Scheepsraad en IP DUBO de bewoners benaderd met een voorbeeld-energiescan voor hun woningtype. Helaas heeft de uitgebreide campagne niet tot erg veel verbeteractiviteiten op de korte termijn geleid. Om de waterkwaliteit in het Kardingegebied te verbeteren en blauwalgvorming te voorkomen, is de doorstroming van het water, mede door de helofytenfilters, verbeterd.

Het terugdringen van overlast door jongeren en verbetering van hun leefsituatie

Het rapport 'jeugdfoto' is één van de middelen die we maken en up -to-date houden, om overlast van jongeren in Beijum en Lewenborg goed in beeld te hebben. Met verschillende projecten pakken we de problemen van deze jongeren en hun leefsituatie aan. De uitvoering van Noorddijk Paraat, een samenwerkingsverband tussen politie, jongerenwerk, straathoekwerk en hulpverlenende instanties, zorgt voor een lik op stuk aanpak van ongewenst gedrag in de openbare ruimte. Jongeren worden zo op adequate manier uit de anonimiteit gehaald. Daarnaast bieden wij hen (en hun opvoeders) hulp, zorg en een doorstart naar werk en opleiding. Met het project de Wijk als Speelplaats kregen jongeren in een uitzichtloze situatie op het Alfa College een op maat gesneden opleiding, inclusief stage en zicht op werk. Het PedalPark in Beijum is uitgebreid. Op deze bijzondere sportontmoetingsplek ondernemen jongeren, ouders en buurtbewoners gezamenlijke (fietscross) activiteiten. In Lewenborg is in 2010 Go4it van start gegaan, waarbij jongeren klussen in de woonomgeving. Er heeft onderzoek plaatsgevonden naar de bezetting van de velden van voetbalverenigingen in het Kardingegebied. De conclusie is dat uitbreiding van velden niet nodig is.

Het stroomlijnen en verdiepen van maatregelen op sociaal gebied

Het drugsonderzoek in stadsdeel Noorddijk dat Buro Intraval is gestart, brengt het aantal drugsgebruikers in kaart en geeft conclusies en aanbevelingen voor een aanpak die wij in 2011 uitvoeren. Het Centrum voor Jeugd en Gezin is extra ondersteund door Kinderwerk, waardoor een grote groep zorgkinderen (ca. 50) uit Lewenborg en Beijum beter in beeld is. Met de dagelijkse ondersteuning in de opvoeding en ontwikkeling worden ook de opvoeders uit de anonimiteit gehaald. Op het gebied van integratie hebben we met een reeks van projecten ingezet om culturen bij elkaar te brengen. In Beijum heeft het buurtteam bijgedragen aan de oplossing van een aantal conflicten en voorstellen voor aanpassingen in de leefomgeving. In Lewenborg is een start gemaakt met een buurtteam-aanpak. Tijdens de jaarwisseling in Beijum zijn door een intensieve aanpak met betrokken instanties goede resultaten behaald. Hiervan kunnen alle instanties voor het komende jaar de vruchten plukken op het gebied van veiligheid, zorg en jongerenaanpak. Op het gebied van ouderen is samen met Innersdijk gestart met een verkennend onderzoek naar de wensen van ouderen in de wijk. In 2011 leidt dit tot een analyse van de situatie.

Versterken regulier stadsbeheer

In Lewenborg is in 2010 een extra 'boost' georganiseerd en uitgevoerd met de bewonersorganisatie, waarbij achterstallig 'groen' en 'grijs' onderhoud is aangepakt. In Beijum zijn met vrijwilligers activiteiten ontplooid in wijkpark de Groene Long. Ook is hier een 'wegwijsbus' ontwikkeld, welke ingezet kan worden bij bewonersactiviteiten, waarbij het schoonmaken en opruimen van de openbare ruimte een onderdeel is. Tot slot wordt gewerkt aan een samenwerkingsverband met buurtconciërges van werkprojecten, de corporaties, stadswachten en de milieudienst.

Afronding wijkvernieuwing in Lewenborg

Met de oplevering van het nieuwe winkelcentrum en het vernieuwde wijkcentrum Het Dok is in Lewenborg in 2010 een hoogwaardig voorzieningenniveau gerealiseerd. In de voormalige bibliotheek, die is verworven door woningcorporatie Lefier, moet een opleidingplek voor jongeren gekoppeld aan een fietswerkplaats voor de wijk komen. Dit project wordt samen met het Noorderpoort College en Werkpro vorm gegeven. Vooruitlopend op de realisatie van dit project is Werkpro een kringloopwinkel in de voormalige bibliotheek gestart. Sedert 2009 loopt de renovatie van het Le Roy gebied. Ook wordt door Stichting Le Roy geijverd voor een natuurhuis voor de Lewenborgers. In het kader van een doorlichting van de speelvoorzieningen in Lewenborg is besloten nog een centrale, natuurlijke speelvoorziening in het Le Roy gebied aan te leggen. In het kader van de afronding van de wijkvernieuwing zijn gesprekken gevoerd met de bewonersorganisatie en de corporaties. Als gevolg van de ontwikkelingen op de woningmarkt is een aantal voor woningbouw bestemde locaties vertraagd. Voor de Aldi-locatie moet nog een bestemming (opdrachtgever) gevonden worden.

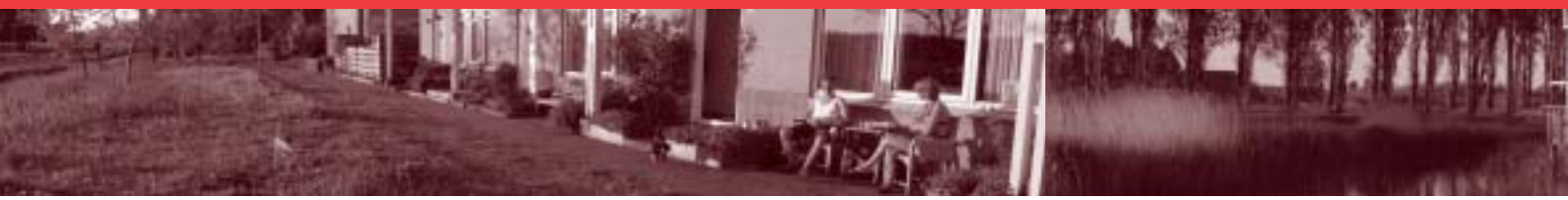

Zorgvoorzieningenplein en Groene long

Er is in 2010 ingezet om meer voorzieningen aan het plein Beijum Oost te verkrijgen: er is een kunstpand gekomen en in 2011 wordt een STIP gerealiseerd. In het nieuwe Innersdijk komen diverse voorzieningen voor de wijk, waaronder een wijkbrasserie. Daarnaast wordt / is het plein verfraaid en ingericht en zijn we gestart met een projectplan voor een verbeterde parkeervoorziening en verkeersaanpak. De Groene Long is een wijkpark van formaat. Met een grote participatie van bewoners, de klankbordgroep Groene Long, wordt het park gerevitaliseerd, is het fietspad aangepakt en zijn de bereikbaarheid en toegankelijkheid vergroot. Ook zijn de sport- en recreatiemogelijkheden uitgebreid.

Revitaliseringsimpuls Oosterhoogebrug

Samen met betrokken partijen (bewoners, Woonstade, Albert Heyn en de school) hebben we de eerste stappen gezet voor de revitalisering van Oosterhoogebrug. Er komt een grote woonzorgvoorziening. Een vernieuwde wijkvisie is in de maak.

Noorderhoogebrug en Meerdorpen:

We zijn gestart met de verkeersaanpak van de Wolddijk, het kindvriendelijk maken van deze verkeersweg door het dorp met voetspaden, fietsstroken en verkeersheuvels. In de Meerdorpen is het overleg over de invoering van een 30-km regime nagenoeg afgerond.

Financiën stadsdeel Noorddijk

(bedragen x 1000 euro)	Begroot	Uitgaven	Verplichtingen/ reserveringen
Bijdrage fysieke ingrepen Beijum/Lewenborg	50	4,5	45,5
Overlast jongeren en verbetering leefsituatie	40	20	20
Sociale maatregelen	40		40
Versterken regulier stadsbeheer	40	28	12
Afronding wijkvernieuwing Lewenborg	60	32,5	27,5
Voorzieningenplein en Groene long	20		20
Revitaliseringsimpuls Oosterhoogebrug	20		20
Basisbudget	100	100	
Totaal stadsdeel Noorddijk	**370**	**185**	**185**

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

De doelen zijn grotendeels behaald. Tegelijkertijd vragen veiligheid en verbetering van de fysieke en sociale leefomgeving om een langdurige inzet. Het gaat om een continu proces van monitoren en keuzes maken.

Beleidsveld

Stadsdeel Zuid

Doelen

Wat wilden we bereiken?

- De verbetering van de (semi) openbare ruimte op een aantal locaties in stadsdeel zuid;
- Een gedegen aanpak van jongerenproblematiek en multiprobleemgezinnen;
- De uitvoering van het speelplekkenplan in Corpus den Hoorn;
- Voortzetting van de veiligheidsaanpak in stadsdeel zuid.

Activiteiten

Wat hebben we hiervoor gedaan?

Aanpak beheer openbare ruimte

In Corpus den Hoorn en De Wijert is in 2010 extra en aanvullend op het reguliere onderhoud geïnvesteerd in de openbare ruimte (vernieuwde plantvakken, afrasteringen en herstraten). Met de aanpak van de openbare ruimte van Grunobuurt-Noord zal tegelijk met de ontwikkelingen van de woningbouw in dat gebied worden opgepakt.

Aanpak multiprobleemgezinnen en jongeren

De integrale aanpak van jongerenproblematiek (Zuid Paraat), waarin politie, justitie en hulpverlenende instanties nauw samenwerken om de overlast van jongeren terug te dringen, is geïmplementeerd in de reguliere werkwijze van betrokken partijen. Voor de aanpak van multiprobleemgezinnen is in De Wijert-Noord in 2010 een maatschappelijk werker aangesteld die de afstemming verzorgt tussen de verschillende hulpverleners. Hiervoor zijn jongeren en hun ouders benaderd. Een aantal van deze gezinnen en jongeren neemt deel aan welzijnsprogramma's en een aantal neemt deel aan hulpverleningsprogramma's.

Uitvoeren speelplekkenplan

Het speelplekkenplan is uitgevoerd. In Corpus den Hoorn zijn onder andere aan de Rode Kruislaan en de Canadalaan speelplekken gerealiseerd. Daarnaast zijn in 2010 diverse binnenterreinen opnieuw ingericht. De investering in het project Buurtbemiddeling leidt tot een daling van het aantal meldingen. Het project is vooralsnog niet uitgebreid.

Financiën stadsdeel Zuid

(bedragen x 1000 euro)	Begroot	Uitgaven	Verplichtingen/ reserveringen
Aanpak beheer openbare ruimte	75		75
Aanpak probleemgezinnen en -jongeren	75	50	25
Uitvoeren speelplekkenplan	70	16	54
Veiligheidsaanpak	50	39	11
Basisbudget	100	100	
Totaal stadsdeel Zuid	**370**	**205**	**165**

Conclusie

Doelen op dit beleidsveld bereikt?

We hebben onze doelen grotendeels behaald en zullen de aanpak van probleemgezinnen continueren.
De doelen op het gebied van de openbare ruimte en de uitvoering van het speelplekkenplan zijn bereikt. De integrale werkwijze die overlast moet verminderen en de veiligheid moet vergroten is geïmplementeerd in de werkwijze van betrokken partijen. Het project Zuid Paraat is daarmee met ingang van 2011 beëindigd. Dankzij de investering in buurtbemiddeling daalt het aantal meldingen van overlast.

Paragraaf 10

WMO

De uitvoering van de Wmo is gebaseerd op vier speerpunten:
- een leefbare en toegankelijke stad;
- mantelzorgondersteuning en vrijwilligerswerk;
- kwaliteit van dienstverlening;
- individuele voorzieningen.

Ons doel is het vergroten van de participatie, het actief meedoen aan de samenleving. Mensen die dat niet op eigen kracht kunnen, moeten daar ondersteuning bij krijgen van hun omgeving of van de overheid via algemene voorzieningen of waar nodig individuele voorzieningen.

Evaluatie 2010

De belangrijkste activiteiten in 2010 waren:
- verkenning verbreding consulentenfunctie (mogelijkheden bespreken aan de keukentafel in plaats van alleen beperkingen in kaart brengen, wijkgericht werken en wmo-arrangementen),
- voorbereiding invoering nieuw eigen bijdrage beleid met ingang van 2011,
- wijziging verordening Wmo, beter aansluitend bij de kanteling van de WMO,
- nieuwe aanbesteding huishoudelijke zorg in verband met wetswijziging die zorg in natura met alfahulpen niet meer toestaat (ingegaan 1-1-2010),
- diverse activiteiten gericht op vergroting van de burgerparticipatie (meepraten, meedoen, meehelpen) in diverse vormen en projecten (vertrouwen in de buurt, samen actief, vergroten dienstenaanbod steun- en informatiepunten (Stips), vrijwilligersdiensten),
- impulsen sociale samenhang en participatie in 6 prioriteitswijken (o.m. dagbestedingsmogelijkheden voor kwetsbare wijkbewoners in een kinderboerderij, talentenbanken bij stips),
- instandhouden diverse sociaal culturele accommodaties (bijvoorbeeld speeltuincentrale, stichting WerkPro),
- verbouwing wijkcentrum Lewenborg en dorpshuis Hoogkerk,
- versterken ontmoetingsfunctie in de (vitale) wijken,
- (voorbereiding) uitbreiding Stips tot 14 stuks in 2011,
- bevordering wijkgerichte inzet van vrijwillige thuishulp in diverse vormen (maatjesprojecten, bezoekvrijwilligers, voorleesvrijwilligers e.d.),
- verdere ontwikkeling van vroegsignalering door o.m. meer samenwerking en afspraken met betrokken instanties,
- doorzetten activerend huisbezoek bij alleenstaande ouderen van 75+,
- verdere ondersteuning van mantelzorgers, met o.m. publiekscampagne, ondersteuning vanuit Humanitas om netwerk van mantelzorgers uit te breiden, ontwikkeling respijtzorgwijzer en voorlichting in eigen taal en cultuur (VETC).

In de programma's Onderwijs en welzijn en Gezondheid vindt u de nadere beschrijving van de meeste Wmo resultaten. Via halfjaarrapportages worden de resultaten op de verstrekking van individuele Wmo voorzieningen bovendien verder verantwoord. Hiermee zijn alle beleidsmatige onderdelen van het WMO-taakveld verantwoord. Bovendien is in december 2010 een apart en uitgebreid evaluatierapport over het eerste Wmo-programma 2008-2010 verschenen en in uw raadscommissie behandeld

Geld

In de gemeentebegroting 2010 is aangegeven dat het geld voor de WMO afkomstig is uit de algemene uitkering, een WMO-integratie-uitkering die aan de algemene uitkering is gelieerd en uit middelen voor de maatschappelijke opvang. Ten opzichte van de in de begroting 2010 genoemde bedragen is de Wmo in 2010 geconfronteerd met aanzienlijke verlagingen door het Rijk van de beschikbare budgetten. De belangrijkste verlaging betrof de integratie-uitkering, die voor in totaal 1,233 miljoen euro omlaag ging. Van deze verlaging bedroeg 1,125 miljoen euro een afrekening van het Rijk over 2008, 2009 en 2010. Ook de in de gemeentebegroting 2010 genoemde gelden voor psychosociale grondslag zijn in de genoemde afwijkingen meegenomen.
Tegenover deze afnamen van het beschikbaar budget in 2010, staan in 2010 diverse voordelige afwijkingen. Deze afwijkingen betroffen WMO-voorzieningen (307 duizend euro voordelig), WMO-hulp bij het huishouden (358 duizend euro voordelig) en op WMO-coördinatie (97 duizend euro voordelig). De middelen uit de maatschappelijke opvang voor vitale buurten zijn in 2010 (nagenoeg) geheel conform de begroting besteed. Naast deze voordelige afwijkingen valt in 2010 bovendien een stelpost in begroting voor de WMO vrij van 447 duizend euro.
Per saldo vallen de beschikbare en uitgegeven middelen op het WMO-taakveld daardoor nagenoeg met elkaar samen. Wanneer uw raad de bestemmingsvoorstellen honoreert die over de diverse hier genoemde afwijkingen aan u zijn voorgelegd, dan zal slechts een kleine onttrekking van 10 duizend euro aan de WMO-egalisatiereserve noodzakelijk zijn. De reserve zal dan per 1-1-2011 opnieuw het door uw raad gewenste niveau staan van 1,4 miljoen euro.
In het kader van de AWBZ-pakketmaatregel kwam in 2010 767 duizend euro beschikbaar. Deze middelen zijn in 2010 vrijgevallen en maken onderdeel uit van het concernresultaat in de jaarrekening 2010.

Van de 1 miljoen euro die uw raad in 2009 uit het overschot 2008 beschikbaar voor 5 projecten had gesteld, wordt in 2010 als laatste het project 'Scootmobielstallingen' afgerond (350 duizend euro). Met de hiervoor beschikbaar gestelde middelen zijn in 2010 175 stallingen gerealiseerd. Dit is 75 meer dan begroot. Hiermee is het project in 2010 afgerond.

Conclusie

Uit bovenstaand kan worden geconcludeerd dat de voor 2010 voorgenomen activiteiten binnen de begroting zijn uitgevoerd. Daarbij zijn diverse ontwikkelingen vanuit de kantelingsgedachte in gang gezet. Voor 2011 e.v. jaren is inmiddels wel duidelijk dat het financieel perspectief substantieel kan wijzigen. Voortzetting van de in gang gezette ontwikkelingen is daarmee de opgaaf voor de komende jaren.

Relevantie beleidsnota's

- Meerjarenprogramma Wmo 2008-2010
- Vitale buurten
- "Iedereen doet mee!" Evaluatie Meerjarenprogramma Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2008-2010

Paragraaf 11

INKOOP

Inkoopomzet 2010

De inkoopomzet in 2010 bedraagt 347 miljoen euro. De omzet blijft hiermee op hetzelfde niveau als 2009. Inkoop beslaat bijna 40 procent van het exploitatielasten totaal in 2010. De omzet ontwikkeling per jaar vanaf 2006 staat in grafiek 1 weergegeven.

Omzet 2006 - 2010 in miljoenen

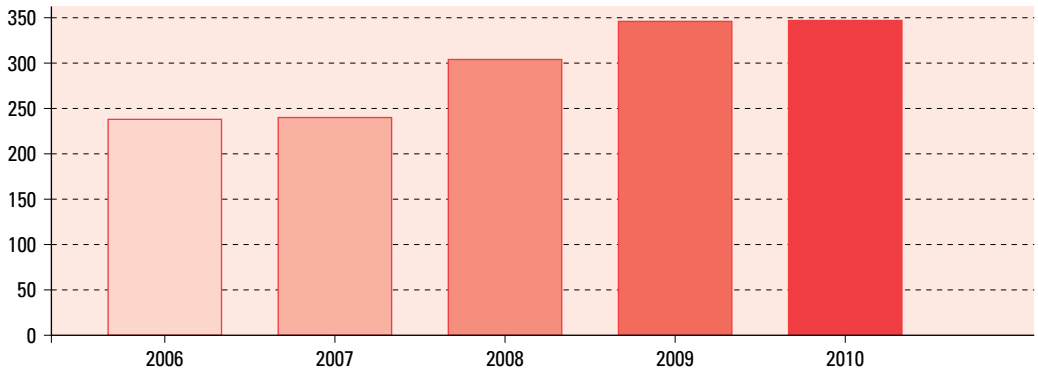

Voor 2010 werd 300 miljoen euro inkoopomzet begroot. De realisatie is daarmee 17% hoger uitgevallen. In grafiek 2 staan de verschillen ten opzichte van de inkoopbegroting 2010 weergegeven en in grafiek 3 de verschillen met de realisatie van de inkoopomzet van 2009.

Inkoopomzet en begroting 2010 vergelijking (x 100.000 euro)

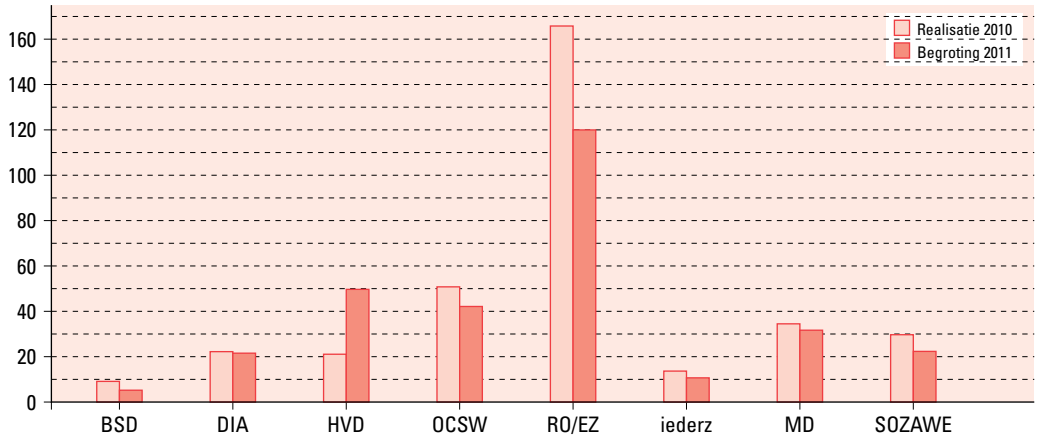

Ten opzichte van de begroting 2010 valt op dat de inkoopomzet van HVD 57% lager[1] is dan begroot, maar op een vergelijkbaar niveau als de realisatie in 2009. Voor ROEZ geldt dit juist andersom. De realisatie voor 2010 ligt op een vergelijkbaar niveau als 2009, maar met 38% fors hoger dan begroot. Deze afwijking is grotendeels te herleiden naar de aankoop van het Suikerunie terrein. De realisatie van OCSW is ca. 8 miljoen euro (20%) hoger uitgevallen dan begroot. In relatieve zin vallen verder de Bestuursdienst en SOZAWE op met een realisatie die respectievelijk 73% en 33% hoger uitvalt dan begroot. Met de verklaringen voor de afwijkingen ligt het inkoopvolume wordt de lijn van 2009 voortgezet.

Inkoopmzet 2006 - 2010 in miljoenen

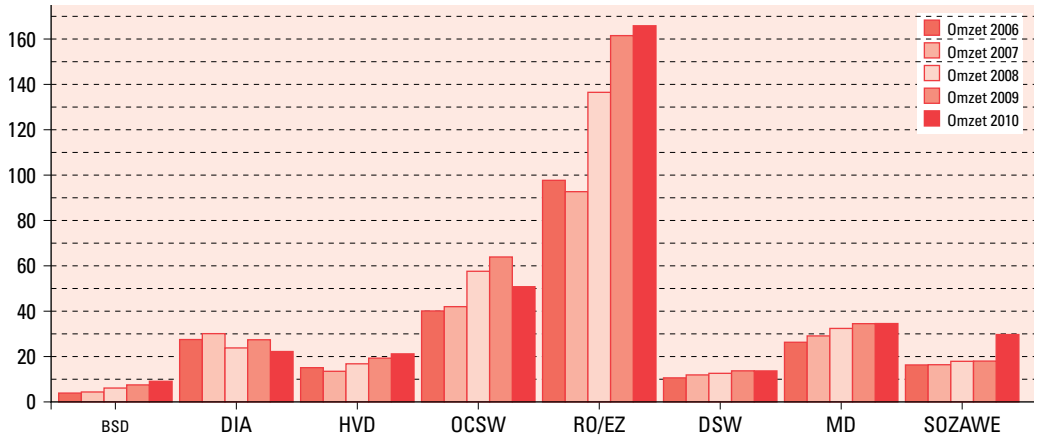

Analyses

Wij hebben geanalyseerd hoe het totale inkoopvolume is opgebouwd, waar de beïnvloedbare volumes zitten en wat de omvang daarvan is. Het gaat nu nog om een grove indeling. In de komende jaren zal de analyse met behulp van betere informatie worden gedetailleerd. Kort samengevat zien de cijfers er als volgt uit. In 2010 is voor een bedrag van circa 347 miljoen ingekocht, waarvan 91 miljoen als niet beïnvloedbaar kan worden aangemerkt. Het gaat hier bijvoorbeeld om de huur van gebouwen, grondaankopen, inhuur artiesten, etc. Dit is een stijging van ongeveer 18 miljoen ten opzichte van 2009. Daarnaast zijn inkopen met betrekking tot bouw- en wegenbouwprojecten afgezonderd (naar schatting 75 miljoen euro, circa 10 miljoen minder dan 2009), omdat deze investeringen niet geaggregeerd kunnen worden. Overigens ligt het totale bedrag aan investeringen enkele tientallen miljoenen hoger, maar wordt dat deel extern gefinancierd, waardoor dat in deze inkoopgegevens niet zichtbaar is. Op deze wijze resteert een inkoopvolume van 182 miljoen (zie voetnoot 1 op de vorige pagina), waarvan circa 91 miljoen betrekking heeft op dienst specifieke inkopen (inkopen door één dienst) en 91 miljoen op concerninkopen (inkopen door 2 of meerdere diensten). Van de 91 miljoen inkoopvolume (kan jaarlijks fluctueren) dat mogelijk onder een concerncontract kan worden gebracht, is op dit moment ca. 53 miljoen daadwerkelijk onder. Van de dienst specifieke inkopen is circa 79 miljoen onder contract.

De grootste categoriën

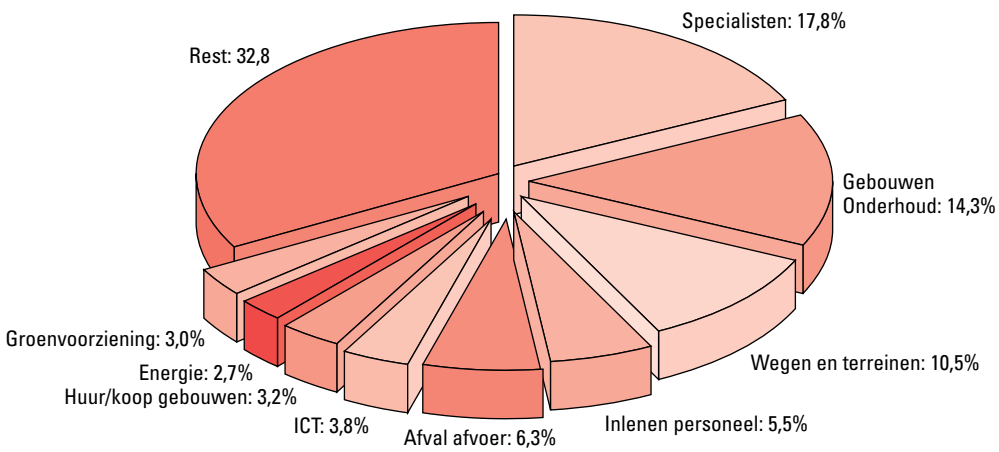

Grootste productgroepen

In grafiek 4 staat het inkoopvolume verdeeld naar de negen grootste productcategorieën en een restgroep. De verdeling is min of meer gelijk aan 2009. De grootste productcategorie is nog steeds de inhuur van specialisten. Deze groep bestaat uit oa. uit accountants, (technische)adviesbureaus, advocaten, notarissen en architecten. De volgende grootste productcategorie is gebouwen en onderhoud. In deze productgroep zijn zowel projecten als exploitatiekosten opgenomen. Deze twee productcategorieën maken deel uit van het onderzoek naar inkoopbesparingen dat medio 2011 zal worden opgeleverd.

Verhouding leveranciers, omzet en facturen

Een interessante indicator is de verhouding tussen omzet, leveranciers en facturen[2], deze staan opgenomen in grafiek 5 en tabel 1. De verhouding is een graadmeter voor onder andere de mate waarin wij er in geslaagd zijn vraagbundeling, standaardisatie en een beperking van het aantal leveranciers te realiseren.

ABCDE-analyse 2010

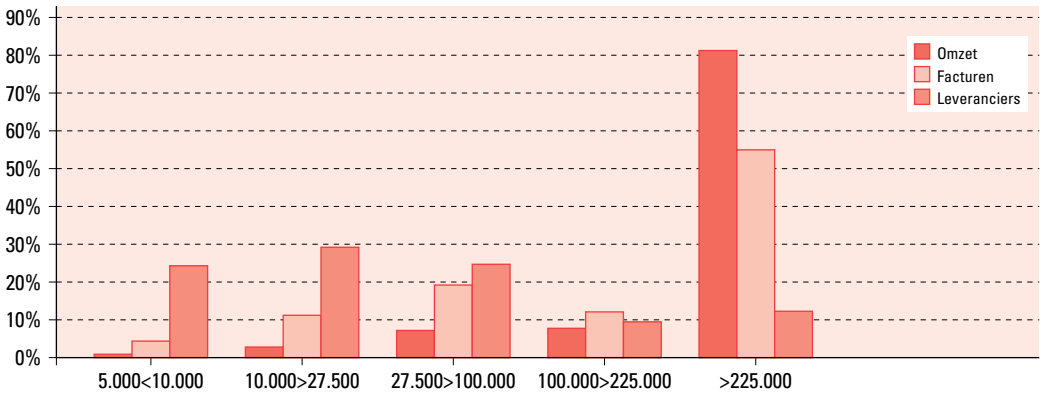

Het beeld is vergelijkbaar met 2009. Ca. 90 procent van de inkoopomzet wordt door ca. 20% van de leveranciers gegenereerd. De 80/20 regel (verhouding: omzet/inzet) lijkt ook hier op te gaan. Het aantal facturen is in 2010 licht gedaald, evenals het aantal leveranciers. Op dit moment sturen we bewust op deze gegevens. Met de implementatie van het nieuwe financiële systeem zullen we de verhoudingen verder monitoren.

ABCD Analyse		Omzet (euro)	Facturen	leveranciers	Omzet	Facturen	leveranciers
A	5000 < 10.000	3.228	2.955	465	0,9%	4,4%	24,3%
B	10.000 > 27.500	9.560	7.537	558	2,8%	11,2%	29,2%
C	27.500 > 100.000	25,032	12.911	471	7,2%	19,2%	24,7%
D	100.000 > 225.000	27.213	8.150	181	7,8%	12,1%	9,5%
E	> 225.000	218.877	35.640	235	81,3%	53,0%	12,3%
	Totaal	**346.910**	**67.193**	**1,910**	**100,0%**	**100,0%**	**100,0%**

Op concernaanbestedingen is een aantoonbaar bruto inkoopvoordeel gerealiseerd van 300 duizend euro. Dit bedrag is berekend door de nieuwe prijzen te vermenigvuldigen met de verwachte afname in de komende jaren. De inkoopvoordelen worden na aftrek van de kosten verrekend met de inkooptaakstelling 2011 ter hoogte van in totaal 400 duizend euro.

In 2010 is de tenzij-procedure[3] 113 keer toegepast, voor een gezamenlijk bedrag van bijna 22 miljoen euro (in 2009: 145 keer voor in totaal ca. 22 miljoen euro). Het valt op dat het aantal tenzij procedures fors is gedaald, maar dat het totale bedrag gelijk is gebleven. Hierbij kan worden opgemerkt dat het totale bedrag fors wordt beïnvloed door twee procedures van OCSW ter waarde van ca. 8 miljoen euro voor oa. de tijdelijke huisvesting en herbouw van de school Gravenburg. Ten opzichte van het totale inkoopvolume betreft dit evenals 2009, ongeveer 6 procent van het totale inkoopvolume. De vermindering van het aantal procedures wijst op een sterkere sturing op de tenzij-procedures.

Beleid, resultaten en activiteiten

Duurzaam Inkopen

De Stad heeft de ambitie voor duurzaam inkopen op 100 procent gesteld per 2010. Hiermee gaat Stad verder dan de norm van 75% die voor gemeentes is gesteld. We hebben in het jaarplan aangegeven duurzaamheidswinst te verwachten in nieuw aan te besteden productgroepen. We hebben op dit moment nog geen totaal overzicht van de resultaten. Het duurzaamheidaandeel van alle inkopen boven de 50 duizend euro die in 2010 zijn gedaan wordt begin 2011 gemeten doormiddel van de landelijke VROM monitor. Deze monitor gaat dit jaar voor het eerst over alle productgroepen in plaats van het landelijk afgebakende deel dat in 2008 is onderzocht. De voorbereidingen hiervan zijn reeds in 2010 gestart. We hopen met deze monitor de goede resultaten die in 2008 zijn behaald over het gehele inkoopvolume door te zetten. In 2010 heeft er een duurzaamheidcongres plaats gevonden voor en door (inkoop)medewerkers van de gemeente Groningen. Met dit congres wordt het onderwerp duurzaamheid verder structureel verankerd binnen de gemeentelijke inkopen. Daarnaast zijn enkele van de bestaande best-practices toegelicht, zoals de duurzaamheidaspecten bij de inkoop van bedrijfswagens, openbare verlichting en kantoorartikelen. Ook zijn er praktische handvatten geboden, waarmee vooral de decentrale inkopers hun voordeel kunnen doen. In 2010 zijn de voorbereidingen getroffen voor de implementatie van het FSC convenant. Hiermee committeert de gemeente zich aan de normering voor het gebruik van hout, houtproducten en papier uit verantwoord beheerde bossen. FSC is mooi een voorbeeld waarin de gemeente verder gaat dan de geldende minimum duurzaamheidnormering.

Sociaal inkopen

In 2010 is het inkoopbeleid geformuleerd op het gebied van social return. Het doel is om via inkooptrajecten, mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in de gelegenheid te stellen ervaring op te doen binnen gemeentelijke opdrachten. De uiteindelijke doelstelling daarbij is toeleiding tot een vaste baan. De gemeentelijke diensten SOZAWE en iederz hebben hierin als belanghebbenden, vertegenwoordigd in het matchloket een actieve rol naar zowel de arbeidsmarkt als de interne inkopers. Het belang van deze actieve rol wordt ook buiten de gemeente, bij de inkoop samenwerkingspartners erkend. Het matchloket wordt daarom ook buiten de gemeente ingezet en dat leidt tot een groter inkooppotentieel voor toepassing van het social return beleid. Medio 2011 zullen wij een evaluatie doen naar de effectiviteit van het beleid.

Organisatorische en procesmatige inrichting

In 2010 is er hard gewerkt aan de implementatie van het nieuwe gemeente brede financiële systeem. Hiervoor heeft ook de inkoopfunctie een flinke bijdrage geleverd. Deze ontwikkeling wordt voor de inkoopfunctie aangegrepen om procesverbetering door te voeren en om betere managementinformatie te verkrijgen. Ook verwachten wij dat vanwege het te verbeteren inzicht in de decentrale inkopen, hiermee specifieke inkoop(beleids)monitoring beter mogelijk zal zijn. We verwachten met implementatie per juni 2011 in het najaar de eerste resultaten te zien.

Inkoop maakt ook onderdeel uit van het PIJOFACH project. Binnen dit project wordt onderzocht op welke wijze de ondersteunende processen, waaronder ook de inkoopfunctie het beste kunnen worden georganiseerd. In 2010 hebben verscheidene inventarisaties plaatsgevonden in kwalitatieve en kwantitatieve zin. We verwachten dat er binnen de bestaande formatie verdere effectiviteitwinst is te behalen. Hier zullen we in 2011 verder invulling aan geven.

Doelmatig inkopen

Ook voor inkoop geldt een bezuinigingstaakstelling. In 2010 zijn de mogelijkheden voor het realiseren van de taakstelling voorbereid. Deze mogelijkheden liggen vooral op het gebied van doelmatigheid. De verdere uitwerking vindt in 2011, waarbij onder andere zal worden onderzocht of wij inkoop kunnen versoberen met behoud van een aanvaardbaar kwaliteitsniveau.

Inkoopplatform Groningen (IPG)

De gemeente Groningen participeert nu vijf jaar in het IPG. In het IPG zijn vrijwel alle grote publieke instellingen in de stad vertegenwoordigd (RUG, UMCG, Hanzehogeschool, Hanzehogeschool Lectoraat Inkoopmanagement, Noorderpoortcollege, Martini Ziekenhuis; Provincie Groningen, DUO, Alfacollege, Onderwijsgroep Noord en Lentis). Jaarlijks kopen de instellingen in totaal voor circa 1 miljard euro in. In 2010 zijn besprekingen gestart om de inkoopsamenwerking te intensiveren, gericht op het versterken van de regio en het behalen van financieel voordeel door inkoopvolumes te bundelen en meer organisatorische samenwerking te zoeken

MKB vriendelijk inkopen

Op het gebied van MKB vriendelijk inkopen is er in 2010 veel gebeurd. We richten op basis van overleg met Economische Zaken en het MKB met name op de kwalitatieve aspecten omdat daar de meeste winst is te behalen. Het gaat dan met name om het bewustzijn bij de inkopers van de aandachtspunten. In algemene zin valt op te merken op basis van gesprekken met de branche dat de gemeente het al goed doet. Verdere verbeterpunten liggen op het gebied van verdere administratieve vereenvoudiging van de inkoopprocedures, het bewust creëren van kansen voor (beginnende) ondernemers en het verstrekken van informatie over onze voorgenomen inkopen, actuele (beleids)criteria en procedures.

In 2010 is het percentage inkopen dat binnen Stad is gerealiseerd 38,3 procent. Dit is een lichte stijging ten opzichte van 2009. Het percentage inkopen dat in de drie noordelijke provincies is gerealiseerd is, is licht gedaald naar 59.2%. Eén en ander staat weergegeven in onderstaande grafiek.

Geografische Verdeling Inkoop Omzet

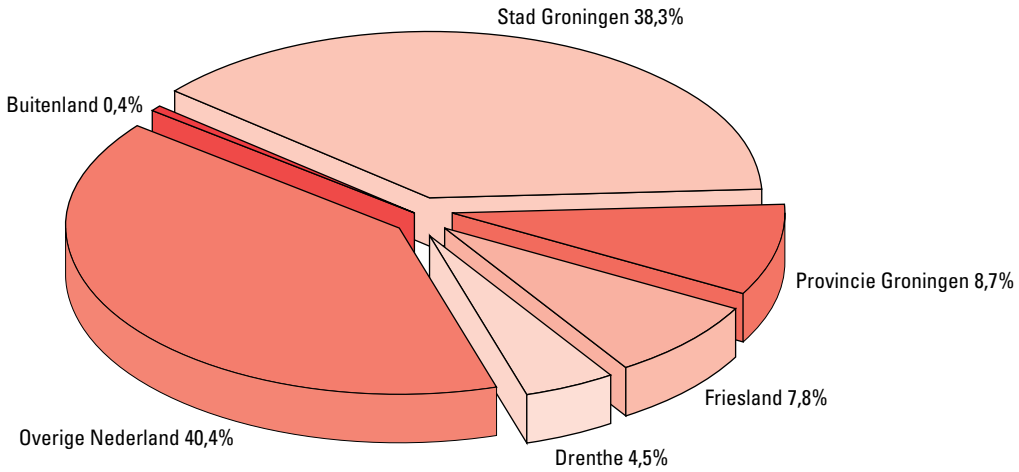

Conclusie

Het inkoopvolume in 2010 kent een vergelijkbare omvang als in 2009. Op dienstniveau zijn er verschillen zichtbaar. Deze verschillen liggen met de verklaringen in lijn met het inkoopvolume van 2009. De implementatie van het nieuwe financiële systeem vraagt van inkoop een grote input, personele inzet en verandering. Dat geldt ook voor de inspanningen op het gebied van de bijdrage van inkoop aan de concernbezuinigingen en de ontwikkeling van de gezamenlijke inkoopfunctie. Op deze drie gebieden worden belangrijke stappen gemaakt. Met de gestelde prioriteiten op de actuele ontwikkelingen is dat een goed resultaat.

Noten

1 In de omzet is (grotendeels) niet meegenomen de inkoopomzet van de dienst HVD met betrekking tot de inkoop bij andere overheidsorganen. Deze omzet wordt op dit moment nog niet als zodanig geïdentificeerd in de inkoopcijfers, waardoor de feitelijke inkoopomzet hoger zal zijn.

2 Leveranciers beneden de 5000 euro zijn om praktische redenen niet meegenomen. In deze categorie zit geen groot volume, maar wel een groot aantal leveranciers en facturen.

3 In het gemeentelijk inkoopbeleid is de mogelijkheid opgenomen voor algemeen directeuren om vooraf op limitatief omschreven gronden af te wijken van de gemeentelijke aanbestedingsregels door middel van een tenzij-verklaring.

COLOFON

Gemeente Groningen
Bestuursdienst
Waagstraat 1
Postbus 20001
9700 PB Groningen
Telefoonnummer: 050-3677674
Website gemeente Groningen: www.groningen.nl
E-mail: bestuursdienst@bsd.groningen.nl

Redactionele adviezen:	Frenay Communicatie, Groningen
Grafische vormgeving:	Sandro Kortekaas, Groningen
Lay-out: en grafieken:	Studio van Stralen, Groningen
Foto's:	Dienst RO/EZ, Ger Roosjen, Groningen
	Sandro Kortekaas, Groningen
	Jeroen van Kooten, Groningen
	Henk Tammens, Groningen
	Diverse niet bij naam genoemde fotografen
Drukwerk:	Drukkerij Tienkamp, Groningen
Printwerk:	Wm. Veenstra, Groningen

FSC Mixed Sources
Productgroep uit goed beheerde bossen, gecontroleerde bronnen en gerecycled materiaal.
www.fsc.org
© 1996 Forest Stewardship Council